

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

94928

ROMARSKA PALICA

p o

poti v večnost.

85928

I. Del.

MISIONSKI GOVORI.

Z juternimi, večernimi, mešnimi, spovednimi
in obhajilnimi molitvami.

Prepisal

Oroslav Caf.

V Gradci 1853.

Na prodaj pri Jožefu Sirolla, bukvovezarji na
velikem tergu Nr. 231.

94928

ROMANSKA TISKARNA

Velike bukve se razgérnejo, ino sodba se začne.

Dan. VII. 10.

94928

Navzočnemu slovenskemu prestavku vsega
priporočanja vrédnih nemških bukvic: „Deš Chri-
sten Pilgerstab“ se s tem Cirkveno dovoljenje v
tisk podeli.

Knezovladičko Sekovsko svetovavstvo.

V Gradci 10. listopada 1852.

Jožef Kramar v. r.,

stolni propšt.

Ign. Weinhandl v. r.,

svet. tajnik.

Q 5559/1950

Predgovor.

„Na Slovenskem smo, kar je meni znano, iméli, bodi ga Bog zahvaljen! vže četrí misione (poslanstva, obhodnice) ino sicer: V Cirkovcih na Ptujskem Polji 5. velikega travna 1850, kder je bilo 2510 obhájancev; na Černi Gori pri Ptuju 12. velikega travna 1850, kder je bilo obhájaníh 7800; v Frauheimu 9. rožnika 1850, kder je bilo 2200 obhájaníh. (Glej „Zgodnja Danica“ leta 1850 na stranih 86, 122, 114), ino potler v Ponkvi 8. rožnika 1851, kder je bilo blizo 7000 obhájancev. (Glej „Zgodnja Danica“ 1851 st. 111). Povsódi je ta neprehvaljiva pobožnost osem dni terpéla; pak v Ponkvi se je navzoči in od milostivnega Labodskega knezovladike gosp. A. M. Slomška oprávljala! — Pri teh misionih, ob kterih je sveti Duh s svojimi milostmi toliko močno vél, sem tako vživo

občutil, koliko da premišljevanje v lépo versto spravljenih večnih resnic ino kerščanskih dolžnosti k obnovi človečkega duha opravlja, da sèm kčasu tudi sklenol, kaj ednakega spisati v osebujni vedni mision ali vsej v spomin na mision — kar mi k sreči na misel pride, sledéčo knigo: *Des Christen Pilgerstab auf der Reise in die Ewigkeit. Gedrängter Inhalt der vorzüglicheren Missionspredigten* (za zdaj kakor 1 del) nebst Unterricht und Gebeten für gottliebende und heilsbegierige Seelen (po času kor II. Del). Von P. Anton Merk Priester aus der Versammlung des allerheiligsten Erlösers. Zwölfte Auflage. Einsiedeln 1850. — posloveniti. Temu prestavku sèm zadi še dve svoji propovedi dodal.

Vredno ali potrébno se mi je zdelo, tudi predgovor imenovane izverstne knjižice, ker razloži, kaj je mision, prestaviti ino sicer:“

Ako v sveto pismo pogledamo, se prepričamo, da je Bog vže od začetka sveta ino z mirom neprenehama skozi vse véke delavcev v svoj vinograd pošiljal. V stari zavezi je počasoma prerokom naročeval, izvoljenemu ljudstvu jegovo postavo (zakon) oznanjevati ino je podbujati, se teiste zvesto deržati. V doversku časa je prišel edinorojeni Sin, Jezus Kristus sam, je propovedoval (predgal), učil

ljudi, ino jim kazal namene Božje, je jè vpeljal v novo zavezo milosti, ino je, naj vekše opravilo Odrešenja doveršivši, svojim aposteljnóm (poslom) poslanstvo ali mision dal, po vsem svétu evangelj oznanjevali. Kako skerbno ino zvesto, s kolikimi prizadévami ino žertvami so to visoko naročilo izveršivali, nam pravijo sveti listovi. Po uku naše svete vere je spodeljenim duhovskim posvečenjem tudi vsem naslédnikom ali naméstnikom aposteljnov ravno tako poslanstvo izročeno, uk Gospoda Jezusa Kristusa oznanjevali, hudih nevarnosti z gorečo résnostjo varovati, ino serdca vséh za krepost ino pobožnost užigati. Zató je tudi od svetega Duha vladana Cirkva, od svojega pervega postánka do dnešnjega dne toto bitstveno dolžnost, ko jo po svojem visokem poklicu ima, spoznavši, si ob vsakem času, po pričevanji dogodovščine, prizadévala, svoje duhovnike po célem svetu razpošiljati, da bi vsem narodom uk vzveličanja oznanjevali.

Kar za dnešnjega dne navadne misione zadéne, se ne malokda nekaj čudno uprašanje stávi! Kaki namen da oni v vže katoljških deržélah še imájo, kder je evangelj vže davno oznanjen ino vsaka občina svojega vlast-

nega dušnega pastirja imá? Na to je prosti odgovor: Kakor so med izvoljenim ljudstvom, ktero je neprenéhama svoje žerce (duhovnike) imélo, počasoma preroki vstajali, da bi ono za Gospodovo postavo iznova nadušili; ravno tako tudi v kerščanskih občinah misionarji svoj glas vzdignejo, da vže razznani uk svetega evangelja poterdijo ino novo gorečnost, se ga zvésto deržati, vnemejo (užgejo). V ti namen prednášajo v deljši ali kratši versti dnev ali tednev, kakor okolščine nanesejo, vernikom naj gibajočnejše resnice svete vére, jim kažejo važnost (imenitnost) ino nevarnosti večnega vzveličanja, vzroke, pogone ino žalostne nasledke gréha, jè podbujajo k ljúbezni Božji, k novi skerbosti za kerščansko popolnost, k molitvi ino k večkratnemu prijimanju svetih sakramentov, kakor k dvema poglavitnima studencema milosti, ino jim sploh k sveti stanovitnosti potrebne sredke ino pomočke ponudijo. Ni nikake dvojbe, da so izredna prikazen misionarjev v kaki občini (župi), novost ino nenavadnost gibajoče slovesnosti, vsaki den po dvé ali trikrat deržane propovedi ino premišljáve o naj pretresajočnejših resnicah naše svete vere, kterih bi eden sam dušni pastir zavoljo drugih opravil malokda ali nikoli tako izčista

dognáno ino tako hitro po versti za edno drugoj iméti ne mogel, neprenehano spovédanje od ranega jutra do pozdnega večera, nenavadni shod ljudstva z bližnjih ino deljnih krajev, v serdce segajoči obredi (ceremonie) ob ponovljenji kerstnih obljúb, priporoka blaženi Devici Marii, postavljenje misionskega križa, blagoslovljenje svetinj, prenesenje križa s propovednice, zvonjenje ob mraku k molitvi za gréšnike, obhajilo z gorečimi svečami i. t. d. — gotovo priprávní nagibi, serdca vseh do živega pretresti, gréšnika vzveličavno prestrašiti, lénega iz njegovega spanja predramiti, ino bogaboječega v pričeti gorečnosti ohraniti. To izkušnja poterdi: ker se povsodi vidi, kder so se take duhovne váje iméle, da se dolge leta oterpli gréšniki, prostoverci ino zasmeháči vere, nad katerih poboljšanjem je vže vse upanje izginolo, kmalu ino resnično spreobráčajo, da padši svoje grešne priložnosti ino razvade zapuščajo, da nekteri vezi nečistega znanja za vseli tergajo, da se hudi izgledi, pohujšanja ino nespodobe odpravljajo, da se sovražniki z eden drugim očitno spravljajo, da krivičniki tuje blago z učinjenim kvarom vred pravemu lastniku povráčajo, da sploh nravnost ali lepo, počteno, kerščansko za-

deržanje in ugodnost v Božji službi dobivate novo ino blagoslovljeno rast. Toliko o namenu in koristi misionov; dalje o tem govoriti, ne pripusté granice predgovora. —

Bog daj vsem, kterim te bukvice v roke pridejo, pravo sveto gorečnost za čest Božjo ino skerb za svoje večno vzveličanje, ter nepremekljivo stanovitnost v dobrem popoti v večnost! Bodi jim ta kniga varna romarska palica v raj neskončnega veselja!!

1. Namen, cil ino konec človeka.

Človek ni samo zató ustvarjen, da bi le nekoliko let na svétu živel, potler pak kakor druge pozemeljske stvari drugoč v nič razpadel; ne! — jegov namén seže vun tá v deljave neskončne večnosti; življenje tukaj na zemlji se mu le k temu podári, da bi Boga, svojega stvarnika, čegar podobo v sebi nosi, tu spoznával, ljubil, čestil, ino tako nekda večno vzveličan bil. Če se človek neutrudoma za totim visokim cilom poganja in upira, ino če preminljivo posvetno blago le na to obrača, da bi svoj večni namen ležej dosegel! té si skerbi za svoje dušno vzveličanje, ino bode na oném svetu veselja deležen, „kterega še nijedno oko ni videlo, nijedno uho ni čúlo ino kterega še nijednega človeka serdce ni občutilo.“ Če si pak toti svoj visoki cil ino konec izpred svojih oči izgubi, če si priveže svoje serdce na pozemeljsko grudje, na kratkoterpeče veselosti ino dobre volje tega svetá,

na zaklade, ktere erja sné ino tatje ukradejo, če pozabi, Boga spoznávatí ino ljubiti, — joj ino gorje takemu nesrečnežu! tè ga čaka neizmerjeno terpljenje, ondi, ko „je jok ino škripanje z zobmi.“

Dušno vzveličanje je tedaj najimenitnejše in edino opravilo, ktero človek na zemlji na skerbi imá.

1. Naj imenitnejše opravilo; ker imá naj imenitnejše nasledke, ker od njega véčna sreča ali nesreča duše visi, ino ker se, ako se ednokrat zamudi, nikoli ino na vékoma več popraviti ne more. To nadalje previdimo iz svojega odrešenja, ker „je Bog svét toliko ljubil, da je svojega edinorojenega sinù dal, da bi duše rešil.“ „Mi smo,“ kakor sveti apostelj pravi, „za drago céno odkupljeni,“ ino Vzveličar zavzèt práša: „Kaj ima le človek dati, da bi si svojo dušo drugoč vménil?“ — Glej Jezusa, Odrešnika, koliko strašnih bolečin na sramotnem križu med razbojnikoma terpi ino kako grozne smerti umira; odrešenje tvoje duše je, za česar voljo on naj Svetéjši, naj Nedolžnejši, tako neizrečenski terpi, kervavi, umre! Poglej toliko jezer (tisoč) močnikov iz prvih časov, ki so se z neprestrašeno serdčnostjo v grozovitno móčenje ino trapljenje tezavnice, bičevanja, og-

nja, križanja, obglavljenja vdáli, da bi pravo veró poterdili ino svoje duše otéli! Glej toliko jezer spokornikov, ki so močnodušno staršem, otrokom, prijateljem slovo dali, ino so v hudih puščavah svoje meso križali, da bi le svojega vzveličanja ne izgubili! Glej izglede toliko jezer kristjanov, kateri so odnekda v zatajevanji samih sebe, v stradanji, v preganjanji preživeli, da bi si vzveličanje svoje duše zavarovali! Glej, koliko si hudič prizadéva ino se trudi, da bi te zapeljal, te v gréšne zamke vlovil, ino tako tvojo dušo v svojo oblast dobil! K zadnjemu posluhni aposteljna, kako močno ino goreče vpije: „Prosimo vas, bratje, iméjte da na skerbi vzveličanje svoje duše.“

2. Edino opravilo; zakaj „le edno je potrebno!“ Ali „kaj pomága človeku, če céli svét dobi, svojo dušo pak izgubi?“ Ako ravno si moj brat! moja sestra! na ti revni zemlji ubog ino zaničevan, zasramovan ino preganjan; če si pak vendar za svojo dušo skerbiš, boš skratkim sreče ino vzveličanja deležen, kterega vse zlato ino srebro tega sveta nikdar prevagati ne more. Če pak skerb za svojo dušo v nemar pustiš ino boš pogubljen; kaj bo ti tè v pekli pomagalo, če si na zemlji bogat, čestit, imeniten bil? Ne prošnja, ne vzdihovanje, ne tožba,

ne žalovanje ino kès ne pomága več ubogemu, kateri si je svoje posvečenje zamudil, ino ko bi tudi milijone ponujal. Ako je duša edno-krat izgubljena, — o Bog! tedaj je na vse večne čase izgubljena. Ako bi imel človek več kakor le edno dušo, bi šemu edna ostála, ko bi drugo izgubil; on pak imá le samo edno edino dušo, ino če toto edino izgubi, tè je vse — vse izgubil. . . . Ako bi jo le na toliko lét izgubil, kakor je zvézd na nebi, kakor je píska na zemlji, kakor je kapelj v morji; tè bi še ne bilo vse izgubljeno, ker bi še mu upanje ostálo, da bi jo kde kda drugoč dobil; ali pak, tu gre za večnost, ino če se človeku edina duša pogubi, se pogubi na vse večne čase. — Ah! kako malo skerbimo za to svoje vzveličanje! Če rečem k posvetnjaku: Razgovárjaj se večkrat z Bogom v sveti molitvi; priimlji večkrat svete sakramente; daj večkrat v Boga imé po svojem premoženji; stvari vsaki den vsej za edno četert ure pobožno premišljevanje; mi odgovori: Ne imam časa za take reči, jaz moram delati; molitva ino premišljevanje mine prinese kruha; imám ženo, otroke, rokodelstvo, službo, tedaj drugih skerbi. Pak moj Bog! ali pak ne imaš tudi duše? Ali ti bodo nekda žena ino otroci pomagati mogli, ko boš zavoljo njih v peklen-skem ognji gorel? Pač marsikteri med vami,

ki to besedo Božjo slišite, si moreda pri sam sebi misli: Zdaj še ne bom za svojo dušo skèrbel, moram še popred svojim mesènim željam postreči, svoje serdčno pohotenje nasititi ino uzadovoljiti, ko bo pak starost prišla, ko se ne bom več s svetom motil, tedaj bom se spreobernal, te bom še skerbno molil, v cirkev hodil, sam sebe zatajeval, pokoro delal. Pak neumnež! véš li, dokle vsmiljenje Božje seže? Edno ali dve uri še ti odpusti, tretjo pak more biti ne več, zakaj „v polnosti gréhov bo kaznil.“ Ali véš, da boš še pred svojo smertjo čas imél, pravo obžalovanje ino kès nad svojimi grehi obuditi, brez kterega si pogubljen? Še le v svoji starosti hočeš začeti, za svojo dušo skerbéti? Kdo pak ti pové, da boš star! Kako néki je vzvečer zdrav v posteljo legel, ino se je vže vz-jutro v večnosti prebudil? Kako marsikterega je vže kaplja, voda ali ogenj umoril! Ali se tebi ne more kaj takega zgoditi?

Pak postavimo, da boš star. Zdaj strežeš svétu, mesu, pohotljivosti; ali si misliš, da bo te tako lahko stalo, se pozneje od vsega tega drugoč odtergati? Toliko lét si bil od svojega Boga tako daleč ločen, ino tè, ko se bodo vže tvoje kosti tresle, misliš na naglici dolgi pot od hudiča k Bogu preskočiti? Naj lepše léta svojega življenja hočeš v poželjivo-

sti ino razuzdanosti potrošiti, revno sternašče, gerde smeti, grozne ogrizke svojega prepravljenega življenja pak še Bogu ponuditi? Misli se na Božje mesto; ti sam bi takemu človeku gotovo ne dal nebés!

„Pripravljajte si s strahom ino trepetom svoje vzveličanje,“ nas opomina apostelj. Padec angelov, padec prvih človekov, padec Davida ino Salomona bi imeli naše serdca s vzveličavnim strahom napolniti ino nas učiti, koliko lahko se večno vzveličanje zaprávi; trepetati bi imeli, kedar se spomnemo na toliko ljudi, kateri so v svetosti živeli, v hipu pak padli ino potler — na vekoma poginoli. Ali če so se vže močni cedri poderli kaj bo še se le s slabim terstjem zgodilo! „Če bode pravični le têžko vzveličan,“ pravi sv. pismo, kaka bo še z gréšnikom!“

Razporedi zato svoje življenje tako, da boš skerb za svojo neumerljivo dušo pred vse druge še tako imenitne opravila stavil; čuj nad sam seboj; vadi se v čednosti, v molitvi; imej pri vsem karkoli misliš, govoriš, delaš, edini namén, Bogu dopásti! Posveti si s tem naménom vse svoje déla, da boš vréden spoznán, za nje v večnosti nebeško plačilo zadobiti.

2. Vrednost časa.

Bog postavi človeka na zemljo ino mu na voljo pusti, dolžnosti, ktere so mu k njegovemu dušnemu vzveličanju naročene, zvesto izpolnjevati ino si tako svete nebesa zaslužiti; če pak namen svojega Boga spači, ga čaka večno pogubljenje v peklenškem ognju. Pervi ino naj imenitnejši pomoček, ko nam ga Gospod da, da bi si večno vzveličanje pripravili, je čas. Res! važen ino drag zaklad! „Eden sam hip časa je toliko vreden, kolikor Bog sam, ker si človek lahko v vsakem hipu skoz obudek kesa ali ljubezni Božjo milost ino večno vzveličanje pripravi.“ Sv. Bernard. Zato nas prerok opomina: „Spomni se na svojega Stvarnika, preden solnce ino svetlóba otemni.“ Ko bodo leta našega življenja pri kraju, ino ko bomo na pragu večnosti stali, tedaj se nam, ako bi tude bogatstvo célega sveta ponudili, edna edina minuta več ne podá. O kolik pogon, da bi malo lét svojega življenja dobro ino sveto obračali, si pripravljali vzveličanje svojih duš, „preden taista večna noč priide, ko ne bo nikdor več kaj delati mogel.“ Ako bi solze oči svetnikov v nebesih

močiti mogle, resnično — jezero med njimi bi objokovalo, da so marsikter dragi hip časa, s katerim bi si lahko bili še višjo stopinjo vzveličanja zaslužili, vnèmarno prepràvili. Jezera, milijoni glasov hrumè po strahovitnih peklenskih globočinah: Ah! izgubljeno življenje! Ah! izgubljeni čas! Ah! izgubljene léta! v katerih bi se bili imeli posvetiti! Le ednokrat še edno uro — ja le še eden sam edini hip! — Pak vroči vzdihljeji pogubljenih ne najdejo vekoma več nikakega uslišànja, ker si časa, dokler še jim je bil dán, néso k vzveličanju obernoli. Potler: „Hudič priide...“ Apok. XII. 12.

Kako nezapopadljivo je tedaj oslepljenje ljudi, če čas, kateri imá neizmerno vrédnost, tako vnèmarno zapravljajo! Poglejte vun po širokem svetu! eden troši svoje leta, ker si nive obdeluje, travnike popràvlja ino vinograde zasàja, v ktere je jegova cela duša pogreznola; drugi, ker se s krivicami pri meri ino vagi bogàti; tretji, ker nemàrno govori ino kratek čas dela, igra ino je pri dobrih voljah, léno postopa ino svoje premoženje zapravlja. Ah! vi neumneži! le prehitro vam bo ves vaš čas dotekel. Samo da premislite, da bo nekda za vsaki hip oster odgovor terjan, ino da je vsaka ura lahko zadnja vašega življenja. Ako bi léta vašega življenja tude sto-

ine presegle, bi to še vendar kratek čas bil, si ž njim nebesa zaslužiti, dokler sv. Avguštin pravi: „da tude večna pokora predolgo ne terpi, če se ž njo gotova posest Boga kupiti dá.“

Zastonj si bodo nekda trêpasti otroci tega svetá na smertni postelji izgubljenega časa nazad želeti, bodo zastonj vzdihávali: Le edno leto še — le eden mesec še, le eden den še! Oh, koliko bi tokrat vsaki izmed njih za eden mesec, eden sam den rad platil, da bi si svojo vest v boljši red spraviti mogel!

Spoznaj tedaj moj brat! moja sestra! smilečnost Božjo, ktera še ti čas dá, si svoje dušno vzveličanje v red spraviti. Če še si v cvétu svojih lét, ino ti zapeljivost v serdce šepetá, da se Bogu lahko še pozdnéje daš; tè se spomni na opominanje sv. pisma, ktero preti: „Iščite Gospoda, dokler še se naiti dá.“ „Bodite pripravljeni; zakaj človekov sin bo ob uri prišel, ob kateri si najmanje mislite.“ „Iskali me boste, pak ne našli.“ „Ker ste se mudili, ko sem vas zval, — se bom k vaši pogubi smejal.“ „Den Gospoda bo prišel, kakor tat po noči.“ Spomni se na one nespametne device, ktere so do ženinovega prihoda spále, ino potler iz gostovanja izklenene bile; spomni se na onéga

lénega hlapca, ktereга je gospodar, ko ga je nanaglem na odgovor poklical, za nemarnega spoznal ino v izvunešnje temnice pahnol; spomni se na ono smokvo, ko jo je Gospod preklél, kerni sadú prinesla, ako ravno še čas dozorenja ino bratve ni prišel. Tako prekolne tude tegaistega, ktereга skoz marsiktere iznotrešnje milosti, nagovore ino nagibe k sebi kliče, če se mu pak soperstavi. Ne iméj delj misli, da nikaj hudega ne činiš, če čas z opravili trošiš, ktere pak za večnost nikake vrédnosti ne imajo. Oni delavci, ko so na tergu brez dela stali, tudi néso ničesar hudega učinili, kakor, da néso časa na dobro obračali, ino vémdar jih je gospodar ostro v strah vzel. „Vsak hip, kteri se za Boga ne oberne,“ pravi sv. Auguštin, „je večno izgubljen čas.“ Kako néko drago uro si si vže s prazdnimi željami, s streženjem svojim gréšnim pohotam, s žaljenjem svojega Boga pogubil! Vže davno si si zaslužil, v peklensko žarjavico veržen biti, ino glej! tvoj Bog še ti skoz čas ponúja, da bi se ž njim spravil, za svoje vzveličanje skerbél. Ne mudi se delj, ne odloži svojega poboljšanja na jutre; ker ti morebiti tvoj čas še nocor doteče, ino tebi se ne bode več nijedno jutro prisvitalo. Zato, „Ko dnes jegov

glas slišite, ... Ps. XCIV. 8. Pretečeni čas ni več tvoj, prihodnji ne v tvoji oblasti...

3. Milost.

Ker človek neskončnega vzveličanja svetih nebes, za katero je vstvarjen skoz ino iz sam sebe ne more doseči; mu Božja očinska dobrotljivost zato podeli svojo pomoč, ali svojo milost, ino le če si to v svoj prid obrača, zamore svoj večni namen doseči. Milost pak je posvečujoča ino činéča ali nagibajoča. Posvečujočo milost dobivamo skoz vredno prijetanje svetih sakramentov, ino ta prebiva v naši duši dotlé, dokler smo v stanu opravičenja. „Ona je, (po besedah sv. Tomaža) veliko vekša dobrota, kakor vsaki drugi dar, kterega koli kakva stvar zadobiti more, ker se ona mora za delež Božjega bitjá iméti.“ Ona nas stori prijatelje, otroke in dediče Božje; opravi našo dušo z lepoto ktera dopadenje Božje ino vseh svetnikov budi; je vezilo, katero stvarnika nebes ino zemlje z nami červmi v prahu terdno zveže, ino gotovo poročtvo za večno vzveličanje poda, ino ker se nam Bog skož njo sam podári, imá ravno tako neskončno, nezmerno vrednost, kakor Bog sam.

Nagibajoča milost ne prebivlje zmirom v nas, ona se nam le hipoma dári. Njo imamo zahvaliti za vse pobožne občutke, za vse vzveličavne misli, za vse dobre nagovore, ki nas k Bogu dopadljivim sklepom, k opravljanju dobrih déł podbujajo, za vse razsvečenja pameti ino za vsako podpiranje volje, da se tega preimemo ino deržimo, kar nam k našemu večnemu vzveličanju služi. Vsaka še tude tako mala nagibajoča milost imá neprecénjeno, neizrečeno vrédnost. Sv. Duh sam nas skož njo uči, vodi, opomina, toláži ino krépi. Nagibajoče milosti zasadè seme Božjih ino nrafskih čednosti v naše serdce, peljajo grešnika proti nebesem, ter krepijo pravičnega v ljubezni Božji. Ja, naj menjša pogibajoča milost je imenitnejša, kakor tude dar prerokovanja ino zameknjenja, ker ti poslednji ne pripravite človeku ne zaslužnja, ni plačila, kakor sv. Pavel uči, temoč ste le za poveličevanje Božje, ino zamorete v drugih sadje vzveličanja roditi. Sveti Basilj, Hieronym, Ambrozij, Hrysestom, Avguštin i. t. d. učé, operti na pričevanje sv. pisma, da je Bog za vsakega človeka gotovo število gréhov postavil, katero mu odpustiti hoče, ino da mu, ko je to število polno, nijednega vsmiljenja več ne izkaže. „Je tedaj,“ pravi neki izkušeni duhovnik, „število, vaga ino mera gre-

hov, ktera ne smé polnabití; ino kakor se imá vsak gréh za nezvestobu (soperstvo) proti milosti Božji deržati, je tude gotovo število, gotova vaga ino méra milosti, s kterimi človek delovati mora, če ne hoče večno pogubljen biti. Če se človek edne močne (odločne) milosti ne preime, se mu morebiti še druga, tretja, četerta, ino potler — nijedna več ne ponudi.“

Kakor zvésto obračanje edne edine milosti veliko drugih za zeboj prinese, tako stori tudi vnemar puščenje edne edine vekšo slabost ino nagnènje k hudemu v serdci, ino nekda bomo ne samo za vnemar puščenje edne edine milosti, temoč tudi za vse druge, ktere bi se k tiisti bile priverstile, ko bi se nje bili prejeli, odgovor dali. Dostikrat vse le na tem leži, da človek pri mali reči iznotrešnji navor posluhne, da se pri tej ali onej reči premága. Nékemu velikemu gréšniku, kir je drugači svoje celo življenje v razžaljenjih Božjih preživel, se je na smertni postelji le zatega voljo milost spreobernenja podelila, ker je morebiti ednokrat edno edino dobro delo storil, ktero je v očeh Božjih posebno vrednost imélo. Ako bi se tokrat milosti, ko ga je k

temu nagovarjala, ne bil prejël, bi bil vékoma poginol!

Milost, moj brat! moja sestra! je tedaj edini ino naj dražejši pomoček, tvoje prizadévanje ž njo pak tude edina pogodba, če hočeš véčno vzveličanje doseči. „Tvoj Bog te je,“ pravi sv. Auguštín, „brez tvojega prizadevanja vstvaril; brez tvojega prizadévanja pak te ne bo vzveličal.“ Opomenem te za to z aposteljnóm, „da milosti zastónj ne preimeš,“ je v nemar ne pustiš, ji svojega serdca ne zaprèš, temoč jeno klicanje poslušáš, ino stvo-riš, k čemur te nagovárja. Glej! ondi nesejo mladeniča, ko ga je razuzdanost umorila, pred časom k grobu; tu ti stopi misel pred dušo: Tako plača gréh svojim služebnikom! Zdaj čuješ besédo Božjo, ktera te opomina, to ali ono gréšno prlióžnost, družbo, znanje, pri-jaznost pustiti. Zdaj opre nekaj tvoje misli na kratkost življenja, na negotovost smertne ure, na potrebnost pokore. Zdaj dobiš posvarjenje od svojega spovednika, zdaj od dobrega prijatelja. Zdaj se ti nagodi kaka časna nesreča, ktera ti prazdnosti vsega posvetnega blaga ino bogatstva pred oči postávi. Zdaj paziš na bogaboječega človeka, čutiš pri njegovem pogledu iznotrešnje očitanje, ker po kerščanskih potih ne hodiš, po kterih on hodi.

Zdaj čutiš nagibanje, temu ali onému bližnjemu kako dobroto storiti. Zdaj te zgrabi silna izkušnja, ino iznotrenji glas ti kliče, da bi se protinjej za obarovanje svoje nedolžnosti stanovitno vojskoval. Vse to so milosti, katere ti Bog v doseženje vzveličanja ponúja, milosti, za katere boš nekda Gospodi oster odgovor dal. Mnogo lét si morebiti vže svoje serdce na prazdnosti svetá pripinal, mnogo lét vže v službi greha ino razberzdanosti preživel, mnogo lét vže toliko milosti ino iznotrenjih nagovorov v nemar puščal, ino zdaj v tem hipu, ko se ta beseda Božja na tvoje ušesa razlega ino ti potrebnost delovanja z milostjo Božjo na serdce polága, te Bog kliče, da bi se vže véndar svojemu mlačnemu, gréšnemu življenju odpovédal, ino na pot resničnega, popolnega poboljševanja stopil. Ja to je glas Božji, morebiti — morebiti poslednje opominanje k pokori; ako se mu upreš, ino jegovega nagovora tudi totokrat ne posluhneš; — ah! tè bi se lahko tudi za tebe vrata vsmiljenja na večno zaperle!

Skleni za to, moj dragi človek! jegovo opominanje posluhnoti; on je morebiti sklep velike verige (lanca) milosti, na katero je tvoje večno vzveličanje prikleneno; ino če zdaj ž njo terdno deluješ, bo mnogo drugih milosti

s soboj prinesla, ktere ti bodo hojenje po poti k popolnosti lehčale in sladile.

4. Smertni gréh.

Veliko napotje, ktero vzveličanje naše duše páči, obstoji v smertnem gréhu; on je radovoljno prelomljenje Božje zapovedi pri veliki reči, ino tedaj popravem soperstavljenje, zaničevanje naj višnjega Boga. Bog je naš Stvarnik, Gospod ino Kralj, ino terja po pravici podložnost našo; človek pak, ker smertni gréh stvori, reče k njemu kakorti: „Jaz te ne hočem poslušati, zasmejujem tvoje zapovedi, zaničujem tvoje prijateljstvo, pozabim na tvoje jobrote, se smejim tvojemu serdu; daz te hočem raji žaliti, ko pak da bi svoji poželjivostine stregel; jaz hočem rajši v pekel priiti, ko pak da bi tvoje zapovedi deržal.“ Moj brat! ti morebiti nad takim bogokletjem strepečeš; pak le poglej v svoje serdce ino v njem preišči, ali ne delaš kaj takega v svojem zaderžanji. Bog ti pravi skoz glas tvoje vesti: Beži proč od človeka, ko ž njim v grešnem znanji živiš: ti pak mu skoz svoje dejanje rečeš: ne hočem! On te opomina, se tehistih krajev, družb, shodov ino priložnosti ogibati,

iz katerih nikoli brez kvara na svoji duši ne priidiš: ti pak, ko drugoč v te nevarnosti gréš: odgovoriš: ne hočem se jih ogibati! On te svari. Vari se, nečistost delati, pijančevati, kleti, bližnjega žaliti, poverni kri-
vično blago, ko je imaš, ti pak rečeš: tega ne stvorim. Koliko gerda nepokorščina! Kedaj pak se staviš tako proti Bogu? Ravno v hipu, ko te Bog s svojimi dobrotami osipavlje, ko ti življenje, zdravje, živež, obleko ino toliko druga dobrega dava. S čem ga žališ? Z darimi, ktere ti je on iz ljubezni dal: s svojim umom, s svojo prosto voljo s svojimi udmí. Zakaj ga zaničnješ? „Zavoljo edne pesti ječmena, zavoljo ednega kosčka kruha, zavoljo kratkoterpeče slasti, zavoljo malega dobička.“ Ah! Kako močno mora tako tvoje zadevanje Boga boléti! Vsej ti on ni nikedar kaj žalega stvoril, marveč te je zmirom z dobrotami obdával, ino ti mu huje zadévaš, kakor svojemu največšemu sovražniku! Kolika prederznost!

Dobro si premisli! Vse, kar koli so pravični keda velikega stvorili, ne more Bogu nikdar toliko česti dati, kolikor mu je eden sam smertni gréh odvzeme; ker je počeseenje pravičnih končno, razžaljenje po smertnem grehu pak neskončno. V ti misli pravi sv. Avguštin: Bolje bi bilo, ako bi nebo ino

zemlja ino vse v konec šlo, kakor da se Bog razžali, ino bodi si tude samo po ednem odpustljivem gréhu.“ Ino drug sv. očák terdi: „da je pogled gréha sinu Božjemu več bolečin napravil, kakor vse rane jegovega telesa.“

Po smertnem gréhu si človek sovražtvo Božje ino dušno smert nakloni. V pismi se pravi: „Vaše hudobije vas od Boga ločijo.“ Bog ne more več gréšnika pogledati, tako gnjusen je greh v njegovih očeh: „gréšnik Boga razserdi ino jegovega svetega Duha razžali.“ Kajn je od Boga preklétino na zemlji preganjan; strašen potop je celi svet pokončal; ogenj ino žveplo kaplje z neba na štiri nečiste mesta; žerjave kače požrejo trumo nepokornih Judov; Savla, Jezabelo in Antioha doleti ostra šiba; cela vojska Izráelcev se zavoljo ednega pléna lakomnega Ahama pobije; 50,000 *) ljudi se nagloma pomori, samo za to, ker so škrinjo zaveze nepočtljivo pogledali. Ino koliko drugih izgledov nam ne kaže, koliko da Bog greh čerti ino tepe. Miljone angelov pogubi brez vsmiljenja za voljo ednega edinega gréha. Abraham, Mozes, Elias so bili prijatelji

*) Petdeset jezer,

Bozji; ino vendar bi ne bili oni, niti kateri drugi pravični! keda vzveličani, ako bi bili v ednem smertnem grehu umerli.

Drugi nasledek smertnega greha je smert duše. „Ktera duša greši, ima umreti,“ ino sv. Pavl pravi: „plačilo greha je smert.“ Življenje duše obstoji v posvečujoči milosti. Če padeš v smerten greh, nehá to življenje, pogrezneš v smerti ednak stan, vse tvoje molitve, posti, milostinje, pokore kratko nič nikar za nebesa ne pomagajo. Ta terda beseda pak te vendar ne odverni, tude v stanu smertnega greha dobre déla opravljati, zakaj sv. Tomaž pravi: „One vsej k temu pomagajo, da človek časne dobrote dobiva, ino pripravljajo gréšnika k milosti pokore.“

Zadnjič napravi smertni gréh grozno pečenje vesti.

„Kteri hudo delajo, bodo trepetali ino se od straha tresli.“ Gloda-joči červ ino svaréči glas vesti grenita gréšniku vsako posvetno veselje. Kedar si nazad misli na leta svoje nedolžnosti, se joče; če gleda v prihodnost, trepeče; ako se na nebo ozre, mu reče iznotrenji glas; ondi prebiva Bog, tvoj sovražnik; če oči povesi na zemljo, čuje tu v njeni drobovini ogenj persketati ino si misli: tukaj gori peklenski ogenj, kir na me čaka. Vsaki udarek smertnega zvona, vsaki

merlič, ktereга mimo njegove hiše nesejo, ga opomina na smert, na sodbo, na večnost. To je grenki strupeni sad smertnega gréha!

Ah! dobro si to premisli, moj brat! ino ko še dalje grešiti meniš, si ja ne misli: Bom se vže vsega tega skesal ino spovedal. Bog te more biti vtakem strašnem stanu umréti pusti. Jezera jih vže v peklу ječe — tude oni so si upanje delali, da se bodo še spokorili; ali pak smert je jè neprevidoma pobrála. Stori ino ohrani zato resnični, sveti sklep, rajši vso posvetno nesrečo, celo tudi izgubo svojega življenja preterpeti, ko pak Boga le z ednim smertnim gréhom razžaliti ino si potakem svoje večno vzveličanje zapraviti!

5. Odpustljivi gréh.

„Le edne reči,“ pravi po pravici sv. Chrystostom,“ se je natem svetu báti, naimer gréha, bodi si tè kakoršnji koli; on je edino hudo, ino vsa nesreča ni nič v primeri proti njemu.“ Odpustljivi gréh, od ktereга tukaj svetnik tudi govori, se nam ob prvem hipu sicer ne zdi kaj toliko hudega, ker naše duše ne umori, niti nas ob Božjo prijaznost ne pripravi. To izvunešnje videnje se pak kmalu skrije, ako si jegovo ostudnost pred Božjimi očmi ino

kvare, ko iz njega izvirajo, nekaj globlje v misli vzememo.

Odpustljivih gréhov ste dve plemeni; edne délamó zavoljo svoje prirojene slabosti ino skážene nravi in od teh govori sv. pismo z besedami: „Vsi se marsikterokrat spotikamo,“ potler „Rečemo li, danikakega greha ne imamo, se motimo sami sebe, ino resnice ni v nas,“ ino še: „Pravični pade sedemkrat na den.“ Drugi se pak vendar iz neke naše vlastne hudobe plodijo, ker je prostovoljno delamo ino ravno od totih je tu beséda. Delamo je skoz prostovoljne raztresenosti v molitvah, skoz nespočtljivosti v cirkvi, skoz mlačnost pri Božji službi, skoz počasnost pri odbijanju nespodobnih misli, zkoz male nepoterpljivosti, skoz nevoljnosti proti bližnjemu, skoz prazdne želje, skoz prilizljivosti, skoz maljheno radovednost, skoz prebirljivost v obleki, v hodú, zkoz hvalo samih sebe, skoz malo merzljivost, prezirljivost, krivljivost proti drugim, skoz nespodobne sméhe, skoz šalne laži, zavidljivost, lenobo, i. t. d. Vsi ti odpustljivi grehi so, posebno če je človek velikokrat ponovi ino se jih kakor navadi, močno grozna hudoba. Po njih žalimo vsega močnega, véčnega, nepremenjivega, neskončnega Gospoda nad časom ino večnostjo, veli-

kega kralja angelov ino ljudi, svojega ljubeznivega Boga in očó, sramotimo edinorojenega Sinú, kir je iz ljubezni do nas svojo kerv do zadnje kaplje prelil, in žalostimo sv. Duha, kir v naših sèrdcih prebiva, ino najmenjše hudo neskončno čerti. „Kedar odpustljivi greh stvorimo,“ pravi sv. Tomaž, „razžalimo neskončno veličanstvo Božje; namesti, da bi se jegovi sveti volji podvergli, se ji ustavimo, namesti, da bi jegovo ime počestili, je ogerdimo; namesti da bi mu služili, mu krivice zadévamo; namesti, da bi jegove večne zapovedi poslušali, je zasmehujemo.“ Naj menjši odpustljivi gréh je razžaljenje Božje ino se prikaže zavoljo tega v njegovih naj svetejših očéh kakor neskončna gnusoba in ostuda. Ah! ta edina beséda bi vže iméla naše serdce z nedopovedljivm ostermenénjem pred njim pretresnoti.

Razžaljenje Božje! — On je tedaj vekše uvaženje (obrajtanje) revnih pozemeljskih reči; kakor naj svetéjšega, nezapopadljivega Božanstva, — je neskončnemu veličanstvu prizadéta krivica, — je vzdignenje ino superpostavljenje proti vsegamogočnemu oblastniku nebes ino zemlje, — je zaničevanje večne, brezkončne dobrote ino ljubezni, — je Božji

Svetosti neizrečeno soprotivna hudoba, — je zaverženje nepremenljive resnice, — je črna nehvaležnost proti neizgovorljivi vsmilečnosti, potler je krivičnost proti temu istemu, ko bo nekda gréhe celega svetà po svoji pravičnosti obsodil. Ako bi mi neizmerjeno velikost ino svetost Božjo ino vso málost ino nizkost samih sebe zapopasti mogli, tè bi še le prav spoznali, kako ostudna grozna hudoba da je vsak odpustljiv greh, bi zapopadli, da, ko bi tudi z najmenjšim odpustljivim gréhom vse bolezni, sovraštva, žalosti, nesreče kmalu iz svetà odpraviti, kmalu vse vérne duše iz čistiliša ino vse pogubljene duše iz pekla v nebesa prestaviti mogli, bi Bog to dejanje, kako lepo ino imenitno se tude zdi, vemdar kakor strahovitno, neizrečensko gnusobo čertel, — da bi boljše bilo, da bi zemlja, solnce ino mésec, ja da bi celi svét v konec šel, kakor da se Bog, postavim tudi le skoz najmenjšo laž razžali.

Drug, važen vzrok, kir nas imá z vzveličavnim strahom pred odpustljivim grehom napolniti, je ti, da so jega učinki nekako oném smertnega gréha, pak le samo v nižši stopnji ednaki. Spravljajo nam dvoji časni ino duhovni kvar. Za ednega radovednega pogleda voljo se je Lotova žena nagloma v grudo soli spreobrnola; zavoljo malega nezaupanja, da bi iz terde pečine voda privréla, je bil Mozes

iz obljubljene deržele izklenen; Judovsko kraljevstvo je bilo zavoljo Davidove prevzetnosti, kir je hotel vedeti moč svojega ljudstva za vojsko, po grozni kugi veliko — veliko preterpélo; Ozo je, samo zato, ker je škrinjo zaveze, ko jo je peljal, z rokó poprijel, nagla smert zadéla; kralj Ecehia je bil zavoljo male dobrote proti tujim poslancem do tretjega roda tepen; dva medveda iz bližnjega loga sta 42 *) otrok, ker so preroka Elizea za plešivca osmehovali, razcésala. Skoz vsak odpustljivi gréh si časne kazni služimo, ino če umremo v stanu milosti, preden je na tem svetu preterpimo, je moramo še v čistilišči dostati, kder je terplenje toliko, tako nezmérno, da se naj hujše boléčine, naj grozovitnéjše móke na zemlji ž njim ne dajo primeriti, ino kder se prebivanje le ednega dne zdi kakor dolgih — dolgih sto lét. Res je, da nas odpustljivi gréh Boga celo ne loči; pak počasoma nas ob njegove posebne milosti pripravlja, kruši počasoma jegovo prijaznost do nas; mu počasoma brani, nam znamenite dobrote deliti; učini, da nas bolje poredkem usliši, kedar ga za kaj prosimo; nam sicer ne vzeme oblačila posvečujoče milosti, pak potemni juga lepi lesk z gnusnimi pégami, slabi, pači, preči in odvráča

*) Dva ino štirideset.

posebno pomoč, ktere tolikokrat potrebujemo, nas déla mlačne ino lene v molitvi, v opravljanji dobrih dél, jemlje utého (tolažbo) ino iznotrenjo radost ob prijemi svetih sakramentov, zaplodi počasoma v nas nekako nevarno leno merzloto do našega dušnega stanaino našega večnega vzveličanja, nas čem dalje bolje od nebes umika, ino nas, česar še ne čutimo nikár, postavi na rob večnega pogubljenja; — ino če smo ednokrat do teh dob prišli, — ah! kako malo je še lé trebe, da se v neznani prepad vderemo. Pač po pravici se zato odpustljivi gréh most k smertnemu grehu imenuje. Gospod je ednokrat sveti Terezii v prikazni naj strašnejši kraj v pekli pokazal, kamor bi bila prišla, ako bi svojih odpustljivih gréhov ne bila prenehála. Ne čudimo se nad tem: „Kdor je pri malem nezvést,“ pravi sv. Duh, „bo tudi pri velikem,“ ino: „Kdor za male reči ne mára, gre počasu v konec.“ Človek ne postane kmalu hudobnež, ampak le pregrého ponavlja je. Izvekšega je začétek mal ino neznamenit, neizrečeno strahoviten pak je konec.

Zapiši si to važno resnico z neizbrisljivimi čertami v svoje serdce, ljubi moj brat! ino ne imej nikdar več odpustljivega gréha za maličkost. Slišal si, koliko gnusobo da v Božjih očéh déla, koliki kvar da ti pripravlja, v

kako grozno nevarščino da te stavi, čuj tedaj ze vso skerbjo nad soboj ino nad svojimi nagnenji! Premaguj se! Ogiblji se od sega dob vsake še tako male laži, vsakega šalnega govora, vsake prostovoljne raztrošenosti pri molitvi, vsakega iznotrenjega merzénja na bližnjega, vsake nemarnosti pri Božji službi, pri opravljanji svojih stanovskih dolžnosti, ino vsega tega, za kar te vést svariti mora. Pripeti li se, da si po nesreči drugoč v tak gréh padel, ponižaj se hitro pred Bogom, ino gaza odpuščenje prosi, da ti iz njega še kak vekši kvar ne nastáne. „Nikoli grešiti,“ je pripoved, „je po angelskem,“ „v časih grešiti, po kerščanskem; v grehu pak ostati, po hudičevem.“ Prosi neprenehama Boga, da ti milost ino razsvečenje dati ráči, da bi naj menjše hudo spoznáti ino se ga stanovitno braniti mogel.

6. Pokora.

Pokora je čednost, po kateri gréh v sebi končamo, duha ino serdce hudega odvájamo, ino za stvorjene gréhe prostovoljno pravične pokorila (kazni) sprijemamo. Kdor koli je tako nesrečen bil, da si je pri sv. kerstu dobveno oblačilo nedolžnosti skoze smerten gréh umazal, se je mora prijeti, če ne hoče pogub-

ljen biti. To resnico ti dokažejo izreki svetega pisma, svetih očakov ino razsodba tvoje vlastne pameti. „Ako hudobni pokoro dela,“ govori Gospod, „se jegovih hudob ne bom več spomnil, ino pravične dela, ko je opravi, mu bodo življenje, ko so mu je jegovi poprejšni grehi vzeli, vzpet povernole.“ Nadalje: „Če pokore ne stvorimo, pademo v roke razžaljenega serditega Boga,“ t.j. jegova ostra pravičnost bo nas v večni ogenj sunola. Skoro celi evangelj govori od samih križev, težav, solz, postov, zatajevanja samega sebe, Jezus tolikokrat ponávlja, „Delajte pokóro,“ ino: „Če pokore ne stvorite, boste vsi kmalu v konec šli.“ „Kdo pak je grešnik?“ praša Tertuljan, in odgovori: „Človek, kir je k pokori ino zatajevanju samega sebe rojen.“ „Ako kdo ne hoče pokore delati,“ pravi sv. Chrysostom: „žali Boga bolj, kakor gréh sam.“ Sv. Hieronym imenuje, „nespokornost edino pregrého, ktere Bog ne odpusti,“ ino Tridentski zbor pravi, „da je kerščansko življenje neprenéhana pokora.“ Vemo, da Božjo pravičnost za vsaki stvorjeni gréh primerjeno zadostitvo terja, ktera se ali tu skoz radovoljno

pokorjenje, ali na onem svetu skoz prisiljeno terpljenje opraviti mora; hočemo li se tedaj kaznem v večnosti ugenoti, smo primorani, se zdaj pokoriti. „Če ne hočeš od Boga kažnjen biti,“ pravi sv. Avguštin, „se sam sebe kázni.“ Upanje večnega vzveličanja si sméš le toliko delati, kolikor popotih hodiš, ko so po njih tvoj Vzveličar ino jegovi svetniki pred toboj šli. Naj svetejši, nedolžni Jezus pak je od Betlehemskih jasel noter do zadnjega izdihljeja na Golgoti naj ostrejšo pokoro délal. Kaj pak so jegovi svetniki stvorili. Nato ti apostelj odgovori: „Edni so zasramovanje, tepenje, ječo prestali; drugi so bili razsékanj kamenovani, bičevani, z ognjem ino mečem morjeni; ino drugi so v solzah ino vzdihovanji svoje življenje končali.“ Med milijoni svetnikov v nebesih ni eden, kateri bi za svoje gréhe ne bil pokore storil. Hočeš li tedaj sladosti jhovega vzveličanja uživati; ukušaj tukaj popred grenkosti jhovih pokoril.

Pak ne le gréšnik, tude pravični potrebuje pokore, da v milosti do konca ostati zamore. „Le dotle je duša,“ piše sv. Avguštin, „od milosti podpirana, dokler se v pokorjenji vadi.“ Kako ostre pokore ni delal sv. Joannez Kerstnik. Ino vendar

pravi evangelj, da na svetu ni nikdar vekši svetnik od žene rojen bil. Ino postavimo, ti bi bil pravičnejši od njega, se moraš véndar pokori podvreči, ker si kerstjan, ino ker se vse kerščanstvo na pokoro ino zatajevanje samega sebe opira. Z besedoj, nebesa nad tvojo glavo, pekél pod tvojimi nogami, smert v mali delji, sodba, večnost, sv. pismo, izgledi svetnikov, vse, vse te k pokori priganja.

Da bi ti pak ona vzveličavna ino Bogu prijetna bila, mora bita hitra, ostra, splošna ino stanovitna. Hitra. kmalu, ravno

1. Kčášu, ino sicer še to uro se imaš dela svojega spreobernenja lotiti, se s svetoj siloj iz stanu grešnosti umeknoti: „Vže dolgo“ pravi sv. Pavl, „te je Bog k pokori klical, ino te k hitremu spreobernenju opominal, pak vseli zastonj.“ „Ako pak se,“ pravi dalje, „tvoja oterpnost ino nespokornost tvojega serdca še le zmirom narašća, si sam sebi spravljaš kazén nad hazen za den serda, ko bo se pravična sodba Božja razodéla.“ Ne pravi delj: „Jutre se spreobernem, jutrebom pokoro delal!“ Ali ne veš, da te smert lehko še nocor zaleze? da jutre ni v tvoji oblasti? da vže jezera v pekli vpijejo ino z zobmi škripljejo, ki so svoje spreobernenje na jutre odlágali?

„Skoz so se na jutre zanašali,“ piše sv. Avguštin, „pak za nje ni bilo več jutrnšnjega dne.“ Ko bi David ne bil glasa preroka pervokrat, ko mu je jegovo pregreho oponesel, posluhnol; ko bi Peter zatajenja Jezusa ne bil kčasu objokal, ko bi si Magdalena ne bila hipa kmalu obernola, ko se je nagnena čutila, pri Vzveličarjevih nogah odpuščenja iskati, bi bili ti trije veliki grešniki — morebiti eden sam hip pozdneje, namesti vzveličani, vekoma pogubljeni. Bog te je vže marsikako k pokori klical, morebiti je branje teh bukvic zadnji opomen do tebe; ino joj tebi, če še se dalj mudiš! —

2. O s t r a. Kedar sv. očaki od pokore govorè, jo imenujejo težavni kerst, časni pekel, dobrotljivi bič, stanovitno solzno darovanje. Ako si Boga hudo razžalil, moraš tudi hudo pokoro delati, da bo grehu primerjena pokora — zadostitva. „Prazdne prošnje,“ kakor sv. Cyprian pravi, „neso zadosti; trebe je solz, vzdihovanja, dolgega posta, velikih milostinj.“ Pokora ne sme menjša, kakor gréh biti; potler mora biti v primeri z množinoj pregréh ino dolgosti časa, ko si ga v njem preživel. Kaka neumnost! če si ti, kir si več let v gréhu ino sovražtvi Božjem živel, misliš, z dvoalitrdenjo pokoroj vže vse s plantati (popra-

viti)! K zadnjemu mora pokora kakosti (posebnostem) gréha primerjena biti; t. j. od sega dob moraš namesti raztresenosti zbratnost duha, namésti gizdosti ponižnost, namesti pohujšanja izglednost, namesti žlabravosti molčanje, namesti nezmernosti post ino zatajevanje samega sebe na skerbi imeti. Preprijazna družba z otroki tega sveta je tvojo dušo smertno uranila, za naprej se je imaš tedaj varovati. Svojega bližnjega si okradel in ukanil; krivično blago moraš tedaj povernoti ino si svoje premoženje z milostinjami posvetiti. Bližnjemu si poštenje ino dobro ime počernil, si ogovarjal; imaš tedaj to skoz preklicanje, skoz dela ljubezni ino dobrotljivosti popraviti.

3. Splošna. Ravno kakor nési bil navzpól grešnik, ne smeš tudi navzpól spokornik biti. Jezero ino jezero grešnih misli je dozday tvojega duha motilo ino ga na krive poti vodilo. Spominaj se zato vprihodno le takih reči, ktere tvoj napuh podirajo! Misli si na svoje brezštevílne razžaljenja Božje, na smert, na sodbo na strašne kazni večnosti! Stavi si, kakor David, svojo pregreho noč ino den pred oči! Tvoje serdce je dosihmal trumam gerdih strasti streglo ino slasti gréha uživalo; občuti da zdaj tudi ostrost pokore. Umori jega neporedne želje ino nagnenja;

napolni si je z ljubeznjo Božjo ino s čertenjem proti vsakemu, tude naj manjšemu gréhu, s kesom, pobitostjo, trepetom ino ponižnostjo! Tako pokoro tvojega serdca hoče Bog od tebe. Spoznaj svoje grehe z naj vekšo odkritostjo, kakor Pavel; razčesni svoje oblačila ino žaluj pred celim svetom, kakor Ahab; delaj Bogu naj svetejše obljube, kakor Antioh; verni zadnji, krivični pénez ubogemu, kakor je Juda Iškariot 30 srebernikov od sebe vergel — : če tvoje serdce ne imá pravega kesa, ne more tudi od Boga vsmiljenja doseči. Kakor duh ino serdce, tako mora tudi truplo, deležnik gréha, pokoro délati. Skoz oči se je do sega dob naj več hudega v tebe vlezlo. Zapri — zagati je tedaj pred vsako nevarno rečjo od sega mal, ino jim brani tudi pripuščene reči gledati! Na svoje uši si dosih mal nesramne beséde, hudobno ogovarjanje vlekel; nagiblji je od sedanje ure zato k oznanjevanju besede Božje! Dozdaj si si néko drago uro zapravil, si svoje vlasi gizardavo popravljavši; ostrizi je zato ino je pospravi v meje ponižnosti! Svoj jezik si dozdaj obračal na pohujšljive besede, nesramne pesmi, laži, ogovarjanje, preklinanje i. t. d.; naloži mu zato od sega dob molčanje, ino ga le obračaj, da se pobožno meniš, svete pesmi poješ, dobro od teh govoriš, kateri te razna-

šajo in opravljajo! S svojimi rokami si dosihdob po prepovedanih rečih segal, ž njimi tuje blago k sebi vlekel; od zdaj pak ž njimi drugim dobro stvari ino krivice popravlja. Tvoje noge so te dozday na gréšne kraje, v hudobne družbè, v nevarščine nosile; imajo pak te zatò od sih čas pogosto v cirkev, v spovednico, k mizi Gospodovi spravljati.

4. Stanovitna. „Življenje kerstjana, kateri Bogu resnično zadostiti hoče,“ pravi Tridentski zbor; „mora neprenehana pokora biti;“ ker „ni nijednega časa“ po izgovoru svetega Avgušтина, „ko bi mu pripušćeno bilo, žreblje, kateri ga k križu zatajevanja samega sebe deržè, izbiti.“ Jezus ni s križa stopil, dokler ni zadnje kaplje kervi prelil. Peter, Matthej, Magdalena, ktere je Vzveličar najprej v milost sprijelino jim grehe odpustil, so ostali do smerti v pokori. Mi ne vémo, keda se pravičnost Božja potolaži. Ni tedaj zadosti, da se grehu le na nekoliko ur odpovéš; jemumoraš véčno čertenje priseči. Ni zadosti, da svoje zmote le samo edne mésece objokuješ; svoje celo življenje imáš nad njimi žalovati. Ni zadosti, da pokoro le začneš; v njej moraš tudi umreti. „Kdor je stanovit en do konca, bo vzveličan.“

Ne misli si, da sem le edno edino besedo od te reči preveč povedel. Kakor grešnik ino pravičnik si dolžen pokoro delati, in ako znamenovanih vlastnosti gréša, ne bode niti od Boga prijeta, niti ne bo vzveličanja prinesla.

7. Malo število izvoljenih.

Matth. XX. 16.

Tu govorim opert na nauk vére in izreke cirkvenih očakov, od naj strahovitnejših resnic naše svete vere, s toboj, moj predragi! — od resnice, ktera mora naj terdovratnejšega grešnika z vzveličavnim strahom, pak tude naj izkušenejšega pravičnika še z vekšo skerbijo za doseženje svojega večnega vzveličanja napolniti; — od resnice: da bode izmed vseh ljudi le malo — malo vzveličanih! Ah! pekel je tako grozno strahoviten kraj, večni ogenj tako neizrečenska moka (terplenje), da, ko bi med vsemi ljudmi le eden edini pogubljen bil, bi se vsaki bojati imel da bi lehkič on toti nesrečni bil! Nebesa so tako neskončna sreča, večno vzveličanje tako nedopovedana dobrota, da ko bi med vsemi ljudmi le eden edini iz njih izklenen bil, bi vsaki pri ti misli trepetati imel, da bi se ta grozovitna nesreča lahko njemu zgodila. Ino vemdar ne bo le samo eden človek, temoč vekši del ljudi v pe-

kel veržen, ne le eden človek, ampak vekši del ljudi bo iz nebes izklenen.

Sv. Pavel nam zagotovo pové, da so se nam vse imenitne resnice sv. evangelja vže v stari zavezi po podobah ino prilikah razodele. Da ti rečeno resnico dokažem, ti tukaj le teiste prilike, ktere kakor sveti očaki učè, malo število izvoljenih znamenujejo, na kratkem povem.

Splošni potop pomeni veliko sodbo ob konci svetá, ino koliko jih se mu je otelo? Samo osem osob. Ogenj, ko je ostudne mésta Sodomo in Gomorho pokončal, je bil podoba večnega pogubljenja; ino koliko jih ga je bilo rešenih? Samo mala Lotova družina.

Zaveza, ktero je Bog s človečkim rodom skoz obrezo stvoril, je bila prilika izvoljenja, ino po kom jo je Bog stvoril? Po edinem Abrahamu ino njegovem pokolenji. Ob ljubljená deržela je bila, kóp nebes; ino koliko jih je med 600,000 *) Izraela v njo prišlo? Samo dva: Jozue ino Kaleb. Razdejánje mésta Jeriha je bilo spodoba konca sveta; ino koliko ljudi je bilo tu rešenih? Samo Rahabova hiša. 30,000 **) móži močna vojska Gedeona je bila prilika tehstih, ko se za nebesa vojskujejo; ino ko-

*) Šestojezer. **) Tridesetjezer, ali tisoč.

liko jih je doseglo obladni venec? Ne več, kakor 300 *) jih. Ob času Elija je bilo Judov več kakor 1,000,000 **), ino koliko teh ni pred maliki svojih kolen pripogibalo? Samo 7,000 ***) Kdo je bil med groznim številom ljudstva, ko pred stolpom kralja Nabuhodonosorja ni poklekoval? Sveto pismo imenuje samo tri mladeniče. Kdo ob času Makabejcev ni vere svojih očakov zapustil? Samo Juda ino nekoliko jegovih zvéstih tovaršev. Prerok Izaia pravi, da je število teh, ko bodo vzveličani, tako malo, kolikor olikinih polutkov še se po spravljenji na drevesi nagodi; je tako malo, kolikor klasja še se po žetvi na nivi nabere; tako malo, kolikor paberkov še se po bratvi na vinskih tertah naide. Kdo je bil vréden ob času hude lakote od Elia hranjen biti? Samo edna edina uboga vdovica. Kdo je bil med tolikimi gobavci od Elizea očiščen? Naaman sam iz Sirie. Kdo je bil med tolikimi bolniki v ovčji kopelji zvráčen? Samo eden, kateri je najprej v vodo zlezal. Koliko semena, ko ga je sejavec v znani priliki uséjal, je sad obrodilo. Samo šterti dél. Koliko povabljenih gosti je na nebeški pir (gostovanje) prišlo: Ne eden

*) Tristo. **) En milijon. ***) Sedem jezer.
mo euc

(celo med desetimi devicami samo pet jih) temoč le samo nekoliko slépih, ino hromih, ino celo med temi je bil eden zavoljo nepravga oblačila izveržen. Pak proč spodobami.

Očitnejše ino jasnejše od teh prilik so beséde Jezusove: Veliko jih je poklicanih, malo pak izvoljenih.“ Ino: „Prizadévajti si, skoz ozke vrata vniti; ker povém vam: Veliko se jih bo trudilo noter priiti, pak ne bodo mogli.“ Potler; „Vrata so prostorne ino pot je široka, ko k pogubljenju pelja, ino mnogo jih po nji hodi. Pak kako tesne so vrata, ino kako ozka je steza, ko k življenju pelja, ino kako malo jih je, ko jo najdejo?“ V skrivnem razodenji se pravi, da bo ob sodbi veliko knig za grešnike, ino le edna za pravične razgernena. Pavel piše: „Vsi sicer tečejo po cilu; pak le eden dostane céno.“ Peter zaterdi: „da bodo še pravični težko vzveličani,“ ino sv. Hrysostom je ednokrat prebivavcem Antiohie, ednega toistokrat izmed naj vekših mést svetá zaterdil, „da med njimi ne bo, sto vzveličanih.“

Strašna resnica! —

Ker se naj več ljudi na zemlji krivovere, nevere ino malikovanja derži, bi se dalo mis-

liti, da katoljški kerstjani, kakor menjši dél, k izvoljenim slišijo. Jaz to popolnoma dodám, ko bi po svoji veri živeli; ker se pak jih življenje od življenja drugih tako malo loči, je to mišljenje krivo. Čista resnica je ino sicer Božja, „da nič nečistega v nebesa ne more,“ ino da se le po nedolžnosti ali pokori k potrební čistosti pride. So li pak vsi katoljški kristjani nedolžni? Zares ne! Ali so vsi, ko so si nedolžnost zapravili, spokorniki? Še menje! Kde pak najdeš spokornike? Pri bogatcih in imenitnih ljudeh kali? Oh! vže Jezus je rekel, „da kamela (velblo d) ležej skoz iglino uho priide, kakor bogatec v nebesa,“ ino Pavel terdi, „da je malo bogatih ino gospodskih poklicanih.“ Moreda pri prostem ljudstvu? O ne! le pomisli na toliko sváj ino sovražtv, požertnosti, klétv, nečistosti, tatbin, hudih izgledov med njim! Morebiti v zakonu? Pak pred oči si postavi toliko nezvestob, pregovarjanja ino besedovanja, nemarnosti pri izrejenji otrok, v pohištv! Misliš li pri mladosti? Pak poglej nje nepokorščino do starših ino predpostavljenih, na razuzdanosti, skrivne gréšne znanja, nečistosti! Lehkič pri starosti? Pak premisli, da si jih naj več svojo pokoro na smertno posteljo odlága! Mi rečeš pri možih, kteri molitvo, hojenje v cirkev,

spoved in obhajilo le ženam nehájo? — Ali pri ženah? Pak kako malo jih imá le samo izvunenje videnje spokornic! Tedaj le resnica ostáne, da je tude med katoljskimi kerstjani malo izvoljenih, ker se med njimi malo nedolžnih ino še menje spokornikov naide.

Tu mi neka misel nepokoj dela, ktere ti, ljubi moj brat! ne smem prikriti. Bojim se namer, da bi se ti po prebranji te reči v obupanje podál, da ti, ker je število izvoljenih tako malo, najberžej nési med njimi. Ako tako sodiš, — té izbriši Bog uro, ko v njej to pišem, iz mojega življenja ino jo ukončaj!!! Pak ne! tako ne sméš soditi ino tudi ne boš; zakaj kakor nepremekljiva je resnica, da bo le malo vzveličanih, ravno tako gotovo je tudi, da Bog vse ljudi vzveličati hoče, da k temu vsem potrebné pomočke ponuja, da je za odrešenje vseh svojo kerv prelil, ino ne hoče, da bi eden v konec šel; da potem le od tebe visi, ako med število izvoljenih slišati hočeš. Božja volja pak še ni zadosti; k temu je tude tvoje volje treba, ino ta se mora v opravljanji vsega tega, kar Bog terja, razodévati, mora terdna ino stanovitna biti, t. j. za zdaj ino za vseli se moraš vsakega greha, vsake priložnosti k njemu skerbno varovati, prijateljstva Božjega iskati, ino v opravljanji dobrih dél obstati. Glej! vže dolgo živiš v gréšni navadi, deržiš krivično, po golufii ali tatbini

dobleno blago v svojih rokah, vže dolgo no-
siš serd ino sovražtvo proti svojemu bližnje-
mu v serdci; strežeš napuhu, nečistosti, si
lén pri Božji službi, pri prijemanji svetih sa-
kramentov: če boš dalje naprej tako živel, tè
se sam sebe prostovoljno staviš med ve-
like verste zaverženih, ki se po široki cesti
v pekel udirajo; če pak hočeš med malo šte-
vilo izvoljenih slišati, zateri brez pomude hu-
do navado, poverni k času pred ko moreš
tuje blago; pusti službo, če ti priložnost k
grehu dava, spravi se s svojim sovražnikom,
skerbi si za ponižnost, za zatajevanje same-
ga sebe, vojskuj se soper gnusno pregreho
nečistosti, bodi zvest pri Božji službi, primlji
večkrat svete sakramente, vadi se v pokori
ino sklepa, se poboljšati, ne tišči na smertno
uro; zakaj vže milijoni so se s takimi sklepi
v pekel pogrozili. Ako hočeš med število iz-
voljenih slišati, se ne ogiblji samo hudega,
temoč opravljaj skerbno tude dobre dela.
Komu je Jezus, po besedah evangelja, vzve-
ličanje obljubil? Onemu zvéstemu slu-
žebniku, ko je ti čas, ko gospodarja ni
bilo doma, pridno hiševal ino je ob vsaki uri
pripravljen bil, odgovor dati; — onim mar-
ljivim delavcem, ko so v gospodovem
vinogradu težavo ino vročino dneva prenesli;
onemu hlapcu, ko si je s zaupanimi penezi
veliko dobička spravil; — onim slepcem

ino hromcem, ko so si prizadevali, s svatovskimi oblačili na gostovanje priiti; — onim petim pametnim devicam, ko so skerb imele, da je v njih svetilnicah zmirom olja bilo; nasproti pak je vse iz nebes izklenol, kateri se le s prazdnimi željami motijo.

Če hočeš med izvoljene slišati, se vemdar k menjšemu številu pridruži. Kakor Vzveličar pravi, jih mnogo — mnogo po cesti pogubljenja ino le malo po stezi večnega življenja hodi. Ako se zato med veliko trumo mešaš, če gledé na svoje večno vzveličanje tako vnémarno ino brez skerbi živiš, kakor jih naj več dela, ako se pokore braniš, se v čednostih ne vadiš; tè hodiš po široki cesti. Ako ti pak tvoje vzveličanje na serdci leži, moraš z menjšim številom potegnoti ino tude vleči, jih izglede nasledovati ino nikar ne zameriti, če te zato za svetnika — nico imajo. Jemlji si to resnico dostikrat ze vso skerbjo k serdцу ino dobro premisli, da le od tebe visi, če boš ali izvoljen ali zaveržen.

8. Smert.

Hebr. IX. 27.

„Na zemlji ne imamo ostanka,“ ali prej ali slej — ednokrat bo za nas vsakega osodna ura udarila, ktera bo mu nit je-

govega življenja utergala; umerli bomo — vsaka stopinja, koju stvorimo; vsaki hip, ko nam preteče, nas bliže groba poriva, nas pri-mika bliže vrat večnosti, ktera bo nam ali večno sréčna, ali večno nesrečna. Tolaža, pak tude groze polna resnica, ravno taka, da nas predrami, ino iz navadne mlačnosti oplaší! Pretehtajmo to résno misel nekoliko natenje — ednokrat bomo umerli, pak za uro svoje smerti ne vémo.

„Kde li je človek, kir živi ino se smerti ne straši?“ Moral bom umreti — ne oča pak ne mati, ne brat, pak tudi ne sestra mi ne bodo mogli več pomagati — moral bom slovo dati vsemu, kar koli mi je na svetu ljubo ino drago bilo; stopil bom v večnost, ne vedoč, kaj me onkraj groba čaka. Peklenski čèrt mi bo velikost grehov pred oči stavil, ko sem je v življenji za maličkosti imél. — Moja žlahta se bo okoli moje smertne postelje jokala; moje truplo bo se z razpadanjem borilo — okó bo ostermenélo — jezik uterpnol, — usta se bodo stisnole, — kerv bo ohladnola, — teló obledélo — umerlo. Od vsega svojega premoženja mi bodo samo štiri uboge deske ostale, v kterih me v zemljo pokopljejo, da bo moje gnilo meso červom živež, — ali še morbiti kak napis na mojem križu, kteri bo

pak bravcu le rekel, da sem bil ino me ni več — ino kateri bo še lehkíč čednosti legal, na ktere v življenji nikdar mislil néssem. — Tude spomin na mè pri ljudeh bo počasoma minol, kakor žalostni glasi zvonov, ko me k grobn spreimejo. — Moral bom se pred pravičnim, ostrim sodnikom prikazati, da odgovor dam za vsaki hip svojega življenja, — ino joj meni, če ne bom za dobrega zvestega hišnika najden. „Č u j t e, ker ne véste ne za den, ne za uro, keda bo smert prišla.“ Tako Kristus: „Kakor tat po noči, bo vas spodlezla.“ Tako Pavel: Strašna negotovost! — Ali ne vidiš vsaki den otroke ino starce pokopat nesti? Ali še se nési solzil na smertni postelji svojega ljubega očè, — svoje spreljubljene matere — še nési nijednega dobrega prijatelja ali znanca k pogrebu sprejemal, ali še nési nijednemu sosedu poslednjega pota posodil, ob času, ko bi si kaj takega ne bil mislil? Kar se je vže tolikim zgodilo, bo se tudi tebi pripetilo.... Edna kaplja kervi, ko ti v serdce pade, edna žila, ko ti póči; — zadušenje od kašlja, — nagli kervotok; strupena stvarca, ko te ugrizne ali pikne; — merzlica — eden bodec, edna rana, blisk te lahko naglo umori, kakor voda, ogenj ali eden padec. Ali

boš morebiti v milosti, ali v grehu umerel? Ali boš še utegnil, se pripraviti, ali te smert neprevedoma, moreda še to noč pobere? Kaka osoda čaka tebe na onem svetu? — Nebesa ali pekel? Ali se boš s svetniki radoval, ali s pogubljenimi žaloval? Ali boš otrok Božji, ali rob vražji? Srečen si, če si zdaj za vzveličanje svoje duše skerbiš, ino se vsako uro na smert pripravljáš. Tvoje okó bo se v miru stisnolo, ino tvoja duša bo k presrečnemu gledanju Boga hitela. — Ali pri tvoji smertni postelji bi jaz ne bil rad poleg, ako bi ti neumno v gréhu ostál; bi ne hotel rad priča biti, ko bo ti tvoja, zdaj od tebe potlačena in upokojena, pak na kraju groba s tem strašneje predramljena vést vpila: „Ti sam si si bil umorivec svoje vlastne duše,“ bi ne hotel rad priča biti, če boš še le tè začel, na svoje vzveličanje, na sodbo, na večnost misliti, ko boš vže kmalu pred ostro sodbo moral; — bi ne hotel zadnjič priča biti, ko se tvoj razžaljeni angelc varuh oddaleča joče, ko strašni pekel pred tvojimi očmi zine, ino te truma hudičev obstopi, da tvojo dušo sso-boj v večne globočine pogubljenja uderejo!

O moj brat! na smertni postelji, v zadnjem ternotki, o tè se vse veselje tega sveta

umekne; tē ležiš na ozki meji med kratkim pretečenim časom, ino neskončno večnostjo, med stiskavami svoje obujene gréšne vésti, ino med strahi bližnje sodbe Božje. Ja! na smertni postelji, boš, pak morebiti da se Bogu vsmili! prepozдно spoznal, kaj to pomeni: Nebeško kraljevstvo, pekel, izgubljeno vzveličanje, gréh, razžaljeni Bog, na spovedi zamolčani gréh, nepoverneno tuje blago, odlaganje pokore ino poboljšanja. Kako bo ti toistokrat pri serdci? Kaj boš si želel, da bi bil stvoril?

Premišljavaj to strahovitno resnico ino te važne uprašanja pogosto. Ogiblji se onega posvetnega veselja, ko ti milost Božjo jemlje; ne veži svojega serdca na užitek kratkega hipa, ko preteče; ne spravlaj si blaga, ko se ga erja preime ino mol gloda, ino katero ob smerti za toboj ostane; vadi se v čednosti, v dobrih délih, ktere ti veselo smert ino večuo vzveličanje pripravijo. Bodi tudi vsako uro na prihod Gospodov pripravljen. Ako si še v stanu gréha, spravi se predse skoz dobro spoved z Bogom. „Uči se mréti dokler še živiš, ino smert bo za te srečna.“

9. Sodba.

„Velika sodba se začne ino bukve se razgernejo.“

Dan. VII. 10.

„Vsi moramo,“ po besedi aposteljna, „pred sodni stol Kristus a priti,“ ino sicer ravno v onem hipu, ko se duša tele-sa loči. Kristus bo tedaj tvoj sodnik, ktere ga si toliko krat ino tako močno raz-žalil; hudič, kterem si se zapeljati dal, tvoj tožnik; — predmet sodbe, tvoji ve-liki grehi ino hudobe. — Razsodba, ktera se črez tebe sklene, bo in ostane ve-koma nespremenljiva. Nikdor te ne bo za-govoril, nikdor se za te potegnol; — oča in mati te bosta zapustila, ti sam — mo-raš odgovor dati za vsaki hip svojega živ-ljenja; — ti sam — tebi nasproti večni sod-nik! Strašna samota! Tvoje čednosti ino gréhi se na vago denejo; koliko neizreče-na groza za tebe, če gréhi čednosti pre-vágajo!

Razve posebne sodbe bo nekda trobenta an-gelov ob konci svetà vse ljudi v dolino Jožafata k občinski sodbi poklicala, ino „videli bo-do človekovega sina priti v oblaku z veliko močjo ino čestjo.“ — S stra-hovitnimi šarmi (farbami) nam sv. pismo zna-

menuje na tolikih méstih prikazni, ko se bodo pred onim dnem serda Božjega godile: solnce ino mesec otemnita, — terda noč zemljo pokrije, — ljudje vzdihujejo ino jočejo, — vetrovi strašno divjajo, — burje ino vihri ulijo ino vse razdirajo, — žeroči ogenj z neba pade, ino lesovi ino gore, polja ino pečine se spepelè; — morje se v svojih globčinah vzburka, ino vse moči neba se stresejo. — Kraljevstva vstanejo soper kraljevstva; — sin ubije svojega očeta, — dči zadavi svojo vlastno mater, — vsi pogreznejo v strašno zmočenje, ino najdejo svojo smert nekaj v ognju, nekaj pod razvalinami; — trobenta grozovito zagermi: „Vstanite, vi mertvi! ino prite pred sodbo!“ „Angeli razločijo dobre od hudih.“ Sin se loči očeta, dči matere, mož svoje žene, brat sestre, prijatelj prijatelja, nedolžni svojega sovražnika. — Zdaj se oberne sodnik k pravičnim, razodene vse njihove čednosti ino dobre déla, ktere so ali očitno ali skrivno opravili, ino jim reče: „Prite, vi blagoslovljeni mojega očè! ino posédite kraljevstvo, ktero vam je od začetka sveta pripravljeno.“ Prite vi ubogi v duhu; vi krotki; vi preganjani; vi čisti, vi žalostni; vi milostljivi; vi mirovitni! Le prite zdaj, za svoje kratko bojevanje

ino terpljenje se véčne krone v nebesih veselit! Za vse naj manjše dobro, kar ste zavoljo mene stvorili, vas bom skoze celo neskončno večnost plačeval. —

Potem se sodnik, Jezus Kr., s serditim obličjem proti pogubljenim oberne, ino jim očita jih skrivne in očitne grehe. Oj pregrozovitni pregled! Vse, vse, kar se je v temi ino na skrivnih krajih zgodilo; kar se je na sprehodih, v družbah, po kerčmah, na deli, doma, pri igri ino vseh dobrih voljah mislilo, želelo, govorilo, stvorilo, se zdaj pred vsem svétom razgerne. Videle se bodo vse hude navade, vse grešne znanja ino dejánja, vsi ostudni grehi, kateri so se stvorili s sam seboj ino z drugimi, vsi hudi nameni, skrivne tatbine ino ukanjenja pri kupih ino predajih, vsa skazljivost, hinjavščina ino zvitost serdca, vse krivice, vsa nečistost ino vsi prelomi zakona, vse v nemar puščenja dolžnosti proti otrokom, podložnim ino drugim ljudém. — Sodnik bo odgovor terjal za toliko podeljenih milosti ino nagovorov k dobremu, za prijeme sv. sakramentov ino za toliko drugih darov ino dobrot; duše bo nazaj terjal, ko so bile pohujšane, zapeljane, ob svojo nedolžnost spravljene ino so postale plén(rop) pekla. — Gorje očetu, joj materi, ktera

svojih otrok nésta skerbno hudega varovala, jè v lenobi ino mlačnosti redila, jim gréšne družbe, kerčme ino plese, ponočne shode, gréšne prijaznosti ino kvarljive igre pripušćala! Joj mladeniču, kateri si je svoje dni v razuzdanostih, v pasenji svojih gréšnih želj v pozabvenji na Boga prebavil! Gorje dčeri! ktera je v skrivnih ljubeznih bila, ino si bolje prizadévala za gizdo svojega telesa, kakor za vzveličanje svoje duše! Oh! kake solze se bodo prepozдно iz milijonov oči uderle! Kako vpitje bo zastonj hrumelo! Kako obupanje bo zastonj toliko jezer duš zastonj zgrabilo! Ino — za vse ni niednega vsmiljenja, niedne pomoči, niednega rešenja, niedne milosti več!

Pogubljeni bodo sodniku rés rekli: vsej smo molili, čednosti opravljali, pokoro delali, se spovedovali, se obhajali i. t. d. On jim pak odgovori: Jaz sem pregledal vaše serdca; molili ste, pak le iz hinjavščine; v Boga ime ste davali, pak le zavoljo človečke hvale; čednosti ste opravljali, pak v grešnem stanu; spovedavali ste se, pak brez skesanja, brez resničnega sklepa se poboljšati, ino ste si le takih spovednikov iskali, kateri so vašim strastem (nagnenjem) preveč prenašali; obhajali ste se, pak brez prave priprave, brez vere, upanja ino ljubezni, brez

sklepa, se poprejšnjih navad ino priložnosti k grehu ogibati. — Kaka moka (martra) za nesrečne, ko bodo morali poslušati žarke oponose svojega Boga, angelov, svetnikov, ja celo hudih čertov! Kolika žalost! ko jim bo Vzveličar križ, rane, kerv očital, kar vse je za nje zastonj bilo.

Ko bo sodnik vesti vseh preiskal, bo k pogubljenim z gromovitnim glasom izrekel: „Proč od mene, vi prekleti! v večni ogenj,“ terpite za svoje gréhe: zval sem vas, pak me néste poslušali; čas milosti je preminol ino za vas ni vsmiljenja več! — Tedaj bo se grozovitno vpitje ino kričanje po vsi dolini razlegalo; jezerojezerkrat bodo klicali: „Gore! padite na nas! hribi pokrijte nas!“ O lepe nebesa! ve ste tedaj za nas vekoma izgubljene! — O večni Bog! da smo tebe pozabiti mogli! Ločiti se moram od tebe, moj preljubeznivi Jezus! kir si, da bi mojo dušo odrešil, za me na križu umerel! — Večno slovo moram tebi dati, spreljubljena mati Maria! ktere pomoč sèm zmirom zametaval; — ločiti se moram od tebe, moj zvésti angele varuh, ko si me toliko lét varoval pak kterega nagovore k dobremu sèm od sebe odbijal; — ločiti se moram od vas, svetniki Božji! — ločiti se od vas, ljubi moj oča! ljuba moja mati! kterih

opominanja nésem poslušal; — ločiti se od vas, ljubljene bratje — ljubljene sestre moje; — pak tudi ločiti se od tebe, dober prijatelj! — ločiti se na vékoma! —

Na besédo Vsegamogočnosti Božje se odprejo peklenški prepadi, ino pogubljeni se vderejo v strašne temnice, v neskončne moke, v večno noč, kder je vpitje ino nevolja ino terpljenje ino bolenje ino žalovanje ino jokanje ino tuljenje ino škripanje s zobmi!

Strahovitna resnica!

Koliko grozovitna nesreča za te moj brat! ko bi tudi ti imel tisti den na levi kraj postavljen biti! Prehiti toliko revo; ne ostajaj delj v grehu: spreoberni se zdaj k Bogu; ker še sō dnevi vzveličanja, še nadeš pomočke, da večnemn pogubljenju uideš, še je Gospod pripravljen, ti odpustiti, te drugoč za svojega otroka sprijeti. Ne zametuj jegove milosti; začni še dnes preimti se dela svojega spreobernenja ino poboljšanja, pozdneje bi lehkič k temu časa ne imél. Premisli si, da le od tebe visi, si svojo edino, ubogo dušo ali na vékoma vzveličati ali jo na vékoma pogubiti. —

10. Pekel.

„Oča Abraham! vsmili se me, ino pošlji Lazarja da pomoči konec svojega persta v vodo in ohladi moj jezik, ker grozovitno terpim v tem plameni.“

Luk. XIV. 24.

1. Po razsodbi pravičnega sodnika bodo prekleti „šli v večne moke.“ Takoterja Božja pravičenost, tako hoče Božja svetost. Kar koli trèpasti zasmeháči svete vere za naših dni soper blebetajo, — pogubljeni bodo po izreku Jezusa Kristusa ino célega sv. pisma „verženi v izvunešnjo temo, kder je jok ino škripanje zobmi,“ „bodo pahnjeni v večni ogenj, ko je od začetka hudiču ino jegovim služebnikom pripravljen,“ ino „kder červ, kojim serdce gloda, nikoli ne umre;“ oni so po besedah prorokov „v studenci pognbe,“ „v kraju, ko je s smertnimi tèmami povsodi pokrit ino poln večnih groz, čegar tla so iz žaréče smole,“ „kder se žvepleni plameni pretékajo, kder trupla pogubljenih ostudni červje žro, kder je ogenj, žveplo ino vihta jih kerma, ino zmijski žolč ino gadjj strup jih napoj,“ so, kakor apostelj terdi,

„v globoki, podzemeljski ózi (ječi),“ „v goréči jami, ko smole gori,“ „v neizmernem studenci, iz kterega se čad njihovih mok od vekoma do vekoma vali.“ — Tukaj ležè tedaj neumerljive duše v kraju večne smerti, ino tuljenje njihovega terpljenja se vzdiguje, pak ne naide več vsmiljenja pred Bogom. Tukaj žre strahovitni ogenj toisto baháto ino nasladno truplo, ko je toliko pohujšanja dalo ino dušo pogubilo; ino nevsmiljeno žge teiste ude, ko so tolikokrat grehu stregli; tukaj se zdaj iskri toisto oko pravih pak peklenskih plamenov, joče kervave solze, ko se je nekda s prederznimi, nesramnimi pogledi oziralo ino sramotljivo na ubožnejšega bližnjega gledalo; tukaj gori od žeje tisti jezik vekoma zastonj po edni kaplji vode, ko se je nekda od bogokletja, preklinanja ino izdavanja, opravljanja ino raznašanja, laži ino klafanja zmirom penil; tukaj pali zdaj divji serd peklenega ognja teiste tatinske roke, ko so nekda tuje, krivično blago, premoženje vdov ino sirot k sebi grabile; tukaj se zdaj trapijo ino krušijo teiste gréšne noge, ko so nekda tolikokrat v prepovédane družbe, v ponočne shode, v hude priložnosti, ino le nerade v cirkvo, k Božji službi nosile; tukaj se trapi tisti nos z gnusnim smra-

dom za svoje ničemurne povohe ino dišave; toisto zaljubljeno oko z groznim pogledom zlodéjev ino pekla, teiste usta ino toisto uho za svoje nečiste pogovore, za pijanščine ino požertnosti s strašno lakotoj ino žejoj ino s vpitjem pogubljenih. — S kratkim, kar koli je obdáva, vse je môči ino trapi. Oni ne vidijo nič, kakor ogenj, ne požirajo nič, kor ogenj, se ne dotikajo ničesar, kor ognja, ne čutijo nič kor ogenj. Vse jè napolnjava z grozjoj ino strahom; oni ne vidijo nič, kor ostudne spake, neznane prikazni ino pošasti, strašne kače ino divje pozoje. Oni ne čujejo nič kor jokanje, tnljenje, grozovitno erjovenje, krič ino klepetanje z zobmi. Jih vpitje je tako močno, da bi pečine kalalo, jih bolečine so tolike, da je hujše stane, njè samó edno uro prebivati, kor dvajsti let naj groznéjšo bolézen na zemlji. Vonjanje jih trupel je tako gerdo, da bi, kar sv. Bonaventura terdi, samo edno tako truplo lahko céli svét okužilo!

2. Ino še druga móka trapi duše pogubljenih! Celo večnost stojè sodba ino grogovitne beséde jihovega prekletja pred njihovim duhom: „Poberite se proč, vi prekleti! v večni ogenj;“ goreče bi želeli, Boga še le ednosamokrat videti; pak on se jim po besedah prerokov vidi: „Ka-

kor sovražnik, kakor lačen lev, kateri jim njihovo drobovino cesa, „kateri si svoje meso z mesom ubitih siti ino svoje stréle vnjihovi kervi poji.“ Pri grozovitnem vpitji nad velikostjo njihove nevolje se jim Bog posmehuje, ino jè sramotljivo praša: „Kde so zdaj vaši bogovi, kde svét, za ktere ste bolje marali, kakor za mene? Jaz sèm vas tolikokrat svaril, opominal, klical, sèm se vam tolikokrat speklom grozil; pak vi ste se mi smejáli, zdaj pak se jaz hočem k vaši pogubi smejati; vpijte, tulite, erjujte ino kričite, dokler se vam zdi, jaz vas na vekoma več ne poznám.“ — Zmirom stojè nebesa pred temi nesrečnimi, oni poznajo jih vzveličanje; pak ga ne morejo uživati; vidijo tisti čestiti Jeruzalem, ko so v njega tudi oni poklicani bili; vidijo toliko svetnikov, kateri so menje milosti kakor oni, prijèli, so morebiti še v vekše gréhe padli, kakor oni, kateri so se pak še ob pravem času skoz pravo pokero spreobernoli. Toti pogled ino misel, da bi si skoz premaganje svojega nagnenja k igri ino plesu, skoz malo kročenje svojega telesa, skoz nekaj več skerbi ino stanovitnosti v molitvi, v Boga ime davanji, v délih

milosti tudi oni lahko bili ravno toisto vzveličanje zaslužili, jim podvóji peklenško terpljenje.

3. Tukaj tedaj ležè te uboge duše v gorečem — gorečem ognjenem morji, ino nič druga več ne morejo, kakor Boga sovražiti, svoje bolečine spoznavati ino nevsmiljeuo čutiti, same sebe čérteti ino preklinati. Huda bota jihovih grehov jim neprenehama pred očmi stoji, ino jim dela ono strahovitno očitaje: Oh! zavaljo posvetnih reči, ktere so le kratek hip terpele, sem si nebesa zapravit! O kako močno zdaj preklinam svoje gréhe! Koliko rad bi zdaj vso revščino ino nevoljo terpel, ko bi še le edno samo uro časa imel, pokoro delati! Pak! prepozдно je, zameneni več vsmiljenja — jaz sem izgubljen ino pogubljen — ino sem s tega sam kriv! — sem izgubljen ino pogubljen na vse večne — večne čase — izgubljen ino pogubljen, ino prav se mi je zgodilo, ker sèm sam v pogubljenje derel! — O pregrozna misel!

4. Na svetu dostikrat čutimo, da nam naše terpljenje léhča, če vidimo, da drugi ravno tako terpeti imajo; v pekli pak to pogubljenim ne da nikake polehčice. Nasproti

mora jihova družba móke le povekšavati. Oj s kakimi očmi se morajo onde ljudje eden druga gledati, kateri so tukaj v gréšnem znanji živel, ino so se tako v pogubljenje spravili! Kako močno se morajo ondi zapeljavci ino zapeljani — zapeljane čerteti! S koliko serditostjo bodo ondi pogubljeni otroci na svoje pogubljene starše gledali ino jim s tuljenjem oponašali: Vi ste krivi našega večnega pogubljenja, ker ste naše izrejenje v nemar pustili, ino nas niste zavoljo naših pregreškov hitro iz prvega strahovali! V kaki gnusni družbi morajo ondi vkuper prebivati vsi baháči, lakomniki, nečistniki, golufi, jezljivci, pijanci, lenuhi, vsak v svojem morji terpljenja, v svojem obupanji, kder jezera edendruha s škripanjem s zobmi rotè, kder iz njihovega žarečega goltanca tuljenje jihovega toževanja, jihovega divjanja, jihovega serda doni; kder vsak uro preklina, v kateri je rojen bil! — zapeljan bil — grešil!!

5. Naj vekšo nevoljo pogubljenih dela zadnjič večnost jihovega terpljenja. Pred svojega duha si postavi one grozne prebivališča gorečega ognja, one studne ino s pogubljenimi napolnjene ječe, v katerih večna tema ino groza leži, — oni neprenesljivi smrad, kir vse okuži; oni gro-

zovitni pogled peklenskih vragov, ono puhlo tuljenje, erjovenje, škripanje z zobmi, ono grozno lakoto ino žejo, ono neizrečeno trapljenje duše ino telesa; vse to si v misel vzemi, ino poglej pogubljene na sredi vsega tega; — o kako radi bi oni vse to terpeli, ko bi le upati mogli, da bi tega le ednokrat rešeni bili! Pak če ravno jezer jezera let pretečejo, — ino če ravno milijoni ino pa milijoni lét preminejo — let terpljenja, kolikor je zvézd na nebi, kolikor je péska na zemlji, kolikor je kapljic vode v morji — ne pride vemdar nič, kakor le začetek novega terpljenja; neznana večnost stoji pred njimi kakor železna gora; ogenj žre s zmirom novo serditostjo njihove telesa, červ grize s zmirom novo lakotoj njihove serdca, gori pekel vekoma nad njihovimi glávami. Vže skoro šest jezer lét gori Kain v pekli, ino on še v svoji večnosti ni dalje naprej, kakor prvi dén. Vže delj kakor osemnajst sto ino petdeset lét terpi tuljenje onéga bogatca, ko je bil nasredo pekla pokopan, ino jegovo milo vpitje še mu ni edne kaplice vode spravilo! — O grozovitna večnost! Ali bi se ti ne prestrašil, ko bi le edno minuto dolgo v roki deržati moral žarjavo železo? Ali bi ne strepetal, ako bi tudi samo deset let neprenehama na mehki blazini ležati imel! Ino glej!

ondi ležé pogubljeni nasredi žaréčega morja, polnega terpljenja inó mók brez upanja, brez prenehanja, brez odrešjenja, inó bodo terpeli inó tulili inó kričali inó žalovali in obupovali, ko tudi miljoni inó miljoni jezer let preminejo.

To je pekel, inó še veliko več, kakor sém ti povédel. To je kraj, kamor nespokorjeni gréšnik pride; to taista strašna ječ a, kamor se hudobni kerstjani veržejo, kateri po šegi zdanjega casa čednost inó vero zasmehujejo; to tisti serditi o g e n j, v kterega se oni nesrečni očetje inó matere pahnejo, ko svojih otrok gréšnih priložnosti ne varjejo, jim hude izgledé davájo, inó jim nevarne znanja pripušćajo; to so teiste grozne temnice, v kterih bodo nekda nepokorni otroci tulili; to potler ostudno prebivališće vseh kurvarjev inó prešestnikov, vseh ogovarjavcev inó raznašavcev, vseh lažuikov, inó tatov, kateri brez prave pokore umrejo! — Moj brat! Ali se ti hoće, še delj grešiti? Ne! misli si na pekel, kedar te nečiste misli, kedar te izkušnjave, kedar te hudi izgledí v gréh zapeljati hoćejo! Nikedar ne pozabi, da sta po smerti le dvakraja, — ali presrečne nebese — ali véčno grozovitni pekel. — Prekletje inó véčno pogubljenje čaka tega, kir v nespokor-

nosti ostane! mir ino vzveličanje pak tega, kir se še za časa k Bogu spreoberne.

11. Vsmiljenje Božje.

Kakor močno premišljevanje strašnega sodnega dne ino neizrečenega peklenškega terpljenja dušo pretresne, toliko jo potelaži ino upokoji pak tudi prepričanje, da „je pri Bogu vsmiljenje ino preobilno odrešenje,“ „da Bog ne hoče smerti gréšnika, temoč da se tisti spreoberne ino živi,“ „da se, če hudobni pokoro stvari, navse jegove hudobije več ne spomne,“ ino „da ske-sanega ino pobitega serdca ne za-verže.“ Tedaj zaupaj! moj brat! Ako si svojemu Bogu dosle nezvést bil, „se le knjemuspreoberni, ino tudi on bo se drugoč k tebi obernal.“ Ako bi število tvojih grehov vlasi tvoje glave preseglo; ko bi ti bil tudi v naj hujših pregréhah zapopaden, ktere koli ljudje učiniti zamorejo, ja, ko bi bil tudi več grehov doprinesel, kakor je kapljic vode v morji — je Bog vsako uro pripravljen, ti jè še odpustiti, te drugoč za svojega otroka sprijèti, če se le po pravi dobri spovedi ino resničnem poboljšanju ž njim spraviš. Vedi, da se po Jezusovih be-

sédah: „angeli v nebesih nad spreob-
 bernjenjem ednega samega gréšni-
 ka bolj veselè, kakor nad stanovit-
 nostjo devetino devetdesetih pra-
 vičnih.“

Vari pak se prederznega zaupanja na Božjo
 milost; „Ker tako upanje je gnuso-
 ba,“ milijoni so po takem v večno pogub-
 ljenje prišli! „Bog,“ pravi sv. Pavel: „se
 ne dá zasméhovati,“ „on prekolne
 tega, kateri v upanji na odpuščenje
 greši.“ Dokler serdčnega obžalovanja svo-
 jih gréhov, terdnega sklepa ino resnične volje
 ne imaš, se poboljšati; dokler se gréha, ino
 nevarnosti ino priložnosti k grehu skerbno
 ne ogiblješ; dokler svojemu sovražniku ino
 razžalniku iz serdca ne odpustiš, dokler po-
 hujšanja ne popraviš, krivičnega blaga ne
 poverneš; dotle ne sméš upati Božjega vsmil-
 jenja. „Moj sin!“ pravi sv. Duh, „če si
 grešil, ne greši več, temoč prosi
 zavoljo stvorjenega za odpuščen-
 je.“ Če si v gréhih, o tè se ja ne mudi ne
 hipa več, se z Bogom spraviti; ker zdaj še
 naideš milost, odpuščenje, vsmiljenje; —
 pozdnéje morebiti ne več. „Iš cí Gospoda,
 dokler še se naiti dá.“ „Glej,“ pravi
 sv. Avguštin, „da si skoz svojo mu-
 dnost in odlaganje za vselej ne za-

praviš odpuščenja, ktero še ti Bog zdaj ponuja.“ Čem bolj sedanje milosti odbijaš, tem nevrednejši se delaš, nje za prihodnost dobivati; tvoje serdce postaja oterpenéje, ino železje, ko te k gréhu veže, bo delj bolj težej stréti. Vzemi še si k serdca vелеvažne besede sv. Ligorja: „Število pregréh, ktero Bog preterpi, ni za vse ednako; ednomu odpusti sto gréhov, drugemu jezero, dokler tretjega vže po drugem grehu vpekel sune.“

Do tih dob si, ljubi moj! premišljeval, za katerega cila ino konca voljo je Bog tebe na ti svét postavil, kake pomočke da ti podáva, da bi ti vzveličanje dosegel; si videl, kako žalostne nasledke da gréh za soboj imá, ino koliko da je Božje vsmiljenje še kedu, ti odpustiti; si zadnjič slišal, da bo te smert neprevédoma zgrábila, — da se pred svojim večnim sodnikom prikazati moraš, da boš po svojih délih ali v večno vzveličanje sprejet ali v pekel veržen.

„Veliko jih je poklicanih,“ pravi sv. pismo, „pak malo bo jih izvoljenih.“ Ino: Široke so vrata, ino prostoren je pot, ko k večnemu pogubljenju pelja, ino veliko jih po njem hodi.“ Ah! Pač žalostno bi bilo, ko bi ti svoje dušno vzveličanje v nemar pustivši

prišel med verste neizvoljenih, med množino teh, katerih bo konec večna poguba! Žalostno bi bilo, ko bi ti po tem revnem življenji, ko je vže takó polno terpljenja ino nadlog še tudi na onem svétu v strašni ogenj veržen bil, ko ga je Gospod v svojem serdu užgal! — Da se ti tolika nesreča ne prigodi, bo dobro, da se za časa varješ. Ker sem ti pekel ino jegove moke pokazal, te hočem tudi, kor dober prijatelj, na poti obrniti, kateri tá peljájo, da še se, če še ti je kaj za dušo ino vzveličanje, jih obarješ in ubraniš.

12. Bogokletje.

Edno pervih ino naj groznejših pregréh, ktera človeka ob milost ino nebesa spravi, ti moram Bogokletje kakor takošnje povedeti. Bogokletje se stvari, če se soper Boga, svetnike ino posvečene reči kaj nespodobnega misli, govori ali dela; če post. Boga grozovitneža imenuješ, jegove popolnosti tajiš, ljudem prisvajaš, kar samo njemu gre; sv. vero zasmehuješ, sv. sakramente preklinaš, posebno s kletvicami; sakrement i. t. d. Po pravici grozovitna pregreha v Božjih očeh, ino vemdar je mnogi za kaj tolikega ne deržè! — Ti červič v prahu! kolneš ino psuješ Najvišnjega, Najsvetéjšega vseh svetih, ktereга Seraf s trepetom moli; tega, v čegar

roci cela večnost počiva, kateri te v hipu na dno pekla lahko sune; — tega, kateri je iz same ljubezni do tebe, ino za tvojega odrešenja voljo sedež svojega večnega veličanstva zapustil, ino na križu zadnjo kaplico svoje kervi prelil. Čuj, kaj sv. Duh v pismih govori: „Kdor Gospodovo imè kolne, ima smerti umreti, s kamenjem ga ima cela občina pobiti.“ „Ako eden človek soper drugega greši, mu Bog zamore odpustiti; če se pak človek soper Gospoda pregreši; kdo bo za njega prosil?“ „Prekleti bodijo ti, sti, kateri tebe, (Boga) preklinajo; pogubljenje črez teiste, kateri te kolnejo.“ Poslušaj sv. Hieronyma: „Vsak gréh se mal zdi v primeri z Bogokletvoj; ona je vekša od tatbine, od zakonoloma in umora.“ Čuj sv. Hrysostoma: „Ni gèršega gréha od Bogokletve, ker se v njej zedini vse hudo ino vse kazni.“ Poslušaj sv. Efrema: „Kristus je bil s šibami od Judov raztepen; ali pak krivi kerstjani ga nikar menje z Bogokletva-mineraztepa jo.“ Zadnjič še sik serdca vzemi besede sv. Tomaža: „Bogopreklinanje je le hudičem samim ino pogubljen-cem vlastna pregréha.“

Velikost tega greha še izveksšega to pomnoži, da se bližnjemu pohujšanje dá, ker se po navadi navzoči drugih déla. Tako se ta hudoba dostikrat v edni hiši plodina sinove, služebnike, vnučeta ino celi rod. — Ino koliko ostro ni Bog Bogopreklinavcev vseli tepel? Izvedi ino trepeči: Sennaherib je Gospoda preklél, ino na naglici — v edni noči na to je angel na ednokrat sto pet ino osem jezer moži jegove vojske ubil; njega samega pak je njegov vlastni sin z mečem umoril. — Nikanor je Boga preklél, ino njemu so glavo ino roko odbili ino jegov jezik na drobno razsékali. — Cesar Justinian je Bogopreklinavce k smerti obsodil; sv. Ljudevit, Francožki kralj jim je ukazal jezik prebosti ino čelo z žerjavim železom ožgati; ino po naredbi Gregorja XIV. jim je celo kerščanski pogreb prepovédan bil. Lakota, zemlje potres, pomor ino kuga so mimo tega zadostikrat nasledki te pregréhe. Ako ravno Bog v novi zavezi milosti Bogokletja nikar več tako očivestno ne kazni, se smé vemdar po pravici prašati, ali ni nesreča, ktera na pojedinih družinah, celih občinah ino derželah leži, njega nastopek?

Premisli to s sveto resnostjo, moj brat! ino se varuj te prestrašne pregréhe bolj, kakor naj strupnejše spake (zveri); ta po-

slednja ti lahko le tvoje télo rani, pervapak stvari, da Bog tvojo neumerljivo dušo zaverže, čerti, prekolne. Ogiblji se takih ljudi, kateri imajo to pregrého v navadi, kateri kmalu pri naj menjšem prigodku zasakermentujejo; postavi jim, kakor koli znaš ino moreš, njihovo pregréšnost pred oči, ino se sam vari, da imena svojega Boga nikoli obnečestiš. Prosimnogokrats prerokom: Postavi Gospod! stražo na moje usta ino dveri ob moje ustnice!“ Če si oča ali mati, ino naideš, da se tvoj otrok, tvoj služebnik Bogokletja kriv stvari; svari, opominaj, tepi ino pokori brez prenašanja. Obračaj svoj jezik samo k temu, da Boga hvališ ino čestiš za toliko dobrega, kar ti je vže podaril; tako boš tedaj vréden, da ga tude v nebesih célo večnost slaviš ino dičiš.

13. Zavist ino nevoščljivost.

Pred vsem drugim ti moram na znanje dati, da se pregréha zavisti v dvojem oziru vzeme. Pervič kakor gréh soper sv. Duha je žaljenje ino čerténje bližnjega, ker je pri Bogu v milosti ino ker čreznravne dobrote od njega dobiva; potler kakor eden izmed sedmih naglavnih gréhov obstoji v nevoščljivosti proti bližnjemu, ker

imá posvétlih dobrot. Ali se more človek če ni ravno hudič v človečki podobi nad duhovnimi dobrotami svojega bližnjega žaliti, ino se nasproti veseliti, če je tisti pri Bogu v nemilosti, če v smertne gréhe kaplje ino se v pekel udara? O ne! Pač res, ni pregréhe, ktera bi vekša bila, ino kdor ji je podveržen, vže na tem svetu hudiču sliši. Nad njoj reče sv. pismo: „da ne bode ne na tem, ne na onem svetu odpuščena.“

— Kar zavist, kakor naglavni gréh zadéne, si beséde sv. Basilja k serdcu vzemi: „da je ona ukaz kače, iznaidenje vraga, iznebvenje nebes, pot v pekel.“ Pot v pekel? Ja, to ti kmalu dokažem. „Nad tem bo se spoznalo, da ste moji učenci, pravi Jezus, „če se med soboj ljubite,“ ino po aposteljni „obstoji vsa postava v ljubezni,“ ker „je vez popolnosti.“ — Ne da bi sreče ali nesreče svojega bližnjega bratovski sam čutil, se nevoščljivec veseli nad nesrečoj ino tepta naj svetejšo zapoved svete vere. Pogled ljudske sreče napolnjava jegovo serdce s strupom ino žolčem; bogatstvo, časti ino visoke službe bi sam rad imél; vsi drugi ljudje bi iméli ubogi ino revni, on sam pak zdrav ino srečen biti; bližnjega polja bi

iméle samo oset ino ternje roditi, jegove pak se dragega silja zibati.

Zavist je tedaj sovražnica nravi célega človečtva, ino še verh tega izvirek vseh nasledkov, kateri iz strasti jeze ino mestljivosti (serdljivosti) pritekajo. — Iz zavisti je hudobni Kajn svojega nedolžnega brata Abeljna ubil; iz nevoščljivosti je bil Jožef od svojih bratov predán; iz nevoščljivosti je bil prerok Samuel preganjan; iz zavisti je Savi s kopjem mlademu Davidu po življenji stregel; iz zavisti je Judovski zbor Jezusa k smerti obsodil. Iz nevoščljivosti postája potler toliko prepиров v družinah, krivic, ubojev, naj grozovitnejših hudob. Celo po pravici imenuje zato sv. Hrysostom zavist „mater vsega hudega, strupeno pregrého, ktera človeka hudiču ednakega stori;“ sv. Augustin: „gréh k smerti, pregreho peklenskega vojvoda,“ ino sv. Hrysolog: „začetek ino konec vseh pregréh ino sramot“ — Sv. Augustin še pravi: Zavistljivi človek še je veliko hudobnejši, kakor satan sam, le ti je samoljudem, ne pak tudi svojim tovaršem nevoščljiv, ti pak o človeče! si nevoščljiv celo svojemu bližnjemu, čertiš svojo vlastno нрав, svoj

vlastni rod; ino kaj takega še celo zlodej ne stvori; kako boš potem odpuščenja svojih grehov od Boga upati mogel? O nesrečni! kateri se toj pregréhi vladeti daš, kako ves slep le hitiš v svojo večno pogubo! Kako strašna bo nekda tvoja osoda v večnosti, ko bo razserjeni sodnik celo črez teiste razsodbo pogubljenja zagermel, kateri svojim bližnjim néso nič dobrega stvorili, néso lačnega nasitili, neso žednega napojili! Kaka razsodba bo še pak črez tebe prišla, kateri si razve tega svojemubližnjemuubogihcunj, ko se ž njimi oblači, kosčka črnega kruha, ko si ga v potu svojega lica služi, nevoščljiv!“

Ni tedaj pomišljevati, da nevošljivost več kakor vsaka druga pregréha podlogo kerščanstva — ljubezen — razdira, da človeka počasoma k naj strašnejšim delom napeljava, ga moti, si kako koli potrebno čednost doseči, ga skoz bolj ino bolj od Boga dáli ino z velikimi stopinjami proti peklu vleče.

Za to, moj ljubi! brani se tej hudičevi pregréhi, da ne boš v nevarnosti večnega zaverženja, čuti velikoveč srečo ali nesrečo

svojega bližnjega po bratovskem, prizadevaj si, ga, po zapovedi Vzveličarja ino apostelnov, ljubiti, podpirati, se ž njim veseliti, ž njim jokati, ino mu k vsemu dobremu pomagati. To je kerščanska dolžnost, ino kdor jo dopolnjuje, si spravlja drage zaklade v nebesih.

14. Nečistost.

Druga široka velika cesta v večno pogubo je pregréha nečistosti ali neporedno poželenje po mesénih slastih — prava gnusoba pred Bogom! Ta se stvari ne samo skoz ostudne déla, ampak tudi skoz dotikanje, šlatanje, z usti, z očmi, ino pri tem gréhu ni maličkosti; vže tudi najmenjša prostovoljna želja je smertni gréh. „Tempelj Božji ste,“ pravi sv. Pavl, „vaši udje so udje Jezusa Kristusa.“ Kolikor kolikrat kako nečistost stвориš, zapodiš sv. Duha iz sebe. — Tvoja duša je podoba Božja, ino kolikor kolikrat se s to nespodoboj umažeš, njo ogerdiš, ker se med živino ponižaš. — Kako strašno da Bog nečistost tepe ino kazni ti sv. pismo pové. Zavoljo nje je skoz splošni potop posebno ljudi ino živali pokončal; zavoljo nje je četiri mésta skoz ogenj razdél; zavoljo nje Hera ino

Onana umoril; zavoljo nje četiri ino dvajsti jezer Judov pobiti velel. Po nauku sv. Pavla: „ne imá nijeden kurver ali nečistnik upanja, da bi kraljevstvo Jezusa Kristusa posedel.“ Pri sv. Cyprianu beremo, „da hudič po pregrehi nečistosti človekovo telo ino dušo obláda,“ ino pri sv. Hieronymu, „da tiisti, kateri se nečistosti navádi, jo le v pekli pusti.“ K temu priloži drug svetnik: „da naj več ljudi, kateri v pekli gorè, iz vek šega zavoljo meséne poželjivosti, nečistosti s sami seboj ino kurvanja tá pridejo.“

Ta prekleta pregréha pahne človeka v časno ino večno nesrečo; mu ukonča moči jegove duše: mu pobije pamet (pomnež) ino počasoma razum; razdene moči jegovega telesa, iz česar trepétava slabost ino vedlost, velikokrat naj gerše bolezní, gníjenje živega života, padavica, gnusni trodi ino tvori, pak tudi nagla ino predčasna smert vstajajo. Ko se človek tega nesramnega gréha razvadi, postane uboga duša jetnica (oznica) divjih slasti; skoz večkratne padce se zmirom terdnéje k gréhu veže; vsak pogled je tè zakonolom v serdci; vsaka beseda zadeva nečistost, ktera mu kakor vže iz ust smerdi;

vsaka misel, vsaka želja se ž njegovo strastjo obira ino gnusi; celó v hiši Božji, ktere se vragovi sami le s trepetom bližajo, pase svoje premišljave z mesènim poželenjem. Tako nečistnik počasu izgublja veselje nad Bogom, nad molitvoj, nad čednostjo. Če pak ravno včasu iz pristojnosti ali prisiljen sakrament sv. pokore prime, se v nevarščino podá, si najberžej po zamolčanju svojega gréšnega stanú prekletvo Božjega ropa naložiti; pretnje, prošnje in opomine spovednika bo sicer poslušal, pak si je kmalu drugoč iz glave izbil, naj svetejše obljube in obéte bo delal, pak deržal jih ne bo; ukazane pomočke, se poboljšati, bo sprejel, pak je s kratkim drugoč v nemar pustil; jegova volja, se popraviti, ne bode nikoli resnična, pokora bo vseli na videž, ino kapanje v stare gréhe bo zmirom neprenehano. Po pravici reče tedaj sv. pismo: „Jihovi póti so póti v pek el.“ Drugočni padci v staro pregrého so po besédah sv. evangelja gotovi pot v večno pogubljenje; tisti pak se pri niednem gréhu tolikokrat ne ponovijo, kakor ravno pri nečistosti. Po nesramni navádi oslepi nečistni oslastnik toliko, da se mu — pak to je naj strahovitnejša kazen, ko jo Bog črez njega pošlje — gréh več to ne zdi, kar je v resnici;

jegovo serdce se iznebi vsakega občutka sramežljivosti ino spočtljivosti — ino tako na duši slép, na životu medel se vlači od edne gnusobe do druge. Jemu se ne mili ne zdravje, življenje ino premoženje, jega serdce ne boli, če še jih ravno toliko ob nedolžnost in v sramoto ino nesrečo spravi, jega ne gene vekanje ubogih sirotic, kterim ne hoče oča biti, ker mu je le samo za živinsko uživanje.

Izgledi tega za naših dni néso rédkí. Néki taki razberzdani poživinjeci, kteri težavo vidijo, svoje ogabne navade pustiti, izgubè serdce, ino se brez skerbi izročè mosenim slastem. Sv. Pavl je vže take poznal, ino jè Efešanom z besedami naznamenal: „Kteri se kakor obupani nečistosti vdajo.“ — Drugi hočejo oponose svoje vesti zadušiti, te pak padejo v nevero, ino za-veržejo vero; ino o teh govori prerok Ozea, rekoč: „Duh nečistosti je nasredi med njimi ino oni več Gospoda ne poznajo.“ Drugi pak se s tem tolažijo, da se bodo na smertni postelji vsega skesali, ino o takošnjih pravi sv. Bernard: „da je izveksèga ne pokora, temoč konec jihovega življenja, tudi konec jihove pregrehe.“ Toti so svoje duše vže na tem svetu peklu prodali; ino ker je, ka-

kor sv. Cyprian pravi, „ne čistost mati nespokornosti,“ so pri volji, v svojih grehah umreti, če jih le nikaj ne moti, v njih živéti. — Zato so izgledi, da so ljudje, ko so vže na robu večnosti stali, pomoč, katero cirkva umirajočim gréšnikom ponuja, od sebe odbili, se nebesem ino vzveličanju na glas in očitno odpovedeli, ino tako v jamo večnega pogubljenja vgreznoli, da bi ondi za svoje kratke, živinske užitke skoz neskončno večnost trapljeni, móčeni bili.

Koliko ostudna pregréha! Koliko grozni nasledki! Če hočeš svojo dušo te pregréhe obarovati, le najpred na sam sebe nič stanovitnega zaupanja ne iméj; pribeži pri najmenjši izkušnjavi k Bogu skoz molitvo; prosi Mario, mater prečisto, nikdar ne opusti, vsak den tri Česena si Marie k njej moliti, da bi po njeni prošnji v nedolžnosti ostal, vsáki nečisti misli se hitro iz pervega v bran postavi: ako se iskra v slamo padša, kmalu ne ugasi, postane požar; ino takó se lahko to, kar je od začetka le slaba izkušnjava, po dremotnosti ali kesnosti k času v smerten gréh spreverže. Čuj nad svojim duhom; če pred njega kaka nečista prikazen pride, obrni hitro — hitro svoje misli na kaj druga. Misli si: Bog me vidi, je pri meni, moj sv. angel varuh mi na strani stoji. V

strahu imej svoje oko, nikdar ne gledaj nevarnih reči; ne beri nikoli opolzlkih knjig, te so kakor kuga, ktera serdce ino pamet okuži. Ne poslušaj nečistih pogorov, nesramnih sméhov ino šal; bodi pred sam soboj sramežljiv ino boječ; tvoje telo je tempelj sv. Duha; nikoli ničesar ne učini, česar bi se navzoči drugih sramovati moral. Ogiblji se lénega postopanja; ker je „studenec ino jama mesenih želj,“ kakor sv. Bernard pravi. Spomni se na Davidov, Salamonov padec. Varuj se nezmérnosti; „iz nje izvira,“ pravi sv. Pavel, „nečistost.“ Umikaj se hudobnim društvom, somnjljivim hišam, ponočnim shodom, kerčmam, plesom. Koliko duš je vže pri takih prilikah čednost, nedolžnost, dušo ino vžveličanje izgubilo?! Primi večkrat sv. sakramenta pokore ino sv. R. Telesa; to bo tvojo dušo krepilo proti vsaki izkušnji. S kratkim: bedi, beri, moli, delaj, misli na smert, sodbo, nebesa ino pekel, na plačilo nedolžnosti, na kazni pregréhe; ino obladal boš srečno vsako izkušnjo ino čistost nepognušeno ohranil.

15. Nezmérnost.

Ne morem opustiti, moj brate! da bi še ti kmalu drugega izvirka ne pokazal, iz

kterega toliko nesreč za dušo ino télo izvira: menim nezmernost pri jedi ino pitji. — „Joj vam,“ pravi sv. pismo, „kteri ste silni, vino piti, ino krepki možje, z eden drugim žréti; gorje vam kteri vzjutro vstanete, da bi pijančevat šli ino žerli do večera, jočite ino tulite nad razsodboj, ko vas čaka!“ „V solzah,“ pravi Apostelj, „imenujem sovražnike križa Jezusa Kristusa, katerih konec je pogubljenje, katerih Bog je trebuh.“ Ne brez vzroka govori sv. pismo s toliko ostrostjo od te pregréhe, ker imá prej ali slej naj hujše nasledke za soboj. Po njej si človek svoje zdravje zapravi, se v časno revščino pahne, si pomráči svojo pamet, si pokvari svoje serdce, in se nespokornosti v roke dá.

Ino rés! Koliko grozovitne, nezvračljive bolézni postajajo iz požernosti? Koliko mladih ljudi je po žertji sok svojega življenja ino ž njim zdravje za vseli izgubilo? Koliko jih za voljo tega leži v naj revnejših težavah, v suhoti? Koliko jih je vže smert naglo pobrala? Kako néka družina, ktera je po svojih prédcih lépo premoženje dobila, po nezmernosti v nadlogah teči? Kako néki rokodelavec po pijanščini ženo in otroke v grozno stradanje potisne. Uprašaj siromake

v ubožnicah, uprašaj hudobnika v ózi, uprašaj beráča na cesti, uprašaj toliko potepuhov, ko se po svétu klátijo, uprašaj golufe ino tate, uprašaj obsojenca na morišči, kako je vsak med njimi tako daleč prišel, ino naj več ti jih mora reči, da jim je požretnost tega kriva.

Pak to so le samo časni nasledki; še veliko vekši so za dušo. — Skoz nezmernost je Satan naše perve starše zapeljal v nepokorščino proti Bogu, ino kaki nasledki da so iz te prišli, sam dobro véš. Nezmernost z nečistostjo vred je Sodomljane v pogubo spravila. Nezmernost je Izraelce v najhujšo pregrého — v malikovanje pogrozila. Po nezmernosti je Absolon svojega brata umoril; po njej je Herodež sv. Joanezu glavo usekal. — Za kaj li požertniki ino pijanci néso podobni? Povej mi: ali se Boga-preklinanje, ročenje, izdavanje, preklinanje, klafanje, nečistost, kurvanje, prešestvo, lomljenje zakona, pohujševanje, prepiranje, tatbina, bahanje, krivo priseganje, tepenje, morjenje, pijanščine ne derži kakor nerazločljivo? Ali raji od sam sebe povéj, ali si bil keda pri nezmernem žertji, ino nési nečistih pogovórov imél, nési mesenih oslastnih misli ino želj redil, nési soper sv. véro ino cirkvo brezbožno govoril, nési bližnjega

hudobno opravljal, nési sam s soboj ali z drugimi gréšil? „Nikoli,“ pravi sv. Hieronym, „ne bom veroval, da bi požeruh čist bil,“ ino k njegovim besédam še pridénem: nikedar ne bo človek, kateri se v pijanščino podá, pri tem ostal, da bi se nikar tudi kmalu v imenovane pregréhe ne zamotal.

Ino koliko strahovitne móke čakajo še le v prihodni večnosti nezmérneža? Uprašaj bogatega moža, ko vže črez osemnajst sto lét v peklenskem ognju ječi, ino mu vén-dar nikdor jegovega zažganega suhega jezika z edno samo kaplicoj merzle vode ne pobladi — on te lahko podučí. Grozovitna žeja, neznana lakota, strašno obupanje, nezrečeno terpljenje morajo ino bodo nekda móke nezmernikov célo večnost množile. Ali se ti moj brate! meniš v tako grozno nesrečo sunoti? Ne! gotovo ne! Zato te opomenem z besedami Vzveličarja: „Vari se, da si svojega serdca nikar ne obložiš z nesmernostjo ino pijanščinoj.“ Vsako neporedno poželenje je iz-perva malo ino slabo; če pak se ne zate-re, potegne človeka nevédoma v pogubo. Tako tudi nezmernost. Človek ne postáne na ednokrat pijanec, požeruh, ampak le počasoma. Zato se vari vsake nezmernosti pri

jedi ino pitji; ne terpi žrenja v svoji hiši, pak ga tudi v kerčmah ne išči. Premisli, da bi naj gerša hudoba bila, Stvarnika ž njegovimi vlastnimi darmi žaliti. Spomni se, da pri svoji mizi zmirom nevidnega nadzornika imaš, naimer oko svojega Boga. Spomni se, „da si pobožen kerstjan,“ kakor sv. Basilij pravi, „svojega gladu nikoli celo nasititi ne sme.“ Ne pripusti si nikedar več, kakor za silo potrebuješ; pritergaj si sam kder bodi kaj potrebnega, za to boš na oném svetu imel obilni dostavek. Nazadnje še se opomeni na beséde aposteljna: „Kraljevstvo Božje ne obstoji v jedi ino pitji, temoč v pravičnosti, v miru ino veselji, ktero od sv. Duha pride.“

16. Krivičnost.

Težko je kaka pregréha, ktera bi se mnogoterneje (na več načinov) dělala, ino ktera bi zavoljo žalostnih nasledkov, ko iz nje izhájajo, dušnem vzveličanju kvarljivjša bila, kakor — krivičnost. Ona v tem obstoji, da se tuje blago ali ukrade ali zaderži, ali skazi ino pogubi. Načini, na ktere se človek pri tem lahko kriv stvari, so jako razni, ino sicer so duhovne ino po-

svetne, hišne ino ljudske krivice ino tatbine. Kdor na posvečenem kraju, v cirkvi kaj ukrade, stvari vseli dvoji gréh, ino sicer soper pravico ino vero. Posvetne tatbine se stvorijo, če se gospodska pri dachah, mitih, desetinah i. t. d. ukani. Pohišne kráje se déljajo, če mož ino žena, starši in otroci, predpostavljeni ino podložni nezvésto gospodárijo, zapravljajo, svoje opravila v nemar puščajo. Ljudska tatbina na zadnje je, ako po svoji dolžnosti drugim premikati, krasti, ukanjevat, tujo vlastino kaziti, ne braniš, ako tatém stajo dajaš, ukradenino kupuješ ino skrivaš. Tatje ali krivičniki so mimo tega vsi ukanljivi umelci (kazimojstri), léni, nezvésti délavci, težáki, postopáči, kateri plačilo, ko si ga ne zaslužijo, terjajo ino jemljejo, potler nepotrébni beráči.

Kako strašno da Bog to pregrého nad krivci strahúje, pravi vže modri Sirah: „Kdor svojemu oči ali svojim materikaj vzeme, ino reče, da to ni gréh, je tovarš ubijavca.“ Ino prerok: „Gorjenje mu, kateri si krivično blago spravlja,“ ino apostelj: „Ne tatje ino ne roparje ne bodo kraljevstva Božjega posedli.“ — Ah! ino vemdar se vsakošnje krivice tako zlo déljajo! Kako néki jemlje

na skrivnem, terja visoke obrésti za posodbe, se bogáti s krivično samoprodajo, golufa pri razpisanji dédine (talengi), pri vagi ino meri, pri kupu ino prodaji, pri pravdi?! Kako néki mejnike prestávi, potere cepnike, pokvari drevje po goščah, pokazi travnike, verte, vinograde, se plačati bráni, priseže krivo pred sodboj, ne dá rokopišem, plačilnih listov od sebe? Kako néki očevi zapravijo skoz žrenje, skoz nepotrébne stroške svojim otrokom premoženje, ali kateremu v poslédnjem razročili krivico storijo? Kako néki gospodarje prikratijo svojim mlajšem potrebnéga živeža, težko zasluženega plačila? Kaki časni ino duhovni kvar pak ne postane za vse te krivce!?

Krivično blago ne imá teka. „To je prekletje,“ govori Gospod skoz preroka, „ktero pride črez celo derželo; ino se vlezi v tatovo hišo.“ Eden krivični pénez sné devet pravičnih. Ako svojim otrokom zapustiš krivično blago, bo tvoje vlastno, pošteno pripravljeno premoženje ukončalo, ino bo tebe ino tvoje otroke v nesrečo potisnolo. — Če se tat ali krivičnik k Bogu spreobernoti hoče, ni zadosti, da se svojega gréha serdčno skesá in izpové; on mora najpred tuje, krivično blago, kvar, ko ga je bližnjemu učinil, vlast-

niku, ali če je toti uže umerel, njegovim dédičem, kakor najpred more, na tem istem mestu, kder ga je premeknol, povernoti. Ali koliko težavno je tako povračilo? Ti post. Pretekneš mejnike, orješ prék črez mejo po zemlji svojega bližnjega, ukaniš pri meri ino vagi, skriviš toware (blago sfalšaš); povzdigneš vrédnost kake reči, izdeláš kaj za drago plačilo, premeniš kaj v plačilnih listih, pustiš sebi izročeno, zupanó ljudsko reč v konec iti; izrečeš céno kake reči, ktera je bližnjemu v kvar; kako hočeš le vsem pokrivičenim učinjeno urázo ino skazo popraviti? Ino če tega po kolikorkolišnji mogočnosti ne stвориš, si tudi na nikako spravo z Bogom misliti ne moreš. Kakor izkušnja kaže, se tatov ino krivičnikov celo malo spreoberne. — Eden sam pogled Vzveličarjev je sv. Petra k kesu nagnol; Magdalena ga je le videla ino kmalu je kakor spokornica k njegovim nogam padla; edna sama beséda Odrešnikova je preménila mitárja Mattheja; ali pak ne Juda Iškariot, ne kateri Farizej se ni spreobernal. Zakaj ne!? Ker so tatje ino krivičniki bili. „Ako bi ti tudi toliko solz prelil, kolikor jih vsi pokorni gréšniki vkuper preliti zamorejo, se ti vemdartvoje krivičnostina vékoma

ne odpustè, če krivičnega blaga ne verneš;“ ker „ne bo nijeden krivičnik pénez v nebeško kraljevstvo vpuščen.“ Ako ti je kakor koli mogoče, kvar popraviti, ali blago vernoti, si k temu pod kaznjo večnega pogubljenja zavezan, če je réč kake vrednosti. „Ako,“ kakor Jezus pravi: „velblod (kaméla) ležej skoz šivankino uho gre, kakor bogatec (s svojim pravičnim premoženjem) v nebeško kraljevstvo pride;“ koliko težej bo še le za tata ino krivičnika, kateri je s tujim, krivičnim blagom obložen? Človeku je vže prirojeno, da se posvetnega blaga preveč derži; ino k spravi z Bogom potrébno povračanje mu jezero (tavžent, ti-soč) težav déla, ravno zavoľjo tega pak tudi izveksèga vsi krivičniki svoje spreobertenje na kraj svojega življenja tišče, pak pred, ko se svoje dolžnosti le zlotijo, jè neprevidena smert zgrabi — ino v večno pogubljenje porine.

Premisli za to, moj brat! žalostne nasledke, ktere krivičnost za soboj imá, ino terdno skleni, od sih dob vsakemu pustiti ino dati, kar je njegovega, kar mu gre. Če si kedaj tako nesrečen bil, da si se s kako krivičnostjo zadolžil, vèrni v lastniku, ukanjenemu premekneno blago brez pomude;

prosi svojega spovednika za to za svèt, da ti zamore poti ino pomočke pokazati, kako imaš dolžno popravilo ino povračilo stvoriti. Ako v tem hipu ne moreš, svoji dolžnosti zadostiti, pak bodi hranljiv, skerben, gospodarljiv, ustavi nepotrebne stroške, krati sebi ino svojcem celó kaj potrebnega; ker je boljše, da si zdaj kaj priterguješ ino terpiš, da si le krivico popraviš, kakor da bi nekda za to vékoma v pekli goréti moral.

17. Pohujšanje.

Pohujšanje je govorjenje ali dejanje, po katerem je kdo kriv, da jegov bližnji hudo učini (stori) ino svojo dušo v pogubo dune. Če vpričo drugih klafaš, nesnažne reči golčiš, ktere sramež spotikajo; če nesramne pésmi poješ; osmehuješ vero, cirkvo, duhovnike i. t. d., če kolneš ino se rotiš navzoči drugih, ino jè potakem napeljaš, da slej kaj ednakega stvorijo; davaš pohujšanje, ino si vseh gréhov kriv, — celo kedar boš vže umerel — ktere bodo oni za tega voljo činili, ko so tebe čuli. — Sv. Bernard pravi: „da, če sv. pismo o drugih gréšnikih govori, še zmirom upanje odpuščénja ino poboljšanja dava, ako pak o tehistih govori,

kteri pohujšanje davajo, ima ljudi v mislih, kteri so Boga ločeni, kterih vzveličanje je brez vsega upanja izgubljeno.“ Odtoda one kostino mozg pretresajoče besede pri preroku Ecehielu: „Ako kdo pred mojimi očmi pohujšanje dá, tega bom izmed srede svojega ljudstva iztrébil,“ ino pri Mattheji: „Gorje človeku, po katerem pohujšanje pride.“

Koliko lahko ta pregréha človeka v večno pogubljenje spravi, se iz tega razvidi, ker popolno spreobernenje pohujšanih skoro nemogoče stvari ino potrébno popravilo pohujšavca samega, če nikar celo ne ovre, vemdar močno otežávi. Če si oča, mati, predpostavljeni ali učitelj, ino si si pred svojimi podložnimi klafati, ogovarjati, legati, svoje dolžnosti v nemar pustiti i. t. d. upal; bodo oni ob svojem času ravno to učinili, ino se bodo potler težko več pregovoriti dali, da bi kaj takega pred Bogom gréh bilo, ker se bodo na tvoj izgled zanašali. Povej onemu mladeniču, onej dčeri, onemu družinčeti, da so jihove spovedi in obhajila vže dolgo lét Božji ropi, ker so berž iz sramežljivosti kaki gréh na spovedi zatajili; ino ti bodo rekli, da jihovi predpostavljeni ino tovarši tudi vsega ne razode-

vajo, ino kar je ovim pripuščeno, je tudi jim pripuščeno. Oh! toti ino tako mnogi drugi se bodo na tuji izgled opirali, priučeno hudo bo zmirom brez skerbi doprinašali, ino po poti pogube napred tekli. Ino pri tem bi še upanje spreobernenja bilo? Veliko je sicer vsmiljenje Božje, ono zamore čudeže delati; ali pak taki čudeži so rédkí, ino za to je tudi spreobernenje takošnjih gréšnikov tude odviše rédko. „Joj tebi, ti dereča reka človečke nravi, o pohujšanje!“ vpije sv. Avguštin, „ker Abrahamove otroke neustanovljivo s soboj v pogubo vlečeš, ino jih iz svojega vertinca nikar več vun ne izpustiš na pot kreposti (čednosti).“

Kar spreobernenje pohujšavca odviše težko, ino le prevečkrat nemogoče stori, obstoji v tem, ker potrebne poprave doprinesti ne more. On ne vé, kako je pohujšal: ker človek ne napelja ravno v take grehe, kakoršnje sam stvari. On ne vé, koliko jih je pohujšal. Postavimo si, da je svoje pohujšanje večkrat, na raznih večih krajih, pred mnogimi ljudmi ponovil, ino da so očitne pohujšanja, na primer, opravljanje počtenih ljudi, gerdo psovanje soper Boga, soper cirkvo ino posvečene osebe i. t. d. — vse te pohujšanja se razlezejo od hiše do hiše, od

vesi do vesi, od mésta do mésta, postanejo občinske ino dobijo nekako nepremiñočnost. Ali tedaj za gréšnika ni gola nemogočnost, vsem ovim, skoz njega zapeljanim dušam kvar vernoti? Poleg tega tudi ne vé, koliko da je pohujšal. Bilo je moreda samo edno pohujšanje; pak mnogo jih je po totem pogubljenih, ali so v hudo razvado zabredli, ktere nikaka izkušnja, nikakošnja sila več razdejati ne more. Potler on ne vé, ali more zapeljane drugoč spreobertoti ali ne. On poidi k vsem, ktere je pohujšal, prosi, opominaj, roti je, da si danega pohujšanja več v misli ne vzemejo ino njega v poboljšanju posnemajo. Ali ga bodo poslušali? Težko! Magdalena je pred celim Jeruzalemom očitno pokoro délala; pak nijeden po njej zapeljani ni jenega izgleda nasledoval. Cahej je krivično blago četverno vernol; pak jegovi somitarje so vemdar odertniki ostali. Ljudje, ko so vže zapeljani, se malo kaj nad pokeroj svojih zapeljavcev izgledujejo. Dokler si tedaj pohujšavec ni svést, da so jegove pohujšanja celoma ukončane, mu mora strahovitna misel na njegovi duši težko ležati. Ovi gréh, ko ga zdaj drugi delajo, ove krive nauke, ovo zametavanje ino psovanje vére, ove kletvice, ove nespodobnosti, sém jaz skoze svoje govore ino zasramovanje

začel, jaz učil, jaz razširil; jaz sem kriv večnega pogubljenja toliko jezer duš! Totega sem jaz za vseli skvaril, ino skož njega jezera, milijone!! Oni še me na svoji smertni postelji prekolne, ino bo pred Božjim prestolom ne kakega hudiča, temoč mene zatožil, ino mēst (meščevanje), sedmerno mest za pogubo svoje duše terjal! Tota strašna misel ga mora kakor mliuski kamen na njegovem serdci tiščati ino mu vse tolažbe pokore ogreniti; od velikosti svojih pregréh bo še si težko upal, odpuščenje od Boga zadobiti; oponosi, ko jegovo dušo stiskajo, mu bodo težko na spravo z Bogom misliti dali, on bo umerel — bo v svojem gréhu umerel, ino v večno pogubljenje vgreznol.

Da taki grozni nesreči uideš, skerbi, moj brate! da ne daš ne z govorjenjem, ni z dejanjem svojemu bližnjemu pogona k hudemu. Zmirom na misli imēj, da on dušico ima, ktera je tvojega spočtovanja, tvoje ljubezni ino pomoči vředna ino potrebna. Prizadevlji si, skoz lepe izglede, prijazne opomene, ljubeznive svaritve, goreče molitve vsakega od hudobe vračati ino ga Bogu bližati. Posebno se habaj (vari), vpričo nedolžnih otrok kaj govoriti ali dejati, kar bi v njihovih serdcih lahko grešne misli obudilo. Sploh bodi za vse izgled kreposti, ino pokojno ino zaupljivo smēš tè čakati — svoje smertne ure!

18. Laž.

Legati se pravi, se proti svoji vlastni svésti, ali drugači, kakor si misli, z besédami ali znamenji izraziti (razodeti), z namenom, druge skoz to spodleztí (omamiti — ukaniti — golufati).

Dva nagiba sta posebno, ljubi moj! ktera te imata odvernoti, da bi se, kolikor naj bolje moreš, zvésto varoval tega, od mnogih ljudi tako malo číslanega (premišljenega) gréha, — jegova gnusnost ino jegovi žalostni nastopki. „Kdor laže,“ pravi sv. Tomaz, „nosi hudičévo podobo na sebi, kateri je od začetka lažnik bil. Oni, kateri ga nasledujejo, so ponarejenim penezem ednaki, ino te krive péneze bo, kedar na sodni den na svetlo pridejo, sodnik uprašal, čegava je ta podoba? Ino ko bo se reklo: hudičéva podoba, — bo kmalu govoril: Dajte tedaj hudiču, kar je hudičevega.“

Ino rés! ali se dá kaj geršega in meržjega misliti, kakor če skoz sv. Rešnjo Kerv Jezusa Kristusa, Sinu Božjega odrešeni kerstjan hudičévo podobo na sebi nosí? Po pravici tedaj govori modri mož: „Ogabna

umaza na človeku je laž,“ potler „Zaderžanje lažnivih ljudi je zasramljivo, ino njihova ostuda jê povsodi nasleduje.“ Ako ravno so paganje v svojih mislih in ukih močno blodili ino v njih pokvarjeni bili, se jim je laž vendar toliko merzka zdela, da je cesar Klavdij, moževi, kateri je za očitnega lažnika spoznan bil, pokop skratil, jegovo hišo do tël razdréti velel, ino jegovo rodbino na večne čase iz Rima pahnol. Naj jasnéje se gnusoba tega gréha iz Jezusovih beséd pokáže, ker lažnivece naravnost Satanove otroke imenuje: „Vi imáte hudiča za očó, ker on je lažnivec ino oča laži.“

V vseh rečeh je, kakor sam véš, začétek nekaj težek; nekako tudi pri leganji; ker se mu vže prirojeni občutek v serdci soprotivi. Če pak se po večkratnem ponovljenji toti občutek uduši, tê napredovanje po tej nesrečni poti naide malo, ali nič vêč, zaderžkov. Perva, druga ino tretja laž, která še grešnika s kervjo polije, bo ga skoro v deséto, stoto, v nepreštéte zapeljala; po teh pak postáne navadni grešnik ino hiti v večno pogubljenje. Skoz bolje derznéjši bo postajal pri poterjevanji, pri ukanjevanji, bo se z obličnicoj (larvoj) hinjavščine pokrtil, bližnjega v važnih rečéh spodlezel, si s kri-

vimi rotami ino prisegami iz vsake stiske ino zmotnjave pomagal, ino pri vsaki še bodi kaki maličkosti Boga za pričo svoje laži jemal. Prepričanje, da se skoz laži lahko zasluženi kazni umekne, bo ga v marsiktere gréhe ino hudobe zapeljalo, ino poslednjič se mu ne bo tudi pred naj vekšimi pregréhami grozilo. Oh! kako mora počasoma v njegovem serdci videti biti! Kako prepredenje zvijač, kovarstv, spodléz, prestrég, hudób mora jegovo vést pačiti, tlačiti, daviti? Kako močno se mora izrek sv. Duha nad njim uresničiti, „da lažnive usta dušo umorè.“

Sv. evangelj nam pové, da Vzveličar ni nikogar toliko ostro v strah vzel, kakor ravno hinjavce ino skazljivce svojega časa, ino da jim je večkrat grozovitno gorje ino sodbo brez vsmiljenja popretil. Oni nam tudi še dalje pokaže, da so vsi gréšniki, kateri so se resnično skesali ino poboljšanje sklenoli, pri njem odpuščenje ino milost našli. On je Magdaleno, po vsem mesti razkričano gréšnico, ljubeznivo sprijel, prešestnice ni zaverigel, ino je svojemu Petru gerdo zatajenje odpustil. Nikder pak ne naidemo izgleda, da bi kateri lažnik ali hinjavec od njega bil v milost sprijèt. — S kako strašnim, neskončnim gnušenjem mora tedaj Bog na

ti gréh gledati? Kako zaznamenan z razsodkom večnega pogubljenja si tedaj, o lažnik! vže na tem svetu. Kako težko mora ono gorje vže v tem življenji na tvoji duši ležati, ktero je Odrešnik lažnivcem užugal! Kake večnosti se imaš ućakati? Jaz sam te ne hoćem pogubiti, pak v sv. pismi berem: „Kdor laži govori, ne bo (sodbi Božji) ušel;“ potler, „Ti ćertiš, o Bog! vse, kteri hudo delajo, pogubiš vse, kteri laži govorè,“ ino še: „Kdo bo prebival v tvojem svetem šatri, o Gospod?... kir resnico golći, ino ni krivićnosti na njegovem jeziku!“

Vari, oj vari se tedaj, ljubi moj! tega gerdega gréha? Reci večkrat z modrim mozem: „Za dvé reći te prosim, o Gospod! ne odreci mi ju nikár, preden umrem; daj, da boste prevzetnost ino lažnivost daleć proč od mene!“ Habaj se vsake, tudi naj menjše laži, ker bi si počasoma v strašno razvado zašel, da bi se krive prisege več ne zbál. Ne poslušaj onih prekletih govorov nekterih ljudi, kteri pravijo: Edna laž iz šale, ali za kratek ćas, ali za sméh, ali pak mala laž, da se hišni mir obderži, ni kaj takega. Sv. pismo, sveti očáki, um overžejo take beséde. Iz šale legati, se ne pravi druga, ka-

kor neskončno veličanstvo Božje iz šale žaliti, ino se sam sebe težkih časnih kazni kriv délati. Leganje, da bi se bojè hišni mir obaroval, je ravno tako ostro prepovedano; ker apostelj govori: „Nič hudega ne smémo stvoriti, da bi iz njega kaj dobrega prišlo.“ Najmenjša neresnica je Bogu soper, ker je on večna resnica; ino bilo bi tedaj jezerokrat boljše, „da bi,“ po besédah nékega svetnika, „rajsi nebo ino zemlja naj v konec šla, kakor da bi Bog le tudi skoz najmenjšo laž imél razžaljen biti.“ K koncu še ti opominanje aposteljna na serdce položim: „Pomêči vse, karkoli je lažnivega, od sebe, ino ne govoriz bližnjim nič, kakor resnico.“

19. Obréka.

Z ničim drugim se ne pregreši tolikokrat ino tako grobo proti bližnjemu dolžni ljubezni, kakor z obrekoj — opravljanjem — raznašanjem, t. j. če se na skrivnem poštenje ino dobro imé koga drugega krivično urázi. Kolikorkrat kak pogrêsek svojega bližnjega razodeneš, jegove slabosti drugim praviš, kolikorkrat jegovim dobrim délom hude namene podtekneš, kar je na njem do-

brega, potlačiš ino mu zaslužno hvalo ukra-
tiš, si obrekanja kriv. Tako so stvorili
Kore, Dathan in Abiron, rekši, da je Mo-
zes ljudstvo le za to iz Egypta peljal, da
bi nad njim vladal; tako Fariseji, kateri so
Jezusove čudeže poglavarju hudičev pripri-
sovali. Obrekavec išče, kakor tat, skrivne
kote, da bi svojo hudobo délal, ino meče
izvekšega, kakor žaba sterniščnica iz zalez
svoj strup iz sebe. On pravi post: „Kvar
(škoda!) ovi človek je drugače priden, ima
ovo in ono dobro vlastnost na sebi, le v tej
in oni reči je pogrésen. Kvar! oni mož je
sicer marljiv ino délaven, pak — pak.“ —
Ovi prekleti pak pové neskončno veliko,
ino stvari v drugih, da si od obrekanega
veliko več hudega mislijo, kakor je rés.
Ta gerda pregréha zaverženih duš, pred
kteroj nas sv. pismo tako ostro svari, vse-
ka kmalu jezero težko zaceljivih ran, temu,
ko obréka, onemu, ko se obréka, ino pot-
ler poslušavcu.

Pač malokda se zgodi, da bi iz obreke
ne postal smerten gréh; ker je uraženje
nравne postave, pravičnosti ino ljubezni.
Kdor svojemu bližnjemu življenje vzeme,
stvari rés velik gréh; ker pak je počtenje
ino dobro imé večim tako ljubo kakor živ-

ljenje; se obrekavec kriv stvari ne manjše pregréhe, kakor je uboj. Ti si toliko rad, ako se tvoje slabosti pregledajo, ino se tvoji pregréški prikrivajo. Kako težko pak ti dene, če se ti toti povsodi raznášajo, ino se tvoje imè pri ljudeh gerdi? Oj kako tè vpíješ nad hudobnostjo, nad spačenostjo, nad krivičnostjo? Kako ti serd v tvojem serdci vre? Glej ravno tako, kakor tebi, se tudi drugim godi.

Nekdo je morebiti iz naglice pregréšek učinil. Obrékavec pak razpové učinjeno po vsi krajini, ino še najberžej kaj pristavi. Počtenje padšega je izgubljeno. Brez upanja, da bi si ga drugoč dostáti mogel, kaplje zdaj iz edne gnusne pregréhe v drugo. Jaz ne morem, si misli, nič več izgubiti; za to je naj boljše, da še si zadnji ostanek sramežljivosti popolnoma odpravim, ino sèm očiten gréšnik. Tako spravlja gnusobe na gnusobe ino postáne ves, kolikor ga je, hudobnež. Ko bo ga ob konci jegovega življenja pravičnost Božja kazniti morala, kako desetkrat ostréje mora obrekavca kazniti, kateri je prvi pogon k njegovim zmotam dal? Večkrat misli na ti izgled, to je zgodba jezera nesrečnih, kateri v očitni brez-

čestnosti ali v opupanju svoje revno življenje sklenejo.

Kakor se pohujšanje brez števila duš prime, tako se tudi obreka med jezera razširi. Ti postavim v kako hišo stopiš, prideš v kako društvo, ino kterega bližnjega obréčeš; poslušajo te z dopadenjem, širijo pak slišano tudi dalje, moreda po vsi vesi, po celem mestu, ino kdor koli k tvojemu govoru privoli, se tvoje pregréhe udeleži. Koliko težek bo nekda tvoj odgovor, ko bo dolg toliko zapeljanih na tvoji duši ležal? Kako boš obstal pred Bogom, kateri ti nekda reče: „Kdor se vas dotekne, preime za zenico mojega očesa?“

Nijeden gréh proti pravičnosti ne more potler brez povračila odpuščen biti. Kakor tat ukradeno blago, tako mora tudi obrekavec vzeto počtenje z učinjenim kvarom vred vrniti. On mora svojo vlastno ljubezen, svoj napuh zatreči, se k vsem podáti, kateri so jegovo obrekanje poslušali, ino jim reči, da je lažnivec, hudobnež bil, da je svojemu bližnjemu krivico stvoril, da je lažnivo, ali le samo dopolu resnično, kar je povédel, on mora svoje beséde preklicati. Koliko ponižanje! Kdor se pak temu ponižanju, temu dolžnemu preklicanju ne podverže, ali ga ne more prestáti, ne imá ino

tudi ne smé nijednega odpušćenja svojih grehov od Boga upati!

Pak postavimo, da se obrekavec potrebnemu ponižanju podvreči zamore, kdo pak nesrečnemu obrekancu prestani kvar, jegovo žalost, boleost ino terpljenje poverne? Kde li bo obrekavec vse, kteri so jegovega gréha deležni postáli, ino kteri so se morebiti na jezera pomnožili, naiti mogel? Ali bo se mu verjelo, ko bo na naglici svojega bližnjega hvalil, ko ga je pred kratkim ob počtenje spravil? Ali bo hude vtiske iz serdec ljudi izbrisati mogel? Kolika teža, kakor gora bo mu nekda na dušo legla, v onem strahovitnem hipu na smertni postelji! Ali bo si milosti srečne smerti od Boga upal? Vzrok imamo, da se Bogu usmili, nad tem dvojiti. „Človek, kteri se gerdegagovorjenja navadi, sene bo vse svoje žive dni spreobernal.“ Vsak den vidimo, kako se nečistniki, zasmehovavci vere, pijanci ino drugi poboljšujejo; obrekavci pak, kteri bi se resnično spreobernali, so hitro prečteti.

Spomni se tedaj večkrat onih résnih besed aposteljna: „Obrekavci ne bodo nebeškega kraljevstva posedli.“ Če vidiš druge grešiti, misli na svojo vlastno slabost ino na one beséde, ktere je nekda

Vzveličar k Judom govoril, ko so prešestnico pred njega pripeljali? „Kdor vas je brez dolga, verzi prvi kamen v njo.“ Vzemi si k serdca npravni nauk: „Česar ne hočeš, da bi se tebi zgodilo, ne stvari tudi nijednemu drugemu.“ Ogiblji se onih ljudi, kateri tako radi pogréske svojega bližnjega raznašajo. Posebno se vari, da ne boš nikoli slabosti svojih staršev ino predpostavljenih razodéval, po takem bi tvoj gréh še veliko vekši bil, ker si jim posebno ljubezen dolžen. Pomni si nazadnjič izrek sv. Pavla: „Črez svojega bližnjega ne imate govoriti.“ Sploh se navadi, bolje molčati, kakor govoriti; malokeda bo ti molčanje, velikokrat pak govorjenje žal.

18. Sovražtvo.

Ljubezen je velika zapoved naše sv. vere. Ljubezen je učil ino propovedoval Vzveličar; ljubezen je pglavitni značaj (znamenje) pravega kerstjana; po ljubezni se učenec Jezusov spoznà. To te učè sv. očaki na vsaki strani. Kako hudoben nekerščanski ino nebes ves nevréden si tedaj, če svojemu bližnjemu, ako te je moreda razžalil, ljubezen odpoveš, ino mu odpustiti ne hočeš? Da to jasnéje previdiš,

premisli, kdo si ti sam, kdo je tvoj sovražnik, ino kaj je toisto hudo, kar ti je on zadél. — Ti si gréšnik, ino si kakor taki zaslužiš na vékoma v pekel veržen biti. Koliko strahovitna nesreča za tebe, če ti Božje vsmiljenje tvojih gréhov ne odpusti? „Ker,“ pravi apostelj, „sodba brez vsmiljenja tega čaka, kdor ni vsmiljenja skazal.“ Tvoj sovražnik je tvoj skoz sv. R. Kri Jez. Kristusa odrešeni sobrat, kteri je pri Bogu morebiti v vekši milosti, kakor ti; če njega sovražiš, sovražiš tudi njegovega ino svojega Vzveličarja; ker toti govori: „Kar ste naj menjšemu izmed mojih bratov učinili, to ste meni učinili.“ Kako gerdo pak ravnáš, če si Vzveličarju, ko je iz ljubezni do tebe naj grozovitnéjše smerti umerel, sovraž? Ino kaj hudega ti je tvoj bližnji zadél? Morebiti te je ob nekaj blaga, pénez pripravil, brez kterih še vemdar lahko živiš, ino kteri ti za večnost nič ne pomágajo; morebiti je na tvoj napuh stopil, je tvojo prevzetnost osramotil; morebiti mu je kaka beséda soper tvoje poštenje ušla; ino zavaljo tega meniš sovražiti, si zavaljo tega milost Božjo ino večno vzveličanje zapraviti? O pregrozna hudoba! Ali še ti svojemu bližnjemu nési nikake krivice učinil? Ali še svojega bliž-

njega nési nikdar razžalil? Ali še si s svojimi gréhi nési nikoli pekla zaslužil? Ako bi pak Božja pravičenost ravno tako ravnála, kakor ti s svojim bližnjim, kaj hudega te po takem čáka? Če si pak si uže ravno dostikrat pekel zaslužil, še je Bog vemdar pripravljen, ti prenesti, ako se s svojim sovražnikom spraviš; ker sv. pismo govori: „Odpustite ino tudi vam bo se odpustilo.“ Kdor se tedaj,“ pravi sv. Avguštin, „brani, si po tako lehkem pomočki svoje dolge izbrisati, ne ima nebes upati.“ Ti pako moreda porečeš: „Jaz svojemu sovražniku nikakor ne morem odpustiti; ker mi je preveliko krivico stvoril.“ Ali pak ni Odrešnik, ktereга naslednik ti biti imaš, svojim naj grozovitnejšim sovražnikom celo na križu, ko je za tebé umiral, odpustil? Védi, da si pri takošnjih mislih vsaki den v Otčenaši svoje vlastno pogubljenje od Boga na svojo dušo rotiš, ker prosiš v tej molitvi, da bi on tebi ravno tako tvoje dolge odpustil, kakor ti svojemu sovražniku odpustiš. Védi, da ti v stanu sovraštva tvoje molitve, bedenje, terpljenje, posti, vbogaime-davanja, vse dobre déla, za nebesa nič ne pomagajo. Védi, da je Jezus terdo rekel: „Ako kdé kak dar na žertvenik (al-

tár) položiš, ino se spomnes, da tvoj brat nekaj soper tebe ima, pusti svoj dar, poidi poprédino se ž njim spravi...“ — „Ko bi kateri drugi bil, bi mu rad odpustil.“ Ali pak ni vsak človek otrok Božji, dedič nebeškega kraljevstva? Ko bi tudi on tvoje ljubezni vréden ne bil, pak je Jezus sam, kateri te prosi, celo ti zapové, da bi se ž njim spravil; ino kákovu hudičevo serdce bi ti moral imeti, ako bi Bogu odpuščenje odrekel? „Le samo totokrat šemu odpustim, drugokrat pak ne več.“ Ne le ednokrat, pravi Jezus, imaš odpustiti, ampak sedemkrat sedemdesetkrat, to se pravi, vseli, dokler si živ. Ker sam zmirom vsmiljenja Bežjega potrebuješ, moraš tudi vedno svojemu bližnjemu vsmiljenje skazovati.

K koncu še ti beséde Jezusove v spomin pokličem: „Ljubite svoje sovražnike, dobro činite tem, kateri vas preganjajo ino žalijo.“ Ako sido sihmal v sovražtvi s svojimi starši, brati ino sestrami, z žlahtoj, s sosedi, z domačimi ali tujimi živel; tè te prosim pri ljubezni tvojega ino mojega Vzveličarja, — tè te zarotim pri ostri pravičnosti tvojega ino mojega prihodnega sodnika; ukroti si serdce, poderi svoj napuh, ne poslušaj Satanovih nagovorov, ino

poidi k dosihdob sovražnim, spravi se ž njimi, podáj jim prijazno roko le samo reci, da ti odpustè, da ti je žal, da si do te ure tak serd deržal, da je tvoja resnična volja, stvorjeno za napred po mogočnosti popraviti! Bodi prepričan, da bodo nad to tvojo spravojudi v pekli s zobmi škripali, angeli v nebesih veselo zapéli, ino sam sebi boš si milost ino mir na zemlji, ino srečo ino vzveličanje onkraj groba spravil.

21. Spoved.

Do sega dob sèm ti, ljubi moj! na kratkem poglavitne pregréhe razložil, iz katerih se skoro vekšina vseh drugih gréhov plodi, ino kateri, ker se toliko mnogo činijo, naj več ljudi v večno pogubljenje spravljajo. Ako si bil tako nesrečen, da si se morebiti ovim pregréhham, ali kaki drugi hudobi zapeljati dal, ino si milost ino prijaznost Božjo izgubil; o tè nikar ne zdvoji (obupaj)! Božja dobrotljivost še ti ponúja sakrament vsmiljenja, sv. spoved, kakor pomoček, da od smerti svoje duše vstaneš, ino drugoč v dedinske pravice Božjih otrok vstopiš. Vzveličar je le predobro previdel, da bo jih veliko pri sv. kerstu dobito milost drugoč izgubilo; da bi tedaj nje otél, je povzdignol pokoro v sakrament ino je podelil aposteljnóm ino po njih jihovim nastopnikom,

mešnikom, oblast, gréhe odpušćati z besédami: „Kakor je mene očaposlal, tako tudi jaz vas pošljem.... Primate sv. Duha; katerim boste gréhe odpustili, jim bodo odpšćeni, ino katerim jè boste zaderžali, tem bodo tudi zaderžani.“ Pak Bogu bodipotoženo! da prijema tega sakramenta nikár vsem opravićenja ne prinese, ino sicer za tega voljo, ker vsi k temu potrebnih pogodb ne dopolnijo. Da bi pak ti ti sv. sakrament vrédno ino k svojemu večnemu vzveličanju prijemal, ti na kratkem, kolikor naj bolj morem, bitstveno potrebne déle razložim.

1. Izpraševanje vesti. Pokliči najpopréd skoz serdčno molitvico sv. Duha na pomoč, da te razsvéti, ino ti tvoje učinjene gréhe ino zmote spoznati dá. Potler začni izpraševanje vesti, to je: premišljuj, kolikokrat si se soper Božje zapovedi, soper cirkvene zapovedi, z mislimi, željami, besédami, déli, zamudami in opuščami dobrih dél pregréšil. Da si to opravilo polegotiš, se lahko v spovednem ogledali, ktero sèm tem bukvicam pridal, pogledaš. *) — Potler pride k s,

2. Obžalovanje svojih gréhov, ktero je k pokori ravno toliko potrebno, kolikor voda k kerstu. Ako bi ti tudi naj ostrejšé pokorila opravil, bi bil molil, se postil, v Boga ime da-

*) V II. molitvenem délu.

val; ko bi bil tudi z naj vekšo natenčnostjo vse svoje gréhe spovedniku razodel; ako bi tudi stokrat odvezo zadobil, če pak skesanja ne imaš, bi ti vse to nič ne pomagalo. Bog ne hoče ino ne more ino te tudi ne bo brez onega nikedar v svojo milost sprijël. Ravno tako malo bi ti pomagalo, ko bi le zavoljo tega kes imél, ker si naj beržej po svojih gréhih v sramoto prišel, v nesrečo zabredel. Popolni kes (popolnoma grivinga) se opira na ljubezen Božjo, ker gréh Boga žali. Brez ljubezni Božje ni pravega kesa, ino brez njega tudi ne sprave z Bogom. Po nauku cirkve doide sicer tudi nepopolni kes k vrednemu prijemu sakramenta sv. pokore, to je, če gréh zavoljo tega studiš ino čertiš, ino ti je žal, ker te je ob nebesa spravil ino ti pekel pripravil, pak vemdar si imaš vedno prizadevati, da si strah z ljubeznijo uterdiš, brez ktere še pokora ni prava pokora.

Vlastnosti, ktere kes (grivinga) iméti mora, obstejè v tem, da je 1. notrenja, serdčna, 2. čreznrava (čreznaturalna), 3. črez vse, 4. splošna. 1. „Iz serdca,“ pravi Jezus, „pridejo hude misli, uboji, prešestva, kurvanja, tatbine, krivo pričevanje, kletve.“ Serdce mora zato pak tudi izvirek ino selo pravega kesa biti. Bičuj se do kervavega, prelij potoke

solz, moli iz bukvic še tolikokrat kës, kolikor hočeš, ti vse te izvunešnjosti malo ali nič ne pomagajo, če tvoje serdce resničnega kesa nad tvojimi gréhi ne občuti. 2. Čeznpravna. Misel pri kesu nad tvojimi gréhi mora samo na Boga obernena biti; žal ti mora biti, ker si njega, naj vekšo dobroto, razžalil, jegovo milost izgubil, jegov serd zaslužil. „Žalost, ktera do Boga vstane,“ pravi sv. Pavl, „stvari pokoro, ktera imà stanovitnost vzveličanja za seboj; posvetno žalovanje pak stvorismert.“ Čez vse. Žalovanje, kterega zavoljo svojih gréhov čutiš, mora vsako drugo žalovanje prevagati (preseči), nijedna časna nesreča, nijedna sopernost, nijedna pozemeljska hudost te ne sme toliko boléti ino težko stati, kakor razžaljenje Božje in izguba milosti; ker je gréh zmirom uraženje ino zasramovanje naj vekšega veličanstva Božjega, ino se tedaj kakor tako ne more z nijedno časno nesrečoj mériti. Da pak tak kes obudiš, ni trébe, da na glas jokaš, lice pačiš, spreobračaš, ino občutljivo žalost v svojem serdci čuješ; ampak zadosti je, če si terdno sklenol, rajši kri ino življenje izgubiti, kakor radovoljno eden sam gréh več stvoriti. 4.) Splošna. voja žalost mora zadnjič vse stvorjene

gréhe obseči; ker vsak od Boga loči ino zasluži jegovo čerténje. Ako bi navlašč le eden sam greh objokati opustil, bi nikakor ne mogel posvečujoče milosti zadobiti. Iz pravega kesa izvira kmalu terdni

Sklep, se zanapred gréha ino gréšne priložnosti ogibati, ino sploh svoje celo življenje spreobernoti. On se izkaže prav ino dober, ako je 1. terden, 2., resničen, 3. stanoviten. 1. Terden. Tudi ni treba, da bi ti imél gorečnost kralja Davida, živo serdčnost sv. Pavla, kir je nebo ino zemljo nudil, jegov sklep preiskati, pak vemdar moraš iméti nepremekljivo voljo, da nikdar več nič nespodobnega ne počneš, ako ravno bi si tako svoje prihodno oskerbljenje zapravil; da nikoli več ne golufaš, ako ravno bi zavoljo tega tvoje gospodarstvo v konec šlo; da nikdar več po nedeljah ino prazdnikih ne delaš, ako ravno bi ti tako nepripušćeno delo kaj dobička verglo; da nikoli več nijedne krivice, nijedne laži ne stвориš; da nikdar več ne prekolneš, se ne opijaniš i. t. d. Poprekoma nijeden dobiček, nikaki strah, nikako upanje te ne smé več nagnoti k nezvestobi do svojega sklepa. Sklep je potler 2. resničen, če to kakor naj hitréje moreš, opraviš, kar si si naprejvzel. Delaj si silo, premaguj se, če te ravno

težko stane, da se svojemu naj ljubšemu nagenju uprèš, se svojim naj prijetnejšim gréhom za vsekdar odpovèš. Ne delaj si tako poverhoma sklepa, se sploh gréha ogibati, temoč posebi tega ali onega gréha, v kateri naj pogošče (pogoje) kaplješ, kateri je pri tebi izvirek veliko drugih postal; pred pogoni, priložnostmi k njim posebno béžati. Če si klél, opravljal, obrekal, pohujšanje daval, sovražstvo deržal, krivico delal, kradel, golufal, tè moraš hude beséde preklicati, zamero izprostiti, se spraviti, povernoti, drugače bi ti sklep s spovedjo vred nič ne pomagal. Če si terdno sklenol, po spravljenji z Bogom, vse svoje žive dni ne več v gréhne vpasti, tè bo k zadnjemu tvoj sklep tudi 3. stanoviten; nijedna prilika, nijedna nevarščina, nikaki prigódek, nijedna preména časov ga ne bo več razdréti mogla.

Iz povédanje gréhov. Kakor vraču, če imaš kako trupelsko bolézen, vse okolščine svoje nadloge razložiti moraš, da ti potrebne zdravila dati more; ravno tako moraš tude duhovniku na Božjem mesti v spovednici rane svoje duše, to je: gréhe spovedeti, zato, da on razsoditi zamore, ali si odveze vréden, ino pak, da ti prave, pripravne pomočke podáti vé, da se v stare gréhe več ne poverneš. Obtožba svojih gréhov ali spoved

mora skesána, ponižna, odkrita ino popolna biti. Brez skesanosti spoved druga nič ni, kakor prazdno pravljenje tvojih zmot, tako ne boš ne milosti, ni vsmiljenja zadobil, ako nési pobitega serdca. Ponižna. Svojo ubožnost, revnost, svojo nadložnost moraš spoznati, se moraš le svojih vlastnih gréhov, ino ne tujih tožiti, ne sméš ne izkušnjáv, ni nagovórov svojih zapeljavcev dolžiti svojih pregréh, moraš: da skratkim povém, kakor hudodelnik pred svojim sodnikom, s ponižnostjo, svojo vést razodéti. Odkritost v tem obstoji, da spovedniku gréšni stan svoje duše ravno tako razkriješ, kakor se pred Bogom dolžen naideš; da mu hude navade, bližnje ino daljnje priložnosti, v kterih si, nevarnosti, ktere te k padcu mikajo, čisto ino na ténko, kolikor naj bolje zamoreš, razodéneš. Ako pak to opustiš, ukaniš namestnika Kristusovega, ino se sam sebe Božjega ropa kriv stvariš. — Da bo spoved k slédnjemu popolna, se moraš vseh smertnih gréhov obtožiti, ino jih število, kakost in okolščine, ktere jè povekšajo ali pomenjšajo, razločno povedeti. Razodéti moraš tedaj vse gréšne misli, želje, beséde, déla, opušče svojih dolžnosti, vse vlastne ino tuje gréhe, kterih si se udeležil; (zamolčanje ednega samega smertnega gréha bi stvorilo Božji rop); tedaj, ko-

likokrat si toti ali oni gréh stvoril; tedaj ktere verste (sorte) gréhov si se kriv napravil; tedaj ktere okolščine so tvoje hude déla sprejemale, ali si postavim notre ali izvune cirkve kaj ukradel, ali si svoje starše ali prijatelje hudo imél, ali si se z žlahtoj, zakonskimi, Bogu posvečenimi ali z drugimi osobami proti čistosti pregréšil, ali si v stanu strasti, pijanosti, ali premišljeno preklinal, se rotil, izdával i. t. d. Te so celo na kratkem k pravi spovedi potrebne pogodbe; jezerokrat ráji bi ti jè v njihovem célem zapopadku razkladal!

Tega odstavka ne morem sklenoti, da bi še ti opomina sv. Franciska Salešana ne pridél. Opusti v svoji spovedi one nepotrebne obtožbe, ktere so pri mnogih malovrednana vada, kakor postavim: „Boga nésem toliko ljubil, kolikor bi ga bi imél; nésem tako pobožno molil, kakor bi bil imél; svojega bližnjega nésem toliko ljubil, kolikor bi ga bil imél i. t. d.“ Tako bi le samo čas gubil, ino spovedniku nič ne povedel, kar bi mu tvoj dušni stan bolje spoznati dalo. Karpak k koncu odpustljive gréhe zadéne, pravi ravno isti svetnik: „Nésmo zavezani, se jih spovedati, če ne hočemo; če se jih pak s'povémo, moramo terdno sklenoti, se jih varovati; sicer bi razvada

bila, se jih spovédati.“ Ker se pak človek le prepogosto sam móti, ino néko za kaj malega derži, kar je veliko; ti svetujem k veči mirnosti, da se, kakor koli se le moreš tudi odpustljivih gréhov spovédaš.

O ne mudi se tedaj, moj brat! če si v gréšnem stanu, svojo dušo skoz toti sv. sakrament očistiti ino jo drugoč z Bogom spraviti. Razkrij spovedniku, namestniku Božjemu, tajne rane svojega serdca, ino se nikar ne sramúj; ker je on tvoj prijatelj, tvoj brat, istim slabostem, kakor ti, podveržen, ino zato tudi ležej s toboj vsmiljenje imá. Nikoli ne odlágaj sv. spovedi predolgo; ker se ti drugači izkušnjave ino nevarnosti nabirajo, serdce ti počasoma mlačno postája, za dobro menje goreče, gréhu podverženéjše, ino milost k premaganju se umika; po večkratni spovedi pak boš nasproti temu resničen sovražnik gréha; boš nevarnosti vzveličanja svoje duše zmirom bolj spoznával, in obilne milosti dobival, po poti kreposti stanovitno napredovati.

22. Obhajilo.

Neskončna ljubezen ino vsmilečnost Gospodova ni samo pri tem ostála, da nam je v sakramentu pokore pomoček podála, kako bi po kerstu izgubljeno, posvečujočo milost dru-

goč zadobiti mogli, temoč je tako daleč šla, da se je našim dušam celo v užitek ino pokrepčico v naj svetejšem oltarskem sakramentu zapustila. Ja, ona nas zavezuje, ino se nam celo z izguboj našega večnega življenja grozi, ako se gane udeležujemo; ker: „Resnično, resnično vam povém,“ govori Jezus. „ako ne boste mesa sinu človekovega jedli, ino jegove kervi pili, ne boste življenja v sebi imeli.“ Kakor naše telo od časa do časa pozemeljske hrane potrebúje, da obstati more, ravno tako potrebuje tudi naša duša Božje jedi tega sakramenta, da v prijaznosti Božji ostane ino se vedno z novo milostjo ino krepkostjo proti stoterim zadržkom po poti vzveličanja obladno vojskuje. „Kdor moje meso jé,“ so Jezusove besede, „ino moja kri pije, imá večno življenje, ino jaz ga bom obudil na sodni den.“ Toti sakrament je studenec naj vékših milosti, zaklád preobilnega bogatstva, naj višja skrivnost ljubezni Božje, gotov pomoček soper vse peklenške napasti, ščit proti vsaki izkušnji, varen vodnik po blodni poti tega življenja, poročtvo, zastava prihodnega vzveličanja. „Pod krušno podoboj,“ pravi sv. Bonaventura, „prijemljemo tega istega, kteri je od Device po čudeži meso na

se vzel, kir je rojen bil, za nas smert prestal, od smerti vstal, čestito v nebesa šel ino zdaj na desnici večnega očè sedi,“ tegaistega, od kterega oblasti večno blaženstvo visi, v kterega oblasti je, nam nekda večno vzveličanje ali večno pogubljenje prisoditi, sodnika svetá, sinú živega Boga, „pred kterega imenom se vse kolena v nebesih ino na zemlji pripogibljejo.“ Kajli more svét, meso, satan še soper nas, ako naj svetéjšega v serdci nosimo? Kdo li nas more še motiti, pačiti, ako naj višja modrost v nas prebiva? Kdo li nas more obladati, ako je neskončna vsegamogočnost sama v nas? S kratkim, v tem sv. sakramentu prijemamo vse poredne milosti, vso potrebno moč ino krepost, vse le mogoče tolažbe, goreče poželenje do popolnosti in odkrito čertenje gréha ino vsega hudega. Koliko svetnikov si je po njem v vzveličanje pomagalo? Koliko vernikov bi v službi Božji ohladnolo, koliko jih v gréšno življenje zagazilo, ko bi se včasih s tem „kruh omočnih“ nikar ne okrepili? Pak milosten Bog! ne čisto vsi nikár ne zajemljejo duhovskih preobilnih zakladov ino večnega življenja iz tega presvetega sakramenta, temoč le predostikrati še vekše pogubljenje. Ino zakaj? Ker se mu brez prave priprave bližajo ino na

aposteljnov opomin pozabijo, da se mora človek popred izkusiti, préd ko se tega svetega mala (jedi) udeleži.

Da se tedaj prebogatih, blaženih užitkov v sv. obhajili udeležiš, iméj skerb kolikor moreš, da se vsakokrat vrédno k prijemi tega sv. sakramenta pripraviš. Prosi Boga vže pred v večer, da ti ráči milost podeliti, da bi ti naj svetéjši kruh ze vso mogočo vrednostjo užil. Sam se uprašaj: Kdo pride k meni? — Gospod vseh nebeških trum, Najsvetéjši, Vsegamogočni, kteremu so nebo ino zemlja, čas ino večnost pokorni. Kdo sém jaz, k kteremu on pride? — revna stvar, hudoben gréšnik, kir si je vže stokrat pekel zaslužil. V jutro obhajilnega dne si misli, kakor da bite Jezus, kakor nekda Cahéja, klical: „Zlezi hitro dol; ker dnes moram pri tebi prebivati; dnes bo tvoji duši vzveličanje došlo.“ Očisti še jednokrat svoje serdce ne le smertnega gréha, ampak tudi vsakega pravega nagnenja do njega, ino kolikor moreš, tude odpustljivih gréhov.“ „O či Gospodove so čiste“ govori prerok, „ino ne morejo hudobe gledati.“ O koliko grozna nesreča za tebe, ko bi še skakim tajnim nagnenjem do mesenih slasti (nečistosti), do sovražtva i. t. d.. k Gospodevi mizi šel, ino bi tako Jezusa, Najsvetéjšega, k hudemu vragu

v svojem serdci sprijeti hotel! Rekel sem, da se imaš tudi odpustljivih gréhov očistiti, ker so, če ravno obhajila nevrednega ne stvorijo, vemdar veliko napotje, da se sakramentovska milost nikar po vsi svoji moči v nas ne razširi. Čem čistejše ko je tvoje serdce, tem obilnejše milosti boš prijel. Potler obudi živo vero na to visoko skrivnost, terdno upanje, gorečo ljubezen. Ponižuj se pred Gospodem, spomni se na njegovo vsegamogočnost ino svojo nizkost, na njegovo svetost ino svoje gréhe. Vadi se v kèsu nad svojimi pregréhami, prosi za njih odpuščenje, ino stopi tedaj spočtljivo k sv. mizi, da tega primeš, pred kterega prestolom cele nebesa v najponižnejšem moljenji klečè!

Ako so se tisti, ko so se le Jezusovega oblačila doteknoli, vže zazdravili, kaj še le ti sméš upati ino čakati, ker si Gospoda Samega prijel? Oberni zato one hipe po sv. obhajili (gotovo naj blaženejše svojega življenja!) na to, da svojega Vzveličarja zahvališ, mu svoje reve ino nadloge potožiš; ni kterega drugega časa, kedar bi pripravljenéji bil, ti tvoje želje dopolniti, on prebiva ze vsem bogatstvom svojih milosti v tebi, ino željno čaka, da ga za kaj prosiš. Reci za tega delo z gobavcem: „Gospod! če hočeš, me lahko ozdraviš.“ Izroči mu svoje télo, svojo

dušo, vse svoje moči. Ponovi vže pri kerstu stvorjeno obljubo, da mu boš zanapred zvést, potler pak tudi v vsem svojem zaderžanji, v svojih délih kaži. da si starega, gréšnega Adama slekel, ino novo življenje s Kristusom začel. Prizadévlji si, kolikor le premoreš, se prav pogostoma k svetemu obhajilu bližati; ker je naj krepši pomoček v milosti ino prijaznosti Božji ostáti. „Kdor moje meso jé,“ pravi Jezus, „živi v meni, ino jaz v njem.“ — Na ti način boš namén tega sakramenta popolnoma dosegel, in obilo duhovskega blaga k večnemu življenju za svojo dušo iz njega zajemal.

Pristavek, Sv. Francisk Salešán pravi, da imajo dvoji ljudje večkrat k obhajilu iti: popolni, da bi se z izvirkom vseh popolnosti tesnéje zedinili; ino nepopolni, da bi k popolnosti prispéli (prišli); močni, da bi ne oslabéli, ino slabi, da bi ne zboléli. „Izkušnja je poterdila in vže um nam pravi,“ piše sv. Alfons Ligori, „da bo duša, ktera dolgo te Božje hrane gréša, težko zadosti moči iméla, da bi v izkušnjavah ne obnemogla, da lahko — lahko v gréhe pade ino svoje vzveličanje zaprávi.“ Sicer ne hočem onega pogubiti, kir poredko ali vsako leto le ednokrat sv. obhajilo prime, pak moram

obstati, da je njemu malo kaj za njegovo dušno vzveličanje, da za želje svoje sv. cirkve zlo malo mara, ino pervim kerstjanom celó nasproti živi. Da pokažem, koliko močno da sv. cirkva želi, da se večkrat sv. obhajilu bližamo, hočem še nekaj beséd črez to reč iz bogoslovske knjige ravno zdaj iménovanega svetnika pristaviti. „V pervih časih cerkve so verniki vsaki den sv. obhajilo prijekali; kakor vže sv. Luka ino za njim sv. sv. očaki svedočijo. Tudi sv. Toma terdi, da so vsi kerstjani v pervih stolétjih, kateri so pri sv. meši bili, tudi sv. R. Télo prijéli. Ravno tako tudi sv. Hieronym v svojih listih do Luciana ino Pammahia piše, da je ta pobožna navada za njegovega časa še v Rimu ino na Španjskem bila. Pozdnéje se je pobožnost vérnikov ohladila, ino toliko umerznola, da je papež Fabian prisiljen bil, vse kerstjane zavezati (jim dolžnost naložiti), vsako léto najmenje vsej trikrat ino sicer ob velikinoči, ob finkoštih (rusalih - Duhovem) in ob božiči sakrament presv. R. Telesa prijéti. Potler se je lenost ino mlačnost tolika narastla, da je papež Inocenc III. ovo zavezanje ponehal, in ukazal, da se vérnim zapoved naloži, vsako léto vsej ednokrat k sv. obhajilu iti, ino je prestopnike z izobčenjem iz cerkve ustrahovati! To naredbo je Tridentski zbor poterdil.“

23. Nevředno obhajilo.

Kakor odviše so dobitki in užitki obilni ino blagi, ktere iz vrédnega prijetanja sv. obhajila zajemljemo, ravno tako kvarni ino strašni so učinki (effectus), ktere si po nevřednem obhajili napeljamo. „Kdor koli,“ piše sv. Pavl, „nevředno ti kruh jé ino to kupico (kelih) pije, se pregreši nad telesem ino kervjo Gospoda,... si sam jé ino pije sodbo (pogubljenje)!“ Strahovitne beséde! Vzemi si je dobro k serdcu, moj brat! po nevřednem užitji ednega samega obhajila se suneš v strašno, nezmerno prepast vsega hudega; ti tè ne primeš Boga ljubezni ino vsmiljenja, temoč ostrega, serditega sodnika; mu ne prineseš prijetnega darú, temoč stvoriš Božji rop; si ne dobiš iz njega milosti, temoč žerjavo vogelje, ktero te bo v pekli vékoma žgalo; ne užiješ kruha angelov, temoč smertni strup, kir ti dušo umori. Resnično! Ako bi se ktera pregréha na zemlji naiti mogla, ktéra imá vse znamenja naj zločestéjše hudobe na sebi ino človeku pripravlja naj grozovitnéjše kazni, tè je nevředno obhajilo! Neznána strahota brezbožnosti! Ono je grozno uskvernjenje, prederzna blazen, gerda nehvaležnost, zlobno Bogoumorstvo.

„Božji rop je,“ po nauku sv. Tomaža, „tem vekši, čem svetéjši je predmet (reč), kateri se oskverni (onečesti).“ Ako tedaj védoma skakim gréhom v serdci Telo Gospodovo primeš; oskverniš najvekše, najsvetéjše, najvišejše naše sv. vere. Prederzni brezdušnež! Prideri v tempelj (vežo) Gospodov, razlomi podobe svetnikov, razdeni oltarje, pomeči spovednice vun na cesto, poteri posvečene posóde, stopi k sv. tabernakeljnu, verzi sv. hostio po tléh, po-teptaj jo s svojimi nogami, oberni svetišče v smetišče — v jamo razbojnikov, — kakor strašno bi tudi tako počinanje bilo, je nevrédno obhajilo še vemdar daleč vekše oskver-njenje; Inzus se menje zasramúje, če pod tvojimi nogami pohojen leži, kakor če ga si-liš, poleg satana v tvojem serdci prebivati. Po nevrédnem obhajili učiniš potler brezbožno blazen; te zlobe pak ne storiš po noči ino v temi, kakor je kurvérjev ino prešestnikov na-vada, ampak med obhájanjem naj svetéjših skrivnosti naše sv. vere, jo doprineseš v tem času v tempeljni, kedar se vsi združijo, Je-zusu svoje češčenje doprinašati, jo doprine-seš na stopnici oltarja, kder herubini ino se-rafini od trepeta ino spočtljivosti medlè ino pod kruhovo podoboj skritega Boga molijo; ino ti tiščiš, drug Judaž, k sv. mizi, da svoje

še groznějše zločinstvo učiniš. Ali še je ktera blazen gerša? Verh tega še tudi naj gnusnejšo nezahvalnost pokažeš. V sv. obhajili ti dá Jezus naj svetlėjši dokáz svoje ljubezni, ino ti zaklade svojih milosti, svoje všegamogočnosti ino modrosti ponúdi. Ne zadovoljen, da je za tvoje odrešenje ino vzveličanje neizrečeno veliko prestál ino naj grozovitnejšo smert preterpel, še ti hoče tu tudi svoje vlastno meso za dušni živež dati. Prost svetlobe svojega neskončnega veličanstva, skrit pod kruhovo podoboj, te kliče: Moj sin! moja dči! Pridi ino pokrépi se z mojim mesom ino z mojo kervjo! pridi ino primi milosti v preobilji! Kdé li je oča, kde li mati, ktera bi svojim otrokom toliko ljubezen skazala? Ali tedaj ni naj gerša nehvaležnost, ako tega preljubeznivega Vzveličarja po nevrednem v svoje serdce primeš? Dobro premisli, nesrečnik! To je tvoj Bog in oča, tvoj prijatelj ino Vzveličar, ko se poniža, k tebi priti, te z milostmi obogatit, ino ti se mu s hudičevu hudoboj upreš, ga zbiješ od sebe ino jegovo ljubezen zasramuješ! Ti se nehvaležnosti Židov čudiš, kteri so mu kakor razbojniku zadévali, ga po zemlji suvali, k sramotnemu stebru pripéli, s šibami bičevali, na križ pribili, ko jim je vendar bil toliko dobrot skazal; pak desetkrat

ostudnejša še je tvoja nehvaležnost, če ga po nevrédnem pri sv. obhajili primeš.

Ako človek, po izreku aposteljna, skoz vsaki smertni gréh Sinú Božjega nanovo križa, mu drugo smert pripravi, tè se to gotovo posebno pri nevrédnem obhajili zgodi, ker je naj grozovitnejša pregréha. Ko se je Jezus na križu ločil, si je po pravici upal, da je zdaj vse dokončano — da je vse prestál. Pak jezero krivic, jezero mók, nova gora Kalvaria, jezerokrat zasramljivéjša, kakor perva ino nova smert se mu v tvojém serdci pripravi, če ga nevrédno v sv. R. Telési primeš. Na gori Kalvarii ga je truma oslepljenih Židov križala; ti pak ga umoriš skoz njegovo sv. Reš-njo Kri odrešeni kerstjan. Ona jegova smert na križu je bila vzveličavna ino draga; v tvojém serdci pak je zastonj, ino stvori namésti odrešenja le pogubljenje. — Strašno óskver-njenje — grozna blazen — gerda nehvalež-nost — zločesto Bogoumorstvo! Oh! koliko grozovitna hudoba pri ednem samem nevrédnem obhajili! Ino kdo premore neizrečeno nesrečo zapopasti, ktera toliko gerdo dejánje nasledúje? O deseterno gorje Iškariotski du-ši, ktera se podstopi, védoma s smertnim gréhom k sv. obhajilu pristopiti! Njej bi boljše bilo, da bi zemlja zinola, ino bi jo peklenški prepad požerel, kakor da Najsvetéjšega, še

vsa Satanova, v se priime! Joj tudi tebi, moj brate! moja sestra! ko bi ti z nesnažnim serdcem, s staro ljubeznjo do gréha, do hudih navád, brez prave priprave sv. Rešnje Telo prijel! Levit Oza se je nekda s svojo rokoj samo škrinje zaveze doteknol; dvainopetdeset Betsamljanov se je podstopilo, jo le razkriti; ino nagla smert je jé pobrála. Kralj Ozia se je samo kadilnice zadél, Baltasar je le svete posode oskvern timer, in obadva sta bila kmalu ob življenje.

Če je kralj v evangeljski priliki onega človeka za roke ino noge zvezati ino v naj izvunešnje temo pahn timer ukazal, ker je brez svatovskega oblačila na gostovanje prisel, ali ne meniš, da si ti desetkrat vekso kazen zapadeš, ako Najsvetéjsega celo nevredno užiješ? Ne dvoji! Gospodova roka še ni prikračena, tako zločinstvo z nevsmiljenim serdom pokazn timer (pomst timer).

Pervi učinek (nasledek) nevrédnega obhajila je časna kazen. Vže Pavl pripisuje splošno nesrečo Korinčanov nevrédnemu uživljanju sv. R. Telesa. Sv. Cyprian ter timer, da je s svojimi očmi veliko brezbožnih kerstjanov videl, kteri so po nevrednem prijemu sv. obhajila z naglo smertjo pokažn timer bili, ino sv. Hrysostom pravi, da skoro vsa nesreča samo iz nevrédnega obhajila izvira:

prepiri v družinah, izgube posvetnega blaga, nerodovitnost polj, dragota ino lakota, pomor ino kuga, izginenje celih narodov, nevéra ino razkol cirkve, vojska ino jezero rev. — Drugi učinek je večna smert ino večno pogubljenje. „kdor Télo Gospodovo nevrédno jé, ino njegovo Kerv nevredno pije, si sam sebi jé ino pije sodbo.“ Ako nevreden k mizi Gospodovi pristopiš, se sodbe svojega vlastnega pogubljenja najéš; ta se naimer, da tako rečem, v tvoje žile razlije, stopi v mozg tvojih kosti, ino si na naglici od vruga obseden. Juda lškariot, tvoj izgled (prednamestnik) ti lahko za dokaz tega služi. Ker je ravno tè, ko je bil iz Jezusovih rok sv. R. Télo prijel, zlodej, kakor sv. evangelj pravi, v njega vlezal. Ino kako prekletstvo pregánja od sega dob tvojo dušo? „Gorje človeku,“ je Vzveličar reke, „po kterem se človekov Sin izdá; jemubi boljše bilo, da bi nikoli rojen ne bil!“ Jezus tedaj ravno tako tudi tebi pravi: Poidi, nezvésti izdàvec! jaz ne hočem nič s toboj iméti, jaz te prekolnem ino te Satanu prepustim. Ino zdaj, — od Boga zaveržen, ž njegovim prekletjem obložen, od hudiča obseden moraš po sili v popolno oterpnenje serdca pasti. Oh! če pak si ednokrat tako globoko

pogreznol, da za strah, ko ti ga prvo ne-
vredno obhajilo dela, več ne máraš, če se ne
stersneš več, svojega Boga v svojem serdci
umoriti — tè te nič več pred hudim ne va-
ruje, te je uzda raztergana, je ográja razne-
sena, je jez razdren, tè ti naj hujša pregreha
nikakega premagovanja več ne zadene, tè le
z velikimi stopinjami hitiš proti peklu. Ko
boš na smertno posteljo legel, boš kakor Kajn
na Božjem vsmiljenji obupal, boš kakor Ju-
daž v nespokornosti ostál, boš, kakor ón nek-
da vpil: Jaz sem grešil, sem kri pravičnega
izdal! O nesrečna strahovitna smert! vrédna,
da se s kervavimi solzami objoče!

Bog daj! da te tè beséde vzveličavno pre-
tresejo, moj brate! moja sestra! ino ti ne-
preminljivi strah — neizrečeno grozo pred
nevrednim obhajilom napravijo! Druge želje
ne imám pristaviti.

24. Stanovitnost.

Če si se, moj brat! kakor si mislim,
skoz pokoro z Bogom spravil, si nevarne
poti gréha ino hudobe, po katerih si popréd
hodil, bridko objokal ino preklél; si terdni,
nepremekljivi sklep stvoril, raji vse, ja celó
življenje izgubiti, kakor se drugoč v stare
pregréhe vernoti; si potler Vzveličarja v

svoje serdce sprijël, ino mu zvestobo pri-
 segel, večno nepremenjivo zvestobo do kon-
 ca svojega pozemeljskega življenja. Lép če-
 stit sklep, nad katerim pekel žaluje ino škri-
 plje, nebesa pak se veselè ino radujo! Zdaj
 pak še Gospod nekaj od tebe terja, brez če-
 sar bi vsi tvoji sklepi svojo vrédnost izgu-
 bili; on naimer hoče, da v novo začetem,
 kerščanskem življenji zvést ino terden osta-
 neš. Zato ti pravi: „Kdor zvést ostáne
 do konca, bo vzveličan.“ „Veliko
 jih sicer dobro začne, piše sv. Hiero-
 nym, „malo pak jih v dobrem osta-
 ne.“ Savi, Judaž, Tertullian so tudi dobro
 začèli, pak žalostno končali, ker jim je sta-
 novitnosti v dobrem vzmenjkalo. Ne bodi
 tedaj brez skerbi, pripravljaj si po apostelj-
 novem opominu s strahom ino trepetom svoje
 vzveličanje! Ko si ednokrat novo življenje
 v Kristusi začel, si uže roko na plug dèl,
 pak hodi nepremekljivo po začèti poti na-
 pred, ino ne ogledni se več nazad, druga-
 či bi za nebeško kraljevstvo nespodoben
 postál. Oj nikár ne verimi, da te bodo za-
 napréd svèt, méso, satan pri miru pustili;
 nasproti temu se te bodo s podvójeno ser-
 ditostjo lotili, ti bodo še vèč zamk nastá-
 vili, si bodo prizadévali, te drugoč še zvi-
 téje ukaniti, te v gréh zapeljati.

Kaj pak tedaj imaš stvoriti, da v stanovitnosti terdno ino nepremékljivo prebiješ? Poslušaj Vzveličarja, on ti dva srédka (pomóčka) ponúja, s kateru rabljenjem (obračanjem) si posvečujočo milost gotovo neuraženo ohraniš; pravita se: Bedi ino moli! Bedi, to je: ogiblji se vsake priložnosti, béži pred vsako nevarnostjo gréha, ino bodi zvést v izpolajevanji svojih dolžnosti. Moli, to je: pritekaj v izkušnjavi k Jezusu ino Marii, priimlji večkrat svete sakramente, opravljaj svoje déla le iz namena, da Bogu dopádeš. Ker sta ta dva srédka toliko imenitna, bom ti oba bolje na tenko razložil.

25. Bég pred hudimi priložnostmi.

Priložnost k gréhu je za tebe postavim: človek, kraj, hisa, služba, shod, ples, kateri sicer sami za se néso nepripusćeni, v ogledu na tebe so pak nevární, ker ti k hudemu pogon davájo. Brez bežanja pred hudimi priložnostmi ne boš v dobrem nikdar stanoviten ostál. „Ali more kdo črez žerjavo ogelje iti,“ uprašá sv. pismo. „ino si podplatov ne ožge? Ali more kdo razbéljeno železo v roko vzěti, ino si kože ne urázi? Ne! Ravno tako ne moreš tudi ti hude priložnosti ljubiti ino kmalu v dobrem zvést

ostati. Sv. Duh ino hudič se z eden drugim nikoli ne pogájata. Čuj sv. Bernardina Sienškega, kateri govori: „Naj važnejši med vsemi svétmi, ja podloga céle vere je svét, se gréšnih priložnosti ogibati.“ Sv. Alfons Ligori piše, da je hudič ednokrat, ko je bil skoz zaroto k temu primoran, obstal, da mu med vsemi propovedmi (predigami), ktere se koli imajo, na nijedno toliko ne merzi, kakor na ovo o béžanji pred hudimi priložnostmi. Ino v resnici! hudič se smeji vsem sklepom in obljubam, ktere spokorni gréšnik stvori, če pak se gréšne priložnosti vemdar nikar ne umika.

Béži tedaj pred onim človekom, v ktere-ga znanji si popréd nedolžnost, mir, pokoj svoje duše izgubil; raznesi dozdašnjo gréšno pri-jáznost, če hočeš Bogu ino nebesem bolje ka-kor hudiču služiti. Ne zanášaj se preveč na svojo krepost; ker „Kdor si misli da terdno stoji, gledaj, da ne pade,“ Ne moti sam sebe z miseljo: ovi človek je pobožen, je svét, ino se ga ne imám nikakor báti, če sva si ravno dobra. To je navdehno-vanje pekla. Ravno naj svetéjše osebe naj bolje mikajo; izkušnjava se v duhu začne ino v mesi nehá. Uči se, moj prijatelj! da se tudi pod izvunenjo podoboj angela hudiča hábaš (bojiš). Ne hodi blizo one hiše, kder se raz-

uzdani, pohujšljivi pogovori imájo, se črez vero ino krepost (kerščansko zaderžanje) sméji, ino kar je svetega, skverni ino psúje; kakor koli krepek se sebi zdiš, bo vemdar vseli kvarljivi vtisk v tvojem serdci ostál, ino te počasu v lénost, mlačnost, merzlost ino v stare gréhe spravil.

Uidi iz one službe, iz onega ureda, kateri ti je uže večkrat kriv bil, da si gréhe učinil. Ako bi tudi zavoljo tega ob kruh prišel, bi svojo družino v ubožtvo spravil, — Bog, kir mlade vranove hrani, ino do kterega iz ljubezni to žertvo (dar) prineseš, ti ne bo dal od glada umréti. Varúj se ponočnih shodov; pri takih se nečiste, razuzdane besede govore, ktere te k hudemu premišljevanju ino potler v smertno pogubo napeljavajo. Vseli popačenější boš se od njih vernol, kakor si tá šel. Satan se raduje, če te poleg vidi: se veseli globokih ran, ktere ti zavdati, ino smertnega strupa, kterega te navdati lépo priložnost imá. — Umikaj se nevarnim sprehodom; ondi serdce k serdцу govori, ino ponočna tema dela prederznost, déla činiti, od kterih angeli svoje obličje proč obračajo, kterih tebe samega v hipu mirnega premišljevanja mora sram biti. Prežalostna izkušnja uči, v koliko grozno jamo nespodobnosti je vže ve-

liko otrok zabredlo, kateri so se bedéčemu očesi svojih staršev utergnoli. —

Brani se prazdnih plesov; ako ravno so sami na sebi prosto dejanje, so vendar zavoljo polegšnjih okolščin, posebno med osobami obojega spola nevarni; ino redko se brez uráze ino skaze nedolžnosti od njih proč pride. Posluhni, kaj ti sv. Duh skoz usta modrega moža govori: „Vari se, s plesavkoj kaj iméti, ja še poslušaj njeni kár, iz strahú, da bi zavoljo njene mičnosti v konec ne šel.“ — Občuvaj potler svoje počutke; skož nje se najhitreje gréh v serdce vleze. Ah! samo eden nezavarovani pogled, edna sama nečista beséda je vže mnogo duš umorila, vže brez števila veliko žalostnih nasledkov učinila. Ako pak se ti hoče težko zdeti, se teh sredkov poprijeti, premisli mnogotehtne beséde Jezusa: „Nebesko kraljevstvo silo terpi, ino le silni je k sebi zgrabijo.“ Ino, „Nikdor ne bo ovénčan (kronan), kateri se ni popravem vojskoval,“ pravi sv. Pavl.

26. Molitva.

Človek, slaba, pomóci potrebna stvar, ne more iz sam sebe nič za nebesa učiniti,

tudi vzveličavne misli ne more iméti, še ime-
na Jezusa ne more izreči brez pomoči sv.
Duha,

Pri Bogu pak je bogatstva ino preobilja
vsega dobrega. Hočeš li tedaj v dobrem ob-
stojóč biti, obračaj se skoz molitvo k Bogu;
on ti ne obljubi samo, te s svojo milostjo pod-
pirati, ako ga le prosiš, ampak te tudi pri-
ganja ga prositi, česar koli ti jetrébe. „Kli-
či me, ino te uslišim.“ „Bedité ino
molite, da v izkušnjavone padete.“
„Prosíte, ino se vam dá; ker vsak,
ko prosi, dobi.“ „Ino zakar kolibo-
ste Očeta v mojem imeni prosili,
to vam dá.“ „Gréša lik do izmed vas
modrosti, izprosi si jo od Boga,
kteri vsem obilno daje ino nikomur
nič ne oponese.“ „Molite brez pre-
nehanja — ostánite v goréči molit-
vi.“ Ali more za te slajša dolžnost biti, ka-
kor da Boga za dobrote prosis?

Obstojočnost v dobrem do konca je po-
seben dar milosti Božje, ino je ves v darež-
ljivosti Božji položen, ino ktere ga si z dobri-
mi déli ne moremo zaslužiti. Po nauku svetih
očakov si ga zamoremo samo z molitvoj do-
biti. „Nekoliko milosti,“ pise sv. Av-
gustin, „kakor začetek vere, dáva Bog
tudi onim, kteri ga nikar za nje ne

prosijo; nekoliko jih pak, kakor stanovitnost do konca, podeli samo tem istim, kateri ga za njo prosijo.“ Iz téh beséd pak sv. Toma skléplje; „Ko je kdo skoz milost opravičen, še mora tudi za milost stanovitnosti prositi, da bo do konca svojega življenja obvarovan, ker dostim se milost, pak ne obstojóčnost v dobrem, dá.“

Molitva je tedaj ključ, kir ti nebesa odpre; je naj terdnéjše orožje, ktero te izkušnjav, napadov hudega sovražnika varuje. Če se v molitvi vadiš, si peklu strašen in ostaneš v milosti; če pak molitvo opuščáš, boš gotovo pogubljen. Po ednoglasnem tərjenji bogoslovcev je tisti, kateri predse časa molitvo opusti, vže v stanu smertnega gréha. Opo-menem ino zarotim te tedaj ze vso ostrostjo, da se kolikor moreš, goréče te váje primeš. Ne daj se zavoljo tega odstrašiti, če vže svojih potrebščin ne znáš v lepo razporèjenem govoru Bogu povedeti. „Molitva,“ pravi nék duhovni učitelj, „ne potrebúje ne vednosti, ne rěda; tudi ne lomljenja glave; pak trebe je nekoliko časa in občutkov serdca.“ „Kedar molite,“ pravi Jezus, „nikar veliko ne govorite; ne delajte kakor pagánje

(ajdje), kateri menijo, da bojo, če le prav veliko beséd izrékajo, uslišani.“ Eden sam izdihljej iz prostega srдца izgovorjen; Gospod! vsmili se mē! Daj mi milost, da ti vedno zvést ostanem! Daj mi, da te ljubim! — ti lahko neprecenjeno dobroto spravi. Gréšna Samarianka je samo rekla: „Gospod daj mi te vode milosti piti;“ — ponižni mitár: „Gospod! bodi meni, ubogemu gréšniku milostljiv;“ desni razbojnik na križu: „Gospod, spomni se na me v svojem kraljevstvu,“ — ino so kčasu milost in opravičenje našli.

Če se ti včasu zdi, kakor da bi Bog tvoje prošnje ne uslišal, ne izgubi srдца ino ne zdvoji; nijeden „Oč a naš!“ ne ostane ne-uslišan; ino če včasih ravno tega, zakar prosiš, ne dobiš, ti Bog gotovo vseli drugo milost podeli, ktero za tvoje vzveličanje za boljšo spozná, Moli s spočtljivostjo, s zaupanjem, z vdanjem v Božjo presveto voljo, stanovitno. Moli, kolikor krat te izkušnjava moti, se ti nevarnost grozi, ali imaš važno opravilo. Zapomni si k sklepu tega nauka beséde někega svetnika: „Kdor moli, bo gotovo vzveličan; kdor pak ne moli, bo gotovo pogubljen.“ Vsi, kateri so vzveličani, so po molitvi vzveličani; vsi, kateri so

v večni pekel prišli, so pogubljeni, ker so molitve nehali. Ta misel bo tedaj tudi v pekli uboge pogubljence v naj vekse obupovanje spravila, da bi naimer skoz molitvo toliko lahko bili vzveličani, ino da za nje ni več časa, si skoz njo vzveličanje pridobiti.

27. Vernenje v greh.

„Kakor je vernenje v trupeljsko bolézen, ktere se človek vže zazdrávi, veliko huje, kakor popredšnja bolezen,“ pise sv. Bernard, „ravno tako je tudi s povratkom v stare gréhe.“ Če si si postavim roko ali nogo sterel, ti jo umea vrač lahko drugoč popravi; če pak se se ednokrat ulomi, je ulomek, da tako rečem, nezaceljiv. Ako po svoji spravi z Bogom vzpèt v stare gréhe pades, bo stan tvoje duse daleč nevarnejši, ko je popred bil. Ni dvojiti, da je povráték v ove grene, ktere je človek objokal ino preklél, daleč veksa ino hujsa pregréha. To terdi sv. Hrysostom celó posebao, rekoč: „Uže samo na sebi je velika pregréha, če človek, ko je črez dobrotljivost Božjo, črez nebeško veselje, črez peklenške kazni ino druge važne resnice sv. vere podučen, vemdar smerten gréh

stvari; pak odpuščenje je ravno tega gréha od Boga zadobiti, ino ga drugoč ponoviti, je še veliko vekša pregréha.“ Grešnik, kateri se drugoč v gréh verne, kaže naimer grozno nehvaležnost ino gerdo hudobnost; „ker,“ pravi star cerkveni učitelj: „gréšnik, kateri, ko je vže odpuščenje svojih pregréh od Boga prijel, pak se vemdar v nje drugoč verne, hudiču samemu pred Bogom prédnost dá; ker je Bog po posvečujoči milosti v serdce spokornega gréšnika, po besedah sv. evangelja, na stajo prišel, učini taki, kateri Boga nanóvo razžaliti menijo, kakorti primerjanje med Bogom ino hudičem, ino ko je reč premislil, razsodi poleg svojega sklepa; „Eden med njima, kterega si izbere, mora boljši biti.“ Ravno isti cerkveni učitelj na drugem kraju piše: „Ko bi človek v svojem célem življenji le eden sam gréh stvoril, bi to zadosti bilo, vse svoje žive dni v solzah ne le prebavljati, temoč celo večnost nad njim jokati.“

Kolika je potem tvoja hudobnost, če, namésti da bi stare gréhe objokoval, le drugoč zmirom nove činiš! Vedi, da tako svojo

dušo v najvekšo nevarnost staviš. Ako nad tem dvojiš, pak razgerni sv. knige. Čem večkrat ko v gréh drugoč padeš, tem oterpnéjše postane tvoje serdce, tem težej bo tvoj sklep k novemu spreobrenenju, tem bolje se Bog od tebe událi, tem bolj poredko dobiš milosti, tem slabejši postane tvoja moč, se soperstaviti, pak tem krépša moč hudiča črez tebe. „Nečisti duh bo se s sedmimi drugimi, še hujšimi duhi, v tvoje serdce vernol.“ „Kdor od pravičnostik grehu prestopi,“ govori sv. Duh, — „takega je Bog za meč odločil:“ in apostelj piše: „Ni mogoče, da bi se tisti, kateri so ednokrat od milosti razsvečeni bili, pak so drugoč padli, še ednokrat po pokori ponovili.“ „Na skerbi ti bodi záto, moj brat, te opominam s sv. Bernardom, „če si milost ino prijaznost Božjo prijel; še bolje ti na skerbi bodi, če si jo izgubil, pak najbolje ti na skerbi bodi; če si jo, ko si jo izgubil, drugoč prijel; zato ker je, če si jo drugo ino tretjo krat izgubil, morebiti nikdar več ne dobiš!“ Znamenitne beséde. Ako milost drugo ino tretjo krat izgubiš, je moreda nikoli več ne primeš! — da bi te vzveličavno genole, ino tvoje

serdce s strahom ino grôznoj pred pover-
nenjem v greh napolnile.

28. Poslušanje sv. meše.

Dolžnost in potrebnost, Gospodi darovati, je tako stara, kakor človečki rod. Uže Abelj ino za njim očaki so mu dari (žertve) prinašali. Bitstvene opravila Izraelske Božje službe so tudi žertve bile, kakoršnje je Gospod sam Mozesu ukazal. Te pak so le slabe podobe one neskončne, presvete daritve bile, ktero je Jezus ob doveršku časa skoz svoje voljno vdanje v smert na križu za grêhe ljudi nebeškemu Očeti prinesel, ino ktero je pri vpostavljenji sv. Rešnjega Telesa ponavljati velél, kakor se vsak den ponekervavem pri sv. meši godi.

Jezus, naš Vzveličar, kateri se je na oltarji križa le edno krat na kervavi način daroval (žertvoval), se pri sv. meši še zmirom k neprenehnemu spominu na nekervavi način darúje. Daritva na križu ino daritva sv. meše je tedaj ravno taista, le z razločkom, da se poslednja nekervavo opravlja. Tudi eden ino tisti je darovavec (žec), Kristus, Gospod. Zakaj mešniki, kateri sv. mešo služijo, preimejo osobo (peršono) Kristusa, kedar kruh ino vino v Njegovo

meso ino kerv spreobračajo. Oni pri spreménjanji ne rečejo: To je Télo Kristusa! temoč: „To je moje Télo!“ Kolika neizrečena sreča za nas, da imámo ne le senco ino podobo, ampak bitstvo, ovo presveto daritvo sámo, iz ktere nam zasluge odrešjenja vedno izvirajo!

Da preimenitnost sv. mešne daritve jasnéje previdimo, bomo neprecénjene, blagovite dobitke, ko so ž njo zvezani, premotрили (premislili). Po njej zamoremo I. Boga vredno čestiti, ino jegove naj višje veličanstvo spoznavati, II. jega zavoljo svojih gréhov tolažiti, III. jemu za prijete dobrote vredno hvalo davati, ino IV. jega za vse potrebne milosti prositi. — „Te četverne dolgov, ktere Gospodi plačati imámo, lahko.“ kakor sv. Toma piše, „skoz sve-to mešno daritvo popolnoma platio.“

I. Zavezan si, Bogu neskončno čest izkazovati, ker je on neskončno veličanstvo. „Hvalite njega,“ poje kronani pévec, „po nezmernosti jegove velikosti.“ Kaj mu pak hočeš prinese, kar bi njega vrédno bilo? Sam sebe pred njim v prah ponižati kájli? Pak kako malo je takovo česćenje za Vladarja, ktereга kraljevstvo celo večnost preseče? — Moreda jemu vse stvari tega

svéta v dar dati? Ali pak kde so stvari, ko bi bile zadosti snažne, ga vrédno čestiti? Nikder na zemlji! Jezus, edinorojeni Sin Božji, to sam zamore ino tudi čini, ko se kakor zaklani dar neskončne vrédnosti na naše oltarje stávi. Hočeš li tedaj Boga po mogočnosti vrédno čestiti, hodi k sv. mešam, ker edna sama sv. meša mu več česti dá, kakor mu je vsi angeli, vsi svetniki ino vsi ljudje skoz svoje češčenje ino zasluženje izkazati morejo.

II. Dolžen si, Gospodov serd tolažiti (toliti). Ah! kolikokrat ino kako hudobno si le svojega Boga vže razžalil; kako nehvaležno ino gerdo soper njega ravnal! Kako nespodobno jegove dari na hudo obračal, jegove opomine odbijal! Koliko se skoz gréh ponižal ino v hudičevo hlapstvo prestopil! Kako li zdaj hočeš pravični serd Gospodov potolažiti? Skoz sam sebe tega ne moreš. Jezus, Sin Božji je skoz svojo smert na križu za gréhe ljudi zadostil. Ako hočeš, da ti nebeški Oča zavoljo zaslužjenja svojega Sina odpusti, hodi k sv. meši; ker tu kri odrešenja še zmirom za tebe za vsmiljenje k prestolu večnega Boga kliče; tu se prikazuje Jezus kakor tvoj srednik ino zagovornik pred večno pravičnostjo, ravno kakorti nekda na Golgoti. Daruj tedaj z meš-

nikom jagne sprave nebeškemu Očeti, očisti si svoje serdce z občutki kèsa ino žalosti nad svojimi gréhi, ino bodi si svést, da ti Gospod rad odpusti.

III. Dolžen si, vse milosti, kterih potrebuješ, si od Boga izprosi, „Kliči me na den težave,“ pravi Gospod, „ino bom te uslišal.“ Ali pak te, če z veliko težoj svojih grehov obložen pred njega prideš, kčasu usliši? Če si želiš tega svést biti, oj hodi k sv. meši! V njej se ti neskončni zaklad milosti podá. Tu, kder se neskončna ljubezen, edinorojeni Sin, za tebe daruje, za tebe prosi, imáš pravico, od nebeškega Očeta vse dobiti, kar k tvojemu vzveličanju ino k tvoji sreči služi, ker mu je nemogóče, svojega Božjega Sinu, kteri mu tvoje potrebe prednaša, neuslišanega pustiti. „Skleplji tedaj svoje prošnje s prošnjami Jezusa. ino boš izkusil, da je,“ kakor sv. Hrysostom pravi. „čas meše drag, srečen čas, čas preobilnih milosti ino blagodatí.“

IV. Bogu si za prijéte dobrote neskončno zahvalo dolžen, pak skoz sam sebe ne moreš tej dolžnosti popolnoma zadostiti. On ti je dal pred tolikimi miljoni v samovzveličajoči véri rojenemu biti, ti je dal kerščanske starše ino kerščansko vzrejenje, ti je

odločil sv. angela varuha za vodnika, je vže toliko tvoje pogrške ino slabosti prenesel, je dal svojega Sina za tebe v smert, ino še te le onkraj groba hoče prav osréčiti. Hočeš li zató svojo Gospodi dolžno zahvalo prav opraviti, hodi k sv. meši; ker v njej imámo srednika, kakor sv. Ireněj pravi, „kteri našo nehvaležnost proti Najvišnjemu briše.“ Skleplji poleg svojo zahvalno molitvo z višnjim mešnikom Jezusom, ino on bo po prinašanji svojih zaslug tvoj dolg platil.

Glej! toliko dragih zakladov se ti pri sv. meši v daritvi nove zaveze ponúja! Oj prizadevaj si zató, vsak den, če le moreš, pri njej biti. Prav se priprávi, da boš pri njej vseli s pobožnim ino skesanim serdcem. Misli si, kedar se v cirkvo podáš, da grész kakorti na goro Kalvario, smerti Jezusove obhájat, ino v zaupanji na njegove zasluge, od Boga vsmiljenja ino milosti prijemati. Pazi posebno na poglavitne dele sv. meše. Odbijaj si vse raztresajoče misli, ino svoje poglede vpiraj na križ. Premisli, da Herubini ino Serafini s trepetom ino spočtljivostjo žertvenik (oltar) obdávajo ino pod kruhovo podobo skritega Boga molijo, prizadévaj si zato, da svoje moljenje Boga ž njimi skleplješ.

29. Poslušanje beséde Božje.

Ne menjša dolžnost vsakega kerstjana je poslušanje besede Božje. Ako bi sámi sebi ino svojim popáčenim nagnenjem prepuščeni bili; ko bi ne bili podučevani, po kterih potih hoditi, kakih sredkov se deržati imámo, bi pač težko keda vzveličani bili. Zdaj pak ljubi Jezus naše potrebe prestrega, ker nam od roda do roda po svojih pravih namestnikih svojo besédo Božjo oznanjevati dá, ktera kakor nebeško svetilo, teme našega razuma razganja, ino naše stopinje po poti vzveličanja vodi. Ona nas naimer uči: Najsvetejše skrivnosti naše sv. vere, edinost Božjo ino Trojstvo osob Božjih, Božjo vsegamogočnost, modrost, previdnost, dobrotljivost, pravičnost ino vsmilečnost, dobroto odrešenja po včlovečenji Sinu Božjega, jegovo terpljenje ino smert, vstajenje ino vnebohod, začetek in osnovo sv. cirkve ino jene naprave milosti; poslanje sv. Dnha ino drugi prihod Jezusa ob konci svéta. Potler nam kaže važne resnice naše vere, važnost dušnega vzveličanja, ino žalostne nasledke jegovega zanemarjenja, potrebnost pokore, lepoto kreposti, ino čestito plačilo, ko jo čaka, ostudnost gréha ino strahovitne kazni, ktere so mu zažúgane, smert

ino prihodno sodbo, grozovitne strahove pekla ino mične radosti nebes. K zadnjemu še nas opomina na naše dolžnosti, kakor so Boga ino bližnjega ljubiti, svét ino jegaukanljive dobrote zaničevati, po Jezusovem izgledu križ na se jemati, se zatajevati ino se vedno po kreposti pogánjati. Opomina duhovne ino posvetne, starše ino predpostavljene, otroke ino služebnike na posebne zavezanosti (dolžnosti) jihovega poklica ino jim kaže, kako je naj ležej dopolnjujejo.

Iz tega izvira, da si imáš poslušanje beséde Božje kolikor naj bolj moreš goreče k serdцу vzeti, ino to tem bolje, ker tu za naj imenitnejše, za dušno vzveličanje gre. „Kdor je iz Boga,“ pravi Jezus, „posluša besédo Božjo.“ Brez poslušanja beséde Božje ostaneš v nevédnosti, ne véš, kaj bi veroval, ali tvoja vera je pogrésna, kriva ino s prazdno veroj poméšana, ino verh tega še po takem grešiš soper cirkveno zapoved. Obljube Božje ti ostanejo, kakor nameni ino učinki svetih sakramentov neznani, tako boš pak tudi malo poželénja do njih čutil. Ravno tako ne boš moči molitve spoznál, ino boš tako poglavitni srede k vzveličanju v nemar pustil. Če ti kerščanska popolnost na serdci léži, poslušaj skerbno Božje namestnike, „v kterih usta Gospod svoje beséde vlága.“

Jezus je jè poslal, „po vsem svetu evangelja oznanjevat;“ jim je pomoč sv. Duha obljubil z besédami: „Néste vi, kteri govorite, ampak sv. Duh,“ ino jim obéčal, „da bo do konca svetá pri njih ostál.“

Nikoli propovedi (predge) ne opusti z izgovorom, kakor da bi bil vže zadosti podučen. Kako lahko pozabiš v hrupu ino šúmu posvetnih opravil na to, kar si se v mladosti naj beržej le slabo ino silama naučil. Ali ne potrebúješ zmirom novega obujanja ino podbadanja, da po naučenem tudi v dejanji ravnaš? Ne pravi, da ti propovedi ni trébe, ker moreda domá imáš duhovne knige ino razlaganje sv. pisma; ker to bi se reklo, da svojo misel namesto Božje misli staviš. Od sv. Duha razsvečena ino vojena (vladana) cirkva sama nezmotljivo spozná pravo misel (pomén) sv. pisma. „Ne pravi mi,“ piše sv. Toma Vilanovljan, „jaz sem učen, imám doma bukve sv. Avgušтина, Bernarda i. t. d. Čerka je mertva, glas je živ. Propovednik je živi glas Božji.“ V pismih sv. Ambrozja se naide: „Nikdor, bodi še si tuditoliko učen, ni tako moder, da bi podučenja ne potreboval; ino sv. Avguštin prav.: „Kakor serec ino veliko

lét škof (vladika) sém pripravljén, se od mladega moža učiti.“ Tej svetnik je pred svojim preobnénjem dostikrát pri propovedih sv. Ambrozja v Milani bil. Ko je edenkrát beséde oznanjevatí čul: „Ne smémo v žertji ino pijančevanji, ne v nečistosti ino pohotnosti živeti,“ je bil močno presunen, ino je svoje serdce resnici odperel. Ravno tako je slišal sv. Antonij ove besede Jezusove propovedati: „Ako hočeš popoln biti, poidi, prodaj vse, ino hodi za menoj; sv. Niklauž pak one beséde pri Janezu: „Ne ljubite svetá, ne tega, kar je na svétu,“ in obá sta genena šla ino se posvětila.

Kerstjan, če sv. pismo domá bere, lahko iz tega rés zlo veliko korist zajemlje; Gospod pak s pravim oznanjevanjem svoje beséde celo posebne milosti drúži, kterih drugači ne deli. Kniga preroka Izaia je bila za zakladnika (šacmojstra) Zamorske kraljice nekaj nerazumljivega; kakor hitro pak mu jo je apostelj Filip razkladel, je bila za njega beséda življenja ino vzveličanja. Ti si svojemu vlastnemu, dušnemu vzveličanju, lépomu izgledovanju svojega bližnjega, spočtovanju do cirkve, svetosti beséde Božje, duhu mira ino ednakosti dolžen, propovedi poslušati.

Kakor se zemlja očisti, ktera se imá s semenem obrodovititi, ravno tako moramo tudi serdce pred propovedjo vsega pozemeljskega osnažiti, ino z dobrim namenom pripraviti, kès obuditi ino Boga za razsvečenje prositi; ker nebeška modrost ne pride v serdce, ktero je grehu podverženo. Molitva je kakor rosa, ktera k rasti beséde Božje pripomága. Med propovedjo ne pusti nikdar misli iz glave, da Gospod k tebi skoz svoje namestnike govori. „Mi smo posli Kristusovi,“ govori Pavl, „Gospod skoz nas tako opomina.“ Ne sodi propovednika po njegovem izgovarjanji in obnašanji, ne lovi po lépih, umno stavljenih besédah, ino rečenega nikoli na druge ne obráčaj, temoč na sam sebe, ker apostelj pravi: „Pazi na sebe!“ Potler rečeno skerbno ino marljivo premišljavaj, ino stvari močen sklep, se slišanega nauka ali opomina zvésto deržati; ker, „so ne poslušavci postáve pred Bogom pravični,“ kakor Pavl piše, „ampak le jè izpolnjevavci bodo opravičeni.“

30. Dolžnosti kerdeljanov do svojih dušnih pastirjev.

Da bi nikoli ne pozabil, moj brat, da je za tebe velika ino sveta dolžnost, svojemu

pravemu dušnemu pastirju vedno ljubezen, spoštovanje ino pokornost izkazovati! Ta dolžnost se opira na mnogo zelo važnih nagibov. „Bratje!“ piše sv. Pavl, „prosimo vas, pazite na te, kateri se za vas voljo trudijo, da vas v Gospodi vladajo in opominajo! Ljubite jè še gorečèje zavoljo tega, kar nad vami stvorijo,“ gotler: „Duhovniki, kateri občino dobro vládajo, imájo za dvojne česti vredne deržani biti, posebno oni, kteri se z učenjem ino propovedovanjem toliko trudovitno obavljajo.“ Ino zadnjič: „Poslušajte svoje predpostavljene ino bodite jim podložni, ker imajo za skerbno čuvanje nad vašimi dušami odgovor dati, da svojo dolžnost z veseljem izpolnjujejo ino se nad vami ne imájo tožiti, ker bi vam to nikake sreče ne prineslo.“ Tvoj dušni pastir te je po sv. kerstu spoznavcem prave vere, otrokom Božjim ino dedičem nebes stvoril; te je v resnicah samovzveličajoče vere podučil; te otema (prosti, rešuje) po sebi dani oblasti v spovednici skoz greh zasluženi večni smerti; daruje za tebe vsak den presveto, nekervavo daritvo novega zakona; te uči, izobražuje, opomina

vedno skoz svoje nauke ino propovedi; ti lomi, kolikorkrat si le želiš, na mizi Gospodovi kruh angeljski; ti dava ob vseh najvažnejših prilikah tvojega žitka svét ino tolažbo, ino bo nekda tvoji duši na smertni postelji pomágal. Kakor mešnik imá „vrédnost (čest, oblast), ktera je,“ po izrazu sv. Gregorja, „celo angelom strahovitna;“ „čest,“ kakor sv. Hrysostom právi, „kakor šnje kralji ino celo angeli ne imájo.“ Kdor mešnika posluša, posluša Boga, ino kdor njega zaničuje, zaničuje Boga samega. Zato opomina sv. Duh: „Pred velikaši svetá glavonagibati; pred duhovnikom pak dušo ponižati.“

Misli potler na skerbi, ktere dušnega pastirja habije ino trudijo, na odgovor, ko bo ga nekda za voljo tebe Bogu dati moral, na težáve v spovednici, pri deljenji sakramentov, pri oznanjevanji beséde Božje, pri podpiranji ubogih, pri obiskovanji bolnikov ino nadložnikov, kterim mora po dne ino po noči, celó z nevarnostjo svojega zdravja, ja svojega življenja na pomoč priti; na prizadévanje, pohujšanje ino razuzdanosti zavirati ino zatirati, ino složnost, pobožnost ino kerščansko zaderžanje povsodi razširjati ino podpirati.

Ne stani te tedaj težko, svojo dožnost proti dušnemu pastirju zvésto izpolnjevati. Ljubi ga v besédi ino dejanji; postavi na njega vse svoje zaupanje, ino se ga z odkritim serdcem derži. Skaži mu pri vsaki priložnosti slišno (dolžno) čest; ne govori nikoli drugači od njega, kakor z spoštovanjem; ogiblji se takih ljudi, ali zapovej jim molčati, kateri toliko radi slabosti svojega dušnega pastirja razgrinajo ino njegovo poščenje podkapljejo. Bodi pokoren jegovim poveljam, poslušaj jegove beséde in opomine, kateri te k kreposti, bogaboječnosti ino vzveličanju tvoje duše prigánjajo. Bodi tudi, kolikor koli moreš, s časnimi dobrotami proti njemu darežljiv; Bog bo ti deseterno vernol. „Kdor v veri Kristusovi podučenje prijemlje,“ pravi apostelj: „déli temu, ko mu nauk dava, od svojega premoženja.“ Ako pak včas posvarjenje od njega dobiš, premisli, da ga visoka dolžnost k temu veže, nad tvojim življenjem čuti ino da bode za to nekda odgovor dati moral. Če ti razuzdanje tvojih otrok ino podložnih razkrije, bodi ti to največša dobrota, katero ti izkazati zamore, ino ti bi, ko bi mu to zaménil, sam sebi na kvar bil. Vkleplji poslednjič svojega dušnega pastirja v svojo vsakdenjo molitvo, da mu od Boga

potrébnih milosti k zvéstemu spolnjevanju jegovega svetega pozvánja izprosiš.

31. Dolžnosti hišnih očev ino hišnih mater.

Nič se boljše pogosto ne godi, kakor da se ljudje v zakon podávajo, ino nič ni boljše rédko, kakor pravo spočtovanje ino dopolnjevanje dolžnosti tega stanu, ko ga je Kristus k vrednosti (česti) sakramenta povzdignol. Ako si vže po tem sv. pásu k družeti privezan, nikoli ne pozábi, kaj ti Božje pismo takomočno na serdce polága: „Možje! ljubite svoje žene, kakor je Kristus cirkev ljubil. Možje morajo svoje žene, kakor svoje vlastno télo ljubiti, vsej ninikdor svojemu vlastnemu mesusoper.“ Potler: „Pred vsem bodi zakonski stan v česti, ino zakonska postelja čista ohranjena.“ Ino: „Možje! pametno ravnajte s svojimi ženami; spočtujte ino prenašajte jè kakor slabéji spol; ker so tudi one sodediči nebeškega kraljevstva.“ Na zadnje: „Žena ima pod oblastjo moža biti, in on bo ji gospod.“ Ljubezen imá podstava (zakladni steber) zakonskega stanu biti; kder se ta gréša, mora ovi zavoljo mnog-

ternih sitnosti, ktere se toliko pogostoma namérjajo, skoro peklom postáti; zvestoba ino vzajemna (medsobna) pomoč imate mir ino srečo zakonskih založiti. Ako bi se kateri družé nezvestobe kriv učinil ino bi drugemu svojo pomoč ukratil, bi moralo prekletje namésto blagoslova, ino reva namesto sreče priti.

Če te je Bog v zakonu z otroki obdaril, se sponmi, da bo je nekda ravno tako nedolžne iz tvojih rok nazad terjal, kakor ti je jè zaupal. Ostra, sveta dolžnost, da bi jo le prav zapopadel! je za tebe, skerbéti, da tvoji otroci nikár samo časnega živeža ino spéha ne prijemajo, ampak se tudi po znanji ino dejánji vére krepostni kerstjani izobrazijo. Jihove telesne ino duhovne potrebščine ti morajo tedaj, kolikor naj bolje, na serdci ležati. Prizadevaj si, jim, dokler še tvoje pomoči potrebujejo, svojemu stanu primerni živež in obleč spravljati. Otroci, kateri večkrat stradajo, radi izvekšega male reči izmikajo, iz česar pozdnéje huda navada ino mnogo žalostnih nasledkov izvira; če je pušcaš nespodobno, navzpol nage ali v cunjah hoditi, si kriv, da uže rano svojo sramežljivost ino stersljivost (čut za čest) izgubijo, prvemu razúzdancu, kakor se naméri, svojo nedolžnost ino krepost predajo

ino brezbožno živeti začnejo. Nasproti temu bi pak ti nikar manjše pogréhe ne učinil, ako bi jim gizdave, nespodobne oblačila pripušéal; pohujšanje, hudi izgledi ino tolike drugih gréhov, kateri bi iz tega privreli, bi moralo nekda tvoj odgovor pred svetim sodnim stolom Božjim strašno obtežiti. Imej pak tudi ravno toliko dušno vzveličanje svojih otrok na skerbi. Uči je, kčasu ko se jim um obudi, sv. križ delati, véro, očanaš ino češćeniasimario moliti; podučaj je v desetih zapovedih Božjih; pravi jim večkrat od Jezusa, jihovega Vzveličarja, od Marie, jihove nebeške matere, in od sv. angela varuha; vadi je kreposti hitre pokorščine, pohlebnosti, hvaležnosti ino sramežljivosti; pošiljaj je skerbno v učilnico ino cirkvo, ne privoli jim nikdar prevelike prijaznosti s popačenimi tovarši. Pervi vtiski ostanejo po navadi za celo življenje; ino ker je človek od mladosti bolje k hudemu, kakor k dobremu nagnen, se otroci v društvu z razberz-danimi (prostopášnimi) le prevečkrat za ves svoj žitek lahko pokvarijo. Ne pregréši se nikoli vpričo njih z dvojnimi, pohujšljivimi pogovori, kateri bi v njih nevarno pre-mišljevanje obuditi utegnoli. Gorjé tebi, ko bi ti sam bil — zapeljavec svojih vlastnih otrok!

Svéti jim vseli ino povsodi z lépim izgledom, to več pomága, kakor prazdne beséde. Živiš li pobožno ino keršćanski, bo jè tvoj izgled k ednakemu življenju nagibal; si li pak mlačen ino lén, tudi njè za soboj potegneš v nemarnost. Jabolko, pravi pripoved (prigovor) ne pade daleč od jabláne, ino: Kakor oča, tako sin. Dobro izrejeni otroci bodo dobri kristjani; ino ko bodo oni sami starši (roditelji), bodo svoje otroke sveto redili, ino tako bo se krepost od roda do roda plodila. Nemarno vzrejeni otroci pak bodo nekda svoje, toti drugoč svoje potomke (otroke, zarod) nemarno redili ino tako bo se pregrešnost od veka do véka plemenila. „Redi jè,“ po aposteljnovem ukazu: „v strahu in opominanji Gospodovem.“ Učinijo li včasú predse velike pregréške, kazni je po pameti, ker: „Kdor svoje otroke ljubi, je s šiboj tepe (strahuje).“ Boljše je, da si ti zdaj oster proti njim, kakor da bi nekda zavoljo svojega pregledanja jihovih popák ž njimi vred pogubljen bil. Glej posebno na nje, k kakim osobam, v kake tovaršije, na kake kraje da zahájajo; varúj je hudih, ino spravlaj je k dobrim; po noči jih nikdar ne pusčaj izvune hiše ino jim ne dodaj ponočnih shodov. —

Kedar hlapce ino dekle v službo najemlješ, ne glej toliko na njih urnost, ampak veliko bolje na njih kerščansko pravednost (počtenost). Dobri posli spravijo blagoslov nebeški, hudobni pak prekletje ino pogubo na vso družino. Daj jim spodobni živež ino zasluženi najem (plačilo); prideržanje tega je v nebo vpijoči gréh. Občuvaj jih, kakor svoje vlastne otroke na skerbi imaš, ker boš tudi za njé nekda oster odgovor dati imél. Velévaj jim po nedeljah ino svetkih pri Božji službi propovedi (predgi), kerščanskem nauku ino večernicah biti. Brani jim nečisto znanje, ponočno létanje ino take nespodobnosti. Opomeni je dva ali trikrat, ino če ne posluhnejo, jim daj pláčo, ino je iz svoje hiše odpravi. Oh! ko bi v tvoje varstvo izročeni otroci ino posli za voljo tvoje nemarnosti v gréh, razuzdanje, pogubljenje zabredli; kolik odgovor za tebe pred Bogom, kateri si je jè po svoji podobi ustvaril; pred Jezusom, kateri je je tako drago na križu odkupil; pred svetim Duhom, kateri je je po svoji milosti posvetil! Redi je tedaj uže izperva v strahu Gospodovem, da boš nad njimi na tem svetu veselje ino pomoč, ino tudi nekda pred večnim sodnim stolom tolažbo ino spokojenje žéti mogel.

32. Dolžnosti otrok ino služebnikov.

Poleg na Sinai dane zapovedi ti Gospod veli, tvoje starše ljubiti, spoštovati ino jih poslušati (jim pokornemu biti); zapoved, od ktere izpolnjevanja te ne starost, stan, ni druge okoljšćine ne razvežejo. Če uže po, od prirode ti v serdce položenem nagnenji, svojega bližnjega ljubiš, koliko bolje imaš svoje starše ljubiti, ker si „meso od njihovega mesa ino kost od njihove kosti“! Oni so te ze vsem prizadévanjem popréd ljubili, ali zato ne imájo pravice do tvoje nasprotne ljubezni? „Koliko je,“ pravi sv. Ambrozij, „tvoja mati pri tvojem spočetji v dar prinesla? Kako skerbno ino strašljivo te je pod svojim serdцем nosila? Kako ga-bljenje (gnušenje) pred vsemi jedmi, kako nemirne noči inotežavne dni je zavoljo tebe prestála. S kolikimi bolečinami te je porodila? Koliko trudnih noči je za voljo tebe prebedéla; kolikokrat zavoljo tebe milo jokála; iz ljubezni do tebe se je nékih jedi, se je nékih pijač ogibati morala. Kolikokrat si je mati svojim ustom pri-

tergala, ino tebi dala!“ Ti si v zibeli mirno počival, dokler je tvojemu oči pot po čeli tekel; mnogokrat si je želel po trudovitnem dnevi počinoti, pak tvoje vékanje ino vréščanje mu je sèn (spanje) ino pokoj jemalo; ino vemdar ni bil nevoljen, se vemdar ní jegova ljubezen do tebe pomenjšala.

Iz ust svojih staršev si čul perve resnice naše sv. vere; jihove roke so te oblačile; za njihovo mizoj si se lahko do sitosti najédal; njihovo dobro sêrdce ti je one nedolžne veselice mladosti pripravljalo, katerih spomin ti skoz célo življenje pač néko grenko uro posladi. Njihova skerb se ní samo na sedášnjost (zdanjost, pričujočnost) raztezala; oni so hotli, da bi ti tudi še tedaj srečen bil, ko bi uže oni davno v grobu perhki bili. Kolikokrat so padli v svojem tihem hramcu, ali v hiši Božji na svoje koléna! Za tebe so molili, da bi te tvoj Bog dobrega ino srečnega učinil. Kako divje, skaženo serdce bi moralo tedaj v tebi tolči, ako bi svojim staršem dobro zasluženó nasprotno ljubezen odrekel!

Po opomeneni zapovedi si dalje zavezan, je spočtovati, jim pokoren biti. Bog ti je je dal za rednike; oni so za tebe namestniki Božji. Po ustih modrega moža govori sveti

Duh: „Bog hoče, da otroci svojega očó spočtujejo, ino hoče ino poterdi materni strah nad njenimi otroki.“ Tudi sv. Pavl piše: „Otroci! bodite v Gospodi svojim staršem pokorni; zakaj to terja pravičnost.“ Koliko da Bog teiste otroke blagoslavlja in obdaruje, kateri imenovane dolžnosti do svojih staršev izpolnjujejo, nam sv. pismo kaže nad Semom, Jafetom, Tobiem, Samuelom, Egyptovskim Jožefom ino drugimi. Kako strašna pak je bila smert napačnega Absalona! Kako nesrečna sta bila sinova Helieva, ker nésta glasu svojega očè poslušala! Vzemi si tedaj v skerb, da boš svoji dolžnosti zadostil. Ljubi svoje starše v besédi ino dejánji; vzemi teiste v svojo hižo, ko so te nekda pod svojim serdcem nosili; podpiraj teiste roke, ko so te nekda v plenice zavijale, ko so noč ino den za tvojo srečo delale. Prenášaj z otročjim pregledanjem slabosti svojih staršev, ko so toliko zanašanja ino poterpljenja s pogréški tvoje mladosti iméli, ino so si iz ljubezni do tebe pač nék kòs pritergali. Bodi proti njim poln spočtovanja ino stersljivosti; ne počni ničesar brez njih védenja ino svetovanja, naj menje pak stopi v kak stan, da bi ne bil popréd za njihovo privoljenje prosil. Nikoli ne pridi

iz tvojih ust groba, prevzetna, terda beséda proti njim; nikdar se ne prederzni, jih pri drugih zasmehovati. „Oko,“ pravi sveto pismo: „ko svojega očo zasmehúje, ino porod svoje matere zaničuje, to imájo vranovi za potokom izkljuvati, ino orličí zžréti;“ ino: „Kdor svojega očo ali svojo mater prekolne, ima umreti.“ Zvesto opravljaj jihove ukáze; če nje poslušáš, Boga poslušáš; ako pak nje zaničuješ, se ravno tako soper Boga staviš. Ako te včasú pokárjajo ino kaznijo, imej to za dobroto; oni te strahuje jo, ker te ljubijo, ino bi morali nekda težko odgovoriti, ako bi ti tvojih pregréškov ne kárali (te svarili). Pristopaj jim v bolezní, v silah (potrébah), v starosti; moli za nje, dokler živè ino tudi, ko vže njihov prah v grobu počiva. — Ako te tvoj stan sili, v kako službo stopiti, ali če si vže v kateri, premisli večkrat opomin aposteljna: „Vi hlapci ino dekle! bodite pokorni svojim posvetnim (svétskim) gospodem v prostosti svojega serdca, kakor Kristusú, ... kakor kateri níkár ljudém, ampak Gospodi služite!“ Misli si, da so tvoja gospoda kakor tvoji starši. Pogájaj se ž njimi v spočtovanji, pokórnosti, ino izkazuj jim natenčno

zvestobo. Tudi oni morajo nekda, kakor starši za tebe odgovor pred Bogom dati. Ne gondraj nad njihovimi poveljami, ako ravno so včasutudi terdi; misli si, da hočeš Boga poslušati, kateri ti po njih velévati dá. Grajajo (kregajo) li te, prenesi tiho ino poterpljivo; to se le k tvoji sreči godi. Bodi skerben v opravljanji svojih dél, ino trohe ne premekni od tega, kar ti je zaupano, da ne bo gréh krivičnosti na tvojo dušo legel. Potler ne stopi v niedno službo, kder bi bil nevarnosti k grešenju podveržen, ino kder gospodarje kerščanski ino pobožno ne živè, dasiravno se ti vekša plača ponúja. Kaj bi ti pénezi pomagali, ko bi si pak poleg svojo dušo zapravit! Dostikrat premišljúj te dolžnosti, ino verími, dopolnjeváje vse to, kar sèm ti povédel, boš srečen na zemlji, ino boš obilno plačilo zadobil na onem svétu v boljši domovini.

33. Izvolja stanú.

Kakor, če meniš, kako posvetno le nekoliko važno opravilo počèti, je popred dobro premisliš, izkušene ljudi za svét prosiš, ino vse marljivo pretehtaš, kar bi ti k pospéhu služiti utegnolo; ravno tako,

pak še veliko skerbnejše si imás, o mla-
denič! o devica! popred premisliti, se po-
svetovati ino izkusiti, preden se v kak od-
ločen stan podáš, ker od njega ne le tvoja
časna sreča, temoč tudi tvoje večno vzve-
ličanje visí. Po soglasnem uku svetih očá-
kov je Bog vsakega človeka za poseben
stan namenil, ino ž njim kmalu tudi po-
sebné milosti ino pomoči združil. Ne preime
li se človek ovega stanu, v kterga je od-
ločen, mu Gospod tudi za njega namenjene
milosti skráti, brez téh bo pak vzveličanje
ali celò nikár ali le z najvekšo težavoj do-
segel. „On je podoben,“ pravi sv. Li-
gori: „iz sklepa previnenemu udu,
kteri le revno ino med velikimi te-
žávami prav živeti more.“ Eden paz-
ljivi pogled v razločne stanove življenja ti
kaže, da jih le malo pravi mir svojega serdca,
upováno srečo ino srečen konec v svojem
stanu nahája; ino to samo iz tega vzroka
(pričine), ker so v njega brez premišljen-
ja, ino ne gledáje na voljo Božjo ino svoje
večno vzveličanje, stopili. Zakaj, „kdo se
je Gospodi ustavil, ino je mir (sre-
čo) imél?“ Eden je za vojščaka vzveli-
čan, kteri bi v duhovskem stanu pogubljen
bil. Drugi pride v samostanu (kloštru) v
pekél, kteri bi v svétu vzveličan bil. Ino

še drugi gre v zakonu v pogubo, kateri bi v samostanu bil svetnik postal. Iz tega tedaj vidiš, kako močno važna da je izvolja stanú ino s koliko skerbjo da se more poleg ravnati.

Premišluj včasih vže v svojih mladih létih, v kateri stan te je Gospod najberžej poklical. Mnogo mladencev ino devic pri-ganja v prvi mladosti k vzveličavnemu poklicu; ako pak jegov glas preslišijo, je pozdnéje le prepogostoma zapustí.

Ko je nevesta na svojem loži (počivališči) ostála, ino je zamudila, terkajočemu ženinu dveri odpréti, je tej mimo šel. (Visok. pésm. 5.)

„Ne vsem kerstjanom,“ pravi sv. Gregorij: „je ednáki stan koristen ino vzveličaven.“ Ne! samo tiisti je, v katerem človek voljo Božjo izpolnjevati ino si svoje vzveličanje gotoviti more. Sicer si lahko v duhovskem, v samskem (prostem) ino zakonskem stanu vzveličan; pak préd se moraš izkusiti, k kateremu da vekše nagnenje čutiš, za kterega naj več prirojenih sposobnosti imáš (za kterga se ti zdí, kakor da bi rojen bil), premišljevati, v kterem bi te naj menje nevarnosti za tvoje vzveličanje srétlo, v kterem več prilik nai-deš, Bogu služiti ino v nebesa priiti. Z edno

besédoj, ne čestitost, ne sitnost, ne prijetnost, ne sopernost tega ali onega stanú te ne imá k njega prijetju ali odbitju nagnoti, ampak samo vzrok, ker bi v njem svoje večno vzveličanje ali našel, ali izgubil. Naj prvo tehtaj (vágaj), potler vágaj (se podstopi); naj prvo premisli, potler stvari; pravi star pregovor. Kedar je vže stvarjeno, je obžalovanje prepozдно. Varuj se posebno, da ne boš v stanu gorljivosti, razdraženja, žalosti, obupanja, strasti, pri veselicah, pri pirih (dobrih voljah) i. t. d. izvolje svojega stanu sklenol, zakaj pri takih priložnostih se glas Božji ponavadama nikar na znanje ne dava; ker je serdce skoz počutkovske reči zmočeno ino blizo gréha.

Ker Bog naj bolje vé, kdé ino kako ti svoj naj višji cil naj varnéje dosežeš, ga moraš pred vsem drugim goreče ino pobožno prositi v serdčni molitvi, da te razsvéti, ti pravi poklic po iznotrenjem nagovoru spoznáti dá, ino te pri voljenji stanú vodi. „Naj ugodnéjša doba ino prilika, voljo Božjo gledè stanú izvedeti, je tè,“ kakor nek pobožen pisavec pravi: „kedar smo se po sakramentu sv. pokore z Bogom spravili, ino po sv. obhajili zedinili; ker jo

tê Bog s svojo Božjo ino človečko
 нравjo (naturoj) v nas pričujoč, ino
 lahko zaupljivo s Samuélom rečemo:
 „„Govori, o Gospod! ker tvoj sluga
 poslušá!““

Potler bo tudi koristno (dobro), ako
 mnogič razne stanove pretehtávaš, k ktere-
 mu da se pozván čutiš, to, kar ti dosego
 tvojega cila spéši ali pači, bi rekel, na vago
 deneš, dostikrat premisliš, zapišeš ino sker-
 bno prebiraš. Ne opusti, se včasú sam sebe
 uprašati: „Kaj bom si ob smertni uri
 želel, da bi bil stveril? Ob uri, ko
 bom starše, brate ino sestre, žlah-
 to, premoženje, svét zapustiti, ino
 se pred večnegasodnika prikazati
 moral, da zav vsaki hip svojega živ-
 ljenja oster odgovor dam?“

Ne morem ti še zadosti priporočiti, da
 se vsaki zmotnjava, kolikor moreš, ugeneš,
 da pametne ino izkušene ljudi, posebno svo-
 jega spovednika za svét prosiš, ker nam
 Gospod velikokrat svojo voljo po drugih
 razodéva, ino ker tvoj spovednik tvoje nag-
 njenja ino sposobnosti (prikladnosti) naj-
 bolje razsoditi umí. „Prašujte po sta-
 rih stezah, ino ponajboljšem poti,
 ino hodite po njem. Per. 6. Ko je Payl
 zaklical: „Gospod! kaj hočeš, da imám

stvoriti?“ je ovi k njemu rekel: „Vstani, ino poidi v mesto, ondi seti poreče, kaj imaš storiti.“

„Ako si pak od Boga poklican, pravi sv. Ligóri: „svét zapustiti ino v samostan iti, se dobro vari, tej sklep svojim staršem ali žlahtirazodéti!“ Sv. Toma opomína vse v redovni stan pozváne sploh, da se imájo vsega posvetovanja za voljo svojega poklíca z žlah-toj varovati; ker se tá skoro vseli dopolnjevanju takih sklepov ustávlja, ker jo strastna ljubezen do otrok izvekséga slepi ino moti. Veliko število svetnikov, kateri so od Boga poklicani bili, svét zapustiti, so bez pomude iz očine hiše izbéžali, ino ne, da bi bili svoj namen popréd staršem razkrili, kakor na pr. sv. Toma Akvinjan, Francisk Ksaverjan, Filip Neri, Ljudevit Bertrand, Peter Alkantarjan i. t. d. Zadnjič še reče sv. Toma gledè izvaljanja stanu mladih ljudi: „Če hočejo v zakonski stan stopiti, ali devičtvo ohraniti, néso dolžni ne hlapci svojim gospodarjem, ne otroci svojim staršem pokorni biti,“ ako imájo léta (so polnoletni) ino se starši iz neumnih vzrokov soperstavijo.

K sklepu ti dam opomin modrega moža, kakor nekda Tobia svojemu sinovi: „Moj

sin! prosi Boga, da tvoje póti ravná, ino se ti vsi tvoji sklepi dopolnijo.“

34. Kerščanski dnevni red.

Zlo razgernena med ljudmi je kriva misel (mnénje). da se za vzveličanje morajo same velike ino črezredne reči opravljati. To pak vendar ní takó. Če ravno Bog včasú néko dušo k posebni stopnji svetosti pokliče, vendar ne smémo, po njenih čreznavadnih potih ne hodéč, iz tega sklepati, da nas ne hoče k ravno tolikemu vzveličanju pripeljati, ako le zvésto dopolnjujemo, kar smo svojemu stanu ino poklicu dolžni. Rés da nebeško kraljevstvo silo terpí, ino da je le silni na se zgrabijo; pak dobre duše, ker Gospod nič nemogočega ne terja, je vendar lahko k sebi potegnejo. — Tu ti želím, prost navod (nauk) dati, kako imáš vsaki den prebiti, ino te uvérím (verimi mi), da, če se ga stanovitno deržiš, si si lahko brez vse dvojbe gotove dosege vzveličanja napréd svest.

Začni den z Bogom, ino boš ga tudi lahko z Bogom končal. Premisli, da je néki črez noč v bolezen, v gréhe padel, od smerti prenaqljen ino moreda v pekel pahnen bil,

ino da je tebe Bog do te ure tako očinski varoval. Vzdigni tedaj svoje serdce ob prvem prebujenji k njemu, prekrižaj se, opravi kolikor utegneš, zbrano, kakor naj bolj moreš, nekoliko kratkih molitvic k Bogu, k prečisti Devíci, k svetemu angelu varuhu ino k svetim pomočnikom (patronom). Prebudiv se, kmalu posteljo zapusti, ino tako prinesi skoz to premáganje Bogu rani dar. Nič ni nevarnejšega, kakor če človek se prebudivši še delj v postelji ostane, ker mu izvekšega hudi občutki, nečiste misli ino želje vstájajo ino k gréhu vabijo. Obleci se ze vso sramežljivostjo ino pristojnostjo (spodobnostjo), ter ne pozábi, da si sam sebi počtovanje dolžen. Obudi dober namen, kateri neizrečeno veliko veljá, ino kateri v tem obstojí, da Bogu vse svoje misli, beséde, déla, opravila ino početja, pak tudi sopernosti, ktere te čakajo, celega dne izročiš, da bi le k njegovi česti ino k tvojemu vzveličanju bile. Po njem bodo tvoji naj menjši posli (opravila) posvečeni, ino so kakor neprenéhana molitva. Bodi, ako le kolikor moreš, pri edni sv. meši, ali bar (vsej) svoje otroke k njej pošlji, ino bodi si svést, da bode Gospod tebe ino tvojo družino za uro, ko si jo njegovi službi

posvètil, črez den z obilnim blagoslovom obdaroval.

Začni svoje delo vseli s pobožnim izrekom: Moj Bog! Vse, kar bom dnes délal ino terpel, se imá le iz ljubezni do tebe, le k česti tvojega presvetega imena, k spokorjenju mojih gréhov ino k vzveličanju moje uboge duše zgoditi! Vzdigni med delom večkrat svoje serdce k nebesem; pomisli včasú: Kar se za voljo Boga ne zgodi, je bez zasluženja ino na vekoma izgubljeno; misli si: Jaz sem samo za to na zemlji, da si kratke dni svojega življenja dušo z zaslugami obogátim; meni so dobrote tega sveta le za to dane, da svoje télo prehranim. Misli si: Nekda moram umréti, pred svojega večnega sodnika stopiti, ino za vsako misel, za vsako prazdno besédo oster odgovor dati! Misli si: Le samo edno dušo imám; ako to izgubim, je vse — vse izgubljeno! Obudi večkrat dejánje ljubezni Božje, n. pr. z besédami! Moj Gospod ino moj Bog! jaz te črez vse ljubim! Daj mi svojo ljubezen! Tako se ti mnogo odpustljivih gréhov odpustí ino tvoja duša se v milosti skoz bolje krépi! Ako bi tako nesrečen bil, v odpustljive gréhe pasti, ponovi kčasu v jutro stvorjeni, dober namén, ker se toti skoz vsaki, tudi naj menjši radovoljni gréh

spodnese ino ob moč spravi, kakor je mnénje (misel) naj večih Bogoslovcev. Stávi se vseli ino povsodi v navzočnost Božjo; ta je močen ščit (branba) soper vse hudo. Če te je vže sram, pred katerim gréšnim človekom kaj nespodobnega stvoriti; boš si kaj takega toliko menje v navzočnosti svojega Boga ino prihodnega sodníka upal. Ako včasih nečiste, opravljive pogovore čuješ, ako te délo v serd, v nepoterpežljivost spraviti hoče, ako hude misli, nesramne želje tvoje serdce napádajo, pomisli: Bog ino sv. angel varuh stojita pred menoj, ino kako bi le pred njunimi svetimi očmi kaki gréh stvoril! Reci ob takih hipih: Moj Bog! raj¹! jezerokrat umréti, kakor toti gréh stvoriti. Oiberni se k materi Božji, pozdravi jo² edno češćenasmarioj, ino če še te izkušnjava ne pustí, zapusti raji delo, kraj kder si, ino se upíraj kaj misliti, ali kaj govoriti, ali délati, kar je popredšnjemu ravno nasproti ino tako, da ti tvoj razúm obávlja (múdi). Če si nesrečo imel, smerten gréh stvoriti, se hitro pred Bogom ponižaj, obudi kës in obžalovanje, ino se pač ne mudi, kmalu, kakor hitro se ti priložnost ponúdi, k sv. spovedi iti. Kakor sém ti vže gore povédel, ti od ovega hipa, ko si smerten gréh stvoril, tvoje molitve, po-

korila, posti ino druge dobre déla za nebesa nič ne pomagajo. Móreš se sicer skoz popolni kès, kateri sklep, se spovedéti, v sebi zapopade, drugoč opravičiti; ker se pak tiisti ne da ob vsakem hipu tako lahko obudití; ravnáš vseli modréje, če se berž k sv. spovedi sami podáš.

Pred ino po jedi vzdigni svoje roke prošeč ino hvalèč k Gospodi, ino se tega, če ali doma, ali kde drugde jéš, ne sramúj, kakor je zdaj šega nékih kerstjanov. Bog ti podá, kar užiješ, ino za to se tudi pač spodobi, da svojo prošno ino hvalno molitvo pred ino po vsakem malu (jedi — obédu) k njemu pošlješ. Vari se vsake nezmernosti pri jedi ino pitji, vsakega nesnažnega, grešnega pogovora; premisli, da bi naj gerša nehvaležnost bila, ko bi ti svojega stvarnika skoz ino pri uživanji njegovih darov žalil, ino ne pozabi, da pri svoji mizi nevidnega gledavca imaš.

Kar nedelje ino zapovédane praznike zadéva, vedi, da so oni celo posebno k Božji česti ino k blaženstvu (sreči, vzveličanju) postavljeni; da si pod smertnim gréhom zavezan, ob njih pri velikem opraviči, ali bar (vsej) pri edni sv. meši biti, ako ti bolézen ali drugi važni vzroki ne branijo; da je vsako hlapčevsko delo, razve

sile, ostro prepovedano; ino da si te svetke tudi na svoje posvečenje obračša. Poslušaj tedaj kolikor koli moreš, pobožno sv. mešo; pazi na sv. propoved (predigo), pomni si je posebno nekoliko poglavitnih reči, ino je skoz teden pri deli premišljuj. Hodi tudi k popoldenji službi Božji, k kerščanskemu nauku ino večernicam; pri kerščanskem nauku iměj posebno pazko, da si naj važnejše nauke ino dolžnosti na svojo pamet jemlješ. Izberi si, ako tega tudi ob delavnikih ne utegneš, v nedeljo vsej pol ure za premišljavanje večnih resnic, ali nekterih čednosti; ker „bez premišljevanja je, po uku nekega svetnika, „skoro nemogoče, vzveličanemu biti; človek naimer po tēmi hodi, ne vidi nevarnosti, se potrebnih sredkov ne preime, ino gre tako v pogubo.“ Če pak se večkrat v premišljavanje podáš, ne boš tako lahko v smerten gréh padel, „ker“ kakor nek pobožen služebnik Božji pravi, „premišljevanje ino smerten gréh nemoreta poleg eden druga obstati.“ Potler obračaj te dni še na to, da kake déla milosti opravljaš, kakor: da bolnike obiskavaš, telažiš, s kakim darom razveseliš, za svoje rajne starše, prijatelje ino dobrotnike moliš; ogiblji se opakih družb,

plesov, iger, razuzdanih shodov ino sprehodov ino vsega, kar bi te v zbranosti duha motiti ino pačiti utegnolo. S tem pak ni rečeno, da se imaš počtenim razveseljenjem umikati; ne! one so, kakor sveti Francisk Salešan piše, sol življenja. Ni nikakor v duhu kerščanstva, žalostno ino dreselo življenje baviti (v žalosti ino pobitosti živeti). Pobitost je delo hudičeveo. „Služite Gospodi z veseljem,“ pravi sv. pismo: „ker on veselega darovnika ljubi.“ Le veseli ino krepí se, dokler ino kakor daleč je kerstjanu pripušćeno.

Po dokončanem dnevi zahvali Boga, za milosti, ktere ti je podelil. Izprašaj si svojo vest črez stvorjene gréhe, ponovi sklep, se jih z anapréd varovati; obúdi kës, moli, če le moreš, sveti rožni kranec, ino k skepu še češćenasikraljico k blaženi Devici za milost stanovitnosti v dobrem. Lezi z miseljo v posteljo, da je ta noč morebiti poslednja tvojega življenja, ino da se lehkíč zautra v večnosti prebudiš. Bávi se (mudi se) s pobožnimi mislimi, dokler ti spanje oči ne zatisne.

35. Ljubezen Božja.

V tej knigi sëm ti vže nekoliko kratí ljubezen Božjo kakor naj močnejši nagib k

ostudi pred vsakim smertnim in odpustljivim gréhom kazal; pak opustiti ne morem, da bi o njej še bolje na^{te} tenko s toboj ne govoril.

Ljubezen tirja nasprotno ljubezen, ino serdce se s hvaležnostjo do svojih dobrotnikov polni. Bog pak ti je neskončno ljubezen ino nezmerne dobrote izkazal, ino smé tedaj upati, da ga nikár z gréhi ne žališ ino serdiš. „Z večno ljubeznjo,“ pravi on, „te jaz ljubim; zato se te vsmilim ino te k sebi vlečem.“ Jegova ljubezen ti je bez tvojega zasluženja življenje dala, te je soudom (v souda) samovzveličajoče Cirkve odločila, odlóčila dédičem večnih nebes; ona je za tvojo voljo zemljo ino jene mnogterne lepote, nebo z veličanstvenim solncem stvarila; ona ti je vže tolike milosti ino nagovore, vže toliko dobrega podárila. Ti si izgubljen bil, si si za vsekdar ino navékom pekel zapadel; vse pozemeljske moči te néso mogle več pogubljenju otèti ino glej! tè ti je poslal Bog svojega edinega Sinú, da te je skozi svoje terpljenje, skozi smert odréšil. Pred svojega duha si postávi, kako je bil Jezus v razpadlem hlévu vzravno neumnih živali rojen, v ubožne plenice povit, kako so mu vže rano po življenji stregli, premisli veliko ubožtvo, glad, nagoto, revščino, ktera ga je povsodi sledila; glej ga v nje-

govih mókah (wartrah); glej strašni stud, neizgovorljive bolečine, naj vekše ostermenetje, naj gerše ponižanje, s katerim ga je grozna teža tvojih, mojih ino vseh ljudi gréhov na Oljski gori potlačila; poglej ga od izneverjenega Judaža prodanega; glej! kako grozovitni nevsmilneži jegovo moljenja vrédno sv. Telo móčijo (martrajo), véžejo, pačijo, bijejo, z biči ino šibami mesárijo; glej! kako ga od ednega krivičnega sodnika k drugemu vlačijo, kako ga z ranami pokritega, s ternjem ovénčanega z berljuzgami (zaušnicami) tepenega k sramotnemu stebru priklenejo, ga v lice pljuvajo, kakor hudodelnika na morišče ženejo; glej ga na zadnje na križ pribijati; čuj grozovitne udarce kladiva, kateri jegove svete roke ino noge z žreblji predirajo; glej kerv, ko se iz njegovih ran prelivlje, — on umira, rokami razpét, na strani preboden, z osméhi obsut, od vseh, celó od svojega nebeškega Očeta zapuščen, ti z medlim glasom kliče: Moj sin! moja dči! iz ljubezni do tebe umiram; umrem, da bi tvoje gréhe izbrisal, jaz umrem, da bi ti živel! ino ko bi jaz imel še jezerokrat take smerti umreti — jaz bi jo rad stvaril iz ljubezni do tebe! „Kaj bi li še ti jaz bil imél učiniti, ino nésem učinil!“

Najsvetější, Najnedolžnější je tedaj za tebe umrel, umrel naj grozovitnější smerti, da bi te svoje ljubezni presvedočil (prepričal). Še več! pred svojim terpljenjem je verh tega ustanovil preveliko skrivnost sv. altar-skega sakramenta, v katerem ti svoje vlastno meso ino kri v dušno hrano zapusti, da ti vedni spomin na preobilje svoje ljubezni pred oči postavi. V tem le ti podári vse še več, kakor si le sam želéti moreš. Ali je kda kteri oča, ali ktera mati svojemu otroku toliko učinila, kolikor je Bog tebi učinil? Ino za vse te dobrote ne tirja ničesar druga, kakor da ga ljubiš ino več ne žališ; celó za to ljubezen še ti večno vzveličanje obljubi. Koliko hudobna, gerda, hudičeva nehvaležnost, koliko divja oterplost (bezčutnost), bi tedaj pri tebi bila, ako bi jegovo ljubezen zaverigel, ino z gréhi jegovo móčno terpljenje na sebi ob moč ino sad dél (spravil)! Ti si vsej celó do svojih sovražnikov hvaležen, ako ti kako dobrotico izkažejo in obdariš neumno živinče (stvar), če ti je zvésto, ino se ti prilizáva; zakaj pak Jezusa ne hočeš ljubiti, kteri te z neobmejeno ljubeznjo ljubi ino ti dobrote neskončne vrédnosti delí? Zakaj pak hočeš samo njemu s tako sramotljivo merzlostjo

ino terdostjo soperovati, ko ti je skoz svojo smert pravice do večnega vzveličanja pripravil? Zakaj pak ga hočeš s zmirom novimi gréhi žaliti, dokler se iz ljubezni do tebe po dne ino po noči v sv. tabernakeljni zapirati dá, ino ti ob vsaki uri svoje meso ino svojo kri v živež ponúja? Poslušni izrek aposteljna: „Preklèt bodi, kdor našega Gospoda Jezusa Kristusa ne ljubi!“

Oh! nehaj da vemdar, z nehvaležnostjo se skvernit, ktere bi se same sirove (terde) pečine sramovati iméle! Reci s Petrom: „Gospod, ti véš, da te ljubim!“ ino s Pavlom: „Nič me ne loči ljubezni Kristusove!“ Bodi pripravljen, raji vse, celò življenje izgubiti, kakor si z ednim smertnim gréhom prijaznost Božjo zapraviti. Moli večkrat za ljubezen, delaj, trudi se iz ljubezni, učini vse iz ljubezni, da tako Gospodi zmirom prijetnejši prihajaš. V terplénji, pregánjanji, v nesreči, v izkušnjah se oziraj proti nebesem, ino se iz nasprotne ljubezni do svojega Odrešnika uči terpéti, stanoviten biti, se vojskovati, grehu soper stati, premagati, obladatai, ljubiti. Živi v ljubezni, umri v ljubezni, ino vzveličan boš skoze celo večnost!

36. Češčenje Marie.

Še mi ostája, edno besedo o reči s toboj govoriti, ktera je za vzveličanje tvoje duše najvekše važnosti, ino ktero so odnekda za znamenje (izkusni kamen) prave katoljškosti iméli; jaz menim češčenje blažene Device Marie. Kako globoko da je to češčenje vtèrjeno, ino koliko da je imaš na skerbi iméti, lahko iz sledéčega posnemeš.

Nijeden človek si za človeštvo ní toliko zaslug pridobil, nikdor ní bil od Boga toliko povišan, kakor Maria. Le z visokim navdehnotjem so preroci od nje govorili, ino so jo napovedávali „za čestito juterno zarjo, ktera bo pred solncem pravičnosti prišla,“ za „lesketóčo zvezdo iz Jakoba, ktera se pred dnevom vzveličanja prisvéti,“ za „svete vrata, skoz ktere se v svetišće priide.“ Pervi med angeli, Gabriel, je od večnega Očeta samega poslán, da bi ji materstvo Sinú Božjega oznanil; sv. Duh jo je z Božanstvom napolnil; večni Sin, ktereга nebesa nebes ne zapopadajo, v ktereга roki céla večnost počiva, je, da tako rečem, zapustil prestol svojega veličanstva,

pred katerim ga milijoni angelov moli, da bi pod njenim devičkim srcem počival. Ona je porodila, brez uraze (skaze) devičtva, svétu Vzveličarja, ino je tako postala máti edinorojenega Sinú Božjega, kateri ji je do smerti pokoren ino podložen ostal. Kri, ko je na križu za naše odrešenje tekla, se je iz njene vlastne kervi stvorila. Njo imámo vzravno Boga naj več za svoje odrešenje zahvaliti. Ona je druga, pak nebeška Eva, ko je kači glavo zdruzgnola; ona je slavo vseh junákov zgodovine potemnila; ona je kraljica nebes ino zemlje, ino ne samo máti Božja, temoč tudi naša mati, ker nam jo je Jezus po sv. Janezu za tako dal; ona je naj čistéjša ino naj svetéjša med vsemi devicami, naj krasnejši razgled vseh kreposti ino popolnosti; ona je mati lépe ljubezni; vse terpljenje, preganjanje, oni sedmerni meč, ko je jeno dušo presunol, je ona iz ljubezni do našega odrešenja prestala; ona je pri Bogu po svoji vsemogoči prošnji naša naj večá dobrotница ino žleb, po katerem vse milosti nebes k nam pritékajo; ona je zadnjič za Bogom naša naj terdnéjša upázen (upanje) ino podpora.

To pretehtavši, si je pak tudi prava cirkva od začetka do dnešnjega dne prizadévala, po mnogterih sredkih češčenje ino

pobožnost do Marie med verniki vseh dežel razširiti; so jo sveti očaki vže od pervih vékov s hvalami povzdigovali, so se oblastniki, narodi, pod njeno varstvo izročali, se je mnogo duhovskih redov, neprešteti družb ino bratovščin v njeno češčenje o-
snovalo, ino do se ure jeno mogočno varstvo ino pomoč vidoma čutili.

Ono tedaj, ko so jo preroci vže pred njenim rojstvom visoko hvalili, ko jo je ver-
hangel polno milosti imenoval, ko jo je sama sveta Trojica s tako čudovitnimi prédnost-
mi ukrasila, ko so jo sv. Elizabeta, pobožni stari Simeon, sveti aposteljni, po njih sveta cirkva, sveti očaki, celi narodovi vže osem-
najst stolélj čestili, imamo tudi mi po pra-
vici s posebnim češčenjem slaviti ino dičiti.

Visoka čest, oblast ino dobrotljivost Ma-
riina nam, kakor se spodobi, dodáva ne-
zmerno zaupanje na njeno prošnjo za nas.
„Molitva Božje porodnice,“ pravi sv. Antonin, „je ednáka zapovedi, ino za tega delo je nemogoče, da bi ne bi la uslišana.“ K temu pristavi sv. Ligor:
„Ker so Mariine prošnje matere, za to so za Jezusa Kristusa nekakor povelje; za tega voljo pak je tudi nemogoče, da bi, ko bi prosila, ne bila uslišana.“ Kdor se tedaj s zaupan-

jem k njeni prošnji uteče, bodi si tudi naj hujši gréšnik na svétu, si imá svést biti, da milost in uslišanje naide. „Maria,“ piše sv. Bonaventura, „tega ne more, ino tudi nikoli ni mogla, kakoršnjemu koli revežu, čese je k njej obernal, svoje milostljivost ino pomoč odreči;“ ino: „Tiisti mólči od tvoje vsmilečnosti, o Devica! kateri se spomnoti more, da je tebe keda v svojih nevoljah zastonj na pomoč klical!“ — Jaz tu nič ne omenem od naj očitnéjših čudežev, nič od bez številnih spreobernenj terdovratnih gréšnikov, ktere je Bog po njeni prošnji stvoril, nič od toliko jezer (tisoč) duš, ktere je ona s poti pogube zavernola, nič od toliko izkušanih ino padših, ktere je ona podperla ino vzdignola, nič od toliko žalostnih, revnih, zapuščenih, ktere je ona potolažila, osrečila, sprijela, nič od toliko umirajočih, ktere je ona na vratih večnosti iz rok hudega vruga otéla ino v krilo večnega vzveličanja pripeljala; milijoni so si jeno ljubezen, dobrotljivost, milostljivost ino vsmilečnost izkusili; javni spomeniki, prestari spisi ino létniki (letopisi) bodo tega do konca časa govoreče pričestali.

Prizadévaj si tedaj, moj brat! moja sestra! v versto pravih čestivcev Marie Device stopiti, da boš tudi ti po njeni prošnji tolažbo v šalosteh, polehčanje v težavah, moč v izkušnjavah, ljubezen do Boga, ino pomoč na smertni postelji dobil. Trudi se pred vsem jene visoke kreposti, ponižnost, vdanost v Božjo sv. voljo, čistost, pokorščino ino gorečnost v službi Božji nasledovati; to je in ostane vseli naj lepše češčenje. V nevoljah ino potrebah, v veselji ino dreselji (žalosti, terpljenji), v izkušnjavah ino nevarnosteh se k Marii pritékaj, kliči Mario, moli k Marii, stavi vzravno Boga svoje upanje, svoje zaupanje na njo. Kedar se v jutro prebudiš, se vzvečer k pokoju podáš, iz hiše ali domu greš, začneš ali nehaš svoje delo, pozdravi Mario. Vsako delo, vsako opravilo, ktero se s Češčenasimarioj začne ali končá, spravi gotovo blagoslov nebeške kraljice. Pesme v njeno hvalo imajo tvoje trude sladiti, pogovori od njenih prednosti tebi kratek čas delati. Světi jene prazdnike s posebno pobožnostjo; priimlji svete sakramente; beri ali premišljuj jene kreposti (čednosti); opravljaj kake dela milosti. Posvečuj posebno sobote v njeno službo, bodi pri sv. meši, posti se, ali si vsej nekaj te ali one jedi priterguj. Daj se v bratov-

ščino, ktera je k njenemu češčenju, zapisati. Nikdar ne opusti, vsaki den trikrat angelsko češčenje ino če le utegneš, sv. rožni kranec petih skrivnosti moliti. Ako vse to deržiš, sméš prepričan biti, da boš jeno mogočno pomoč ino varstvo, v življenji, ino posebno ob uri svoje smerti prijel.

37. Nebeški pótí.

Da tem gotovéje nebeško vzveličanje zadobiš, ti tu nektele poti pokažem, kteri te, če po njih hodiš naravnost v lépe nebesa pripeljajo. Pervi teh poti imenújem:

I. P o n i ž n o s t.

Jezus, naš Odrešnik, naš izgled je zapústil sedež svojega veličanstva, da bi nas v prijèti podobi hlapca to imenitno krepost, na ktero se vsa stava kerščanske popolnosti opira, sam učil. „Učíte se od mene,“ je rekel, „ker jaz sèm krotek ino ponižnega serdca.“ Potler: „Ako ne bodete, kakor mali otroci, nemo-
rete v nebeško kraljevstvo priti,“ ino zadnjič: „Kdor hoče zamenoj priti, zatáji sam sebe...“ „Ponižnost je,“ po besédah sv. Bernarda, „podstava vseh drugih kreposti;“ zakaj „če ona,“

kakor sv. Avgustin piše: „pred drugimi ne gre, jih nesprejemlje (sprevaja), za njimi ne hodi, bodo plén (róp) napuha.“ Slednjič beremo pri aposteljni Petri: „Bog se prevzetnim soperstavi, ponižnim pak dava milost.“ Maria, prečista Devica, bi nikdar ne bila v čest matere Božje vzdignena, ko bi ne bila po poti ponižnosti hodila, ino v nebesih ni ednega svetnika, kateri bi se v tej kreposti ne bil vadal (uril-učil).

Hočeš li tedaj jene sreče deležen postati, stopi tudi po njenemu izgledu na pot ponižnosti. Stavi pred vsem vedno nezaupanje na sam sebe, na svoje moči ino sklepe. Derži se zmirom za revno, ubogo stvar, ktera ne more druga nič, ko hudo delati. Nikoli se ne hvali s svojim stanom, svojim znanjem ino s svojo urnostjo. Ne govori ne kaj dobrega ne hudega od sam sebe; razve ko bi prvo k izgledovanju bližnjega ino k Božji česti služilo, ino bi ti nekatere okoljščine pogon dale, da bi po opominanju evangelja „svojo luč pred ljudmi svétiti pustil.“ Pak tudi tedaj se varuj, ker se prepogostoma ob takih hipih skrivni hudič prevzetnosti rad v serdce vleze. Ako hodiš (živiš) bez spodtik, ino vidiš druge kapati, si nič kaj velikega ne

domišljnj za tega delo, temoč ponižuj se pred Gospodem, ino hvali ga za milost, ko te pred padci derži. Priimlji z veseljem vsako zametovanje ino zaničevanje od drugih. „Resnično ponižni,“ pravi sveti Bernard: „se imá sam sebe zareveža, ino hoče, da bi ga tudi drugi zatakega imeli.“ Če kako ponižanje ino zaničevanje poterpljivo preneseš, dobiš več zaslug, kakor bi se deset dni pri kruhu ino vodi postil. „Kdor zasramovanja svojega bližnjega ne more prestat, ti je, ko bi tudi čudeže delal, le ótla posoda,“ kakor nek svetnik uči. S pravo ponižnostjo je krepost

II. Zatajevanja

Naj terduéje združena. Ta v tem obstoji, da si prizadevaš, svoje mesene želje ino nagnenja, posebno prevladajoče premagúješ. „Tiisti, kateri so Jezusa Kristusa,“ pravi Pavl, „so svoje meso ž njegovimi slastmi vredkrižali.“ Tvoje télo ino jegove neporedne želje te vseli najpred v največ zablodkov ino gréhov zapeljávajo. Če pak hočeš po poti popolnosti napredovati, moraš nje po vsi sili pod jarm zatajevanja spraviti, mu moraš ne

le, kar je nepripuščeno, temoč včasu tudi celo to, kár je pripuščeno, odrekati.

Stvari tedaj, kakor Job, zavezo s svojimi očmi; one so vrata, čez ktere gréh v serdce leze. Nikoli na reči ne gledaj, ktere bi ti pogon k hudim mislem dale, varúj se posebno, osebe drugega spola, z radovoljnim dopadenjem gledati. Eden neprevidni pogled na Uriasovo ženo je napravil, da je kralj David, mož po volji Božji, prešestnik in umorivec postal. sv. Francisk Salešan pravi: „Kdor ne hoče, da bi sovražniki v grad priderli, mora vrata dobro zavarovati;“ to se pravi: kdor hoče gréha prost biti, mora pred vsem drugim svoje oči zavarovati. Tako skerb na varovanje svojih oči so iméli vsi izvoljenci, ino življenjepis sv. Aloyzja nam pravi, da si on celò ni upal, lice svoje vlastne matere pogledati. — Derži tudi nemanje svoj jezik na uzdi, nikdar se ne pogovarjaj od pogréškov ino slabosti svojega bližnjega; še veliko menje se podstopi na dvé plati pomenljivih šal (sméhov, glumov); edna sama, nepremišljena beséda je mnogokrat užagalice (vnetilo) za brezštevilne gréhe. Háбай se (vari se) nèkih govorov, s kterimi meniš svojo bistrournost na ogled staviti, ino kteri imájo po samohvali

duh. Premagaj se včasih, kedar silen nagon čutiš, kako novico, veselo šalo povedeti. Edno samo tako premaganje samega sebe ti dostikrat lahko več koristi (pomága), kakor ko bi celo uro v cirkvi pobožno molil. Potler si tudi usta zatáji: „Jej (ino pij) da živiš, ino ne živi, da bi jedel (ino pil),“ kakor te sv. Francisk Salešan opomina. Pritergaj si tē pak tē kako jéd, ktera ti posebno diši, ino skerbno derži od cirkve zapovedane poste. Ogiblji se zadnjič vsake veselice (dobre volje), kder se nemarne, gréšne reči, sovražno sojenje bližnjega i. t. d. pogovárja, ino išči, z edno besédoj, bolje v pametni samoti, ktera je tvojemu stanu primerna, živéti, kakor v raztresenji. — Drug pot v nebesa je:

III. P o t e r p e ž l j i v o s t.

„Kdor hoče za menoj priiti,“ govori Jezus: „se sam sebe zatáji, vzemi svoj križ na se ino hodi za menoj.“ Dognano je, „da samo skoz mnogo težáv ino stiskáv moramo v nebeškó kraljevstvoiti,“ zakaj, „le če s Kristusom terpimo. piše apostelj: bomo ž njim kraljevali.“ „Kristus je moral terpéti, ino tako v svoje veličanstvo vniti,“ ali pak ti, jegov

učenec ino nasledovnik bi hotel drugak (drugim načinom) večno vzveličanje doseči? Terpljenje ti je pač potrebno; ono te krépi v veri, v upanji ino ljubezni; te v sreči in ošabnosti sopet k Bogu oberne; ono lomi tvoj napuh, tvoje strasti, ino ti je posredek, pokoro delati. — Da pak popoti križa, stiskáv zastonj vendar ne tečeš, se moraš z zlato krepostjo poterpežljivosti oróžiti. „Poterpežljivosti vam je treba,“ se v pismi velí, „da boste, voljo Božjo dopolnivši, jegovih obljub deležni;“ ino „v poterpežljivosti si boste svoje duše ovarovali.“ Prav lepo o tej reči sveti Ligori sledeče piše: „Na zemlji je vsakemu svoj delež terpljenja odmerjen; kdor poterpežljivo terpi, terpi menje, ino si vzveličanje služi; kdor z nevoljoj terpi, terpi težej ino si pekel zasluži. Gospod nam križ pošilja, ne iz namena, da bi nas skoz njega pogubil, ampak da bi ga voljno noseč se posvétili ino viššo stopnjo vzveličanja dosegli. Poterpljivo prestano terpljenje, sopernosti, merzkosti ino sile se nam bodo nekda v nebesih kakor naj lépsi biseri v venci našega vzveličanja svétile. Si li tedaj z nadlogami obdán; bodi potolažen ino zahvali Go-

spoda. Zakaj to ti imá znamenje biti, da ti hoče v nebesa pomagati, ako te na tem svétu, kder je vse terpljenje le kratkega terpeža, tepe ino strahuje, da ti v onem življenji, kder so kazni neprimerno strašnejše ino večne, prenese. „Kogar Gosod ljubi, tega tepe,“ se pravi v sv. pismi, ino: „Nijednega križa ne imeti,“ pravi sv. Avguštin, „je velik križ.“ Zakaj to pomeni, da Bog gréšniku zaslužene kazni za večnost prihrani. Sv. Ambrozij je nekda hišo zapustil, ker si jeni vlastnik ni nikdar kake nesreče izkusil, ino je pri odhodu rekel: „Poimo proč od tod; ta hiša bo v konec šla, ker je vsake nesreče prosta.“ Ino res! ravno jo je bil zapustil, in vže je vkup hrula ino lastnika ubila.

Prestajaj tedaj, kakor učenec ino nasledovnik Jezusa, sebi odločno terpljenje ino stiskáve s stanovitno poterpljivostjo ino vdanostjo v Božjo sv. voljo. Bodi si tudi, da si zaničevan, preganjan, krivljen, zametovan, osmehován, da ti vsaki početek (lotitva, počinanje, opravilo) spodleti, da ti sovražniki tvoje počtenje ino dobro imè, tatje tvoje prihranjeno premoženje kradejo, da te hude (móčne) bolezni v posteljo položijo, te ubožstvo ino reva povsodi zalezate: terpi, pre-

našaj, prestajaj stanovitno! Misli si, „da ti nijeden vlas bez volje nebeškega Očè s tvoje glave ne pade;“ da te po kratkem terpljenji za večno vzveličanje pripraviti hoče! — Hočeš li nebesa v¹last dobiti, hodi zadnjič po poti

IV. Zaničevanja svetá.

S tem pak se vemdar ne reče, da imaš stavo svetá (mir), ampak le posvetnega duha: duha prezvetnosti, lakomnosti, nečistosti ino drugih pregréh, ko na njem vladajo, čerteti. Sv. pismo nam kliče: „Ne ljubite svetá, ni tega, kar je na svétu, zakaj kdor svét ljubi, v temistem ni ljubezninebeškega Očè,“ ino: „Kdor hoče prijatelj svetá biti, bo sovražnik Božji.“ Celo življenje Jezusovo, po katerem imaš svoje ravnáti, je bilo neprenehano zaničevanje svetá; on je vedno le to ljubil, kar je svét zaničeval, kakor: ubožtvo, zasramovanje, zametovanje, terpljenje, trude, križ i. t. d.; ravno tako so delali jegovi učenci ino vsi svétniki, kateri se zdaj ž njim v nehesih radújo.

Ako pak ti svét visoko počitaš (obrajtaš), bodo jegovi kvarljivi nauki tvoje serdce skoro omréžili, bodo jegovi hudi izgledi te

kmalu v občinsko strugo potegnoli, razuzdanosti ino pregréhe te počasoma v zamke hudega sovražnika zamotale; veselje nad dobrim ino lépim bo se iz tvojega serdca izgubilo, ljubezen do Boga ino tvojega vzveličanja te ostavila, ino červ hude vesti te glodal. Umikaj se zato, kolikor le koli moreš, obhodu s svétom, ino živi kakorti odcepljen pri opravih svojega stanú. Komur svoje dušno vzveličanje na serdci leži, se ogiblje vsakega nepotrénbega družtva, vsakega občenja s svétom *), vsake zabáve (radosti), ktera ne méri na kaj dobrega ino pametnega. Po pravici pravi nekdi nék pobožni pisatar (pisavec): „Kolikor krat sém med ljudmi bil, sém menje človek se iz njihove družbe vernol.“ Varovaj se vseh nesnažnih veselosti ino radosti, ktere bez žaljenja Božjega ino bez uraženja tvoje kreposti ne morejo obstati.

*) Sploh pak vemdar ni podobriti, če se tisti, ktere je Bog na to poklical, v svétu živeti, vsakega počtenega ino svojim zadévam primernega družtva ogibati hočejo. Zli (Hudobni) se skrivajte, ako se hočejo, svét ne bo poleg ničesar izgubil, če jih ne vidi; pak počteni vže dostikrat samo s tem, da se prikažejo, koristijo. Drugači pak je tudi dobro, ako svét izvé, da človeku, da bi uk Kristusov nasledoval, ni trebé, se v puščavo zakopati, ino da učenci Jezusovi, ne da bi pošvetni postali, lahko na srédi med svetom živé. Quadrupani.

Kruši svoje serdce proč od dobrot tega svetá, ktere nekda ob smerti za tobój ostanejo; Gospod bo te za to onkraj groba z neskončnim bogatstvom platil. Stoj sladkim vabam mesenih slasti, željam svoje pokažene nravi, mikanju telesa soper, z edno besedo: „Išči tega, kar je gore, kder Kristus na desnici Božji sedi, ino nikar tega, kar je na zemlji.“ Tako boš tedaj po teh zlatih potih hodeč, varno ino gotovo zaželeni cil, kraj nesmertelnosti, prebivališče izvoljenikov Božjih dosegel.

38. Nebesa.

Neobladjivéji se vojščak v gomotu boja čuti, ako se na bližnjo oblado spomina. Serdčnejše imá tudi kerstjan v pogledu bližnjega vzveličanja boj s peklom bojevati. Da tedaj v svojih dobrih sklepah obstojiš, še ti k koncu nebeško veselje pred dušo postavim.

Tisti, kteri bodo na sodni den na desni stali, bodo s Kristusom v uživanje večnega življenja, v stanovališča nebes všli. Kaka radost, kaka zameknjenost, kako vzveličanje bo ondi jihov delež! Oh! našemu pozemeljskemu razumu je naravnost nemogoče, si o tem prave ume delati (zapopasti); ino kar ti jaz povém, ljubi moj! je le slaba, senčna,

ja temna podoba tega, kar se ondi v resnici naide. Kronani pevec prepéva! „Kako ljubeznive so tvoje prebivališča, o Gospod vojskih trum!“ „Ko bo nekda tvoja čestitost prišla, o Bog! të se bom nasitil.“ Ino: „Svoje prijatelje boš z rékoj radosti napajal.“ Radovali se bomo, veselje, za katero naš jezik nijednega imena ne imá, se bo-de v naših presrečnih nedrih prelivalo; čutili bomo, kako neizrečenski srečni da smo; pak izreči ga ne bomo mogli. „Jaz sam,“ govori Bog. „bodem tvoje nezmerno veliko plačilo.“ „Pravični se bodo svetili, kakor solnce, v kraljev-sti svojega Očë.“ „Vi boste na pre-stolih sedeli ino dvanajst rodov Izraelovih sódili.“ „Vi imate zdaj sicer žalost; pak jaz vas bom vnebesih na vekoma drugoč videl, ino vašega veselja nikdo od vas ne vzeme.“ „Jaz jim dam večno življenje, ino na veke ne bodo v konec šli.“ Tako Jezus. „Mi dobimo nepremisljivo, neurazljivo, nezvenljivo dedino (odvetščino).“ Tako Peter. „Šli bomo vnebeški Jeruzalem, k množini mnogih jezer angelov, v zbor pervincev, ko so v nebesih zapisani,“ ino

„niedno oko še ni videlo, niedno uho slišalo, ino še nijednega človeka serdce ni občutilo, kar je Bog tem pripravil, ko ga ljubijo.“ Tako Pavl. „Ali hočeš vedeti, kaj je v nebesih?“ praša sv. Auguštin; „ondi ne naideš ničesar, kar bi ne hotel; ondi naideš vse, česar si le želiš.“

O blagor, blagor srečnemu, ko bo nekda na veliki sodni den na desno postavljen! Hipe je jegovo bojevanje terpelo, neskončno bo obhajanje (prazdnovanje) jegove premage! Bodi na vekoma neumerljiv! mu bo Bog rekel; svéti se v čestiti krasi (lepoti), v nebeški mladosti, bez strahu pred spremenoj ali smertjo! Bodi na vse večne čase srečen, ker si se mi na zemlji daroval! Krone postavim na tvojo glavo, ktere nikoli ne preminejo; te s čestmi ogernem, ktere nikdar ne zvenejo; moje céle nebesa, ze vsemi svojimi veselostmi ino vzveličanostmi so tvoje, vsi ti izvoljeni tvoji prijatelji, ino mir ino radovanje ino veselje ino zameknjenje vas imajo na vse večne čase družiti!

O ko bo ono vzveličanje tebi v del prišlo, moj brat! o kako boš se teda radoval vsemu dobremu, kar si stvoril, vsemu hudemu, česar si se ognol! Kako boš svoje-

mu Vzveličarju ves zameknen pravil: Preveč je, moj Bog! Moje vzveličanje je preveliko za malo dobrega, kar sèm učinil! Kaj so solze, ko sèm je nezadolženo jókati moral? Kaj je kratko terpljenje, ko sèm je iz ljubezni do tebe voljno prebil? Kaj so male usluge ljubezni, ko sèm je svojemu bližnjemu izkazal? Kaj je moje vojskovanje s svojimi nečistimi nagibi, izkušnjavi, s hudimi izgledi, z gréhom, proti neskončnemu vzveličanju, ko bo odsihdob moj večni delež?

Toliko plačilo, tolika sreča te v nebesih čaka, če se zdaj trudiš, se jih vreden učiniti. Misli na nje ob uri izkušnjave, v terpljenji ino v nevoljah. Glej! ljudje so stanovitni, so poterpežljivi, delavni, marljivi, pretákajo pot, dostikrat kerv, žertvújejo toliko, da bi se za čas ino večnost nesrečni stvorili! Ino ti bi za večno vzveličanje toliko ne stvoril? Ne mudi se dolže (delj); bojúj se, brani se, oblada gréh ino strast; derži se kreposti, terpi, delaj, dopolnjuj svojo dolžnost, prestájaj; vsej Bog nič nemogočega od tebe ne terja! Serdčno se loti lépega tèga (dela)! Troho časa terpi vojska na zemlji, nikdar ino nikoli obláda v nebesih ne mine! Hitro pretečejo ure življenja; večno obstoji nebeško veselje!

39. Edino prava vera in edino prava cirkva.

Eden je Bog od vékoma, kateri je v času po svoji vsegamogočnosti nebo ino zemljo stvaril, vse po svoji modrosti vlada, ino bo nekda vsakemu po njegovih delih plačo dal.

Toti večni, vsegamogočni Bog je neskončen v svojih popolnostih, neodvisen, nepremenljiv, vsegavedóč, vsevidèč, povsodi navzočen; on zná ino tehta naj skrivnejše misli naših serdec.

Ob stvarjenji je izobrazil človeka iz telesa ino duše; po telesi smo živalem ednáki, duša pak nas visoko nad nje povzdiguje ino nas čini popodobami (vzravnopodobe) našega stvarnika.

Po duhovnem délu samih sebe, t. j. po duši zamoremo Boga spoznávatí, ljubiti, moliti, mu služiti, ino takó po smerti plačilo zadobiti, po katerem naša si neumerljivosti svésta duša hrepeni.

Te nam vže po pameti podeljene poglavitne resnice je Bog po razodenji poterdil, t. j. on je jê, pred ko je postava zapisana bila, sam v svoji vlastni osebi očákom podál, potler Mozesu ino prerokom, ino zad-

njič v doveršku časa nas je po svojem vlastnem sinu Jezusi Kristusi učil.

Razodenje zapopada mimo tega mnogo drugih resnic, katerih naj bistrejši um ne more uméti (zapopasti); skrivnosti se jim pravi (tajne). Kaže pak nam slednjič tudi srédke, ktere Božje neskončno vsmiljenje nam, po grehu zadolženim ljudem ponúja, da bi v stan milosti stopili, večnemu pogubljenju ušli, ino vénec vzveličanju dosegli.

Bog stvarnik nebes ino zemlje ino podávec razodenja, obstoji iz treh resnično od edna druge razločnih osob, naimer: iz Očè, Sinú ino sv. Duha. Vse tri so si po Božjem bitstvi ednake, niedna ni starša ali mogočnejša od druge; vse so od vékoma.

Druga osoba Božanstva je v blaženem krili prečiste Device Marie po pripomoči svetega Duha télo ino dušo sprijèla, ino je človek postala, ednak nam.

Ti Bogočlovék je bil osmi den po svojem rojstvi Jezus, t. j. Vzveličar imenovan, ker je na zemljo iz namena prišel, da bi ljudi iz hlapstva gréha ino peklenskih mók (marter) odrešil.

Jezus Kristus, Bog ino človek vkuper, se je prikazal, po sprijèti človečki nravi (naturi), na zemlji kakor drugi človečki otroci. Potem, ko je trideset lét skrivno

življenje prebávil, ktero je za nas ne menje zaslužno bilo, kakor čas, ko je čudeže delal, je začel javno svoje opravilo kakor Vzveličar, je oznanjeval svoj Božji uk, ga je poterdil z neslišanimi čudeži, je svétíl kakor razgled vseh kreposti, je postávil svetstva (sakramente) k našemu posvečenju, je ustanovil sveto, do konca svetá obstoječo cirkvo ino je umerel za odrešenje vseh ljudi na križu. Tretji den po svoji smerti je iz vlastne moči čestito iz groba vstal, kakor je predpovedel, ino četrdeset dni pozdnéje je iz ednáke moči navzoči svojih aposteljnóv ino velike množine učencev v nebesa šel. Na desnici svojega nebeškega Očè sedè, je vedno srednik za ljudi, dokler nekda ne pride sodit živih ino mertvih.

Deset dni po svojem vnebohodu je poslal svojim učencem obljubljenega svetega Duha, tretjo osobo Božanstva, da bi ž njega razsvečenjem ino močjo prevedeni, prijetó naročilo, celemu svetu evangelj oznanjeváti, spodobno izveršiti mogli.

Jezus Kristus se ni samo zadovoljil s tem, da je za nas zadosti stvoril, ino nam je skoz svojo kerv milost zadobil, temoč on še je verh tega sedem svetstv postavil, ktere nam imajo v raznih potrebsčinah

našega življenja, kakor ravno toliko studentcev preobilnih milosti ino blagodat sluziti. Pravi se jim: Kerst, poterda (firma), sv. Rešnje Telo, pokora, poslednje olje, red (mešnikov posvečevanje) ino zakon.

Kerst nas čini, ker se zavoljo greha, ko sta ga naša prva starša, Adam in Eva stvorila, kakor otroci serda narodimo, otrokmi Božjimi ino cerkve; izbriše v malih kteri še néso k pameti prišli, izvirni gréh, ino v doraslih razve tega tudi vse popréd učinjene, dejanjske gréhe.

Po tem sv. sakramenti postanemo kerstjani, ali kar je vse edno, učenci Jezusa Kristusa. Pri njega prijemi se odpovémo hudiču, jegovemu napuhn, prazdnostem sveta, gréhu ino spreimemo dolžnost, nauk Jezusov spoznavati ino po njegovi postávi živeti.

Sakrament firme (poterde) nas stvori popolnimi kerstjani, ino nam dodeli moč ino serdčnost, sveto vero, ako bi treba bilo, tudi z izguboj življenja spoznáti (izpovédeti).

Svetstvo altarja zapopada resnično ino bitstveno pravo Telo, pravo Kerv, dušo ino Božtvo našega Gospoda Jezusa Kristusa pod podobama kruha ino vina, ktera po duhovnikovem posvečenji premineta ino se v Telo ino Kri Jezusa Kristusa premenita. Vzveli-čar je hotel s tem, da nam je svoje pravo, na križu za nas umerše, zdaj v nebesih o-

slavljeno Télo, ino svojo za nas prelito Kri zapustil, našim dušam v duhovno (dušno) hrano biti, nas terdno s soboj združiti ino nam poročtvo čestitega vstaneja založiti.

Svetstvo altarja pak je verh tega prava žertva (daritva, ofer), v kateri se Jezus Kristus, žerec (darovnik, mešnik) ino žertva (daritva) vkuper, še vsaki den po duhovnikih pri sv. meši svojemu nebeškemu Očeti daruje. Razložek med daritvoj v sveti meši samo v tem obstoji, da se poslednja nekervavo opravlja.

Svetstvo pokore je bilo od Jezusa Kristusa v odpuščenje vseh po kerstu stvorjenih grehov postavljeno. Jega bitstveni deli so: resnični kès ino žal, natenčna obtožba vseh gréhov, ino primerna zadostitva.

Svetstvo poslédnjega olja služi bolnikom v krepčanje telesa ino duše.

Svetstvo svetega reda (mešnikov posvečevanja) dodeli temistim, kateri se v duhovnike posvetijo, oblast ravno tako do pravega Telesa Jezusa Kristusa, kakor tudi do duhovnega, ktero verniki činijo.

Svetstvo zakona je nerazvezljivo združenje, po katerem se dvě samski, kerščanski osobi, móž ino žena, redovno vzemeta, k čemur jima Bog po tem sakramenti milost dá, da hi v svojem zakonskem stanu do smerti

pobožno ostála, ino svoje otroke kerščanski vzredila.

Vsi trudi ino déla Jezusove na zemlji, vsi narejeni vzveličavni posredki so imeli ustanovljenje jegove svete Cerkve za namen. On je hotel, da bi se ljudje vseh časov ino krajev v njenem krili kakor vidno društvo zedinili ino se tako zaslug jegove smerti in odrešitve udeležili, ino zavoljo tega ji je obljubil obstánje do konca časov. K Petru obrnen, je Jezus te večno znamenitne beséde govoril: „Ti si Peter (Skalnik, Pečevnik), ino na ti skali (pečini) postavim svojo Cirkvo, ino peklen-ske vrata je ne imajo premagati;“ ino: „Tebi dam ključe nebeškega kraljevstva; kar koli boš na zemlji razvezal, bo tudi v nebesih razvezano, ino kar boš na zemlji zavezal, bo tudi v nebesih zavezano.“ Po svojem vstanenji je tudi apostelju Petru naročil, skrbeti za čredo, ko jo je s svojo kervjo odkupil, velél mu je, „ovce ino jagneta pasti.“ (Jan. 21. 15.). Preden je v nebesa šel, je tolažil svoje učence s sledečimi besédami: „Zapustim vas ne kakor sirote, pri vas ostanim do konca sveta. — Pošljem vam Tolažnika, sv. Duha, on bo vas vse učil. — Poite, učite vse narode, ino

je kerstite v imeni Očè, Sinú ino svetega Duha. — Učite je, vse deržati, kar sem vam zapovedel. — Kdor veruje ino bo kerščen, bo vzveličan; kdor pak ne veruje, bo pogubljen. Primate svetega Duha, katerim gréhe odpustite, tem so odpuščeni, ino katerim je zaderžite, tem so zaderžani. — Kdor vas posluša, mene posluša, ino kdor vas zaničuje, mene zaničuje. Kakor je Očamene poslal, tako tudi jaz vas pošljem.“

Vse te znamenite, krasne pravice in obljube bi pak lažnive ino prazdne bile, ako bi se le samo na aposteljne, katerih življenje je skoro grozovitna smert ukončala, razgernole bile. Ker pak imá Cirkva po izrazni volji Jezusa do konca svetá obstáti, ker imá dotlè po predstojnikih vladana biti, in ovi ravno teh pravic in obljub ne menje potrebujejo; je razvidno, da se tudi vsem pravim naslédnikom sv. Petra ino drugih aposteljnov podelé. Ti nasledniki so: v Rimu na Petrovem stolu Cirkvo vladajoči papež, ino po vsem svetu razpostavljeni vladike (škofje).

S papežem združeni katoljški vladike činijo tedaj učečo Cirkvo, o kateri Odrešnik govori: „Kdor Cirkve neposluša, vam bodi kakor pogán (ajd) in

očiten gréšnik!“ Ino dalje: „Kdor vas posluša, mene posluša, ino kdor vas zaničuje, mene zaničuje.“ Ta Cirkva je tedaj samo edino prava, zakaj to, kar ona uči, je nezmotljivo, ker le iz navdihovanja svetega Duha uči, ino tej, kakor sama večna Resnica, ne golufa, ino ne more golufan biti. Tegaistega je tedaj samo za pravega kerstjana iméti, kdor naslednika sv. Petra, Rimskega papeža, ino ž njim zedinjene katoljske vladike posluša, ino jihove izreke veruje. Kdor pak od tega odstopi, ino se drugega nauka preime, nehá, ud (člen) samovzveličajoče Cirkve biti, ino je ali krovoverec ali razkolnik (ločenec).

Jezus je le predobro previdel, da se bodo v preteku časov mnogi nad njegovim ukom pohujšali, od njega odstopili, ino nove cirkve stanovili. Zato je dal svoji nekoliko posebnih znamenj, po katerih se od drugih loči ino se kakor edino prava kaže. Te znamenja so: „Edinost.“ „Jaz sem jim svetlobo dal, ktero si ti meni dal, da bi vsi edno bili, kakor sva ma dva edno.“ Ino: „Le eden pastir, ino le edna čreda.“ 2. Svetost. „Jaz sam se za nje posvêtim, da bi tudi oni posvečeni bili v resnici.“ Ino Pavl: „Kristus je svojo Cirkvo ljubil,

ino se sam sebe za njo dal, da bi jo posvètil.“ 3. Splošnost (občinskost, katoljškost). „Poite po vsem svetu in oznanjajte evangelj i. t. d.“ 4. Izvirnost (aposteljskost) to je: prava Cirkva mora naslednike aposteljnovo ino jih uk imeti.

Med vsemi cirkvami pak je ravno Rimsko-katoljška edina, ktera te znamenja imá. Ona je edina: zakaj vsi katoljšani na cellem svétu izpovédajo (spoznávjajo) le ravno teiste vérske resnice, ino kdor koli jih je le nekoličko tajil, je bil iz njenega krila izpahnen.

Pazka: Te edinosti ne naidemo v niedni teh cirkev, ktere so se Rimske ločile. Vse so si edna drugi soper. Post. edni verujejo, da je Jezus pravi Bog, ino drugi, da je le samo človek bil; edni terdijo, da je v obhajili vsej pri uživanji pričujóč, ino drugi imajo vse to za prazdne obrede (šege). Martina Lutera vérske pisma mergolè naj očitnejših sopergovorov; pri njem se o naj važnejši reči, o sakramenti sv. oltarja črez tri ino trideset takih načtéva.

Cirkva je sveta v svojem ustanovniki, Jezusi Kristusi, v svojem uku, v svojih svetstvih, v svojih udih. Samo Rimska Cirkva je ob vseh časih svetnike iméla, ino niedna

druga, ko se je od nje ločila, jih je keda več v svoji srédi iméla.

Pazka. Pregréhe ino oslepljenje so od nekda nagibi bili, zakar so se razkolniki od prave cirkve ločili. Simon, čarovnik (co-pernik), se je od nje ločil, ker ni mogel darov svetega Duha z zlatom kupiti; Valentin, ker poželenega vladičtva (škofstva) ni dobil; Marcion, Arij, Nestorij nekaj iz nahuha, nekaj iz naklonosti do ostudnih pregréh. Kaki snažni nagibi da so tako imenovanim obnavljavcem (popravljačem vere) k ločenju pogon dali, je vsemu svétu znáno. Jih priverženci (nasledovniki) ne bodo, dokler v zmoti ostanejo, nikdar k svetosti dospéli (prišli).

Cirkva je splošna (vesvoljna, občinska) t. j. katoljška; zakaj ona je Cirkva vseh časov ino vékov, ker se je ona sama edina po vsem svetu razširila. Tega značaja (znamenja) ji néso mogli ne ločenci ino ne krivoverci nikoli tajiti.

Pazka. Med neprečtetimi, od Matere Cirkve odpadšimi ločinami (razkoli) se dosihčas še ni niedna po vsem svétu razširila, ino se tudé zanapréd ne bode mogla, ker Bog, večna resnica, zmote ne more podpirati.

Cirkva je aposteljnska; ona uči in oznanjuje vse, kar so aposteljni učili in o-

znanjevali, ona sama segne v svojem ustanovljenji, v svojem duhovstvu nazad do apostelnov.

Pazka. Kako malo da ločene cirkve pravico do aposteljnskosti imájo, je iz tega jasno, ker so v pozdnéjših stoletjih postale, tedaj pravega duhovstva več ne imajo, besedno izročilo zametujejo ino z naj bitstvenejšimi véorskimi členi perve Cirkve naravnost v seperstavi stojè.

Vero, ko jo Cirkva izpovéda, so svetniki s svojimi krepostmi, ečaki v svojih pismih, močeniki s svojo kervjo, ino Bog z naj krasnejšimi čudeži poterdili. S kratkim, jeni nauk ne nosi od nikakega zapeljavca svojega imena; ona ne ima nikakega popravljača za svojega ustanovnika; ona ne obstoji še le nekoliko stoletij, temoč izvira čista ino nepokvarjena ravno od apostelnov samih.

Rimsko-katolška Cirkva je tedaj, kakor vsak le troho podučeni prevideti mora, prava Cirkva Kristusova, dokler samo ona gore navedene znamenja prave cirkve ima. Samo ona je edinost v veri ino v svetstvih (sakramentih) ob vseh časih ino na vséh krajih obvarovala ino je od vidnega poglavarja, naslednika sv. Petra na Rimskem stolu, papeža vladana. Samo ona preizhája od apostelnov, ino to proizhajanje lahko tako v svojem uku, kakor v nasledovanji papežev

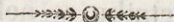
ino škofov dokaže. Samo ona imá vse vzveličateljne (vzveličavne) posredke (pomoči), ino samo iz nje so svetniki proizšli. Zadnjič samo ona obsega vse véke, sama sija, kakor sv. Auguštín reče, od solnčnega vzhoda do zapada v svetlobi edne in ednake vere, vse v svoje krilo vabéč, da bi je k Krstusu pripeljála; ona objéma vidni ino nevidni svét, svetnike v nebesih, kateri se oslavljená, duše umerših v čistilišč (v icah), kateri se terpéča, pravoverce na zemlji, kateri se vojskujóča cirkva imenujejo.

Te znamenja se ne naidejo ne poedinem, ino tudi ne sploh pri kateri koli keršćanski ločini (krivi veri).

Kdor se tédaj te vere ino te Cirkve ne derži, tega je za pogána (ajda) ino krivo-verca deržati.

Mertva vera, ali vera bez dobrih dél še pak ni zadosti; ona bi nas še nasproti temu v Božjih očéh le kaznivejše stvorila. Jezus Kristus je prišel na svét, ne samo, da bi naš um podučil, ampak tudi, da bi naše serdce poboljšal ino požlahtnil. On nam je zapovédel, „se vsi grehoti, vsem posvetnim željam odpovedati, ino v zmernosti, pravičnosti ino pobožnosti živeti,“ da bi po dobrih délih, je-

mu prijetno, ugodno ljudstvo postáli, ino bi nam on nekda na veliki den, ko bo prišel sodit živih ino mertvih, reči mogel: „Prite; vi blagoslovljeni mojega Očeta, ino posedite kraljevstvo, ktero vam je od začetka sveta pripravljeno.“

I. Dodávek za pokušnjo *).

„Toti grešnike sprijemlje ino jé ž njimi.“ Luk. XV. 2.

Ako ravno so učenci Jezusovi ž njim v prijaznem društvu živeli, akoravno so vsak dèn jegovo krotkost videli, akoravno so jegove nauke čúli, so vemdar jegovega duha — duha milostivosti ino ljubezni do gréšnikov malo sprijêli. Oni so videli kako ljubeznivo je Vzveličar gréšnike sprijemal. Oni so videli, kako ljubeznivo je Vzveličar gréšnico na Jakobovem studenci — kako milostivo razkričano Mario Magdaleno sprijêl; so videli, kako vsmilečno je pre-

*) Propoved, od prepisavca te knjižice, govorjena ob začetku misiona v Frauheimu 9. rožnika 1850.

šestnico iz rok kamenovavcev otěl; so čuli iz njegovih ust milostne prilike od izgubljenе ovčice, od izgubljenega sinú, od izgubljenega péneza; čutili so, da se je k gréšnikom toliko rad družil, da so celo prevzétni písmárje ino farizeji s perstom na njega kazali gondrajoč: „Toti grésnike sprijemlje ino jé ž njimi.“ Pak vse to jegove nezmerne ljubezni do gréšnikov ni moglo pomenjšati, ampak je še le bolj terdil, da je zavoljo gréšnikov na svét prišel. — Ino vendar so se učenci Jezusovi jegove krotkosti malo navzéli tako, da jih je nektero, ko jih Samariánjc néso hotli sprijeti, reklo: „Gospod, hočeš li, ino rečemo, da ogenj z neba pade ino jê požrè?“ Ino Petru samemu se je zdélo, da je prék Božje vzmilečnosti, ko bi nesrečnemu gréšniku sedemkrat gréhe odpustil.

Oh kako težko déne to vsmiljenemu Vzveličarju, on mora v serdecih téh, ki so namenjeni, jegovo milost deliti, toliko terdóbo videti! „Vi ne véste, ktereга duha otroci da ste,“ jim je zavzèt rekel, ino jim ukázal, da imajo ne sedemkrat, temoč sedemdeset krat sedemkrat gréšnikom odpustiti. — Bogatstvo te neutrudljive milostivosti Božje vam želim tedaj to sveto uro razkriti ino vas z Božjo pomočjo nagnoti, da si to lépo priložnost (misiona)

s zaupanjem k svojemu duhovnemu obnovljenju obrnete. (Namen misiona, kakor je naiti v predgovoru k tem bukvicam). — Tudi to je milost Božja... Ves poln čudovanja tedaj izkličem s svetim Pavlom: „O globočina bogatstva Božjega, kateri je bogat na milosteh po svoji preveliki ljubezni, s kateroj nas je ljubil, ki smo v grehih mrtvi bili!“ Da

I. On je bogat na milosteh do grešnikov, katerih spreobernenje previdi.

II. On še je veliko bogatejši na milosteh do grešnikov, katerih terdovratnost previdi.

I.

1. Bog bi bil lahko, da beséde svetega Hrysostoma govorim, vam v tisti noči vaših pregréh zvézde na nebi v požirajoče plamene peklenškega ognja preménil; — bi bil lahko nagloma zemlje pod vašimi nogami odperel, da bi vas pogoltnola; — bi bil lahko iz črnega oblaka gromsko strélo vergel, da bi vas raznesla; ja on bi vas bil lahko pri vašem prvem gréhu pahnol na srédo večne žerjavice — ako bi vaše pogubljenje hotel. Pak Bog pravi: „Proč s takim serdom, jaz imám misli mirú ino ne grenkosti.“ Jer.

Ko je Absolon soper svojega očò meč potegnul, so Davidu vojvode svetovali, da puntarja ukonča. Pak oča — od občutkov ni vedel, kaj začeti — je govoril: „Na no-ge serdčni vojvode! poite soper njega na vojsko, če je treba, jaz ne branim. Pak če očine prošnje pri vas kaj opravijo — zanesite jegovemu življenju. Sterite mu napuh, vzemite mu orožje, ino prisilite ga, da bo za milost prosil, — pak jegovemu življenju zanesite.“ — Premislite gréšniki, kaj ste si vi zaslužili, kakor sveti Avguštin pravi, ko ste se vzdignoli soper Boga, soper svojega Očò, soper Gospoda célega svetà. Ali ste vrédni bili, jega še eden hip ljubiti? Vse stvari tirjajo serdite od Boga vaše časno ino večno pogubljenje: Nebo bi vas rado z gromsko streloj udarilo, ogenj bi vaš rad požgal, voda bi vas rada zalila, zverina požerla, zemlja v perst spreobernola. Pak vaš nebeški Oča vas bráni ino jezne stvari tolaži: „Varujte mi mojega sinu, varújte mi ga.“ Oh ako bi mu zdaj življenje vzele, bi bil grabež (rop, plén) pekla, ko mu zdaj služi. Pak jaz hočem toti grabež, to dušo za sè: „Jaz imám misli mirú, ino ne grenkosti.“

2. Ne samo s tem zadovoljen, da Bog gréšnika zmirom varuje, on jega tudi po vseh odróčnih poteh sprejema ino sprevája, da ga nazadnje v svoje naročje pripeljá. Ti gréšnik si se Boga ogibal — pred njim béžal, ino skerbno vsaki sléd svojega pobéga pred njim skrival, pak vsmiljenje Božje te je vedno sledilo ino nasledovalo — ono te je preganjalo s tepenjem — veselilo z dobrotami — te je zdaj z obétanjem prosilo, se ti zdaj s prétnjami grozilo — se je tvojim namenom (nakánom) soperpostavilo — pretergalo ino spodneslo tvoje sklepe; ti je vlivalo pelinovec v tvoje gréšne radosti — pošiljalo úime na tvoje polje, točo v vinograde, kugo nad tvojo živád, pomor tvojim otrokom, — ono je razbújalo tvoje lotitve (počinanja, naprejevzetja). Ono je, o deklíč! lepoto tvojega lica, s katerim si se bahala ino gizdila, pemračilo; je tebe, o hlapčič! v sramoto in izgubo pitisnolo; je tebe, o pijanec! v posteljo medlega položilo; je tebi, o kradljivec! tvojo izmikavost razodelo; tebe, o hudojezičnik! v zamere zalučilo. — Ono je tebe, o gréšnik! iskalo v tvojem spanji, ktero ti je nepokojno, v tvojem veselji, ktero ti je bridko, v tvojih gréhih samih, v kterih ti je nevarnost delalo. Hrysost.

3. Pak ležej se dá pót zaznamenati, katero orel po nebném stropu preletí, kakor tá, katero zvésto vsmiljenje Božje k tvejemu vzveličanju pregrè. Ravno zdaj, ko govorim, ali ní rés, ono nad vami pláva? Ali ne terka na vaše serdca? Ali ga ne dela nemirnega? Ali vam ne sili solz? Ne! ne mislite si, da bi to moje beséde tvorile (delale) — vsmiljenje Božje vaše serdca trese! — Na križu, ko je za vas sedež milosti, za njega pak selo terpljenja, vas Jezus čaka; ino ker vidi, da mu vsaki dèn uhájate, se s prerokom Jeremiem tóži: „Kako dolgo bom za bežěčim gledal?“ Vsej jaz tvoje vzveličanje hočem: ali je mogóče, da bi ti na gréšnih poteh vekši mir našel, kakor na krili svojega dobrega Očè, kakor v naročji svojega razpétega Odrešnika? O moja izpeljana golobica, vèrni se v te odperterane, ktere so za té pribežališće.“ — Več mesecev je preteklo, kar se je mladi Tobia v tuj kraj podál — ino mati ga je težko čakala, oj! čakala ino milo vpila: „Ah moj Sin! ti luč mojih oči, kaj odlágaš tako dolgo?“ Pretékala je vse steze, ktere z Ragesa v Ninive deržè — dirja na naj vekše višave ino tenko gleda v temračno deljavo — da bi ga videla — objèla;

ino ker ga ní, ko je solnce vže davno zašlo, se je vračala žalostna v grenkih solzah. — Ravno tako nebeški Oča vse pòti, po kterih bi se gréšnik utegnil vrnóti, poti molitve, vbogaimédavanja, beséde Božje, ozira ino vas čáka: ino vi se le mudite? Vém, da vas, kakor je Tobija Rahela mudila, vaši gréšni tovarši, vaše dobre volje, vaše radosti motijo ino pravijo: „Ostani še tu, ostani še tu!“ Pak tudi vém, da imate vi, kakor Tobia k Raheli, k njim govoriti: „Moj oča dni čtè, ino če se le eden den delj mudim, bo jeho-va duša žalostna.“ Ja! moj nebeški Oča ure težko čteje, ktere se pri igri, pri kratkočasu, pri plesu, v gréhu i. t. d. obáv-ljam (drežim).

4. Ako bi vas skerbelo, se v njegovo naročje vrnóti, ker bi se bojali, od Boga odpušćenje svojih grehov zadobiti, o tè mu ne delajte take žalosti, ktere si on ne zasluži. Ne! ne pravite, da ne morete vzveličani biti, ker ste tako grozno v globoko — globoko mužo gnusnega gréha zabredli, Oj ne pravite kaj takega! Bog Oča, kir je svojega Sinú Jezusa, kakor nedolžno jagne na gori Kalvarii za naše gréhe zaklál. — On to premore. To Jagne je vzelo vse gréhe célega svetà na svoje ramena: „Glejte

Jagne Božje, ktero odjemlje gréhe svetà.“ Pak jaz ne imam zadovolje beséd, da bi vam prebogatstvo ljubezni, ktere On črez gréšnika, kir se vredno k njegovim nogam vèrne, obilao siplje, le nekoličko dopovédel. „Ne bojte se,“ pravi sv. Hrysostom: „da bo Bog spokornemu grešniku jegovo razuzdano življenje oponesel.“ Ne! On zabí na vsako krivico, se z očinsko ljubeznjo jegovega vratú oklene, ino ga sladko poljubi. — Tudi spovednikov se nikár ne bojte, da bi vas s preveliko ostrostjo žalili, vsej so tudi oni z angeli vred od Jezusa povabljeni, se nad njegovo srečoj, da je izgubljena ovčica drugoč naidena, ko jo je Jezus tako zvesto sledil, veseliti: „Veselite se z menoj, zakaj svojo ovco sèm našel, ko je izgubljena bila.“ Na to pravi sv. Toma Akvin: „Kdo li more sladkost teh beséd zapopasti, vsej se iž njih vidi, kakor bi Bog svojo vlastno vzveličanje naidel, če ovco drugoč naide, da je volkovi v gozdu néso raztergali.“

5. Ja taka je! Tudi Gospod Bog, pravi nek sv. očák, imá svoje dneve, kateri so za njega dnevi veselja, ob katerih, da tako rečem, novo posebno veselje čuti! Den ve-

selja je za Boga, če se ti, naslastnik — nečistnik! iz smerdljive kaluže svojih nesposodobnih pohot (poželénja) izkoplješ, ino se k njemu kakor spokorjeni sin poverneš. Den veselja je za njega, če ti, teržec! puštiš svoje golufanje, ino kakor Cahej ukajenim četverno verneš. Den veselja je za njega, če se ti, gizdavo dekle, svojega pohujšljivega lišpa znebiš, ino se k njegovim nogam, kakor spokorna Magdalena, od žalosti prijočeš.

Prerok Jeremia je na razvalinah oplénjenega (obropanega) ino požganega tempeljna od žalosti jokal: Stolpovi (turni) so razdejáni na zemlji ležali — visoko pogoreto zidovje še se je drobilo ino kadilo; popréd toliko lépo mesto Jeruzalem je bilo zdaj v pušco razverženo — ino nič druga se ní čulo, kakor žvižganje kač ino glasno jòkanje preroka. Pak Bog je svojega žalostnega služebnika potolažil: „Na tem mesti bo še se slišal glas veselja ino vriska; glas ženina ino neveste; glas teh istih, ki pravijo: Gospod je dobrotljiv.“

Ti, o grešnik! tvoje gréhov gerdo serdce je ta grozna pušca ino razdertina, v kateri peklenški modrosi, ostudne pregréhe siketajo (sičè). Pak če se spreoberneš, bo

si Bog v tej pušči drugoč lépo vežo (tempelj) postavil. On bo se s tvojo dušoj poročil, ino ti vse krivice, ko si mu je zadél, pozabil. On bo ti svétli vénec svoje milosti na glavo dél, da bo tvoja duša kakor jegova ljubljena nevésta jegovega večnega vzveličanja deležna. „Na tem mésti bo še se slišal glas veselja ino vriska; glas ženina ino....“ Ino kateri glas je veseljší, kakor té, s katerim ti Bog po dobri spovedi, v globočini tvoje vesti, zakliče: „Zaupaj moj sin! moja dči! tvoji gréhi so ti odpuščéni; poidi v miru!“

6. Da pak vam spominanje na dobrote, ktere ste si skoz gréh napravili, tega čistega mirú ne pokáli, slišite, kaj Gospod Bog k vašemu razveseljenju govori: „Jaz vam povernem léta, ktere so vam kobilice, gosenice in uime požerle.“ Bog bo učinil, da se vam duhovno bogatstvo, duhovsko blago, vsa bogata žetva zasluženj, ktere so vam vaši gréhi pogoltnoli, k vašemu večnemu življenju drugoč razcvete. Ino vi boste drugoč, kar ste popred bili: drugoč boste bogáti zasluženj, če ste si je ravno skoz gréhe raznesli; boste Bogu sopet prijetni, če ste se mu ravno soperno uperli.

Oh vi pravični, kateri zdaj moje beséde slišite, ne zaničujte nesrečnih gréšnikov, katerih razberzdano življenje vam je znano: ne iméjte jih v svojih serdcih za pogubljene — more biti čas priide, da bodo po svoji pokori Bogu doprijetnéjši, kakor ste vi. Jezus pravi: „Veliki gréšniki (kurve) bodo še préd v kraljevstvo Božje prišli, kakor vi.“ Farizej Simon si je od Jezusa mislil, da on ne vé, kaka gréšnica da je Magdalena, ino se je zavzél, da ji Jezus pusti, se jegovih nog dotikati. Pak on je bil neumen ino ní vedel, kaj bo še iz te gréšnice, ktera je popréd pohujševala célo mésto, zdaj od te ure pak je Bogu toliko prijetna postala.

7. Oj le vzdignite svoje oči k nebesem! Poglejte ondi preroke — pogledajte ondi aposteljue, kakor perve dvornike v hiši nebeškega Očeta! Kteri pak je ondi naj imenitnéjši med preroki? Ali ne David? ko je popréd Boga toliko razžalil s prešestvom in umorstvom? Kterega med aposteljni pak spoznate za poglavárja, za toisto pečino, ko je Jezus na njo Cirkvo postavil? Ali ne tegaistega Petra, ko je popred svojega Gospoda trikrat zatájil? Koga ondi čestimo kakor izvoljeno posodo veličanstva Božjega? Ali ne svetega Pavla,

ko je popréd kakor stekel sveto Cirkvo preganjal?

N a g i b i.

Kdé bomo, ljube duše! boljše serdce našli, kakor serdce Božje? Kde li milost, ktera bi se k njegovi primeriti dala? Zakaj se tedaj mudimo, ino kmalu k njemu ne hitimo? Oj hitimo k Jezusu: Tote blede usta; one so zaperte za svaréče beséde; tota glava — ona se nagiblje k odpuščenju; tote roke — one so razprosterte k objetju. Jezus, Vzveličar vaš; vas vže tako dolgo na križu čaka, jemu težej dene, da vas gréša, kakor da terpi. On s križa kliče: „Vzemite si, vi gréšniki! k serdcu, priite vsi k meni.“ In ali ga bomo še delj časa pustili, na nas tēžko čakati? — Ja Oča! jaz sēm gréšil, — pak jaz se k tebi vernem: pri tvojem ljubeznivem serdci hočem še svoje dni preživéti — svoje življenje končati, da me vzemeš v svoj raj!

II.

Drugi dél moje dnešnje beséde bo pak stem kratši, sčem bolj ko se tolažim, da med vami, ki me zdaj slišite, terdovratnih gréšnikov ní — vsej ste bar (končemar) zdaj prišli, da se k Bogu vernete.

1. Ako bi vzveličanje gréšnika samo na Božji volji ležèče bilo, bi ne bil nijeden pogubljen; zakaj Gospod skoz preroka govori: „Jaz ne hočem smerti gréšnika, temoč dase spreoberne inové-koma živi.“ Ker pak je vzveličanje tudi na voljo gréšnikov dáno, za to jih ostane toliko v svojih pregréhah. Sv. Pavl: „Dobrotljivost Božja te k pokori napeljava, pak tvoja terdovratnost sinabira serd za den sodbe.“ Rečem za tega delo, da Bog več milosti nad terdovratnimi gréšniki troši, (zapravlja), kakor nad temi, katerih spreobernenje previdi. Gréšniku dobrote deliti, od kterega se nazadnje jegova hvaležnost previdi, je kaj velikega; pak hudobnežu, od kterega se prevé, da bo vedno hudoben ostal inó k slednjemu pogubljen: to je milost, ktero le sam Bog deliti premore. Zdaj Bog gréšnika z nevoljami tepe — zdaj ga z dobrotami osipávlje, inó si ga k sebi obráča: „Kralj Faraon je bil posoda Božjega serdú, inó vemdar ga je Bog z naj vekšimi čudeži k sebi vlekel, in ako ravno je k slednjemu vemdar pugubljen bil, se je to le za tega voljo zgodilo, ker se je Božjemu vsmiljenju soperstavil.

Hrysostom.

Posoda Božjega serda je bil Juda Iškariot; ali kaj je zamogel Jezus še več za njegovo dušo stvoriti? Ali bi bil mogel za dušo, od ktere je prevédel, da bode edna naj svetéjših, več učiniti, kakor je za tega izdajavca učinil? Jezus je pred Judaževimi očmi smokovo (figovo) drévo preklél ino mu usehnoti ukazal, da bi ga sveta groza spreletéla; Jezus je pred Judaževimi očmi spokorni Magdaleni jene gréhe odpustil, da bi ga s tem izgledom genol: on mu je noge umíl, mu je svoje Telo zaužiti dal; mu je jegovo hinjaščino razkril ino posvaril; ga je prijatelja imenoval, ga je na persi pritiskol, ga je na čelo poljubil, ino ko ga je v njega oterplosti videl v strašno jamo večnega pogubljenja letéti, „se je v svojem duhu užalil.“

2. Oh terdovratni gréšniki, če. ste v sramoto Božjega vsmiljenja, v sramoto svete Rešnje Kervi sklenoli, se v pekel vdréti, boste tudi tá pogreznoli; pak na sredi véčne žgalíne boste vekoma obstati (poterditi) morali, koliko si je Bog prizadéval ino kako dolгих dvajsti — trideset — petdeset — sedemdeset lét, da bi vas spreobernal. Ino če ravno Bog previdi, da boste zaverženi, pak še vas vemdar na svétu terpi. Ali to ni neizmerjena poterpljivost Božja, terpéti

gréšnika na svétu, ko je bližnjemu le k pohujšanju, do njegove sive starosti ga rediti s toliko skerbjo: „Dá! Bog terpí posode svojega serda, ktere se za pogubljenje pripravljene.“

3. Vemdar, če vas, terdovratneži! toliko prenesljivo vsmiljenje k poboljšanju ne more nagnoti, pak bo den prišel, ko bo se Božja beséda v svetli luči prikazala: „Jaz ne hočem smerti gréšnika.“ Prišel bo den, da bodete spoználi, da ste pogubljeni, pak ne po Božji milostljivi, temoč po svoji hudobni volji. Oh koliko nedopovedljiva žalost za vas, ko bo Gospod prisiljen, vas kazniti, k vam rekel: „Opomeni me ino se hočeva pravdati; povej mi, ako imáš kaj k svojemu opravičenju.“ Izaia.

Povéj! meni je po volji, povéj, če moreš mojo ljubezen tóžiti: jaz pač ne vém kaj več bi še bil imél k tvojemu vzveličanju stvoriti. Toliko lét sém na tvoje spreobernenje čakal, tolikokrat te spodbadal, da bi se ti povernol, tako svetlo sém ti pravi pót kazal, tako skerbno ga za tebe nadelával, ti ga toliko lepotil; sém ti toliko napotkov na tvojem bégu proti metal. Ako si kde moje neprenehane milosti le

količkor gréšal „opomeni me.“ Kaj beste, o gréšniki! na take beséde Božje rekli?

Če vas to, ljube duše, kar ste v tem nauku čuli, straši, pak še zdaj prehitite tako strašno pravdo Božjo — zdaj še je čas! Zdaj še ljubi Jezus svojo milost razliva na vas — posebno toti čas!

Ko bo pak Jezus svojo milost pred vami zaperel, bo razlil nad vas svoj serd na vekoma. Amen.

II. Dodavek *).

„Tedaj bodo videli Sinú človekovega priiti v oblakih z veliko oblastjo ino čestjo.“ Luk. XXI. 28.

S temi besédami nam je Jezus svoj drugi prihod ob konci sveta napovédel, kedar bode prišel „sodit živih ino mertvih.“ Toti jegov drugi prihod bo pak s tem očitnejši, čestitéjši ino strahovitéjši, s čem skrivnéjši, pohlebnéjši ino veseljéši je prvi bil. — Tedaj bode prišel, pak ne več v podobi hlapca, ampak kakor vsegamo-gočni Gospod in Kralj večnega neskončnega veličanstva; — ne več kakor móž bo-

*) Propoved, od prepisavca te knjižice, govorjena ob missionu na Ponkvi 10. rožnika 1851. Poglej predi 21. izpraševanje.

lečin ino kakor izveržek ljudstva, ampak kakor sam svoj oblastnik nebes ino zemlje; — ne več kakor k smerti obsojeni pregrešnik, ampak kakor naj višji sodnik vséh živih ino mrtvih; — ne več od vséh zapuščen ino na križu umirajoč, ampak od brezčtevlnih trum nebeških angelov ino svetnikov sprejeman, na oblaku sedè ino s čestjo in oblastjo obdán; — ne več kakor krotko jagne, ampak kakor serdit lev, ino ne da bi med nebesi ino zemljoj mir ino spravo naredil, ampak da svet, ino kar je vstvaril, drugoč razdéne; ne več, da bi za grešnike iz vsmiljenja terpel in umerel, ampak da jê obsodi po pravičnosti; — ino nadalje ne da bi grešnike réšil iz sožanjstva hudíča, ampak da mu jê kakor večne sožnike (oznike — robe) verže v neizrečeno terpljenje: „Tedaj bodo videli Sinú človekovega priti.....“

Ino kdo — kdo bo ga videl tako priti? Mi kerstjani moji! Mi vsi, ko smo tukaj vkuper zbrani ino kateri še slišimo toliko mili glas Božji, ko nas zdaj tako močno k pokori vabi; — ino vsi ljudje, kateri so pred nami od začetka svetá živeli, ino kateri še bodo za nami do konca svetá živeli. „Vsi,“ nam pravi sv. apostelj Pavl, „moramo pred sodnim stolom Jezusa Kristusa raz-

odéti biti.“ — Razodéti — razkriti moramo biti! O strašna beséda! ta pomeni: vse naše misli — vse naše želje — vse naše beséde — vse naše déla — vse naše zamude in opušče dobrih dél morajo nekda pred Božjim sodnim stolom razodéte biti — razodéte vsem ljudem sploh ino vsakemu sledernemu človeku! — O pravična, vzveličavna pak strahovitna naredba našega Boga! Kdo to veruje, ino ves ne trepeče?

Nekda bom tedaj vsegavedočemu, vsegamogočnemu ino neskončno pravičnemu sodniku od vsega tega, kar koli sém vse svoje žive dni od malih nog do groba mislil, želel, govoril, stvoril ino ne stvoril celó natenko čist odgovor dati moral — ino bom od njega razsodbo svoje zaslužene večnosti prijél. Ino kdo vé, kako bo to razsojenje za mene! Ako se tedaj ne morem zadosti zagovoriti, tè pak joj ino gorje meni! tè sém navekoma — navékoma izgubljen — sém navékoma ob nebesa, sém navékoma ob društvo svetnikov — navékoma ob gledanje in uživanje Boga; — tè sém navékoma v žarjavico peklenske jame, navékoma v društvo hudičev ino pogublencev pahnen — obsojen na vse večne čase k jokku ino stoku, k tuljenju ino škripanju s

zobmi! Oj groza!! Oh strahota!!! — Toliko strašno je, v roke pravičnega Boga pasti.

Ljubljeni bratje ino sestre moje! Ali pak gréšnikom ni věč za pomáhati? Ali za nje ni nikake poti věč, po kateri bi se jim věčnega pogubljenja otěti dalo? O pač! Oznamim vam na Božjem mésti, izvoljeni kerstjani! pomoč, strašni obsodbi — grozni věčnosti uiti — pak samo, ako vi sami resnično hočete, če si, dokler glas Božji slišite, svojega serdca ne utedite: Sveti apostelj Pavl nas naimer tolaži rekoč: „Če se sami sodimo, ne bomo obsojeni.“ Oh kako dobrotljiv je naš Bog! On nam samim na voljo pusti, da se vže tu na zemlji sami sodimo, ino tako Božjo pravično sodbo prestrežemo. — Nosimo naimer v sami sebi sodnika, potolažimo si tega — učinimo si ga za svojega prijatelja: toti bo nam pomágal, vse v nas presoditi — spoznati in odpraviti, kar bi nekda pred vsem svétom Božji sodnik nad nami grajati ino pokoriti moral. — Ino kdo je le ti sodnik v nas samih? — Naša věst!! Sveti Bernard pravi: „Naša věst je naš sodnik, pak tudi naš tožnik, svedok (priča) ino berič.“ Kako lahko se tedaj sami sebe sódimo? — Ino to sodbo s sami seboj vam želim z dnešnjim naukom polehčati: ali že-

lim vam pokazati, kako si imáte svojo vést izpraševati, da si tega Božjega namestnega sodnika v svojem serdci utolažite skozi sakrament svete pokore, katero je Jezus Kristus, naš vsmiljeni Vzveličar kakor varno lestvico s petimi klini ubogim gréšnikom v nebesa postavil. — Stopimo tedaj, ino sicer te srečne dni, kateri so še nam posebno k vzveličanju od milosti Božje ponujeni, s sami seboj na sodbo. —

Sveti Duh! ti milostljivi delivec nebeških darov, razsvéti mi moj um, posvéti moje serdce in očisti moje ustnice, da bom sam v serdci genen ino presunen ti nauk vrédno oznaniti mogel. Podéli tedaj moji slabi besédi potrebno moč, ktera, kakor trobenta sodnega dnè, grobe gréhov predira ino vésti budi. Poslušajte . . .

I.

1. Kaj je vést? Vést je hrum iz večnosti v naše serdca — je glas Božji v nas, kir nas za dobre déla hváli ino za hude graja — kir nas pred hudimi déli varuje ino k dobrim opomina; — vést je toisto goréče svetilo, s katerim se Jeruzalem, naša duša, preišče ino spozná; — vést je tenka vaga, ktera tehta vrédnost naših najskrivnej-

ših misli ino še toliko tajenih déł ino je dobro pozná: ona pozná vse novo ino staro — vsi gréhi, ktere smo ali ob juterni zarji svojih mladih lét ali v svoji sivi starosti učinili, so celó pri čisli v predélih našega serdca hranjeni. — Vést je kakor hranilo, v kterem se vse — vse brez izgube varuje: oblaki izgubè svoje kaplje — drevje izgubi svoje listje — naše teló izgubi svoje premoženje ino življenje — ali pak človek svoje vesti ne izgubi, kakor tudi vest ničesar ne izgubi. Ako se človek s hudo vestjo nazaj ogleda, se jegove pregréhe kakor mrtvečke kosti iz groba pretečenosti grozovitno soper njega vzdignejo, ino če se napréj ozrè, vidi v prihodnosti nad seboj ostri meč pravice Božje. — Ali podáj se gréšnik, kamor koli se hoče, grožujam svoje vesti se ne bo umeknol. Ako se v nebo vzdigne, pak ondi je pravični Sodnik s svojim serdom nad njim — če se v pekel vdere, se v juterni kraj popelja, kder se mladi den rodi, če beži na rob valovitega morja: ob svojo vest ne bo — ona bo jemu jegove gréhe vseli ino povsodi očitala; — Kajn si je svoje roke v nedolžni kervi svojega brata oskvèrnil — ino vest mu več mirú ne dá; da bi si jo udušil ino potlačil, začne veliko mesto staviti — po puščavah tékati: pak on le vedno vidi svojega brata

v kervi plavati, jemu le zmirom grozni glas mozg ino kosti pretrésa: „Kaj si stvoril?“ dokler sam ustréljen ne pade. — Huda vest Hérodežu kaže odsekano glavo Johaneza kerstnika. — Huda vest piše kralju Baltazarju med naj večim hrupom posvétne-ga veselja jegove gréhe ino jih kazen na sténo. — Od hude vesti pečen, David ječi: „Ni ga miru v mojih kostéh pred moji-mi gréhi.“.....

Tako je huda vést méč, kateri si nikdar ne utopi (skerhta), je ogenj, kateri nikoli ne ugasne, je glas, kateri nikoli ne umolkne. Sveti Hieronym pravi: „Vest grešniku peklenske verige in okovi ková!“ Oj hudo vést iméti, je vže na zemlji po peklenski terpeti. Nesrečni gréšnik si svojo vést sicer duši ino dávi, pak zadušiti — zadaviti je nikar ne more. — Za hudo vést druge pomoči, drugega zdravila ni, kakor sakrament svete pokore, ktere začetek kakor prvi del je: izpraševanje vesti ali pokora razúma ino pameti. — Po vsi pravici učeni pogan Seneka pravi: „Če se hočeš poboljšati, spoznaj popréd svoje pregréhe. Zato se sam sebe, svoje serdce preišči; bodi svoj vlastni tožnik, ino potler si lahko sam svoj pravični sodnik.“

2. Kaj se pravi vést izpraševati? Se pravi, po vseh kotéh svojega serdca preiskavati, kaj smo od teh dob, ko smo ali začeli svoj gréh spoznavati, ali kaj smo od svoje zadnje dobre spovedi, ali od tegaistega časa, od kterega se spovedeti želimo, grešili soper Boga, soper svojega bližnjegu ino soper sami sebe — kaj smo pregrésili z dušoj ino telesem — z glavo ino serdцем — z umom, pametjo ino voljo, ter s petimi počutki svojega života, skrivno ali očitno — s sami seboj ali z drugimi — ali kaj smo grešili z mislemi, z željami, z besedami, z déli, z zamudami in opuščami dobrega. V tem nam kronani prerok David lép izgled dá: „Po noči sém v svojem serdci poiskával, ino si svojega duha — svojo dušo pométal.“

3. Ali nam je tréba, si vést izpraševati? Oh ljubi kerstjani! pač marsikteri med nami imá veliko listov v bukvah večne pravice s svojimi gréhi zapisanih; ino vemdar se sami sebi toliki gréšniki ne zdimó, ino se imamo vseli le malo grehov spovedeti. — Sedemkrat pade pravični, ino toliko nas je med nami, kteri, če se vsako leto le samo ednokrat ali dvé krati spovédajo, stežavojsedem gréhov vkup spravijo. Zakaj pak to? Ker jihovo izpraševanje

vesti ni za nič. Ako Bog na svojih angelih skverne (pege, màdeže) vidi, ino če pravični sedemkrat na den pade: zakaj pak se imámo mi tako malo gréhov spovedeti? Če bomo za vsako prazdno besédo, za vsaki krivični pénez, za vsako krivo nit odgovor dali, zakaj pak se imamo le tako malo spovédeti? Čudno je! Tisti, kateri skoz léto večkrat k spovedi gredó, se imajo izvekséga veliko gréhov obtožiti, nasproti pak tisti, kateri malokda, ali celó vsako léto le ednokrat k spovedi gredo, so čistejši, kakor angeli, so pravičnejši kakor pravični! — Oj kako težko to spovedniku déne, če si mora pri onih, kateri se porédko spovédajo, zavoljo njihovih treh ali četireh gréhov po pravici misliti, da je njihovo izpraševanje vesti slabo bilo — ja! da je njihova vést vže sama slaba, gluha ino topa, taka, da se jim smertni gréhi le kakor maljhene človečke slabosti zdè. — Joj takim! Kako se jim bodo nekda njihove slépe oči odperle, ko bo jè pravični Sodnik pred se poklical ino jim dolge verste njihovih pregréh v knigi večnega povračila pokazal. — Véste vi? kateri imáste po svojih mislih tako malo gréhov na sebi — na sodni den, ko bo den plačila ino bo se zemlja v prah zdrobila, bode Bog sam vašo

vést preiskal, pak navzoči vseh angelov, svetnikov ino vseh ljudi svetá — tedaj vam bo debela mréna z vaših oči padla, ko bo vže večni pekel pod vami zijal, da vas požrè. Ako nas kdo razžali, si to do naj menjše trohe pomnimo, razžalje pak, ktere Bogu učinimo, kmalu pozabimo, ino si mislimo, da jè tudi Bog pozabi. O neumnost! Bog vse-gavedóci ino naj pravičnejši, kateri vsak požirek merzle vodè, ko je žejnemu damo, pláča, vé za náš naj menjši gréh, ino bo ga tudi po vsi svoji pravičnosti tepel. Prehitimo tedaj sodbo Božjo, ino si sami svojo vést premislmo — izprašajmo! Pak

4. Kako imámo izpraševanje svoje vesti začèti? Z Božjo pomočjo! Jezus pravi: „Jaz sèm vinska terta, vi ste pak rozge; kakor rozga, če ni na terti, nikár ne rodi, tako tudi vi brez mene nič ne morete.“ Ino ker smo skoz gréh Boga Očeta, Sinú ino svetega Duha razžalili, moramo tudi, če hočemo pravo pokoro začeti, Boga najpred na pomoč klicati ino prositi, da nam vse naše gréhe svétlo pred oči pokaže, kakor so v večnih bukvah zapisani. — Taista žena v evangelji, ko je od svojih desetih pénezev ednega izgubila, je celo hišo premetla, da bi ga drugoč našla. Pak kaj počne najpopre d

Ona ne vzeme najpréd metle, temoč popred luč užge ino tè še le pométa. O ljubi bratje ino sestre! vzdignimo tudi mi pred premišljevanjem svoje vesti svoje težko serdce ino svoje gréšne roke protinebesem ino molimo: „Pridi sveti Duh! razsvéti mi mojo pamet, geni moje serdce, da svoje gréhe spoznam ino milo objočem.“ Vpijmo z vénčanim prerokom: „Ti o Gospod! si moja luč; o Bog! razsvétli mi mojo temo!“ ino svésti si bodimo, da bomo uslišani. Jezus pravi: „Nebeški Oča bo dal dobrega Duha tem, kateri ga prosijo. Le prosite ino boste dobili.“ Ino Izaia prerok terdi: „Da se Bogu serdce gene, kakor hitro gréšnik vzdihuje.“ Ino „Ako boš za pomoč vpil, ne bodeš dolgo vpil, ker on bo se te skoro vsmilil.“

5. Strasti. Ko smo svetega Duha na pomoč poklicali, zdaj pak obernimo oči svojega duha na sami sebe — na svojo vést — preiščimo v njej, kateri med sedmimi naglavnimi gréhi da je v našem serdci kakor poglavár ino vojvoda, kteremu so vse naše nagnjenja z gréhi vred podložne — kateri med njimi da je v nas kakor korenina ino deblo, ino so drugi gréhi le kakor panoge ino véje — kterega gréha da se vsi drugi le kakor

kite ino žile glavè deržè: ino našli bomo, ali smo posebno podverženi napuhu, lakomnosti, nečistosti, nevoščljivosti, požertnosti, jezi ino lenobi. — Toti svoj poglavitni gréh, ko je v našem serdci na vse kraje razraščen, pak nalezemo, če premislimo: v čem večkrat ino naj rajši pregrešimo, na kaj naj večkrat mislimo, ino kaj naj večkrat ino naj bolje poželimo, kaj pred ljudmi naj skerbneje skrivljemo ino tajimo, kaj se naj bolje bojimo, da bi se ne razvédelo, ino kaj nam naj hujše težko देने, ako nas kdo s tem dráži, nas tega dolži ali v strah vzeme.

6. Potler pak, ko smo spoználi, v katerem gréhu da smo naj bolje zapopadeni, stopimo, kakor smo si bodi černi, na svétlo solnce desetih Božjih zapovedi ino petih cirkvenih zapovedi, da nas od vseh krajev obsija, da vidimo, kako smo se proti vsaki pregrešili: ino gledali bomo, kakor na jasnem nebesi v nebeški zarji Božjo presvéto voljo ino svoje pregréhe. — Pri taki svetlobi preglednimo nadalje zvesto ino natenko vse verste sedmih naglavnih gréhov; — šestih gréhov so-per svetega Duha; — četireh vnebovpijočih gréhov ino devetih tujih gréhov: ino kakor hitro na ktereга zadenemo, ko smo ga tudi stvorili, bo nas vést nanagloma zažgála, kakor da bi peklenski ôgelj na njo padel, ino

bo milo zajéčala: „Tukaj postój, ino pod križem premišljúj svoj dolg!“

7. Ker so pak tudi zamude in opušče dobrih déł gréhi, premislimo dalje osem vzveličanosti; — šest posebnih dolžnosti; — ter sedem dušnih ino sedem telesnih déł milosti, da se spomnimo, ali nésmo kterega dobrega dela opustili, ktero bi bili lahko stvorili. Oh premislimo, koliko priložnosti nam je vsmiljeni Bog podával, pak si jih nésmo obračali na Božjo čest, k svojemu ino svojega bližnjega vzveličanju!!

8. Tedaj še imamo posebno premisliti, kako smo svoje stanovske dolžnosti dopolnjevali. Premislite zato vi predpostavljeni, kako ste se proti svojim podložnim zaderžali; — vi starši — otroci; vi gospodárji, gospodinje — hlapci, dekcle, zakonski; delavci, rokodelci, kerčmárji, teržci i. t. d.

II. Pristavki.

a. Hude misli ino želje. „Karkoli je gréh učiniti, to je tudi gréh misliti.“ Pravi sv. Hieronym. Kar pak izpraševanje hudih misli ino želj zadéne, imámo dobro premisliti, ali smo nad hudimi mislemi radovoljno dopadenje iméli ali ne, ino če smo se v njih pomudili; ino ako smo v hude želje privolili, ali ne, če se ravno v

dejánji nič ni zgodilo. Jezus naj svetější pravi: „Ako kdo drugi spol le s po-
želenjem pogleda, stvari vže ne-
čistost pri sam sebi v svojem serd-
ci.“ — Gréšne misli, ktere sveti Nilo po
pravici „hudičevo seme“ imenúje, lepó
loči sveti Auguštin: „da so kakor
žarjavica: če roko kmalu odmek-
nete, kakor hitro se žarjavice ali
živega ôglja doteknete, vam nič ne
déne; če pak ga količkaj v roci po-
deržite, se opečete: ravno taka je s
hudimi mislemi; nič vam ne stvo-
rijo, če si je hitite odbijati, če pak
je količkaj v serdci pomudite, bo-
ste na duši ranjeni.“

b. Da svoje smertne gréhe prav preteh-
tamo, še imámo

I. jihove okoljščine

II. jihove nasledke, ino

III. jih število premisliti,

I. Imámo okoljščine, ktere gréh ali po-
veksajo ali ga celó premené, ali ga tudi na-
sobotnega stvorijo, premisliti ino na spovedi
povedeti. Postavim: Tako je razloček, če
gréšnik na spovedi pové: Nečiste misli sém
imél, pak mi néso po volji bile, temoč sém
si je odbijal; to je zasluženje, ker se izkuš-

njava premága. Če pak gréšnik reče: Ne-sem sicer gréšnega poželenja imél, vendar sem si gréšne misli le kèsno — počasu odpravljaj; je odpustljiv gréh. Ako se pak spokornik spové: V nečistih misleh sèm se prostovoljno ino s poželenjem zaderžaval, tè je to smertni gréh. — Tako je odpustljivi gréh, če kdo komu le malo reč premekne; če še se pak okoljščina pristavi: da se je ta mala reč večkrat vzela, tako, da je je vsega vku-per vže velika vrédnost, tè je tudi gréh velik. Tako je razloček med kletvicoj, če iz naglosti kakor nevédoma zakolnete; ali pak če od serda kolnete, ino to še vpričo drugih ljudi. Vekši je gréh, če post prelomiš ino prepovédane dni navzoči ljudi meso jěš, kakor če doma skrivši sam post prelomiš, ker je v onih primerkih vseli pohujšanje poleg. Vekša je tatbina v cirkvi, vekša nepokorščina do duhovnikov: ja vsaki gréh v nedeljo ali prazdnik nčinjen je vekši, ker so ti dnevi posebno k Božji česti posvečeni. Tako je razloček, ako grešnik na spovedi réče: Toti gréh sèm pet ali šest krat stvoril, kar živim, ali če okolščino pristavi: Od svoje zadnje spovedi sèm toti gréh pet ali šest krat učinil; ali celo: S tem grehom uže pet ali šest lét k vsaki spovedi pridem.

Natan prerok stopi pred Davida kralja ino ga upraša: Kaj si človek zasluži, kir je svo-
jemu bližnjemu edno ovco ukradel? Ko bi bil
prerok to kralju brez vse okolščine povédel,
bi bil on po Božji postávi razsodil in ukazal,
ukradeno ovco četverno povernoti. Natan pak
še je tudi to okolščino pristavil: da je toti
človek ubog ino ta vzeta ovca jegovo edino
premoženje. Zavoljo te okolščine pak je Da-
vid še ostréjšo sodbo sklenol: „Človek,
ko je to stvoril, si smert zasluži!“
— Glejte! Kako potrébno je tedaj, da si po-
sebne okoljščine svojih gréhov dobro pre-
mislino, da more spovednik pravo težo na-
ših gréhov spoznati. Gorje pak lažnivemu
gréšniku, ktéri svoje gréhe navlašć v take
okoljščine zavija, da se spovedniku ležej pri-
krije! jemu je, kakor da bi svoje gréhe sa-
me zamolčal.

II. Nasledki. Potler imámo tudi nasledke
svojih gréhov ali toisto hudo, kar je iz naših
gréhov izviraló nam ali drugim v kvar, po mo-
gočnosti premisliti. — Čem hujši ko so na-
sledki naših gréhov ino čem bolje ko smo jè
prevideli, ali bi jè lahko bili prevideli, tem
veksi so tudi naši gréhi sami.

V stari zavezi (zakonu) je Bog zapevé-
del, da mora človek, ktéri svojega studenca
ne zadéla, ino je tako kriv, da živinče je-

govega soseda noter pade, svojemu bližnjemu kvar povernoti. — Če pak Bog pri posvetnih rečéh tako sodi, koliko več pri duhovnih, če bližnji iz našega gréha kvar imá. Post: Ako bližnjega navlašč z žarko besédoj pikneš, ker pak prevéš, da bo iz tega jeza ino zaméra prišla, imaš smertni gréh. Tako nečisti pogovori (klafanje), nesramne oblačila v drugih dostikrat gerde misli ino želje budè, ino ti nasledki, ker se naravnost previdijo, so smertni gréh. Ino kaj bi rekel od staršev, kateri svoje otroke sami preklinati učè! Velikokrat so gospodinje krive, da je družina kradljiva, zato, ker so one preskope. — Pak tudi za nas same imájo naši gréhi hude nasledke, ktere smo premisliti dolžni: Tako pride iz pijanščine opuščanje svojih dolžnosti, ker pijani ni za delo, ne za molitvo; pride prepiranje, preklinanje, tepenje, nečistost ino še veliko druga hudega, — Zato če le nekoliko nesrečne nasledke svojih grehov post: svoje prevzetnosti, skoposti, nezderljivosti, nevoščljivosti, požernosti, serdljivosti, nemarnosti premislite, se vam mora serdce tergati od groze tako velikih pregréh!

III. Čtevílo. Nazadnje še smo dolžni čtevílo svojih smertnih gréhov premisliti,

ino sicer tako pričistem, kolikor naj bolje moremo. Ako čtečila ob édnem ne vémo, pak se poprék (sploh) spomnimo, kolikokrat smo gréh najberžej ponovili vsak mésec, vsak teden ali vsak den. Kratko nikár ni tedaj zadosti, če kdo na spovedi pové, da je sovražtvo imél, temoč premisliti ino povedeti mora, kolikokrat je v tem sovražtvi bližnjemu kaj hudega poželel ali si do njega serd ponovil. Pač slabo je izpraševanje vesti, ako se gréšnik na spovedi obtoži: sém tè pa tè molitvico opustil; nésem vseli pri Božji službi bil; ali če celó pravi: To ali to sém pet ali desetkrat več ali menje stvoril: čtevalo se mora povedeti.

c. Polehčanje izpraševanja vesti. Da si izpraševanje svoje vesti polehčamo, ino se na svoje gréhe, na njih okoljščine, nasledke ino čtevalo spomnimo, le premislimo kraje, kako smo se v cirkvi, namešnem peti, na drugih potih, doma, na deli, pri dobrih voljah, sami ali v družtvi zaderžali; — le premislimo ljudi, s kterimi živimo ali s kterimi se shájamo — stárše — duhovne ino posvetne predpostavljene — učitelje — otroke — mlajše — družino — žlahto — prijatelje — znance, scesede, sovražnike, ubožce, tujce i. t. d.

d. Ali si imamo pri izpraševanju svoje vesti veliko prizadévati? Sveti cirkveni učitelji nas učè, da s tako skerbjo, kakoršnjo imámo pri kakor koli drugem imenitnem ino težkem opravili. Sveti Toma Vilanovljan pravi: „K izpraševanju vesti je trebe tem vèč ali menje skerbi, tem vèč ali menje časa, pred čem deljšim ali kratšim časom je človek pri spovedi bil, ino čem vèč ali menje je bogaboječ.“ — Človek, kateri vsak mésec ino še večkrat k spovedi hodi, si svojo vest hitréje premisli, kakor mlačni, leni kerstjan, kateri le ob léti k spovedi gre. — Hiša, ktera se vsak den pométa, se hitréje oznaži, kakor taista, ktera se le vsako léto edno ali dve krati očedi. — Potler bogaboječa dušá, kateri nič hujše ne merzi, kakor gréh, ino ktera se tudi ničesar bolje ne varuje kakor gréšne priložnosti ino nevarnosti, si svojo vést lahko ino kčasu premisli: ali pak veliko si imá léni, raztreseni gréšnik prizadévati, kateri gréhe na vse kraje s svojimi počutki v se požira, kakor morska goba vodo. — V hiši, v kateri so vrata vedno zaperte, ino ničér noter ne more, razve da ga uprašajo, kam ino kaj bi rad, v taki hiši se vz-večer lahko prečtéje, koliko ljudi da je céli den noter prišlo. Dru-

gači postavim je pri veliki kerčmi, kder so vrata vsakemu odperete. Kdo vé za vse ljudi, kateri celi den noter ino vun grejo?

e. Zlo lahko bode človeku si za spoved svojo vest izprašati, ako jo vsaki den izprašuje ino sicer v večer pred spanjem, kedar je dolžen popolni kës obuditi, da se kde z gréhom na onem svetu pred večno sodboj ne prebudi. — Vsak den vz-večer je pak tudi rés naj boljša doba, glas svoje vesti čuti. Kedar se zmrači, izgine svét ino posvetna sleparia. Tè nehájo hišne skerbi ino posvetne opravila; — pogovárjanje ino društvo z ljudmi mine, tudi naše strasti ino nagnenja se začnejo hladiti. To je tedaj tisti srečni čas, ko se s svojim serdцем lahko pomenimo, ino glas svoje vesti lahko poslušamo. — Tega si je Adam prvi gréšnik izkusil. Po dnevi ga Eva izkuša, da bi prepovédani sad jedel. Jegova véstmu sicer pravi: „Nikar ne stvari tega, to je gréh!“ Pak tega glasa svoje vesti še téda Adam ni čul, pohotenje, da bi Bogu ednak bil, ino da bi se svoji ženi ne zameril, mu je glas vesti oglušilo. Pak vz-večer zasliši šum med drevjem in občuti, da Bog nad njega pride. Tedaj še je le spoznal, da je Božjo zapoved prelomil, da je grešil. „Vz-večer je spoznal svoj gréh,“ pravi sv. Ambrož. Vže pagán Seneka nam dá

v tem lep izgled, on od sam sebe piše: „Jaz sém sklenol, vsak den svojo vést premisliti. Kedar vz-večer luči ugasnejo ino moji ljudje zaspijo, teda preiščem vse svoje beséde ino déla célega dné. Tako k sam sebi lahko rečem: Glej! da tega ali one-ga nikár věč ne stвориš! za dne st odpustim!“ Ino rés! kdor hoče sam sebe spoznati, učinjene gréhe popraviti ino se novih varovati, mora vsak den svojo vest izprašati, kmalu kès obuditi ino terdni sklep stvoriti, se poboljšati, kar (izpraševanje vesti vsak den vz-věčer) sveti Hrysostom močno priporoča. Sv. Francisk Borgia je vsaki den po dvé uri svojo vést izpraševal.

f. Komu pak je k svojemu vzveličanju tre-be, si vse gréhe svojega célega življenja premisliti, si vse svoje léta v grenkosti svoje duše premisliti, ino zdaj ob tako lépi priložnosti splošno ali dolgo spoved od svojega célega življenja stvoriti? *)

Tisti, komur popréšnje spovedi nikár ne veljajo:

1. Kdor se je le poverhoma ino vnemarno izpraševal, ino se je najberžej nevrédno spovédal.

*) Navod k temu naideš v knigah: Napeljevanje dolgo spoved storiti: „Duhovni Tovarš;“ „Dušna Paša;“ „Člověško Serdce“ i. t. d.

2. Kdôr se je bez serdčnega kèsa nad gréhi ino bez terdnoga napredvzetja, se poljšati spovédal.

3. Kdor je kak gréh, ali kako potrébno okoljščino ali znamenit nasledek ali čtevilno greha iz sramežljivosti ali strašljivosti sam rad prikril ali zamolčal.

4. Kdor je sam rad v bližnji gréšni priložnosti ino v svojih gréšnih navadah po spovedi ostál ali ostájal.

5. Kdcr je imel tuje blago ali počtenje vernoti, pak si na spovedi ni terdno napredvzel, to stvoriti, ali tega tudi ni stvoril, ako bi bil ravno lahko.

6. Kdor je s svojim bližnjim v sovražtvi živel ino se ž njim ni spravil, ali spraviti hotel.

Če so toti ravno na spovedi odvezo zadobili, jim vémdar nič ne veljá, ker jim Bog v takem stanu gréhov ni odpustil; dolžni so tedaj, ako hočejo vzveličani biti, se od svojega célega življenja, ali od teiste spovedi, ko jim je nevrédna bila, premisliti ino spovédeti, drugači umrejo v Božjih ropih.

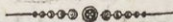
Sklep.

Oh ubogi gréšniki! če ste si ti nauk k serdцу vzeli, se vam berž tako godi, kakor se v svetem pismi od Eglona bere, da „je

Ehuu meč v stran vpehnol ino gav njegovi dobrovini tečati pustil.“ Tudi v vašem serdci teči meč predramljene, preplašene hude vesti: oj izderite si ga s zvéstim izpraševanjem svoje vesti ino skoz dobro spoved, da se vam v peklenškem ognji za neskončno večnost ne ožari. — Obernite si te milostljive vzveličanjske dni na pravo spreobernenje svojega življenja! Zdaj še je prijetni čas! Zdaj še vam sija rumeno solnce milosti Božje — zdaj še čujete mili glas nebeškega Očè, ko vas tako močno k poboljšanju kliče. Zdaj še vsmiljenega Jezusa vidite na svetem križu, kako svoje prebodene kervave roke proti vam razpina, da bi vas spokorne objèl Vaše léta vam naglo tečejo ino vam bodo tudi do zadnje ure dotekle — ino Jezus ne bo vèč za vas Jezus — Vzveličar — ampak on bode vaš nepreprosljivi, neskončno pravični sodnik. — Prehitite tedaj sodbo Božjo: sodite se sami sebe — dajte se svojemu spovedniku, namestniku Božjemu obsoditi. — Oh obrnite se nazaj k svojemu nebeškemu Očeti, kateri vas zdaj toliko na glas k sebi vabi, in on bo vam, kakor tisti evangeljski oča svojemu izgubljenemu sinu, proti prišel, vam bo vse odpustil ino vas drugoč za svoje otroke sprijèl. Vsej nebeški Oča sam pravi: „da bo ležej

mati na déte, ko ga je rodila, pozabila, kakor jaz na človeka, ko sèm ga ustvaril.“ Ja, nebeški Oča je gréšnikom celó pri sam sebi prisegel, da „ne hoče smerti gréšnika, temoč da se spokori ino vékoma živi.“ Oj ne protivite se zato svetemu Duhu, ko se zdaj s svojimi darimi ino milostni preobiloma nad vas razliva, vam serdca maja ino k pokori nagiblje. — Glejte! ljubi bratje ino sestre! Božji angelci se nad spreobernenimi gréšniki toliko veselè, o učinite jim tudi vi ino izvlasti te srečne dni mnogo veselja: ja razveselite skozi svoje pravo spokorjenje svetnike Božje ino vse pravične ljudi. — Oj pomagajte si — pomagajti si še zdaj v nebesa, dokler so še vam odperte — da ne boste teda, kedar bode nebo ino zemlja ino morje nad vašimi glavami vkup hrúlo, obupani vpili: „Za nas ni več pomoči — za nas ni več vsmiljenja, mi smo izgubljeni — pogubljeni — izgubljeni: ino smo si tega sami krivi; smo izgubljeni — pogubljeni na vse večne — večne čase — smo izgubljeni — pogubljeni, ino prav se nam je zgodilo, ker smo sami v pogubljenje derli: nam na vékoma druga ne ostáne, kakor jok, tuljenje, erjutje ino škripanje z zobmi!!! — Jezus, ino Maria ino sveti Jožef!!! Vari nas

tega večni Bog, ti naš preljubi Oča nebeški! — — Oh Maria, ljuba Roža Devica, naša mila Mati, ti pribežališče gréšnikov, prosi, oj prosi za nas zdaj, zdaj te dni našega spreobračanja: oh izprosi nam pravo, stanovitno pokoro. Pak še tudi k tebi se obernemo sveti Martin! ti mogočni pomočnik ino zavetnik te toliko srečne fare, izprosi nam, da svoje terde gréšne serdca Božji milosti odpremo, da si svojo vést dobro preiščemo, jo spovedniku natenko razkrijemo, ino da tako po sakramenti svete pokore zadobimo svoji duši mir — zastavo večnega vzveličanja, da bodemo čisti ino veseli Jezusu proti šli, ko „bo prišel v oblakih z oblastjo ino čestjo sodit živih ino mertvih.“ Amen.

MOLITVE.

Juterna molitva.

Moj oča nebeški! Ogledni se na svojega ubogega otroka, kir pred križem tvojega preljubljenega Sinú kleči ino pošlji mi svojega svetega Duha, da dnes moje misli posvečuje, moje serdce s tvojo ljubeznjo užaga, moje noge po tvoji sveti volji ravna, moj jezik po tvoji zapovedi ljubeznivodi, moje poglede k tebi obrača, moje roke k tvojemu veselju giblje! — Odpusti mi vse gréhe, ko sém te ž njimi včera ali snoči, v mislih, v željah, ali kakor koli razžalil. Pomagaj mi o Bog! da jih dnes ne ponovim ino nikake priložnosti ne opustim, ob kateri ti pokazati zamorem, koliko te ljubim.

Posebni sklepi.

Dnes se hočem tega... ogibati; se tej... družbi umikati. — Ponovim li ti... gréh, si bom kmalu to pokoro... naložil. — V tem... se hočem dnes posebno vaditi.

O Jezus! tebi živim; o Jezus! tebi umrem; o Jezus! tvoj hočem biti dnes ino vseli živ ino mertev. Amen.

Večerna molitva.

Kedaj sèm dnes vstal? — Kaj sèm od ure svojega vstaneja dozdej delal — govoril — želel — mislil? — S kom sèm dnes v društvi bil? Kako sèm se do svojih staršev, bratov ino sester, predpostavljenih, podložnih ali drugih ljudi zaderžaval? — Kak sèm bil v cirkvi — po poti — na deli — doma? — Ino zakaj sèm bil ták?....

Drugeč me moja vést toži, da sèm se pred toboj, o Bog! dnes velikokrat pregrešil. Le predobro spoznavam, kako slab da sèm, ino kako kmalu da se mi moji storjeni sklepi skrušijo. — Resnično bi moral vse upanje izgubiti, ako se svoje reve spomenem, ko bí ne vedel, da si ti, o Gospod Bog! milostljiv oča do svojih skèsanih otrok. Ozri se na mojo dobro voljo, ino me ne zaverzi izpred svojega obličja. Odpusti mi zavoljo neskončnega zasluženja svojega preljubljenega Sinú, Jesuza Kristusa, kir je tudi za mene na križu umerl in obaruj me nocor vsakega greha. — Postavi mi svojega svetega angela na stran, da mene, moje prijatelje ino sovražnike, ino posebno teiste, katerih duše boš nekda od mene terjal, — varuje ino brani, — Podéli vsem vernim

dušam večni mir; za to te prosím, po Jezusu Kristusu, Gospodi našem. Amen.

Jezus, Maria ino sv. Jožef! Vam serdce ino dušo dam! — Pomagajte mi ob poslednji vojski! — K vam v večni raj doidi duša moja. Amen.

Mešne molitve.

Molitva pred sveto mešoj.

O vsegamogočni, sveti Bog! Jaz ubog gréšnik se prikažem pred tvojim oltarjem k neskončnemu darovanju svete meše. Ti dar samo je tvojega neskončnega veličanstva vréden, ker je tvoj edinorojeni, večni Sin sam, kir se daruje. V zedinjenji z onim naj popolnejšim namenom, s katerim se ti je tvoj prelubeznivi Sin v daritvo za nas dal, ti to sveto mešo poročam, v moljenje ino češčenje tvojega naj svetéjšega imena, v zahvalo za vse meni do zdaj podeljene milosti, v zadostitvo za vse svoje učinjene grehe, v dosego vseh mi potrebnih milosti, izvlasti te, v pomoč ino tolažbo tem, za ktere sém posebno moliti dolžen, posebno tem le živim — ino totim mertvim, — —

Pripravi, o Bog! moje serdce, očisti mojega duha, izbriši moje gréhe; da se pri ti presveti daritvi vréden prikažem.

Ino zdaj hočem s sveto pobožnostjo tebe, moj Vzveličar! po poti tvojega grenkega terpljenja moliti, hočem s tvojo milostjo, o Jezus, tvoje terpljenje in umrenje premišljovati, katero se zdaj nekervavo obhaja.

Mešnik gre k oltarju.

Kristus gre s svojimi učenci na Oljsko goro.

Ljubeznivi Vzveličar! Vse terpljenje, ko je imelo nad te priti, si dobro predvédel, ino vemdar si mu serdčno proti šel. To si iz ljubezni do mene storil, ino jaz nehvaležen otrok se iz ljubezni do tebe ne hočem premagati, da bi greh zapustil? — Pak odzdaj, o Jezus! hočem svoje grešno življenje zapustiti, če me še ravno toliko težko stane, ker si ti iz ljubezni do mene tolikemu terpljenju rad proti šel.

Pričetek svete meše.

Mešnik moli pri vznožji oltarja.

Jezus na Oljski gori kervavi pot poti.

Žalostna do smerti je bila tvoja duša, o Gospod! ker si videl grehe celega svetá

ino večno pogubljenje gréšnikov; vedel pak si tude neizrečeno terpljenje, ko si je imel za gréhe prestati, ino da se jih še toliko ne bo dalo spreobertoti in oteti! — To je tvojo dušo žalostilo; trikrat si na Oljski gori molil, ino se vës v voljo svojega večnega Očeta vdal; stiskave so ti kerv kakor pot iztlačile, in angel je moral tebe Sin Božji! krépiti. — Jaz čertim ino obžalujem svoje grehe, ko so ti toliko težavo učinili. Oča! za svojega Sinú voljo me vzpet v milost sprimi; in ako mi terpljenja pošlješ, ino če me nadloge obidejo, pošlji mi tude tolaža ino pomoči.

Mešnik poljubi oltar ino gre na stran berilno.

Jezus je od Judaža izdan ino k Anažu peljan.

O Jezus! bil si toliko dober do krivičnega, nehvaležnega Judaža, si si voljno dal roke zvezati ino se k Anažu peljati, kder si se tudi v lice biti pustil, da bi za moj napuh terpel. — S tvojo milostjo, o Gospod! hočem od sega dob do vseh ljudi dober ino pri vseh krivicah iz ljubezni do tebe poterpljiv biti.

Mešnik ide na srédo oltarja, moli Kyrie
eleison ino Gloria.

Kristus je k Kajfažu peljan, od Judov zasramovan, od Petra zatajen.

O Gospod! koliko si le ono noč v ječi prestal, ko si od svojih učencev zapuščen, v rokah nesmilečnih hlapcev bil? — To skrivno terpljenje si za mojo voljo prebil, zakaj jaz sèm te s svojimi grehi pač večkrat izdal kakor Peter; oj dostikrat sèm te po gréšnih mislih, po nespodobnih pogovorih ino hudih delih zatajil. Da bi se drugim ljudem ne zaméрил, sèm grešil ino tebe zapustil! pak tebe, o Vzveličar se ne hočem nikdar več sramovati, ino hočem vseli kazati, da sèm tvoj ino ne svétov.

Mešnik se k ljudstvu oberne ino reče:
Gospod z vami.

Kristus se k Petru oberne, ga pogleda ino k kèsu nagne.

Oberní svoje milostljive oči tude na me, o Gospod! Jaz sèm veliko več grešil, kakor Peter ino bi iz celega serdca rad svoje mnoge gréhe objokoval. Dodeli mi k temu svojo milost.

Mešnik gre na berilno stran ino moli.

Kristus je zvezan k Pilatužu peljan ino krivo tožen.

Ti, o Gospod! si pred sodni stol človeka prišel, ino krivo tožbo prestal, da bi jaz grešnik pred Božjim sodnim stolom po pravični tožbi v večno pogubljenje obsojen ne bil. Ko bom nekda pred tobaj, pravični sodnik, od svojega celega življenja odgovor dati moral, — tè mi bodi milostljiv! — Zdaj pak mi daj milost, tako živeti, da mi nekda ne bo trebalo trepetati.

Mešnik gre na sredo, ino na drugi strani bere evangelj.

Kristus je od Pilatuža k Herodežu poslan, in od tega zasmehovan ino zaničevan.

V svojem življenji na zemlji si nam, o Gospod! po svojem svetem obnašanji ino po svojem nebeškem nauku pokazal, kako po Božji volji živeti imamo. Činil si le vse dobro, ino vemdar so te zasramljivo ino zaničljivo po mesti od sodnika pred sodnika vodili; v zasmehovanje so ti bélo oblačilo oger-noli. — Vse te je zasramovalo, ino k vsem tem velikim krivicam si molčal. — Ino jaz bi iz ljubezni do tebe ne molčal ino z voljo ne terpel?

Mešnik moli na sredi, ino se potler so-
pet k ljudstvu oberne.

Kristus je drugoč k Pilatužu peljan ino raz-
bojniku zadpostavljen.

Zahvaljujem te, preljubljeni Vzveličar!
za toliko stopinj, ko si jih za me stvoril. Iz
hvaležnosti ti hočem tudi vse svoje stopinje
izročati. Zahvaljujem te tudi za poterpljivost,
ker si krive tožbe ino toliko krivic, ino po-
sebnno ovo sramoto preterpel, da so te raz-
bojniku zadpostavili. Tude jaz sèm te veli-
krat zadpostavljaj, sèm kaj druga bolje ljubil
in iskal, kakor tebe, daleč raji na kaj dru-
ga mislil, kakor na tebe. Od sega dob mi imaš
ti naj ljubša misel biti; ne dodaj, da bi jaz
kar koli na svétu tebi predstavljaj; ker si
ti moj Gospod ino Bog, moja naj viša dobro-
ta. Kaj bi meni le pomagalo, ako bi ravno
celi svét dobil, tebe pak ne ljubil, kterega
sèm črez vse ljubiti dolžen.

Ob darovanji.

Mešnik kupico (kelih) odkrije ino da-
ruje kruh ino vino.

Kristus je svojega oblačila slečen, k steburu
priklenen, grozovitno bičevan ino vénčan.

Vsegamogočni Oča nebeški! kir si svo-
jega Sinú za nas dal, da bi po svojem gren-

kem terpljenji in umrenji tvoji Božji pravičnosti za naše gréhe zadostil: spriimi milostljivo ti dar, kir bo se kmalu v naj svetéjšo daritvo Telesa ino Kervi tvojega Sinú spremenil.

Voljno si šel, Jagne Božje! v smert, rad si prestal vsako móko (martro), da bi mi ubogi gréšniki večnih mók rešeni bili, ko smo si jih s svojimi gréhi zaslužili. K stebru priklenen si naklonjen stal in ob strahovitnem bíčevanji svojo drago Kerv prelival. Tvojim ranam ni števila! Resnično, naš dolg si nosil ino naše bolečine na se vzel. Vès v ranah si še bil zasramovan; z neizrečeno divjostjo so te hlapci po ternjevi kroni tolkli, ko so ti jo pritisloli, tako da so terni v tvojo sveto glavo derli ino se ti je Kri po obličji ulivala. — Oh! ino vsega tega terpljenja je le gréh kriv! O, prosim te, varuj da me vsakošnjega gréha!

Mešnik si roke umiva.

Pilatuž Kristusovo nedolžnost izreče.

Ja, ti si Sveti ino Nedolžni — jaz pak dolžni. Jaz sèm si to kazen zaslužil, ino ti jo za me terpiš! Ti kazen namesto mene tako terpiš, kakor da bi jo jaz rés sam prestal. Ne dopusti, da bi to terpljenje nad

nami ubogimi grešniki v izgubo šlo. Umij nas s svojo Kervjo, da lepo dušino oblačilo, ko smo je pri svetem kerstu dobili, v novi snagi našo goloto pokrije.

Mešnik reče k ljudstvu: Molite bratje!

Pilatuž pokaže Jezusa ljudstvu.

Molim te, o Bog! v tvojih nezapopadljivih sklepih; tvoj Sin, Bog ino človek vkuper, je za nas gréšnike terpel. Vse polno ran ino kervi je bilo jegovo sveto Telo, razbito, opljuvano ino kervavo jegovo sveto obličje ino ternjeva krona na glavi. O kolika grozovitnost! Ino vemdar je tako smert ino pekel obladal! Tu in ondi te hočemo, Odrešnik, slaviti!

Mešnik moli ali poje predglasje.

Kristus je k smerti obsojen.

Vsegamogočni, večni Oča! iz celega serdca ti hvalo davam za brezšteviline dobrote, ko si mi jih izkazal, izvlasti pak za tvojega Sinú Jezusa, skoz kterega si nam vse milosti dal. Hvala bodi tebi, o Vzveličar! za tvojo neskončno ljubezen, s katero si tako poterpljivo sprijel obsojenje k smerti, da bi mi ubogi grešniki obsojenja v pekel zaslišati ne morali, če le po tvoji sveti volji živimo. —

Zapiši, o Gospod! tvoj sveti Duh besedo tvojo v mojo dušo, ino daj mi moč, da tudi vseli po njej živim, da nekda v družbo vseh tvojih svetnikov pridem, kateri v večnem vzveličanji tvojo neskončno ljubezen hvaleč ino moléč pojejo: Svet, svet, svet je Gospod Bog nebeških trum! Vês svét je njegove časti póln!

Pod tiho mešoj.

Mešnik tiho moli.

Jezus nese svoj težki križ na Golgoto.

Vsegamogočni Bog, Oča nebeški! Ne glej na naše gréhe, temoč na svojega Sinú, kir je bil kakor pravo velikonočno jagne v mesnico peljan. S serdčno žalostjo nad svojimi gréhi, premišlujem, o Jezus! kako voljno si križ na svoje razmesarjene rame vzel ino na morišče nesel. Brez vse tožbe si križ za me nesel, ino jaz ne hočem iz ljubezni do tebe svojega križa nositi? Ino kaj je pač moje terpljenje proti tvojemu groznemu terpljenju? — Rad hočem svoje terpljenje, ko sém si je vže davno zaslužil, prenašati ino tebe nasledovati. Vse hočem iz ljubezni do tebe terpeti, ker si ti iz ljubezni do mene toliko prestal. Rés, nikak drug pot v nebesa ne pelja, kakor pot terpljenja ino križa.

Zato me krépi, o Bog! Brez tebe ne morem nič, skoz tebe vse; ker ti si moj Gospod ino moj Bog.

Blagoslovi mene, o moj Bog! blagoslovi vse mojce ino vse ljudi; blagoslovi posebno I. I., ko sèm za nje posebno moliti dolžen; daj vsem milost, pobožno živeti ino srečno umreti.

Sveto povzdigovanje.

Mešnik posveti kruh ino vino.

Jezus Kristus je na križ pribit.

Kristus Jezus! po neizrečenih bolečinah, ko si je na gori Kalvarii prestal, ko so ti tvoje oblačila posilama slekli, ino ti tako tvoje mnoge rane sopet uderli, ko so ti tvoje roke ino noge z ostrimi železnimi žreblji na križ pribijali, po tvoji dragi Kervi, ko si jo poleg prelil, te prosim: Odpusti nam naše gréhe. Na tebe, zaupamo, Božji Vzveličar!

Mešnik povzdigne hostio.

Kristus je na križu povzdignen.

O Jezus! na tebe verujem, na tebe zaupam, tebe ljubim iz cele duše. Tebe molim vès ponižen, zakaj ti si tu resnično

navzoči, ino se svojemu nebeškemu Očetu po nekervavem ravno tako daruješ, kakor si se v svoji Kervi na križu visèč za nas gréšnike daroval.

Mešnik povzdigne kupico.

Mnogo Kervi je iz Jezusovih ran teklo.

O Jezus! tebi živim, iz ljubezni do tebe terpim ino živim, tvoj bočem biti tu in ondi; tebe molim. To je tvoja prava Kri, ko si jo na križu prelił. Ne pusti svoje drage Kervi nad nami ubogimi gréšniki v izgubo iti.

Sprimi, o Oča nebeški! to naj čistejšo ino naj svetéjšo daritvo, svojega Sinú, mojega Vzveličarja, k svoji časti, v slavo svojega imena in odrešenje vseh ljudi.

Po povzdigovanji.

Mešnik tiho moli.

Kristus je tri ure dolgo vès v bolečinah na križu visel.

Jagne Božje! Jezus Kristus pravi Bog ino človek skupej! Zdaj se na oltarji svojemu Očetu nebeškemu za nas daruješ, kakor si nekda na križu visel, da bi Božji pravici za naše gréhe zadostil. Onda si tri ure v naj hujših bolečinah med zasramovanjem ljudstva visel, ino si naj groznèjše

smertne stiskáve za nas gréšnike terpel. O Gospod! kako ti morem tvojo ljubezen povernoti? Kako ti zadosti hvale dati? Glej s toboj se tvojemu Očetu nebeškemu darujem!

Za tvoje ljubezni voljo te prosim, smili se posebno vseh, ki so smerti naj bliže in udeleži vse verne duše sadú svojega naj svetjšega mešnega darovanja. Smili se izvlasti teh I. I. ino zapuščenih duš v čistilišči; vzemi jè k sebi iz njihovega terpljenja v nebesa. Nam pak daj, o Gospod! milost, zdaj tako živeti, da nas nekda tvoje rane ne bodo tožile.

Kako me mora sram biti, ko tvoje rane premišljam! Roke ino noge si si pustil prebosti, ino jaz sèm toliko lén pri molitvi, pri dobrih délih ino pri svojih opraviilih! pri prazdnih ino gréšnih rečeh pak so moje roke tako hitre; noge se mi néso milile, ko sèm za posvetnim ali celo za gréhom hodil; kako počasen ino muden pak sèm bil pri polajenji svojih dolžnosti. Ti si terpel, daso te v tvoje sveto obličje kervavo tepli ino pljuvali, da bi ti za moj napuh, ino za gréhe mojih ust, oči in ušes kazen terpel.

Polno ran ino bolečin je bilo tvoje telo, o dobrotljivi Vzveličar! ino vemdar je terpljenje tvoje duše še večje bilo; ker si hotel tude za vse gréšne misli ino želje moje duše ter-

peti. O kolikokrat sèm svoj um, svojo pamet ino voljo na prazdne reči ino gréh hudo obračal? Odzdaj si hočem dušo ino telo hudega varovati. Zato ti izročam svoje moči duše ino telesa. Hočem tude skerbno bedeti, moliti ino delati, da se lenobe ino mehkužnosti ognem. Daj mi svojo milost, da si vsako strast tlačim ino da mi truplo duše ne premaguje. Tebi, o Bog! priporočam dušo ino telo.

Mešnik moli. Oča naš

Kristus je sedem beséd govoril.

Na križu si, o Jezus? za svoje sovražnike molil; iz ljubezni do tebe odpustim tudi jaz vsem, ki so me razžalili. Daj mi spokorno serdce, ino me nekda tude vzemi v sveti raj. Izroči me varstvu svoje ljubeznive Matere, kakor si ji sv. Janeza izročil. Skoz svoje smertne težave me réšitiskáv ob moji smertni uri. Po tvoji veliki žeji te prosim, obudi v mojem serdci gorèčo žejo ino močno željo, iz ljubezni do tebe vse činiti ino terpeti. Tvojo božjo voljo si želim vseli tude tako polniti, kakor si ti voljo svojega nebeškega Očè spolnil. Stoboj Gospod! bi jaz rad ob svoji smertni uri rekel: „Oča! v tvoje roke izročam svojega duha!“ Vse je dopolnjeno!

Mešnik razdeli hostio.

Kristus je na križu umerel ino daritvo odrešenja opravil.

Nebo ino zemlja se tresete ob tvoji smerti, o Bog Jezus! odrešil si ljudi večne pogube, raztergal dolžno pismo naših grehov na križu. Skoz svojo smert si nam večno izvoljenje prikupil; nam gréšnikom, ki bi bili nesrečno izgubljeni, si po svoji Kervi gréh ino večno smert zaterel. Slavite vi angeli ino vsi rodovi neskončno ljubezen Gospoda, mojega Odrešnika!

Mešnik terka na svoje persi, ko Agnus Dei govori.

Veliko se jih je ob Gospodovi smerti spreobrnolo.

Ja, resnično! ti si edinorojeni Sin večnega Očè! Si Jagne Božje, ktero gréhe odjemlje ino vsakega réši, kir se le réšiti dá. Poglej o Gospod! na mene ubogega gréšnika; tude jaz verujem v tebe; tude jaz bi rad skoz tvojo smert réšen bil; tude jaz ti obljubim, tako živeti, kakor hočeš ti imeti. Ali ne imam iz ljubezni vsega činiti, ker si ti za me umerel ino še si svoje sveto serdce odpreti dal? — Ja, moj Gospod! vse rad zapustim za tvoje ljubezni

voljo. Daj mi serdce polno ljubezni do tebe, da me na svétu nikaj od tebe ne loči. Spreoberní vse, ki še v svojih gréhih nesrečno živè; spreoberni nas vse k pravi pokori, ino ne daj nad niednim sadú svoje smerti v izgubo iti, kir si nas s svojo Kervjo odkupil.

Ob svetem obhajili.

Mešnik se obhaja.

Kristus je pokopan.

O, da bi tudi moji grehi s vsemi mojimi hudimi nagibi — s starim človekom na vekoma pokopani bili, da bi jaz s čistim serdцем poln ljubezni svojega Vzveličarja prijeti mogel! O kako srečni so bili prvi kerstjani, ki so vsak den k obhajilu iti vrédni bili! Stvari tude mene vrédnega, o Jezus! vsej v sebi ničesar dobrega né nahajam; jaz kratko nikar nésem vréden, da bi ti k meni prišel, pak reci le edno besedo, ino zdrava bo moja duša. Ti si moje življenje, moja ljubezen, o Gospod! pridi ino pripravi si v mojem serdci vrédno prebivališče, da bom vès tvoj, ino da ne več jaz, temoč ti sam v meni živiš. Dodéli mi tude pred mojo smertjo veliko milost, tebe

v svetem Obhajili prijeti, da se s toboj združen pred tvojim nebeškim Očetom prikažem.

Mešnik moli zadnje molitve.

Kristus je od smerti vstal, se svojcem prikazal ino še 40 dni na zemlji ostal.

Ko si očake ino vse pobožne starega véka bil v večno veselje vpeljal, si čestito iz groba vstal, se svojim učencem prikazal ino je podučival. Ostani tude pri meni, o Jezus! s svojim ukom ino tolažem; na tebe, o premagavec pekla ino smerti, se vse moje upanje opira! Na tvoje poklicanje nekda tude jaz iz groba vstanem, da večno plačilo ali večno kazen primem. Kako veseli pobožni k tebi pridejo ino se bodo radovali, v družtvo vseh vzveličanih v nebesih vniti, kder se svojcem v svoji slavi vekoma razodévaš! Ne imam li se tedaj vže zdaj k dobrim družiti?

Mešnik da blagoslov ino bere evangelj.

Kristus je v nebesa šel, ino sv. Duha poslal.

Na ravno temistem hribu, kdér si neizgovorljivo veliko preterpel, si, Božji Vzveličar! na sredi med svojimi stal! Krog tebe so bili tvoji sveti aposteljni, tvoja devička Mati, vsi učenci ino pobožne žene zbrani;

kakor dober oča si, jè potalaživ, od njih slovo vzel, ino jim svoj blagoslov dal. — O srečni pogled! Blagoslavljaš jè, ino greš blagoslavljaš v nebesa. Blagoslovi tude mene, o Gospod! daj tude meni tu in onde med tvoje biti, ko me z zemlje, iz te doline solz, proč k sebi zakličeš.

Dobrotljivi Jezus! svojcev nési kakor ubogih sirot na zemlji zapustil; ostal si s svojo milostjo pri njih, ino si poslal sv. Duha, Tolažnika, nebeškega učitelja, kir je jè razsvétel in okrépil, kir še vedno tvojo sveto Cirkvo vlada ino varuje. Tude mene je sv. Duh pri kerstu v tempelj Božji posvétel; pak oh! tolikrati sèm se dal v hudo zapeljati. Smili se me, o Gospod! pošlji mi sv. Duha, da v moje serdce ogenj Božje ljubezni vložì, da ti sveti plamen vsako gréšno nagnenje ino vse hudo požre. Ta ljubezen me vodi, da bode moje celo življenje neprenehana služba Božja. Varuj me, o Gospod! lenobe ino manjosti. —

Moliti ino delati ima od sih mal moje veselje biti!

K tvoji česti, o Bog! si prosim živeti ino umreti.

Za tega voljo ti izročam vse svoje dejanje ino nehanje. Blagoslovi me po tem naj svetéjšem mešnem darovanji, da se svojih

sklepov tude deržim. Dnes se hočem izvlasti v tej čednosti (post. v skerbni delavnosti, v voljni pokorščini, v molčanju, v potrpljivosti), vaditi ino se posebno tega greha — varovati, da ti presveti Oča nebeški! ugoden postanem, po Jezusu, mojem Vzveličarji!

Blažena Devica! sveti angel varuh moj! vsi svetniki Božji! prosite za me zdaj ino na smertno uro, da nekda v Gospodi umrem. Amen.

Spovedne molitve.

Pred izpraševanjem vesti,

O moj Bog! kir vse ljudi razsvečuješ, ki na ti svet prihajajo, razsvéti tude moje ubogo serdce, da vse gréhe, ko sêm te ž njimi razžalil, prav spoznam, resnično obžalujem ino čisto izpovém. Ne dodaj, da bi me vlastna ljubezen oslépila. Daj mí vse mnoge ino velike prestopke — tude tuje gréhe tako na tenko spoznati, kakor bom jê ob smertni uri ino pred tvojo ostro sodboj o Bog! spoznal. — Sveti Duh razsvéti me! Mati Božja, prosi zdaj za me ubogega gréšnika.

Po izpraševanji vesti.

Vsegamogočni, večni Sodnik živih ino mertvih! kir vse vidiš ino véš, kar je v mo-

jem serdci skritega: smém li si upati, se pred toboj prikazati, kteremu sém toliko nezvést bil, kterega sém zaničeval? Pak kaj imám učiniti? Kamo morem pred toboj ubežati? Kdé li se skriti? K komu imam iti, dokler si le samo ti neskončno dobrotljiv ino milostljiv? Ne zaverzi mene ubogega gréšnika; vsej mi je v serdci žal, ker sém tebe, svojega naj ljubeznivéjšega Boga, naj višo, neskončno dobroto, ko jo iz serdca ljubim, razžalil. Terdao sklenem, s tvojo milostjo svoje življenje poboljšati, ino raji vse, tude smert sámo prestati, kakor tebe, svojega Boga, naj višo dobroto, z ednim gréhom več razžaliti. Daj mi milost, ti svoj sklep spolniti; za to te prosim po neskončnem zasluženji tvojega Božjega Sinú, našega Gospoda in Odrešnika Jezusa Kristusa. —

Po spovedi.

Hvali Gospoda, moja duša, ino vse, kar je v meni, slavi jegovo presveto ime!

Ti, moj Vzveličar, si dnes mojo dušo s svojo Kervjo gréhov očistil, ino mi tude odpuščenje večnih kazni, milost Božjo ino mir vesti podelil. Za vse te zahvaljujem! upam, nekda v nebesa priti, onde tvojega smiljenja vékoma slaviti. Moj Bog! če sém

ravno do zdaj toliko pregrešil, vprihodno vendar ne hočem več grešiti, da te sopet ne razžalim. — Od dnešnjega dne hočem svoje življenje resnično poboljševati, ino se izvlasti tega gréha * * * ali te priložnosti v gréh * * * ogibati, ino se teh sredkov ino pomočkov * * * deržati.

Ne daj mi, o Gospod! na milost odpusčenja svojih gréhov nikoli ne pozabiti. Tvoja ljubezen ino prijaznost, mir ino radost dobre vesti mi bodi črez vse, kar bi me v gréh zavoditi utegnolo. Mnogoterno terpljenje tega življenja hočem voljno prenašati; hočem bedéti, ino moliti, da v skušnjavi več ne padem. Nič, nič me ne ima tebe, o Bog! ločiti! — O Jezus! kir si me po mešnikovi odvezi s svojo sveto Rešnjo Kervjo očistil, daj mi svoj blagoslov Božji, da v miru poidem ino več ne grešim. Amen.

Sklep resničnega poboljšavanja pred Jezusovim križem.

Jezus, ti Sin živega Boga ino Vzveličar svetá! premišljavanje tvojega terpljenja ino tvoje nezmérne ljubezni do mene budi moje serdce k hvaležnim občutkom do tebe. Kako bi še le dalje svoji svojeglavnosti — svoji gizdosti — svoji meseni poželjivosti —

svoji lehkomiselnosti — svoji nasladnosti — svoji lakomnosti, svoji jezljivosti, svoji lenosti hotel podveržen biti, ko tebe na križu gledam, tvoje mnoge rane čtejem, ko si jè za mojo voljo prijel, na beséde mislim, ko si ž njimi svoje bolečine razodél ino ker si za voljo mene terpeti moral — ino premišlujem, koliko grozovitno da si zavoljo gréhov trapljen bil? Jokajè, s pravo serdčno žalostjo ino z občutkom naj grenšega kèsa moram spoznati in obstati, da sèm, kar živim, marsikako neumnost učinil, marsiktero hudobo ino nespodobo stvoril, toliko gréhov doprinesel! — O Bog! Vzveličar ino moj Jezus! koliko imam objokovati? Kako nehvaležen — kako grozoviten sèm proti tebi bil, o večna ljubezen, križani Jezus!

Odpusti mi, o moj Odrešnik! kar se je zgodilo; k tebi se hočem, pod znamenje tvojega križa vrniti, ino svojega poboljšanja ne več dalje odlagati. Zdi se mi, kakor da bi mi ti z glasom smiljenja ino ljubezni govoril: O človek! glej, kako sèm te jaz ljubil, kako sèm kerv ino življenje za te dal! Za tvojo voljo sèm v tolikih revah živel, za tvojo voljo sèm umerel, da bi ti živeti mogel! Ne bodi delj nehvaležen proti meni ino grozoviten proti sebi; v svoje vzveličanje te hočem pripeljati; ne teči delj

sam rad slép v svojo pogubo. Jaz sém pripravljen, ti odpustiti; le k meni se verni, prídi k svojemu Bogu, kir tvoje sreče želi. — Otrok prídi k svojemu Očetu! — Prídi k svojemu rešniku — prídi k svojemu zdravniku! Prídi kakor ubogo déte v moje razprosterte roke — prídi; hočem te poživiti, hočem te na svojo stransko rano pritiskovati, ino ti svoje od ljubezni do tebe goréče serdce pokazati! Prídi ino se ne mudi! — tako govoriš, o moj terpěči Vzveličar! k mojemu serdцу. Glej, moj Jezus! jaz sém tukaj, jaz te več ne zápastim; obimljem tvoj križ; sem vėkoma tvoj; sprimi me v milost ino ne pusti, da bi me kaj več tebe ločilo. Amen.

Obhajilne molitve.

Kratke premišljave pred svetim obhajilom.

Kde je Jezus, moje poželenje, — moj ljubljeneec ino moj prijatelj! Oh, kamo je šel? — Nikder ga ni sledú. — Moja duša je močno žalostna — zavoljo gréšne teže, ko me tláči! — kde je Jezus, ko ga ljubi? — Po njem medli noč ino den.

Oh! v žalosti ino stiskavi vpijem: povéjte mi, kde je moj Jezus? — Ni pokoja

v mojem serdci, ako ne imam Jezusa. Ah! kdo mi dá kriloti golobinje, da morem vsak čas črez hribe ino doline iskati, kde je moj Jezus? — On odganja žalost ino revo, ino sladi vsako ino skerb. — On je moje varstvo v življenji in ob smertni uri. Nikdar ne opustim, jega iskati po gozdih ino ulicah.

Sladki Jezus! daj se naiti: moja duša za toboj kriči — ne serdi se nad njenimi gréhi. Oh odpusti, oh odpusti mi! — Dajmi milost naiti, o preljubi Jezus moj! Sprimi moje revno serdce — večno hoče tvoje biti.

O veselje, o radovanje! Glejte Jezusa, mojega ljubega. Rad vse posvetno zapustim, da le Jezusa imam. Jezus je moja ljubezen — našlo ga je moje srečno serdce.

Molitva.

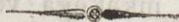
Presveti Bog! k meni hočeš priti ino me s svojim vlastnim Telesom nahraniti, ko je je spreljuba roža Devica Maria spočela ino rodila; ktero je na križu umerlo in na tretji den od smerti vstalo ino se zdaj v nebesih čestito sveti. O moj Bog! nebesa te ne zapopadajo, ino k naj revnejši stvari — k meni — hočeš priti? Ako bi jaz tudi svetost Joaneza kerstnika imel, bi vemdar ne

bil vréden, da pod mojo streho prideš. O jaz bi si nikdar ne upal, se k tebi približati, ko bi ti ne bil vseh nadložnih k sebi povabil ino je oživiti obljubil. Zato prihajam tude poln kèsa ino žalosti, s strahom ino trepetom, s vso težoj svojih gréhov ino ti jo k nogam položim. Zateri ino pokončaj jo, o moj Vzveličar! kterega tukaj ljubezen do mene s podobama kruha ino vina prikriva; kateri si tukaj kakor Bog ino človek z dušoj ino telesom navzoči. Očisti, o moj Jezus! moje serdce vsakega gréha ino vsakega nagnenja k gréhu. Potler pridi k meni s vsemi svojimi milostmi, napolni me dobrot, ko si mi je obečal, da večno živim ino v tebi ostanem; o le pridi berž!

Po svetem obhajili.

Zdaj ga imam, ko si ga je moja duša želéla — Jezusa, svojega Gospoda ino svojega Boga! O Jezus! ostani pri meni ino mene ubogega več ne zapusti. Ostani pri meni, o Jagne Božje! vès se ti vdam ino hočem le tebi živeti; kajti brez tebe ne imam na zemlji nikakega veselja, nikake tolažbe, nikakega pokoja, in ako me ti zapustiš, kaj bo tedaj iz mene? — Zato ostani pri meni, o Sin Božji! stvari, da vse

terdno ino živo verujem, kar po svoji sveti Cirkvi verovati zapovedaš; da čem dalje zaupljivéje čakam, kar si obljubil, ino da tebe, o naj viša dobrota čem dalje bolje ljubim; čini me čem bolje modréjšega, zmernejšega, pravičnejšega ino krépšega po tvojih svetih potih. Uči me, svét ino jegove dobrote ino veselote čem več spoznavati ino zaničevati. Daj mi od dne do dne bolje priznavati, da človeku nič ne pomaga, ako ravno celi svét dobi, svojo dušo pak pogubi. Kaži mi vseli edíno potrebno. — Tude za svoje starše, prijatelje, dobrotnike ino sovražnike, za nevércé ino gréšnike prosim v tem imenitnem hipu, dokler ti v meni prebivaš. Uči jè, tvoje poti spoznavati, vodi je vse s svojo rokoj po poti nedolžnosti, spoznavanja ino pravega resničnega kèsa. In izvlasti ob času skušnjave nas vse opomeni, da niedno oko ni videlo, niedno uho slišalo, niedno serdce občulo, kar je Bog tem pripravil, ki ga ljubijo.

PESEM

pred misionskim križem.

1.

Sveti križ! mi te častimo,
 Smertni oder Jezusa!
 Nekda v blišu te gledimo,
 Kedar svét se v prah skonča.
 (Z ustmi, serdcem te častimo,
 Smertni oder Jezusa!)

2.

Križ, spomin njega terpljenja,
 Nagni nas, ga ljubiti,
 Da se ognemo grešenja,
 Kar nanovo ga mori.
 (Z ustmi, i. t. d.)

3.

Križ! ti si bandera naša
 V sili ino v bojih vseh;
 Čini, da nas ne spodnaša
 Naš sovražnik k padcu v gréh.
 (Z ustmi i. t. d.)

4.

Križ, znamenje ti oblade!

Srečen, kdor zaupa v te,
V vojski on nikar ne pade,
Kir se verno v te ozre.

(Z ustmi, i. t. d.)

5.

Sveti križ! o tvoja hvala —

Razgledalo milosti! —

Nam ne bo nikdar nehala —

Budi nas k pobožnosti.

(Z ustmi, i. t. d.)

6.

Za to milost še prosimo —

O Gospod Bog nam jo daj --

Da še v smrti te častimo,

Ker nam svetiš v večni raj.

(Z ustmi, i. t. d.)

Zbirčica

nekterih menje znanih beséd.

- Bar - barem - konči - končemar - vsej, wenigstens, doch.
- Baviti, aufhalten, beschäftigen, se.
- Bolést, Schmerz, bes. innerlicher.
- Boriti se, kämpfen.
- Blagodat f. Segen, -tni segensreich.
- Blagoviti, vermöglich, segensreich.
- Blazen f., Frevel, Thorheit.
- Ceder, tako drévo, Cedarbaum.
- Čert, Haß, Teufel.
- Činiti, thun — učiniti.
- Čerta, Zug, Linie — čara.
- Čistilišče — očistec, — ice; Gefegfeuer.
- Črezredni — izredni, außerordentlich.
- Čezurnavni übernatürlich.
- Dédina, das Erbe; Dedič, der Erbe.
- Déditi, erben, — dédovati.
- Duhovo — rusali, Pfingsten.
- Dovèršek, Vollendung, — časa Fülle.
- Dreseli, betrübt; Dreselje — žalost.
- Drèžati — žim, zaudern, obávljati se.
- Družé gen. eta m., Ehehälftc.
- Dvojiti, zweifeln: Dvojba, Zweifel.
- Gizda — gizdost, Hofsfart; Pracht.
- Golčati — govoriti — romoniti, reden.
- Gomot m., Gewühl; gomotati se, wimmeln.
- Hábati, hùthen, bewahren; warnen.
- Habiti, schwächen; verderben.
- Hip — ternotek, Augenblick.
- Hlapstvo — sožánjstvo, Knechtschaft.

Izobčiti, excommuniciren,
— čenje.

Izraz, Ausdruck; — ni,
ausdrücklich.

Izraziti, ausdrücken.

Izredni — čezredni, außer-
serordentlich.

Jezero — tisoča, tausend.

Kaplja, gutta, Blutschlag
— Božji žlak.

Kazen f., Strafe, Buße;
— zniti, strafen.

Kazniv, strafbar, sträf-
lich.

Kès m., Reue; kèsati se
berenen.

Kep — kip m., Bild; ki-
par, Bildhauer.

Kerdelo — čreda, Her-
de, Schar, Pfarrsge-
meinde; — ljan, Pfarrs-
mann.

Knezovladika, Fürstbi-
schof.

Kor — kakor, wie.

Korist, Nutzen; Kriegs-
beute.

Krasiti, schmücken; — sni
prächtigt.

Krepost — čednost, Zu-
gend.

Krivljivost — somnežli-
vost, Verdächtigung.

Kvar, Schade; — ni, —
ljivi, schädlich.

Lanec — veriga, Kette;
Strick.

Mal m., Gemälde; Mahl,
Zeitpunkt, Mahlzeit;

— lič, Gericht, Speise.

Merzljivost, Abneigung.

Mèst f., Rache; — lji-
vost, Rachsucht.

Milostinja, Almosen.

Mnogotehtni, wichtig —
važni.

Mòčiti, martern; — čenje;
Marter.

Mòčni, qualvoll; mòče-
nik, Märtyrer.

Mòka, Marter; Mehl.

Način — čin, Art und
Weise.

Nadzornik, Aufseher.

Najem, Lohn; Miethe,
Pacht.

Nasobatni, doppelt, mehr-
fältig.

Nrav f., Sitte, Natur.

Nravnost, Sittlichkeit.

Nravski, Sitten-

Obáva, Beschäftigung.

Obavljati koga, beschäf-
tigen, se.

Obči allgemein; — čina,
Gemeinde.

Obličnica, Larve — li-
čina.

Obred m., Ceremonie;

Obreda, obhajilo, pričestje.

Oča, Vater; -činski, vä-
terlich.

Ogabni, eckelhaft.

Ohabli, schwach, — oter-
pli, starr.

Oskverniti, besudeln,
schänden.

Osebujni, privat.

Osoba, Person.

Ostuda, Eckel, Abscheu.

Pádavica, die Hinfal-
lende.

Pagan — pogan — hajd,
Heide.

Pega, Commerzprose,
Mäkel.

Pir, Trinkgelage, Hoch-
zeit (pirog — pirh).

Plén, Beute, Plünderung
— rop.

Plantati — splantati, ab-
büßen.

Podobni — sposobni,
fähig.

Pogoditi — gajati se, sich
vergleichen.

Počitati, beachten, wür-
digen.

Pomèstiti, rächen.

Pohota — tenje — tnost,
Lust, Geilheit.

Pokorilo, Bußwerk.

Polutek — pobirek, Nach-
lese.

Pozoj — zmij, Drache.

Poročtvo, Bürgschaft;
porok, Bürge.

Potrošiti — trošiti, ver-
zehren, brauchen.

Préciti — zapréčiti — pa-
čiti, hindern.

Prebaviti — čas, zubrin-
gen; verdauen.

Premišljáva, Betrach-
tung.

Premotriti, betrachten.

Prestreči — stregati, zu-
vorkommen.

Pretehtati, wägen, wür-
digen.

Prezirljivost, Gerin-
gschätzung.

Pričina — vzrok, Ursache.

Prilika, Gleichniß, Bild.

Pristojnost, Anstand.

Prosti, frei, lose; — sto-
vérec, Freidenker.

Propoved Predigt — nica,
Kanzel.

Ráčiti, belieben; — hoteti.

Razročilo, Testament.

Razni — razložni, ver-
schieden.

Redovni, ordentlich; re-
gulär.

Rob — soženj, Slave.

Samostan, Kloster.

Sklep, Entschluß; Ge-
wölbe, Kettenring.

Sèn m., Schlaf.

- Skverniti, besudeln, profaniren.
 Slišni, hörbar; gehörig, (- sluga - sluti).
 Smokva, Feige.
 Sodédič, Miterbe; soud, Mitglied.
 Somnjliv — nežljiv — krivljiv, verdächtig.
 Soženj, Slave, — rob.
 Speh, Gedeihen; pospéh Beförderung.
 Spodleza, Hintergehung.
 Sredek, posrédek, pomoček, Mittel.
 Stvoriti, storiti, — tvoriti, thun, činiti.
 Strast, f. Leidenschaft.
 Stersnoti se, erschrecken.
 Svedočiti, zeugen, svedok — priča.
 Šala, Scherz, Spiel; — ni Scherz.
 Šar m., Farbe; — roga gefleckt Thier.
 Tehta, vaga; tehtni, važni, wichtig.
 Tè, teda, dann; ter und dann.
 Teg, Tagewerk, Arbeit; težak, delavec.
 Ternotek — ternlje, hip, Augenblick.
 Tezavnica, Forderbank.
 Tisoča, jezero, tausend.
 Tovar, Waare — teržao blago.
 Trapiti, mòčiti, martern.
 Trod, Durchfall; Zündschwamm.
 Trošiti, brauchen, zehren.
 Učinek, Wirkung, Erfolg — činiti.
 Ugoditi komu, nach Gefallen thun.
 Umelec, Künstler, — umetnik.
 Uraza — ženje, Beleidigung.
 Ured Amt; — nik Beamte.
 Utéha, Trost.
 Uvaga — uvaženje, Würdigung.
 Uže — verderbt, že, schon — vže.
 Važni — tehtni, wichtig; važiti, würdigen.
 Velevažni, hochwichtig.
 Véti, wehen.
 Vedli, wels, schwach.
 Veriga — lanec, Kette — lancuh.
 Vislice, Galgen.
 Vtisk, Eindruck.
 Vladika, Herrscher; Bischof.
 Vrač, Arzt.
 Vzrok, pričina, Ursache.
 Zabava, Unterhaltung, Neckerei.

Zaklad Ščaj - nik,
Ščajmeister.

Zasluga, Verdienst.

Zavist f., Neid, Eifer-
sucht.

Zavidljivost, Neid.

Zenica, Augapfel.

Zdvojiti, obupati, ver-
zweifeln.

Zmij, pozoj, Drache.

Znak, značaj, Kennzei-
chen.

Znameniti, ausgezeich-
net.

Žerec, Opferpriester.

Žertva Opfer; -tvenik,
Altar.

Župa Pfarre; -nik,
Pfarrer.

25. Bdg pred budimi prišnostmi

24. Stanovitnost

23. Nevredno ophajlo

22. Ophajlo

21. Spoved

20. Sovraživo

19. Opreka

18. Lás

17. Polujšanje

16. Krivdnost

15. Neznatnost

14. Nečistost

13. Zavist ino nevoščljivost

12. Bogokletje

11. Vamšjenje Božjo

10. Pekl

9. Sodba

8. Šmet

7. Malo čestito izvedenje

6. Pokora

5. Opušljivo greh

4. Šmetni greh

3. Milost

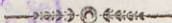
2. Vrednost časa

1. Vamen ino kleno človeka

Zapopadek.

	Stran
1. Namén ino konec človeka	9
2. Vrédnost časa	15
3. Milost	19
4. Smertni gréh	24
5. Odpustljivi gréh	28
6. Pokora	34
7. Malo čtevilo izvoljenih	42
8. Smert	49
9. Sodba	54
10. Pekel	60
11. Vsmiljenje Božje	68
12. Bogokletje	71
13. Zavist ino nevoščljivost	74
14. Nečistost	78
15. Nezmernost	83
16. Krivičnost	87
17. Pohujšanje	92
18. Laž	97
19. Obreka	101
20. Sovražtvo	106
21. Spoved	110
22. Obhajilo	118
23. Nevréдно obhajilo	125
24. Stanovitnost	121
25. Bég pred hudimi priložnostmi	133

26. Molitva	136
27. Vrenenje v greh	140
28. Poslušanje sv. meše	143
29. Poslušanje beséde Božje	148
30. Dolžnosti kerdeljanov do svojih dušnih pastirjev	152
31. Dolžnosti hišnih očetov ino mater	156
32. Dolžnosti otrok ino služebnikov	161
33. Izvolja stanu	165
34. Kerščanski dnevni red	171
35. Ljubezen Božja	177
36. Česčenje Marie	182
37. Nebeški póti	187
38. Nebesa	197
39. Prava véra ino prava Cirkva	200
40. Dodavek I. Opomin k pokori	212
41. Dodavek II. Izpraševanje vesti	227
Molitve	252
Mešne molitve	254
Spovedne molitve	271
Obhajilne molitve	275
Pesem pred misionskim križem	279
Zbirčica	281

130	38. Molitva
130	37. Varnenje v greh
145	36. Poslušanje sv. moše
148	35. Poslušanje besede Božje
152	34. Dolžnosti krdeljnikov do svojih dušnih pastirjev
156	33. Dolžnosti hišnih očelov ino mater
161	32. Dolžnosti otrok ino služabnikov
163	31. Izvolja stanu
171	30. Krščanski dnevi ted
177	29. Pjubežen Božje
182	28. Čestitje Mari
187	27. Nebeški bod
197	26. Nabeza
200	25. Prava vera ino prava Cirkva
219	24. Dohazek i Opomin k pokon
227	23. Dohazek i. Ispisovanje vesti
232	22. Molitve
234	21. Mišne molitve
241	20. Spovedne molitve
245	19. Obhajilne molitve
278	18. Pesem pred misionarskim križem
281	17. Nečica

ROMARSKA PALICA

p o

poti v večnost.

II. Del.

Popolne molitvene bukvice s poduki ino
molitvami.

Prepisal ino sestavil

Oroslav Caf.

V Gradci 1854.

Na prodaj pri Jožefu Sirolla, bukvezarji na
velikem tergu Nr. 231.

Navzočoj slovenskoj prestavi priporočnja
vrédne nemške molitvene knige: „Romarska Pa-
lica“ se s tim cirkveno dovoljenje daje.

Knezovladičko Sekovsko svetovavstvo.

V Gradci 10. listopada 1852.

Jožef Kramar v. r.,
stolni propšt.

Ign. Weinhandl v. r.,
svet. tajnik.

I. Juterna pobožnost.

Podučenje v juterni pobožnosti.

Po sv. Franciski Salés.

Kadar se v jutro zbudiš, povzdigni svojega duha k Bogu, prekrižaj se, poidi brez pomúde iz postelje, ino po tem malem premaganji prinesi Gosposdi juterni dar.

Iz globočine svojega serdca moli sveto Trojico, ino jo goreče zahvali, da te je preteklo noč obvarovala; ino ko bi se to noč bil morebiti z ednim ali drugim gréhom ognusil, prosi svojega vsmilčnega Boga ponižno za odpúščenje! Po tem premisli, da ti je dnešnji den od ljubega Boga za ti veliki namen odločen, da bi si ž njim srečno večnost služil, ino živo skleni, vse ure tega dne obrnute za svoje zveličanje.

Obléci se s vso sramežljivostjo, ino nikar da bi pozabil, da si navzoči svojega Boga, ino da tvoj sveti angel varuh pred toboj stoji.

Potler pomisli na svoje opravke, na društvo z drugimi, ino na priložnosti, ko se ti toti den ponúdi, da pri njih Bogu služiš. Obudi resnični sklep, se vseh mogočih pomočkov poprijeti, da Boga z nijednim prostovoljnim gréhom ne razžališ, ino se v vseh rečéh Jezusov popoln učenec skažeš. Kakor bi svoje vlastno serdce v roki der-

žal, je daj v dar s vsemi svojimi dobrimi nameni, svojimi sklepi božjemu veličanstvu, ino mu obljudi, vse misli, beséde, déla in opravila le k njegovi časti obračati! Tedaj še se v varstvo blažene Device Marie, svojega svetega angela varuha, godovnika ino vseh svetnikov priporoči.

Juterna molitva.

V imeni Boga Očēta, Siťna ino svetega Duťha. Amen.

Moljenje.

Po sv. Alfonsu Liguor.

O najsvetējša ino nerazdeljiva Trojica! Moj Gospod ino Bog v treh osobah (personah)! Jaz verujem, da si tu navzočen, molim te v vsi ponižnosti, ino te ljubim iz celega serdca črez vse.

Zahvala.

Zahvalim te, o naj darežljivējši Bog ino Gospod! za vse milosti ino dobrote, ktere si mi že do zdaj skazal; posebno pak, ker si me to noč drugoč milóstljivo ohranil in obvaroval.

S k l e p.

Terdno sklenem, se dnes vseh gréhov poprék, posebno pak onih pogrěškov ino hudih priložnosti ogibati ino varovati, skoz

katere sem dozdej tvojo dobrotljivost že tolikokrat razžalil; vdam se dnes sopet ves v tvojo sveto voljo ino močno sklenem, vse sopernosti tega dne s popolnim vdanjem v tvojo sveto voljo sprijeti ino prebiti.

Kadar se oblačiš.

Po sv. Bonaventuri.

Vsmili se me, o Bog! ino mi vse gréhe odvzemi! Ogerni me tudi dnes drugoč z oblačilom ljubezni! Natekni mi perstan žive vere! Obuj mi noge z obutilom upanja, da me k tebi prinesejo ino me s toboj zedinijo v času ino v večnosti.

Kadar se z blagoslovljeno vodoj kropiš.

Od sv. Elizabete Šónavske.

Blagoslovi † me Bog Oča! Obaruj me † Jezus Kristus! Razsvéti me † sveti Duh! Pomagaj mi, moj Gospod ino moj Bog! Vsej sèm le po tvoji milosti, kar sèm; Tebi bo-di čast ino hvala, o presveta, vékoma pre-čista Trojica!

Dober namen.

Od sv. Alfonsa Liguor.

O Gospod! Vse ti v dar prinesem, kar bom dnes storil ino prestal, ino je zedinim

s vsemi djánji, déli ino terpljenji Jezusa ino njegove devičke Matere Marie. Serdčno tudi želim, vseh dobrih dél ktere se po vsem svétu opravljajo, se udeležiti, ino vse odpustke zadobiti, za ktere sém sposoben.

Izročenje v Mariino varstvo.

Od sv. Alojzja.

Sveta Devica Maria, Mati božja, ti moja kraljica ino vodnica. Glej! tudi k tvojemu Serdču se obernem, ker si milosti polna, ino priporočim od dnes svojo dušo ino telo ino vse svoje ljudi v tvoje varstvo ino v tvojo posebno brambo! Tebi izročim, v tvoje roke dam vse svoje upanje ino tolaženje, križe ino težave svoje celo pozemeljsko popotovanje ino svojo smertno uro, da bi po tvojih zaslugah ino prošnjah, iz edinega namena dnes svoje déla opravljati mogel, da bi dopadenje tvojega božjega Sina pridobile.

K svetemu angelu varuhu.

O sveti angel varuh, ti moj prijatelj ino vodnik po nevarnem poti tega življenja! Izprosi mi milost, zmirom po božjih zapovedih živéti. Vodi moje stopinje, da si nikdar na široko cesto ne zaidejo, ktera v pogubljenje pelja.

K svetemu godovniku.

Častiti moj godovnik (imenik), sveti I., tudi ti mi dues pomagaj ino prosi za me, da vedno pred Bogom tako hodim, kakor si ti pred njim hodil, ino si po takem zaslužim, ga nekda v tvojem druŕtvi v  koma hvaliti ino častiti!

S k l e p.

Hvaljeno ino   e  eno bodi presveto Re  no Telo! Gospod podéli vsem vernim dušam pokoj ino večni mir.

II. Navodi ino molitve, kako den sveto preživeti.

Tri božje kreposti ali čednosti.

V e r a.

O Bog! terdno v  rujem v tebe, da si edin v bitji ino trojn v osobah, Oče, Sin ino sveti Duh! verujem, da si nebo ino zemljo stvaril, ino vse modro vladaš, da dobro plačuješ ino hudo kaznuje  : verujem, da je tvoj edinorojeni Sin Jezus Kristus iz

ljubezni do nas človek postal, za nas na križu vmerl ino je v svetem Rešnem Telesu resnično nazočen: verujem, da je naša duša nevmerjóča ino tvoja milost vsem ljudem k zveličanju potrebna. To ino vse, kar sveta katolíška Cirkva, ktera je steber ino podstava resnice, vérovati zapováda, verujem, ker si ti o Bog večna modrost ino nezmotljiva Resnica, to razodél ino vérovati vkazal.

V ti veri hočem živeti ino vmréti. Amen.

U p a n j e.

Na tebe, naj milostljivši Oče vsmiljenja ino Bog vsega tolaženja, stavim svoje terdno zavupanje, in upam od tebe, po zasluženji Jezusa Kristusa, svojega Zveličarja, ino po svojem vlastnem prizadévanji odpúščenje svojih gréhov, tvojo milost k dobremu ino nazadnjič večno zveličanje, ker si mi ti, vsemogočni, neskončno dobrotljivi ino zvesti Bog vse to sam obljubil.

V tem upanju hočem živeti in vmréti. Amen.

L j u b e z e n.

Ljubim te, o moj Gospod ino Bog! iz celega serdca črez vse stvarjene reči, ne le zato, ker si me ti popred ljubil, me iz

milosti opravičil ino z nepreštétimi dobrotami obdaril, temoč zlasti, ker si naj viša, naj lépša Dobrota, ino si zavoljo sam sebe vse ljubezni neskončno vréden. Iz ljubezni do tebe ljubim tudi svoje bližnje, prijatelje kakor sovražnike, ravno tako, kakor sam sebe ino tebe v njih.

V ti ljubezni hočem živeti ino vmréti.
Amen.

Dober namen.

Naj svetejši Bog! v dar ti prinesem vse svoje misli, beséde ino déla; zedinim je z neskončnimi zaslugami Jezusa Kristusa! Sprejmi je k svojemu naj večemu češčenju ino moljenju; tudi k časti Marie, Matere božje, vseh ljubih angelov ino svetnikov; v zahvalo za vse prijete dobrote; v zadostitvo za moje gréhe; v doseženje tvoje milosti, po kateri me vseh težkih gréhov varovati rači (hoti); v pomoč ino tolažbo vérnih duš; v časno ino večno srečo vseh ljudi, posebno onih, za ktere sém iz pravice, ljubezni ino hvaležnosti moliti dolžen. O da bi te jaz skoz svoje déla tako častiti ino slaviti mogel, kakor si jaz želim ino si ti zaslužiš! Ker pa ne morem tega storiti, te prosim, o neskončno dobrotljivi Bog, da moje vbožtvo ino moje potrebe z bogatstvom svojih svetnikov ino z neskonč-

nim zakladom zaslug Jezusa Kristusa dostaviš. — Naj ljubeznivejši Serdci Jezusa ino Marie! vnemite naše serdca s svojo ljubeznjo! Amen.

Gospod Bog nas blagoslovi, varuj vsega hudega ino nas peljaj v večno življenje; ino duše vernih kerstjanov naj po milosti božji v miru počivajo. Amen.

Molitva papeža Klementa XI.

O moj Bog! verujem na tebe; pomnožaj mi mojo vero; upam na tebe, poterdi mi moje upanje; ljubim te, užigaj mi mojo ljubezen; žal mi je, da sém te kada razžalil; povekšaj mi moje žalovanje.

Molim te, kakor svoj prvi začetek in izvirek, po tebi želim, kakor po svojem poslédnjem cilu ino konci, hvalim te, kakor svojega večnega dobrotnika; kličem te, kakor svojega vsemogočnega varovnika ino ohranika.

Moj Bog! vladaj me po svoji modrosti; kroti me po svoji pravičnosti; tolaži me po svojem vsmiljenji ino varuj me po svoji vsemogočnosti.

V dar ti prinesem vse svoje misli ino želje, vse svoje beséde, dela ino terpljenje; da za napréd zmirom na tebe mislim,

po tebi želim, se od tebe razgovarjam, po tvojem dopadenji živim ino za tebe terpim.

Jaz hočem, o Gospod! vse, kar ti hočeš, ker ti hočeš, kakor ti hočeš, kadar ino kder ti hočeš.

Prosim te, razsvečuj mi moj razum, podžigaj mi mojo voljo, čisti mi moje serdce ino svéti mi mojo dušo.

Moj Bog! pomagaj mi, da se svojih učinjenih gréhov spokorim, izkušnjáve premagújem, svoje naglavne hude nagone zatiram ino se v vsaki kreposti po Jezusovem izgledu vadim.

Napolnuj moje serdce s hvaležno ljubeznijo do tvoje dobrote, s svetim črtenjem proti mojim pregréham; z gorečnostjo do zveličanja mojega bližnjega, ino z zaničevanjem hudobnega sveta.

Ne pusti me pozabiti, da sém svojim predstojnim pokorščino, svojim sovražnikom ljubezen, svojim prijateljem zvestobo, ino svojim podložnim poterpljenje dolžen.

Pomagaj mi, o Bog! da napuh s ponižnostjo, nečistost s zatajevanjem, skopost z darežljivostjo, serd s krotkostjo, lenobo z gorečnostjo vedno premagújem.

Moj Bog! daj mi varnost ino stanovitnost v opraviilih; serdčnost v nevarnostih;

v sopernostih poterljivost ino ponižnost v sreči.

O da bi jaz nikoli ne pozabil, dober namen obuditi pred svojim djánjem ino terpljenjem; nikoli ne pozabil, zvest pri molitvi, zmeren pri jedi ino pijači; natenčen pri svojih stanovskih opravkih ino stanovitén v svojih dobrih sklepih biti.

Daj mi, o Gospod! da si močne v skerb jemljem, zmirom dobro vést, lepo zadržanje, izgledno ino redno življenje iméti; da si nenéhoma prizadévam, sam sebe pre-mágovati, z milostjo božjo dobre déla opravljati, zapovedi deržati ino si zveličanje služiti.

Moj Bog! daj mi spoznati malovrédnost pozemeljščine, visoko vrédnost nebes, kratkost časa, dolgost večnosti; hudobo gréhá ino velikost tvoje ljubezni.

Daj mi, da se k smerti lepó pripravljam; se tvoje sodbe bojim; se pekla ognem ino nebesa dosežem; po zasluženji našega Gospoda Jezusa Kristusa. Amen.

Pri deli.

Vse k naj veči časti božji. (Sv. Ignac.) Gospod uči me, po tvoji volji ravnati, ker si ti moj Bog. (Ps. 143.) — Kaj pomága človeku ako celi svet dobi, na svoji duši

pa kvar ima. (Mat, XVI.) — Vse premorem v tem, ko me krépi. (Fil. IV.) — Kar človek séja, to bo tudi žél. Opravljajmo tedaj dobre déla ino se ne utrudimo. (Gal. V.) — Če ali jeste ali pijete, ali kar koli druga delate, delajte vse v božjo čast. (1. Kor. X.)

P o d e l i.

Od sv. Ignacija.

Čast ino hvala bodi Bogu, mojemu stvarniku, iz kterega neskončne dobrotljivosti ino milostljivosti nam vse dobrote ino milosti izvirajo! Amen.

Kadar ura bije.

Od sv. Alfonsa Liguor.

O moj najdobrotljivější Jezus! ljubim te črez vse. Nedopusti, da bi jaz kda drugoč grešil. Pomagaj mi, da se vsako uro zemlje bolje ločim, ino se tim terdnéjo tebe oklepam. Amen.

Opominanje.

Od sv. Alfonsa Liguor.

Kder koli si, živi nazoči Boga, ino si nikdar nič ne dovoli, kar bi pred jegovimi naj svetéjšimi očmi utegnulo merzko biti.

(Ob času skušnjave, zlasti soper sveto čistost, se hitro prekrižaj, ino ne nehaj, tako dolgo naj svetéjši imeni: Jezus ino Maria klicati, dokler se skušnjava ne umekne ino ne premaga. Če si v kak odpuštljiv gréh privolil, ga kmalo tako obžaluj):

O moj Bog! v serdci mi je žal, da sém te sopet razžalil, kateri si vemdar neskončna dobrota sama. Ah, nikdar več, nikdar več ne hočem soper tebe grešiti!

(Ako si tako nesrečen bil, v smerten gréh padnuti, obudi, ker zvune stanú milosti božje nikakih Bogu ugodnih ino zaslužljivih déł opravljati ne moreš, tako ali ednako kès ino žal (grivengo) ino skerbi, se kakor hitro moreš, spovedeti):

Pravični ino vsmiljeni Bog! Glej! tvojo dobroto, ktera je meni revežu že tolikokrat odpustila, sém drugoč z novim gréhom razžalil. Oh, da bi jaz svojo pregrého s potokom spokornih solz umiti mogel! V globočini mojega serdca mi je žal, da sém tebe, naj višjo dobroto razžalil. Sklenem, tebe ne več razžaliti, te gorečéje ljubiti ino za svojo pregrého pokoro delati!

(Ako se ti skoz den kaka nesreča ali nevolja dogodi, se ne podaj ne v jezo, ino ne v žalost. Spomni se, da si učenec Je-

zusa, ker te opomina, njegov križ za njim nositi, ino da ti je, kakor sveti Pavel pravi, le po mnogih stiskavah k slavi božji priti. Reci tedaj):

Skoz križ ino terpljenje si, o Jezus! za me zapravljene nebesa drugoč pripravil. Daj, da po tvojem izgledu težave tega kratkega pozemeljskega življenja, voljno ter-pim, ino po njih svoje zveličanje dosežem!

Če imaš priliko, komu kaj v Boga ime dati, ali mu v čem postréči, se spomni Jezusovih beséd: „Kar ste komu naj menjšemu izmed mojih storili, to ste meni samemu storili!“ Ino: „Kdor žejnemu v mojem imeni požirek merzle vode poda; — resnično, on dobi svoje plačilo.“

V dvojnih primerkih (kadar kaj dvojiš.)

Govori o Gospod! zakaj tvoj hlapec poslušá. (1. Kralj. III.) Gospod! kaj hočeš, da storim? (Dej. Apost. IX.) Pokaži mi, po katerem poti da hoditi imam: k tebi povzdignem svojo dušo. (Psalm 142.) Uči me tvojo voljo izpolnjevati; zakaj ti si moj Bog. (Ordí.) Moje serdce je pripravljeno, o Bog! moje serdce je pripravljeno. (Ps. 65.)

V terpljenji.

Gospod je dal, Gospod je vzel, kakor se je Gospodi poljubilo, tako se je zgodilo. Ime Gospodovo bodi česčeno. (Tob. I.) Oče, ako ti hočeš, vzemi to terpljenje od mene; pa vemdar ne moja, temoč tvoja volja se naj zgodi. (Luk. XXII.)

V skušnjavah.

Kako morem kaj tako hudega storiti ino soper svojega Boga grešiti? (Gen. XXXIX.) Moj Bog ino moj Gospod! krépi me to uro. (Jud. XIII.) — Gospod pazi na mojo pomoč, Gospod teci mi pomagat. (Ps. 69.) Vsmili se me, o Gospod! zakaj jaz sèm slab. (Ps. 6.) — S tvojo pomočjo, o Bog! se hočem proti vsaki skušnjavi bojevati. (Ps. 17.)

V žalosti ino nevolji.

Če je kdo med vami žalosten, naj molli. (Jak. V.) — Zakaj žaluješ moja duša, zakaj mi skerb delaš? Zaupaj na Boga: jaz bom še ga hvalil. On je moje zveličanje ino moj Bog. (Ps. 42.) O Bog! daruj mi drugoč radost svojega odrešenja. (Ps. 50.) — Jaz sèm ubog ino reven, o Bog! pomagaj mi; moj pomočnik ino moj odrešnik si ti; Gospod! nikar se ne mudi. (Ps. 69.)

— Kdor obstoji do konca, bo zveličan.
(Mat. XXIV.)

V preganjanji.

Kristus je za nas terpel, ino nam je izgled zapustil, da njegove stopinje nasledujemo. (1. Petr. II.) Naša zdajna nevoljnost, ktera je kratka ino lehka, stori obilno, večno, nepresegljivo častitost v nas. (2: Kor. IV.) — Obudi se, o Gospod! pomagaj nam ino reši nas zavoljo svojega imena. (Ps. 56.) — Pomagaj nam, o Bog! naš zveličar! ino zavoljo časti svojega imena nas reši, o Gospod! ino bodi milostljiv našim gréhom za voljo svojega imena. (Ps. 78.)

Pobožne misli skoz den.

Vse bodi k božji časti ino hvali! — Vse hočem začeti ino doveršiti v tvojem imeni, o Jezus! in iz ljubezni do tebe! Odvzemi vse od mene, kar ti je na meni soperno: daj mi vse, kar me tebi dopadljivega dela. — Sveta Maria, ino vsi svetniki božji, prosite za me, da v ljubezni ino milosti božji živim ino vmerjem. O ljubeznivi Bog! kolika je tvoja ljubezen do mene, ino kako malo te jaz ljubim! Moj Bog! kolikokrat sém te razžalil, te zapustil ino pozabil: o

bodi mi milostljiv sprimi me drugoč za svojega otroka, ino mi daj te vékoma ljubiti.)

Kadar v cirkvo greš.

Gospod! V zaupanji na tvoje veliko vsmiljenje grem v tvojo hišo; ponižno te hočem v tvojem tempeljni moliti ino tvoje imè hvaliti.

Molitve pred ino po jedi.

Kolikorkrat za mizo sedeš, spomni se opomena aposteljna: „Če ali jeste ali pijete, ali kaj druga délate, storite vse na božjo čast.“ Ino premisli beséde Jezusa: „Varújte se, da si svojih serdc ne preobložite skoz požertnost ino pijanščino ino s skerbmi tega življenja.“ Nikdar ne sèdi k jedi, ali od nje proč ne poidi, da bi popred navadne molitvice ne opravil. Zveličar je, kolikorkrat je sam sebe ali druge nasitil, jed blagoslovil ino zahvalil, ino sveti Hrisostom nam terdi, „da se pri mizi, za kateroj se pred ino po jedi moli, stradalo ne bo.“

Molitva pred jedjo. (Ps. 144, 16. 17.)

Vseh oči čakajo na tebe, o Gospod! ino ti jim daš jesti ob pravem času, Ti od-

preš svojo roko, ino s svojim blagoslovom vse, kar živi, nasitiš.

Čast bodi Očetu, Sinu . . . Gospod! vsmili se črez nas! Kristus vsliši nas! Oče naš . . .

Gospod! blagoslovi nas ino te svoje dari, ktere od tvoje darovitnosti primemo. Po Kristusu, našem Gospodi. Amen.

Molitva po jedi. (Iz Rimsk. breviara.)

Zahvalimo te vsemogočni Bog! za vse tvoje dobrote, kateri živiš ino kraljuješ na vse večne čase. Amen.

Gospod! vsmili se črez nas! Kristus vsliši nas! Oče naš . . .

V. Ime Gospodovo bodi češčeno:

O. Od zdaj na vekomaj.

Daj o Gospod! vsem našim dobrotnikom za svojega imena voljo večno življenje v povračilo. Amen,

V. Vérne duše naj po božji milosti počivajo v večnem miru:

O. Amen.

III. Večerna pobožnost.

Podučenje v večerni pobožnosti.

Od sv. Alfonsa Liguor.

Ni zadosti, den kerščanski začeti, tudi se kerščanski sklenuti mora. Koliko milosti ino dobrih nagovorov nési dnes drugoč od Boga prijel. Kolikim nevarnostim je tvoje telo, je tvoja duša podveržena, katerih te On to moč obvarovati imá. Edno kakor drugo ti mora mogočen pogon biti, da svojo večerno molitvo po mogočnosti pobožno opraviš.

Naj boljša večerna molitva je izpraševanje vesti, serdčno obžalovanje vseh skoz den učinjenih pregréškov, ino terdni sklep, se jih za napréd varovati. „Pervo,“ pravi sv. Bernard, „kar na večer storiti imaš, je, da v sam sebe greš, se zbereš, ker si se skoz den veliko raztresel, ino svojo vest izprašaš. Uči se, svojo dušo presoditi. Premisli, kak si, kak si bil, kak bi bil imél biti, ino glej, kak zanaј réd biti misliš.“ Ne opusti tedaj te zlo koristne ino potrebne pobožnosti nikdar, ako še te toliko težko stane.

Obilni ino vidni blagoslov, ko ga Gospod črez tolikih pobožnih družin razliva, v katerih se vsak den večerna molitva vkuper opravlja, te imá podbadati, da tudi ti tako sveto navado v svojo hišo vpelješ. „Kder jih je dvoje ali troje v mojem imeni zbranih,“ pravi Jezus, „ondi sem jaz na sredi med njimi.“

Kadar se slačiš, bodi sramežljiv, moti se s pobožnimi mislimi ino na smert si misli, ktera bo te nekda vsega, kar zdaj imaš, nemilo ločila. Pred ko v posteljo ležeš, poškropi se z blagoslovljenoj vodoj, prekrižaj se, ino pomisli, da boš se enkrat, če tega ravno napréd ne véš na večer v posteljo podal, ino se v jutro v večnosti zbudil.

Večerne molitve.

Od sv. Alfonsa Liguor.

V imeni Boga Očē†ta . . .

O veliki ino vsemogočni Bog! Ob konci tega dne padem drugoč z dolžnim spoštovanjem k tvojim nogam. Vêrujem na tebe, kakor na večno resnico. Zavupam na tebe, kakor na nezapopadljivo dobroto. Ljubim te iz celega serdca, ker si ti vse ljubezni neskončno vréden. Za voljo tebe ljubim tudi svojega bližnjega, kakor sam sebe.

Z a h v a l a.

Dobrotljivi Oče! Koliko dobrega sém dnes ino celi čas svojega življenja od tebe že prijel! Od vékoma si na mene mislil. Iz ničesa si me stvaril; si mi Jezusa, svojega Sinú za sredníka, ino svojo božjo Mater za zagovornico dal; si me po njegovi grozovitni ino bolestni smerti odkupil; ino še vsak den mi obiloma svojih neštevilnih

milosti deliš. O Bog! kako li te imam za vse te dobrote vredno zahvaliti. O vi zveličani duhovi! pomagajte mi Gospoda vse dobrotljivosti ino vsmiljenosti brez nehanja hvaliti ino častiti.

Klicanje svetega Duha.

(Iz Rimskega breviara.)

O Bog! kateri si serdca svojih vernih po razsvečenji svetega Duha učil, dodeli nam po tem Duhu, da to, kar je prav, spoznamo, ino se njegovega tolaženja vseli veselimo. Po Kristusu, našem Gospodi. Amen.

O sveti Duh! Ti večni izvirek vse luči, razženi teme mojega uma, da hudobo ino gnusobo svojih gréhov prav spoznam, je v serdci obžalujem, črez vse čertim; ino se jih bolje, kakor vsega hudega, bolje, kakor smerti same bojim. Češćena si.

(Tu začni svojo vést izpraševati; preišluj, kako si skoz grešil:

Soper Boga: če si opustil ali mudno ino leno opravil dobre dela; če si se v molitvi sam rad raztresal; se v cirkvi nespočtljivo zaderžal. Pomisli, če si v vsem, kar si dnes storil, govoril, terpel, prestal, mislil, dober, čist namen imel? Če se milosti ino dobrim nagovorom nési sopersta-

vil? — Če si se jezil, nepoterpežljiv bil, klel ino se rotil?

Soper bližnjega: če si koga krivo sodil — zaničeval — čertel — mu nevošljiv bil — nad njim svoj serd razliti hotel — se prepiral — zmérjal — preklinal — hudiča izdával — opravljal — krivo tožil — golufal — pohujševal — nepokoren ino nezvést bil.

Soper sam sebe: če si bil prevzetan v govorjenji, v oblačilih — če si lagal — kaj nečistega mislil, govoril ino storil — če si bil nezmeren — nepoterpljiv — len v opravljanji svojih stanovskih dolžnosti — če si čas v družtvih tratil i. t. d.

Pri tem izpraševanji vesti glej posebno tenko na one svoje gréhe ino pogréske, kateri so ti, ker v nje naj večkrat padeš, kakor v navadi. Sledi za njihovim poglavitnim korenem, ino si posebno naprej vzemi, si prihodnega dne vse prizadéti, da ga izkèrčiš. Tedaj si sam, številu ino kakosti storjenih gréhov primerjeno pokoro naloži, ino z objokanim serdcem vzdihuj k Bogu za njegovo milost, pomoč ino branbo.

Kès ino žalovanje.

O kako močno osramovan se čutim pri pogledu svojih gréhov, pogréškov ino nepopolnosti! O Gospod! spoznam in obzalu-

jem je pred tvojim svetim obličjem v bridkosti svojega serdca.

Ljubeznivi Zveličar! ti si me ljubil; — si iz ljubezni do mene svojo Kri prelil. Ino kaj je do zdaj moje povračilo za to bilo? — Merzlota — črna nezahvalnost — nezagovorljiva nezvestoba! Pravični Bog! Neskončljiva je sicer moja hudobnost; — pak daleč neskončljivše, neizčerplivše je morje tvoje očinske dobrotljivosti. V tem prepričanju si upam, iz prahû svoje revnosti k tebi za milost, za odpuščenje, za večno zanesenje vzdihavati.

S k l e p.

Tvoja dobrota mi je že tolikokrat zanesla, o Gospod! Oh, dodéli mi še le tokrat milost, da od zdaj do svoje smerti vse učinjene gréhe resnično obžalujem ino za nje pokoro delam. Vsej je moja resnična volja ino terdni sklep, zanapréd ne več grešiti, ker se vsega hudega ino vsake priložnosti k hudemu, zdaj ino za vse čase svetečno odpovem.

Oča naš . . .

Priporoka v varstvo Boga, Marie ino vseh svetnikov.

Zdaj se k pokoju podám, da si oslavljen (opéhane) telesne moči dostavim, da

bom tebi, o Gospod! jutre tem ležej služiti mogel. Daj mi k temu svoj božji blagoslov. Ko bo morebiti ta poslédnja noč mojega življenja, mi daj, božji Zveličar! v rani svojega Serdca večni mir naiti.

Molitva cirkve.

Prosimo te, o Gospod! obišči to prebivališče, in izženi iz njega vse zaléze ino zaséde hudega vruga! Daj svojim angelom v njem prebivati, da nas v miru varújejo; ino tvoj blagoslov bodi vseli nad nami. Po Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, našem Gospodi. Amen.

Preblažena Devica Maria! ko si po svôjem Sinu moje naj vekše upanje ino pribežališče; sveti angel varuh! sveti pomočniki ino vsi svetniki božji! prosite za me to noč, ino celi čas mojega življenja, da bom vsakega kvara na duši ino na telesi obvarovan, nekda srečno smertno uro doseči mogel. Amen.

Molitva za žive ino mertve.

Daj o Gospod! svoj božji blagoslov vsem mojim rojákom ino znancem, dobrotnikom, prijateljem ino sovražnikom! Varuj moje duhovske ino posvetne predpostavljene; pomagaj ubogim, vjetim, žalostnim, popotnim,

bolnim in umirajočim; spreoberni gréšnike ino krivoverce; razsveti pagane (hajde) ino nevernike.

O vsmilečni Bog! bodi tudi v čistiliši terpéčim dušam milostljiv; končaj njihove bolečine, ino peljaj vse, za ktere sém jaz dolžen moliti, skoro, oj le skoro, v večni pokoj ino v nebeško veselje. Amen.

(Na zadnje moli, ako utegneš, sveti rožni kranec petih skrivnosti, če še ga skoz den nesi molil, ino češčena si kraljica k blaženi Devici za milost svete stanovitnosti.)

IV. Mešna ino predižna pobožnost.

Razloženje duhovskega oblačila.

Tridentski Cirkveni zbor pravi, da se skoz nekervavo daritvo (žertvo) svete meše ona kervava daritva ponavlja ino navzočáva, ko jo je Kristus na oltarji križa svojemu večnemu Očetu za zveličanje sveta prinesel, ino jo je v spomin svojega terpljenja in umrénja ponavljati ukazal. (I. Kor. XI. 26.) Za to je tudi po pravici duhovsko oblačilo v znamenovanje Kristusovega terpljenja in umrétja Cirkva odločila.

1. **P o r a m n i c a** (naplečnica, humeral); bel pert poméni pert, ko je z njim obličje Kristusovo zakrito bilo. (Luk. 22, 64.)

2. Mešna sračica ali dopetnica (alba) navzočava ono oblačilo, ko je Herodež ž njim Zveličarja obléči rekel, ino v katerem je on s svojimi ljudmi Kristusa zasramoval ino k Pilatužu nazaj poslal.
3. Nadramnica (štola), naročnica (manipelj) ino pas (cingul) spominajo na vervi ino vezi, s kterimi je Kristus ves čas zvezan ino kakor pregréšnik skoz Jeruzalem peljan bil. (Joan. 18, 12)
4. Mešni plaš (kazula) očita čerleni ali škerlatni plaš, ko je bil Zveličar ž njim ogernen.
5. Lisa (pleša, strižina, kavka), v podobi kro-
ne v mešnikovih vlaseh izstrižena opomina na ternjevo krono, ko so jo vojšaki spletli ino jo na Jezusovo glavo pritisloli. (Joan. 19, 2.)
6. Križ na mešnem oblačili nas spomina na križ, ko ga je Kristus na svojih ramih nesel, ino ko je Jezus na njem umrel. (Mat. 27, 50.)
7. Oltar, ko se na njem zdaj Kristus kakor nekervava daritva Bogu Očetu daruje, navzočáva goro Kalvario, na kateri se je Zveličar, naš Gospod Jezus Kristus, sam sebe v kervavo daritvo vdal, da bi svét večnega pogubljenja odréšil.
8. Kelišni pertiči pomenijo platno, ko je v nje Kristusovo Telo povito bilo.
9. Znamenje križa, ko ga mešnik večkrat stori, opomina na mnoge moke (martre) Zveličarja.

Perva mešna pobožnost.

Priprava k sveti meši.

Gospod Jezus Kristus, Zveličar človeškega rodú! mi smo s tolikimi velikimi dobrotami od tebe obsuti, da nad tvojo božjo ljubeznijo proti nam ubogim grešnikom nikakor dvojiti ne imamo; to kaže vedni spomin tvoje svete ino zveličajoče smerti. Da bi se tvoje terpljenje in umrenje pri nas pozabljivih ljudeh zmirom v spominu hranilo, si božjo daritvo svojega Mesa ino svoje Kervi pri zadnji večerji postavil, ino jo duhovnikom prinašati ino vzravno svojo smert oznanjevati ukazal. O Gospod Jezus! stori me vrednega, da to božjo skrivnost spodobno spočtujem ino jo z mešnikom v spomin tvojega grenkega terpljenja in umrenja, v dolžno zahvalo za vse prijete dobre, v izbrisanje svojih dolgov, v pomoč ino tolažbo živih ino mertvih, ino v nas vseh časno ino večno srečo pobožno darujem Amen.

(Sledeče molitve se lahko tudi zvune svete meše v čast Jezusovega terpljenja pobožno opravljajo.)

Pristopna molitva.

(Mešnik pristopijo k oltarju ino začnejo sveto mešo; premisli, kako se je Jezus na Oljsko goro podal ino k svojemu Očetu molil.)

O Gospod Jezus Kristus, ti Sin živega Boga, kir si, ko se je tvoje bridko terpljenje približalo, strah ino žalost prestati moral, ino si, v svoji molitvi od angela pokrepčan, se popolnoma v voljo nebeškega Očeta vdal; dodéli mi, da me v vseh mojih težavah ino nadlogah tvoj angel pokrepča, ino se ves v voljo božjo vdam. Amen.

Kadar se očitna spoved ali Konfiteor moli.

(Mešnik se priklonijo k očitni spovedi; premisli, kako je Kristus od smernih težav kervavi pot potil.)

O božji Zveličar! kir si na Oljski gori ob pogledu na moje gréhe ino na gréhe celega sveta v toliko smertno stiskávo prišel, da je tvoj pot, kakor srage kervi, na zemljo tekel; daj, da svoje gréhe ino hudobe v življenji serdčno obžalujem, da se ob svoji smertni uri zavoljo njih ne bom nič več bati imel. Amen.

Pri Introitu.

(Mešnik gredo gor, poljubijo oltar ino se podajo s sréde na njegovo pravo stran; premisli, kako je Kristus od Judaža skoz poljubec (kušlje) predan in od Judov odpelján bil.)

Naj ljubeznivéjši Zveličar! kir si od svojega vlastnega učenca, Judaža, izdan, hudobno svojim sovražnikom izročen in od njih kákor pregréšnik zvezan k Anažu peljan, in od Petra trikrat zatajen bil.

Naj nedolžnéjši Jezus! kir si se v Kajfaževi hiši močno užalil, ker te je tvoj ljubljeni učenec Peter trikrat zatajil; podéli mi svojo milost, da se vseh hudih družtv ino nevarnosti k grehu ogibljem, ino tebe, svojega ljubega Boga, nikoli ne z besédoj, ne z dejánjem ne zatajim. Amen.

Pri mešnikovih molitvah.

(Mešnik se obernejo ino rečejo: Dominus vobiscum; premisli, kako se je Kristus k Petru obernal.)

O Gospod Jezus Kristus! kir si Petra po njegovem padci z milostljivimi očmi pogledal, ino ga k serdčni žalosti ino pokorigenol; poglej tudi na mene z očmi svojega neskončnega vsmiljenja; da svoje gréhe pred tvojim obličjem prav objokujem ino

tebe, svoje naj više Dobrote, nikdar več ne razžalim. Amen.

Po berili.

(Mešnik gredo na stran oltarja ino berejo epistelj; premisli, kako je bil Kristus k Pilatažu peljan.)

Naj poterpežljivši ino naj krotši Jezus, kir si kakor naj hujši pregréšnik vjet k Pilatu peljan bil in od svojih smertnih sovražnikov samih krivih (lažnivih) pregréh obdolžen; dodéli mi, da vse opravljanje in ogovarjanje hudobnih za voljo tebe poterpljivo prestopim, ino v vsem pričevanje dobre ino čiste vesti imám ino ohranim. Amen.

Pri evangelji.

(Mešnik gredo na drugo stran oltarja ino berejo evangelj; premisli, kako je bil Kristus od Pilata k Herodežu peljan.)

Moljenja naj vrednejši Zveličar! kir si pred Herodeža postavljen toliko prekletvic ino psovok prestal ino na nje nési ne besedice rekel; daj mi milost, da krivice, zasramovanje ino zaničevanje brezbožnikov ponižno ino voljno preterpim, si serd potolažim ino nikomu hudega s hudim ne povernem. Amen.

Pri Kredo.

(Mešnik se podájo drugoč na srédo oltarja, ino molijo Kredo; vzemi si k serdču, kako je bil Kristus od Herodeža sápet k Pilatužu poslan.)

O Gospod Jezus Kristus! kir si od Herodeža v bélo oblačilo obléčen ino zasramovan, drugoč k Pilatu poslan bil ino med njima prijateljstvo vzročil; daj mi milost, da naklepom svojih sovražníkov vseli vjidem, hudo z dobrim povernem, in tako popolnejši ino tebi podobnejši prihájam. Amen

Pri Offertorji.

(Mešnik kupo (kelih) odkrijejo; premišljuj, kako je Kristus svojih oblačil slečen ino bičevan bil)

Naj milostljivéjši Odrešenik! kir si vseh svojih oblačil obropan, v najvekše zasramovanje slečen, k stebru priklenen ino grozovitno bičevan bil; dodéli mi milostljivo da vse gréhe, ktere sém kdé kada proti sveti sramežljivosti storil, resnično objočem, da biče tvojega očinskega pokorjenja poterpljivo sprimem, ino te z novimi pregrehami več ne bičujem.

(Kupa se pokrije; premišljuj, kako je Kristus kronan bil.)

O Gospod Jezus Kristus! kir si v vekše zasramovanje od serditih Judov s ternjem

kronan bil: prosim te, odvzemi mi bodéče želo hude vesti, da bom, po pravi pokori sprekesan, potler s častjo ino slavoj v nebesih vénčan. Amen.

(Mešnik si roke umivajo; premišljuj, kako si je Pilatuž roke umil, Kristusa za nedolžnega spoznal ino ga pred ljudstvo postavil.)

Terpéči Zveličar! kir si od sodnika Pilata sicer za nedolžnega spoznan, pak vém-dar s starim čerlenim plašem ogernen, s ternjevo kronoj na glavi, s terstom v roki, od njega pred Jude postavljen, njim izdan ino menje, kakor razbojnik Baraba, cénjen bil; podéli mi milostljivo, da tebe, svojega ljubega Gospoda ino Boga, nikdar menje, kakor svét, ali satana, ali poželjivost mesa ne čislam, temoč skoz tako živim, da se na sodni den s svatovskim oblačilom oblečen pred tvojim obličjem častit prikážem. Amen.

Pri Praefationi.

(Mešnik berejo praefation ali predglasje: Sursum Korda i. t. d.; premisli, kako je Kristus k smerti obsojen bil.)

O Gospod Jezus Kristus! kir si po nedolžnem obsodbo k smerti za mene ubogega grešnika sprijèti hotel: podpiraj me s svojo božjo pomočjo, da se po keršćan-

skem življenji tako k časni smerti pripravim, da nepreklicljivi obsodbi k večni smerti uidem. Amen.

Pri Kanonu.

(Mešnik na tihem molijo ino delajo spomin za žive; pomisli, kako je Kristus svoj križ nesel.)

Nedolžno Jagne? ko si grozno težo križa samo na goro Kalvario donesti moralo, ino si na tem strašnem poti žene, ko so te objokovale, dobrotljivo opomnolo, da se nikar naj nad toboj, ampak same nad soboj jočejo; dodéli mi milostljivo, da vse svoje križe ino težave iz tvoje roke voljno prijemam, ino nje iz ljubezni do tebe vsaki den voljno nosim, daj tudi, o vsmilčni Jezus! meni to milost, da na tem svetu ničesar boljše ne objokujem, se nad ničem boljše ne žalim, kakor da sèm tebe tvojega preljubeznivega Gospoda ino Boga razžalil. O Jezus! bodi meni ubogemu grešniku milostljiv. Amen.

(Mešnik blagoslovijo ino posvétijo daritvo; premisli, kako je Kristus na križ pribit bil.)

O Gospod Jezus Kristus! kir si za naših gréhov voljo oj nevsmiljeno z žreblji na križ pribit bil; dodéli mi milostljivo, da bo skoz tebe svèt meni, ino jaz svétu kri-

žan, ino da svoje meso z gréhi ino hudimi željami vred tako križam, da tebe, svojega ljubega Gospoda ino Boga, nikoli več s svojo hudoboj, ino ž njoj sam sebe ne križam. Amen.

Pri povzdigovanji.

(Mešnik povzdignejo sveto hostio; vzemi si k serd-
cu, kako je Kristus s križem povzdignen.)

Naj svetéjši ino moljenjá naj vrednéjši Zveličar! kir si za me križan, od zemlje hotel povišan biti; potegni mene ino vse kar imam, k sebi, da s toboj na križ pri-bit, od zdaj ne jaz, temoč ti sam v meni, ino jaz v tebi živim, ino vsega posvetnega ločen, s svojim serdцем v nebesih prebivam. Amen.

(Mešnik povzdignejo kupico; premisli, kako je iz
Kristusovih ran sveta Kri tekla.)

Neskončno ljubeznivi Odrešnik! kir si iz svojih svetih ran obilo Kervi v odpuščenje naših grehov pretil; vmij mojo s tolikimi težkimi grehi umazano dušo v svoji Kervi: le samo edno kapljico svoje drage Kervi obrni za moje zveličanje, da vseh svojih gréhov ečiščen, sad tvojega bridkega terpljenja in vmrenja občutim. Amen.

(Mešnik delajo spomin za mertve: pomisli, kako je Kristus na križu za zveličanje ljudi molil.)

Neizrečeno dobrotljivi Spravnik! kir si na križu viséč za ves človečki rod, tudi za tē, ki so te križali, k svojemu nebeskemu Očetu molil; užgi moje serdce v ti svoji ljubezni, da po tvojem uku in izgledu tudi svoje sovražnike resnično ljubim, njim iz serdca odpustim, in onim, ko me čertijo, dobrote skažujem. Amen.

(Mešnik terkajo na svoje persi, ino prosijo za odpuščanje grehov; premisli, kako se je desni razbojnik na križu k Kristusu spreobernal.)

O Gospod Jezus Kristus! kir si razbojniku, ko je svojo krivičnost ponižno spoznal in obžalil, slavo svetega raja dobrotljivo obljubil; prosim te, oglej se na me z očmi svoje neskončne vsmilečnosti, da ob svojem zadnjem smertnem prijetanju od tebe, svojega dobrotljivega Zveličarja zaželene beséde slišim: Dnes boš z menoj v raju. Amen.

Pri Pater nostri.

(Mešnik molijo Oča naš; premisli sedem beséd Kristusovih na križu.)

Božji Zveličar! kir si med drugimi besédami na križu, mojo Mater svetemu Ja-

nezu, ino njega svoji Materi izročil; izročim se ti, sebe ino vse svoje v zedinjenjete zvestobe ino ljubezni, s kateroj si nju vkup združil, ino te prosim, daj mi po moči take ljubezni k popolnosti tvoje ljubezni priti, da me ne bo nič več na svétu tvoje ljubezni ločiti moglo. Amen.

(Mešnik ulomijo sveto hostio, ino je kosček v kupo spustijo; vzemi si k serdču, kako je Kristus na križu umerl, ino kako je njegova duša v predpekel šla.)

Moljenja naj vrednéjši Zveličar! kir si svojega duha v roke svojega nebeskega Očeta izročivši iz ljubezni do nas revnih ljudi umerl, skoz svojo smert Satanovo moč pokončal ino v predpekel šel, da bi dušam starih očakov veseli glas odrešenja sam prinesel; prosim te po bolečinah tvoje smerti, da meni ubogemu grešniku srečno smertno uro dodéliš, ino zasluženja svojega terpljenja tudi terpeče duše v čistilišči deležne učiniš, da se skoro svojih mók otmejo. Amen.

Pri Agnus Dei.

(Mešnik rečejo trikrat: o ti Jagne božje i. t. d. pomisli, koliko se jih je ob Kristusovi smerti spreobernolo ino na svoje persi terkalo.)

O Gospod Jezus Kristus! kir si skoz svoje voljno terpljenje ino blaženo umrénje

jih mnogo spreobernal ino k spoznanju svojega božanstva spravil: dodéli mi milostljivo po zaslugah svojega grenkega terpljenja in umrenja, da svoje gréhe serdčno objokujem ino te zanapréd več ne žalim. Amen.

(Mešnik zauživajo sveto Rešno Telo; navzoči si, kako je Kristus s križa vzet ino pokopan bil.)

Naj svetéjši Zveličar! kir si s križa vzet v nov grob položen bil: vstvari v meni novo ino čisto serdce, v katero naj tvoje sveto Rešno Telo v spomin tvoje smerti vseli vredno primem, da mi bo časno prijetanje tvojega svetega Telesa gotovo zastava prihodne slave. Amen.

(Mešnik izpijejo oplahnenje ino pakrijejo kupo; premisli, kako je Kristus po smerti pomazan bil.)

O Gospod Jezus Kristus! kir si od svoje žalostne Matere ino drugih prijateljev med velikim žalovanjem pomazan, v snažno platno zavit ino pokopan bil: podéli mi milostljivo, da kolikorkrat te pri svetem obhajili primem, te tudi v čistem serdci ohranim, da ti v meni, ino jaz v tebi ostanem, ino zavoljo tebe večno življenje imam. Amen.

Po obhajili.

(Mešnik grede na stran oltarja, ino molijo poohhajilno molitvo; premisli, kako je Kristus ed smerti vstal.)

Vsemogočni premagavcc smerti ino groba! kir si čestito od smerti vstal: dodéli milostljivo, da, kakor ti, za naše gréhe enkrat umerši, več ne umreš, temoč si življenje sam, ravno tako tudi jaz, po pomoči tvoje božje milosti gréhu popolnoma umerši, zanapréd v novem življenji hodim, ino tebi, živemu Bogu, samemu živim. Amen.

Pri zadnjih molitvah.

(Mešnik se k ljudstvu obernejo, ino rečejo: Dominus vobiscum; misli si, kako se je Kristus svojim učencem prikazal.)

O Gospod Jezus Kristus! kir si se po svojem čestitem vstanenji svoji presveti Materi ino svojim ljubim učencem prikazal: pomagáj moji slabosti s svojo milostjo, da na tem svétu s toboj terpim, da nekda tudi s toboj vstanem, ino tvojemu preobraženemu telesu podoben učinjen, te od obličja do obličja na vse večne čase gledam, hvalim ino častim. Amen.

(Mešnik molijo poslédnje molitve; pomisli, kako je Kristus štirideset dni s svojimi učenci bil.)

Naj svetéjši Zveličar! kir si po svojem vstaneji štirideset dni pri svojih učencih bil, ino je vseh skrivnosti svete vere učil: prosim te, uči me, po svoji božji volji živéti; poterdi tudi s svojim duhom mojo vero, da nikdar ob kaki reči ne dvojim, da v tvoji sveti Cirkvi do svojega zadnjega konca ostanem ino po svojem upanji večno življenje zadobim. Amen.

(Mešnik še se drugoč k ljudstvu obernejo, ino rečejo: Dominus vobiscum; vzemi si k sercu, kako se je Kristus svojim učencem zadnjokrat prikazal ino v nebesa šel.)

Preobraženi Zveličar! Jezus Kristus! kir si navzoči svojih učencev čestito v nebеса šel, in ondi na desnici svojega nebeskega Očeta sediš; daj mi svojo božjo milost, da svet s svojim srcem zapustim, vse posvetno resnično zaničujem, po tebi samem želim, tebe samega iščem, da morem nekda tudi za tobój v tvojo slavo priti. Amen.

Pri zadnjem blagoslovu.

(Mešnik dajo blagoslov; pomisli, kako je Kristus svetega Duha poslal.)

O Gospod Jezus Kristus! kir si po sjem vstaneji svojim učencem svetega Duha

poslal; prosim te, očisti moje serdce, da sveti Duh vredno prebivališče v njem najde, me s svojimi božjimi dari ino milostmi opravi, tolaži ino v vsem dobrem krepča k večnemu življenju. Amen.

Pri zadnjem evangelji.

Moljenja naj vrednejši Gospod ino Zveličar, Jezus Kristus! kir si nam v naj svetjši daritvi svete meše spomin svojega grenkega terpljenja in umrénja zapustil: dodéli milostljivo, da skrivnosti te svete daritve tako častim, da se sadu tvojega odrešenja tudi udeležim, kateri živiš ino kraljuješ z Bogom Očetom, v edinosti svetega Duha od vékoma do vékoma. Amen.

Druga mešna pobožnost.

Priprava.

Naj ljubeznivši Jezus! prikažem se pred tvojim naj svetjšim oltarjem, da bi naj svetěšo daritvo obhajal, ko si jo v zveličanje ljudi postavil. Daj mi, o moj Gospod ino Bog! milost, to sveto mešo s tako gorečnostjo, s toliko pobožnostjo ino s toliko bolestjo ino žalostjo nad svojimi gréhi slišati, kolikoršnjo bi pogled tvoje smerti na križu v meni obudil. Oživi mojo vero, poterdi moje upanje,

užgi v meni ogenj svete ljubezni do tebe. Zedinim se s toboj, da bi jaz Boga molil, za njegove neskončne dobrote ga hvalil, si odpuščenje svojih gréhov in one dari ino milosti od njega izprosil, ko so mi k dopolnjevanju njegove volje potrebne. Priporočim ti tudi potrebsine svojih staršev, rodbincev, dobrotnikov, prijateljev, Cirkve ino deržave, vseh gréšnikov ino vernih duš v čistilišči. Daj nam vsem sadú ino zasluženja te daritve obilo deležnim postati. Amen.

Ob pristopu.

Naj dobrotljivši Jezus! Zahvalim te iz cellega serdca za neskončno ljubezen, ko te je nagnola, se včlovéciti, naše bitje (natura) na se vzeti, ino skoz svoje presveto terpljenje ino svojo drago smert naše gréhe izbrisati,

Nebeski Oča! Oglej se milostljivo na svojega ljubljenega Sinú, kir se je pred tvojim božjim veličanstvom toliko ponižal. Z njim se združim. Izpovém se ti ino skešem pred nebese ino zemljoj gréhov, ktere sém v mislih, željah, besédah, delih ino zamudah dobrega učinil. Oh! da bi jih le nikdar ne bil učinil! — Prosim te po solzah ino Kervi tvojega edinorojenega Sina, mojega Gospoda ino Zveličarja Jezusa Kristusa, da mojega ponižanega ino pobitega serdca ne zaveržeš, ampak mi odpuščenje vseh mojih gréhov po njegovem zasluženji, po prošnji prečiste Device Marie ino vseh svetnikov milostljivo podeliš. Očisti, o Gospod! moje serdce, moje ustnice, moje telo, moje življenje. Dostavi, kar kesa ino žalovanja gréšam, ino presuni moje serdce z zveličavnim strahom, z živim čertenjem vsega hudega.

K Kyrie eleison.

O vsega mogočni Oča, moj Bog ino Stvarnik, vsmili se mene ino mi odpusti, o večna Beseda Očeta, ko si me odrešila, vsmili se me in odpusti mi; sveti Duh, kir me sam posvétiti premoreš, vsmili se me in odpusti mi vse moje gréhe! Troedini Bog! vsmili se črez mene, ino zanesi mi zavoljo svojega naj svetéjšega imena vse moje gréhe!

K Gloria.

Čast Bogu na višinah ino mir ljudem na zemlji, kateri so svete volje! Hvalimo te; častimo te; molimo te; slavimo te. Hvalo ti davamo za voljo tvojega veličanstva, Gospod, Bog, nebeski kralj, Bog, vsemogočni Oča! Gospod, edinorojeni Sin, Jezus Kristus! Gospod Bog, Jagne božje, Sin Očeta! kateri odjemlješ gréhe svetâ, vsmili se nas. Kteri odjemlješ gréhe svetâ, sprimi našo molitvo. Kteri sediš na desnici Očeta, vsmili se nas! Zakaj ti sam si svét; ti sam Gospod; ti sam naj viši, Jezus Kristus s svetim Duhom v slavi Boga Očè. Amen.

Ob molitvah.

O mogočni Bog! pridi k nam in ostani vedno pri svojem skoz Jezusovo terpljenje in umrenje odrešenem ljudstvu. Ostani pri nas s svojo vsemogočno milostjo, da nam pamet razsvečúješ ino serdca oživljaš. Napolni s svojim Duhom svoje službenike, ino je nađehni svete gorečnosti ino skerbi za zveličanje naših duš. Sprimi milostljivo molitve, katere tvoja v Kervi tvojega Sinú posvečena Cirkva to uro k tebi opravlja! Dodéli nam milost, ko je potrebújemo, da te na tem svétu lju-

bimo ino ti služimo ino potem večno zveličanje dosegnemo. Vsmili se toliko duš, ktere po poti pogubljenja hodijo. Zadelaj izvirke tolikih nesreč, ktere tvojo sveto Cirkvo žalijo ino tvojo sveto vero motijo; obvaruj nam naj dražo vseh milosti, véro ino daj, da se med nami sopet oživi ino živi sad prinese; odpri svoje očinsko Serdce vseli našim prošnjam, da te zamoremo tu in ondi hvaliti ino častiti. Amen.

Ob episteljni. (Iz lista sv. Pavla.)

Božji izvoljeni, sveti ino ljubi, oblecite pri-serdčno vsmiljenje, dobrotljivost, ponižnost, krotkost, poterpljivost. Prenašajte eden druga in odpuščajte si med soboj, če se ima kdo črez koga priložiti: ravno kakor je Gospod vam odpustil, tako tudi vi. Verh vsega tega pak iméjte ljubezen do eden druga, ktera je zaveza popolnosti. Ino v vaših serdcih gospoduj mir Kristusov, k kteremu ste tudi poklicani kakor udje ednega tela. Bodite za to hvaležni. Beseda Kristusova obilno prebivaj med vami s vso modrostjo, učite in opominajte se med soboj s psalmi, s hvalnimi ino duhovnimi pesmi; pojte Bogu veseli v svojih serdcih, ino vse, kar koli delate z besedo ali z dejanjem, vse činite v imeni Gospoda Jezusa Kristusa, ino hvalo davajte Bogu in Očetu skoz Njega. (Kološ. III. 12—17.)

K evangelji.

Zveličani so ubogi v duhu; jih je nebesko kraljevstvo.

Zveličani so krotki, ker zemljo posedejo.

Zveličani so žalostni, ker bodo razveseljeni.

Zveličani so pravice lačni ino žejni; ker bodo nasitjeni.

Zveličani so milostljivi; ker bodo milost dosegli.

Zveličani so čistega serdca; ker bodo Boga gledali.

Zveličani so mirovitni; ker bodo otroci božji imenovani.

Zveličani so, kateri zavoljo pravice preganjanje terpijo; zakaj jih je nebesko kraljevstvo. (Mat. V. 1—11)

Vaša luč naj sveti pred ljudmi, da bodo vaše dobre dela videli ino Očeta hvalili, kateri je v nebesih. (Mat. V. 15.) Kdor koli mene pred ljudmi spozná, tega bom tudi jaz pred svojim Očetom v nebesih spoznal. (Mat. X. 32)

K Kredo.

(Mešnik molijo na sredi oltarja z razprestertimi rokami vero. Moli tudi ti.)

Verujem na ednega Boga, vsemogočnega Očeta, Stvarnika nebes ino zemlje, vseh vidnih ino nevidnih reči. Ino na Jezusa Kristusa, edinorejenega Sinu božjega, ino kateri je od Očeta rojen od vekom; Boga od Boga, luč od luči, pravega Boga od pravega Boga, rojenega, ne ustvarjenega, ednakega bitja z Očetom; skoz kterega je vse ustvarjeno; kateri je zavoljo nas ljudi ino zavoljo našega zveličanja z nebes prišel, ino je skoz svetega Duha iz Marie Device meso na se vzel ino človek postal. On je tudi za nas bil križan, je terpel pod Poncem Pilatužem ino je pokopan bil; ino je na tretji den drugoč od smerti vstal, kakor so pisma predpovedele, ino je v nebesa šel,

kder sedi na desnici Očeta. Ino bo drugoč prišel s častjo sodit živih ino mertvih, njegovemu kraljevstvu ne bode konca. Ino — verujem — na svetega Duha, Gospoda ino Oživljavca; kateri od Očeta ino Sinú izhaja, kateri se s Očetom ino Sinom kmalu moli ino časti; kateri je skoz preroke govoril. Ino — verujem — na sveto katolsko in apostolsko Cirkvo. Spoznam kérst v odpuščenje grehov. In upam vstanenja mertvih ino življenja prihodnega svetá. Amen.

K darovanju kruha ino vina

Sveti Oča! vsemogočni, večni Bog! Oglej se milostljivo na ti neoskvrnjeni dar, ktereга tebi, živemu ino pravemu Bogu, prinesemo v slavo tvojega neskončnega veličanstva, ino v spravo brezštevilnih prestopkov tvojih zapovedi. Prinesemo ti ga za se, ino za svoje — za navzočne ino ne navzočne, za vse verne kerstjane, žive ino mrtve.

Poglej radostno na ti prineseni dar, o Gospod, ino ga blagoslovi; vzemi ga iz roke svojega pomázanega služebnika milostljivo, ino nam dodeli, vsemogočni Bog ino Gospod! da ravno kakor je Jezus človečko bitje s soboj zedinil, da bi je ponovil, tako tudi mi skoz tote skrivnosti božjega bitja deležni postanemo. Daj, nebeski Oča! da nam ino vsem, za ktere te prošimo, vsi tvoji sveti Cirkvi, ino celému svetu k zveličanju pomága.

Ob umivanji rok.

Ne zaslužimo si, o Bog! da bi naše prošnje uslišal; zakaj naše serdca, ustnice ino roke, ko je k tebi molimo, so nesnažne, mnogotereга gréha ino prestopka tvoje volje gnusne. Pak ti, kateri serdce

in obisti — vse skrivno izkušaš ino poznáš, ti véš, da goréče poželénje imamo, da bi čisti bili, čiste serdca ino roke k tebi povzdigávati. O le umij nas vseh nesnàg; zato te prosimo za voljo terpljenja tvojega Sinú.

Ob Praefation ino Sanktus.

Svoje serdce k tebi povzdignemo, o večni Bog! Hvalimo ino častimo te, vsemogočni Oča, skoz Jezusa Kristusa, ino te hočemo povsodi ino vseli skoz Jezusa Kristusa hvaliti ino častiti, kajti taka hvala je tebi neskončno prijetna ino nam zveličavna. Skoz ravno tega našega Gospoda Jezusa Kristusa te hvalijo ino častijo neprečtète množice zveličanih duhov, angeli ino verhangeli, prestoli ino kraljevstva, Kerubi ino Serafi.

Z njimi ti pojemo iz celega serdca: Svet, svet, svet si ti, o Bog, Gospod Sabaot! Nebo ino zemlja ste tvoje časti polni! Tebi bodi večna zahvala, čast ino slava, ker si se s vsmilečnim pogledom na nas gréšnike ozerel, ino svojega ljubljenega Sinú poslal, da bi očiščeni, odréšeni, posvečeni ino večnega kraljevstva udeleženi bili: Čast bodi tebi v višinah — ino na zemlji — od vseh ljudi — od vseh jezikov ino časov!

K Kanonu.

Prosimo te, dobrotljivi Oča po zaslugah ravno tega tvojega Sinú, našega Gospoda ino Zveličarja, z naj vekšo ponižnostjo, da ti dar, to svojo sveto žertvo sprijeti ino blagosloviti ràčiš, posebno ker ti jo darujemo za tvojo sveto katolško Cirkvo, za tvojega služebnika ino namestnika, papeža I., za našega škofa I. — za verne kerstjane, za vse varovnike, spočtevavce, deržavce svete katolške

in apostolske vere, ino izvlasti za teiste, za
ktere sèm jaz posebno moliti dolžen.

(Memento : Spomni se posebno teh, za ktere mo-
liti misliš.)

Varúj je vse, o miłostljivi Oča! v svetem mi-
ru, brani ino vodi je; ohrani v njih edinost, odverni
ločenje ino razkol ino napolni je s svojem sve-
tim Duhom; oprosti je teme ino gréšne nevolje,
dodéli jim tudi posvetne dobrote za telo ino dušo,
ko jih potrebújejo, da ti zvesto ino stanovitno slu-
žijo, tvojo čast množijo ino svoje zveličanje do-
sežejo.

Prosimo te, nebeski Oča! da nas v vsem va-
rúješ po zasluženji blažene Device ino Matere na-
šega Gospoda. Jezusa Kristusa; po zaslugah sve-
tih apostelnov ino močencev, ko so za svojo ve-
ro kri prelili. Oča, sliši nas! naj dobrotljivši, vsmi-
lečni Oča, usliši naše ponižne prošnje. Amen.

Ob povzdigovanji.

Ob povzdigovanji svete hostie.

O Jezus! vérujem na tebe, upam na tebe,
ljubim tebe samega črez vse! Bodi miłostljiv meni
ubogemu gréšniku. Amen.

Ob povzdigovanji svete kupe.

Naj svetejša Rešna Kri, prelita za moje gré-
he ino za gréhe celega sveta! umij, posvèti ino
obvari mojo dušo k večnemu življenju. Amen.

Po povzdigovanji.

Dokler se o Gospod! visokih skrivnosti brid-
kega terpljenja in umrénja, vstanenja ino čestitega

vnebohoda našega Gospoda Jezusa Kristusa spominamo, prinašamo združeni s vsem tvojim, v njegovi Kervi, posvečenim ljudstvom, tvojemu ne-
skončno visokemu veličanstvu darov, kateri si nam
ti podélil, čisto, sveto ino neoskvernjeno daritvo,
ti sveti kruh življenja, ino kupo večnega zveličanja.

Ozri se, naj dobrotljivéjši Oča, milostljivo na
naše dare ino je sprimi z ono ugodnostjo, kakor
si svojega služebnika Abeljna, dar očaka Ahra-
hama ino svojega duhovnika Melhisedeha sprijeti
račil (hotel.)

Pošlji, prosimo te ponižno vsemogočni večni
Bog! pošlji svoje svete angele, ino daj te dare
po njihovih neoskvernjenih rokah na svoj čestiti
oltar pred obličje svojega božjega veličanstva po-
ložiti, da se vsi, kateri na duhovni ali resnični na-
čin Jezusa Kristusa primejo, skoz njega vsega
nebeskega blagoslova napolnijo. Amen.

Spomni se o Gospod! tudi vseh svojih slu-
žebnikov ino služebnic, kateri so se v veri ločili,
ino v Jezusu Kristusu zaspali ino dodéli jim pre-
bivati v deželi luči, mirú, večnega pokoja ino zve-
ličanja, izvlasti te prosim za I. I.

Pak tudi nam, svojim služebnikom, nikar ne
plačaj po našem zasluženju, temoč po velikosti
svoje ljubezni ino milosti, s kateroj skesanega spri-
jemlješ, nikar nas iz svojega kraljevstva ne iz-
kleni, temoč nas vdeleži večne časti ino nas u-
peljaj v družtvo vseh svojih svetnikov in izvol-
jenih ino svetih apostelnov ino močenikov (mar-
ternikov), spoznavcev ino devic.

Za to te prosimo po Jezusu Kristusu, našem
Gospodi, skoz kterega ti vse čase vse opravljaš,
vse posvečuješ, vsemu dihanje ino življenje vdi-
huješ, ino nam vse dobro deliš. Skoz kterega, s

kterim ino v katerem tebi, vsemogočni Oča! v edinosti svetega Duha vsa čast ino hvala bodi. Amen.

K Pater noster ino Agnus Dei.

Podbujeni skoz zveličavni ukaz Jezusa Kristusa ino skoz njegov božji nauk naučeni, si upamo iz polnosti serdca k tebi govoriti, : Oča naš, kteri si v nebesih i. t. d. Amen.

Oj réši nas, prosimo te, o Gospod, vsega zlega pretečenega, zdajnega ino prihodnega časa, ino dodéli nam po prošnji blažene Device Marie, svetih apostelnov Petra ino Paula ino vseh svetnikov milostljivo mir, da se skoz pomoč tvojega vsmiljenja podpirani vsakega gréha varujemo, ino proti vsega nepokoja le tebi služimo — skoz Jezusa Kristusa, Gospoda našega, Sinú tvojega, kteri s toboj živi ino kraljuje v edinosti svetega Duha skoz vse večnosti. Amen.

O Jagne božje, ktero odjemlješ grehe sveta: vsmili se nas!

O Jagne božje, ktero odjemlješ grehe sveta: vsmili se nas!

O Jagne božje, ktero odjemlješ grehe sveta: daj nam mir!

K svetemu obhajilu.

(Mešnik zavžijejo sveto Rešno Telo — namen svete daritve — Jezus se ž njimi zedini. — Nekda so vsi verni kerstjani, kteri so pri sveti mešni daritvi bili, prijemali kruh življenja. Obhajaj se tudi ti vsej na duhovni način z žalosijo nad grehi ino z željami do svetega Obhajila.)

O dobrotljivéjši Jezus! da bi živež našim dušam biti ino v nas vekoma ostati mogel, si hotel

človek postati ino darovanje križa na naših darilnikih vsaki den ponavljati ukazal. Oh! da bi te tudi jaz, svojega Odrešnika, v svoje serdce sprijeti mogel! Ti vidiš moje poželenje, želje moje duše, tebe posesti! — Pak o Gospod! jaz spoznam svojo nevrédnost. — Moji gréhi, vsakdenji prestopki, katerih se kriv delam, mi branijo, se k tvoji mizi približati. Oh! da bi jih le ne bil storil! da bi bil bolje skerbno ino goréče tvoje zapovedi deržal! Gospod! ti vidiš moje žalovanje, ogledni se milostljivo na moje ponižano ino skesano serdce, ino ne zaverzi me spred svojega obličja. Če ravno nésem vréden, s tvojimi služebniki nebeskega kruha pri mizi tvojih otrok uživati, mi ga vsej drobtine podéli! Pridi v moje serdce s svojo milostjo s preobilnim sadom svoje ljubezni ino vsmilečnosti, posedi na vékoma mi je posedi, da ne bo nič več mojega serdca mikalo, kakor tvoja ljubezen, ino nič več moje volje k dobremu podžagalo, kakor misel: se tebi dopasti. Razsvéti moj um k spoznanju dobrega, poterdi mojo voljo k izpeljavanju ino stanovitnemu dopolnjevanju tvoje spoznane volje, če me ravno napuh ino meseno poželenje, svét ino pekel k nezvestobi proti Bogu dražijo ino mi večkratni padci v vsakdenje slabosti serdce jemljejo.

Molim te, o večni, resnično navzočni Bog! verujem na tebe, vélovečena Resnica! upam na tebe ino te ljubim, o neizmerna Ljubezen! po tebi samem vekoma želim. Ti si zaklad (šac) mojega serdca, ti moja ljubezen, moja radost, moj pokoj, moje opravilo, moje vse v času ino v večnosti! Tebi se v dar dam, sebe, vse moči duše ino telesa, vse svoje misli ino déla, tebi ponudim vse, kar imám, po svoji naj svetéjši volji. Tvoj sém

ino tvoj hočem ostati na vékoma. Daj mi veliko ljubezen do tebe! navdehni me svete groze pred naj manjšim gréhom, ino nenasitljivega poželenja, se tebi dopasti. Daj mi skerbno goréčnost do izpolnjevanja mojih dolžnosti, poterpežljivost v sopernostih, krotkost ino ljubezen do bližnjega, ponižnost, čistost, pobožnost v vseh mojih duhovnih opravilih ino vajah, ino voljno pokorščino do mojih predpostavljjenih. — Oslobodi (Reši) moje serdce one neporedne ljubezni do dobrot, radosti ino časti tega svetà; dodéli mi duha spokornosti, zatajejanja samega sebe, nasledovanja tvojega svetega izgleda; posebno pak mi daj milost, se soper pregréške I. I. vojskovati, se v nasprotni čednosti vaditi, da bom tebi zmirom bolje enak, ino po skoz vekši enakosti tu na zemlji zmirom terdnéje s toboj sklenen, nekda neizgovorljivo srečo dosežem, s toboj, o izvirek blaženstva! vekoma zedinjen biti.

Molitva po obhajili.

Prosimo te, o Gospod, da nas z večnim uživanjem svojega božanstva napolniš, katero je skoz časno prijemanje tvojega Telesa ino tvoje Kervi predpodobljeno. Kteri živiš ino kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti svetega Duha, Bog od vekoma do vékoma. Amen.

K blagoslovu.

Sama sveta Trojica! Bog vse dobrotljivosti ino vsega tolaženja. Zahvalim te iz globočine svojega serdca za neprecenljivo milost, katero si mi dnes skazal, ker si me vrednega storil, pri naj svetéjšem darovanji biti. Sprimi je milostljivo ino

dodéli, da bode meni ino vsem, za ktere sém k tebi molil, zveličavno ino koristno. Daj, da na tvoje zapovedi nikoli ne pozabim, temoč ti zmiróm zvesto ino stanovitno služim. Blagoslovi me, o presveta Trojedinost! o Oča, Sin ino sveti Duh. Amen.

Jezus! moja ljubezen, ostani pri meni! ino ne pripusti, da bi me kaj od tebe ločilo. Tebi hočem živeti ino umréti! O Maria! ti naj blaženéjša, naj čistejša nevesta naj Višega! Moja Mati ino Zagovornica! ino vi vsi svetniki božji, moji pomočniki ino prijatelje! pomagajte mi s svojo močno prošnjo, da v veri, upanji ino ljubezni živim, se proti sovražnikom zveličanja srečno vjaskujem, ino nekda v vaše sveto ino blaženo družtvo pridem! Prosite Boga izvlasti za te ljudi, kterih zveličanje mi je naj bolj na skerbi: za I. I. Izprosité mi blagoslov posebno za to početje — za to opravilo — da se vse k naj vekši časti božji, v povišanje jegove svete Cirkve ino v zveličanje nas vseh godi.

V imeni Očeta, Sinú ino svetega Duha. Amen.

Tretja mešna pobožnost.

O vsemogočni večni Bog! ti véš, daje tvoj edinorojeni Sin; Jezus Kristus, to naj svetéjšo mešno daritvo k tvoji naj vekši časti, v vedni spomin na svoje bridko terpljenje in umrenje, ino v korist svoje Cirkve postavil. Glej, to sveto mešo ti daru-

jem ino jeno poslušanje; tudi vso svojo pobožnost na to obernem, da tvoje božje veličanstvo častim, slavim, veselim ino te za vse dobrote hvalim. Dodéli vsem vernim kerstjanom odpuščenje gréhov, pomnoženje svoje božje milosti, časno ino večno srečnost, vernim dušam tolažbo in odrešenje. Skoz Jezusa Kristusa, tvojega Sinú, našega Gospoda. Amen.

K Gloria.

Čast bodi Bogu na višinah, ino mir na zemlji ljudem, kateri so dobre svete volje. Tebe hvalimo, tebe častimo, tebe molimo, tebe slavimo, tebi hvalo davamo zavoljo tvoje velike časti; Gospod! Bog! nebeski Oča! Gospod Jezus Kristus, ti edinorojeni Sin! Gospod Bog! Jagne božje! Sin Očeta. Kteri odjemaš gréhe svetá, vsmili se nas! Kteri odjemaš gréhe svetà, vsmili se nas! Kteri odjemaš gréhe svetà, usliši našo molitvo! Kteri na desnici Očeta sediš, vsmili se nas! Ker si ti sam svèt; ti sam Gospod; ti sam si naj Viši, Jezus Kristus! s svetim Duhom v slavi Boga Očeta. Amen.

Pri molitvah.

Vsemogočni, večni Bog! vsliši molitvo svojega ljudstva; ino če smo ravno sami

gréšniki, vémdar ne odvéрни svojega oblič-
ja ob času nevolje od nas; temoč sliši na-
še prošnje, ino prošnje duhovnika, svojega
služebnika, kateri za zveličanje tvojega ljud-
stva prosi. To nam podéli, o Gospod! skoz
Jezusa Kristusa, tvojega Sinú, našega Go-
spoda. Amen.

Epistelji, evangelj ino Kredo.

Dodaj o Gospod! da važni uki, ktere
mi po svoji sveti veri davaš, moje serdce
vseli dosegaajo ino mi pred očmi ostanejo!

Od začetka do te ure nési nehal, me
učiti ino me za sebe ino véčno življenje
rediti. O koliko si želim, da bi tvoji očín-
ski trudi ne bili zastonj; posebno, da bi
jaz beséde ino déla tvojega ljubega Sinu
Jezusa Kristusa, kateri je toliko časa med
nami prebival, posnemal, ino jegovo podo-
bo v svoji duši popodobil. Moja vera me
vladaj; moje upanje terdi, ino moja ljube-
zen me gréj!

O Jezus, božji učitelj ino božji izgled!
tvoj evangelj me vodi, tvoje dejánje ino ne-
hanje mi ogledale bodi! O da bi jaz le za
te živel; o da bi jaz le za te umerel, ino
si življenje ino domovino zaslužil, kder ti
živiš ino kraljuješ od vékoma do vékoma.
Amen.

Darovanje. (Pervi glavni del svete meše.)

Neskončno sveti, vseмогоčni, večni Bog! kakor nevréden sém tudi, se pred tobój prikazati, si vemdar upam, ti toti kruh ino to vino, ko bosta skoro v Telo ino Kerv Jezusa Kristusa spreménjena, po mešnikovih rokah z ravno tem namenom v daritvo prinesti, ko ga je Jezus Kristus imel, kadar je to darovanje postavil, ino kterega še zdaj ima, se za nas darujóč.

Darujem ti, o Bog! v zadostitvo za svoje gréhe ino v zahvalo za vse milosti ino dobrote, ko si mi je podelil. Oglej se na njo o Oča, na to nekervavo daritvo, ino sprimi tudi moje telo ino mojo dušo v dar.

Prinesem ti zadnjič ti naj vekši dar, o moj Bog! da od tvoje neskončne dobrote za sebe, za svoje starše ino rodbince, za svoje dobrotnike, za svoje prijatelje ino sovražnike, za žive ino mertve, vse te neprecénjene zveličavne milosti dosežem, ktere mi gréšni ljudje le po zasluženji tvoje-ga, se tebi darujočega Sinú zadobiti premoremo. Amen.

K. Praefationu.

Svet, svet, svet je Gospod Bog nebeskih trum! nebo ino zemlja ste jegove časti

polni! Hosana na višinah Blagoslovljen bo-
di, ko pride v Gospodovem imeni! Hosana
na višinah.

Povzdigovanje. (Drugi glavni déł svete meše.)

Zdaj se hip bliža, da edino pravični, pričakovanje ljudstv na zemljo pride. Kmalu bo oltar prestol (tron) božjega veličanstva.

O le pridi, Gospod Jezus! le pridi, in učini po svoji ljubezni do nas to spremenjenje, ktero je daleč čudovitnejše, kakor stvarjenje svetâ. Moja duša, zberi si vse svoje moči; nebesa se tvojim željam odprejo.

Pri povzdigovanji sv. hostie.

O Jezus, pravi živi Bog ino človek! vérujem, da si tukaj pod kruhovo podoboj resnično navzočen. Molim te; vès skesan udarim na svoje persi, ino k tebi kričim:

O Jezus! bodi milestljiv! O Jezus! vsmili se me! O najdobrotljivéjši Jezus, odpusti mi moje grehe!

Pri povzdigovanji svetega keliha.

O sveta Rešna Kri Jezusa Kristusa! vérujem, da si pod vinsko podoboj resnično navzočen. Molim te; ves skesan udarim na soje persi, ino k tebi kričim:

O sveta Kri, umij me mojih gréhov! O draga Kri, réši me mojih zasluženih kazni (štrajfeng)! O milostljiva Kri, dobij mi pri Bogu milost ino vsmiljenje!

Po povzdigovanji.

Spominamo se, o Gospod! terpljenja in umrénja Jezusa Kristusa, tvojega Sinú, našega Gospoda, kakor tudi njegovega vstajenja ino častitega vnebohoda: ino prinesemo tvojemu veličanstvu od tvojih darov sveto čisto ino neoskvernjeno darovanje, ktero vse daritve tvojega služebnika Abeljna, Abrahama ino Melhizedeha neskončno preséga, — našega Gospoda, Jezusa Kristusa, tvojega Sinú, nad katerim dopadenje imaš. Podéli nam, o dobrotljivi Oča! svoj nebeski blagoslov ino vse dobro, skoz ravno tega, svojega Sinu, našega Gospoda. Amen.

Prošnja za mertve.

Spomni se o Gospod! tudi svojih služebnikov ino služebnic I. I., ko so z znamenjem vere pred nami šli, ino zdaj v miru počivajo. Tem, o Gospod! ino vsem, ko v Kristusu počivajo, dodéli kraj polehčice, luči ino mirú, skoz ravno tega Kristusa, našega Gospoda. Amen.

Pri Pater noster. (Moli pobožno sveti Oča naš.)

Agnus Dei.

O Jagne božje, ktero odjemlješ grehe svetà: vsmili se nas!

O Jagne božje, ktero odjemlješ grehe svetà: vsmili se nas!

O Jagne božje! ktero odjemlješ grehe svetà: daj nam mir!

O Jezus! daj nam mir, ko nam ga svet dati ne more — mir z Bogom, mir s toboj, mir s samimi soboj — ti mir, o Jezus! ko si ga z nebes prinesel, ino so ga angeli že ob tvojem rojstvu oznanili.

Obhajilo. (Tretji glavni del svete meše.)

(Reci trikrat z mešnikom.)

O Gospod! jaz nésem vreden, da ti greš pod mojo streho, pak reci le eno samo besedo, ino zdrava bo moja duša.

Telo našega Gospoda Jezusa Kristusa obvaruj mojo dušo k večnemu življenju. Amen.

Kri našega Gospoda Jezusa Kristusa obvaruj mojo dušo k večnemu življenju. Amen.

Duhovno obhajilo.

Jezus, moj Gospod ino Bog! daj mi, te vseli izkati, naiti ino obderžati, ti pože-

lénje moje duše! Daj se mi vseli ljubiti, ti edini Zveličar ljudi! Daj mi um, kateri vseli na te misli; serdce, katero vedno po tebi vzdihuje; počutke, kateri te skoz iščejo; pamet, ktera te zmirom bolje spoznáva; voljo, ktera se po tebi ino po tvoji sveti postavi ravna!

Ti kruh življenja! Ti živež angelov! pordeči se mi, ino spremeni me v se! Ino če sem ravno zdaj nevréden, te resnično prijeti, se mi daj vsej na duhovni način užiti.

Duša Kristusova posvèti me! Tvoje Telo Odrešenik! ozdravi me!

S svojo Kervjo vmij me! Iz svojih ran napoji me!

Terpljenje Kristusovo pokrépčaj me! Prosim te, usliši me!

V svojo stran me skrij! Ne smert, ne terpljenje me ne loči

Od tebe! O Gospod! vari me! Hudega sovražnika! — Pokliči me

K sebi ob moji zadnji sili! Povzdigni k sebi nas, o Bog!

Da te s tvojimi svetniki, častimo, hvalimo ino slavimo,

V kraljevstvi tvoje časti, od vékoma do vékoma. Amen.

Božji Zveličar! ti si se za me daroval. Kaj se zdaj bolje spodobi, ko da se ti tudi

jaz ves v dar dam? Na vsekdar se zato odpovem vsemu, kar ti merzi; s popolnim vdanjem hočem za tvojo voljo terpeti, kar mi ti, k moji sreči terpeti naložiš. —

Pri zadnjih molitvah ino pri mešnikovem blagoslovu.

Zdaj je, o Gospod! naj vekše ino naj svetejše opravilo naše svete vere dovršeno. Jezus Kristus, tvoj preljubljeni Sin, se je tebi za nas daroval, ino se, kakor upamo, pri svetem mešnikovem obhajili tudi nam podélil. Daj da, vsmilečni Oča! da se sad in učinek te nezapopadljive skrivnosti tvoje ino njegove ljubezni nad nami vidi! Blagoslovi mene, blagoslovi nas vse pričujoče, blagoslovi svoje celo kerščansko ljudstvo, izvlasti vse moje rodbince ino znance, vse, kateri so mi že na duši ali na telesu kaj dobroga storili, vse, katerim sèm zahvalo ino molitvo dolžen; blagoslovi pak tudi vse moje sovražnike, katerim, kakor ti na križu, iz serdca odpustim! Blagoslovi, o moljenja vrédna sveta Trojica, Bog Oča, Sin ino sveti Duh! naše osebe, naše déla, naše sklepe ino naše terpljenje, da v tvojo čast ino v naše večno zveličanje služijo. Amen.

Pobožnost pred ino po predgi.

Molitva pred predgoj. (Od sv. Augustina.)

Kličem k tebi, o moj Bog! kličem k tebi, kateri si blizo vseh, ko te v resnici kličejo; zakaj jaz si želim, tebe ino tvoje svete zapovedi skoz bolj ljubiti, zato te ponižno prosim, ti blažena Resnica! da me učiš. Modrost zvune tebe je — neumnost; tebe spoznati pak je prava modrost. Uči me o božja modrost! da tvojo postavo spoznam. Zakaj jaz verujem: „Da bo ti zveličan, kterega ti svoje postave učiš.“ Vsej je tvoja beséda večna Resnica!

Molitva po predgi. (Od sv. Gala.)

Vsemogočni Bog! kateri hočeš, da bi vsi ljudje zveličani bili ino k spoznanju resnice prišli, ino kateri si dodal, da so se te zveličavne beséde po mešnikovih ustih k mojim ušesom priglasile: dodéli, da one s tvojo milostjo v mojem serdci sad prinesejo — po zasluženji našega Gospoda, Jezusa Kristusa ino po pripomoči svetega Duha. Amen.

V. Spovédne pobožnosti.

1. Pred spovedjo.

Klicanje svetega Duha na pomoč.

O Bog in Oča luči! kateri vse ljudi razsvečuješ, kateri na ti svet pridejo, pošlji v ubogo serdce žarek svete luči ljubezni ino kesa (grivinge), da zamorem grehe, ko sèm jih soper tebe učinil, prav spoznati, skesati (obžaliti) ino izpovedeti.

Ti pak, o porodnica mojega Boga! ko si toliko ljubezniva proti grešnikom kateri se svojih grehov resnično spokoriti želè, pomagaj mi s sveto vsepremagajočo milostjo ino prošnjoj, ti moje naj ljubše Upanje, Maria!

Moj sveti angel varuh! priteci mi s svojo pomočjo, da vse razžalje spoznam, ko sem jih soper Boga kriv.

Vsi nebeski svetniki in izvoljeni! prosite za me, da vrédni sad pokore prinesem. Amen. Oča naš . . . Češčena si . . .

Zdaj pak lahko svojo vest izprašuješ. Pri osobah (peršonah) ktere so boječega serdca, ino ktere večkrat svete sakramente prijemajo, mora to izpraševanje kratko, ne bojezljivo ino brez dvoj

ino dvoumnosti biti. Za take duše je zadosti, da pametno ino nepopolnosti pogledajo, v ktere po navadi kapljejo. Bolje si morajo v skerb vzeti, sakrament svete pokore s popolno skesanostjo, z žalostjo iz ljubezni ino s pobožnostjo prijeti, ker jim drugači nič vredna strašljivost ino prazdna bojezljivost naj več pači ino naj menje krepča. Kdor se pak nasproti po redkem izpovéda, obračaj na izpraševanje svoje vesti toliko časa, kolikor ga je po pameti za tako važno opravilo zadosti, da se kakosti (plemena) ino števila svojih smertnih grehov po mogočnosti spomni.

Spovedno ogledalo ali izpraševanje vesti.

(Tudi dobro za spoved celega življenja.)

O p o m i n. Pri smertnih grehlih se morajo število ino okolščine, ktere gréh bitstveno premene, po vsi mogočnosti povédeti. Tudi se ne smè zatajiti, če se drugi v gréh zapeljajo, ali se pohujšanje da.

I. Božja zapoved.

Jaz sèm Gospod tvoj Bog; ti ne imaš nikakih drugih tujih bogov vzravno mene imeti; ne imaš si rézane podobe délati, da bi jo molil.

Jaz sèm se (tolikokrat) nevrédno spovédel, ker sèm védoma eden ali več smertnih gréhov zamolčal, ali nésem nikakega kesa ino nikakega sklepa obudil, se resnično poboljšati. V tem stanu božjih ropov sèm (tolikokrat) pri svetem obhajili bil.

Sèm nad kako vérsko resnicoj sam rad védoma dvojil (cviblal) ino se temu dvojenju ne upèrel. (Kolikokrat?)

Sèm krivovérske, prazdnoverske, prepovedane bukvice bral, ali drugim brati daval. (Kolikokrat?)

Sèm prazdnoverske reči verjèl, se jih poslužil, druge k temu napeljal . . .

Sèm nad mogočnostjo svojega poboljšanja ali nad dosegnenjem odpuščenja svojih grehov dvojil. Sèm svojo spoved do smertne nevarščine dolagal. Sèm proti Bogu gondral, ga klel.

Sèm med kletjem svete imena, svete sakramente, rane Kristusove objokal.

Sèm se kakega učinjenega gréha veselil, ali se ž njim hvalil.

Sèm se z darimi milosti ino nravi (nature) bahal, ino sèm je svojim zaslugam ino ne božji milosti pripisoval.

II. Božja zapoved.

Ne imaš imena Boga, svojega Gospoda, po nevrédnem imenovati.

Jaz sèm krivo prisegal (ali nad resnicoj dvojè) pri Bogu, pri svoji duši, pri svoji veri i. t. d.

Sèm prisegel, kaj hudega storiti. (Taka pri-sega se ne ima, ne smé deržati.)

Sèm kaj pripuščenega s prisegoj obljubil, pak ne volje imél, obljubo deržati.

Sèm kaj lažljivega poterdil, postavil; Bog me! Naj božjega obličja ne vidim i. t. d.

Sèm kako obljubo storil, pak je ne deržal.

Sèm svete besede pri šalnih (špasnih), smošnih ali nespodobnih pogovorih golčal (izrekal.)

Sèm božje ime brez spočtovanja izgovarjal.)

III. Božja zapoved.

Spomni se, da prazdnike praznuješ.

Jaz sèm sveto mešo kako nedeljo ali kak prazdnik opustil, če sèm ravno priliko imél, ali sèm jo zamudil, sèm še le po evangelijski prišel. Sèm se med njo pogovarjal; sèm sam rad raztresen bil; sèm druge v pobožnosti motil.

Sèm po nedeljah ino prazdnikih hlapčevske déla opravljal; sèm teiste pri igrah, pojedinah, dobrih voljah, hudih pogovorih, posvétnih opravilih zavoljo dobička bil. sèm predgo opustil i. t. d. Sèm kaj takega svojim ljudem pripustil ali zapovedal.

Ni pak še zadosti te dni le delo nehati: Za božjo čast ino svoje zveličanje je posebno skrbeti.

IV. Božja zapoved.

Imaš očeta ino mater spočtovati, da boš dolgo živ na zemlji.

Sèm svoje starše ali predpostavljene razžalil (kako?) . . . sèm je tepel, je klenil, jim smerti želel; jim v dolžnih rečeh nepokoren bil. i. t. d.

Nésem svojih staršev podpiral, ko bi bil ravno lahko; nésem njihovega poslednjega sporočila ali njihove zadnje volje izpolnil.

Starši pak imajo premisliti, ali néso svojih otrok tudi k serdu dražiti, ali njih ali svojih mlajših (družine) od božje službe odvracali.

V. Božja zapoved.

Ne imaš ubijati.

Jaz sčm koga sovražil (kako dolgo?), sčm svojega bližnjega ranil ali drugači ovrédil, ali sčm to učiniti hotel; se ž njim nésem spravil, ko sčm k spovedi ino k obhajilu šel.

Sčm drugim smerti ali kake nesreče želel; sem se jihove smerti ali jihovega preterpétega kvara veselil.

Sčm se nad njihovo srečo žalil.

Sčm druge žalil, zasramoval, psoval i. t. d.

Sčm med njimi skoz šepetanje ino skoz lažnine beséde ali kakor koli drugači svajo delal. Ubogim v sili nésem pomagal, ako ravno bi bil lahko.

VI. ino IX. Božja zapoved.

Ne imaš nečistosti délati. Ne imaš poželeti svojega bližnjega žene.

Zakonski se imajo premisliti, ali se néso kakor koli proti počtenosti tega stanu pregrešili.

Sčm se v nečistih mislih sam rad mudil, se jih radoval, sčm imel poželenje, s samičnimi ali zakonskimi osobami grešiti.

Sčm se skoz poljubce (kuševanje), poglede ali nečiste dotike (tako ali drugači?) proti sam sebi ali z drugimi grešil.

Sčm druge skoz dare, priližave i. t. d. k gréhu napeljeval. Take gréhe delam (kako dolgo?)

Kako se kdo v teh rečeh pregreši, vsakemu vlastna vest pové; vse se mora jasno, kratko ino spočtljivo razodeti, dokler se na ti način duši naj nevarnejše rane sékajo.

VII. ino X. Božja zapoved.

Ne imaš krasti. Ne imaš poželiti svojega bližnjega blaga.

Jaz sèm bližnjemu skoz tatbino, golufio ali na drug nepripuščen način kvar napravil (koliko céne?); še kvara nésem popravil, ko bi ga vémdar lahko bil.

Sèm hotel kaj pokaziti, pak priložnosti nésem dobil. Sèm tujega blaga želel. Sèm drugim dobiček kratil.

Sèm skoz igranje, pijančevanje, postopanje ali na enak način svoje vlastno premoženje svojih staršev; otrok i. t. d. zapravljaj.

Sèm krivične pravde spočinal ali podpiral. Nésem naidenih reči vernol, ko bi ravno lahko bil.

Sèm dolge plačati odlagal, v nemar puščal, ali ne hotel.

Premisli: Če ukradenega ali tujega ne verneš, se ti tudi gréh ne odpusti, ako premoreš ver-
noti: brez povračila je pokora laž.

VIII. Božja zapoved.

Ne imaš krive priče govoriti sóper svojega bližnjega.

Sèm legal v kvar bližnjega (koliko?) na sodbi, ali drugde, nepremišljeno, iz prilizavanja, iz navade.

Sèm drugim počtenje jemal, bližnjemu kako pregrého primislil, ali skrivno, če ravno resnično razodél, da je po tem bližnji v hudo slutje prišel; sèm skrivnosti razkrival.

Sèm druge krivo sodil.

Sèm raznašanje in ogovarjanje rad poslušal; sèm tako govorjenje podpiral, hvalil; ino ko bi je lahko odverno, tega vèmdar nèsem storil i. t. d. Sèm se prilizaval.

(Vzeto počtenje se mora kakor ukradeno blago vrniti.)

Sèm šepetal, to je pošte nosil. Ta pregréha je močno ostudna.

Dobro bo, še sledeče pristaviti

Pet cirkvenih zapovedi.

1. Imaš zapovedane prazdnike praznovati.
2. Imaš vsako nedéljo ino vsak prazdnik sveto mešo pobožno slišati.
3. Se imaš zapovedane poste postiti.
4. Se imaš vsako leto naj menje enkrat svojemu predpostavljenemu spovedniku spovedeti, ob velikonočnem času pak sv. Rešno Telo prijeti.
5. Ob prepovedanih časih ne imaš svatovšine služiti.

Sedem naglavnih grehov.

1. Napuh. 2. Lakomnost. 3. Nečistost.
4. Nevošljivost. 5. Požertnost. 6. Serd.
7. Lenóba.

Sest gréhov soper svetega Duha.

1. Prederzno na božjo milost grešiti.
2. Na božji milosti obúpati. 3. Se spo-

znani resnici soperstaviti. 4. Bližnjemu božje milosti nevošljiv biti. 5. Proti kerščanskemu opominanju oterpno serdce imeti. 6. V nespokornosti ostati.

Štirje vnebovpijoči gréhi.

1. Radovoljni poboj. 2. Mutasti ali Sodomski gréh. 3. Zatiranje ubogih, vdov ino sirot. 4. Zaderžanje delavcem zasluženega plačila.

Devet tujih gréhov.

1. Greh svetovati. 2. Velévati. 3. Privoliti. 4. Napeljati. 5. Hvaliti. 6. Molčati. 7. Pregledati. 8. Se udeležiti tujega gréha. 9. Drugih grehe zagovarjati.

Po dobro preišljeni vesti moli.

Kès ino žalovanje ino obudi terdni sklep.

Vsmiljeni Oča! Kaj li ti imam povedeti? Obmolknoti moram jaz grešnik pri pogledu svojih gréhov, ktere sèm k ljuba močnim obljubam, ko sèm je tebi svojemu Bogu ino Gospodi storil, drugoč tako nehvaležno ino prederzno učinil. Oh! Gospod vsmili še se svoje uboge stvari, ino daj mi pobitost serdca ino milo obžalovanje mojih grehov! Daj solze mojim očem, da svojo nezvestobo

proti tebi objókujem. Glej! v serdci mi je žal, da sèm tebe, o večna Popolnost, razžalil, si svojo dušo oskvernil, tvojega svetega Duha v sebi užalostil, ino Kerv tvojega edinorojenega Sinú obnečastil! Jaz spoznam svoj veliki dolg pred tvojim duhovnikom objokano ino ponižno obtožiti, ino vse opraviti, kar tvoja božja pravičnost tirja, da očinsko ljubezen tvojega Serdca sopet zadobim. V dar tudi prinesem tvojemu božjemu veličanstvu v zadostitvo za svoje mnogotere védne ino nevédne gréhe ino v dostavo za svoj zlo pogréšni ino nepopolni kès, vzdihljeje, solze ino Kerv tvojega božjega Sinú, svojega Gospoda Jezusa Kristusa, ko jo je v svojem bridkem terpljenji in umiranji za moje gréhe na križu prelil. O večni Oča! vsmili se zavoljo Jezusa, ino bodi meni nehvaležnemu gréšniku milostljiv!

Ozri se na me, o Gospod, s svojim vsmiljenjem, ino blagoslovi moj novi ino terdni sklep, ko ga storim v tvoji naj svetéjši navzočnosti, tvoje božje ljubezni nikdar več s kakim gréhom ne razžaliti; ampak se vsega skerbno ino resnično ogibati, kar bi pred tvojimi neskončno čistimi očmi merzko bilo. O moj nebeski Oča! ne odpusti, da bi se jaz kde keda več od tebe ločil;

pošlji raji vse nadloge nad me, ino me raji s tega gréšnega življenja vzemi, če tvoja vsegavedočnost previdi, da bi jaz naj draži tvojih darov, svojo prosto voljo keda na hudo obračal, tebe, svojega Očeta, svojega Stvarnika ino naj višega Gospoda žalil.

Ko si si vest dobro premislil, grehe resnično skesal ino krepki sklep, se poboljšati, storil, se podaj k sodnici svete spovedi! Pristojno, kakor se za človeka spodobi, kir se pregréhe, da je naj više veličanstvo razžalil, kriv spozna, ponižno, s prostim serdцем, z znotrenjim pokojem ino terdnim zaupanjem brez vse bojezljivosti, ko bi ti kaj od premišljevanja vesti pameti izpadlo, opravi pred navzočnim sodnikom svoje vesti obtožbo samega sebe, ino pazi s pripravljenim serdцем na spovednikovo opominanje ino svarjenje. Glej v njem le samega Jezusa Kristusa, ino zaderži se, dokler ž njim govoriš, ravno tako, kakor bi s Kristusom samim govoril. — Če se imaš gréha obdolžiti, ko si drugoč v njega padel, stori celo posebni sklep v njega ne več pasti, s terdnim občanjem, se tudi priložnosti ogibati, in od spovednika naročene pomočke, ali ktere za svoje poboljšanje sam za naj boljše spoznaš, gotovo na dobro obračati.

2. Po spovedi.

Z a h v a l a.

Moljenje, češčenje ino hvaljenje bodi tebi, o dobrotljivi ino milostljivi Bog! Mojega kèsa (grivinge) nési zavergel, temoč

me drugoč z očetovsko ljubeznjo sprijel, ino mi po sakramentu svete pokore vse moje gréhe odpustil. Raztergane so vezi, ko so me k pogubljenju priklepale; drugoč sèm v prostosti tvojih otrok, in obračovan s tvojim nebeskim mirom; moji gréhi so mi odpuščeni! O moja prepomilovana duša! slavi Gospoda, ino vse, kar je v meni, hvali njegovo sveto imè! —

Kako nezaslužena je milost, ko sèm jó od tebe, o dobrotljivi Gospod! prijel. Kako očinski me k preobernenju ino poboljšanju vabil! Ino zdaj, ko sèm se, kakor izgubljeni sin, skesano in objokano svojih grehov pred toboj ino tvojim namestnikom izpovedel, kako hitro, kako milostljivo si se me vsmilil, ino mi mojo gréšno težo preložil! — O Bog! Tebe je sama ljubezen, ino vsmiliti se ino zveličati je tvoje veselje! Smerti grešnika ne hočeš, temoč njegovo spreobernenje, da vékoma živi! — O ti večna nedopovedljiva ljubezen! prešini mojo dušo ino vzplamèni moje serdce da te nasproti ljubim, da se iz ljubezni do tebe za napred greha ino vsega hudega ogibljem; ino vse, kar ti merzi, studim ino čertim. —

Ja, — od tega hipa, o moj vsmiljeni Oča! te hočem vékoma ljubiti, ino kolikor

le zamorem, po svoji goreči skerbnosti, po pravi počtenosti, po otročji pokornosti po vednem spominu na tebe, po pobožni vdanosti v tvojo sveto očinsko voljo po neprenehnem čuvanju nad sam soboj ino nad svojimi počutki, ino po zvéstem izpolnjevanju vseh svojih dolžnosti to dostaviti, kar sém si po svoji dozdanji oslepljenosti ino veliki nemarnosti zamudil. Ti v moje serdce vidiš; ti véš vse reči; o Gospod! ti tudi véš, da te jaz ljubim, da se resnično za poboljšanjem ino posvečenjem svojega življenja upiram: o pridi moji slabosti na pomoč: podpiraj me v vojski soper gréha; krepčaj me, da si silo storim; nebesko kraljevstvo na se potegni; povzdigni mojo dušo, da to iščem, ino se po tem ženem, kar je gore; daj mi, o nepočerpljivi izvir rek vseh dobrih darov; daj mi stanovitnost v dobrem, da ti v zvesti ljubezni vékoma služim. Amen.

VI. Obhajllne pobožnosti.

1. Pred svetim obhajllom.

V e r a.

Kdo mi dá, o naj slajši Jezus! da za-
morem pod zagrinalom kruhove podobe tvo-
je obličje videti, v katero si tudi angelci
gledati žele; kdo mi dá, tu zveličavne vrél-
ce tvojih ran spoznati, ktere z očmi svoje
vere na tvojem svetem Telesi vidim, te stu-
dence žive vode v očiščenje moje duše!
Terdno verujem, o moj Jezus! da si ti v
tej naj vekši skrivnosti svojega Telesa ino
svoje Kervi resnično ino bitstveno navzo-
čen. Tu je tvoje ostavljeno, čestito Telo,
svetlejšje, kakor rumeno solnce, z ednako
popolnostjo ino z ono čestito lepotoj, ka-
kor v nebesih prestoluje (prebiva). Tu je
tvoja Kri, ko je nekda za naše zveličanje
na križu tekla; tú je tvoja duša, polna mi-
losti ino modrosti; tu je tvoje Božanstvo
(Božtvo), vsemogočna Beséda; ino ker si
ti v Očeti ino je Oča v tebi, za to je tu-
di Oča, tebe, svojo Besedo vekoma rodéč,
ino sveti Duh, Očino ino Sinovo medsobno

(vzajmno) Zedinjenje ino Ljubezen tukaj v oltarskem sakramentu pričujoč. Pa sveta večerja je zapopadek vseh tvojih čudežev, to neblodna resnica, ktere se hočem s tvojo pomočjo deržati ino jo do smerti terditi.

U p a n j e.

Ino kako bi si jaz mogel upati, se k tebi približati, tebe prijeti, ko bi ne bil ti, o naj slajši Jezus! moje odrešenje ino moja moč, moje pribežališe ino moje zaupanje, kteri mi sam veliš ino me opomneš, k tebi priti! Zanesem se tedaj na tvojo dobroto ino pridem, kakor bolna ovčica k svojemu pastirju; hitim k tebi, kakor tisti, ko si je smert zaslužil, k svojemu mogočnemu branivcu. V neskončni vrednosti tvoje Kervi je vse moje zaupanje, ino dobro se mi zdi, da v sam sebi ničesar ne naidem, ne kar bi se zanesti mogel, da tem terdnéje na tebe zaupam. Vsmili seme in otmi me, kteri teh nikoli ne zapustiš, ko na tebe zaupajo.

L j u b e z e n.

O Gospod! čudež tvoje ljubezni je, da si se udostojil, naše človečko bitje (naturo) na se vzeti: pa še večji je čudež, da

si, pred ko si svet zapustil ino k Očetu šel, svoje Telo ino svojo Kerv v jéd ino pitje nam zapustil: kajti v onem čudeži si naše človečanstvo na se vzel, v tem pak nam deliš svoje Božanstvo. Ino tako si nam vso polnost svojih milosti ponudil, da bi si mi iz vseh moči prizádévali, te ljubiti. O prava in edina tolažba v tej tuji deželi, o naj viša dobrota, ko se na ti zemlji najti da! Ti vse moči moje duše k sebi vléčeš, ker se mi sam sebe v dar daš, ker mojo dušo s sam soboj nahraniš, da si jo osvojiš ino v sebe spreimeš! O sveti živež! ker ljubezen vnemlješ, užgi tudi v meni ljubezen, da ti nebeski plamen, ko si ga ti o Jezus na zemljo prinesel, tudi v mojem serdci plane. Čem obilnejše milosti mi podeliš, tem gorečje bom te ljubil; nikdar pak te ne bom tako ljubil, kakor si ti zaslužiš, ljubljén biti.

P o n i ž n o s t.

O Gospod ino kralj strahovitega visočanstva, neumerljivi ino sveti Bog! kir v nepristopni luči prebivaš, kako reven se jaz pred toboj prikažem, jaz — nesnažna stvar, kerhka ino rahla, od neumnih strasti znotre preburjana, vsakemu napuhu podver-

žena, ino brez tvojega vsmiljenja nič druga, kakor vreča pregreh ino zablodkov, posoda sramote, otrok serdu ino teme! O moja tema proti tvoji luči! S kakim zaupanjem smèm k tebi pristopiti, k naj pravičnejšemu sodniku, pred kterega pogledom nebni stebrovi trepečejo; ker sèm ti za tvoje vsmiljenje le neizrečeno nehvaležnost v povračilo dal? Vémdar me na novo ljubeznivo vabiš, k tebi priti, zvune kterega ni ne zveličanja, ne življenja. Ino jaz pridem ino k tebi kličem! „Oživi in obari me, o Gospod, ker sèm na te zaupal: moj Bog si ti, ker mojega nič ne potrebuješ.“ (Ps. 15.)

Molitva svetega Tomaža Akvinjana.

Vsemogočni večni Bog! glej, jaz pridem k Sakramentu tvojega edinorojenega Sinu, našega Gospoda Jezusa Kristusa. Pridem kakor bolnik k svojemu zdravéčemu vrčniku; kakor nesnažni k studencu vsmiljenja; kakor slépec k luči večne svetlobe; kakor potrebni ubožec k Gospodi nebes ino zemlje. Prosim te tedaj po preobilnosti tvoje neskončne darežljivosti, ozdravi milostljivo mojo bolezen, umij mojo nesnažgo; razsvéti mojo slepoto, obogati moje ubožstvo, in obleci mojo goloto, da kruh an-

gelov, kralja kraljev ino Gospoda gōspo-
dovavcev s toliko spočtljivostjo ino poniž-
nostjo, s toliko skesanostjo ino pobožnost-
jo, s tako čistim ino vernim serdцем ino
s takim namenom prijeti zamorem, kakor
je za zveličanje moje dušo dobro. Dodéli
mi, o Gospod! da nikar le zvunenje Sa-
kramenta Telesa ino Kervi Jezusa ne pri-
mem; temoč tudi znoternje sadú ino moči
tega sakramenta deležen postanem. O Bog
ljubezni ino milosti, daj mi, Telesa tvojega
edinorojenega Sinú, ko je je iz Marie De-
vice na se uzet, tako užiti, da se tako v
njegovo duhovno Telo vtelesim ino k nje-
govim udom prištet biti zamorem. — Naj
ljubeznivši Oča, podéli mi, da tvojega lju-
bljenega Sinú, kterega se zdaj na tem ži-
vljenjskem popotovanji pod kruhovo podo-
boj zagernenega prijēti pripravljam, nekda
z razgernenim obličjem vėkoma gledam;
kteri s toboj ino svetim Duhom živi ino
kraljuje Bog od vėkoma do vėkoma. Amen.

Ob prijemanji svete hostie.

(Kadar mešnik sveto hostio kažejo, reci ž njimi
sledēče besēde trikrat.)

O Gospod! jáz nésem vrėden, da ti greš
pod mojo streho, temoč reci le eno samo
besēdo, ino zdrava bo moja duša.

(Potler oči spočtljivo povesi, odpri usta, čedno zini, poderži jezik nekaj malega na spodnje ustnice ino primi brez naglega gibanja z ustmi sveto Rešno Telo, ne grizi ino si samo z jezikom pomagaj.

2. Po svetem obhajili.

Ni molitve, ktera bi Bogu prijetnejša ino našim dušam koristnejša bila, kolikor je ta, ko se kakor zahvala po svetem obhajili opravlja. Kristus, naš Odrešnik, ostane v nas, dokler se podobne ne povžijejo. Misliti si je, kakor da bi se iz ust Jezusa Kristusa samega one besede, koje je k svojim učencem govoril, slišale: „Mene pak ne imate zmirom pri sebi.“

Po svetem obhajili, se ne ima k malu v kakih bukvicah brati; daleč boljše je, če se vsej po svetem obhajili v svetih premišljavah ino ljubezenskih vzdihljajih vadiš ino se nekoliko časa z Jezusom Kristusom, kir je ravno zdaj v tvojem serdci pričujoč ino kakor Bog ino človek navzočen, skrivno ino zaupljivo pogovarjaš. Toži mu zdaj svoje nezvestobe, izkušnjave ino nadloge, prosi ga zdaj za to ali ono čednost I. I.

O kolike zaklade milosti lahko pobožna duša zadobi, ako se po svetem obhajili vsej pol ure z dobrim Jezusom v duhu bavi (razgovarja.)

Drugi čas tega srečnega dne ima pobožna duša dostikrat na tega velikega gosta misliti, ko ga je pri obhajili prijela.

Hvalna molitva.

Hvalite tedaj vse stvari Gospoda: častite ino slavite ga z menoj na vékoma. —

Vi angeli ino verhangeli, hvalite Gospoda: častite ino slavite ga na vékoma. — Ve Moči ino Gospodstva, ve Kraljevstva in Oblasti hvalite Gospoda: častite ino slavite ga na vékoma. — Vi blaženi Prestoli, na kterih Gospod sedi ino svétove sodi, vi Kerubi ino Serafi, ki od ljubezni da svojega stvarnika plamenite, hvalite Gospoda: častite ino slavite ga na vekoma. — Vi aposteljni in evangelisti: častiti založniki svete Kristusove Cirkve, hvalite Gospoda: častite ino slavite ga na vékoma. O slavná množica močénikov (marternikov) ino svetlih spoznavcev, hvalite Gospoda: častite ino slavite ga, na vekoma. Ve pobožne ino čiste device ino vsi prebivavci svetega Siona, hvalite ino častite Gospoda na vse večne čase. Amen.

Zahvalna molitva.

O Jezus, moj Bog, moje večno veselje, ti zdaj v meni živiš, ino jaz v tebi! Kako ti imam, o Gospod! dobroto tvojega vsmičnega obiskanja povernoti, ko si s vsemi bogatstvi svoje slave v mojo dušo prišel ino ji svoje neizmerne zasluge tako deliš, da po njih nebes vrédna postane! Zato te hvali večna ljubezen tvojega božjega Serdca;

vse verste zveličanih duhov ti zato hvalno pésem péjte in iz serdc vseh svetnikov v nebesih ino vseh pravičnih na zemlji se hvalni darovi in ljubezenski plameni k tebi vzdigajte. Ž njimi združen te hočem tudi jaz hvaliti ino častiti vse svoje žive dni ino vse svoje misli, beséde ino déla brez razdélbe ino preklica tvoji službi posvečevati. —

L j u b e z e n .

O Jezus, Bog večne ljubezni, kir zdaj v mojem serdci počivaš, oh da bi te jaz iz cele duše ljubiti mogel ino toliko kolikor si ti ljubezni vreden! da bi te ljubiti mogel s tako gorečo ljubeznjo, kakor te v nebesih Maria, tvoja blažena Mati ino vsi sveti angeli ino izvoljenci božji ljubijo! Prosim te, užgi ino raztopi moje serdce z ognjem svoje božje ljubezni! — O Jezus, ti si pri meni! o Jezus, ti si v meni! O Bog mojega serdca! ljubim te črez vse, ljubim te edino za tvojo samo voljo, ino ne hočem zanapréd tudi ničesar kakor tebe samega ljubiti. Za tega voljo te prosim, da me s svojo milostjo krépi ino moje serdce v svoji ljubezni ohraniti račiš (hočeš).

I z r o č e n j e.

Moj Bog ino moje vse, glej, kar koli sèm in imàm, to sèm in imàm skoz tebe! Tvoj sèm! ker si ti moj Stvarnik, moj Zápovednik in Obderžavec; sam rad izročim tebi z otročjo ljubeznjo skoz voljno pokorščino vse, kar sèm od tvoje dobrote prijel. Oj vzemi me kakor svojo lastnino, ino vodi ino vladaj me po svojem svetem dopadenji. V svetem Sakramentu svoje ljubezni si se mi dnes vès dal, brez vsega prideržka izročim tudi jaz popolnoma vse svoje bitstvo v tvoje roke. V dar ti prinesem vse moči svojega telesa ino svoje duše, svoje serdce ino svojo voljo. O daj, da bo ti dar mene samega tebi prijeten; posvèti ga ino zedini ga z velikim darom, ko si ga svojemu nebeskemu Očetu na križu prinesel v popoln žgaven dar svoje božje slave! Ne pripusti, o moj božji Odrešnik! da bi me gréh ino svet drugoč premagala, pokler si me ti s svojim Mesom ino s svojo Kervjo nahranil ino moje serdce v vlast vzel. Ščiti (varuj) me s svojo krepko rokoj da sovražnik ničesar do mene ne opravi, ino jaz v sveti zvéstobi za tebe živim in umrem. Amen.

P r o š n j a.

O Jezus! ti večno izviralíšče vsega dobrega, kir si iz ljubezni do mene ino da bi mi svojih milosti obilo podélil, v moje serdce prišel: prosim te, da svojo darovitno roko odpreš, ino mi vse to podeliš, kar bi ti moja dušo prav prijetno storilo. Izpodi iz mojega serdca vse, kar se ti gnuši; očisti moje telo, posvèti moja dušo, in udeleži me zaslug svojega terpljenja in urnenja. Zedini se popolnoma z menoj, o! ti ljubljencič moje duše, ino živi sam v meni, da tudi jaz v tebi ostanem ino vseli le tebi živim. Daj meni ino vsem, za ktere sèm dolžen moliti, milosti, katerih naj bolje potrebujemo. Dodéli, da vse skušnjave ino hude želje stanovitno premagujem, posebno one, k katerim sèm največ nagnjen. Pomagaj mi, o naj milši Jezus, da v vsem dobrem neprenehoma rastem ino se tvoje ljubezni nikoli več ne ločim. Amen.

Ljubezenski vzdehi ino prošnje.

(Od sv. Franc. Sal. in Alf. Lig.)

Terdna je moja vera na tebe, o neblodljiva Resnica! nepremekljivo moje upanje na tebe, o neskončna Dobrota; serdčna in

iskerna moja ljubezen do tebe, naj više, naj ljubeznivejše Bitje! Bog ino vedni Dobrotnik! tebi hočem vdan biti, tebe ljubiti ino slaviti vse svoje žive dni ino na večne čase.

Jaz sém Njega našel, kterega moja duša ljubi. Deržim ga ino ga več ne izpustim, da zamorem po pravici reči: „Jaz živim, pak vsej ne jaz, temoč Jezus Kristus živi v meni!“

Zdaj o Jezus! moj pokoj, moje edino veselje, moje blaženstvo zdaj odpustiš svojega službenika v miru, ker so moje oči tvoje zveličanje videle. Moje serdce se tebe veseli: v tebi se raduje moja duša. O Bog mojega serdca, da bi jaz zdaj v tvojem svetem objetji, z gotovostjo tvoje ljubezni srečno umreti mogel!

O preobilje ljubezni! naj ponižnejši Jezus! skriti Bog! molim te v sebi. Preslabo je edno serdce, te ljubiti, premalo eden jezik, te hvaliti.

O moj Zveličar! koliko hvalo sém ti dolžen, da si mene, ubogo stvarco, tako čudežno obiskal! Ne menjše, kakor da se ti sam sebe v dar prinesem ino prosim, da ti sam v meni živiš.

O moj Bog! ti k meni prideš, da me s soboj zediniš, da mi zasluge svojega ter-

pljenja obilno podeliš ino me posvetiš. Opravljaj tedaj v meni vse to, za česar voljo si prišel ino ne dopusti, da bi sad tvoje-
ga prihoda nad menoj zastonj bil.

O Jezus! ti véš, česa gréšam ino poznáš moje slabosti: daj mi ponižnost, čistost serdca, enakost s tvojo sveto voljoj, krepost proti hudim razvadam ino potrpežljivost, da vse hudo, kar se mi dogodi, za tvoje ljubezni voljo terpim.

O moj Zveličar! po ti neskončni ljubezni, ko te je na zemlju potegnola ino te na križu umreti nagnola, daj tudi meni v tebi zamréti, da ti v vekoma živiš.

O Bog moje duše, spočitam ino ljubim te črez vse dobrote tega svetà ino tudi bolje kakor sam sebe. Za to se tebi vès prepustim, ino se z ljubeznjo ino spočovanjem vsem tvojim pravičnim odlokam podveržem, da se vse, kar si črez mene v času ino večnosti odsodil, dopolni; vémdar upam nekda tvoje božje obličje, ino tvojo popolno lepoto v nebesih gledati.

Moj Bog ino moje vse, ničesar ne hočem iskati razve tebe, zakaj le samo v tebi zamorem vse naiti. O naj ljubeznivéjši Oča, daj, da bo moja najvekša skerb, tebi vredno služiti, kakor si tudi ti za moje odrešenje preobilno skerb imel.

O včlovéčena Beséda večnega Očeta. Jezus Kristus, ti nési iz niednega drugega vzroka na svét prišel, kakor da bi v serdecih ljudi prebival, ko si je s svojo Keryjo odréšil: moje serdce bodi zato celo tvoje; posedi je, razsvéti je ino je učini pripravno, tvojo presveto voljo izpolnjevati.

Vsemogočni Jezus, vzemi vse proč od mene, kar delovanje tvoje mogočnosti ino dobrotljivosti v meni páči, ozdravi me vse nečistosti ino nezvestobe, ino napolni me svoje milosti ino modrosti.

O sveti Duh, napolni mojo voljo onega svetega poželenja, ktero se v čednostih razplodi, ino ne daj ji druge svobode, (prostosti), razve tè, da se ti vsa vda.

Moj Bog! daj da te gledam skoz živo vero, da te spoznam ino ljubim. Pokaži mi svojo voljo, da jo dopulnjujem; pokaži mi mene samega, da se ponižam ino zaničujem; pokaži mi k zadnjemu v večnosti svoje božje ino zveličavno obličje, da te ljubim ino se nikdar tvoje ljubezni ne ločim.

Gospod, svoj čas ino svoje moči sèm si zapravil, kakor izgubljeni Sin, ino vém dar nésèm mogel tvojega vsmiljenja utruditi! Daj, da bo odsihdob ne sleparia občutkov, ne strah pred ljudmi, ampak tvoja volja vodilo mojega življenjá; vpiši v moje

serdce z neizbrisljivimi čertami postavijo svoje ljubezni.

Moj Bog! ko bi tudi pekla ino terpljenja za grešnike ne bilo, bi te jaz vendar ljubil ino rad za te terpel. Daj, o Gospod! da bom nenéhoma po tvoji volji. Pusti mi to serdce, le, da te slušam, to truplo, da ti je v dar prinesem, to življenje, da ti je posvêtim.

Neskončna mogočnost, podpiraj moje nemoč; večna modrost razsvečuj moje teme; neizmerna dobrota, zanašaj moji hudobi. O dobrotljivost, o ljubezen, o modrost! ah kak pozdno sê m te spoznal! kako pozdno sê m te ljubiti začel! Preblažena Devica, ti božja ljubljenska, naj ljubeznivša! dobij mi pri svojem Sinu, da vse njegove nagovore slušam, in uči me vse čednosti, kterih vaje ti je na zemlji božje dopadenje doseglo. O naj dobrotljivêjša Devica, prosi svojega Sinu, da s svojo sakramentovsko navzočnostjo nikar prêd od mene ne ode, dokler v moji duši obilja svojih blagoslovov ne založi.

Molitva svetega Ignacija.

Duša Kristusova posvêti me;

Telo Kristusovo obvari me;

Kri Kristusova napoji me;
 Voda Kristusove rane na strani umij me;
 Terpljenje Kristusovo krépi me;
 O dobri Jezus! usliši me;
 V tvojih svetih ranah skrijem se;
 Oh, ne daj, od tebe ločiti se!
 Hudega sovražnika vari me;
 V moji smertni uri pokliči me;
 Ino k sebi daj priti mi,
 Da te s tvojimi angeli ino svetniki hva-
 lim na vékoma. Amen.

3. Duhovno obhajilo.

Po nauku svetega Tomaža je duhovno obhajilo goreče poželenje, Jezusa Kristusa v svetem Rešnem Telesi prijeti, ino je ljubeznivo objetje v duhu, kakor bi ga resnično prijel. Veliko svetnikov uči, da, če se dobro opravi, nekakor ravno te milosti duši dodeli, kakor resnično prijetje svete hostie. Sveti Tridentski Cirkveni zbor povzdiguje to duhovno obhajilo z naj lepšo hvaloj in opomina sve vernike, ga večkrat, in izvlasti pri sveti meši, če ga resnično ne uživajo, opravljati.

Podoba duhovnoga obhajila.

Od sv. Alfonsa Liguor.

Moljenja naj vrednejši Jezus terdno verujem da si ti v naj svetejšem oltarskem sakramentu resnično navzočen. — Ljubim te črez vse. — Iz ljubezni do tebe so mi vsi moji grehi žal. — Na vékoma ne hočem več grešiti. — Moja duša želi te prijeti. Ker te pak zdaj bitstveno v sakramentu ne morem prijeti, pridi na duhovni način s svojo milostjo v moje serdce.

(Tu obudi željo, Jezusa v svetem Rešnem Telesi prijeti)

Objemem te, o moj Jezus! kakor že resnično navzočnega! Vès se s toboj zedinim, ne pripusti, da se te keda ločim.

4. Ponovljenje kerstne obljube.

Od sv. Franc. Sales.

Ko sèm zdaj navzoči tebe, o Bog! premislil, kako sèm na den svojega svetega kersta tebi tako veselo v dar prinesen ino posvečen bil, da bi tvoj otrok bil, pak sèm k ljubu tej v mojem imeni tistokrat storjeni sveti obljudi, svojo dušo tolikokrat z grehi soper tvoje veličanstvo pognusil, vémdar

drugoč v se grem ino se veržem poln ké-
 sa ino sramote v roke tvoje neskončne
 vsmilečnosti. Ponižno prosim za milost, za-
 nesenje in odpuščenje, ja za popolno od-
 vezo svojega dolga, skoz moč terpljenja in
 umrenja Jezusa Kristusa, Zveličarja moje
 duše. Ino na njega, na večno podstavo mo-
 jega upanja naslonjen, poterdim ino pono-
 vim sveto zavezo zvestobe, ko je bila pri
 kerstu v mojem imeni s toboj, o moj Bog!
 sklenena. — Odpovem se hudiču, svétu ino
 mesu ino prekolnem jih nesrečne nagovo-
 re, zaléze, prazdnosti ino želje za vse svoje
 žive dni ino za vse večne čase! Ino k te-
 bi, svojemu dobrotljivemu, milostljivemu Bo-
 gu obernem, poželim, izvolim ino sklenem
 nepreklicljivo, zdaj — ino vékoma — tebi
 služiti ino tebe ljubiti! V ti namen daru-
 jem, prepustim ino tebi svojo dušo s vsemi
 jeni močmi, svojega duha s vsemi jego-
 vimi krepostmi, svoje serdce s vsemi je-
 govimi počutki! Zarotim se potem, da ne
 bom nikdar več kterege dela svojega bitja
 na hudo obračal ino tvojo božjo voljo ino
 tvoje najviše veličanstvo žalil! V ponižno-
 sti se ti vês, kar me je, v dar prinesem,
 da na večno tvoja dobra, pokorna, ino zve-
 sta stvar ostanem, ino se nikoli več tebe
 ne ločim ali tudi nikoli mi ne bo ta zaveza

žal déla! — Pak oh! ko bi se mi po napeljavanji hudega sovražnika ali človečje slabosti keda dogodilo, da bi jaz tej sveti obljudi ino zavezi soper ravnal kakor koli; se proti temu svètečno ino naprej zdaj izrečem ino sklenem, s pomočjo svetega Duha, kakor hitro svoj padec zapazim, na novo brez odloga ino pomude k tvoji vsmi-lečnosti, o moj Bog! povernoti.

To je moja volja, moja misel, nepre-lomljivi ino nepreklicljivi sklep, kterega jaz, brez prideržka in iznemka zdaj zagotovim ino poterdim v tvoji sveti navzočnosti, o moj Bog, ino pred očmi vseh vzeličanih ino v pričo svete Cirkve, moje dobre matere.

Ti pak, o moj Bog! večni vsemogočni Oča, Sin ino sveti Duh, pokrépi dobrotljivo ti moj sklep in udostoji me (me vrednega stori) da ti moj serdčni dar sprimeš, da se s sladkim dišanjem k tebi vzdigne! Ino kakor si mi razsvečenje ino voljo dati račil, da ti ti dar svoje obljudbe prinesem, tako mi tudi moč ino milost podéli, ktere potrebujem, da jo tudi resnično v tvojo čast ino v svoje zveličanje dopolnim.

O sama sveta Trojica ti si moj Bog, Bog mojega duha, Bog moje cele duše; za

to te spoznam ino molim; ino to se zgodi
zdaj ino vekoma. Amen.

VII. Molitve za odpustke.

Odpustkovska molitva od papeža Pia VII.

O moj naj ljubeznivši ino dobrotljivši Jezus! glej, v tvoji naj svetejši navzočnosti klečè te iz globočine svoje duše prosim, da v moje serdce občutke vere, upanja, ljubezni ino terdnega sklepa, tebe nikoli več ne razžaliti, vtisneš; dokler s serdčnim pomilovanjem tvojih svetih pet kervavih ran premišljam ino poleg mislim, kar je od tebe, o moj Jezus! sveti kralj David prerokoval: „Moji roki ino nogi so prebodli, so vse moje kosti prečteli!“

(Pij VII. dodeli vsem, kateri po spovedi in obhajili to molitvico pred križanim Zveličarjem opravijo, popoln odpustek.)

Splošne odpustkovske molitve.

O Jezus! kir si na ti svét prišel, da bi mi življenje ino ga obilno imeli; terdno verujem, da si ti iz tega namena svoji sveti Cirkvi ključè nebeskega kraljevstva z ob-

ljuboj izročil, da bo vse, kar bo ona na zemlji zavezala ali razvézala, tudi v nebesih zavezano ino razvezano. Dalje verujem, da Cirkva to veliko oblast na dvojni način izveršáva, naimer skoz sveti sakrament pokore, v katerem nas vezil naših gréhov rešuje; ino skoz odpustke, po katerih nam časne kazni (štrafenge) za gréhe odpušća, ktere bi imeli ali na tem ali na onem svétu tudi teda sploh prestati, ko bi nam bili naši grehi sami, ino po njih zaslužene večne kazni že resnično odpuščene. Verujem to, o Jezus! ker si je ti razodel, ino mi je tvoja Cirkva verovati zapovéda. Ta ljubezniva mati odpre dnes svoje zaupane zaklade milosti. Ona ponuja iz njih popoln odpustek vsem onim, kateri po spovedi ino svetem obhajili, skesani ino v serdci objokani, kmalu tudi kakor hvaležni otroci za njeno povišanje na zemlji, za iztrebljenje krivoverstva, za ohranjenje mirú ino sloge med kerščanskimi vladárji, ino za blaženstvo jenega vidnega poglavarja ponižno k tebi molijo. En del teh pogodb sèm jaz, o Jezus! izveršil, svojih gréhov ino krivic sèm se mešniku, tvojemu namestniku izpovedel. Bil sèm pri tvoji mizi ino se skrivnosti tvojega svetega Rešnega Telesa ino tvoje Kervi udeležil. O da bi bil jaz to le

tudi vrédno storil! Da bi k čtevilu onih spokorjenih ino spravljenih gréšnikov slišal, na ktere ti z dopadenjem gledaš ino jim obilo svojih milosti deliš! Zaupam o moj Odrešnik! kakor sam velévaš da imamo zaupati ino s tem zaupanjem se pred toboj prikažem, da še zadnjo pogodbo dopolnim, ko nam jo je Cirkva postavila, da ti njene ino velike potrebe celega keršćanstva položim.

1. O Bog! ti naj viši pastir in Oča vseh vérnih! kateri skcz svojega svetega Duha celo telo Cirkve vladaš ino svetiš, ino skoz Jezusa Kristusa slavo svojega imena všem narodom oznanjuješ, ohrani ino podpiraj delo svojega vsmiljenja, da tvoja sveta Cirkva raste v vsem dobrem, ino se širi po vsi zemlji, ino v spoznanji tvojega svetega imena stanovitna ostane.

Da svojo sveto Cirkvo ohraniš in obderžiš: prosimo te, usliši nas. Oče naš... Češćena si...

2. Vsemogočni večni Bog! kateri vse k zveličanju kličeš, ino ne hočeš, da bi eden v izgubo šel, pogléj milostno na duše, ko je je zvijača hudega vruga zmotila. Dodéli kerstjanom, da vse razkole zaterejo, vse zmote pustijo, se k edinosti tvoje resnice vérnejo, jo zvesto dopolnjujejo ino večno

življenje dosegnejo skoz Kristusa našega Gospoda.

Da sovražnike svoje svete Cirkve ponižati ino spreobertoti račiš; prosimo te, usliši nas! Oča naš . . . Češčena si . . .

3. O Bog! kateri mir dajaš, ino složnost ljubiš, dodeli vsem kerščanskim oblastnikom, svojim služebnikom, popolno edinstvo v dobrem, odpravi vse vojske nepokoje ino prepire, da ti tvoji věrniki v popolni svobodi vere služijo.

Da kerščanskim kraljem ino poglavarjem mir ino pravo edinstvo dati račiš; prosimo te, usliši nas. Oča naš . . . Češčena si . . .

4. Naj viši ino večni pastir, Jezus Kristus! priporočim ti našega svetega očeta, papeža I., tvojega uamestnika na zemlji. Usliši njihove molitve ino dopolni njihove želje, ktere so k tvoji časti ino k sreči svete Cirkve. Vladaaj, razsvečuj, krepčaj, brani ino podpiraj jih, da bodo vseli vreden predstojnik Cirkve.

Da naj višega apostolskega pastirja ino vse Cirkvene stanove v svoji sveti veri ohraniš: prosimo te, usliši nas! Oča naš . . . Češčena si . . . Verujem na Boga Očeta . . .

Končna molitva.

O Bog vsmiljenja! zdaj sê m po svojih slabih močeh vse dovérsil, kar je za dobavo odpustka ukazano bilo: udeleži me (ali dušo I.) ga tedaj po svoji neskončni dobrotljivosti, ino kar še mi drugači potrebne spokorne goréčnosti menjka (fáli), dostavi po neskončnih zaslugah svojega Sínú Jezusa Kristusa, po zadostitvah ino prošnjah ljube Rože Device Marie ino vseh svetnikov; ino daj mi zanapréd prostemu vse grešne teže ti zvesto služiti ino v tvoji milosti do konca stanovitnemu ostati. Amen.

Hvalite Gospoda, vsi narodi, hvalite njegá, vse ljudstva. Zakaj nad nami je njegova vsmilečnost uterjena, ino Gospodova resnica ostane na vékoma. — Část bodi Očetu . . .

1. Mólitve ino vaje s 100 dni odpustkov.

(Kdor ktero teh molitvic vsak den moli, zadobi 100 dni odpustek; ino če jo vsak den skoz céli mesec opravlja, k spovedi ino k obhajilu gre, popoln odpustek.)

1. Vz jutro se prekrižaj ino reci: Oča nebeski! Lepo te zahvalim, da si me ohranil nočojšnjo noč; ovarovaj me tudi

dnešnji den. Vse bodi k tvoji časti, ino k
mojemu zveličanju. Amen.

2. O Bog! jaz vérujem, da si pri meni,
ino te ponižno molim.

Jaz upam, da me ne boš zapustil, ino
te prelepo prosim.

Jaz tebe ljubim, ino ti vse svoje misli,
beséde ino déla izročim.

3. O Maria, moja ljuba mati, moje zau-
panje ino pribežališe! v tvojem varstvu ho-
čem živeti in umréti. Ovaruj me gréha, ino
mi izprosi božjo pomoč.

4. Preljubi angel varuh moj, povsodi mi
na strani stoj!

5. Dober nam en. O moj Bog! vse k
tvoji vekši časti, vse; vse iz ljubezni do
tebe moj Jezus!

6. Svet, svet, svet je Gospod, Bog ne-
beskih trum! zemlja je njegove časti pol-
na! — Čast bodi Očetu, Sinu ino svetemu
Duhu!

7. Angelsko češčenje: Angel Go-
spodov je Marii češčenje prinesel . . .

8. Pred jedjo. Oča naš . . . Češče-
na si . . . Blagoslovi o Gospod nas ino
te svoje dare, ktere bomo od tvoje do-
brote zaužili, kir živiš ino kraljuješ véko-
ma. Amen.

9. Po jedi. Zahvalimo te, vsemogočni večni Bog! za vse dobrote tvoje, po Jezusu Kristusu, Gospodi našem. Amen. Oča naš . . . Češćena si . . . Čast bodi Bogu . . .

10. Hvaljeno ino češćeno bodi presveto Rešnje Telo!

11. Kedar koga srečaš, reci: Hvaljen bodi Jezus Kristus! Odgovori pak tudi: Amen na vékoma!

12. V izkušnjavi soper sveto čistost reci: O Jezus, Maria ino sveti Jožef! Vam izročim svojo dušo ino telo. Raji hočem umreti, kakor grešiti.

13. Kedar te jeza preime, reci: O Jezus vès pohlében ino v serdci ponižen, daj mi voljno poterpeti. O Maria! prosí za me, da se ne razjezim.

14. Vz večer pred posteljo poklekni rekoč: Oča nebeski! lepó te zahvalim za vse dobrote tvoje; prosim te, odpusti mi gréhe moje, ino daj mi ljubo lahko noč. — Maria, ljuba moja Mati, tvojemu svetemu varstvu se priporočim. Spreljubi angel varuh moj, varovaj me nocoj. — Bog daj vernim mertvim večni pokoj, ino večna luč jim svéti naj! Amen.

15. Po noči v postelji pomisli, rekoč: Enkrat moram umréti, — pak ne vém kadaj, ino ne vém kdej, ino ne kako,

pak to dobro vém, da če v smertnem gréhu umrem, bom pogubljen vekomaj. Oh tega Bog ne daj! Sveta Maria Mati božja! prosi za me ubovega gréšnika zdaj in ob uri moje smerti. Amen.

16. Po opravljeni molitvi skleni, rekoč: Oča nebeski! sprimi mojo slabo molitvo; ino kar moja pobožnost ne velja, naj moj vsmiljeni Jezus dodá! Amen.

17. Naj se zgodi, visoko hvali ino vékoma časti naj pravičnejša, naj viša, ino naj ljubeznivša volja božja v vseh rečeh. Amen.

2. Molitve ino vaje s 300 dni odpustkom.

1. Vseli, kedar koli sledeče tri molitvice opraviš:

Jezus, Maria, Jožef! vam izročim svoje serdce vam svoje življenje.

Jezus, Maria, Jožef! prite mi na pomoč ob moji smertni uri.

Jezus, Maria, Jožef! da bi jaz z vami svoje življenje mirno sklenol!

2. Če za duše vernih, kateri ravno umirajo, skesano tri Oča naše v spomin na terpljenje in umrenje Jezusa Kristusa, ino tri Češčena si v spomin terpljenja Marie pod Jezusovim križem moliš. Kdor to vsak den stori, dobi enkrat v mescu popoln odpustek.

3. Kdor vsej s skesanim serdцем vseli enkrat ali vsaki den za verne duše 5 Oča našev ino 5 Češčenasih zmoli, z dostavkom:

Prosimo te, o Gospod! pomagaj svojim služebnikom ino služebnicam, ktere si skoz svojo drago Kerv odrešil.

0. Daj jim Bog večni pokoj.

V. Ino večna luč jim světi naj. Amen.

4. Kolikor krat Lauretansko litanio pobožno ino skesano zmoliš. Kdor to vsak den stori, lahko ob petih velikih prazdnikih Matere božje vseli popoln odpustek zadobi.

5. Če eno uro pred svetim Rešnjim Telesom premoliš, vsak četrtek v leti. Popoln odpustek zadobiš na veliki četrtek.

Vsak den v Mariinem meseci (maju) če jej v čast kako molitvico opraviš.

7. Kdor pobožno sladki imeni Jezus ino Maria izgovarja, dobi 25 dni odpustek ino v smertni uri popoln odpustek, če toistokrat ti sveti imeni vsej v serdci na pomoč zove.

3. Molitva ino vaje s 5 leti ino 5 kvadragenami.

Če sveto Rešnje Telo, kadar se k bolniku nese sprejemaš.

4. Molitve ino vaje s 7 leti ino 7 kvadragenami odpustkov.

1. Ako sveto Rešnje Telo z gorečo svečoj sprejemaš.

2. Kolikor krat tri božje čednosti vere, upanja ino ljubezni obudiš. K tem ni posebne molitve ukazal. Kdor te čednosti vsak den obudi, zadobi popoln odpustek v vsakem meseci, ako se vredno spove ino k obhajilu gre, kateri se lahko tudi vernim dušam v prid oberne; ravno tako popoln odpustek v smertni uri, če te čednosti vsej v serdci obudi.

3. Kdor sledečo molitvo svetega Kajetana vsak četrtek pred svetim Rešnjim Telesom opravi. Vsak drugi den da ona sto dni odpustek. Za vsak prvi četrtek meseca, če se sakrament svete pokore ino svetega Rešnjega Telesa prime, ino tista pred svetim Rešnjim Telesom moli, je popoln odpustek podeljen.

Ozri se o Gospod! s svojega svetišča ino s svojega visokega sedeža v nebesih ino poglej to presveto hostio, ktero naš veliki viši duhovnik tvoj sveti Sin naš Gospod Jezus tebi za gréhe svojih bratov daruje ino daj se potolažiti nad množtvom naših pregréh. Glej, glas Kervi Jezusa, našega brata kriči k tebi s križa. Usliši o Gospod! bodi milostljiv o Gospod! sliši in usliši. Zavoljo sam sebe se ne mudi, o moj Bog! ker je tvoje imè klicano nad tem mestom ino nad tem ljudstvom, ino ravnaj z nami po svojem vsmiljenji, Amen.

5. Popolni odpustki enkrat v meseci.

1. Ako vsakden vsej eno četert ure duhovne reši premisslávaš, ino kateri koli den sakramenta pokore ino svetega R. Telesa primeš.

2. Za več pobožnosti, kakor postavim: K Serdeu Jezusa, k Serdeu Marie, za pobožnosti svetega rožnega kranca, svetega škapulirja, svetega križevega pota i. t. d., so od večih papežev veliki in obilni odpustki podeljeni, kakor se pri imenovanih pobožnostih v teh bukvicah naide.

VIII. Večernične pobožnosti.

1. Večernične duhovne pèsmi.

I. (Ps. 109.) Gospod je mojemu Gospodu rekel: * Sedi na mojo desnico.

Dokler ne položim tvojih sovražnikov * za podnožje tvojih nog.

Žezlo tvoje oblasti bo Gospod iz Siona izslal: * vladaj na srédi med svojimi sovražniki.

Tvoje gospodstvo bo se na den tvoje moči v svetlobi svetnikov prikazalo: * pred juternicoj sém te jaz iz sebe rodil.

Gospod je prisegel, ino ne bo mu žal: * Ti si mešnik na vekoma po redu Melhisedehovem.

Gospod na tvoji desnici * bo kralje pobil na den svojega serda.

On bo narode sodil, vse s pobitimi napolnil: * veliko glav zdruznol na zemlji.

On bo iz potoka za potom pil: * zato bo glavo mogočno vzdignol.

(Čast bodi Očetu ino Sinu, * ino svetemu Duha.

Kakor je bilo v začetku, ino zdaj, ino vseli; ino na veke. Amen.)

(Ps. 110.) Hvalil bom tebe, Gospod! iz svojega cèlega serdca: * v svētu pravičnih ino zboru.

Velike so Gospodove déla; * izbrane po vsi njegovi volji.

Hvale vrédno ino častito je njegovo délo; * ino njegova pravica ostane na vékoma.

Spomin svojih čudežev je postavil milostljivi ino vsmilečni Gospod: * jed je dal boječim se ga.

Pomnil bo vékoma na svojo zavezo: * svoje mogočne déla bo svojemu ljudstvu oznanil.

Da jim dá delež nevernikov: * déla njegovih rok so resnica ino pravica.

Resnične so vse njegove zapovedi; poterjene za vseli ino vékoma: * učinjene v resnici ino pravici.

Odrešenje je poslal svojemu ljudstvu;
* poročil na večno svojo zavezo.

Sveto ino strašno je njegovo imè: * začetek modrosti je strah božji.

Dobro pamet imajo vsi, kateri potem ravnaajo: * njegova hvala ostane od vékoma na vékoma.

(Čast bodi Očetu i. t. d.)

III. (Ps. 111.) Srečen človek, kateri se Boga boji; * v njegovih zapovedih bo svojo naj vekšo radost imél.

Mogočno bo na zemlji njegovo seme; * rod pravičnih bo blagoslovljen.

Čast ino bogatstvo bo v njegovi hiši; * ino njegova pravica ostane vékoma.

V temah zasvéti luč pobožnim: * Milostljivi, Vsmiljeni, ino Pravični

Dober je človek, kateri se vsmili ino posodi; poravnal bo svoje opravke na sodbi: * ker se na vékoma ne premekne.

V večnem spominu bo pravični: * hudega slutja se ne bo bál.

Pripravljeno je njegovo serdce upati na Gospoda, ukrepljeno je njegovo serdce; * ne gene se, dokler ne gleda nad svojimi sovražniki.

On raztrésa, deli ubožcem; njegova pravica ostane na vékoma; * njegov rog se v slavi povzdigne.

Gréšnik bo videl ino se serdil, s svojimi zobmi bo škripal ino hiral; * poženje grešnikov pogine.

(Čast bodi Očetu i. t. d.)

IV. (Ps. 112.) Hvalite Gospoda, vi hlapci; * hvalite imè Gospodovo.

Bodi ime Gospodovo blagoslovljeno, * od zdaj ino vékoma!

Od solnčnega vzhoda do zahoda * bodi hvaljeno imè Gospodovo.

Visok črez vse narode je Gospod, * ino črez nebesa njegova slava.

Kdo je kakor Gospod naš, kir na višinah prebiva, * ino na naj menjšo reč gledá na nebi ino na zemlji?

Kteri iz persti vzdigne ubogega, * in iz blata poviša siromaka.

Da ga postavi vzravno poglavarjev, * vzravno poglavarjev svojega ljudstva.

Kteri učini, da nerodovitna v hiši prebiva, * kakor mati otrok vesela.

(Čast bodi Bogu i. t. d.)

V. (Ps. 113.) Po nedeljah.

Ko je Izrael šel iz Egipta, * Jakobov rod izmed tujega ljuda de postala Judea njegovo posvečenje, * Izrael njegovo gospodstvo.

Morje je videlo ino béžalo: * Jordan se je nazad vernol.

Gore so skakale kakor ovni, * ino holmi kakor jagneta.

Kaj je tebi morje, da si béžalo, * ino ti Jordan, ker si se nazad verno!

Ste gore poskakovale kakor ovni, * ino holmi kakor jagneta?

Pred Gospodovim obličjem se je zemlja tresla, * pred obličjem Jakobovega Boga.

Kteri spreménuja pečine v jezera vod, * ino skalovje v izvirke vod.

Ne nam o Gospod, ne nam; * ampak svojemu imeni daj čast!

Zavoljo svoje vsmilečnosti ino svoje resnice; * da neverniki ne rečejo: Kdé je njihov Bog?

Ali naš Bog je v nebesih: * vse, kar koli je hotel, je ustvaril.

Maliki nevérnikov so srebro ino zlato, * déla človeških rok.

Usta imajo, ino ne govore, * oči imajo, ino ne vidijo.

Ušesa imajo ino ne slišijo, * nose imajo, ino ne ohajo.

Roke imajo; ino ne tipajo, noge imajo, ino ne hodijo: * ne imajo glasú v svojem gerli.

Enaki jim bodijo, kteri je délajo; * ino vsi, kteri na nje zaupajo.

Izraelova hiša upa na Gospoda: on je njihov pomočnik ino varuh.

Aaronova hiša upa na Gospoda; * on je njihov pomočnik ino varuh.

Kteri se Gospoda bojè, upajo na Gospoda: * on je njihov pomočnik ino varuh.

Gospod pomni na nas, * ino nas blagoslovi.

On blagoslovi hišo Izraelovo, * blagoslovi hišo Aaronovo.

On blagoslovi vse, kteri se Gospoda bojè, * male ino velike.

Blagoslovi vas Gospod čem dalje bolj, * vas ino vaše otroke.

Blagoslovljeni ste vi od Gospoda: * kir je stvoril nebo ino zemljo.

Nebes nebesa so Gospodove; * zemljo pak je dal otrokom človečkim.

Mertvi te ne bodo hvalili, Gospod; * tudi ne vsi, kteri pridejo v pekel.

Mi pak, kteri živimo, hvalimo Gospoda, * od zdaj ino na vékoma.

(Čast bodi Očetu i. t. d.)

V. (Ps. 116.) Po prazdnikih.

Hvalite Gospoda vsi narodi; * hvalite ga vsi ljudje.

Ker je uterjeno nad nami njegovo vsmiljenje, * ino resnica Gospodova ostane na vékoma.

Hvalna pesem Device Marie. (Luk. I.)

Poveličáva * duša moja Gospoda.
Ino duh moj se raduje * v Bogu, mo-
jem Zveličarji.

Ker se je ozerel na nizkost svoje de-
kle: * zakaj glej! od sih dob me bodo
srečno imenovali vsi narodi.

Zakaj storil mi je velike reči on, ki je
mogočen: ino sveto njegovo imè.

Ono njegovo vsmiljenje je od roda do
roda; * boječim se ga.

Moč kaže s svojo rokoj; * napuhnene
razkráplja po misli svojega serdca.

Mogočne meče s prestola: * ino ponižne
povzdigáva.

Lačne napolnjáva z dobrim, * ino bo-
gatce prazdne pûša.

Sprijel je Izraela svojega služebnika: *
ino se spomnil svojega vsmiljenja.

Kakor je obečal našim očákom: * Abra-
hamu ino njegovemu zarodu na vékoma.

(Čast bodi Očetu i. t. d.)

2. Ob prazdnikih Device Marie.

I. (Ps. 109.) Gospod je mojemu Gospo-
di rekel, (kakor gore str. 103.)

II, (Ps. 112.) Hvalite Gospoda vi hlap-
ci, (kakor gore str. 106.)

III. (Ps. 121.) Veselim se tega, ako se mi reče: * v hišo Gospodovo poidemo.

Naše noge stojè, * v tvojih dvorih, Jeruzalem.

Jeruzalem, kir je zidan kakor mesto; * ktero se vkup derži.

Zakaj onam hodijo rodi, rodi Gospodovi, * Izraelovi svedóki imena Gospodovega častit.

Zakaj ondi stojè stolovi za sodbo, * stolovi nad hišoj Davidovo.

Prosíte, kar je v mir Jeruzalemu; * in obilje ljubečim te.

Bodi mir v moči tvoji; * in obilnost v tvojih gradéh.

Zavoljo bratov svojih ino bližnjih svojih * prosim ti za mir.

Zavoljo hiše Gospoda Boga našega, * prosim te za srečo.

(Čast bodi Očetu i. t. d.)

IV. (Ps. 126.) Ako Gospod ne zida hiše, * zastonj délajo, ki jo zidajo.

Ako Gospod ne varuje mesta, * zastonj bedi, kir je straži.

Zastonj vam je, pred svitom vstajati: * vstajajte, kadar ste se najedli, kateri jèdate kruh žalosti.

Ko bo dal svojim ljubljenim sèn, * glej! dar Gospodov so otroci, plačilo sad telesa.

Kar so stréle (šipi) v roki močnega,
 * to sinovi mladih.

Srečen človek, ker si je ž njim svoj
 tul napolnil * on ne bo na sramoti ostal,
 ko bo s svojimi sovražniki govoril na vratih.

(Čast bodi Očetu i. t. d.)

V. (Ps. 147.) Hvali Jeruzalem Gospoda;
 * hvali Boga svojega, Sion.

Ker je ukrepil zapore tvojih vrat; * ino
 blagoslovil tvoje otroke v tebi.

Kir dava tvojim mejam mír; * ino te z
 žitnim mozgom siti.

Kir pošilja svojo besédo zemlji: * hi-
 tro teče njegov golč.

Kir dava snég, kakor volno: * trese
 meglo kakor pepel.

Meče led svoj kakor kosove: * pred
 njegovim mrazom kdo obstoji?

Izšlje besédo svojo ino raztopi ono: *
 njegov duh popihne, ino vode tečejo.

Kir oznanjuje besédo svojo Jakobu: *
 svoje pravice ino zakone Izraela.

Tako ni učinil vsakemu narodu: * ino
 svojih sodb jim ni razodel.

(Čast bodi Očetu i. t. d.)

Poveličava * duša moja. (Kakor na stra-
 ni 110.)

Odpévki k blaženi Devici Marii.

(Od prve adventne nedelje do božiča.)

Vsmiljena Mati Zveličarjeva, ko ostaneš vrata nebeske ino zgodnja Devica! pomagaj ljudstvu, ko je padlo, pak vstati želi; ti, ko si svojega Stvarnika prečudno rodila, Devica pred ino potle ostala.

Ko si iz Gabrielovih ust prijela češčenje, vsmili se gréšnikov.

V. Angel Gospodov je Marii češčenje prinesel.

O. Ino je spočela od svetega Duha.

M o l i m o.

Svojo milost prosimo Gospod! v naše serdca vlij, da ko smo po angelovem oznanjenji včlovečenje Kristusa tvojega Sinu spoznali, po njegovem terpljenji ino križu častito vstaneenje dosežemo skoz tega Gospoda.

(Od božiča do svečnice.)

Vsmiljena Mati Zveličarjeva i. t. d. Kakor gore.

V. Po porodu si Devica čista ostala.

O. Prosi za nas božja Porodnica!

M o l i m o.

Bog! kateri si po rodovitnem devičtvu svete Marie človeškemu rodu dar učnega zveličanja dodélil; daj prosimo, da jo za nas prositi občutimo, po kateri nam je sreča došla, prijeti življenja začetnika, Gospoda našega Jezusa Kristusa, Sinú tvojega.

(Od svečnice do velike noči.)

Bodi češčena, nebes Kraljica, češčena angelov Gospa; češčena korenina, češčena ti, ko si svetu pravo Luč rodila! Bodi pozdravljena Devica častita, mimo vseh lépa; bodi pozdravljena, preljubezniva, ino prosi za nas Kristusa!

V. Hvalimo te, Devica presveta.

O. Daj nam moč soper svoje sovražnike.

M o l i m o.

Vsmiljeni Bog! pridi naši slabosti na pomoč, da, ki svete božje Porodnice spomin obhájamo, s pomočjo jenihi prošenj, se svojih gréhov oprostimo, skoz Kristusa, našega Gospoda.

(Od velike noči do prve nedelje po finkoštih)

Veseli se Kraljica nebeska, aleluja! Kterega si vrédna bila nositi, aleluja! je vstal

od smerti, kakor je rekel, aleluja! Prosi Boga za nas, aleluja!

V. Veseli ino raduj se Devica Maria, aleluja!

O. Ker je res vstal, Gospod, aleluja!

M o l i m o .

Gospod! kir si po vstanejni svojega Sinu Gospoda našega Jezusa Kristusa svet razveselil; dodéli, prosimo, da po njegovi Materi, Devici Marii dosežemo večnega življenja veselje.

(Od prve nedelje po finkoštih do prve adventne nedelje.)

Češčena bodi Kraljica, Mati milosti, življenje, sladkost ino upanje naše, bodi češčena. K tebi vpijemo mi zapuščeni Evini otroci; k tebi vzdihujemo žalostni in objokani v tej dolini solz. Oh oberni tedaj, naša pomočnica! svoje milostive oči na nas; ino pokaži nam potem revnem življenji Jezusa, blaženi sad svojega telesa o milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Maria.

V. Prosi za nas sveta božja Porodnica!

O. Da vredni postanemo obljub Kristusovih.

M o l i m o.

Vsemogočni večni Bog! kir si dušo ino telo častite Device Matere Marie, da bi vredno prebivališče tvojega Sinú biti zaslužila, s pripomočjo svetega Duha pripravil; daj da bomo, ki se jenega spomina veselimo, po njenih milostljivih prošnjah prihodnih nesreč ino večne smerti rešeni, skoz Jezusa Kristusa, našega Gospoda. Amen.

IX. Pobožnosti k sami sveti Trojici.

Moljenje ino zahvala.

Troedini Bog, † Oča, Sin † ino sveti † Duh! moj poslédni cil ino konec? Molim te ponižno spočtljivo; hvalim te s vsemi ljudmi na zemlji, kateri tvoje sveto ime poznajo. Globoko genen ino presunen od neprečtétih ino neizmernih dobrot, ko si mi je od perve dobe mojega postanka do zadnje ure skazal, ti hvalo dam iz vseh svojih moči. Zahvalim tebe, nebeski Oča, ker si me po svojí podobi ustvaril, ino še hraniš, da tebe ino tvojega Sinú ino

svetega Duha tukaj spoznam ino ljubim, tam pak v večnosti posedem ino slavim, s tvojimi svetimi angeli. Zahvalim tebe, večni Sin božji, ker si iz ljubezni do mene človečjo irav (nатуро) na se vzel, svojo Kerv za me prelil, ino naj grenšo smert prestal, da bi me večne smerti réšil ino s svojim Očetom spravil. Zahvalim tebe, sveti Duh, ker si me po svetem kerstu za prebivališče vzel, mojo dušo posvêtil ino me za prejemnika nebeskega kraljevstva učinil. Kako ti imam za to, presveta Trojica, vredno hvalo dati? Vi sveti duhovi, vi izvoljeni božji ino posebno ti od vseh rodov blažena, ti blagoslovljena med ženami, devičja Mati Maria, prinesite njoj, namêsto menê Gospodi svoje hvale ino pesmi; zakaj ko bi jaz tudi toliko jezikov, kakor udov imél, bi vémдар ne premogel, svojemu Bogu spodobno hvalo dati. Amen.

Vaja ljubezni. (Od sv. Augustina.)

O moja sladka ljubezen, moja edina dobrota ino pohota! Kako li je mogoče, da bi pametna stvar bila, ktera bi tebe ne ljubila? Jaz te ljubim, moj Bog! iz cele duše, iz celega serdca, iz vseh svojih moči te ljubim; ino za to se veselim tvoje

slave ino tvojega veličanstva. Jaz bi rad vse dal, kar sèm in imam, vse svoje bitje bi voljno dal, ako bi tvojo čast pomnožiti mogel; ali to je nemogoče, ker si ti prvi izvirek, iz kterega vse dobro, kar je kdaj bilo, je ino bode, iztéka. Kdo li bi te ne ljubil, ti sladka ljubezen? ti popolna in edina dobrota, ktera je sama ljubezniva! O ogenj, kir vedno gori, ino nikdar ne ugašne, vnemi me, ino bom polel (gorel); polel bom, da popolno — tebe samega — v vsem — ino črez vse — ljubim. Zakaj ti-sti tebe ne ljubi, kdor kaj druga poleg te-be ljubi ino tega zavoljo tebe ne ljubi.

V d a n j e.

Moj Bog ino Gospod! ves se izročim ravnanju tvoje mile previdnosti ino se veselim, če se vse po tvoji naj svetéjši volji godi. Vlada in obračaj moje življenje ino vse moje reči, kakor v svojo vekšo čast za dobro naideš. Ne dopusti, da se kdaj od tebe ločim; pred pusti vsej nesreči nad mene priti, kakor da bi ti jaz merzek postal. Obudi tedaj in ohrani v meni živo vero, terdno upanje ino gorečo ljubezen, ino vodi me po stezah svojih zapovedi, dokler srečno tá ne dospém v tvoje prebivališče, v sveti raj. Amen.

Prošnja za božji blagoslov.

Blagoslovi mene, svojega nevrednega službenika Bog † Oča, Bog † Sin ino Bog † sveti Duh. Amen.

Vsemogočnost Očeta me ohrani! mo-
drost Sinú me uči! ljubezen svetega Duha
me užagaj! da tebe, v bitstvi edinega, v
osobah trojnega Boga tu na zemlji spoznam,
ljubim ino častim, ino v nebesih vékoma
gledam in uživam. Amen.

Litania k sami sveti Trojici.

Gospod! vsmili se črez nas! Kristus vsmili
se črez nas! Gospod! vsmili se čres
nas!

Sveta Trojica, sliši nas!

Sveta Trojica, usliši nas!

Bog Oča nebeski, vsmili se črez nas!

Bog Sin odrešnik sveta, vsmili se črez nas!

Bog sveti Duh, vsmili se črez nas!

Sveta Trojica en sam Bog,

Bog, edini v bitstvi,

Bog, trojni v osobah,

Bog Oča, Sin ino sveti Duh,

Bog Oča, ti vsemogočni Stvarnik,

Bog Sin, ti milostljivi Odrešnik,

Bog sveti Duh, ti oživljajoči Tolažnik,

vsmili se črez nas!

Sveti, sveti, sveti Bog,
 Sveti, mogočni, sveti neumerljivi Bog,
 Bog, katerega nebesa nebesa ne zapo-
 padejo,
 Bog, iz katerega, v katerem ino po kte-
 rem je vse,
 Bog, v katerem živimo, se giblamo ino
 smo,
 Bog, kateri si, si bil, ino boš vekoma,
 Bog, kateri svojo roko odpreš, ino vse,
 kar živi, z blagoslovom napolniš,
 Bodi nam milostljiva, zanesi nam, o sveta
 Trojica!
 Bodi nam milostljiva, usliši nas, o sveta
 Trojica!
 Od vsega hudega, reši nas, o sveta Tro-
 jica!
 Od vsega gréha,
 Od napuha ino prevzetnosti,
 Od nezmernosti ino gréšne ljubezni do
 posvétnega,
 Od neverstva ino prazdnoverstva,
 Od lenóbe v tvoji službi,
 Od vse nečistosti v mislih, besédah ino
 délih,
 Po svoji nezmérni vsemogočnosti,
 Po svoji neskončni vsegavedočnosti ino
 modrosti,
 Po obilnosti svoje dobrote ino ljubezni,

vsmili se črez nas!

reši nas o sveta Trojica!

Po nedopovédljivi velikosti svoje smilečnosti ino poterpljivosti, réši nas, o sveta Trojica!

Na den sodbe, réši nas o sveta Trojica!

Mi ubogi gréšniki, te prosimo usliši nas!

Da tebe, sveta Trojica, samo molimo,

Da tebi sami vse svoje žive dni služimo,

Da tvojega presvetega imena nikoli po nevrédno ne imenujemo,

Da tebi posvečene dni spodobno prazdnujemo,

Da svoje starše, predpostavljene ino gospodske spočtujemo ino slušamo,

Da nikomur krivice ne delamo, ne na duši, ni na telesi,

Da nikogar ne ukanimo, ne tujega blaga ne poželimo,

Da svoje serdca vseh nečistih želj varujemo,

Da bližnjemu nikoli počtenja ne jemljemo,

Da tebe, o troedini Bog, črez vse ino bližnjega kakor sami sebe ljubimo,

Da nikdar obilnosti tvoje dobrote ino poterpežljivosti na hudo ne obračamo,

Da ti svoje télo vseli v živ, svet, tebi prijeten dar davamo,

Sveta Trojica,

te prosimo usliši nas!

0 Jagne božje, ktero odjemlješ grehe svetá, spravi nas s svojim Očetom!

0 Jagne božje, ktero odjemlješ grehe svetá, vsmili se nas ubogih grešnikov!

0 Jagne božje, ktero odjemlješ grehe svetá, daj nam svetega Duha!

Sveta Trojica, sliši nas!

Sveta Trojica, usliši nas! Oča naš...

V. Hvalimo Očeta, Sinú ino svetega Duha!

O. Hvalimo ga ino častimo na vékoma!

M o l i m o.

Vsemogočni, večni Bog! kir si nam, svojim služebnikom, milost dal, da v luči prave vere veličanstvo véčne Trojice spoznamo ino v tvojem vsemogočnem bitstvi Edinost molimo: dodéli nam tudi, da po terdnosti te vere tudi v naj večih sopernosteh čednosti zvésti ostanemo, da nas nič tvoje ljubezni ne loči. Skoz Jezusa Kristusa i. t. d.

X. Pobožnosti k Bogu Očetu.

Oča naš.

P r o š n j a.

O nebeski Oča! kir si po Jezusu Kristusu, svoji s toboj enaki večni modrosti človeka iz ničesa ustvaril ino po grehu izgubljenega vsmilečno drugoč odréšil, prosimo te, da po ti modrosti naše serdce užgeš, da te ljubimo ino ti s celim serdцем služimo. Vladaaj, o večni Oča! naše dela po svoji naj svetéjši volji, da si v imeni tvojega ljubljenega Sinú zaslužimo, dobrih dél obiloma iméti. Vsemogočni večni Bog! od kterega vse dobro pride, usliši naše prošnje, da po tvojem nadihovanji mislimo, kar je prav, ino po tvoji pomoči tudi opravljamo. Skoz našega Gospoda, Jezusa Kristusa. Amen.

Molitva k Bogu Očetu.

Moj Gospod ino Bog! Ti si naj više veličanstvo ino vémdar tudi moj Oča; zakaj ti me nési samo po svoji božji podobi ustvaril, temoč me tudi ljubiš kakor svojega naj dražega otroka.

Rés da sém gréšnik ino bi si ne imel upati, tebe Očeta imenovati. Pak Jezus Kristus, tvoj Sin, mi zaupanje dodáva ino jaz učinim le po njegovem ukazu, ako te Očeta imenújem. V njegovem naj svetéjšem imeni pribežim tedaj, o Oča, večni vsemogočni Bog! k tebi, ino da pred tvoje sveto obličje prazden nepridem, ti prinesem zasluge terpljenja in umrenja Jezusa Kristusa, tvojega s toboj enako večnega božjega Sinú kakor prijeten duh. Poglej tedaj, o nebeski Oča s svojega svetišča na tega svojega Sinú, kateri ti je pokoren bil do smerti na križu, in odpusti mi zavoljo njega moje gréhe.

Bog ino Gospod! Ti si moj Oča. Koliko sladka beséda! Koliko množtvo veselja je v tem imeni! Ker si moj Oča, ino sicer prav mili Oča, ne pozabiš na mene, svojega otroka. Ti véš za moje sile; poznáš vse moje potrebe; tebi so znane vse moje skerbi. Ti si vlasi moje glave prečtel, ino brez tvoje volje nieden ne izpade. Ti re-diš ptice v zraku; obláčiš rožice na polji; ino si do vseh stvari vsmilečen. Ti tudi za me skerbiš, ino me v težavi samega ne pustiš. Vsej sam praviš; ako bi tudi mati na svoje dete pozabila, vemdar ne morem jaz na človeka pozabiti. Zato, o Bog, ho-čem na tebe zaupati ino v vsaki sili k tebi

pribežati. Vsej si ti moj naj boljši, naj ljubeznivejši Oča; ti ne zaveržeš otroka, kir iz globočine k tebi za pomoč vpije. Bog, moj Oča! pazi na mojo pomoč! Gospod! hiti mi pomagat! Amen.

Zahvala za pravo vero.

O Bog, Stvarnik in Oča vséh ljudi, kir hočeš, da bi vsi k spoznanju resnice prišli ino zveličani bili; — zahvalim te z genenim serdцем, da si nam resnice zveličanja tako čisto ino jasno razodél, ino nam jê po svoji sveti, neblodljivi katolški Cirkvi verovati zapovêdaš. Čast ino hvala ti bodi, da si tudi mene, brez mojega zasluženja iz same milosti poklical k luči te edino prave ino zveličajoče vere. Kako srečen sêm ino kako varno ino mirno lahko zdaj v luči te vere po poti čednosti hodim, veselo, serdčno ino krêpko vse nadloge terpim ino zaupljivo proti večnosti gledam. Pomnožaj v meni, o Bog! spočtovanje ino ljubezen do svojega razodenja, ino da v naši sveti katolški Cirkvi od tebe postavljenega neblodljivega učiteljstva: varuj me hladnosti proti veri; brani me z očínsko rokoj, da se prepadov zmot ino brezbožnosti zmirom ogibljem. Daj, da se s prostim serdцем vérskim ukom podveržem,

jih stanovitno varujem, je serdčno izpovedam ino v svojem celem življenji nasledujem; da te, pokler sém te tu po veri spoznal ino počastil, nekda v nebesih gledam ino posédam vékoma. Amen.

XI. Pobožnosti k Bogu Sinu.

1. Obiskovanje svelega Rešnjega Telesa.

Od sv. Alfonsa Liguor.

„Tu je moje počivališče na vékoma; tu hočem prebivati, ker sém si nje izvolil.“
(Ps. 131, 41.)

Tako slišim tebe, moj naj ljubeznivši Jezus! tukaj v tem tabernakelju govoriti. Ker si si tedaj ti oltar za svoje stanova-
lišče med nami izbral, ino si tu v naj sve-
tėjšem Rešnjem Telesi navzočen; ker te je
ljubezen nagnola, si tu svoje počivališče
izvoliti: kako bi se tedaj tudi naše serdca
s svojimi mislimi ne imele tukaj k tebi drú-
žiti, vseli pri tebi prebivati, si tu svojega
pokoja ino veselja iskati, kder si se ti iz-
virek vseh radosti, stanovati udostojil? O!
kako srečne ste ve, ljubeče duše! kterim

na tem svétu ni nikder prijetnéje prebivati, kakor v navzočnosti ino bližavi Jezusa v presvetem Sakramentu! Ino kako srečen bi tudi jaz bil, o dobrotljivi Zveličar! ko bi od dnešnjega dne nikder veselja ne našel, kakor le v tvojem društví, ali v stanovitem premišljavanji tvoje nazočnost v svetem Rešnjem Telesi, kder ti je moje zveličanje noč ino den edino na misli! O dobri Jezus! nekda moj sodnik v dolini Jožafata, ino zdaj naj milši prijatelj moje duše! Oh! koliko lét svojega življenja sém jaz, daleč od tvoje ljubezni izgubil! O da bi njè vémdar, te nesrečne ure, iz verste svojega življenja izbrisati mogel! Tebe pak, o nezapopodljiva Poterpljivost, neskončna zanesljivost mojega Boga častim; tebe zahvalim, da si mene proti svoji ljubezni tako nehvaležno stvar, toliko časa prenesel, ino sicer iz nikakega drugega vzroka, kakor samo, da bi vémdar enkrat od tvoje vsmilečnosti ino ljubezni obladan ino vjet, vès tvoj postal. Gospod! jaz čertim ino studim zdaj svojo upornost, svojo nehvaležnost; v mojem serdci mi po sih mal té ne imate več biti! Ostanek svojih še živih dni, bodi jih veliko ali malo, hočem popolnoma tvoji naj svetéjši službi posvêtiti! Od tebe pri-

čakujem k temu potrebne pomoči; svést sém si, da mi je ne ukratiš.

Ti ljubljencič moje duše! si z delitvami svojih milosti potérpljivo za menoj hodil, dokler sém pred tobój bežal, ino od predsodkov svetá vjet, ponudbe tvoje ljubezni zaničeval; koliko bolje smém zdaj upati, ker te slušam tebe samega iščem ino ljubiti želim! Podéli mi tedaj milost, tebe, o neskončne ljubezni vrédni Bog! po vseh močeh ljubiti. Ja, tebe ljubiti, sí želim, ljubiti iz celega serdca, ljubiti črez vse. Tebe bolje ljubim, kakor sam sebe, bolj, kakor svoje življenje, bolj, kakor vse bogatstvo svetá; jaz sém pripravljen, iz ljubezni do tebe umreti! V globočini duše mi je žal, da sém te že toliko krat, tako hudobno razžalil, zaničeval! O da bi jaz vémdar z morjem grenkih spokornih solz svoje hudobe, razžalje, svojo nezahvalnost izgladiti, izbrisati mogel! O neomejena dobrotljivost! daj o daj mi odpuščenje ino ž njim vred, milost naiti, tebe tako, kakor si zaslužiš, v času ino večnosti ljubiti. Pokaži, o vsemogočni Oča! pokaži čudo svoje vsemogočnosti ino daj vsemu svétu spoznati, da je duša, ktera je proti tebi tako nehvaležna bila, kakor je moja, po moči tvoje milosti, v tako prestvarjena, ktera po sega

dob v svoji ljubezni do tebe nieni drugi ne
ustopi. Za to te prosim po zasluženji Je-
zusa, tvojega Sinú; to edino želim v svo-
jem življenji, ino le za to se hočem do svoje
smertne ure poganjati. Ti si to poželenje
v meni obudil; pomnožaj tedaj tudi moč, da
je doveršim.

Vroči vzdeh. O Jezus! tebi živim,
tebi umrem, tvoj sèm živ ino mertev!

(Obiskuj tudi Mater božjo; zato imaš pobož-
nosti zadi k Devici Marii poglej stran 190.)

Litania od svetega Rešnjega Telesa.

Gospod! vsmili se nas! Kristus vsmili se
nas! Gospod vsmili se nas! Kristus
sliši nas! Kristus usliši nas!

Bog Oča nebeski,

Bog Sin, Odrešnik svetá,

Bog sveti Duh,

Sveta Trojica, en sam Bog,

Jezus, kir si v svetem Rešnjem Telesi

kakor Bog ino človek navzočen,

Jezus, ti živi kruh, kir je z nebes prišel,

Jezus, ti prikriti Bog ino Zveličar,

Jezus, ti vedna daritva nove zavêze,

Jezus, ti naj vrednejša daritva moljenja

ino zahvale,

vsmili se nas!

Jezus, ti prava spravna daritva za žive
 ino mertve,
 Jezus, ti neoskvernjeno Jagne božje,
 Jezus, ti kruh angelov,
 Jezus, ti naš naj draži dušni živež,
 Jezus, ti pas ljubezni ino mirú,
 Jezus, ti krepost ino radost čistih duš,
 Jezus, ti izvirek vseh milosti,
 Jezus, ti veselje žalostnih,
 Jezus, ti pribežališe grešnikov,
 Jezus, ti moč slabih ino mēdlih,
 Jezus, ti zdravilo bolnih,
 Jezus, ti brašno v Gospodi umirajočih,
 Jezus, ti večno zveličanje izvoljenih,
 Jezus, ti zastava častitega vstaneja,
 Bodi nam milostljiv, zanesi nam o Jezus!
 Bodi nam milostljiv, usliši nas o Jezus!
 Pred nevrédnim uživanjem svojega sve-
 tega Mesa ino svoje Kervi,
 Pred poželjivostjo mesa,
 Pred poželjivostjo oči,
 Pred vsem napuhom življenja,
 Pred vso nevarnostjo ino priložnostjo
 k gréhu,
 Pred vétérnostjo serdca,
 Pred vso merzkostjo proti bližnjemu,
 Pred vsem grehom,
 Pred večno smertjo,
 Po svojem svetem včlovečenji,

vsmlji se nas!

vari nas o Gospod!

Po svojem bridkem terpljenji in umrenji,
 Po svojem serdčnem poželenji, svojim
 učencem ino nam svoje sveto Me-
 so ino Kerv v dušno hrano dati,
 Po svoji goreči ljubezni, s kateroj si svo-
 jim učencem ino nam svoje sveto
 Meso v jed ino svojo božjo Kerv
 v poj dal,
 Po globoki ponižnosti, s kateroj si po-
 pred svojim učencem noge umil,
 Po petih ranah svojega svetega ter-
 pljenja, ktere si za nas prijel,
 Po svoji dragi Kervi, ko si nam jo na
 oltarji zapustil,
 Mi ubogi gréšniki, te prosimo usliši nas!
 Da vero, spočtovanje ino pobožnost do
 tega presvetega Sakramenta v nas
 zmirom ohraniti ino množiti račiš,
 Da vse, kar je pregrešno ino tebi so-
 perno, v nas umoriti in iztrébiti ra-
 čiš (hočeš.)
 Da nas v svoji milosti obderžati ino krè-
 piti račiš,
 Da nas vseh zalez hudega Duha otemati
 račiš,
 Da naše serdce po svoji milosti očistiti
 ino posvétiti račiš,
 Da dragi nebeski sad tega naj svetéjšega
 Sakramenta v nas razliti račiš,

vari nas o Gospod!

te prosimo, usliši nas!

Da po tem svetem Sakramentu ljubezni
nas z eden drugim v sveti ljubezni
čem dalje bolj združiti račiš,

Da svete želje. tebe dostikrat pri sve-
tem obhajili prijeti, v nas užgati
račiš,

Da nam milost podeliti račiš, se k tej
sveti večerji vseli po pravi pokori
vrédno pripraviti,

Da nas na naši smertni postelji s to ne-
besko popotnicoj prevideti in ukre-
piti račiš,

Da nas v smertni vojski ne zapustiš,

Da nam srečno smertno uro dodeliti račiš,

Da nas k večnemu častitemu življenju
vzbuditi račiš,

Sin božji,

O Jagne božje, ktero gréhe svetá odjem-
lješ; zanesi nam o Jezus!

O Jagne božje, ktero gréhe svetá odjem-
lješ; reši nas o Jezus!

O Jagne božje, ktero gréhe svetá odjem-
lješ; vsmili se nas, o Jezus!

Kristus sliši nas! Kristus usliši nas!

Gospod! vsmili se nas! Kristus vsmili se
nas! Oča naš . . .

V. O sveta gostba, v kateri se Kristus uži-
va ino se opomin na njegovo sveto ter-
pljenje obhaja!

O. Tu se duša z milostmi napolni ino pri-me zastavo prihodne slave!

V. Ti, o Gospod! si nám kruh z nebes dal!

O. Kteri ima vso slast v sebi!

M o l i m o.

O Bog! kteri si nam v čudežnem Sakramentu spomin svojega terpljenja zapustil: prosimo te, dodéli nam, svete skrivnosti tvojega Telesa ino tvoje Kervi tako častiti, da sad tvojega odrešenja v sebi ne-nehoma občutimo. Kteri z Očetom ino svetim Duhom enaki Bog živiš ino kraljuješ vékoma. Amen.

2. Moljenje naj svetejšega Serdca Jezusa.

Pobožnost k naj svetejšemu Jezusovemu Serd-cu je sicer tako stara, kakor kerščanska Cirkva, vseji se je že na križu, s sulicoj prebodeno vsem pobožnim v pribežiše odperlo; vémdar se je še le v pretečenih vekih po bogoljubni redovnici Margareti Alacoque močno razširila. Njej se je Jezus sam prikazal ino ji to pobožnost naročil, kakor tudi, da se imá po Telovi osmini prvi petek posebni prazdnik, v čast njegovega božjega Serd-ca svétiti.

Prosni vzdehi k svetemu Jezusovemu Serd-cu.

Želje Jezusovega Serdca! giblajte me!
Božji plameni Jezusovega Serdca! vnemljajte

me! Poterpežljivost Jezusovega Serdca! pre-
 našaj me! Ubožtvo Jezusovega Serdca! bo-
 gati me! Terpljenje Jezusovega Serdca! de-
 laj me stanovitnega! Pobitost Jezusovega
 Serdca! ponižuj me! Previdnost Jezusovega
 Serdca! čuj nad menoj! Ljubeznivost Je-
 zusovega Serdca! miči me k sebi! Svetost
 Jezusovega Serdca, vtisni se v me! Neiz-
 mérnost Jezusovega Serdca! napolni me!
 Nepremekljivost Jezusovega Serdca! krépi
 me! Bogatstvo Jezusovega Serdca! zado-
 voli me! Pokornost Jezusovega Serdca!
 podverzi me! Čistost Jezusovega Serdca!
 posvêti me! Vsmilečnost Jezusovega Serd-
 ca! pomilúj me!

Pobožni pozdrav svetega Serdca Jezusa.

O d s v. B e r n a r d a.

O moj Jezus! že tolikokrat sém si k
 svojemu miru izkusil, kako sladko se po-
 čiva, ako se v tvojem Serdci počiva! Zato
 hočem vse svoje misli ino vse genotke
 svoje serdca v tvoje Serdce, ti moj lju-
 bljeni Zveličar, pogróziti! V ti veži, v tem
 šatru, v ti škrinji nové Zaveze te hočem,
 o Jezus! vedno moliti ino v tvoje častito
 ime klicati, dokler se s kronanim prerokom
 radujem: „Svoje serdce sém našel, kder

Boga lahko prosim!“ Ino jaz sèm našel Serdce kralja brata, prijatelja, ah, naj boljše Serdce svojega premilostljivega Jezusa! Ker sèm zdaj tvoje ino svoje serdce našel, te hočem, o Jezus, tebe svojega Boga vedno moliti! Daj le moji ponižni molitvi v svetišče tvojega uslišanja pridréti; ja, le vsega me v svoje Serdce potegni, ino me v njem čem dalje bolj trébi vseh mojih popák, in jih v meni vsako umazo čisto izbriši, da po tebi naj čistéjšem očišćen, — v tvojem Serdci še vse svoje žive dni prebivam ino v njem kmalu tvojo voljo spoznávam ino dopolnjavam! Amen.

Prošnja za odpuščenje naj svetéjšemu Jezusovemu Serdcu učinjenih krivic.

O moljenja naj vrednéjše Serdce mojega Odrešenika! Od žive bolesti zavoljo razžalj presunen, ktere so se tebi v Sakramentu tvoje ljubezni učinile ino še se vsak den činijo, se pred oltarjem na tla veržem, da te zamére po dolžnosti izprosim. O da bi jaz po svojem poklanjanji ino naj globšem ponižavanji tvojo toliko krat uraženo čast povernoti mogel! da bi vémdar toliko oskvernjenj ino božjih ropov, s kterimi se tvoje neskončno Veličanstvo osramúje, s pretákanjem svojih solz ino s prebivanjem

svoje kervi zatréti mogel! Kako na dobro bi bilo moje življenje oberneno; ko bi mi dopušćeno bilo, nje zakaj toliko imenitnega dáti! Žal mi je, moj Bog! da sém te kda žalil; dodéli mi odpušćenje vséh nezvestosti, nehvaležnosti ino nezpodobnosti kterih sém se proti tvojemu naj višemu veličanstvu kriv storil. Spomni se žalosti svojega Serdca, ino ne dodaj, da bi tvoje terpljenje in umrénje nad menoj na izgubi bilo! Razderi moje pregréšno serdce ino daj mi serdce po Svojem, čisto, tebi celo vdan, in od ljubezni do tebe goréče serdce. Po sih dob hočem vse svoje žive dni pohlébno v tvojih svetih vézah, po večkratnem obiskovanji tvojega božjega Serdca, po svoji pobožnosti, po poželévanji, tebe prijeti, nečasti ino božje rope drugoč popraviti, si prizadevati ino je v bridkosti svojega serdca objokovati. Da ti svoje češćenje prijetnéje storim, je hočem z onim svetih angelov ino tvoje devičje Matere zediniti. Usliši tè moje želje, o Bog! ino bodi v ljubezni svojega Serdca od mene ino vseh ljudi zdaj ino vékoma slavljen. Amen.

Litania k naj svetějšemu Serdcu Jezusa.

Gospod, vsmili se nas! Kristus vsmili se nas!
 Gospod vsmili se nas! Kristus
 sliši nas! Kristus usliši nas!

Bog Oča nebeski, vsmili se nas!

Bog Sin, Odrešnik svetá,

Bog sveti Duh,

Sveta Trojica, en sam Bog,

O naj svetějše Jezusovo serdce,

Serdce Jezusa, z večno Besedo^j zedin-
 jeno,

Serdce Jezusa, ti stanovitni sedež božje
 ljubezni,

Serdce Jezusa, ti brezdno morje vse
 dobrote,

Serdce Jezusa, ti začetek našega zve-
 ličanja,

Serdce Jezusa, ti studenec žive vode,

Serdce Jezusa, ti neusehljivi izvirek bož-
 jih milosti,

Serdce Jezusa, ti oltar, duhovnik ino
 vzravno žgavni dar ljubezni,

Serdce Jezusa, med vsemi serdci naj
 ponižnejše,

Serdce Jezusa, med vsemi serdci naj
 poterpežljivějšē,

Serdce Jezusa, med vsemi serdci naj
 krotkějšē,

vsmili se nas!

Serdce Jezusa, med vsemi serdci naj
 pokornéjše,
 Serdce Jezusa, med vsemi serdci naj
 zvestéjše,
 Serdce Jezusa, med vsemi serdci naj
 miléjše,
 Serdce Jezusa, v katerem se vse bogat-
 stvo modrosti in učenosti naide,
 Serdce Jezusa, v ktèrem polnota Bo-
 žanstva telesno prebiva,
 Serdce Jezusa, ktero je nebeskemu O-
 četu naj ljubše,
 Serdce Jezusa, ktero nas je z Očetom
 spravilo,
 Serdce Jezusa, ti hranilo vseh dobrot,
 Serdce Jezusa, ti veselje vseh angelov,
 Serdce Jezusa, ti počivališče pobožnih,
 Serdce Jezusa, ti cvétenjak čistih duš,
 Serdce Jezusa, ti pribežališe grešnikov,
 Serdce Jezusa, ti bramba pobitih in iz-
 kušanih,
 Serdce Jezusa, ti upazen (upanje) bo-
 jéčih,
 Serdce Jezusa, ti večna radost izvoljenih,
 Serdce Jezusa, ti tolaž umirajočih,
 Bodi nam milostiven, zanesi nam o Jezus!
 Bodi nam milostiven, usliši nas o Jezus!
 Od vsega hudega, réši nas o Jezus!
 Od vsega gréha, réši nas o Jezus!

vsmili se nas!

Od svojega serda,
 Od nespokornega serdca,
 Od zaslépljenega serdca,
 Od krivih ustnic ino dvojega serdca,
 Po ljubezni, s kateroj si se zavoljo nas
 včlovéčil,
 Po ljubezni, s kateroj si za voljo nas
 tri ino trideset lét vse nadloge
 terpel,
 Po ljubezni, s kateroj si si zavoljo nas
 svoje naj slajše Serdce na križu s
 sulicoj odpreti pustil,
 Po ljubezni, s kateroj si svojemu Očetu
 svoje ranjeno Serdce za naše gre-
 he pokazal,
 Po ljubezni, s kateroj vsem svetnikom
 večno veselje deliš,
 Prosimo te, usliši nas!
 Da svojemu bližnjemu vse zasrambe ino
 razžalje iz serdca odpuščamo,
 Da tebe iz celega serdca, iz cele duše
 in iz vseh moči ljubimo,
 Da smo po tvojem izgledu vseli krotki
 ino ponižnoga serdca,
 Da smo po izgledu prvih kerstjanov v
 pasu kerščanske ljubezni le eno
 serdce ino le ena duša,
 Da z voljnim serdcem tvojo sveto voljo
 izveršávamo,

reši nas o Jezus!

te prosimo, usliši nas!

Da vsi grešniki, žalostni, izkušani ino
bojéči v tvojem svetem Serdci mi-
lost ino polehčanje zadobijo,

Da mi vsi pri tvojem svetem Serdci v
življenji ino smerti pomoč ino to-
lažbo naidemo,

Da se nam zadnjič po tem težavnem po-
potovanji veseli svit ino prijazna
denica večne slave v naših serdcih
prikáže,

Jezus, ti mogočni kralj vseh serdc,

Jezus, ti sladki obládavec vseh serdc,

O Jagne božje, ktero odjemlješ gréhe sve-
tá: zanesi nam, o Jezus!

O Jagne božje, ktero odjemlješ gréhe sve-
tá: usliši nas, o Jezus!

O Jagne božje, ktero odjemlješ gréhe sve-
ta: vsmili se nas, o Jezus!

Kristus sliši nas! Kristus usliši nas!

Gospod! vsmili se nas! Kristus! vsmili se
nas! Gospod! vsmili se nas! Oča naš
i. t. d.

V. O Bog! vstvari v nas čisto serdce!

O. Ino ponovi v nas pravega duha!

M o l i m o.

Tebe o Gospod! ki v tvojem naj sve-
tėjšem Serdci celo posebne dobrote tvoje

ljubezni proti nam slavno častimo, ponižno prosimo, da ti, kir si krotkega ino ponižnega Serdca, naše serdca vse nesnage pregréh očistiti ino sebi prijetne učiniti račiš (hočeš). Večni, vsmilečni Bog! prosimo te po Serdci Jezusa, tvojega ljubljene-ga Sinú, nad katerim posebno dopadenje imaš, ino po njegovih bolečinah, ktere je za nas prestal, dodéli nam zaveljo naj vrednejših zadostitv ravno tega božjega Serdca, resnično skesano serdce in odpuščenje naših gréhov, da do tebe prav goréčo ljubezen dokler živimo, imámo, po smerti pak k tebi v sveti raj pridemo.

O Bog! kir si naj svetéjše Serdce Jezusa Kristusa, svojega Sinú, našega Gospoda, vérnim odviše ljubeznivo storil, dodéli nam milostljivo, nje na zemlji tako častiti ino ljubiti, da po njem in v njem tebe in ono ljubimo ino si tudi tvojo ino tega Serdca večno ljubezen zaslužimo, po ravno tem Gospodi Jezusu Kristusu. Amen.

Pesem k sladkemu Serdca Jezusa.

3. Češčenje naj svetéjšega Imena Jezusa.

Od sv. Bernarda.

Tvoje naj svetejše Ime, o moj Zveličar! je resnično ščit (bramba) proti vse-

mu hudemu. Zakaj nič bolje ne kroti žarenja serda ino prevzetnosti napuha; nič močnejše ne duši plamenov nečistega poželenja; nič popolnejše ne gási žeje pohoténja po posvetném blagi ino celó ne odvráča vseh pregréh, kakor branilo tega tvojega naj svetéjšega Imena. Zakaj, če to sveto Ime izrečem, moram na tebe, Boga-človeka, misliti; ino s svojimi znoternjimi očmi vidim Človeka, kateri je ponižen ino krotkega Serdca, kateri je zméren, čist, vsmilečen, kateri je poln naj častitéjših nra-vi ino s svetostjo odét, ino je verh tega vsemogočni Bog sam; ino kateri me po svojem svetlem izgledu vráči, ino — s svojo pomočjo — k opravljanju vsega dobrega mojo voljo krépi ino podpira! Ino na to morje vsega slavnega ino zveličavnega se vseli spomnim, kadar tvoje Imè o Jezus! imenovati slišim, — ali če je sam izgovorim! O naj boljše zdravilo za mojo dušo je meni, kakor v kaki posodi v tvojem častitem Imeni hranjeno! Ino pač dobro je to zdravilo za mojo bolno dušo, ktera take pomoči nikder drugde ne naide.

Zatega voljo hočem to sveto Ime vedno v svojem serdci ohraniti, je hočem neprenehoma kakor v svojih rokah nositi, ino vse moje mišljenje, želenje ino dejànje imá

od sih mal edino k tebi, o moj Jezus! o-
bernenno biti! Oh, daj mi, da to svojo ob-
ljubo vsako uro deržim.

Zmirom bodi Jezus v mojem Serdci, ino
nikoli mi ne mini podoba Križanega iz moje
misli! Jezus! bodi moja jéd ino moj poj
(pijáča). Jezus, bodi moje radovanje ino to-
laženje! Jezus bodi moje duhovno berilo
ino moja premišljáva! Jezus bodi moje po-
želenje in oživljenje! Jezus bodi moje o-
gledalo ino moja molitva! Jezus bodi moje
življenje in umrenje ino vstanenje-! Amen.

Oča naš . . . Češčena si . . . Hva-
ljen bodi Jezus Kristus! Na vékoma. Amen.

Litania od naj svetéjšega Imena Jezusa.

Gospod, vsmili se nas! Kristus, vsmili se
nas! Gospod, vsmili se nas!

Kristus sliši nas! Kristus usliši nas!

Bog Oča nebeski, vsmili se nas!

Bog Sin Odrešenik svetá,

Bog sveti Duh,

Sveta Trojica en sam Bog,

Jezus, ti Sin živega Boga,

Jezus, ti Sin Davidov,

Jezus, ti Sin Device Marie,

Ti naj svetéjši Jezus,

Ti vsemogočni Jezus,

vsmili se nas!

Ti naj popolnejši Jezus,
 Ti naj krepčejši Jezus,
 Ti naj slavitnejši Jezus,
 Ti naj dobrotljivější Jezus,
 Ti naj ljubeznivější Jezus,
 Ti naj slajši Jezus,
 Ti naj čudovitnejši Jezus,
 Ti naj milější Jezus,
 Ti naj častitejši Jezus,
 Jezus, ti Zveličar svetá,
 Jezus, ti srednik med Bogom ino ljudmi,
 Jezus ti dobri pastir,
 Jezus, naše pribežališče,
 Ti naj milostljivější Jezus,
 Ti izvoljeni Jezus,
 Ti naj krotši Jezus,
 Jezus, ti naj zvestejši ljubec,
 Jezus, ti prava luč,
 Jezus, ti večna resnica,
 Jezus, ti neskončna dobrotljivost,
 Jezus, ti ogledalo popolnosti,
 Jezus, ti izgled čednosti,
 Jezus, ti oča ubogih,
 Jezus, ti tolažnik žalostnih,
 Jezus, ti veselje angelov,
 Jezus, ti kralj očakov,
 Jezus, ti učitelj aposteljnov,
 Jezus, ti porók evangelistov,

vsmili se nas

Jezus, ti krepost močenikov, (marter-
nikov)

Jezus, ti svèt spoznávec,

Jezus, ti ženin devic,

Jezus, ti véneec vseh svetnikov,

Bodi nam milostljiv, zanesi nam o Jezus!

Bodi nam milostljiv, odréši nas o Jezus!

Od vse nevarnosti,

Od zvitih zaléz hudega Duha,

Od kuge, lakote ino vojske,

Od prelomljenja tvojih zapovedi,

Od nevolj ino nesreč,

Po svojem včlovečenji,

Po svojem prihodu,

Po svojem rojstvi,

Po svojih bolečinah,

Po svojem bičevanji,

Po svoji smerti,

Po svojem vstanenji

Po svojem vnebohodu,

Po svoji slavi,

Po svoji nebeski časti

Po svoji Materi, sladki Devici Marii,

Po prošnji vseh svojih svetnikov,

O Jagne božje, ktero odjemlješ grehe svetà,
zanesi nam o Jezus!

O Jagne božje, ktero odjemlješ grehe svetà,
usliši nas, o Jezus!

vsmili se nas!

reši nas o Jezus!

O Jagne božje! ktero odjemlješ grehe sveta,
vsmili se nas, o Jezus!

Jezus Kristus, sliši nas! Jezus Kristus u-
sliši nas!

Gospod, vsmili se nas! Kristus, vsmili se
nas! Gospod, vsmili se nas!

Oča naš . . .

V. Slavi Gospoda, moja duša,

O. Ino vse, kar je v meni, hvali njegovo
Ime!

V. Češčeno bodi Gospodovo Imè,

O. Od zdaj na vékoma!

V. Naša pomoč je v Gospodovem Imeni,

O. Kteri je nebo ino zemljo ustvaril.

V. Gospod! usliši mojo molitvo:

O. Ino moj glas pridi k tebi.

M o l i m o .

Vsemogočni, večni Bog! vladaj naše de-
la po svojem dopadenji, da si v Imeni tvo-
jega ljubljeneega Sinú zaslužimo v dobrem
rasti.

Napravi, o Gospod! da se tvojega naj
svetėjšega Imena vseli bojimo ino je ljubi-
mo, ker ti nikoli ne nehaš te voditi, ktere
v stanovitnosti svoje ljubezni učiš:

O Bog vseh čednosti! Vse, kar je do-
brega, je tvoje vlastno; vlij vero ino strah

božji, da v nas, kar je dobrega podpiraš ino po svojem zveličavnem strahu obaruješ.

Čisti, o Gospod, ino varuj svojo Cirkvo po svoji neprenéhani vsmilečnosti, ino ker brez tebe čista obstati ne more, dodéli, da bo védno po tebi vladana.

O Bog! kateri si naj slavitnejše Imè Jezusa Kristusa, svojega Sinú, našega Gospoda, svojim vérnikom celo ljubeznivo ino prijetno, hudim duhom pak celo strašno ino grozovitno učinil, podéli milostljivo, da vsi, kateri to Imè Jezusovo na zemlji pobožno častè, sladkosti svetih tolažb v tem življenji prijemajo in ondi na onem svétu véčno veselje ino zveličanje v nebesih dosegnejo in uživajo; po ravno tem Jezusu Kristusu, tvojem Sinú, kateri s toboj živi ino kraljuje v edinosti svetega Duha, pravi Bog, na vékoma. Amen.

4. Moljenje drage Kervi Jezusa Kristusa.

Jezus je Sin božji, kir je človek postal, da bi nas pogubljenja odréšil, ino je za nas svojo Kerv do zadnje kapljice prelil; zdaj je z Mesom ino Kervjo, s Telesom ino Dušoj, kakor Bog ino človek v nebesih ino v naj svetéjšem oltarskem Sakramentu navzočen. On živi ino več ne umre. Kdér je Jezusova Kri ondi je tudi Jezus sam: pravi Bog ino pravi človek. Kdor Jezusovo sveto

Rešnjo Kerv moli, moli svojega Boga, svojega Zveličarja samega.

Po tem pobožnost k sveti Rešnji kervi Jezusa Kristusa ni nova, temoč je z našo sveto veroj samoj postala; le izvunenja prikazen te pobožnosti je nova. Tako častimo sveto Rešnje Telo, sladko Ime Jezusa, božje Serdce Jezusa, Jezusove rane posebi zavoljo spomina posebnih mišlosti, ino vémdar je vseli ino povsodi ravno tisti Jezus, naš Gospod ino Bog, naša ljubezen.

Terracinski škof. Fr. Albertini je posebno bratovščino v češčenje svete Rešnje Kervi začel, ktero je papež Pij VII. poterdil ino, z odpustki podelil. Ta bratovščina obséga tri reči:

1. Pobožnost k sveti Rešnji Kervi;
2. Češčenje Marie z rožnim krancem: „Pomočnica kerstjanov!“
3. Rešenje vernih duš. Vsak častivec svete Rešnje Kervi si pak pripravlja srečno poslednjo uro.

Molitva k sveti Rešnji Kervi Jezusa Kristusu.

Od sv. Katarine Sienske.

O moj Jezus! ker pravo bogatstvo božjega blagoslova iz tvoje svete Réšnje Kervi pritéka, zakaj bi si tedaj jaz s spominom na njo vse svoje pameti ne polnil? Rés! vedno si jo hočem pred oči svoje duše staviti, da pred vsem drugim mojo dušo z najsvetejšo ljubeznjo do tebe obroditi, ktera bo potle vse drage kamene svetih čednosti,

ktore si ti sam veršil, ino ktore so ti toliko prijetne, v meni vkupe spravljal! Ja! od sih dob hočem pod tvojim svetim križem vse svoje žive dni tako preživeti, da se s temi pravimi drugimi kameni navésijo, za ktore ti tvoji pravi služebniki vse predajo, kar imajo, naimer svojo voljo! Da to tako dopolnim, te lepo prosim, moj križani Jezus! Oh, kako srečna bo moja duša, če na popotovanji tu na zemlji svojega časa ne izgubi, ampak z blagoslovom tvoje Kervi, v vinogradu svoje znoternjine vse terne napuha izkerči, ino globoko v njo tvoje čednosti, kakor drage Kamene, vkoplje! Ino gotovo ona že okuša občutek večnega življenja, če vsak den čem bolje spoznava ino previda, da je od tebe, o Jezus, neizdolžnosti, temoč iz milosti — céno ino blagoslov tvoje svete Kervi prijala! potem pak je svojo voljo s tvojo voljo v slogo spravila, za katero si ji, ako vnjej obstoji, svoje večno gledanje ondi gori obljubil.

O moj Bog! zažgi da vse moje gréhe v ognjeni peči svoje božje ljubezni, ino daj mi milost, da tudi jaz, v poslavljenje tvoje svete Kervi, tebi vse svoje serdce v dar dam, ino da ladjica mojega življenja nekda v pristan večnega življenja vplove! Da pak moj križani Jezus! to mojo prošnjo uslišiš,

se hočem v odprto rano tvoje strani skriti
ino tu poterhati na tvojo vsmilečnost. Amen.

Litania k sveti Rešnji Kervi.

Gospod! vsmili se nas! Kristus vsmili se
nas! Gospod, vsmili se nas!

Kristus, sliši nas! Kristus usliši nas!

Bog Oča nebeski, vsmili se nas!

Bog Sin, Odrešnik svetà, vsmili se nas!

Bog sveti Duh, vsmili se nas!

Sveta Trojica en sam Bog, vsmili se nas!

Draga Kri našega Zveličarja, očisti nas, o
sveta Rešnja Kri!

Ti Kri nove, večne zaveze,

Ti céna našega odrešenja,

Ti izvirek božjih milosti,

Ti studenec žive vode,

Ti drago rešilo za gréšnike,

Ti zastava večnega zveličanja,

Ti žertva (dar) za večno pravico,

Ti ključ nebeskih vrat,

Ti čiščenje naših duš,

Ti odprava naše nevolje,

Ti zdravilo naših ran,

Ti sredstvo za odpuščenje naših gréhov,

Ti plačilo naših dolgov,

Ti odpustek zasluženih kazni,

Ti živi vrélec za žejne zveličanja,

očisti nas, o sveta Rešnja Kri!

Ti upazen (upanje) ubogih,
 Ti tolažba žalostnih,
 Ti poživek slabih,
 Ti vračstvo bolnikov,
 Ti sprava gréšnikov,
 Ti radost pravičnih,
 Ti pribežališće kerstjanov,
 Ti čudovanje angelov,
 Ti veselje očakov,
 Ti poželenje prerokov,
 Ti moč aposteljnov,
 Ti zaupanje močenikov (marternikov),
 Ti opravičenje spoznavcev,
 Ti posvečenje devic,
 Ti zveličanje svetnikov,

Bodi nam milostljiv; zanesi nam o Jezus!

Bodi nam milostljiv; odréši nas, o Jezus!

Od vsega hudega,
 Od vsake krivičnosti,
 Od napuha ino prevzetnosti,
 Od nezmérnosti,
 Od serda ino sovraštva,
 Od skoposti ino nevošljivosti,
 Od lenóbe pri dobrih délih,
 Od razkola ino vojske,
 Od lakote ino dragote,
 Od pomora ino bolezni,
 Od kvarljivega vremena!
 Od nagle ino hude smerti,

očisti nas, o sveta Réšnja Kri!

reši nas o Jezus!

Od večnega pogubljenja,
 Po svoji dragi, sveti Réšnji Kervi,
 Po tej veliki ceni našega Odrešenja,
 Po sveti Kervi, ko si jo pri svoji obrezi
 prelil,
 Po svoji Kervi, ko si jo pred svojim
 terpljenjem izpotil,
 Po svoji Kervi, ko si jo na Oljski gori
 iz vseh svojih žil prelil,
 Po svoji Kervi, ko si jo med tepenjem
 svojih sovražnikov prelil,
 Po svoji Kervi, ko si jo v svojem bi-
 čevanju prelil,
 Po svoji Kervi, ko si jo v svojem kro-
 nanji prelil,
 Po svoji Kervi, ko si jo pri svojem ne-
 senji križa prelil,
 Po svoji Kervi, ko si jo pri slečenji
 svoje obleke prelil,
 Po svoji Kervi, ko si na križu prelil,
 Po sveti Kervi, ko si jo pri zadnji ve-
 čerji svojim učencem podál,
 Po sveti Kervi, na katero se vsak den
 pri sveti meši vino preoberne,
 Mi ubogi gréšniki; te prosimo, usliši nas!
 Da nam zanesesh, te prosimo, usliši nas!
 Da nam odpustiš, te prosimo, usliši nas!
 Da nam pravo pobožnost podeliš, te pro-
 simo, usliši nas!

reši nas o Jezusi!

Da nam sveti strah prěd toboj daš,
 Da nam hvaležno serdce do tebe daš,
 Da nam gorečo ljubezen do tebe daš,
 Da nam urno pokornost do tvojih za-
 povedi daš,
 Da nam močno poželénje po dobrih dé-
 lih daš,
 Da nam pravo grozo pred hudim daš,
 Da nam pravo obžalovanje naših gré-
 hov daš,
 Da nam pomagaš, naše življenje po-
 boljšati,
 Da nas s svojo sveto Rešnjo Kervjo o-
 čistiš,
 Da ž njoj naše duše poživiš,
 Da nas po njej v nedlogah tolažiš,
 Da nas po njej z Bogom spraviš,
 Da nas po njej k čednosti podžgeš,
 Da nas po njej v svoji ljubezni usta-
 novitiš,
 Da nas po njej v izkušnjavah krépčaš,
 Da nam po njej naše gréhe odpustiš,
 Da nam po njej zaslužene kazni pri-
 neháš,
 Da nas po njej ob smerti podprěš,
 Da nam po njej srečen konec daš,
 Da nas po njej terpljenja v čistilišči
 oprostiš,

te prosimo, usliši nas!

Da po njej terpeče duše v čistilišči osvobodiš, te prosimo, usliši nas!

Da nam vsmiljenje skažeš, te prosimo, usliši nas!

O Jagne božje, ktero odjemlješ gréhe svetà, zanesi nam o Jezus!

O Jagne božje, ktero odjemlješ gréhe svetà, usliši nas o Jezus!

O Jagne božje, ktero odjemlješ gréhe svetà, vsmili se nas, o Jezus!

Kristus sliši nas! Kristus usliši nas! Oča naš . . . Češčena si . . .

M o l i m o .

O moj vsmilečni Zveličar! dodeli, da se po vrédnosti tvoje za me prelite Kervi ino po zaslugah tvojega svetega terpljenja moja duša vseh gréhov očisti ino daj mi milost, da moje serdce čem delj vekšo hvaléžnost ino ljubezen proti tebi občuti ino si močno prizadéva, pobožnem ino tebi prijetnem življenji v ono čast priti, ko si nam jo z darovanjem svoje Kervi ino svojega življenja tako drago ino ljubeznivo kupil. Amen.

5. Pobožnost k križanemu Jezusu.

Češćenje svetih petih ran.

(Od sv. Alfonsa Liguor.)

1. K rani desne noge.

Moj Gospod, Jezus Kristus! jaz molim rano tvoje prave noge! Zahvalim te, da si jo za me terpeti hotel med tako strašnimi bolečinami ino s toliko ljubeznjo! Vsmiljenje imam s tvojimi bolečinami ino z bolečinami tvoje otožne Matere! — Zavoljo zaslug te svete rane te prosim, da mi odpuščenje mojih grehov dodeliš, katerih se iz celega serdca ino več kakor vsega druga hudega kešem, ker sèm ž njim tebe, o neskončna dobrota, razžalil! Ino tudi ti, o žalostna Mati božja, prosi Jezusa za me! Amen. Oča naš . . . Češčena si . . .

K rani léve noge.

Moj Gospod, Jezus Kristus! jaz molim rano tvoje leve noge! Zahvalim te, da si jo za me terpeti hotel med tako strašnimi bolečinami ino s toliko ljubeznjo! Vsmiljenje imam s tvojimi bolečinami ino z bolečinami tvoje otožne Matere! — Zavoljo zaslug te svete rane te prosim, da mi moč

dodeliš, po sega dob ne več v smertne grehe pasti, ampak v milosti božji do smerti ostati! Ti, o žalostna Mati božja, prosi Jezusa za me! Amen. Oča naš . . . Češčena si . . .

3. K rani prave roke.

Moj Gospod, Jezus Kristus! jaz molim rano tvoje desne roke! Zahvalim te, da si jo za me terpeti hotel med tako strašnimi bolečinami ino s toliko ljubeznjo! Vsmiljenje imam s tvojimi bolečinami ino z bolečinami tvoje otožne Matere! — Zavoljo zaslug te svete rane te prosim, da me pekla réšiš, ko sèm si ga toliko krat zaslužil, ino kder bi ti več ljubiti ne mogel! Ti, o žalostna Mati božja, prosi Jezusa za me! Amen. Oča naš . . . Češčena si . . .

4. K rani leve roke.

Moj Gospod, Jezus Kristus! jaz molim rano tvoje leve roke! Zahvalim te, da si jo za me terpeti hotel med tako strašnimi bolečinami ino s toliko ljubeznjo! Vsmiljenje imam s tvojimi bolečinami ino z bolečinami tvoje otožne matere. — Zavoljo zaslug te svete rane te prosim, da mi sveti

raj dodeliš, kder bom te popolnoma in iz vseh moči ljubil! Ti, o žalostna Mati božja, prosi Jezusa za me! Amen. Oča naš . . . Češčena si . . .

5. K rani na strani.

Moj Gospod, Jezus Kristus! jaz molim tvojo sveto rano na strani. Zahvalim te, da si celó po svoji smerti še to razžaljenje préstati hotel, ktero si z naj vekšo ljubeznjo preterpel, ako ravno ti ni nikake bolečine več učinilo. Vsmiljenje imam tudi s tvojo otožno materjo, ktera je toda sama bolečino od tega prestati morala! — Zavoljo zaslug te svete rane te prosim, da te na zemlji vedno ljubim, da te tudi nekda na onem svetu od obličja do obličja skoz celo večnost ljubiti zamorem. Amen. Oča naš . . . Češčena si . . .

Pobožna molitva k Kristusovemu terpljenju.

Od sv. August.

O Bog! kir si za odrešenje svetà hotel rojen, obrezan, od Judov zaveržen, od Judaža po poljubci izdan, z vervmi zvezan, kakor nedolžno jague v mesnico peljan, pred Anasa ino Kajfasa, Pilátuža ino He-

rodeža nespodobno postavljen, od krivih
 prič tožen, bičevan, zasramovan, opljuvan,
 s ternjem kronan, s pestmi ino terstom bit,
 zakrit, slečen, z žreblji na križ pribit, k
 razbojnikoma pridružen, z žolčem ino ki-
 som (jesihom) napojen, ino s sulicoj (kop-
 jem) preboden biti: prosim te, o Gospod!
 po teh tvojih naj svetéjših bolečinah, ktere
 jaz nevredni zdaj sopet premišljam, ino
 po svojem svetem križu ino svoji smerti,
 da me peklenskih kazni otmeš ino tà pel-
 jaš, kamor si s toboj križanega razbojnika
 pripeljal. Kteri z Očetom ino svetim Du-
 hom živiš ino kraljuješ na vékoma. Amen.

Litania od križanega Jezusa.

Gospod, vsmili se nas! Kristus, vsmili se
 nas! Gospod, vsmili se nas!
 Ti križani Jezus, sliši nas! Ti križani Je-
 zus, usliši nas!

Oča nebeski, vsmili se nas!

Bog Sin, Odrešnik svetà,

Bog sveti Duh,

Sveta Trojica en sam Bog,

Jezus, kir si k smerti križa obsojen bil,

Jezus, kir si križ z veseljem nesel,

Jezus, kir si sedem krat oslavljen pod

križem padel,

vsmili se nas!

Jezus, kir si grozno na križ veržen bil,
 Jezus, kir si bolestno na križu razpet
 bil,
 Jezus, kir si na križu za svoje sovraž-
 nike prosil,
 Jezus, kir si na križu spokornemu raz-
 bojniku raj obljubil,
 Jezus, kir si na križu s svojo Materjo
 vsmiljenje imél,
 Jezus, kir si se na križu potožil, da si
 od Očeta zapuščen bil,
 Jezus, kir si na križu z žolčem ino ki-
 som napojen bil,
 Jezus, kir si na križu vse dopolnil,
 Jezus, kir si na križu svojega duha v
 roke svojega Očeta izročil,
 Jezus, kir si z močnim vpitjem Očeta za
 nas prosil,
 Jezus, kir si dolžno pismo naših gré-
 hov na križ pribil,
 Jezus, kir si do svoje smerti na križu
 pokoren bil,
 Jezus, kir si s svojim križem naše gré-
 he zaterel,
 Jezus, kir si na križu vse na se po-
 tegnol,
 Jezus, kir si po križu v svojo čast šel,
 Bodi nam milostljiv, zanesi nam o Jezus!
 Bodi nam milostljiv, usliši nas o Jezus!

vsmili se nas!

Od vsega hudega, réši nas o Jezus!
 Od vse nevarnosti ino priložnosti k gréhu,
 Od vseh hudičevih zaséd (zaléz),
 Od vseh gréhov,
 Od vsega dolga ino vse kazni gréha,
 Od vse bridkosti smerti,
 Od vsega strahú pred sodboj ino peklom,
 Po svojem svetem križu,
 Po svojih svetih sedmih besédah na križu,
 Po svojih svetih kosteh, ko so bile na
 križu grozovitno raztegnene,
 Po svetih petih ranah, ko si je na kri-
 žu dobil,
 Po svoji sveti Réšnji Kervi, ko si jo
 na križu prelil,
 Po vseh mokah (martrah) ino bolečinah,
 ko si je na križu prestál,
 Po svoji triurni težavi ino sili na križu,
 Po svojih kervavih solzah ino serdčnih
 vzdehih na križu,
 Po svoji naj bridši smerti na križu,
 Po svoji na križu ranjeni strani,
 Po otožnem suemanji s križa,
 V smertni uri,
 Na den sodbe,
 Mi ubogi gréšniki, te prosimo, usliši nas!
 Da nas po svojem svetem križu uslišiš, te
 prosimo, usliši nas!

réši nas o Jezus!

Da nam po svojem svetem križu vse
 gréhe odpustiš,
 Da nas po svojem svetem križu vseh
 gréhov varuješ,
 Da nas stanovitne prijatelje križa učiniš,
 Da nam sad križa podeliti račiš (hočeš),
 Da nam milost podeliš, da svoj križ radi
 za toboj vsak den nosimo,
 Da nam moč daš, da svoje meso s hu-
 dimi željami vred križamo,
 Da nam po svojem križu v svojo slavo
 uiti pustiš,
 Jezus Kristus, kir si za nas križan bil,
 O Jagne božje, ktero odjemlješ grehe svetá,
 zanesi nam o Jezus!
 O Jagne božje, ktero odjemlješ gréhe svetá,
 usliši nas o Jezus!
 O Jagne božje, ktero odjemlješ gréhe svetá,
 vsmili se nas o Jezus!
 Jezus, vsmili se nas! Jezus, vsmili se nas!
 Oča naš ..

te prosimo, usliši nas!

Molitva. (Od sv. Margarite.)

O moj Zveličar! Kir si za me na debli
 svetega križa umerel, ne pusti da moji u-
 bogi duši v izgubo iti, kakor si tudi dušo
 spokornice Marie Magdalene milostno spri-
 jel! O Jezus! kir si me s cénoj svoje Kervi

odréšil, ne zapusti me v mojem gréšnem stanu, temoč se vsmili črez me! Amen.

6. Pobožnost svetega križevega pota.

Od sv. Alfonsa Liguor.

N a u k.

Od Jezusove smerti so skoz vse véke mnogi vérniki Jeruzalem ino svete mésta obiskovali, kder je Jezus Kristus, božji Zveličar, za nas terpel, ino svojo drago Kerv prelil. Veliko Rimskih papežev je, da bi to pobožnost podpirali, ob raznih časih mnogo odpustkov podelilo. Ker pak se ne morejo vsi vérniki na tako daljni božji pot podati, je Rimska stolica v pozdnéjih časih dovolila, to pobožnost tudi na drugih krajih opravljati, ino je imenovane odpustke tudi za teiste raztegnola. Da pak se odpustki zadobijo, je treba, v stanu milosti, t. j. brez smertnega gréha biti, popred namen učiniti, da se odpustki ali za se ali za verne duše obernejo, ino da se pri vsakem postoju moka (martra) nekaj pazljivo premišljuje.

Štirnajst postojev.

I. Pervi postoj.

Jezus je k smerti obsojen.

Pozdrava: Molim te, o moj Jezus! ino te hvalim ino častim! — Ker si po svoji grenki smerti na križu celi svét odréšil.

Premišljava: Premisli, kako je Jezus Kristus, pokler je bičevan ino s ternjem kronan bil, krivično od Pilatuža k smerti obsojen bil.

Molitva. O moljenja naj vrédnejši Jezus! Ne Pilatuž, ampak moji grehi so bili, ko so te k smerti obsodili! Za zasluženja voljo, ko si je na tem bridkem poti pripravil, mi vemdar pomagaj po poti, ko moja duša po njem nekda v večnost iti mora!

O Jezus, moja ljubezen, jaz te bolje ljubim, kakor sam sebe. V serdci mi je žal, da sèm te žalil! Ne dopusti, da bi se te jaz kedaj več ločil! Daj, da te vedno ljubim, ino tedaj ravnaj z menoj, kakor ti je drago; jaz vse sprimem, kar koli črez mene pošlješ. Oča naš . . . Češčena si . . .

O moj Jezus! iz ljubezni do mene si v smert šel; zato daj tudi meni s toboj umreti, da se življenja v tebi udeležim. Amen. Čast bodi . . .

II. Drugi postoj.

Jezus s križem obložen.

Pozdrava: Molim te o moj Jezus! (kakor gore I. postoj.)

Premišljava: Premišljuj, kako je Jezus Kristus s križem obložen na tem bo-

lestnem poti na tebe mislil, ino je smert, ko ji je na proti šel, za tebe Bogu daroval.

Molitva: O naj ljubeznivější Jezus! vsako terpljenje voljno spreimem, ko si mi ga do moje smerti odločil, da ima črez mene priti; ino te prosim po zaslugah onih bolečin, ko si je prestal, dokler si svoj križ nesel: pomagaj mi, da tudi jaz svoje križe ino težave z voljo ino vdanostjo nosim.

O Jezus, moja ljubezen . . . (kakor pri I. postoj.)

O moj Jezus, iz ljubezni . . . (kakor pri I. postoj.)

III. Tretji postoj.

Jezus pade pervokrat pod križem.

Pozdrava: Molim te . . .

Premišljava: Premišljuj⁷ toti prvi padec Jezusa Kristusa pod križem. Jegovo sveto meso je bilo po bičevanji celo raztergano, jegova sveta glava je bila s ternjem kronana; pretil je mnogo Kervi, ino je bil za tega delo toliko oslavljen, da je s težavoj več iti mogel; verh tega je nesel grozno težo, ino vojaki so ga suvali, ino on je večkrat padel na tem grenkem poti na zemljo.

Molitva: Ne teža tvojega križa, o moj preljubljeni Jezus, ampak teža mojih gré-hov je tebi tolike bolečine napravila! Zavorlo zasluženja tega svojega prvega padca ne dodaj, da bi jaz kdaj drugoč v smerten greh padel!

O Jezus moja ljubezen . . .

O moj Jezus, iz ljubezni . . .

IV. Četerti postoj.

Jezus sreča svojo žalostno Mater.

Pozdrava: Molim te . . .

Premišljava: K serdču si vzemi srenje Sinú ino Matere: Jezus ino Maria se eden druga zagledata: njujni pogled so ravno toliko strél, ktere jujni ljubeči Serdci ranijo.

Molitva: O moj ljubljani Jezus! Za svojih bolesi voljo, ko si je ob tem srenji prestal, mi daj milost prave serdčne pobožnosti do svoje preblazene Matere! Ino ti Kraljica bolesi, prosi za me, da se poln ljubezni posihdob terpljenja tvojega Sinú spominam.

O Jezus, moja ljubezen . . .

O moj Jezus iz ljubezni . . .

V. Peti postoj.

Simon Cirenjan pomaga Kristus su križ
nesti.

Pozdrava: Molim te . . .

Premišljava: Pomišljavaj, kako so
Judje, ko so videli, da je Jezus toliko o-
medlel, ino se mu je pri vsaki stopinji vi-
delo, da bi utegnol že na poti umreti, Si-
mona Cirenskega prisilili, za Gospodom križ
nesti.

Molitva: O moj naj slajši Jezus! ne
kako toti Cirenjan si ne hočem tvojega
križa odbiti; jaz ga objemem, si ga zade-
nem, ino spreimem posebno smert, ko si
mi jo odločil, ino tudi vse nadloge, ko so
ž njoj združene; njo sklenem s tvojo smertjo,
ino ti jo v dar prinesem! Ti si iz ljubezni
do mene umerel: iz ljubezni do tebe, ino
da se ti prijeten učinim, hočem tudi jaz
umreti.

O Jezus, moja ljubezen . . .

O moj Jezus, iz ljubezni . . .

IV. Šesti postoj.

Sveta Veronika Jezusu lice obriše.

Pozdrava: Molim te . . .

Premišljava: Premišljuj, kako je sve-
ta Veronika, ko je Jezusa v tolikih teža-

vah s Kervjo ino potom oblitega videla, mu platnen pert ponudila, s katerim se je naš Zveličar obrisal ino svoje sveto obličje v njega vtisnol.

Molitva: O moj preljubljeni Jezus! tvoje obličje je bilo drugda tako lepo, pak zdaj se ne vidi več lépo, ker je od ran ino Kervi celo opačeno! Ko je nékdamoja duša pri svetem kerstu tvojo milost zadočila, je tudi lépa bila; pak s svojimi gréhi sém si jo opáčil. Samo ti, moj Zveličar, ji moreš poprejšnjo lepoto sopet dati. O učini to, za svojega terpljenja voljo!

O Jezus, moja ljubezen

O moj Jezus, iz ljubezni

VII. Sedmi postoj.

Jezus padne drugokrat pod križem.

Pozdrava: Molim te

Premišljava: Premišljávaj drugo padenje Jezusa Kristusa pod križem, ktero je bolečine, ktere so mu že rane njegove svete glave ino jegovih drugih udov delale, še zdaj pomnožilo.

Molitva. Kolikokrat si mi, o naj krotši Jezus! že odpustil, ino sém te na novo razžalil! Za zasluženja tega svojega drugega padenja voljo, mi pomagaj, da do svoje

smerti v tvoji milosti ostanem; ino krépi me, da se v vseh izkušnjavah, ktere še črez mene pridejo, vseli tebi priporočim.

O Jezus, moja ljubezen . . .

O moj Jezus, iz ljubezni . . .

VIII. Osmi postoj.

Jezus govori k jočočim ženam.

Pozdrava: Molim te . . .

Premišljava: Premišljúj, kako so one žene, ko so Jezusa v tolikih bolečinah zagledale, ino ko so videle, kako je pot s svojo Kervjo močil, iz vsmiljenja jokale: ino kako je potler Jezus k njim rekel: „Ne jočite nad menoj, marveč jočite nad same soboj ino nad svojimi otroki!“

Molitva. O moj boleči Jezus! jaz objočem vse razžalje, ko sém ti je učinil, za kazni voljo, ktere so mi zaslužile; pak še bolje za merzenja voljo, ktero so tebi, kir si me toliko ljubil, učinile! Svoje grehe obžalújem ne le, ker sém si pekel zaslužil, temoč, ker sém proti tebi, večna dobrotá, nehvaležen bil.

O Jezus, moja ljubezen . . .

O moj Jezus, iz ljubezni . . .

IX. Deveti postoj.

Jezus pade tretjokrat.

Pozdrava: Molim te . . .

Premišljàva: Premišljúj tretji padec Jezusa Kristusa. Njegova slabost in okrot-nost beričev, kateri so hoteli, da bi jim hitréje stopal, ker je vémdar še le z veliko težavoj iti mogel — ste bile krivi, da je tretjokrat na zemljo padel.

Molitva. O bolestni Jezus! Za zaslu-ženja te slabosti voljo, ko si jo na poti na goro Kalvario preterpeti hotel, mi daj moč, da od sih mal vse človečke ozire ino vse hude nagibe, ko so me popred zapel-jali, da sèm se tvojega prijateljstva odpo-vedel, premagujem!

O Jezus, moja ljubezen . . .

O moj Jezus, iz ljubezni . . .

X. Deseti postoj.

Jezusa slečejo.

Pozdrava: Molim te . . .

Premišljàva: Premišljávaj, kako so trinogi (beriči, kati), ko so Odrešniku s siloj oblačila zderli, kmalu rane ko je je ob bičevanji prijel, grozno navrazili ino z

raztepeno kožoj vred oderli! Iměj vsmiljenje s svojim Zveličarjem, ino moli:

Molitva. O moj nedolžni Jezus! za bolečin voljo, ko si je teda prestal, mi pomagaj, da, vsega nagnenja k pozemeljskim rečem prost, le tebe ljubim, kir si tako vse moje ljubezni vréden; ino si jo tako močno zaslužil.

O Jezus, moja ljubezen . . .

O moj Jezus, iz ljubezni . . .

XI. Ednajsti postoj.

Jezusa na križ pribijajo.

Pozdrava: Molim te . . .

Premišljáva: Premišljúj, kako je Jezus, na križ veržen, svoje roke voljno iztergnol, da bi na njem večnemu Očetu svoje življenje za naše odrešenje v dar dal. Oni grozovitneži so ga na križ pribili, ktereга so potler kvišku potegnoli, da bi ga na njem umreti videli.

Molitva: O moj Jezus! o ti moj zaničevani, zaverženi Jezus! pripni moje serdce k svojim nogam, da zmirom pri tebi ostanem, da te ljubim, ino te nikdar več ne zapustim!

O Jezus, moja ljubezen . . .

O moj Jezus, iz ljubezni . . .

XII. Dvanajsti postoj.

Jezus umre na križu.

Pozdrava: Molim te . . .

Premišljáva: Premišljúj, kako je tvoj Jezus, pokler je bil tri strašne ure umiral, ino se z bridko smertjo boril, truplo popustil, ino glavo nagnol ino teda umerel!

Molitva: O moj, na križu za me umerli Jezus, s serdčno bolestjo ino žalostjo poljubim križ, ko si ti na njem za me umerel! Za svoje gréhe sém si jaz nesrečno smert zaslužil, ali pak tvoja smert je moja upàzen! Daj mi, zavoljo svoje smerti, milost, k tvojim nogam pribitemu, iz ljubezni do tebe umreti! Ino v tvoje roke izročim svojo dušo.

O Jezus, moja ljubezen . . .

O moj Jezus, iz ljubezni . . .

XIII. Trinajsti postoj.

Jezusa skriža snemejo.

Pozdrava: Molim te . . .

Premišljáva: Premišljúj, kako sta, pokler je bil nas Zveličar svojega Duha izročil, duu jegovih učencev, Jožef Arimatejan ino Nikodem, ga s križa vzela ino ga jegovi prežalostni Materi v krilo položila,

ktera ga je s sveto skerbnoſtjo prijela ino na ſvoje objokano Serdce pritiskala.

Molitva: Vzemi me, o ti moja preo-
tožna Mati, iz ljubezni do Jezusa, za ſvo-
jega služebnika ino prosi — ſvojega bla-
goslovljenega Sinú — za me! Ino ti, moj
Odreſnik, kir ſi za me umreti račil, daj,
da te ljubim, ino ničesar ne želim, kakor
tebe ſamega.

O Jezus, moja ljubezen . . .

O moj Jezus, iz ljubezni . . .

XIV. Štirnajſti poſtoj.

Jezus je v grob položen.

Pozdrava: Molim te . . .

Premišljáva: Premišljávaj, kako ſo
učenci, od Marie ſprevàjani, mertvega Je-
zusa v grob nesli! Ah njegova vladna Mati
ga je ſvojimi vladnimi rokami v grob po-
ložila.

Molitva: O moj v grob dejàni Jezus!
S vſo ſerdčnoſtjo ſvete ljubezni do tebe,
poljubim (kuſnem) grob, ko ti v njem po-
čivaſ! Po treh dneih boſ pak ſopet vstal!
Za ſvojega vſtanenja voljo — daj tudi me-
ni na ſodni den čaſtito od ſmertí vſtati,
da te, za vſeli ſ toboj združen, v nebesih
celo večnoſt hvalim ino ljubim.

O Jezus, moja ljubezen . . .

O moj Jezus, iz ljubezni . . .

Pobožni vzdehi k Jezusu.

Od sv. Bonaventur.

O moj Jezus, bodi moj Zveličar in Odrěšnik v tem ubogem revnẽm življenji! Očisti me napàk svetà, ko me izkúša. Otmi me zvijàč hudega duha, ko me zaléza, ino rahlosti mesa, ko me tràpi! O moj Jezus, ti Zveličar svetà, ubrani me, kir si me po svojem križu ino svoji Kervi odrěšil! Pomagaj mi, o naj slajši Jezus! ino mene slabega krépi, me ubogega tolaži, me kerhkega podpiraj, ter me vertkega ino vagutavega derži! O Bog, usliši mojo prošnjo, ino mi telo ino dušo prederi s svojimi bolečinami, da s toboj, s svojim Zveličarjem na križevem debli v ljubezni visim. Amen.

Duše vseh vernih naj po milosti božji v miru počivajo. Amen.

K sklepu še moli 5 Očanašev, 5 Česčenasih, verò ino s Čast bodi Očetu . . . da odpustke zadobiš.

XII. Pobožnosti k Bogu svetemu Duhu.

Sedem prošenj za sedem darov svetega Duha.

Pridi, o Duh modrosti, in uči moje serdce, da svoj poslédnji cil ino konec vedno pred očmi imam, ino se pri vseh svojih délih čistemu namenu voditi dam! Daj mi pozemeljske reči le toliko na mislih iméti in iskati, kolikor so moji duši koristne ino za to moje življenje potrebne. Nebeske dobrote pak mi daj vedno bolje spoznati ino v mar jemati. Kaži mi tudi pot, po katerem je naj varnéje dosežem ino vékoma imám. Amen. Oča naš . . .

Pridi, o Duh razuma! razsvéti mojo dušo, da skrivnosti odrešénja po veri prav spoznávam, je s hvaležno ljubeznjo objemam, ino nekda v tvoji luči večno luč zagledam, ino k tvojemu kakor tudi popolnemu spoznanju Očeta ino Sinú pridem. Amen. Oča naš . . .

Pridi, o Duh sveta! podpiraj me v vseh opraviilih tega neobstoječega življenja; nagiblji moje serdce k dobremu, straši

je hudega, ino me v vseh dvojih primérkih vodi; da po pravem poti tvojih zapovedi zaželeni cil večnega življenja dosežem. Amen. Oča naš . . .

Pridi, o Duh kreposti! daj mojemu serdcu moč; varuj ga v vsaki zmotnjavi ino sopernosti; podéli mi serdčnost ino hrabrost proti vsem hudobnim napadom mojih sovražnikov; da me nikdar ne zapeljajo, tebe, o naj viša dobrota, nezvesto zapustiti. Amen. Oča naš . . .

Pridi, o Duh vednosti! vodi mojo radovednost, da si ničesar vedeti ino znati ne prizadevam, kar mi je zastonj ali kvarno. Daj mi malovrédnost vsega posvetnega živo spoznati. Daj mi pravo gorečnost, da svoje vérske ino stanovske dolžnosti čemdalje bolj spoznavam ino dèržim; uči me tudi, kako je, da bo tebi prijetno, dopolnjavati imàm. Amen. Oča naš . . .

Pridi, o Duh pobožnosti! giblji moje serdce k pravi pobožnosti ino k sveti ljubezni do Boga, mojega Gospoda; da ga v vseh svojih pobožnosteh zmirom iščem, ino po pravi ljubezni tudi naidem. Amen. Oča naš . . .

Pridi, o Duh straha božjega! presuni moje serdce s svojim zveličavnim strahom; da tebe, svojega Boga ino Gospoda

zmirom pred očmi imám, ino se skerbno
ogibljem vsega, kar bi naj čistejšim očém
tvojega božjega veličanstva merzelo. Amen.
Oča naš . . .

Litania od svetega Duha.

Gospod vsmili se nas! Kristus vsmili se
nas! Gospod vsmili se nas!

Kristus sliši nas! Kristus usliši nas!

Bog Oča nebeski, vsmili se nas!

Bog Sin, Odrešnik svetà, vsmili se nas!

Bog sveti Duh, vsmili se nas!

Sveta Trojica en sam Bog,

Duh razuma ino kreposti,

Duh pobožnosti ino dobrega svèta,

Duh vere ino upanja,

Duh svetega strahú ino ljubezni,

Duh veselja ino mirú

Duh dobrotljivosti, krotkosti ino poter-
pežljivosti,

Duh zderžnosti ino čistosti,

Duh ponižnosti ino zatajevanja,

Duh življenja ino zveličanja,

Duh čednosti ino posvečujočih milosti,

Ti Duh vseh božjih otrok,

Ti učitelj ino vladavec svete katolške
Cirkve,

Ti preiskavec misli ino serce,

vsmili se nas!

Ti tolaž žalostnih ino moč pobožnih duš,
 Ti krona vseh pravičnih,
 Ti veselje angelov,
 Ti razsvečavec očakov,
 Ti nadihavec prerokov,
 Ti modrost aposteljnov,
 Ti oblada močenikov (marternikov) ino
 spoznavcev,
 Ti čistost devic,
 Ti pomaganje vseh svetnikov,
 Bodi nam milostljiv; zanesi nam, o sveti
 Duh!

Bodi nam milostljiv, usliši nas, o sveti Duh!
 Od duha zamotljivosti, reši nas o sveti Duh!
 Od duha bogokletja,
 Od vsega gréha, ino gréšne izkušnjave,
 Od soperstave proti spoznanim kerščan-
 skim resnicam,
 Od prederznega upanja na božjo milost,
 Od obupanja na božji milosti,
 Od hudobe, zavisti ino vse terdosti proti
 bližnjemu,
 Od otèrplosti ino nespokornosti.
 Od vse nemarnosti ino lenóbe v dobrem,
 Od vseh hudih, nečistih ino nesnažnih
 misli ino dél,
 Od nagle ino nesrečne smerti,
 Od večnega pogubljenja,
 Mi ubogi gréšniki, te prosimo, usliši nas!

usmili se nas!

reši nas o sveti Duh!

- Da sveto katolško Cirkvo povišati, jene
pastirje razsvétiti, ino vse jene ude
posvétiti račiš (hočeš),
Da nam milost podeliti račiš, da te ni-
koli ne žalimo.
Da v nas pobožnost ino vdanost v božjo
voljo pomnožiti račiš,
Da v nas, kakor v aposteljne, krotkost
ino ljubezen vlti račiš,
Da vse naše misli, besede ino déla v
sebi zediniti ino posvétiti račiš,
Da nas skoz ino skoz očistiti ino v svo-
je prebivališče posvétiti račiš,
Da naše telo ino našo dušo kakor svojo
vežo neoskvernjeno ohraniti račiš,
Da nas v terpljenji tolažiti ino krépati
račiš,
Da nam mir vesti ino pravo bogaboječ-
nost podeliti račiš,
Da nas v svoji milosti uterditi ino zve-
ličati račiš,
Da bledéčo razsvétiti ino v krilo svoje
svete Cirkve pripeljati račiš,
Da nas vse v družbo izvoljenih sprijeti
račiš,
O Jagne božje, ktero odjemlješ gréhe svetà;
zanesi nam o sveti Duh!
O Jagne božje, ktero odjemlješ gréhe svetà;
usliši nas o sveti Duh!

te prosimo, usliši nas!

O Jagne, božje, ktero odjemlješ gréhe svetá;
vsmili se nas o sveti Duh!

Kristus sliši nas! Kristus usliši nas!

Gospod, vsmili se nas! Kristus, vsmili se
nas! Gospod, vsmili se nas! Očanaš...

M o l i t v a.

O sveti Duh, Duh Gospodov, pridi, te
prosimo, s svojimi razsvečenji ino tolaženji
ljubeznivo črez nas; razjasni um, ino si na-
še od tebe posvěčeno serdce v svojo ve-
žo (tempelj) blagoslovi! O sveti Duh! pri-
di ino nam prinesi božji blagoslov ino Je-
zusov mir! Tolaži nas ino vse žalostne,
obújaj ino krepčaj slabe, uči ino podpiraj
omahle! predrami in ustraši gréšnike, gèni
jih merzle serdca k pokori ino obudi v
njih ljubezen in otročko zaupanje do sebe,
da te vsi ljudje v veselji ino miru častijo
ino molijo, tebe in Očeta, kakor tudi Si-
nú, našega Gospoda, kakor troedinega, sve-
tega Boga, od vékoma do vékoma. Amen.

XIII. Premišljáve Oča naša na vse dni v tedni z ozirom na sedem Kristusovih besed na križu.

1. Premišljáva za nedeljo.

Oča naš, kir si v nebesih! Posvečeno bodi tvoje imè! O Gospod Jezus, naj svetéjši vseh svetih, enakega gospodstva ino veličanstva z Očetom v nebesih! V svojem celem življenji, dokler si na zemlji viden bil ino se z ljudmi družil, izvlasti pak ob smerti je bila tvoja edina skerb, vseli ino povsodi časti svojega nebeskega Očeta iskati ino slaviti. Zdélo se je sicer, kakor da bi v svojih naj hujših smertnih težavah zapuščen bil, ker si vpil: Moj Bog! Moj Bog! zakaj si me zapustil! (moč tvojega Božanstva ino Gospodstva je nekoliko prenehala, da bitvoje človečje bitje, sebi samemu prepuščeno, smertno žalo tem bolestnéje občutiti moglo), pak ta zapuščenost je tvojo ino tvojega Očeta čast pomnožila. Zakaj ti si pokoren postal do smerti, ino zato te je Bog povišal ino ti je imè dal, ktero je črez vse

imena. Kako sèm pak po tvojem izgledu, o moj Odrešnik! do segadob jaz Boga svojega Očeta spoznával, ljubil ino jegovo čast razmnažal (spéšil)! — Ali sèm zmirom tako živel, kakor se za otroka nebeskega Očeta spodobi! — Ali pak se nésem po gréšnem življenji tega lèpega imena nevréden storil! — Sèm li jegovo imè tako častil, kakor je moja dolžnost, ali se ga beržej sramoval, kakor toliko nesrečnih nazvikerstjanov (kteri so le po imeni kerstjani)! — Sèm li vsak den vse misli, besede ino déla le k temu cilu obráčal, da bi k veči časti jegovega svetega imena bile? Ali sèm le sam sebe ino posvetnega iskal? —

O Gospod! iméj vsmiljenje z menoj slabim, ino odpusti mi moje pregréške. Krépi me s svojo milostjo, da od sih mal kakor otrok ino prejemnik zveličanja pred toboj hodim, te ljubim, ino v vsem le čast tvojega svetega imena razmnážam! —

2. Premišljáva za ponedeljek.

Pridi k nam tvoje kraljevstvo, óno kraljevstvo, o Jezus! za kterega Gospoda te je desni razbojnik spoznal, ko je s toboj križan bil, ker je rekel: Špomni

se na me, kadar v svcje kraljevstvo prideš! ino kterega delež si mu ti kmalu obljubil z besédami: Še dnes boš s menoj v raju.

Ono kraljevstvo je tudi za mene pripravljeno; za njim se imam edino poganjati. Ne na kraljevstvo tega svetà, ne na dobrote te zemlje, ktere se prej ali slej v nič razpadejo ino razkadè, ne smém svojega serdca vezati. Jaz sèm le samo popotnik, romar tukaj in imàm le po čednosti ino zaslugah v raj zveličanja doiti. Ino kako sèm li se dosihmal za tem cilom gnal? Ali sèm po aposteljnovem opomenu iskal, kar je gore v nebesih, ali marveč kar je dole na zemlji? Ali so bile nebesa ali je bila zemlja s svojimi dobrotami, za kterimi me je poželenje mikalo? Nesem li tako živel, kakor da bi moral vékoma tu dole ostati? Ali se nésem v svét tolike zaljubil, da po nebeskem kraljevsti niene pohote več ohčutil nésem? Ino kdé li so moje čednosti, kdé li moje dobre déla, s kterimi sèm si kako pravico do njega spravil?

O Gospod! kir si onokrat za mene med dvéma razbojnikoma na križu visel, ino zdaj s svetniki v nebesih kraljuješ, vnemi — užgi v meni goreče poželénje po svojem božjem kraljevstvi ino me s svojo milostjo

podpiraj, da se po čednostih ino zaslugah vreden učinim, se nekda večne večerje v tvojem kraljevstvu srečno udeléžiti.

3. Premišljáva za vtorek.

Zgodi se tvoja volja, kakor v nebesih, tako na zemlji. O naj pokornější Jezus! Ti si za nas Bogu Očetu pokoren postal do smerti, ja do smerti na križu. Zato si zavpil: „Doveršeno je!“ namer terdo ino težko delo človečjega odrešenja, ktero ti je Oča naročil. Ti si za nas voljo svojo voljo čisto dopadenju svojega Očeta podvergel, ino si pokoren postal na Oljski gori, kder je tvoje Serdce tolika težava stiskala, da je tvoj pot kakor kri s celega života kapljal.

Kakor ti, ne imám tudi jaz v vsem ničesar druga iskati, kakor, da voljo svojega nebeskega Očeta vèršim. On mi jo oznahuje po molitvah, svètih, v nagovorih, vdehkih, dobrih izgledih, po ukazih teh, ko sèm jim v njegovem imeni v strahu. Ali pak koliko terdnovratno se nésem njegovi volji že upiral! Kako težko me stane, če imam po božji volji kak križ, kako terpljenje, kako sopernost, kako zaničevanje preterpeti! — Vsak den molim, zgodi se tvoja

volja! ino če se Gospodi poljubi, nekako težko izkušnjo poslati, oj kako se tē v hajdovske nevolje razložim? — Kako hitro pozabim, da tukaj na zemlji ne imām ničesar k délu, kakor voljo svojega Boga dopolnjevati, ktera ni kaj druga, kakor moje posvećenje!

O Jezus! pomagaj mi, da se vesel v vse, kar bo volja nebeskega Očeta črez mene poslala, voljno vdam, veselje ino trpljenje z voljo iz njegove roke prijemljem, ker mi, vēm, vse le k moji sreči obràča; zakaj če jaz činim, kar mi on zapoveda, bo tudi on dopolnil, kar mi je obečal.

4. Premišljáva za srédo.

Daj nam d n e s naš vsak denji kruh. O Jezus, goreči podpiravec našega odrešenja! ko si na križu visè zavpil: „Žejen sem,“ česa si li bil žejen, ali česa druga željen, kakor našega Odrešenja! Gotovo se ti je močno hotelo, to jed jesti ino to kupico (kelih) piti. O da bi ti meni dal, da bi jaz svojega vlastnega zveličanja toliko jezen bil, kakor si ti tujega bil! Zakaj, kaj ti je le pomagalo, kaj koristilo, da si mene odréšil? Tvoja nepovernljiva ljubezen je v tebi ono žejo obudila. O da

bi jaz le vréden bil ino zveličanja svoje uboge duše v nemar ne pustil! — — — Dokler si Ti, o Gospod! neizrečeno veliko preterpel ino prestál, da bi mojo dušo od-réšil, sém jo jaz za publo veselje, za kratke užitke nespodobne slasti ino za gréhe hudiča predal. — Ti si mi v svoji sveti Cirkvi toliko pomočkov ino posrédkov k posvečenju ino popolnjenju moje duše zapustil, pak jaz sém je merzko iz misli pustil, molitvo, prijetanje svetih sakramentov, délanje pokore i. t. d. zanemaril! — — Odpri, o Gospod! moje oči, da pre-vidim, kar je k mojemu zveličanju, krépi me s svojo milostjo, da dovéršim, kar mu je v pospéh (podporo); užgi v meni resnično poželénje, da se po svojih močeh tudi za zveličanje svojih bližnjih upinam!

5. Premišljáva za četertek.

In odpusti nam naše dolge, kakor mi odpuščamo svojim dolžnikom. O naj dobrotljivejši Jezus! Ti si bil ranjen in umorjen zavoljo naših pregréh ino ne hočeš smerti grešnika, temoč da se spreobérne ino živi, najnč (celó) krivcem svoje smerti ino svojim križavcem nési tega vsmiljenja skratiti hotel, ampak si za nje molil

ino rekel: Oč a odpusti jim ker ne ve-
jo, kaj dé lajo. Ó nečúta dobrota! Ó ne-
dopovedljiva vsmilečnosť! po njej prosim,
odpusti mi moje gréhe.

Jaz sém se zablodil! kakor ovca, ko je
v izgubo prišla. Še v svetu svojega ži-
vljenja sém bil, kar sém se že tvoje slu-
žbe navoljil, ino se svetu ino jegovim hu-
dim izgledom zavoditi dal. Počasoma sém
vse veselje nad molitvoj izgubil, kakor nad
poslušanjem božje beséde, ino sém se če
dalje bolj v posvetno zaljubil; sém tvoje
zapovedi tolikokrat prelomil, oblačilo ne-
dolžnosti, ko sém ž njim pri svetem ker-
stu oblečen bil, z neprečétimi gerdimi
skvernami (umazami) ognusil, ino se po to-
likih gréhih ino prestopkih od tebe udal-
jil, tvojo milost ino prijaznost, pravico do
nebes zapravil. — — —

Oh, odpusti mi, o Gospod! kakor si svo-
jim umorcem odpustil. Glej! tudi jaz sém
iz serdca pripravljen, po tvoji besedi ino
tvojem izgledu vsem, kateri so me kakor
bodi užalili, odpustiti, ker dobro vém, da
te zastonj vsmiljenja prosim, ako svojim
razžalnikom popred ne odpústim.

6. Premišljáva za petek.

Ino nas ne peljaj v izkušnjava. O Jezus! ti sam si pri vsem izkušan bil, razve gréha; ti sam pak nikogar ne izkuššaš, ampak si pribežáliše ino krepost vseh izkušanih, pomočnik v nadlogah. To si zadosti še na križu dokazal, ko si za svojo Mater, kakor za učenca Johaneza poskerbel, ino ju eden drugemu izročil z besédami: „Žena, glej svojega Sinu, — glej svojo mater“; da bi pri eden drugim pomoč ino tolaž v nevoljah ino podporo v izkušnjavah iméla.

Ti božji Zveličar! si na svét prišel, da bi gréšnike sprijel ino z iskušanimi vsmiljenje imél! Rekel, si, da zdravi vrača ne potrebujejo, temoč boleni. Glej, vsmiljeni Samarjan! tu za potom ležim, med razbojnik padši. Glej, v moji hiši leži mrtvouden, moja léna duša, ino vsa medla ni za déla pobožnosti. Svét s svojimi tisočérimi (tauženterimi) zapeljava mi, pekel s svojimi neprečtétimi zvijačami, meso s svojimi divjimi slastmi ino strastmi, serdce s svojimi opolzlimi željami se toliko grozno v me zaganjajo, da moram po sili padnoti, ako mi ti ne pomagaš. Sicer dobro vém, da nad nikogar izkušnjave črez njegove

moči ne pustiš, ino da čednost brez izkušnje biti ne more, da je tedaj izkušnja za me potrebna; vémdar te milo prosim, da jo od mene, kolikor je mogoče, odvráčaš, in ako jo nad me pustiš, mi pomagaš s svojo milostjo, da se iz boja s svojimi sovražniki z obladoj vesel vernem.

7. Premišljáva za soboto (prednedeljek.)

Tem oč nas réši zlega. Amen. Ljubezen je tebe o božji Odrešnik obladala, da si umerel; pak ona je tudi smert ino vse hudo premagala. Imél si vseh nadlog ino težáv tega preminljivega življenja réšen biti ino si zato na križu rekel: „Oč a! v tvoje roke izročim svojega Duha,“ ter si telo ino dušu sam rad temu kakor vernol, od kterega si jo prijel, ker si dobro védel, da te je lahko sopet k novemu življenju obudil, ktero pak ni več ne smerti ne drugim stiskavam podverženo.

Daj mi o Jezus! kazni (štrajfenge) nevolje, nadloge ino težave tega življenja tako prenašati, da ti teda, kadar bom na kraju svojega pozemeljska romanja stal, svojo dušo nazaj dam. Podpiraj me v vojskovanji soper gréh, on je edino ino naj vekše hu-

do, kar me doletéti móre, on je nedogledljiva jama vse nesreče, je vzrok zaverženja spred tvojega obličja, Oh! koliko neumno ino nehvaležno sém do zdaj ravnal, da sém grehoto v serdci ljubil, da sém se v mnoge priložnosti, v mnoge nevarnosti, jo učiniti, sam rad podával, da sém si tako malo prizadéval, svojo nedolžnost proti njej braniti, da sém jo tvojo ljubezen ino milost zavergši, tolikokrat učinil! Razsvéti mi moj razum, o Gospod! ino krépi mojo voljo, da neizbrišljiv stud ino čert proti vsemu v serdci nosim, kar je tebi merzko ino mojemu zveličanju protivno; da se vsake nevarščine ino priložnosti k hudemu skerbno ogibljem, divje strasti svojega serdca vedno brez vsega vsmiljenja zatiram, dober boj bijem, srečno ino zaslužljivo svoje romanje dokončam, ino nekda tà pridem; kder se izvoljenci vékoma tvojega gledanja in uživanja veselé. Amen.

(P a z k a: Za premišljave se lahko priloženi Misionski govori verstoma jemljejo.)

XIV. Pobožnosti k svetni kom.

Poduk od češčenja svetnikov.

Sveta katoliška Cirkva uči, da je dobro hvale vrédno ino zveličavno, svetnike častiti, nje v pomoč klicati ino se v njihovo varstvo izročati; pak poleg pač ne prazdne misli imeti, kakor da bi svétniki iz svoje vlastne moči pomagati mógli, ali kakor da bi kaj izprositi ali dovoljiti hoteli, kar je naj svetéjsi volji božji soper. Vsa pomoč pride od Gospoda; on sam je neusehljivi izvirek vseh dobrih ino popolnih darov. Svoje dobrote pak on rad deli, ako ga njegovi naj ljubši prijatelji, njegovi naj zaslugovitnejši svetniki, z nami združeni za nje prosijo. Tota vera je v nauku od občinstva svetnikov vstanovljena. Med vsemi udmi Cirkve naimer je, ker so udje ednega telesa Kristusa, terdno duhovno združenje, po katerem sé duhovnih dobrot ednega uda tudi drugi deléžijo ino vsi Boga neprenehoma za eden druga prosijo. Dalje vémo, da ljubezen svetnikov do bližnjega ktera je jè že na zemlji premogla, za svojega bližnjega vse, dostikrat celo življenje dati, ž njihovo smertjo ni prenehala, ampak, da so si jo s soboj vnebesa vzeli, ino nas zdaj tem boljše ljubjo, čem bliže so Boga, ino po ti ljubezni za nas prosijo.

Vedi pak vémdar ljubi moj kerstjan, da le toda svetnike vrédno častiti ino se na dopolnjenje svojih prošenj zanašati zamoreš, če si prizadévaš, lepe izglede njihovih čednosti posnemati. Premisli tedaj večkrat, kaj so na zemlji storili ino za svojega Boga prestali?

Svetniki so bili ljudje, kakor si ti človek, to je: mnogim slabostem, hudim nagibom, strastem in izkušnjam podverženi. Enake nevarnosti ino težave, pod katerimi ti vzdihávaš, so tudi oni prenašali. Le pomisli, kako so živéli, délali, terpéli se borili, da bi nebesko kraljevstvo dosegli. Kakor zvesti Gospodovi služebniki so pred božjim obličjem hodili; so goréče, otročki, s vsem zaupanjem njega na pomoč klicali; so mu svoje misli ino déla, svoje dejànje ino nehànje, vse svoje žive dni izróčali. So bili vsi naj terdnéje s Kristusom, kakor rozga s tersom, zedinjeni, tako da so s Pavlom reči mogli: „Nikar jaz ne živim, temoč Kristus živi v meni.“ Vzemi si k serdцу ti lépi razgled in ogledalo ino si prizadévaj, se mu enačiti, teda bo tvoje češčenje svetnikov hvalovitna, umna ino Bogu prijetna pobožnost.

A. Pobožnosti k devički Materi božji.

I. Češčenje prečiste Device Marie. *)

Pozdrava blažene Device Marie. (Od sv. Efrema.)

O preoblažena ino vsa neoskvernjena Devica! Mati mojega kralja! Kraljica luči! ti si zlo mogočna ino dobrotljiva; si častitéjša, kakor vsi angelski ino človečki duhovi, čistéjša kakor solnčni žarki, slavit-

*) Ta ino sledeča molitva se lahko po obiskovanji svetega Rešnjega Telesa opravlja, poglej stran 125.

nejša kakor Serafini, brez primére svetléjša kakor vse verste svetih nebes. O sveta Gospa! ti upanje očakov, ti poželénje prerokov, ti krasa (lépota) aposteljnov ino slava (čast) močenikov (marternikov), ti veselje pravičnih, ti vénec devic! Po tebi smo mi s strahovitnim veličanstvom večne pravičnosti tvojega ino našega Stvarnika spravljeni. Mati božja! sprimi nas ino varuj nas po svoji mogočnosti ino dobrotljivosti. Vsmili se nas, ki smo ubogi grešniki ino z nesnagoj svojih pregréh, s kterimi smo Jezusa Kristusa, svojega Boga ino Sodnika razžalili, pognušeni. Za Bogom, svojim Zveličarjem ne imamo nikakega drugega upanja, kakor na tebe, o presveta Devica! Ti si naš naj varnejši pristan med nevihtoj ino burjoj na morji tega življenja. Ti si naša bramba ino naše pribežališče, kder lahko brez strahú počivamo. Z gorečimi željami svojih serdc ino s solznatimi lici se veržemo k tvojim nogam ino te za tvojo pomoč prosimo, da po tvoji prošnji od Jezusa Kristusa, tvojega Sinú, kir je začetnik našega življenja, dobimo, da nas za naših grehov voljo ne zaverže. O Maria, ti začetek našega veselja, prosi za nas!

Vsakdenja molitva, da se varstvo ino prošnja Marie zadobi.

Od sv. Alfonsa Liguor.

Naj svetéša, neoskvernjena Devica, moja preljubezniva Mati Maria! ti si Mati mojega Gospoda in Odrešnika! Kraljica sveta! Zagovornica, upàzen ino pribežališe gréšnikom! K tebi hitim daes béžati — naj revnéjši med vsemi gréšniki. Pred tvojimi nogami, velika Kraljica! položim s spo-
dobno spočtljivostjo svoj ponižni poklon ino svoje česčenje ino z iskernjim občutkom svoje duše te zahvalim za toliko mi-
do te ure skazanih dobrot, izvlasti pak za to, ker si me po svojem ljubeznivem posrédovanji zavoljo mojih gréhov tolikokrat zasluženega pekla otéla. Jaz tebe ljubim, o ljubezni naj vrednéjša Gospa in oblastnica! in iz naj čistéjše ljubezni do tebe terden sklep storim, tebe vseli služiti ino si po mogočnosti prizadévati, da ti tudi drugi služijo. Na tebe za Jezusom, tvojem Sinu, stavim vse svoje upanje, ino zveličanje svoje duše. Sprimi me za svojega služebnika, o vsmilečna Mati! in ohrani me v svojem mogočnem varstvu.

Ker vém, da ti pri Bogu vse premoreš, za to vzdihavam k tebi ino vpijem s stiskanim srcem: brani me vseh izkušnjav, ali mi vsej dovoljno krepost dobij, da je do konca svojega življenja zmirom premagujem. Tebe prosim za pravo ljubezen do Jezusa! Po tebi tudi upam nekda srečno umreti! O moja ljubezniva Mati! prosim te po tvoji ljubezni do Boga, bodi mi vseli k pomoči, posebno pak v poslednjem hipu mojega življenja. Ne zapusti me, dokler še me med zveličanimi v nebesih ne vidiš; — ondi bom te hvalil, ondi bom tvoji vsmielnosti večno slavo popéval. Tako upam tako biti.

2. Češčenje naj svetéjšega ino neoskvernjenega Mariinega Serdca.

V češčenje Mariinega Serdca je posebna bratovščina, ktera se je v Parížu v leti 1836 začela. V leti 1838 so jo papež Gregorij XVI. poterdili ino ji veliko odpustkov dodélili. Širila se je čem dalje bolj ino še se po vsem svetu širi.

K ti bratovščini je treba:

1. Da se ime zapiše; 2. Da se vsak den moli ena: Češčena si . . . za spreobernenje grešnikov na čast Mariinemu Serdca.

Molitva k sladkemu Mariinemu Serdcu.

Od sv. Vilhelma.

O sveta Maria! Mati mojega Boga, k tebi pribežim ino te prosim, da mene — ino vseh ubogih grešnikov — po dobrotljivosti svojega neposkvernjene Serdca ne zaveržeš, ker te cela Cirkva Mater milosti imenuje ino kakor tako časti! Ti si ta, ktera je vseli uslišana, ker je naj Višemu — po svojem nedolžnem Serdci toliko ljuba! Vsej še tvoja vsmilečnost ni nikomur ukračena bila. Velika vsmiljenost božja še tudi ni grešnika — pravega spokornika odbila, če je njegovih grehov še tudi toliko bilo, ako se je le tebi priporočil! Ali bi te zdaj cela sveta Cirkva morebiti brez vzroka svojo zagovornico ino pribežališče revnih imenovala? Ali bi mogoče bilo, da bi ti moji gréhi branili, svoje veliko vsmiljenje deliti, po katerem si zagovornica, srednica mirú, edino upanje ino pribežališe v gréhu toliko nesrečnih postala? Ali bi pak mogoče bilo, da bi Mati božja, ktera je v zveličanje celega sveta začetnika vsmiljenja porodila, svoje vsmiljenje kteremu gréšniku odreči zamogla, če k njej za pomoč priteče? Vsej je to, o Maria! tvoja služba (ured), mir med Bogom ino ljudmi

delati; naj te zato tvoja velika vsmilečnost, ktera je vekša, kakor so moji gréhi, gène, meni ino vsem ubogim gréšnikom, po dobrotljivosti svojega neoskvernjenega Serdca ino po svoji prošnji pri Bogu — pomagati, da se mene ino vseh vsmili! Ah, kako srečne bodo naše serdca, če mi ubogi gréšniki, na spokornike spreobernjeni ino tudi opravičeni, Bogu drugoč služimo ino tebe hvalimo, o sveta Maria, za to od Jezusa Kristusa nam izprošeno dobroto! Amen.

Molitva svetega Bernarda.

Spomni se, o naj dobrotljivša Devica Maria! da še ni nikdar čuti bilo, da bi ti koga zapustila, kateri je v tvoje varstvo pribežal, ali té pomoči ino priporoke pri Bogu prosil. Po tem zaupanji ukrepljen, se k tebi utečem, o Devica vseh devic ino Mati Jezusova! ino če sèm ravno tolik gréšnik, si vémdar upam k tebi privzdihavati. O Mati mojega Boga! ne zaverzi mojih ponižnih prošenj, temoč je milostno sprimi, usliši jè ino prosi za me pri svojem Sinú. Amen. Češčeno bodi sveto ino neoskvernjeno spočetje preblāzene Device Marie!

(Papež Pij VI. so 100 dni odpustek za vsako krat, kadar se ta molitvica opravi, dodelili.)

Ljubezenski vzdehi k najsvetejšemu Mariinemu Serdču.

Tvoje Serdce o Maria! odpri se!

Tvoja moč brani me,

Tvoja ponižnost ponižaj me.

Tvoje ubožtvo obogati me.

Tvoja poterpljivost prenesi me.

Svoji pokornosti podverzi me.

Tvoja nedolžnost razsvétli me.

Tvoja ljubezen razplameni me.

Tvoja vsmilečnost obdàvaj me.

Tvoja ljubeznivost zamekni me.

Tvoja lepota naduši me.

Tvoji nagibi vladajte me.

Tvoje solze mehčajte me.

Tvoje terpljenje presuni me.

Tvoje žalosti oranijo me.

Tvoje radosti zveličajo me.

O Devica Maria usliši me.

V svoje sladko Serdce zapri me.

V življenji ino smerti vari me.

Da čem dalje bolj ljubim te,

Tu ino večne čase vse.

3. Pobožnost svetega rožnega kranca.

N a u k.

Papež Gregorij XIII. pravijo, da je sv. Dominik v zatrenje krivoverstva po božjem navdeh-

nenji sveti rožni kranec na čast Devici Marii vpe-
ljal. Sikst IV. dodelijo vsem, kateri tretji del roš-
nega kranca izmolijo, za vsako krat pet let ino
pet kvadragen odpustek. Tudi bratovščina svete-
ga rožnega kranca je z velikimi odpustki. Nikdar
ne opusti, če utegneš, vsak den sveti rožni kra-
nec moliti, bodisi med delom, ali pred ko spat le-
žeš, ino bodi pri njem vsako nedeljo v cirkvi. Če
si oča ali mati, uči svoje otroke rano rožni kra-
nec moliti ino je daj za časa v rožnokrančko bra-
tovščino popisati.

Dobri namen pred svetim rožnim krancem.

Toti sveti rožni kranec mislim (ali mi-
slimo) zdaj, o moj naj dobrotljivši Jezus!
moliti, da samo sveto Trojico ponižno molim,
— se skrivnosti tvojega življenja, terpljen-
ja in umrenja hvaležno spominam, — da
tvoje sveto včlovečenje ino tvojo devičko
Mater počastim, ino njeni prošnji sebe, tvoje
celo keršćanstvo ino vse vérne duše go-
reče priporočim. —

Želim (ali želimo) tudi vseh svetih od-
pustkov deležen postati, ino jè zase, za svoje
starše ino rodbince ino za vse žive ino mertve
brate ino sestre svete rožnokrančke bra-
tovščine obernoti.

I. Skrivnosti veselega rožnega kranca.

(V adventu ino do posta.)

1. Ko si ga od svetega Duha spočela.
2. Ko si ga k Elizabeti nesla. 3. Ko si ga

rodila. 4. Ko si ga v templu darovala. 5. Ko si ga v templu našla.

II. Skrivnosti žalostnega rožnega kranca.

(V postu.)

1. Ko je za nas kervavi pot potil. 2. Ko je za nas bičevan bil. 3. Ko je za nas križan s ternjem kronan bil. 4. Ko je za nas težki križ nesel. 5. Ko je za nas križan bil.

III. Skrivnosti častitega rožnega kranca.

(Od velike noči do adventa)

1. Kir je od smerti vstal. 2. Kir je v nebesa šel. 3. Nam je svetega Duha poslal. 4. Kir je tebe v nebesa vzel. 5. Kir je tebe v nebesih kronal.

(Po vsakem délu še moli za verne duše.)

K I. délu s začetka še se moli:

1. Kir nam oživi pravo vero. 2. Kir nam da terdno upanje. 3. Kir nam užge serdčno ljubezen.

K II. délu s začetka še se moli:

1. Kir nam poterdi spomin. 2. Kir nam razsvéti pamet. 3. Kir nam nagne voljo.

K III. délu s začetka še se moli:

1. Kir nam vodi naše misli. 2. Kir nam vodi naše beséde. 3. Kir nam vodi naše déla.

Priporoka po svetem rožnem kranci.

O ti častita Kraljica svetega rožnega kranca, Maria! v tvoje materno krilo dé-nemo to svojo slabo molitvo. Prosimo te, da jo sami sveti Trojici izročiš za vse žive ino mertve, da po nji pravo obžalovanje ino pobolšanje vseh svojih gréhov, stanovitnost v dobrem poslédno milost ob svoji smertni uri ino skoro odrešenje iz čistilišnih mók (marter) zadobimo. Amen.

Cirkvena molltva.

Vsemogočni večni Bog! kterega edinoro-jeni Sin nam je po svojem življenji, umrén-jí ino vstanénji dobrote večnega zveličanja pripravil; prosimo te, da nam, kir te skrivnosti v svetem rožnem kranci preblážene Device Marie nanovo pobečno premišljávamo ino častimo, milost dodeliš, da to nasledújemo, kar zapopadajo, ino k temu pridemo, kar nam obéčajo. Po ravno tem Jezusu Kristusu, Gospodi. Amen.

4. Pobožnost svetega škapulirja.

Škapulir je verhnje oblačilo, katero so nekda redovniki (menihi) pri svojih délih verh svojega redovnega oblačila nosili. Potler se je podoba tega premenila, ko so jo kakor posebno znamenje češčenja Matere božje tudi posvetni ljudje nositi začeli: udje bratovščine svetega škapulirja.

Molitva k Materi ino krasi (slavi) svetega škapulirja.

Genen od tvoje ljubezni ino milostivosti, o častita nebeska Kraljica! sèm se, vzemši sveti škapulir, tebi toliko prijetno oblačilo nedolžnosti, pridružil v bratovščino tvojih goréčih častivcev, s terdnim sklepom, ko ga v navzočnosti svojega angela varuha ino vsega nebeskega dvora dnes ponovim, tebe vedno kakor svojo posebno zagovornico ino Mater ljubíti, tebi služiti, ino po svojih močéh še druge nagibati, da so ti tudi oni v ljubezni ino zvestobi vdaní. Prosim te, o dobrotljiva ino vsmilečna Mati! zavoljo za me prelite Kervi tvojega božjega Sinú, da me v čtevilo svojih častivcev ino stanovitnih služebnikov sprimeš. Bodi mi k pomoči pri vseh mojih mislih, besédah ino délih, v vseh trenutkih (hipih) mojega življenja, tako da mi vse moje stopinje, vsi moji dehtotki (dehljéji) le v

to služijo, da čast svojega Boga ino zveličanje svoje duše množim. Učini, o dobrotljiva Mati Maria! po svoji veliki pomoči, da jaz svojega ljubljenega Jezusa nikoli več ne razžalim, temoč ga v tem življenji ljubim ino hvalim; da tudi tebe, o najžlahtnejša Mati, ljubim, ino da te nekda v nebesih vso večnost ljubim ino častim. Amen.

Lauretanska litania.

Gospod, vsmili se nas! Kristus, vsmili se nas!
nas! Gospod, vsmili se nas!

Kristus, sliši nas! Kristus, usliši nas!

Bog Oča nebeski, vsmili se nas!

Bog Sin Odrešenik svéta, vsmili se nas!

Bog sveti Duh, vsmili se nas!

Sveta Trojica en sam Bog, vsmili se nas!

Sveta Maria,

Sveta Mati božja,

Sveta Devica vseh devica,

Mati Kristusova,

Mati milosti božje,

Mati naj čistejša,

Mati nedolžna,

Mati neoskvernjena,

Mati presvêta,

Mati ljubezniva,

Mati čudovitna,

prosi za nas!

Mati našega stvarnika,
 Mati našega odrešenika,
 Divica modra,
 Divica častita,
 Divica časti vrédna,
 Divica mogočna,
 Divica vsmiljena,
 Divica vérna,
 Podoba pravice,
 Sedež modrosti,
 Začetek našega veselja,
 Posodba duhovna,
 Posodba časti vredna,
 Posodba vse svetosti,
 Roža skrivnosti,
 Turen (Stolp)kralja Davida,
 Turen slonokosteni,
 Hiša zlata,
 Škrinja mirú ino sprave,
 Vrata nebeska,
 Zgodna denica,
 Zdravje bolenikov,
 Pribežališće grešnikov,
 Tolažnica žalostnih,
 Pomoč kerstjanov,
 Kraljica angelov,
 Kraljica očakov,
 Kraljica prerokov,
 Kraljica aposteljnov,

prosi za nas!

Kraljica močencev (marternikov),
 Kraljica spoznávatcev,
 Kraljica devic,
 Kraljica vseh svetnikov,
 Kraljica svetega rožnega kranca,
 O Jagne božje, ktero grehe sveta odjemleš,
 zanesi nam, o Gospod!
 O Jagne božje, ktero grehe sveta odjemleš,
 usliši nas, o Gospod!
 O Jagne božje, ktero grehe sveta odjemleš,
 vsmili se nas, o Gospod!
 Kristus, sliši nas! Kristus, usliši nas!
 Gospod, vsmili se nas! Kristus, vsmili se
 nas! Gospod, vsmili se nas!
 Oča naš . . . Češčena si . . .

M o l i m o.

Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta božja
 porodnica! ne zaverzi naših prošenj v naših
 potrebah, temoč nas vseli réši vseh ne-
 varnosti. O častljiva ino blagoslovljena De-
 vica, naša Gospa, naša srednica, naša be-
 sednica, naša pomočnica. S svojim Sinom
 nas spravi, svojemu Sinu nas priporoči, svo-
 jemu Sinu nas izroči.

V. Prosi za nas, sveta božja Porodnica!

R. Da vredni postanemo Kristusovih obljub.

prosi za nas!

M o l i m o.

Svojo milost, prosimo Gospod! v naše serdca vlij, da ki smo po angelovem označenju včlovečenje Kristusa, tvojega Sinú spoznali, po njegovem terpljenju ino križu častito vstaneenje dosežemo, skoz tega Kristusa, Gospoda našega. Amen.

(Druge odpevke k blaženi Devici Marii poiši stran 109.)

K svetemu Jožefu.

Glejte, zvesti ino modri hlapec, kterege je postavil Gospod črez svojo družino.

V. Prosi za nas sveti Jožef!

O. Da vrédni postanemo Kristusovih obljub.

Prosimo te o Gospod! da nam zasluženje ženina tvoje presvete Matere Marie pomaga, da, kar naša slabost ne premore, nam bode po njegovih prošnjah dodeljeno.

Pri božji službi za vse potrebe.

Ponižno, Gospod! te prosimo, razveži po svoji milosti naših gréhov vezi in ohrani po prošnjah svoje izvoljene Matere, ljube Device Marie ino vseh svojih svetnikov nas svoje služebnike, naše dobrotni-

ke ino naše pohištvo v vsi svetosti; tudi očisti vso našo rodbino ino naše prijatelje hudobe ino gréhov, ino jè napolni lepih čednosti; dodeli nam mir ino zdravje, odverni od nas vidne ino nevidne sovražnike, in odženi vse hude želje; daj nam zdravo vreme ino dobro létino, skaži milost našim prijateljem ino sovražnikom in obari to župo (faro) s vsemi, ko v njej prebivajo, kuge, lakote, vojske, ognja, potresa, povodnji, ino dodéli milostljivo vsem vernim kerščenikom, živim ino mertvim, v nebeskem kraljevstvu večno življenje, mir ino pokoj. Obaruj našega papeža I., našega vladika (škofa) I., našega svetlega cesarja I., ino vso našo duhovsko ino deželsko gospodsko ino vse kerščanske ljudstva vseh nadlog ino vsega zlega. Ino tvoj blagoslov (žegen) pridi z nebes dol na nas ino bodi vseli nad nami. Po Gospodi našem, Jezusu Kristusu, Sinu tvojem, kateri s toboj živi ino kraljúje v edinosti svetega Duha Bog od vékoma do vékoma. Amen.

Za srečno smert.

O ljubezniva, milostljiva ino od vékoma izvoljena Devica, Mati Jezusova, Maria! prosimo te po tisti tvoji ino tvojega ljubega Sinú Jezusa Kristusa bridkosti, ko sta jo vi dva imela, ti pod križem, on pak na sve-

tem križu; naj več pak ob tisti uri, ko se je njegova Duša njegovega Telesa ločila, da nam na pomoč prideš, kadar se bodo naše uboge duše jele našega telesa ločiti, ino nje v svoje milostljive roke primeš, ino našemu Zveličarju, svojemu ljubeznivemu Sinu Jezusu Kristusu izročiš. Zdaj mi tebi svoje duše za toisto uro priporočamo; ne zapusti nas o Maria!

V. Božja pomoč ostani vseli pri nas!
O. Amen.

B. Pobožnosti k raznim svetnikom.

Litania k svetim angelom.

Gospod, vsmili se nas! Kristus, vsmili se nas!
Gospod vsmili se nas!

Kristus, sliši nas! Kristus, usliši nas!

Bog Oča nebeski, vsmili se nas!

Bog Sin, Odrešenik sveta, vsmili se nas!

Bog sveti Duh, vsmili se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog, vsmili se nas!

Sveta Maria, Kraljica angelov, prosi za nas!

Sveti Mihael, prosi za nas!

Sveti Gabriel, prosi za nas!

Sveti Rafael, prosi za nas!

Sveti Herubi prosite za nas!

Sveti Serafi, prosite za nas!

Sveti Prestoli,
 Svete Gospodstva,
 Svete Moči,
 Sveti Vladàvci,
 Svete Oblasti,
 Sveti verhangeli,
 Sveti angeli,
 Vse svete verste Duhov,
 Kteri Bogu, Gospodi vedno svèt, svèt,
 svèt! požete,
 Kteri naše serdce ino našo pamet raz-
 svečujete,
 Kteri naše molitve pred Boga prinášate,
 Kteri nam v vseh nadlogah pomagata,
 Kteri nas hudega varujete,
 Kteri se naše pokore veselita,
 Kteri ste Lota gréšne kazni oteli,
 Kteri ste Kristusovo rojstvo svétu ozna-
 nili,
 Kteri ste Krístusu ná zemlji stregli,
 Kteri ste Lazara v Abrahamovo krilo
 nesli,
 Kteri boste ob konci svetà pravične hu-
 dobnih ločili,
 Kteri nas boste pred božji sedež po-
 stavili,
 O Jagne božje, ktero odjemlješ grehe svetà,
 zanesi nam o Gospod!

Prosíte za nas!

O Jagne božje, ktero odjemlješ gréhe svetà
usliši nas, o Gospod!

O Jagne božje, ktero odjemlješ grehe svetà,
vsmili se nas, o Gospod!

Kristus sliši nas! Kristus usliši nas! Oča
naš . . .

Cirkvena Molitva.

O Bog! kir nam po svoji neizgovorljivi
previdnosti svoje svete angele v naše var-
stvo ljubeznivo pošiljaš; dodéli nam, ki te
milo prosimo, da nas vseli vsega hudega
obarujejo, ino da v njihovo veselo društvo
na vékoma pridemo. Amen.

Molitva k svetemu angelu varuhu.

Zvésti prijatelj ino tovariš na tem ži-
vljenskem poti, svèti angel, od nebeskega
Očeta v moje varstvo odločen; zahvalim te
za vso ljubezen ino skerb, s kateroj za moje
dušno zveličanje čuješ; prosim te, bodi moj
posebni prošnik, ino nosi vse moje potre-
be pred božji sedež. Varuj me po moči, ko
ti jo je Bog podelil, vseh telesnih ino duš-
nih nevarnosti; brani me pred sovražniki
mojega zveličanja; pomagaj mi, da vse greš-
ne izkušnjave srečno obladam; izprosi mi
milost, vedno v bojezni ino navzočnosti

božji živéti, da tebi, čistemu duhu, enak nenehama čistega serdca ostanem; napravi, da bom bedljiv ino se previdno varoval, da ne pohujšam ne z besédami, ne z déli neneha onih malih, ki na Jezusa verujejo ino kterih angeli zmirom obličje nebeskega Očeta gledajo. Bodi moj pomočnik v križih ino težavah. Krepčaj me v poslédnjem smertnem boru (boju), ino pripeljaj mojo dušo čisto ino neoskvernjeno k Bogu, njenemu večnemu Sodniku. Amen.

Molitva k svetemu imeniku (godovniku.)

Od sv. Franc. Sales.

O veliki sveti I., ktereга imè nositi srečo imàm, tebi je dobrotljivi Bog skerb za moje večno zveličanje izročil, kadar me je po svetem kerstu v čtevilo svojih otrok sprijel; spravi mi tedaj po svoji prošnji milost, da tako živim, kakor se po duhu pravega kerščanstva spodobi! Pomagaj mi, o ljubeznivi varovnik moje duše, da milost svetega kersta, ko sèm si jo po svojih gréhah zapravil, sopet naidem ino dosežem! Izprosi mi po svoji molitvi pri Bogu, da mi tudi milost podeli, tvoje čednosti skerbno naslédovati. Varuj me vse moje nevarne

žive dni ino ne zapusti me v moji smertni uri. Amen.

Molitva k svetemu Johanesu Kerstniku.

Častiti napovednik ino predhodnik Jezusa Kristusa, sveti Johanez! kir si vsem ljudem pot v nebesko kraljevstvo kazal; prosi Gospoda, da meni za voljo tvojih zaslug milost podéli, da čisto, spokorno živim, svét iz misli pustim ino se za večnimi dobrotami poganjam. Amen.

Molitva k svetemu Joahimu.

O sveti Joahim! po pravici je tebi ime dano, ktero pripravljanje Gospodovo pomeni. Ti si naimer od Boga odbran bil, živo vežo (tempelj) božjo pripraviti, v kateri se je njegovemu edinorojenemu Sinu prebivati račilo (dopadlo.) O blaženi Oča! od tebe je ona dči izšla, ko je Mati božja ino Kraljica nebes ino zemlje postala. O s koliko ljubeznjo ino spočtljivostjo si jo sprijel! O kako skerbno ino lepo si jo redil! S kako krasnim (lépim) izgledom ponižnosti, bogaboječnosti ino pobožnosti si pred svojo preljubljeno dčerjo ino vsemi ljudmi svét-il! O sveti Joahim! pomagaj mi s svojo prošnjo, da Gospodi v svojem serdci prijetno stanovanje pripravim, ino je s sta-

novitno ljubeznjo do pobožnosti krashim.
(ciram, rešim.) Amen.

Molitva k svetemu Jožefu.

Od sv. Franc. Sales.

O ti veliki svetec! kir si oni zvesti ino modri hlapec bil, ko mu je Bog skerb za svojo družino izročil, ko ga je izbral za hrannika ino brannika življenja Jezusa Kristusa, za tolažnika ino pomočnika njegove presvete Matere ino za daljnega opravnika velikega dela človeškega odrešenja; kir si sréče užival, z Jezusom ino Marijoj živeti; o ti naj čistejši ženih naj čistejše Matere božje, o ti svetli razgled ino mogočni pomočnik vsem čistim ponižnim, poterpežljivim ino v duhu zbranim kerstjanom! daj se genoti po zaupanji, ko je na tebe stavim, ino skoz moje pobožnosti dobrotljivo spri-mi! — Boga zahvalim za vse posebne mi-losti, ko te je ž njimi obilno podelil, ino te prosim, da mi od njega, po svoji mogočni prošnji, milost dobiš, da tvoje čednosti mar-ljivo nasledujem! Prosi tedaj za me, o ve-liko svetnik! ino po oni ljubezni, ko si jo do Jezusa ino Marie imél ino ko sta ti jo Jezus ino Maria vračala, mi dosezi neiz-

rekljivo srečnost, da živim in umrem v ljubezni Jezusa ino Marie.

Litania k svetemu Jožefu.

Gospod! vsmili se nas! Kristus vsmili se nas!
 Gospod! vsmili se nas!

Kristus sliši nas! Kristus usliši nas!

Bog Oča nebeski, vsmili se nas!

Bog Sin odrešnik sveta, vsmili se nas!

Bog sveti Duh, vsmili se nas!

Sveta Trojica en sam Bog, vsmili se nas!

Sveta Maria, nevesta svetega Jožefa, prosi za nas!

Sveti Jožef, ženim prečiste Device Marie,
 Sveti Jožef, devički zaročnik devičke Matere,

Sveti Jožef, varovnik Mariinega devičtva,

Sveti Jožef, rednik Sinú božjega,

Sveti Jožef, pestún (varovavec) Detete Jezusa,

Sveti Jožef, naméstnik molčèčega Sinú božjega,

Sveti Jožef, brannik našega Zveličarja,

Sveti Jožef, osvobodnik (rešnik) našega Odrešnika,

Sveti Jožef, vodnik Jezusov na pobégu v Egipt,

Sveti Jožef, strežnik Boga,

prosi za nas!

Sveti Jožef, hrannik včlovečene Mo-
 drosti,
 Sveti Jožef, pomočnik sklepa,
 Sveti Jožef, varuh nebeskega zaklada
 (šaca),
 Sveti Jožef, ubog rokodélec, viši kakor
 vsi kralje,
 Sveti Jožef, popolnoma pravičen mož,
 Sveti Jožef, izgled popolne pokoršine,
 Sveti Jožef, lilja neoskvernjene čistosti,
 Sveti Jožef, goréč za zveličanje naših
 duš,
 Sveti Jožef, čuvar (varuh) pobožnosti
 družin,
 Sveti Jožef, veliki pomočnik v smertni
 uri,
 Sveti Jožef, mogočni pomočnik,
 O Jagne božje, ktero odjemlješ gréhe svetà,
 zanesi nam, o Gospod!
 O Jagne božje, ktero odjemlješ gréhe svetà,
 usliši nas, o Gospod!
 O Jagne božje, ktero odjemlješ gréhe svetà,
 vsmili se nas, o Gospod!
 Kristus sliši nas! Kristus usliši nas. Oča
 naš . . .
 V. Prosi za nas, o sveti Jožef!
 R. Da vrédni postanemo Kristusovih ob-
 ljub.

prosi za nas!

(Molitva kakor stran 204.)

Molitva k svetima aposteljnama Petru ino Paulu.

O sveta aposteljna Peter ino Pavl! ko sta toliko v razširjanje prave vere ino razmnažanje časti božje na zemlji učinila, izprosita mi živo vero, terdno upanje, popolno ljubezen, čisto zatajenje mene samega, zaničevanje svetà, poterpljivost v nadlogah, ponižnost v sreči, zbranost duha pri pobožnosti, čistost serdca, nabožni namen pri vsem mojem dejànji ino nehanji, skerb-nost v dopolnjevanji mojih stanovskih dolž-nosti, stanovitnost v mojih dobrih sklepih, vdanost v voljo božjo, ino stalnost v mi-losti božji do smerti, da bom nekda vré-den, Boga z vama v nebesih vékoma hvaliti ino častiti. Amen.

Molitva k svetemu Sebastianu.

Pozdravim ino počastim te, o sveti Boštjan, ti junački (serdčni) brannik svete vere ino ne-prestrašeni (hrabri) svedok ino močenik Kristusov! hvalim neskončno dobrotljivost božjo, ko ti je toliko milost dodelila, ino te s toliko častito marterničko kronoj ovénčala. O sveti Baštjan! ti slava katolške Cirkve, ti ogledalo lépih čednosti, blažen med svetimi močeniki! Ozri se sèm doli z nebes, ino poglej stiskave ljudstva, ktero pravični Bog s strélami (pšicami) svojega serda hudo rani.

O veliki svetec! pokaži mu kervave stréle, ko si je iz ljubezni do njega prestal; razodéj mu toliko ran, ko si je zavoljo vere dobil; postavi pred njega drago kri, ko si je za njega prelil; razgerni mu zadnjič svoje čisto serdce, ko je do njega vedno polno ljubezni bilo. Verzi se mu v serdite roke in izderi mu s krotko siloj zažugane stréle iz njegovih svetih rok, da bomo po tvoji prošnji ino zaslugi kuge, vojske ino hudih časov milostno prosti ino varni. Amen.

Molitva k svetemu Francisku Ksaverju.

O častiti Francisko Ksaverij, ti posebni (iz-verstni) častivec križanega Jezusa! prosim te po trudih ino délih, po neprenehanih stiskavah, pregonih ino smertnih nevarnosteh, ktere si deset lét na suhem ino na morji med divjimi narodi za Jezusove ljubezni voljo preterpel; dobij mi po svoji mogočni prošnji pri mojem križanem Zveličarji, da se navzočne sile ino težave srečno otmem.

Ko bi se pak Bogu račilo ino bi za moje zveličanje koristilo, (pomágalo), da še delj svoj križ nosim ino ne dosežem, za kar prosim, tè pak se ti priporočim, da mi potrebno krepost dobiš, da to ino vse druge težave za svojim križanim Jezusom voljno nosim, tebe tudi v čistosti, ljubezni do Boga ino bližnjega nasledujem, ino potler po tvojem izgledu v naročji križanega Odrešnika ino med klicanjem sladkega Imena Jezusa srečno umrem. Amen.

Molitva k svetemu Alojzju.

O sveti Alojzij! kir si z angelsko čistostjo ukrašen (obciran), jaz, tvoj nevrédni

častivec, izročim tvojemu varstvu čistost svojega telesa ino svoje duše, ino te po tvoji angelski nedolžnosti prosim, da me nedolžnemu Jagnetu Jezusu Kristusu ino svoji presveti Materi, Devici vseh devic priporočiš ino me vsakega težkega greha varuješ; ne dopusti, da se z naj menjšo skvernoj (pegoj) nečistoste ne ognusim, ampak če me v kaki izkušnji vidiš, ali v nevarnosti grešiti, naženi iz mojega serdca vse nesramne misli ino želje; obudi teda v meni misel na večnost, ino na mojega križanega Jezusa; vtisni občutek strahu božjega globoko v moje serdce; užgi v meni božjo ljubezen, da te na zemlji posnemljam ino nekda v nebesa s toboj k uživanju Boga pridem. Amen.

Oča naš . . . Češčena si . . .

(Kdor to molitvico vsej po obujenem kèsu (grivengi) ino s pobožnostjo z enim Očanašem in eno Češčenasi Marioj opravi, dobi enkrat skoz den odpustek 100 dni, kateri se tudi za vérne duše lahko oberne. Pij VII. 1802.)

Litania v čast svetemu Alojzju.

Gospod! vsmili se nas! Kristus vsmili se nas! Gospod vsmili se nas! Kristus sliši nas! Kristus usliši nas!

Bog Oča nebeski, vsmili se nas!
 Bog Sin, Odrešnik svetá, vsmili se nas!
 Bog sveti Duh, vsmili se nas!
 Sveta Trojica, en sam Bog, vsmili se nas!
 Sveta Maria, prosi za nas!
 Sveta Mati božja,
 Sveta Devica vseh devic,
 Sveti Jožef,
 Sveti Francisk Ksaverij,
 Sveti Stanislav,
 Sveti Karol Boromej,
 Sveti Francisk Saleški,
 Sveti Vicencij Pavljan,
 Sveti Alojzij Goncažki,
 Sveti Alojzij, kir si po svetem kerstu
 bolje nebesem, kakor zemlji ro-
 jen bil,
 Sveti Alojzij, kir si si milost nedolžno-
 sti do smerti ohranil,
 Sveti Alojzij, kir si, da bi si nedolž-
 nost ohranil, tudi pred podoboj gré-
 ha béžal,
 Sveti Alojzij, kir si si svoje počutke
 varno občuval,
 Sveti Alojzij, kir si svoje meso po o-
 strem zatajevanji križal,
 Sveti Alojzij, kir si v duhu pokore vse
 sopernosti poterpljivo prestal,

prosi za nas!

Sveti Alojzji, kir si svoje življenje v naj
 ostréjši pokori sklenol,
 Sveti Alojzij, kir si po svojem poklicu
 z junačko stanovitnostjo živel,
 Sveti Alojzij, kir si svét ino vse nje-
 gove dobrote velikodušno iz misli
 ino v nemar pustil,
 Sveti Alojzij, kîr si ponižnosti križa
 predstvo pred bliščem kron dal,
 Sveti Alojzij, kir si svojo naj večo ra-
 dost v molitvi ino v premišljávi
 božjih reči našel,
 Sveti Alojzji, ti izgled angelske nedolž-
 nosti,
 Špokornik brez gréha,
 Čudo zatajevanja,
 Ogledalo sramežljivosti ino spočtljivosti,
 Ti pravi častivec Boga,
 Ti izvèrstni prijatelj molitve ino po-
 božnosti,
 Ti goréči hvalivec križanega Jezusa,
 Ti skerbni molivec presvetega Rešnjé-
 ga Telesa,
 Ti zvésti rejenčič Marie Device,
 Ti lepa lilja čistosti,
 Ti nekervavi močenik (marternik) lju-
 bezni,
 Ti klavni dar ljubezni do blišnjega,
 Ti radovoljni ubožec,

prosi za nas!

Ti ponižni nasledovnik Jezusa,
 Ti prijatelj čistih duš,
 Ti posebni pomočnik kerščanske mla-
 deži,
 Ti pribežališče spokornih gréšnikov,
 Ti gotovi svetovavec v izvolji stanú,
 Ti varovavec nedolžnosti,
 Ti krepki prošnik za vse, kateri v tebe
 kličejo,

prosi za nas!

O Jagne božje, ktero odjemlješ gréhe svetà,
 zanesi nam o Gospod!

O Jagne božje, ktero odjemlješ gréhe svetà,
 usliši nas, o Gospod!

O Jagne božje, ktero odjemlješ gréhe svetà,
 vsmili se nas, o Gospod!

Kristus sliši nas! Kristus usliši nas!

Gospod, vsmili se nas! Kristus vsmili se
 nas! Gospod vsmili se nas!

V. Prosi za nas sveti Alojzij!

R. Da vredni postanemo Kristusovih
 obljub.

Cirkvena Molitva.

O Bog, ti delivec nebeskih darov! kir si
 v angelskem mladenči Alojzji čudovitno ne-
 dolžnost z ravno toliko spokornostjo zdru-
 žil; dodéli nam po njegovih zaslugah ino
 prošnjah, da tega v spokornosti posnemamo,

kterega v nedolžnosti nismo nasledovali.
Po Jezusu Kristusu, Gospodi našem. Amen.

(Papež Klement XII. so dodelili vsem vernim kerstjanom obojega spola popoln odpustek, ako šest nedelj zaporedoma po skesani spovedi sveto obhajilo primejo, šest Očanašev, Češčenasih ino Čast bodi Očetu i. t. d. na namen svete Cirkve molijo ino nekaj iz življenja svetega Alojzja berejo ali premišljavajo. Ti odpustek se da vsako nedeljo, na vsakem mesti ino od vsakega vernika, kateri podpisane pogodbe dopolni, dobiti.)

K svetemu Johanezu Nepomučanu.

O Bog! kir si po stanovitnem varovanji spovedne skrivnosti svetega Johaneza svojjo Cirkvo z novo marterničko kronoj ukra-sil (obciral, uresil); dodéli, da po njegove-m izgledu ino po njegovi prošnji svoje usta vedno uzdamo, ino v društvo onih zve-ličanih, kateri se z jezikom néso pregre-šili, pridemo. Po našem Gospodi Jezusu Kristusu. Amen.

Molitva k štirnajstim svetim pomočnikom.

Ti sploh češčeni svetci so: Dionizij, Blaž, Erazem, Jurij, Kristofor, Pantaleon, Vit, Ahacij, Eustahij, Ciriak, Il, (Ilgo, Egidij), Katarina, Bar-bara, Margarita.

O vi sveti knezi v svetih nebesih! ki ste vse, kar ste na tu zemlji v vlasti iméli,

bogatstvo, časti ino celo življenje Bogu v dar prinesli, ino zdaj zveličani, bogati veselja ino radosti ino v posésti večne kro-
ne, katero ste si po svojih zaslugah pri-
pravili, v nebesih kraljújéte; iméjte vsmil-
jénje z menoj, ubogim gréšnikom v ti do-
lini solz, in izprosité od onega Gospoda,
ko ste vi za njega vse dali ino kir vas
zdaj toliko ljubi, da tudi meni krepost do-
deli, težave tega življenja voljno prestati,
vse izkušnjave hudega duha srečno pre-
magati, ino do smerti obstati, da nekda tu-
di jaz v vašo družbo pridem, naj više do-
brote hvalit ino častit, pred kterega oblič-
jem vi stojíte ino se vékoma radujete. Amen.

Molitva k materi sveti Ani.

O milostiva gospa! o blagoslovljena ma-
ti sveta Ana! po pravici ti je imè Ana,
ktero milost pomeni, dano bilo; kajti tebi
je Bog milost dodelil, da si žive nebesa,
ktere so vekše, kakor vse nebesa, v svo-
jem blagoslovljenem telesi nosila, kterega
naimer nebes nebesa zapopasti néso mo-
gle, tega je tvoja neoskvernjena dči v svo-
jem krili objela. Ti, o izvoljena mati! si
ona koreniná Jesejeve véje, iz ktere je naj
lépša roža pricvetla, naj slajši sad našega

življenja, Jezus Kristus, prirastel. Raduj se, o sveta Ana! zakaj iz tvoje dčeri nam je Sin rojen bil, ktereга Imè je: angel velikega sklepa, to je: angel odrešenja svetà. Udeleži me, o blažena mati! milosti, katero si iz izvirka vseh milosti obilo zajemala, da v ljubezni tvojega preljubljenega vnuka Jezusa ino v varstvi tvoje preljubeznive dčere Marie živim in umrem. Oh, usliši me, sveta mati Ana, babica Jezusova! Amen.

Molitva k sveti spokornici, Marii Magdaleni.

O sveta Maria Magdalena! tvoja pokora je bila Bogu tako prijetna in ugodna, da ti je ne le tvoje gréhe odpustil, temoč tudi tvojo dušo s sladko lučjo razsvétil. Po tvojih bridkih spokornih solzah ino po tvoji serdčni ljubezni do Jezusa te prosim, dosezi tudi meni milost, učinjenih gréhov se pred smertjo vrédno skesati ino spokoriti, da pred Bogom popolno odpuščenje zadbim. Amen.

Molitva k sveti Barbari.

Slavovita prijateljica večnega Boga, sveta Barbara! ko si z dvojim obladnim véncem devičje čistosti ino močeničke (marterničke) smerti v njegovo nebesko kra-

ljevstvo šla: prosi za me, da s stanovitno ljubeznjo do svojega Zveličarja vse premagujem, kar je hudega, ino se samo čednosti deržim; da tudi jaz v oni raj mirú doidem, kder se ti ino vsi kerščanski junaki vékoma veselê. Amen.

Vsemogočni, večni Bog! tvojo milo dobrotljivost prosimo, da nam za voljo za slug ino prošenj blažene device ino močernice (marternice) Barbare milost daruješ, ti z dušoj ino telesem čisto ino radostno služiti, ne drugači, kakor dobro pripravljenim umréti, ino še pred svojim ločenjem presveto Rešnje Telo tvojega Sinú vredno prijeti, da po ti nebeski jedi ukrepljeni, v sveto nebo srečno pridemo. Amen.

Molitva k sveti Katarini.

O sveta Katarina! ko se za svoje čednosti ino zasluge, za svojo čistost na duši ino telesi, za junačko stalnost s kateroj si za Jezusovo vere vsako terpljenje ino tudi smert prestala, zdaj vékoma v božjem raju veseliš; izprosi mi milost, tvoje slavne čednosti junački posnemati, za božjo čast se neutrudoma poganjati ino terpeti, kar mi je poslati namenil; da nekda tudi mene lepo plačilo razveseli, ko je jê dobrotljivi Bog svojcem obljubil. Amen.

Molitva k sveti Terezii.

O visokohvaljena ino naj čistejša ne-
vésta božjega Zveličarja, sveta Terezia! ka
si skoz svoje celo življenje na zemlji
zveličanja grešnikov tako goréče žejna bi-
la, ino po svojih ljubeznivih pismih še ve-
dno Cirkvo razsvečuješ ino veseliš; ozri
se milostno na mojo molitvo ino verzi le
iskrico žerjavice svoje Serafske ljubezni v
moje serdce, da tvojega preljubljenega ne-
beskega ženina iz vse moči svoje duše lju-
bim. O sveta, serdčno ljubljena pomočnica
vseh duš, ktere si Jezusove ljubezni želé,
izprosi mi od njega, kateri je tvojo prošnjo
že na zemlji toliko milostivo uslišaval, dar
zaničevanja tega svetà ino zbranosti v du-
hu, da brez vse zmotnjave božje reči pre-
mišljam, svojo ljubezen od vseh poze-
meljskih reči odvráčam ino jo samo na
dolgo večnost ravnam! Daj mi moč tvoje
svete prošnje občutiti, ktera je že toliko
duš na pot duhovskega življenja zavernola,
da mi po njej svojo nebesko milost dodeli
Jezus Kristus, krona vseh svetnikov. Amen.

Molitva k sveti Elizabeti.

O Bog! kir si sveti Elizabeti posebno milost
ponižnosti ino vsmilečnosti podelil! daj nam po

njeni dobrotljivi prošnji, da se po njenem izgledu v sreči ino v častih tega sveta nikdar ne prevzememo ino smo proti ubogim zmirom vsmiljeni. Po Kristusu, našemu Gospodi. Amen.

Litania od vseh svetnikov.

Gospod, vsmili se nas! Kristus, smili se nas! Gospod, smili se nas!

Kristus, sliši nas! Kristus, usliši nas!

Bog Oča nebeski, vsmili se nas!

Bog Sin, Odrešenik sveta, vsmili se nas!

Bog sveti Duh, vsmili se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog, vsmili se nas!

Sveta Maria,

Sveta Mati božja,

Sveta devic Devica,

Sveti Mihael,

Sveti Gabriel,

Sveti Rafael,

Vsi sveti angeli ino verhangeli, prosite za nas!

Sveti Johanez kerstnik, prosi za nas!

Sveti Jožef, prosi za nas!

Vsi sveti očaki ino proroki, prosite za nas!

Sveti Peter,

Sveti Pavl,

Sveti Andrej,

Sveti Jakob,

Sveti Johanez,

prosi za nas!

prosi za nas!

Sveti Tomaž,

Sveti Jakob,

Sveti Filip,

Sveti Arnej,

Sveti Matej,

Sveti Simon,

Sveti Tadej,

Sveti Matia,

Sveti Barnaba,

Sveti Lukež,

Sveti Marko,

Vsi sveti aposteljni in evangelisti, prosite
za nas!

Vsi sveti učenci Gospodovi, prosite za nas!

Vsi sveti nedolžni otročiči, prosite za nas!

Sveti Štefan, prosi za nas!

Sveti Lovrenc, prosi za nas!

Sveti Vincenc, prosi za nas!

Sveti Fabian ino Sebastian, prosita za nas!

Sveti Johanez ino Pavl, prosita za nas!

Sveti Kozma ino Damian, prosita za nas!

Sveti Gervazij ino Protazij, prosita za nas!

Vsi sveti močeniki (marterniki), prosite
za nas!

Sveti Silvester,

Sveti Gregorij,

Sveti Ambrozij,

Sveti Auguštin,

Sveti Hieronim,

prosi za nas!

prosi za nas!

Sveti Martin, prosi za nas!
 Sveti Niklauž, prosi za nas!
 Vsi sveti škofje ino spoznàvci, prosite za nas!

Vsi sveti učitelje, prosite za nas!

Sveti Antonij,
 Sveti Benedikt,
 Sveti Bernard,
 Sveti Dominik,
 Sveti Francisk,

} prosi za nas!

Vsi sveti mešniki ino leviti, prosite za nas!
 Vsi sveti menihi ino puščavniki, prosite za nas!

Sveta Maria Magdalena,
 Sveta Agata,
 Sveta Lucia,
 Sveta Neža,
 Sveta Cecilia,
 Sveta Katarina,
 Sveta Anastazia,

} prosi za nas!

Vse svete device ino vdove, prosite za nas!
 Vsi svetniki ino svetnice božje, prosite za nas!

Bodi nam milostljiv, zanesi nam, o Gospod!
 Bodi nam milostljiv, usliši nas, o Gospod!
 Od vsega hudega, odreši nas, o Gospod!
 Od vsega greha, odreši nas, o Gospod!
 Od svojega serda, odreši nas, o Gospod!

Od nagle ino neprevidene smerti,
 Od jéze, sovražtva ino vse hude volje,
 Od duha nečistosti,
 Od bliska ino hudega vremena,
 Od večne smrti,
 Po skrivnosti svojega svetega včlove-
 čenje,
 Po svojem prihodu,
 Po svojem kerstu ino svojem svetem
 postu,
 Po svojem križu ino terplenji,
 Po svoji smerti ino pokopu,
 Po svojem svetem vstani, ino
 Po prihodu tolažnika svetega Duha,
 Na den sodbe,
 Mi vbogi grešniki, te prosimo, usliši nas!
 Da nam zanesesh,
 Da nam odpustiš,
 Da nas k pravi pokori spraviš,
 Da sveto Cirkvo vladati in ohraniti ra-
 čiš (hočeš)
 Da višega pastirja, ino vse Cirkvene stano-
 ve v svoji sveti veri obderžati račiš,
 Da sovražnike svete Cirkve ponižati
 račiš,
 Da krščanskim kraljem in oblastnikom
 mir ino pravo slogo podeliti račiš,
 Da naše misli k nebeskim željam po-
 vzdigneš,

reši nas, o Gospod!

te prosimo, usliši nas!

Da vsem našim dobrotnikom z večnimi
 dobrotami poverneš,
 Da duše naše ino naših bratov, prija-
 teljev ino dobrotnikov večnega po-
 gubljenja obaruješ,
 Da nam sad zemlje dati in ohraniti
 račiś,
 Da vsem vernim dušam večni pokoj po-
 déli ti račiś,
 Da nas uslišati račiś,
 O Jagne božje, ktero odjemleś gréhe svetà,
 zanesi nam, o Gospod!
 O Jagne božje, ktero odjemleś gréhe svetà,
 usliśi nas, o Gospod!
 O Jagne božje, ktero odjemleś gréhe svetà,
 vsmili se nas, o Gospod!
 Kristus, sliši nas! Kristus, usliśi nas!
 Gospod, vsmili se nas! Kristus, smili se
 nas! Gospod, vsmili se nas!
 Oča naš . . . Čeśćena si . . .
 O Bog! ko ti je vlastno, vsmiliti se vseli
 ino zanesti, usliśi naše pohlébne prošnje,
 da nas ino vse tvoje služebnike, ktere gre-
 hov veriga zvezane drži, milost tvoje dobrote
 razveže.
 Usliśi, te prosimo, o Gospod! našo po-
 nižno molitvo in odpusti nam gréhe, ko se
 ti jih obtožimo, da nam dobrotljivo z odpu-
 šćenjem vred mir dodeliś.

te prosimo, usliśi nas!

Skaži nam dobrotljivo, o Gospod! svojo neizrečeno milost, da nas vseh gréhov odvežeš, ino kazni (štrajfing), ko je za nje zaslužimo, rešiš.

O Bog! ko te greh razžali ino pokora potolaži, ogledni se milostivno na prošnjo k tebi vpijočega ljudstva, ino šibe svoje jeze, ko smo jih za svoje gréhe vrédni, od nas odvéрни.

Vsemogočni večni Bog, vsmili se svojega služebnika I. našega papeža, ino vodi jih po poti večnega življenja, da bodo s tvojo pomočjo, kar je tebi prijetno, želéli, ino s vso močjo opravljali.

O Bog! od kterega pridejo svete želje, daj svojim služebnikom tak mir, ko ga svet nemore dati, da bodo naše serdca tvojim zapovedim vdane, ino po zatertem strahu naših sovražnikov časi s tvojo pomočjo varni ino mirni.

O Bog! užgi naše serdca z ognjem svetega Duha, da ti bomo s čistim telesom služili ino z nedolžnim serdcem dopadli. Bog! Stvarnik in Odrešnik vseh véрnikov, dodéli dušam svojih služebnikov ino služebnic vseh gréhov, da milostljivo odpuščenje, kterega so vseli želéli, po pobožnih prošnjah dosežejo.

Začni, prosimo, Gospod! s svojim Duhom naše dela, ino sprejemlji jè s svojo pomočjo, da se vse naše molitve in opravila vseli iz tebe začete, tudi v tebi končajo.

Vsemogočni večni Bog! kir gospoduješ črez žive ino mertve, ino se vsmiliš vseh, ktere iz vére ino dobrih del za svoje spoznaš; prosimo te pohlébno, da vsi, za ktere smo se namenili moliti, kateri so še pri življenji ali pak so se uže sveta ločili, po prošnjah vseh svojih svetnikov od tvoje dobrote odpuščenje vseh svojih grehov dosežejo. Po Gospodi našem Jezusu Kristusu Sinu tvojem, kateri s toboj živi ino kraljuje v edinosti svetega Duha Bog od vékoma do vékoma. Amen.

V. Bog usliši mojo molitvo.

O. Ino moje vpitje do tebe pridi!

V. Vsemogočni ino vsmiljeni Bog nas usliši,

O. Amen.

V. Ino vérnih duše naj po milosti božji počivajo v miru.

O. Amen.

V. Božja pomoč ostani vseli pri nas.

O. Amen.

(Pred temi molitvami se v den svetega Marka ino križev teden sledeči 69. Psalm moli.)

O Bog! hiti me otet;
 Gospod! teci mi pomagat.

Omočeni in osramovani bodijo kateri mi stre-
 žejo po življenji.

Odstopijo naj ino sram je bodi, kateri mi ho-
 čejo hudo.

Obernejo naj se k času zasramovani, kateri
 se mi posmehújejo.

Vsi pak, kateri tebe iščejo, naj se veselē
 ino radujejo.

Vedno naj pravijo: „Hvaljen bodi Bog!“
 kateri ljubijo tvoje odrešenje.

Jaz sēm pak revež ino siromak, o Bog,
 hiti k meni!

Moj pomočnik ino moj odrešnik, Bog! nikar
 se ne mudi. Čast bodi Očetu i. t. d.

V. Pomagaj svojim služebnikom,

O. Ki v te zaupajo, moj Bog!

V. Bodi nam Gospod! močen turn (stolp).

O. Pred sovražnikom.

V. Nič ne opravi sovražnik soper nas.

O. In otrok krivice naj se ne loti nam kvar
 délati

V. Gospod! ne ravnaj s nami po naših
 grehah.

O. Ino ne povračúj nam po naših hudobah.

V. Molimo za svojega papeža I.

O. Ohrani jih Gospod! oživljaj in osréči

jih na zemlji, ino ne daj jih v voljo njihovih sovražnikov.

V. Molimo za svoje dobrotnike.

O. Poverni, Gospod! milostivo zavoljo svojega imena večno življenje vsem, kateri nam kaj dobrega storijo.

V. Molimo za verne mertve,

O. Gospod! daj jim večni mir ino pokoj, ino večna luč jim svéti naj.

V. Naj počivajo v miru.

O. Amen.

V. Molimo za svoje brate, katerih ni tukaj,

O. Pomagaj svojim služebnikom, ki v te zaupajo, moj Bog!

V. Pošli jim Gospod! pomoč iz svetišča,

O. Ino varuj je s Siona.

V. Gospod usliši mojo molitvo.

O. Ino moje vpitje naj do tebe pride.

M o l i t v e.

O Bog, ko ti je vlastno i. t. d. str. 229.

Za vse potrebe.

Vsemogočni večni Bog, nebeski Oča! poglej s očmi svoje neskončne milosti naše reve ino nadloge. Vsmili se vseh vernih kerstjanov, za ktere se je tvoj edinorojeni Sin, naš Gospod, ino Zveličar Jezus Kri-

stus, voljno gréšnikom v roke dal, ino je tudi svojo drago Kerv na lésu svetega križa prelil. Po tem Gospodi Jezusu Kristusu odverni, milostivi Oča! zaslužene šibe, sedanje ino prihodne nervarnosti, punte, vojske, kugo, lakato, dragočo, bolezni ino žalostne, revne čase.

Razsveti tudi ino poterdi v vsem dobrem duhovske ino deželske oblastnike ino gospodske, da nas bodo na vse to napeljavali, kar zamore k tvoji božji časti k našemu zveličanju ino k miru ino sreči vsega kerščanstva pripomoči.

Prosimo tudi, kakor hočeš, da nam je prositi, za svoje prijatelje ino sovražnike, za zdrave ino bolene, za vse žalostne ino revne kerstjane za žive ino mertve.

Vsemogočni večni Bog! kir gospoduješ . . . stran 230.

Dodéli nam, o Bog mirú! pravo edinost v veri brez vsega razdertja ino ločenja. Preoberni naše serdca k pravi pokori ino k poboljšanju našega življenja. Vnemi v nas ogenj svoje ljubezni. Daj nam goreče želje po vsi pravičnosti, da ti bomo kakor tvoji pokorni otroci v življenji ino smerti prijetni ino dopadljivi.

Tebi bodi vedno priporočeno, o Gospod! vse naše dejànje ino nehànje, naše

delo in opravilo, naše življenje in naša smert. Daj nam tvojo milost tukaj uživati in ondi s vsemi izvoljenimi doseči, da te bomo v večnem veselji in zveličanji hvalili in molili. To nam dodeli o Gospod! nebeski Oča! po Jezusu Kristusu, svojem Sinu, Gospodi našem in Odrešniku, kateri s toboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha, Bog od vékoma do vékoma. Amen.

(Po litanii še se pred molitvoj: Razsveti tudi . . . sledeče tri molitve opravljajo:)

* Vsemogočni, večni Bog! vsmili se svojega služebnika, našega papeža I., in vodi jih po poti večnega življenja, da bodo, s tvojo pomočjo, kar je tebi prijetno, želeli s vso močjo opravljali.

* O Bog pastir in vladavec vseh vérnikov, glej milostljivo na svojega službenika, našega škofa I., ko si jih pastirja naše postavil; dodeli jim, da tem, črez ktere škofie so postavljeni, z besedo in z dejanjem k dobremu služijo, in tako s čre- doj, sebi izročenoj, večno življenje dosežejo.

* Bog, varuh vseh kraljevstev, dodeli svojemu služebníku, našemu cesarju I., svojo moč, s kateroj se sovražnik premàga, spoznati ino častiti, da bodo, ker so iz tvoje volje cesar postali, tudi v tvojem varstvu vseli mogočni.

XV. Molitve za razne stanove ino razne potrebe.

Molitva pri izvolji stanú.

Od sv. Ignac. Loj.

Vsemogočni Gospod, ino naj viši Kralj!
če ravno vès nevréden, vémdar na tvojo
milost ino pomoč se zanašajè, se ti vdam
ino izročim popolnoma vès, vse, kar imam,
podveržem čisto tvoji volji, izpovém se tu-
di tvoji neskončni dobroti, pred častito De-
vicoj Marioj, ino pred vsem nebeskim dvo-
rom, da je moja volja ino moj terdni sklep
— če le k tvoji časti ino k zveličanjú moje
duše služi — tebe kolikor naj bolj mo-
rem blizo nasledovati, ino v prenášanji kri-
vic ino sopernosti tebi enak postati, ino se
ne le ubožtva duha temoč tudi resničnega
časnega ubožtva prijèti, ako se tvojemu ve-
ličanstvu rači (hoče, poljubi), me v tak
stan pozvati. Amen.

Molitva za dušnega pastirja.

Od svete Veronike Juliani.

O moj Jezus! prosim te za tega tvoje-
ga služebnika I. milosti, da mu, moj Go-

spod! ozir na samega sebe ino na vse vze-
meš, kar bi pri njem delavnost v tvojem
vinogradu ino zveličanje duš moliti ino pre-
čiti vtegnolo, da za se ino za vse duše, ko
so njegovemu duhovnemu vodstvu izroče-
ne, prav tečno činiti zamore! O moj Bog!
dodéli mu, da bo vès po tvojem serdci, ino
pri vseh svojih opravilih le tvoje časti is-
kal ino po tvoji naj svetéjši volji živel. O
moj Jezus! izročim ti ga v tvojo sveto-
stransko rano, oj ne dopusti, da bi se ke-
da več tvojega serdca ločil; daj mu mar-
več, da vedno v tvojih svetih ranah osta-
ne. Amen.

Molitva za spovednika.

Od svete Veronike Juliani.

O moj Gospod ino moj Bog! Jezus Kri-
stus! prosim te, blagoslovi mojega spoved-
nika, po kterege zveličavnem opominanji
podbádana želim kakor večna žgavna ino
klavna daritva ljubezni z ono daritvoj vsa
zedinjena biti, ko si jo na oltarji križa v
naše odrešenje opravil: ino zato se ti, v
znamenje svoje ljubezni do tebe, s to ob-
ljuboj ponudim, da s toboj vedno križana
ostati hočem! O moj Gospod in Odrešnik!
daj da mojemu spovedniku popolno vdanje

v tvojo voljo; ino zato derznem v ponižnosti v njegovem iméni ino s tvojim serdцем ino s tvojimi ranami — njegove dušne moči, njegovo serdce ino njega samega, njegovo telo ino njegovo dušo, tebi — v njegovo zveličanje izročiti. Amen.

Molitva staršev za svoje otroke.

Bog! občutek očinske ino matrne ljubezni, kakor tudi tvoja zapoved me na dolžnost opomina, da svoje otroke po naukih svete vere za čednost ino zveličanje redim. — Oni so boljše tvoji, kakor moji; iz mojih rok boš je nekda tirjal. Kdor za svoje ne skerbi, pravi tvoja beseda, je hujši kakor nevétnik. Kaj pak bi jim pomagalo, ko bi jim jaz samo za trupelske potrebe, za njihovo posvetno srečo ino ne tudi za omiko ino posvečenje njihovih duš skerbil? — K temu mi je tvoje mogočne pomoči treba, da iz njih dobre ljudi ino prave kerstjane vzredim. O Bog! Daj meni um za to opravilo ino njim poslušnost ino pokornost, da ga ne spačijo. Ne prosim jim bogatstva. Daj jim moč ino veselje délu da nekda v stanu, v kterega si je namenil, svojo potrebno hrano naidejo. Obari jih serdce robstva (sužnosti) hudih strasti,

ino jih nedolžnost zapeljivih zamk. Ne daj jim pregréhe drugači, kakor k temu koncu spoznati, da jo kakor naj vekše hudo čertijo, ino pred misljo, se ž njoj keda o-skverniti, vztrepečejo.

Druži k njim dobre ljudi, katerih izgled je k marljivosti, pobožnosti ino k lépemu zaderžanju podbúja. Daj se jim lehkomi-selnih ogibati ino se le dobrih ino počtenih deržati.

Vsegavedóci Bog! če vidiš, da se nek-da izveržejo, hudo délajo, pregréham strežejo: o tè pak jè k sebi vzemi, pred ko si svojo nedolžnost zapravijo! Ako pak vidiš, da bodo počteni, jim jihove žive dni nategni, da bodo svétu v svojem poklicu prav koristni.

Ohrani za tega voljo, ako se ti ráči, tudi moje življenje, da njih vzrejenje dovršim. Če si pak drugači sklenol, se vémdar ne prestrašim. V njihove mehke serdca bom vero, spočtovanje do tebe ino do tvojih svetih zapovedi vtiskal; da se tvoje dobrote, ko si jo izvlasti pobožnim obljublil, vredni učinijo. Pomnoži po njih tukaj čtevilo dobrih, pridnih, čednostnih ljudi, in ondi čtevilo izvoljenih.

Daj mi užè tu na zemlji v veselem upanji živeti, da bom nekda k tebi reči smél:

Gospod! teh, kar si mi jih izročil, nésem nienega izgubil. Amen.

Molitva otrok za svoje starše.

Bog! zahvalim te, ker si mi tako dobre starše, ko jim je moja sreča toliko na skerbi dal. Kako li jim zamorem ljubezen povernoti, ino jim spočtovanje, ko sém jim ga dolžen, ino si mi je ti sam, o Bog! v serdce položil, skazati? Ti imaš očeta ino mater spočtovati! to je tvoja zapoved. Ino jaz bi te zapovedi rad ino natenko ne dopolnjeval, ktere dopolnjevanje meni ino mojim staršem žvljenje legoti (polehčàva), njim ino meni srečo snúje? Ne, o moj Bog! vedno bom v mislih imél, da spočtovanje ino ljubezen do staršev ne smé nikakih mej iméti. Ona je dél spočtovanja ino ljubezni, ko sém jo tebi, o Bog! skazovati dolžen. Čuj tedaj moj terdni sklep:

Nikoli ne hočem svojim staršem nepokoren biti; vedno hočem to činiti, kar mi svetujejo ali zapovedújejo, ino nehati, kar mi prepovedujejo. Oni so pobožni; nikdar mi ne bodo kaj zapovedali, kar je tvoji postavi soper. Oni so moji naj boljši prijatelje. Kdo li me more bolje ljubiti, kakor oni meni tako dobro hoteti, kakor oni, meni

boljše svetovati, kakor oni? Oni so razumnéji kakor jaz; oni véjo, kaj je za me koristno ali kvarno. Pokorščina, ko jim jo skazujem, me varuje pregréškov, zablodkov, neumnosti ino nevarnosti moje mladosti. Brez te pokorščine ne morem dobro vzrejen biti, ne to postati, kar ímám postati: počten človek ino dober kerstjan. Njihove dobre nauke in izglede bom tedaj po otročko častil, njihove ukaze in opomene za tvoje ukaze in opomene imél, da jè tem zvestéji véršim. Pak tudi teda, o Bog! ko ne bom več ravno v njihovem strahu živel, kedar bom sam svoj, ne hočem nikdar pozabiti, kaj so otroci svojim staršem dolžni.

Zmirom bom njih svèt hvaležno sprijemal, je v njihovi starosti podpiral, se nikdar za pametnejšega zdél, kakor so oni, ino se nikoli jihovemu društvu umikal; ampak si bom prizadéval, jim veselje délati. O Bog! velikokrat se bom v molitvi k ljubezni ino pokorščini proti njim krépil. Udeleži tudi mene blagoslova, ko si ga v svoji zapovedi tém obečal, kateri svoje starše častè. Amen.

Molitva ubogih sirot.

Moj Oča nebeski! ni več na svetu moj-
jih ljubih staršev! nikdar jih več na ti zem-
lji ne vidim! Obupal bi, ako bi ne védel,
da si ti Oča ubogim sirotam. Bodi tedaj ti
moj Oča vse moje žive dni. Daj mi vseli
v tvoji milosti živeti ino varuj me vseh ne-
varnosti na duši ino na telesi, ino veliko-
krat me opomni na opomene, ko so mi je
moj oča (moja mati) v življenji dali, — da
nekda sladko upanje imám, s toboj, svojim
Očetom združen vékoma živéti. Amen.

Molitva zakonskih.

Velike so, o Bog! dolžnosti moje, veli-
ko od mene tirjaš! Ta misel me k tebi,
vsemogočni Oča! s prošnjo povzdigne: Da
mi milost podeliš, da po duhu Kristusa ino
njegove Cirkve v svojem zakonskem stanu
mislím, želim, govorim ino činim, ino svoje
zakonske dolžnosti zvesto opravljam, svoje
otroke po tvoji sveti volji redim, svoje
podložne s kerščansko ljubeznjo na tvoje
očinsko Serdce opominam, ino tako v svo-
jem težkem poklicu vesel obstojim, dokler
ti posvečene zaveze skoz smert ne raz-
rešiš, da naju po svojem vsmiljenji v večne

prebivališča vzemeš; zato te prosim po Jezusu Kristusu, Sinu tvojem, Gospodi našem. Amen.

Molitva posla (družinčeta.)

O Bog! ti hočeš, da se imam po služnji posvêtiti. S stanom ko si me ti v njega postavil, sêm ves zadovoljen. Vsej je tvoj Sin sam podobo hlapca na se vzel, ino je na svet prišel, ne da bi se njemu streglo, ampak da bi on drugim služil. Daj mi mojo gospodo tako slušati, kakor da bi mi ti sam veléval, ko bi me še toliko težko stalo; navdajaj me s počtljivo ljubeznjo do nje. Daj mi pak milost, o moj najviši Gospod! da te črez vse ljubim ino se te bojim, ino rajši ljubezen svojih predpostavljениh, kakor tvojo izgubim. Daj mi milost, da bom proti njim zvêst, ino njihovo blago kakor svoje varoval. Daj, da vêm ob pravem času molčati. Obaruj me nevošljivosti do mojih tovarišev. Dodéli, da se proti svojim predpostavljenim popolnoma tako zaderžim, kakor se dober otrok proti svojim ljubim staršem zaderži. Daj mi nad njimi tebe samega častiti ino jim iz ljubezni do tebe služiti ino podložnemu biti. Za to te prosim po Jezusu Kristusu Gospodi našem. Amen.

Molitva ubogega.

Moj Bog! rés sèm ubog, pak vémdar ne obupam. Pri svojem ubožtvu sèm zadošti bogat, ker si ti moj Oča, Stvarnik ino hrannik ino sem jaz tvoj otrok. Daj mi vseli takih misli biti ino pri vseh težavah ino nadlogah misliti: Moj Oča mi je to poslal, hvaljeno bodi njegovo Imé, ino njegova volja se izidi, kakor v nebesih, tako tudi na zemlji. Za to te prosim po Jezusu Kristusu, Gospodi našem. Amen.

Molitva učenca.

Vsemogočni, večni Bog! od kterega vsaka dobrota ino vsak popoln dar pride, dodeli tudi meni pravo spoznanje tvojega bitstva ino tvoje beséde, čem dalje bolj mi daj tvojo sveto voljo razumévati. Pomagaj mi vedno pri mojem uku, ino nikdar ne dodaj, da bi se jaz krivi védnosti, ktera le napihuje, zapeljati dal, ali se v čem drugem hvalil, kakor v Jezusu, križanem. — Vari me vsake lehkomiselnosti ino zapeljave, nadihuj me prave ljubezni do tvoje svete Cirkve ino daj mi zmirom po poti prave modrosti hoditi ino nekda obljube deležnemu biti, ko si jo tem dal, kateri zaupane da-

rove do konca na dobro obračajo; za to te prosim po Jezusu Kristusu, Gospodi našem. Amen.

Molitva za žive ino mertve dobrotnike.

O naj darovitnejši Bog, božji Zveličar! Ti povračnik vsega dobrega, kir si sam rekel: „Zveličani so milostljivi, ker bojo oni milost dosegli,“ dopolni, te goreče za to prosim, to svojo božjo obljubo nad vsemi mojimi mertvimi, ino še živimi dobrotniki, kateri so mi kako koli dobroto skazali. Daj živim svojo božjo milost ino obiln blagoslov, da svoje posvetno blago k tvoji časti ino k svojemu večnemu zveličanju vedno dobro obračajo. Mertve pak ohladi v njihovem terpljenji, če še so v njem, ino se ne mudi, je tega popolnoma réšiti. Za to te prosim po preobilni zadostitvi, ko si jo na lesu svetega križa svojemu nebeskemu Očetu za naše gréhe opravil, ino ktero ti jaz sam v tem hipu za svoje pokojne dobrotnike v dar prinesem. Amen.

Popotna molitva.

V imeni Jezusa se hočem na ti pot podáti. Njegova vsemogočnost me varuj, —

njegova modrost me vodi, — njegova milostljivost mi pomagaj, — njegova ljubezen me krépi, ino njegova dobrotljivost me spre-vájaj, da na ti pot k njegovi časti, k svo-
mu dušnemu zveličanju, k tolažbi ino iz-
gledu bližnjega grem ino srečno opravi-
m. Amen.

Molitva ob suši.

Bog! v katerem živimo, se gibljemo ino smo, podéli nam potrebnega dežja ino ze-
mlje suho obličje z nebeskimi potoki mi-
lostljivo namoči; da v časnih rečeh po-
trebno pomoč dosežemo, ino s toliko ve-
čim zavupanjem nebeskih prosimo. Po Go-
spodi našem i. t. d.

Molitva za lepo vreme.

K tebi, Gospod! vpijoče usliši, ino do-
déli nam, te prosimo, lepo vreme, da, ker
za svoje gréhe po pravici terpimo, s po-
močjo tvoje milosti tvojo dobroto občutimu.

Prosimo, vsemogočni Bog! za tvojo do-
broto, da nalive dežja ustanoviš, ino nam
svoje jasno obličje dobrotljivo pokažeš. Po
Gospodi našem i. t. d.

Molitva ob hudi uri.

Gospod Jezus! kir si vetrovom ino morju zapovedal, ino je bila velika tihota, usliši prošnje svojega ljudstva, ino dodéli, da po tem znamenji svetega križa † preide vse divjànje hudega vremena. Po Gospodi našem i. t. d.

Molitva ob slabi letini ino lakoti.

Tebi podverženo ljudstvo, ko zavoljo svojih gréhov lakote terpi, Gospod! milostljivo k sebi spreoberni, kir si rekel, da bo temistem vse priverženo, kateri tvojega kraljevstva iščejo. Kteri živiš ino kraljuješ i. t. d.

Ob pomoru ino kugi.

Usliši, prosimo, Gospod! naše pohlé-bne prošnje, ino kugo ino mrénje milostivo odverni, da umerljivi človek spoznà, da po tvojem serdu take šibe pridejo ino po tvoji milosti preidejo. Po Gospodi našem i. t. d.

Ob živinski kugi.

O Bog! kateri si človeku tudi neumno živino pri déli v pomoč dal, pohlébno pro-

simo, da nam stvari, brez katerih se človečki rod ne more živiti, pri naših potrebah ne pustiš poginoti. Po Gospodi našem i. t. d.

Ob vojski.

Bog! kateri vojske potiraš, ino sopernike teh, kateri v te zaupajo, z močjo svoje brambe prevladaš, pomagaj svojim služebnikom, ki tvoje milosti prosijo, da svojih sovražnikov silo zateremo ino tebe z neprenehano zahvaloj častimo. Po Gospodi našem i. t. d.

Ob sleherni nadlogi.

Ne zaverzi, vsemogočni Bog! svojega ljudstva, ko v nadlogi vzdiháva; temoč zavoljo slave svojega imena stiskanim vsmiljen pridi na pomoč. Po Gospodi našem ...

Za mir.

O Bog! od kterega pridejo i. t. d. (glej stran 230.)

Ob kaki zahvali.

Bog! kterega vsmiljenje ne ima čtevila, ino kterega dobrote bogatstvo je neskončno, zahvalimo tvoje veličanstvo za dodel-

jene dari, ino vedno prosimo tvojo milost da, kir prošnikom dodeliš, kar želé, jih ne zapustiš, temoč pripeljaš k prihodnemu plačilu. Po Gospodi našem i. t. d.

Molitve za vse potrebe sploh.

(Glej stran 215, 233.)

XVI. Molitve ob prazdnikih Gospodovih, ino svetih časih.

A d v e n t.

Beséda advent pomeni prihod Jezusa Kristusa. Adventni čas terpi štiri tedne in opomina na 4000 let, ktere so ljudje rojstva Jezusovoga čakali. — Derži ukazane poste v tem času: na tenko zatajùj sam sebe, moli večkrat veseli del svetega rožnega kranca, preberi večkrat pazljivo pesem: „Vi oblaki ga rosite,“ ali „Maria bodi češčena,“ in opravljaj dobre déla iz ljubezni do Jezusa. — Čem boljša ko bo tvoja priprava k božičnemu prazdniku, tem večih milosti boš prijel.

M o l i t v a.

Razsvéti o Gospod! mojega duha, da prav spoznám, koliko da si svét ljubil, ker si nam svojega edinorojenega Sinú poslal, —

in okrépi mojo slabo voljo, da se svojih učinjenih gréhov resnično skešem, navzočne prav čertim, ino se prihodnih skerbno varujem, da se na rojstveno godovanje tvojega Sinú vrédno pripravljen, vseh onih milosti udeležim, ko so tem obljubljene, kateri so dobre svete volje; za to te prosim po zaslugah tvojega preljubljenega Sinú, svojega Zveličarja. Amen.

Kvaterni dnevi.

Ti dnevi imajo svoje imè od tega, ker kakor bi rekel četverniki vsako leto četiri krat pridejo. Ti dnevi so od Cirkve v to postavljeni, da bi ljudje te dni, ob katerih so nekda duhovnike posvečevali, za dobre, pobožne duhovnike prosili. Prosi tudi ti te dni Boga, da pobožne duhovnike v svojo službo pokliče ino skleni svojo molitvo s postom, zakaj pobožnih ino razumnih mešnikov je treba.

Molitva za pobožne duhovnike.

O Bog! kir si v ohrano ino razširo svoje Cirkve duhovstvo postavil, prosimo te, daj nam vrédne duhovnike. Gospod žetve, ti veš, kolika da je žetva, ino kako malo da je delavcev. Pošlji delavcev na njo. Ne daj nienemu nepoklicanemu v pastirstvo priti. Izobraži ino pripravi ti sam po svoji milosti teiste, ktere v toliko imenitni ured (čast)

služebnike svoje Cirkve izvoliš. Daj jim
 že zdaj veselja s premišlavanji tvoje svete
 besede naiti; daj jim prav natenko tvoje
 postave razumeti. Daj jim nekda le tvoj
 sveti nauk nam razlagati; daj jim čednost
 z vednostjo sklepati; navdihuj je ljubezni
 do tebe ino do tvoje Cirkve, daj, da neu-
 trudoma v tvojem vinogradu delajo; napolni
 je z modro, stanovitno gorečnostjo; daj jim
 ponižnost, krotkost ino vsmiljenost do sla-
 bih ino blodečih; daj jim po besedi, po
 izgledih ino po molitvi čredi koristnim biti.
 Za to te prosimo po naj višem pastirji svo-
 jih duš, po Jezusu Kristusu, Gospodi svo-
 jem. Amen.

B o ž i č.

Božični svetek je eden naj veselejših. Ti sve-
 tek je zavoljo tega postavljen, da se spomnimo,
 da je druga božja osoba (peršona) človek posta-
 la, da bi nas po svoji smerti na križu odréšila ino
 večno zveličala. Reci na ti den večkrat besede:
 „Beseda je meso postala ino med nami prebivala“
 kleče posebno pobožno. Moli tudi snekolikim po-
 mišljavanjem angelov Češčenje, potli beri božič-
 no pesem: „Ti den je vsega veselja i. t. d.“ Po-
 svečuj prazdnih kakor katolške kerstjan. — Pra-
 šaj se: Kaj bi bili ljudje brez Jezusa? Kaj so z
 Jezusom? Daj ubogim več v Boga ime iz lju-
 bezni do novrorojenega Odrešnika, zakaj Kristus
 je zavoljo nas ubog postal. Delaj dobre sklepe.

M o l i t v a.

Solze samega veselja mora moje serdce jokati, o Bog! ako dnes pazljivo premislim, kaj je tvoja ljubezen, da bi nas gréšnike odréšila, storila. Svete radosti poln kličem dnes: Čast bodi Bogu na višanah, zakaj ti sam si naj viši, ti sam svèt; sam vse ljubezni vréden. Z otročjo prostostjo hočem dnes svojega novorojenega Odréšnika, tvojega ljubljenega Sinú moliti, pri jaslih hočem tvojo ljubezen premišljevat, svoje serdce s sveto ljubeznjo vnemati, ino z resničnim sklepom ubožni hlév zapustiti, da bom tvojega Sinú v živi veri, v nepremekljivem upanji, delavni ljubezni ino v pravi ponižnosti nasledoval, ino vseli po njegovem svetem izgledu živel; da bom nekda ž njim vékoma ljubil, kder on s toboj ino s svetim Duhom vékoma kraljúje. Amen.

Na starega leta den.

Misli na pretečene leto, poklekni v cirkvi ali doma pred razpelo (božjo martro) ino se resno prašaj: Kako terpljenje — kako veselje sém v preteklem leti od Boga prijel? — Kako sém je sprijemal? Kaj sém ti celi čas za večnost opravil? — Kako bom novo začel? — Moj kerstjan! kako kratko je eno leto, ob konci premišljeno! Kako kratko je naše celo življenje v primeri k

večnosti? — Kaj je 100 let proti večnosti? Moli zahvalno pesem: „Hvala bodi Gospod Bogu,“ — ino zahvalno molitvo pazljivo. Ako imaš Filoteo od svetega Franciska Salezja, preberi 5. del ino sicer prvih osem glav ino premišljavo na pokopališči.

M o l i t v a.

Spoznam, o moj Bog! posebno ob kraju preživljenega léta, da si meni nevrédnemu svojih dobrot preobiloma podelil. Odpusti mi, moj vsmilečni Oča! zavoljo svojega Sinu, vse moje grehe, ko sém te ž njimi to leto razžalil, ino daj mi milost, da neopravljive izgube pretečenega ino nedostavljivo vrédnost svojega življenskega časa, kir toliko naglo pretéka, ino tvojo ljubezen do mene prav spoznam, tvoje dobrote visoko počitam, sebi zaupane darove tako obračam; da nekda pred toboj ino tvojim Sinom vesel odgovor dam, ino se te teda vékoma veselim. Amen.

Novega leta den.

To je den, ob katerem je Kristus po postavi obrezan ino Jezus imenovan bil. Novo leto začni v imeni Jezusa. Skleni za celo leto tako živeti, da bo tvoje življenje Jezusu vedna hvala.

M o l i t v a.

Stoboj, o Jezus, ino v tvojem Imeni začnem leto I. Daj da bo to novo leto za me leto sreče. Bodi mi tudi v tem leti pomočnik, Odrešnik ino Zveličar. Krépi me, ako oslabim, tolaži me, ako me žalost obide, pomagaj mi, ako terpim, stoj mi na strani, ako sèm bolen, daj mi prav spoznati, da si ti moja naj viša dobrota, moje edino — moje vse! ino me ne zapusti, če umrem; da tebi živim, tebi umrem, da sèm tvoj živ ino mrtev. Zato pred toboj ponovim (glej na križanega Jezusa) v novem leti uže storjeno sveto zavezo: Če živim, tebi živim; če umrem, tebi umrem; tvoj hočem, o Jezus! vseli ino vekoma biti. Amen.

Razglašenje Gospodovo,

ali prazdnik svetih treh kraljev
Kašpara, Melhiora ino Baltazara.

Ti svetek nas opomni, da je rojstvo Jezusa Kristusa zvezda trem kraljem v juterni derželi oznanila, ino da so trije modri v Betlehem prišli, Jezusa Kristusa kakor Boga ino človeka, svojega Gospoda ino kralja molili, ino mu kadilo, miro ino zlato v dar prinesli. Premisli čudovitno pozvanje hajdov k veri. Kolikokrat te je Bog uže razsvétlil ino klical, ino ga nési poslušal? Kaj pak Je-

zusu v dar prineseš? Kadilo molitve, miro potpežljivosti, ino zlato ljubezni ino dobrih del prinesi.

M o l i t v a.

O Bog! kir si svojega edinorojenega Sinu, Jezusa Kristusa na ti den po svetli zvezdi hajdom (paganom) razodel, dodeli tudi nam milost, ravno tega Jezusa Kristusa, ko ga po veri spoznamo ino molimo, nekda od obličja do obličja gledamo ino brez konca uživamo. Za to te prosimo po ravno tem Jezusu Kristusu, kteri s toboj ino svetim Duhom živi ino kraljuje od vékoma do vékoma. Amen.

Sveti post.

Postni čas je svet čas ino je bil od katoliških kerstjanov že od prvih časov kerščanstva posvečevan. Postni čas terpi štirideset dni. Ti čas se mora človek vsega hrupečega veselja zderžati, da se v duhu ne raztresa, ampak prav resno črez sam sebe ino črez to, za kaj je na tem svetu, premišljava. Odgovori si, moj kerstjan! postni čas večkrat na sledeče vprašanja: K čemu sèm jaz na svetu? Kaj sèm do segadob za dolgo — neskončno večnost učinil? Kako imam kakor kerstjan živeti? Kaj pak bom zanapred storil? — Beri vsak den ako le vtegneš, nekaj iz terpljenja Jezusa Kristusa ino evangelj dneva; moli večkrat sveti križev pot, žalostni del svetega rožnega kranca; pritergaj si kako veselje ino jedi

ino se pripravljaj k vredni prijemi velikonočne spovedi in obhajila s posebno pobožnostjo.

M o l i t v a.

Dodéli mi, o Bog! milost, da ti sveti postni čas dobro premišljam, k čemu da je tvoja ljubezen mene ubogega gréšnika ustvarila, ino se prav izkušam, kako sém zdaj živel. Daj mi, da svoje gréhe prav spoznam, je resnično objokujem ino se jih odkrito ino popolnoma izpovem. Vtisni terpljenje in umrénje svojega mnogoljubljenega Sinú globoko v moje Serdce, da resnično začnem, tebe ljubiti, ino tedaj prav pripravljen pravo Meso ino pravo Kerv tvojega mnogoljubljenega Sinú vrédno primem, v tvoji milosti do konca obstojim, ino nekda z upanjem umrem, tebe od obličja gledati ino vékoma uživati. Amen.

Molitva na pepelnično sredo.

O Bog! kdor se pred toboj poniža, nai-de pri tebi milost, ino kdor za svoje gréhe pokoro déla, potolaži tvoj serd. Usliši naše prošnje, in izlij črez svoje služebnike, kateri si zdaj glavo s pepelom potresti dajo, obilni blagoslov svoje milosti. Napolni nas z duhom skesanja ino dodéli nam

odpuščenje naših gréhov. Ukrépi, o Gospod! svoje verne, da sveti post vrédno začnemo ino v svoje zveličanje doveršimo, po Kristusu, našem Gospodi. Amen.

Na cvetno nedeljo.

Ti den se presneci blagoslovijo ino se svečeni obhod okoli cirkve spreva, da bi se kerstjani na prazdnički vjezd Jezusov v Jerusalemspomnoli. Bodi pri tem obhajili s ponižnostjo ino pobožnostjo navzočen.

M o l i t v a.

Vsemogočni, večni Bog! kir si našega Zveličarja po njegovem človečenji ino terpljenji človečjemu rodu v izgled ponižnosti ino poterpežljivosti postavil; dodeli nam milost, da se nad njegovo ponižnostjo ino poterpljivostjo razgledujemo. Amen.

Premišljavanje veliki teden, posebno veliki petek pred križem.

Moj otrok, kaj ti je keda tvoj Zveličar učinil! Povej, s čem te je kdaj razžalil? Koliko mók (marter) ti njemu po svojih gréhih zadévaš? Koliko krat tega na križ pribijaš, ko te tako milo ljubi? Po svoji smerti te je on vseh gréhov oprostil: te je varoval na

vséh tvojih potih. Te je s svojim Mesom ino s svojo Kervjo redil, ti je vseli na pomoč bil, ino ti mu tako nehvaležno vse to vračáš? Kaj bi še le nad toboj več učiniti mogel? On je za te skerbil, te je s svojo milostjo nadaroval; on je hotel, da bi ti nekda na njegovi strani počival, ti pak si ga z žolčem ino kisom (jesihom) napajal! On je teiste v strah vzel, ko so te stiskali. Tebe je varoval s tvojimi prijatelji; ino zdaj razčesneš jegovo oblačilo, ga bičuješ ino ga v svoji neumnosti njegovim sovražnikom izdaš!

On te je k nebeskemu zveličanju poklical, blagoslavlja délo tvojih rok, ti pak ga s ternjem vénčáš ino ga z bridkostmi obla-gáš ino hočeš, da bi iznova svoje življenje na križu končal.

Moj otrok! kaj ti je tvoj Jezus učinil? . . . Spoznaj svoje gréhe, svojo nezahvalnost, njegovo ljubezen, ino spreoberti se resnično k Gospodi svojemu Bogu. Objoči tu pred križem svoje življenje, svojo slepoto, vpij za vsmiljenje. — Še je čas — ne odlagaj zato.

Molitva na veliki četrtek.

Dobrotljivi Jezus! kir si nam po postavljenji naj svetejšega Sakramenta naj

očitnejši dokaz svoje ljubezni, ino naj krépsi spominek svojega terpljenja zapustil: daj, da skrivnosti tvojega terpljenja ino tvoje Kervi nikdar ne uživamo, brez hvaležne vzejemne ljubezni ino voljne pokornosti proti tvojim zapovedim. Daj, da se sveti evangeljski nauki, ko si je s svojo Kervjo zapечатil, po vrednem uživanji te dušne hrane v nas oživljajo ino rodovitijo. Daj nam potler še milost, da nam užitek tega ljubezenskega kosila ne bode k obsodbi ino pogubi, ampak k večnemu zveličanju. Amen.

Molitva na veliki petek.

Tuka vidim križev lés, na katerem je moj Odrešnik visel, tu vidim višega duhovnika novega zakona (testamenta), ko nas je z razsèrdjenim Očetom spravil. S kolikim zaupanjem smèm o Jezus pred predstol (sedež) tvoje milosti priti! Če so moji gréhi ravno še toliki, ti mi je odpustiš, ako te za to skesan prosim. Ti si Jagne božje, ktero odjemlje gréhe sveta! Spočtljivo poljubim tvoje roke, ko so me ustvarile, varovale ino blagoslovile; poljubim tvoje noge, s kterimi si me pri mojih zablodkih tako dolgo iskal; poljubim tvojo sveto stran, ko si si jo odpréti dal, da lahko v tvoje ljubéče

Serđce vidim. Molim te, o Gospod Jezus Kristus! ino te hvalim; ker si po svojem svetem križu čeli svet odréšil. Moj Bog! Moj Odrešnik! bodi meni ubogemu gréšniku milostljiv! V tvoje na križu prevertane roke izročim svojega duha. Amen.

Prošnje pred križem.

Pred križem le spoznam: svojo prazdnost ino tvoje veličanstvo. —

Jaz nésem nič, ino ti vse; jaz sém reven, ino ti si vsmilečen,

Jaz sém gréšnik ino ti si milostljiv; jaz sém ubog ino ti si darežljiv,

Jaz sém slab, ino ti si mogočen: čudovitne so tvoje déla.

Strašne so tvoje grožnje — gnusni so moji grehi!

Resnične so tvoje beséde, zveste so tvoje obljube.

Ukrasi (obciraj) me, o Jezus! s vsem, kar ti je prijetno.

Učini me stanovitnega v veri, veselega v upazni (upanji),

Gorečega v ljubezni, voljnega v ponižnosti,

Skerbnega v molitvi, gotovega v pokorščini;

Otročjega v strahu. Pomagaj! da vseli
iscem, kar je gore.

Molitva pred božjim grobom.

O Jezus! Odrešnik svetà! ktereга mert-
vo Telo, po prestanih smertnih bolečinah
v grobu počivlje, ino bližnjega vstaneja
čaka, zahvalim te za vse dobro, kar si mi
med svojim pozemelskim življenjem skazal,
ino za vse móke (martre) ko si je v od-
rešenje človečtva preterpel. Daj mi voljo
ino moč, tvoje stopinje nasledovati, ino na-
zočno življenje tako dokončati, da mi smert
ino grob ne bosta strahovitna, ampak le ka-
kor zaželeni prehod v boljše življenje. Am.

Létnice ali velikonočni prazdnik.

Obhajaj dnes serdčno radostjo spomin na sla-
vno vstaneje Jezusovo. S čestjo ino slavo je
dnes iz groba k novemu življenju proizšel, kakor
je predrekel. Jegovo prerokovanje je dopolnjeno,
on je resnično naš Odrešnik, Sin božji, kir nas je
po svoji smerti gréha odkupil, ino nam po svojem
vstaneji porečtvo (zastavo) dal, da bodo nekda
tudi naše trupla vstale. Hvali božjega srednika za
vse te milosti, ino se veseli njegove oblade smerti
ino groba. Vstani od svojih grehov po vrédni ve-
likonočni spovedi, ino prični novo ži vljenje.

M o l i t v a.

Vstal si teda od smerti, o Jezus! Koliko radostna je za me ta resnica! Tudi jaz ne bom zmirom v grobu ostal. Vstal bom ino bom s toboj poveličan, ako se zdaj tvojega terpljenja deležim. To si ti obljubil, ino s svojim vstanejem zapečatil (poterdil). To verujem, ino sèm vesel te vere. — Slavno od smerti vstavši Zveličar! bodi tudi moj razgled. Kakor si ti smert premagal, ino v novem neumerljivem življenji sodiš, tako hočem tudi jaz starega človeka, to je, nagnenje k gréhu križati, ino novo, pobožno življenje začeti. O Jezus! Preladavec smerti ino pekla! podeli mi k temu svojo milost. Amen.

Den svetega Marka.

Ti den se obhod (procesja) sprevàja, v odvernenje raznih nesreč in uim. V leti 580 je réka Tiber pri Rimu veliko povodenj napravila, iz ktere se je mnogo hudih bolézni razplodilo. Zato so papež Gregorij Veliki ti den prošnje ino pokore odločili. Moli ti den litanio od vseh svetnikov, z molitvami vred; obudi kès nad svojimi gréhi, prosi za odvernenje časnega ino večnega zla.

M o l i t v a.

Oča nebeski! Oči tvojih otrok gledajo na tebe, da jim jesti daš ob pravem času.

Naj dobrotljivši Bog! na tebe stavimo vse svoje upanje. Ti nam daješ vsakdenji kruh; ti odpiraš svojo milo roko, ino vse je tvojega blagoslova polno. Kar nieden človek ne more dati, to zamoreš ti, Vsemogočni! Daj nam tedaj, te prosimo, rahlo roso, rodoviten dèž, topli solnčni soj (sijanje) ob pravi dobi. Odvračaj po svoji ljubeznivi modrosti vsako uimo od polj ino vinogradov, da obilni sad donášajo. Vse, kar nam darovati račiš, hočemo zadovoljno ino zmerno uživati, tega darežljivo svojim bratom deliti, ino ti v pobožnem življenji čast ino hvalo davati. Amen.

Križevi dnevi.

Tri dni pred vnebohodom Kristusovim je Cirkva molitvi posebno posvetila. Sv. škof Mamiert v Vieni na Francoskem je to pobožnost v šestem véku po Kristusu vpeljal, ker so ob njegovi dobi pogori ino potresi, kakor tudi divje zveri veliko nesréče ino strahú učinile. Cirkva hoče, da te dni duha pokore obudimo; v obhódih se litania vseh svetnikov opravlja ino za srečno rast silja ino sadja moli.

Molitva. (Kakor na svetega Marka.)

Vnebohod Kristusov.

Kristus je v nebesa šel, glej za njim, kakor aposteljni, z očmi ljubezni ino hrepenenja. Nebesa

so tvoj dom, nebesa so tvoja očina. Kristus je pred toboj šel, da ti ondi mesto pripravi. O kako lepe so nebesa! Prizadévaj si, je doseči. Nebeško kraljevstvo silo terpi, ino le kateri silo delajo, jè na se potegnejo. Odkruši svoje serdce od pozemeljskih dobrot, in išči, kar je gore, kder je Kristus na desnici Očeta.

M o l i t v a.

Slavni premagavec gréha, smerti ino pekla! vidim te dnes častito v nebesa iti, ktere si po posluženi svojega terpljenja in umrenja gréšnim ljudem sopet odperel. Z Oljske gore se vzdigneš v prebivališa večnega veselja, z one gore, ko si smertne težave na nji imel ino kervavi pot potil. Kako jasno me po svojem izgledu učiš, da le pot terpljenja ino križa v nebesa derži. Ti si pred menoj šel, jaz te hočem nasledovati, ino se nienega truda, niene nadloge ustrašiti, da se le nebeskega zveličanja udeležim. Uže zdaj hočem s svojim duhom v nebesih bivati ino se po tem gnati, kar je gore, kder ti o Gospod Jezus Kristus! na desnici Očeta sedè živiš ino kraljuješ vékoma. Amen.

Duhovo ali binkošti.

Duhov prazdnik je izvlasti za to postavljen, da se na to spomnimo, da je na ti den sveti Duh

vidno nad aposteljne prišel ino jim svoje milosti podelil. Spomni se dnes, da je sveti Duh tretja božja osoba, ino da nam Jezus Kristus vse milosti po svetem Duhu deli.

Molitva. (Poglej : Pobožnosti k sv. Duhu, str. 173.)

Prazdnik svete Trojice. (Glej stran 115.)

T e l o v o.

Na veliki četrtek se obhaja postavljenje naj svetéjšega oltarskega Sakramenta, bi rekel, v tihi žalosti, kakor spomin na zadnjo večerjo, od ktere je Jezus v svoje terpljenje šel. Dnes pak se Cirkev v vsi radosti veseli, ino kaže v slavnem obhodu sveto Rešnje Telo, ktero se po méstnih ulicah ino po poljih ino travnikih nese. — Bodi pobožno (ne iz radovidnosti) pri obhodu ; zahvali Boga za postavljenje naj svetéjšega Sakramenta ino duhovstva, prosi Boga za odpuščenje vseh razžalj, ktere se mu v tem Sakramentu delajo, ino poidi v osmini tega prazdnika večkrat svetega Rešnjega Telesa molit. (Poglej stran 125.)

Molitva pred obhodom.

Dnes, o Bog! je veliki den, kteri se nebo ino zemlja združita, da bi tvojega Sinú pod podoboj kruha hvalile ino častile. Poterdi tudi mojo vero na pravo, resnično, bitstveno navzočnost Jezusa, mojega Zveličarja v kruhovi podobi, da nič druga ne

spoznam, kakor pravo Jagne božje, katero gréhe svetá odjemlje, — da z živim zaupanjem na svoje slabo serdce udarim ino kličem: O Gospod! O Jezus! Ti Sin Davidov! vsmili se mene, reci le eno besedo, ino moja uboga duša bo popolnoma zdrava; ino da z gorečo ljubeznjo s Herubi ino Serafi ino vsemi zveličanimi duhovi brez konca pojem: Visoko češćen bodi Jezus Kristus v naj svetéjšem Sakramentu brez konca. Amen.

Prazdnik cirkvenega posvečenja.

Premisli toliko velikih milosti, ko se ti v hiši božji delè. Tukaj slišiš besedo božjo; tu bivaš pri daritvi svete meše; tu prijemlješ odpusčenje svojih grehov; tu uživaš Jezusovo Telo ino Kerv. Obžaluj, da si teh neprečtetih milosti prav ne obračaš v svojo korist. — Hodi poln spočtljivosti v cirkvo, kajti je tu pravi živi Bog, Jezus Kristus, resnično navzočen, ne samo v svojem Božanstvi, temoč tudi v svojem svetem človečtvu. — Spomni se, da je tudi tvoje telo tempelj božji, ino se vari, ga s kakim težkim grehom oskvernit.

M o l i t v a.

O Bog! kir nam vsako leto posvečenjski den tega svojega tempelja ponoviš, ino nas svojih svetih skrivnosti vesele udeležiš; usliši prošnje svojega ljudstva, ino

dodéli, da se vsi, kateri v ti tempelj za tvojo milost prosit pridejo, dobrotljivega uslišanja razveselè. Po Kristusu našem Gospodi. Amen.

Molitva po četrtnih.

Jezus je v nevarnosti svojega življenja k nebeskemu Očetu molil. Oča naš . . .

Oča! če je mogoče, naj me mine ta težava, vémdar ne po moji, temoč po tvoji volji se izidi. Oča naš . . .

Jezus je kervavi pot potil, ino radovoljno za nas terpel. Oča naš . . .

Gospod! vsmili se nas! Kristus! vsmili se nas! Gospod! vsmili se nas!

O Jezus! kir si se zavoljo naših gré-hov s smertjo boril (rinjal) ino kervavi pot potil: prosimo te, dodéli nam milost, da vse težave z vdanostjo v božjo voljo prenášamo, ino da nas izvlasti v smertni stiskavi tvoj sveti angel okrépi. Amen.

Molitva po petkih.

Ko so Judje Jezusa križali, je na zemlji tema postala. Oča naš . . .

Ob deveti uri je Jezus na križu vpil: Moj Bog! Moj Bog! Zakaj si me zapustil? Oča naš . . .

Jezus je drugoč na glas zavpil: Oča! v tvoje roke izročim svojega Duha. Je glavo nagnol, ino se je ločil. Oča naš . . .

Gospod, vsmili se nas! Kristus vsmili se nas! Gospod vsmili se nas!

Prosimo te, o Gospod! ozri se milostljivo na kerščansko družino, za katero se je tvoj edinorojeni Sin, Jezus Kristus voljno grěšnikom v roke dal, ino strašno smert na križu prestal. Dodeli nam, da po ponižnosti ino poterpljivosti njegovega terpljenja in umrenja deležni, ino večnega življenja vrédni postanemo. Amen.

Molitva v soboto.

Razsvéti me, o Gospod! da ob kraju tedna na tenko spoznam, kako veliko sèm zavoljo ljudi ino kako malo iz ljubezni do tebe, o Bog! učinil! Daj mi milost, da razumim, kako hitro čas pretéka, ino kako malo da mi pomaga, ako me tudi vsi ljudje hvalijo, tebi pak sèm merzek. O odpusti mi vse, kar sèm ti teden iz lenóbe v svojem poklicu zamudil, pomagaj mi, da dobro, kar sèm opustil, sopet popravim, da me nekda vrédnega naideš, me k svojim zvéstim služebnikom v sveti raj poklicati, obhajati večne nedelje. Amen.

Kerščansko posvečevanje nedelj.

Nedelja je od časov aposteljinov v spomin vstaneja Jezusa Kristusa ino prihoda svetega Duha namesto Judovske sobote v svetek odmenjena. Premišljúj ti den, kako si pretekli teden preživel; ne opravljaj brez potrebe ali pravega dopuščenja nikakih hlapčevskih del! ne opuščaj očitne predpoldenje ino popoldenje službe božje; hodi zvesto k predigam, ino prebiraj evangelj ali druge duhovne bukvice; obudi tri božje čednosti, ino ne pozabi na besede: „Kaj pomaga človeku ako celi svet dobi, svojo dušo pak izgubi?“ — Obiskuj bolnike, uči nevedne in opravljaj druge dobre dela ino pogosto premisli, da čas, ko ga za Boga ino bližnjega oberneš, ni izgubljen.

Molitva v nedeljo.

Blagoslovi, o Jezus! dnes moja dobro voljo, da v prihodnem tedni popravim ino dostavim, kar sèm zamudil! pomagaj mi, da nikoli ne pozabim, da v svojih predpostavljениh tebi služim, ino da so oni tvoji naméstniki; stoj mi na strani, da te moje serdce, dokler moje roke delajo, hvali, da tako svoje predpostavljene podpiram, ino se nekda, kakor tvoj služebnik, s toboj, tvojim Sinom ino svetim Duhom slave udeležim, ko si jo tem pripravil, kateri te resnično ljubijo. Amen.

B. Molitve ob svetkih Device Marie.

Svetek čistega spočetja Device Marie.

(8. grudna.)

Prav si v misel vzemi neprimerljivo čistost, po kateri je Maria nad vsemi človečjimi otroki povišana, in od svojega spočetja v posebni ljubezni same svete Trojice bila. Pokaži ji svoje veselje nad njenimi prednostmi; — zahvali za nje serdčno Boga. Derži na večer zapovedani post na tenko. Ako si obljubo čistosti storil, jo ti prazdnik ponovi; kliči to osmino v Mario večkrat z angelovim Češčenjem. Prosi Mario za njeno pomoč po njenem čistem spočetju, da boš po nedolžnem, spokornem življenji vreden, blagoslovljeni Sad jenega telesa v nebesih vekoma gledati.

M o l i t v a.

K tebi, o prečista Devica! pribežališe gréšnikov, se dues obernem usliši, o Kraljica devic! prošnjo svojega služebnika. Sprijemlji milostljivo zapušćene, kakor ljuba Mati, izprosi gréšnikom skoro odpušćenje, pridi nesrečnim na pomoč, tolaži plahé, krépi ohable (slabe), prosi za polk, pomagaj duhovnikom, ne pozabi nikdar na svoj spol, obaruj me na lepem poti nedolžnosti, skaži vsem svojo milostivost, kateri prazdnik tvojega čistega spočetja z dobro voljo ino s čistim serdcem obhàjajo.

Prazdnik svečnički. (2. svečna.)

Spomin na Mariino očiščevanje je bil svetim očakom ino vsem kerstjanom pod imenom Gospodovega dohoda vžè davno svèt. Papež Sergij so pak jegovo obhajanje še z obhodom (procesjoj), ko se ti svetek sprevája, pomnožili. Cirkva nas ti den na Mariino očiščevanje ino darovanje deteta Jezusa spomina. Prosi dnes Boga za milost, vse jegove zapovedi ino zapovedi jegove svete Cirkve izpolnjevati; daruj mu sebe ino svojce; skleni ž njegovo milostjo, se posebno ti čas (pust) vsakega greha soper zmernost v jedi ino pitji ino soper čistost ogibati; ako ne, bi po takem Jezusovo ino Mariino Serdce, kakor z mečem prepehnol. Oberni nekoliko svojih penez na čast Boga ino Marie, ali za uboge; učini več takega, česar nisi ravno dolžen učiniti, ker je tudi blažena Devica več storila, kakor je dolžna bila. Ne opusti nienega dobrega dela iz strahú pred ljudmi. Pusti po Jezusovem uku svojo luč svetiti pred ljudmi, da bodo tvoje dobre dela videli ino nebeskega Očeta hvalili.

M o l i t v a.

Vsemogočni, večni Bog! ponižno prosimo tvoje veličanstvo, da, kakor ti je dnes tvoj edinorojeni Sin, kakor pravi človek v tempeljnu v dar prinesen bil, tudi nas s čistim serdцем v dar sprijeti račiš (hočeš); po ravno tem Kristusu, Gospodi našem, Amen.

Prazdnik oznanjenja Devici Marii. (25. sušca.)

To je srečni den, po katerem so stari očaki tako močno hrepeneli, po katerem je ves svet tako dolgo vzdihával. Dnes je Bescda Meso postala, je Sin božji človek postal. — Ti den se je vže davno pred velikimi veki ne samo na oznanjenje Devici Marii temoč tudi na včlovečenje Jezusa Kristusa spominalo. — Ti prazdnik te vabi, pomišljati: Kaj je en sam gréh pred Bogom, ino koliko vrednost nevmerljiva duša pred božjimi očmi ima.

M o l i t v a.

O Bog! kir si hotel, da je tvoj Sin na angelovo oznanjenje s telesa preblāžene Device meso na se vzel, usliši naše pohlebne prošnje, da nam ona, ko jo za pravo Mater božjo spoznavāmo, s svojo priporokoj pri tebi na pomoč pride; po ravno tem Jezusu Kristusu, našem Gospodi, kir s toboj živi ino kraljūje v edinosti svetega Duha, Bog od vėkoma do vėkoma. Amen.

Molitva v čast sedem žalosti Device Marie.

(Na cvetni petek.)

O Bog! hiti me otèt; Gospod! teci mi pomagat! Čast bodi Bogu.

1. Serdčno vsmiljenje imām s toboj, o prežalostna Mati božja! zavoljo žalosti, kte-

ro je tvoje nežno (milo) Serdce ob Simeonovem prerokovanji, občutilo. O ljuba moja Mati! za voljo svojega otožnega Serdca mi dobij čednost pohlébnosti ino dar strahú božjega. — Češčena si . . .

2. Serdčno vsmiljenje imám s toboj, o prežalostna Mati božja! za voljo skerbi, ko jo je tvoje materno Serdce ob pobégu v Egipt ino med ondéšnjem prebivanjem občutilo. O ljuba moja Mati! zavoljo svojega težkega Serdca mi doseži čednost darežljivosti, izlasti proti ubogim, ino dar pobožnosti. Češčena si . . .

3. Serdčno vsmiljenje imám s toboj, o prežalostna Mati božja! zavoljo prepadenja, v ktero je tvoje skerbljivo Serdce ob izgubi tvojega Jezusa pogreznolo. O ljuba moja Mati! zavoljo svojega prepadenega Serdca mi dobávi čednost čistosti ino dar védnosti. — Češčena si . . .

4. Serdčno vsmiljenje imám s toboj, o prežalostna Mati božja! zavoljo prestrašenja, ktero je tvoje ljubéče Serdce ob srétenji Jezusa s križem prejelo. O ljuba moja Mati! zavoljo tvojega od strahu oterplega Serdca mi izprosi čednost poterpljivosti ino dar kreposti. — Češčena si . . .

5. Serdčno vsmiljenje imám s toboj, o prežalostna Mati! zavoljo smertne težave,

ko jo je tvoje krèpko Serdce, ob križanji ino smerti Jezusa prestalo. O ljuba moja Mati! Zavoljo svojega v morje žalosti vtopljenega Serdca mi dosezi čednost zmérnosti ino dar svetovanja. — Češčena si ...

6. Serdčno vsmiljenje imám s toboj, o prežalostna Mati! zavoljo globoke rane, ko jo je odpertje Jezusove strani v tvoje vsmilečno Serdce vsekalo. O ljuba moja Mati! zavoljo svojega od bolesti razterganega Serdca mi izprosi čednost bliženske ljubezni ino dar razuma. — Češčena si ...

7. Serdčno vsmiljenje imam s toboj, o prežalostna Mati! zavoljo tihe tóge, ko jo je tvoje terpljenja utrudjeno Serdce ob pogrebu Jezusa prebilo. O ljuba moja Mati! zavoljo svojega prežalostnega Serdca mi izprosi čednost stanovitnosti ino dar modrosti. — Češčena si ...

O. Prosi za nás, o prežalostna Mati!

V. Da vrédni postanemo Kristusovih obljub.

O Maria! preotožna Mati! Kraljica močenikov (marternikov)! sprimi milostljivo to pobožnost, ko sém v njej tvoje neizrečene žalosti premišljal, ino mi izprosi milost pravega skesánja in odpuščenje mojih grèhov! Moji grèhi, oh rés! to spoznam! so tvojemu božjemu Sinu tako globoke rane

vsekali ino tvoje materno Serdce z mečem žalosti presunoli. O vsmiljena Mati! o pribežališče gréšnikov, ne serdi se nad nevrédno stvarjo! ko ti je toliko serdčnega togovanja učinila, pak se zdaj spreobertoti ino poboljšati želi. Daruj zasluženje svojih žalosti za mene ubogega gréšnika, da odsíhdob pravo pokoro delam, ino vsak zvnunjenji ino znotrenji križ, ko mi ga Bog v svoji milosti pošlje, voljno nosim, v odpúščenje svojih gréhov ino v dosegnenje večnega zveličanja. Amen.

Prazdnik velike gospodnice. (15. vel. serp.)

Ti svetek nas imà na to opomenoti, da je Maria od Jezusa v nebesa vzeta bila. — Ti den misli pobožno na radost Marie ino vseh svetnikov. — Prosi Mario, da ona za nas prosi, da se v nas nebeske želje užgejo. Moli častiti del svetega rožnega kranca. — Premišljúj besede: ti se trudiš za veliko reči, le edno je potrebno; Maria si je naj boljši del izvolila, kateri ji ne bo odvzet.

M o l i t v a.

O Bog! kir si preblaženo Devico Mario za Mater svojega Sinú izvolil, ino dnes s posebno častjo kronal, dodéli nam svojo milost, da po izgledu jernih čednost ino jenegnega svetega življenja ravnámo, po tem Gospodi Jezusu Kristusu. Amen.

Prazdnik male gospodnice. (8. kimovca.)

Na ti svetek se spomni na dobo za vse ljudi veselo, ob kateri je Maria rojena bila. Zahvali Boga za velike milosti, ktere je po Marii celemu človečtvu skazal. — Prosi Mario posebno za milost, da za te pri Bogu za posebno pomoč prosi, da ti svojo kerstno obljubo po redu dopolnjuješ.

M o l i t v a.

O Bog! kir si iz ljubezni svét s soboj spraviti hotel, daj, da mi, ki s sveto radostjo rojstvo Marie, preblāžene Device ino Matere Jezusa Kristusa obhajamo, po njeni prošnji zveličanje dosežemo, ko nam je jeni božji Sin po svoji Kervi zaslužil; po ravno tem Jezusu Kristusu, Gospodi našem. Amen.

Na prazdnik svetega imena Device Marie.

Na ti svetek se tem, kateri se skesano izpo-vejo, sveto Rešnje Telo vrédno primejo, ino med velikim opraviom (sveto mešoj) svojo molitvo po namenu Cirkve pobožno opravijo, popoln odpustek podeli.

M o l i t v a.

Prosimo te, vsemogočni Bog! pomagaj, da bodo tvoji verniki, kateri pod imenom ino varstvom preblāžene Device Marie živijo,

po njeni prošnji tu na zemlji vseh nadlog
prosti ino nekda veselja svetih nebes de-
ležni; po Jezusu Kristusu, Gospodi našem.
Amen.

XVII. Dostavek.

Duhovno orožje.

Splošni posrédki proti gréhom so;

1. Večkrat ino dobro se pri ednem go-
tovem spovedniku svojih gréhov spovédaj,
ino svojo dušo s svetim Obhajilom okrépi.
2. Vsak den si svojo vèst izprašaj, in
obudi popolni kès.
3. Béži pred lenóboj ino hudo družboj.
4. Poslušaj pazljivo predige.
5. Prebiraj duhovne knige.
6. Moli marljivo ino tudi med duem po-
kliči Boga večkrat na pomoč.
7. Misli pazno na navzočnost Boga ino
svetega angela varuha.
8. Četiri poslednje reči: smert, sodbo,
pekel, nebesa si večkrat v misel vzemi.
9. Premišljavaj Kristusovo terpljenje, v
časih vsej pazno na križanega Zvěličarja
poglej.

10. Posti ino zatajúj se, varúj si oči, ušesa, jezik, roke.

11. Opravljaj déla milosti ino ljubezni.

12. Izkušnjam se hitro od kraja so-perstavi.

Posebni pomočki soper nečistost, ktera zmirom bolje zemljo topi, so:

Úpri se kmalu nečistim mislem ino željam; kajti so te vžè težek gréh, ako se v njih radovoljno mudiš. Kedar te taka izkušnjava obide, ogledni se proti nebesem ino k sam sebi reči: Nič nečistega ne more v nebesa vniti. Ne! rajši umreti, kakor grešiti! Jezus, Maria! pomagajta mi! — Varúj svoje oči, da ne bodo radovidno ino poželjivo okoli gledale, ino ti izkušnjave nabirale; varuj svojé ušesa; da klafanja ne poslušajo; varuj svoj jezik, da nič nespodobnega ne govori; varuj svoje roke, da nič nesramnega ne učinijo. Zakaj nečisti pogledi, pogovori, poljubci, potipki ino prilizave so že gréhi ino skoro spravijo še v hujše gréhe. — Ne péj nesramnih pésmi, ne beri gerdih bukvic; ne hodi v igrališća ino na plese; zakaj tu piješ sladek strup, kir dušo umori. Bodi proti osobam drugega spola moder ino zlo sramežljiv; varuj se deljših ino posebno prijaznih razgovorov ž njimi; ne jemlji nikakih darov; ne dopusti

niene nespodobe; zakaj Bog je pri tebi, ki vse vidi! — Umikaj se priložnosti ino nevaršine k gréhu; ogiblji se ponočnih shodov, sprehodov ino samote z osobami drugega spola! gréšno znanje kmalu pusti; zakaj kdor nevarnost ljubi, vzeme v nevarnosti tudi konec. — Bodi do sam sebe sramežljiv ino se spominaj, da je tvoj angel varuh povsodi pri tebi; bodí čeden v svoji obleki; zakaj napuh gre pred padcem. Premišljúj večkrat terpljenje Kristusovo, ali néso ravno gréhi nečistosti njegovega devičjega Telesa ako grozovitno razmesarili? — Prav se Materi božji priporočaj, naj čistější Devici; učini od časa do časa z dovoljenjem svojega spovednika obljubo čistosti; časti tudi svetega Jožefa; svetega Johaneza evangelista in angelskega mladeniča Alojzja kakor pomočnike čistosti. — Premišljávaj večkrat veliko slavo, katero čisti v nebesih uživajo. Oni so prvi pri božjem prestolu; hodijo za Jagnetom, kamor koli gre; pojejo novo pésem, ktere drugi svetniki ne morejo péti. — V misli si vzemi, strahovitne móke (martre), ktere nečistniki v pekli terpijo. Njihov ogenj nikdar ne ugasne; nikoli ne umre jih červ! Oh zavoljo enega hipa nesramnega užitka — vékoma v plamenih. — Poidi na poko-

pališče! poglej grobe! koliko trupel tu perhni, ktere so nekda nečiste gréhe činile; zdaj so pak živež gerdim červom! — Ino kdé pak so duše? Pred božji sodni stol so prišle ino strašno obsojene bile! — Da ti tej grozni obsodbi uideš, vojskúj se soper meso ino kerv, strahuj svoje truplo, ino spokorno živi. Zakaj mehkožnost, nez mérnost ino posvetne razuzdanosti so napeljavke v nečistost. Varújte se nečistosti! Nič nečistega v nebesa ne pride! Ne nečisti, ne prešestniki ne bodo nebeskega kraljevstva videli! Zveličani so, kteri so čistega serdca; ker bodo Boga gledali.

Prosta, pak gotova pomoč, svoje življenje popolnoma poboljšati.

Izversten pomoček, pregréhe ino hude razvade izkerčiti ino namesto njih keršćanske čednosti vsadati, je tako imenovano posebno izpraševanje vesti. To v tem obstoji, da se človek črez kteri poedini, posamezni gréh ali črez zamudo kake gotove čednosti izprašuje. Sveti Hrizostom pravi: „Vsakega med vami prosim, kteri čuti, da jo od ktere pregréhe bolje kakor od kake druge nadlegovan, da si posebno

močno prizadéva; to pregrého iz svojega serdca odpraviti.“ Drugoč pravi: „Odpravljamo si ti mesec eno pregrého, ino sledeči mesec drugo; tako se bomo počasoma poboljšali ino kakor po klinih Jakobove lestvice v nebesa šli.“ Kajti proti vsem gréhom se na eno krat vojskovati, je pretežko; za en drugim po versti si je moramo odpraviti. Tako so užè nekteri poganski moderci delali. Vzeli so si naprej, postavim, vina ne piti. Teda so se mese nim slastem odpovédeli. Teda so si prizadévali, ne nikake šalne laži ne govoriti. Tako so vse svoje pregréške premagali ino v dobrem rastli. Oh! kliče pobožni Tomaž Kempčan; ako bi si ljudje vsako léto le eno pregrého odpravili, bi bili skoro popolni!

Kako je tedaj to izpraševanje vesti osnovati? — Vz jutro, kadar vstàneš, skle ni, se enega greha, ki v njega pogostoma padaš, prav skerbno ogibati, ino se nasprotné čednosti vaditi. K temu prosi Boga za milost ino pomoč. Ponavljaj tudi skoz den svoj sklep, in ob poldne se kratko izprašaj. V pamet si vzemi, koliko krat si svoj dobri sklep prelomil, ino si prizadévaj, da bo se čtevila prestopkov od dne do dne menjšalo, ino vaja čednosti množila. Pri-

merjaj navzočni den s podpredšnjim, ti tedn s preteklim, ino glej, koliko se popravljaš ali pačiš. Ako je pervo, zahvali Boga, ino to njegovi milosti pripiši; če pak je drugo, objoči svojo mlačnost, in učini terden sklep, se poboljšati. Naloži si tudi za vseli kako pokoro, ako svoj sklep prelomiš. Od vsega pak davaj odgovor svojemu spovedniku.

Premišljaj večkrat sledeče beséde na grobu svojega prijatelja ali svoje prijateljice.

1. Tukaj, o človek! tu se uči, kaj si! Tukaj se uči, kaj je naše življenje! Truga iz desek ino mertvečko oblačilo nam od vsega našega premoženja ostane.

2. Zdaj je toti ubog, oni pak bogat, v grobu bomo vsi enaki. Ogiblji se napuha ino gizdosti, ako si gospod ali hlapec.

3. Kdo vé, kako skoro Bog tudi tebe v jamo pokliče, Gospod življenja ino smerti!? — Zato bodi vseli na smert ino večnost pripravljen!

4. Gospod! vsmili se, kadar se nekda sodnik célega svetá prikažeš! Tvoji hočemo biti, vékoma tvoji, živi ino mertvi.

5. Pravični Bog! pred tvojo sodbo mora ves svét! vpričo njega boš tudi meni

prisodil, kar mi gre. Ti vidiš s svojega visokega prestola vse človečje otroke, odločiš vsakemu povračilo, pobožnemu ino gréšniku.

6. Gospod! uči me pri grobih pa neti. Kaj je življenje človekovo? Dim ino prazdnost na zemlji! Veliko je na pobožni smerti ležeče, še več na pobožnem življenji: ta misel imá moje serdce na tem grobu, k tebi, o Bog povzdignoti.

„Kdor je do konca stanoviten, bo zveličan.“ „Nieno oko še ni videlo, nieno uho ni čulo, v nienega človeka serdce še ni prišlo, kar je Bog tem pripravil, ki ga ljubijo.“

Sedem pribežališč.

1. Sama sveta Trojica. 2. Sveto Rešnje Telo. 3. Križani Jezus. 4. Mati božja. 5. Sveti angeli. 6. Svetniki božji. 7. Verne duše v čistilišči.

Litania od vdanosti v voljo božjo.

Gospod vsmili se nas! Kristus vsmili se nas! Gospod vsmili se nas!
 Bog Oča, Sin ino sveti Duh, na te zaupamo!
 Bog, naš naj boljši Oča, na te zaupamo!
 Vsemogočni ino sveti Bog, na te zaupamo!

O Bog, naš naj boljši prijatelj ino va-
rovnik,

O Bog, naš pomočnik ino tolažnik,
Kir vse neskončno modro ino ljubezni-
vo vladaš,

Kir ptice pod nebom rediš,

Kir cvetico na polji obláčiš,

Kir za vse, kar si ustvaril, skerbiš,

Kir véš, kaj je tvojim otrokom dobro
ino koristno,

Kir življenje vsakega človeka tako mo-
dro, kakor céli svét vladaš,

Od nezaupnosti v nadlogah,

Od nepoterpežljivosti v terpljenji,

Od toževanja ino gondranja soper tvoje
naj modréjše naredbe,

Od prevelikih skerbi za posvetno,

Od prevelikega zaupanja na bogatstvo ino
človečjo prijaznost,

V vseh rečeh ino dogodkih, izidi se volja
tvoja, o Bog!

V vseh okolšinah ino primérkih, izidi se
volja tvoja, o Bog!

V mojem stanu ino v moji službi, izidi se
volja tvoja, o Bog!

V mojih délih in opravilih, izidi se volja
tvoja, o Bog!

V mojem dejànji ino nehànji, izidi se volja
tvoja, o Bog!

na te zaupamo!

vari nas o Gosp.!

Pri mojem premoženji in iménji,
 Pri moji časti in oblasti,
 Pri mojem zdravji ino pri mojih močeh,
 Na mojem telesu ino na moji duši,
 V mojem življenji ino v moji smerti,
 Na meni ino na mojih ljudeh,
 Na vseh ljudeh in angelih,
 Na vseh stvareh svetá,
 Na vseh krajeh svetá,
 Ob vseh časih ino vékih,
 Na vse večne čase,
 Ako ravno se moje serdce soper stavi,
 Ako ravno je mojemu samoljubju ino ču-
 tenju soper,
 Le samo za voljo tebe ino tvojega do-
 padenja,
 S vsemi pravičnimi ino svetniki kličem:
 Z devičko Materjo Marioj kličem:
 Z Jezusom na Oljski gori kličem:
 O Jagne božje, ktero odjemlješ grehe svetá,
 zanesi nam o Jezus!
 O Jagne božje, ktero odjemlješ grehe svetá,
 usliši nas, o Jezus!
 O Jagne božje, ktero odjemlješ grehe svetá,
 vsmili se nas, o Gospod!
 Gospod, vsmili se i. t. d.
 Oča naš . . . Češčena si . . .

Litania v oživljenje učinjenih sklepov.

Gospod, vsmili se nas! Kristus, vsmili se nas!

Da se v molitvi ne raztrésamo,
Da nam nikdar serdce ne opade,
Da nikoli nepoterpljivi soper Boga ne mermramo,

Da nikoli hudega poželenja ne redimo,
Da nikoli svetà ino njegovih dobrot više ne počitamo, kakor tebe,

Da nikoli preveč ne govorimo,

Da nikogar ne ogovarjamo,

Da tebe, o Bog! nikdar ne kolnemo,

Da nikdar drugih v gréh ne napeljavamo,

Da nikdar tvoji sveti volji soper ne ravnamo,

Da nikdar kaj dobrega ne opustimo,

Od vse lekhomiselnosti,

Od vse samopašnosti ino svojevoljnosti,

Od vse prevzetnosti ino gizdosti,

Od vse mehkužnosti ino poželjivosti,

Od vse nepremišljenosti,

Od vse krivičnosti,

Od vse brezbožnosti,

Od vse vnemarnosti proti sveti veri,

Od vse nečistosti,

te prosimo, usliši nas! o Gospod! obvari nas, o Gospod!

Od vse jeze,
 Od vse nevošljivosti,
 Od vse požertnosti ino pijanščine,
 Od vse lenóbe,
 Od vsega vestnega spanja,
 Od vse prikupljivosti,
 Jezus, ti dobri pastir, vsmili se nas!
 Jezus, ti pravi tolažnik grešnikov,
 Jezus, ti zaupanje plahoserdčnih,
 Jezus, ti pravi dušni vrač,
 Jezus, ti gotova nadéja (upanje) spo-
 kornikov,
 Jezus, ti večna podpora nedolžnosti,
 Jezus, ti obstoječi živež pravice lačnim,
 Jezus, ti sladko plačilo serdčnih vojs-
 kovavcev,
 Jezus, ti edino pribežališče pokoro de-
 lajočih,
 Jezus ti vsemogočni sodnik,
 Jezus, ti naj slajši,
 V vojski s svetom, s hudobnimi ino nji-
 hovim posméhom,
 V boru s hudičem ino njegovimi po-
 močniki,
 Ob času znotrenje suhote,
 Ob času znotrenje zapuščenosti,
 V izkušnjavi proti veri na tvojo besédo,
 V izkušnjavi proti upanju na tvoje ob-
 ljube,

obvari nas o G.!

vsmili se nas

nezapusti nas, o Gos.!

V izkušnjavi proti ljubezni do tebe, ne zapusti nas, o Gospod!

V izkušnjah svojega spovednika, nezapusti nas, o Gospod!

O Jagne božje, i. t. d.

Gospod, vsmili se nas! Kristus, vsmili se nas!

Oča naš . . . Češčena si . . . Vera.

Litania od pokore.

Gospod, vsmili se nas! Kristus, vsmili se nas! Gospod, smili se nas!

Bog Oča nebeski, vsmili se nas!

Bog Sin, Odrešenik sveta, vsmili se nas!

Bog sveti Duh, vsmili se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog, vsmili se nas!

O Bog, kateri ne hočeš smerti grešnika,
temoč da bi se spokoril, ino več-
no živel,

O Bog, kateri svojo mogočnost ino do-
broto s vsmiljenim zanašanjem ska-
zuješ,

O Bog, kateri tako poterpljivo spreober-
nenja grešnikov čakaš,

O Bog, kateri grešnike tako ljubeznivo
k pokori vabiš,

O Bog, kateri kakor vsmiljen pastir svojo

vsmili se nas!

izgubljeno ovčico tako dolgo iščeš,
dokler je ne naideš,

O Bog, kateri se spreobrnjenega gréš-
nika bolj veseliš, kakor devet ino
devetdesetih pravičnih,

O Bog, dobrotljivi Oča, kateri svojega
zgubljenega sinu, kedar se vèrne, z
veseljem sprimeš,

O Bog, kateri si svojega edinorojenega
Sinú na svét poslal, da je terpel
in umerel za odpuščenje naših gré-
hov,

Da sèm grešil,

Da sèm tolikokrat ino tako hudo vé-
doma ino radovoljno grešil,

Da sèm z misljo, z besédoj, ino zdéli
grešil,

Da sèm z zamudoj in opušoj veliko do-
brih dél grešil,

Da sèm tvoje svete zapovedi tolikokrat
prestopil,

Da se tvoje strašne sodbe nésem bál,

Da se tvoje vsemogočnosti nésem bál,

Da na tvojo posodi navzočnost nésem
mislil,

Da sèm tvojo milost ino ljubezen tako
iz misli pušéal,

Da sèm rane ino bolésti tvojega ljubega

vsimili se nas!

nam je v sercei žal, o Gospodi!

Sinú Jezusa s svojimi gréhi tako re-
 koč ponávljal,
 Da sém ga nanovič križal,
 Da sém Tolažnika, svetega Duha s svo-
 jimi gréhi žalil,
 Da sém ga iz svojega serdca, ko je nje-
 gov tempelj, pregnal,
 Da sém se tvoje pravične kazni (štraj-
 fenge) na tem ino na onem svetu
 vréden storil,
 Ker sém tebe, svojega Stvarnika ino naj-
 boljšega Očeta razžalil,
 Ker sém tebe, svojega dobrotljivega Od-
 rešenika ino Zveličarja razžalil,
 Ker sém tebe, svojega Posvečevavca,
 pomočnika ino delivca vseh božjih
 milosti razžalil,
 Ker sém tebe, o moj Bug, kir si sam
 na sebi vse časti, hvale ino lju-
 bezni vréden, s svojimi gréhi raz-
 žalil,
 Ker sém tvojo milost ino ljubezen iz-
 gubil,
 S tako sveto ljubeznjo ino priserdčno ža-
 lostjo, ko sta jo iméla sveti Peter ino sveta
 Magdalena, želimo obžalovati svoje
 gréhe!
 S tako grenko žalostjo, s kakoršnjo so vsi

nam je v serdci žal, o Gos.! zato nam je žal, da smo grešili!

sveti spokorniki svoje gréhe obžalovali, želimo obžalovati svoje gréhe!

S takim čertenjem naj menjšega gréha, ko je iméla presveta Devica Maria, želimo obžalovati svoje gréhe!

S takim žalostnim serdцем, kakor je Jezus na Oljski gori naše gréhe obžaloval, želimo obžalovati svoje gréhe!

Jaz ubogi gréšni človek,

Da mi odpustiš,

Da mi zanesesh,

Da me k pravi pokori spraviš,

Da mi s svojo milostjo pomagaš, da bi vréden sad pokore prinesel,

Da bi starega človeka slekel, ino novega oblekel v pravici ino pravi svetosti,

Da bi se vsemu pregréšnemu posvetnemu veselju odpovedal,

Da bi zanapréd zmirom v tvojem strahu živel,

Da bi se zanapred vseh slabih priložnosti prav skerbno varovati zamogel,

Da bi svojo hudobno voljo ukrotil ino tvoji sveti postavi podvergel,

Da bi svoje meso z gréhi ino željami vred križal,

te prosimo, usliši nas o Gospodi!

Da bi zanapréd bolj želel, tebi služiti,
 kakor svétu dopasti,
 Da bi na govorjenje ino posmehovanje
 posvetnih ljudi nikoli nič ne poslušal,
 Da bi zamogel s popolno ljubeznjo do
 tebe obilno čtevalo svojih gréhov
 zakriti,
 Da bi zmirom s strahom ino s terpetom
 délo svojega zveličanja opravljal,
 Da bi v pokori do konca zvést ino stanoviten ostal,
 Da bi nekdá po poti resnične ino stanovitne
 pokore v nebèsa prišel,
 O Jagne božje, i. t. d.
 Kristus sliši nas! . . . Oča naš . . . Češ-
 čena si . . .

te prosimo, usliši nas o Gospod!

XVIII. Pobožnosti za bolne in umirajoče.

Nauk za bolnike.

1. Spomni se, ljubi moj kerstjan! da po uku božjega Zveličarja, brez volje nebeskega Očeta, nien vlas s tvoje glave ne pade, ino da ti tedaj le tudi njegova sveta volja, bolézen, ko si v njej,

pošlje. Ker pak Bog, naj dobrotljivši Oča, v vsem le tvoje prave sreče išče, za to tudi pri ti tvoji bolezní nič druga v misli ne ima, kakor tvojo srečo. Sprimi jo tedaj s popolno vdanostjo v njegovo voljo božjo, in ako te v časih tvoje trupelske bolečine v nepoterpežljivost napeljavajo ino te tako ob obilno zasluženje, ko si ga po poterpljivosti lahko nabiraš, pripraviti hočejo; si terpečega Jezusa na Oljski gori pred oči postavi ino reci ž njim vred: Gospod ne moja volja se izidi, temoč tvoja!

2. Božji Zveličar je iz ljubezni do tebe toliko strašnih mók (marter) prestal; ali bi ne imél tudi ti kaj iz ljubezni do njega terpeti?

3. Sveti Ambrozij pravi, da je telesno bolénzen zazdravljanje duše; ino sveti Gregorij: bolniki imajo premisliti, koliko drag dar da je trupelska bolezen, ker, če se z voljo terpi, po gréhlih zaslužene časne kazni (štrajfenge) izbriše, ino mnogega hudega obaruje. Bolénzi so dostikrat šibe zavoljo naših grehov, s kterimi Bog nič drugo ne hoče, kakor nas poboljšati. M-raš se tedaj na svoje učinjene gréhe spominati, svoje bolečine z veselo poterpljivostjo prenašati, vrédno pokoro délati, ino tega nasledovati, ko je rekel: „Gospodov serd hočem nositi, ker sem ga razžalil,“ (Mih. 7. 9.) Vsej je ležej, tukaj z boleznimi, kakor na onem svetu s terpljenjem v čistilišči popravljati.

4. V bolezní si veliko bliže Boga, kakor druge krati, ino mu svojo ljubezen lahko daleč bolj na znanje davaš. Če si iz železa, bo te ogenj bolezní erje očistil; če si zlato, boš se lepše svetil. Mnogo tisoč (jezer, taužent) se jih je v kakí bolezní spreobernolo, kterim bi drugači ne bilo na misel prišlo, se k Bogu obertoti.

5. Tvoja dolžnost je sicer, od vráča predpisane zdravila (léke) jemati; vse svoje zaupanje pak moraš vémdar na Boga staviti, kateri naj bolje vé, če si bolezen ali zdravje k zveličanju. Ne toži se ino ne mermraj zavoljo bridkih zdravil, ino ne serdi z nevoljnostjo svojega strežnika, ker je jegovo teroljenje s toboj brez tega užè veliko.

6. Ker je sleherna bolezen lahko zadnja tvojega življenja, iméj skerb, da še se ob pravem času s prijemoj svetih sakramentov napot v večnost vrédno pripraviš. Žalostna izkušnja, da je užè toliko, kateri so v svojih boleznih to prijemo od dne do dne odlagali, takih brez nje umerlo, ti bodi v dober nauk, da si svojega zveličanja ne zaigraš. Oj ne verimi, da bi moral, ako se ti sveto poslednje olje podeli, užè zavoljo tega umreti; zakaj Cirkva uči, da se po tem sakramentu v časih telesno zdravje zadobi, če je k dušnemu zveličanju.

7. Ko si si po prijemi svetih sakramentov svojo dušo v red spravil, tako tudi učini poslednjo postavno razporoko (testament), ali svojo zadnjo voljo zastran svojega časnega imétka, kateri je, ako ni očitne razporoke, velikokrat izvirek naj večših prepirov ino sovražtv. Verni vse tuje blago, vès učinjeni kvar popravi, spravi se s svojimi sovražniki da ne bo kde človečko prekletje za toboj šlo do božjega sodnega stola. — Ker pak imaš za sam sebe naj bolje skerbeti, ne pozabij v svoji razporoki na cirkvo ino na uboge, da tvoja duša po smerti po pobožni molitvi skoro božjemu gledanju pride.

8. Ogiblji se v bolezni nepotrébnihih pogovorov o posvetnih rečéh; poglej pogosto na križanega Jezusa; obudi večkrat serdčne pobožne vzdih-

ljeje; beri tè pak tè v kakih duhovnih bukvih, ali si daj iz njih prebirati; moli litanio od terpljenja in umrenja Jezusa Kristusa, sveti rožni kranec, psalme od pokore i. t. d.

Nauk, kako bolnike ob'skovati ino njim streči.

„Naj ti ne merzi,“ pravi modri Sirah: „bolnike obiskovati; kajti tako boš se v ljubezni uterdil.“ (7. 35) Dalje piše sv. Ambrozij: „Za terpečega je velika tolažba, če koga pri sebi imà,“ ino k temu še sv. Bernard pristavi: „Pomagaj svojemu bolnemu bratu s tako vsmilečnim serdцем, kakor si želiš, da bi se tebi pomagalo, kedar zbolíš.“

2. Ako si bolnemu iz dobrega namena na pomoč, si enak vsmilečnem Samarjanu, kateri je ranjenemu olje ino vino v rane vlijil; Jezus Kristus vzeme to celo za delo ljubezni, ktero si njemu samemu skazal ino bo ti na veliki sodni den rekel: „Pridi, o blagoslovljena duša! ino posedi moje kraljevstvo; zakaj jaz sèm bil bolen, ino ti si me obiskaval i. t. d. Kar si naj menjšemu med mojimi storil, si meni samemu storil.“ Ali še véš za lepše nagihe, kakor so ti, da si prizadévaš, bolnike obiskovati ino jim pomagati?

3. Skerbi, da se ob pravem času učen vrač (zdravnik) pokliče, ino davaj bolnemu po predpisu odločene zdravila. Ne delaj mu prevelikega upanja, da bo še se zazdravil, ino tudi ga s smertjo ne plaši. Eno ali drugo lahko pri večih stori, da si ali svoje vesti v red ne spravijo, ali da prestrašeni naglo umrejo.

4. Opomni bolnika, da se po prijemi svetih sakramentev še o pravem času na smert pripravi. Ne govori mu veliko o posvetnih rečeh, temoč mu s pogovori od Boga ino dušnega zveličanja njegovega duha krépi ino mu za to v časih kaj iz duhovnih bukv beri, posebno od Kristusovega terpljenja. Ne dopusti osobam blizo njega, s kterimi je popréd v nečistosti ali v sovražtvi živel, da se njegovo serdce ob njihovem pogledu k gréhu ne podraži.

5. Zadnjič iméj skerb, da bodo v hiši sledeče reči: 1. Duhovna kniga; 2. Podoba križanega Jezusa, 3. Blagoslovljena voda, 4. Mertvečka sveča.

Nauk za umirajoče.

1. Védi, moj kerstjan! da bo hudi duh, ko bo tvoja smertna ura prišla, vse svoje zvijàče ino záleze podvojil, da bi tvoja dušo v svojo oblast dobil ino k temu imà dva pomočka! Pervo, da si prizadáva, tebe v sveti veri zmotiti, ino drugo: da ti tvoje upanje podbije.

2. Da se zmotnjam svete vere obraniš, je nič dalje ne preiskuj, temoč večkrat beséde ponovi: „Verujem vse, kar sveta rimska, kerščanskokatolíška Cirkva veruje, v tej veri hočem živeti in umreti!“

3. Izkušnjave soper upanje so troje. Hudi duh bo te ali pačil, da so tvoje spovedi nevredne bile, ali da ne imaš nikakega vsmiljenja upati, ali on bo te k prederznemu zaupanju na tvoje dobre dela pripravljaj. Kar izkušnjave soper spovedi tiče, razodeni spovedniku, kaj ti kako skerb déla, ino se po njegovi besedi upokoji, ker jo imaš toliko v časti iméti, kakor besédo Jezusa Kristusa sa-

mega. Pri izkušnjavah nezaupnosti do božjega vsmiljenja se spomni, da Gospod potertega ino ponižanega serdca ne zaverže, da tisti, kateri na nje-ga zaupa, k sramoti ne postane, da nam ob hipu, ob katerem svoje grehe objočemo ino se k njemu vernemo, z veseljem vse odpusti. Pravi si mnogo-krat, če ne z usti, pak vsej v serdci: „Moj Bog! v zaupanji na zasluženje Jezusa upam popolno odpuščenje svojih gréhov. Terdi v meni o Bog! to zaupanje, da v njem umrem ino se zveličam!“ Izkušnjave k prederznemu zaupanju na svoje dobre dela boš naj bolje tako premagal, če se res-nic spomniš, da človek naimer ne ve, ali je lju-bezni ali serda vreden, ino da smo, če tudi vse storimo, le malo pridni hlapci.“

4. Obudi večkrat v serdci vero, upanje, lju-bezen ino kès (grivengo) nad svojimi grehi, re-koč: Gospod! verujem na tebe, ljubim te č rez vse; žal so mi moji grehi in upam, da mi je za-voljo zasluženja Jezusa Kristusa odpustiš. Vsak človek je za svojega zveličanja voljo dolžen po-polno ljubezen do Boga ino popotni ljubezen do Boga ino popolni kès nad svojimi grehi na svoji smertni postelji obujati.

5. Jemlji večkrat sveti križ, na ktere-ga je smertni odpustek podeljen, v roko, pritiskaj ga k ustom ljubi ga (kušuj) pobožno, ino kliči s celo posebnim otročjim zaupanjem prečisto Devico Ma-rrio v pomoč, ktera je za Bogom naše prvo pri-bežališče ino ktere še nikdar nikdo ni zastonj kli-cal, ino svetega Jožefa.

Molitve za bolne in umirajoče.

Molitva za vdanost v božjo voljo.

Dobrotljivi ino vsmiljeni Jezus! pridi mi na pomoč v moji bolezni ino prinesi za me svojemu nebeskemu Očetu svoje terpljenje in umrenje v dar. Naj milši Jezus! moja nadéja ino zaupanje, na zasluge tvoje smerti se vès zanesem; svojo dušo pogrozim v tvojih pet svetih ran. Naj ljubeznivši Jezus! daj, da s poterpežljivostjo ino popolno vdanostjo v tvojo sveto voljo vse težave svoje bolezni poterpim, da ti zmirom bolje prijeten postájam, ino dodéli, da bo tvoje sveto Rešnje Telo ino tvoja sveta Rešnja Kri moj poslednji živež, tvoje sveto terpljenje moja poslédnja misel. Naj dobrotljivejši Jezus! tvoj sveti križ hočem z ljubeznjo objeti, da mi bo moja bramba proti vsem navalam (napadom) hudega duha. V tvoje roke izročim svojega duha. Vsmili se me v moji smertni uri.

O Jezus! tebi živim. O Jezus! tebi umrem. O Jezus! tvoj sèm živ ino mertev.

O Maria! Mati milosti! Mati vsmiljenja! varuj me pred hudim duhom, ino ne zapusti me ob uri mojega ločenja.

Sveti Jožef! rednik Jezusa! Ženin Marie! ti zvésti pomočnik v sili! pridi mi tudi v zadnji vojski na pomoč!

Sveta zarota za smertno uro.

Od s. v. Alfonsa Liguor.

Moj Bog! ker je moja smert gotova ino za njo ne vém, keda bo prišla, pak se hočem uže dnes na njo pripraviti. Zarotim se tedaj, da vse verujem, kar sveta katolska Cirkva veruje; ino celo posebno skrivnost same svete Trojice, včlovečenje, smert ino vstaneenje Jezusa Kristusa, na nebesa ino pekel, ker si ti vse te resnice razodel, ino si ti sam večna resnica. Jezero (tisoč, taužent) krat sém si pekel zaslužil, pak od tvoje neskončne dobrote upam, da mi zavoljo zasluženja Jezusa Kristusa moje grehe odpustiš, mi milost stanovitnosti podeliš, ino me vzemeš v sveti raj.

Zarotim se, da te črez vse ljubim, ker si neskončno dober, ino za te ljubézni voljo, ko jo do tebe imam, objokujem vse razžalje, ko sém ti je učinil; ino sklenem, raji naj hujšo smert prestati, kakor tebe še enkrat razžaliti.

Zahvalim te, o moj Jezus! za vse bolečine, ktere si ti iz ljubezni do mene pre-

stal. Zahvalim te za vso vsmilečnost, ko si jo že meni nevrédnemu skazal. Dobro se mi zdi, o Jezus! da si ti tako neskončno milostljiv ino si druga ne želim, kakor da bi te s vsemi izvoljenimi vékoma ljubiti mogel. Zarotim se, da iz ljubezni do tebe, o moj Jezus! vsem, kateri so me kedaj razžalili, iz serdca odpustim, ino te prosim, da bi se tebi račilo (hotelo), njim vse dobro skazovati. Zarotim se, da hočem, dokler še živim, ino pred svojo smertjo, svete sakramente prijemati, in obljubim namen, da hočem užè zdaj sveto odvezo svojih gréhov prijeti, ako bi v smertni uri ne mogel, za njo prositi. Smert ino vse težave, ko so ž njoj združéne, voljno sprimem, ino je z bolečinami ino smertjo Jezusa na križu sklenem.

Preljubezniva Mati Maria! pomagaj mi, izvlasti ob uri moje smerti, ino tudi zdaj, da v stanu milosti ostanem. Ti si moje upanje; pod tvojim varstvom hočem živeti in umreti.

Sveti Jožef, sveti verhangel Mihael ino moj sveti angel varuh! o nikar me ne zapustite v mojem smertnem boru (boju)! Zavoljo tvoje drage, na križu prelite Kervi, upam, o moj Jezus! v tvoji milosti ino ljubezni umréti. Svojo dušo izročim v tvoje

svete roke, ktere si si z žreblji prevertati dal, da bi mene zveličal. Usliši, o vsmiljeni Jezus! mojo otročko molitvo ino mi milost dodeli, da te po svoji smerti v nebesih s vsemi angeli ino svetniki večno hvalim, častim ino ljubim. Amen.

Duhovna razporoka (testament.)

V imeni Boga † Očeta, ino † Sina ino svetega † Duha. Amen.

Jaz poročim svojo dušo Bogu, svojemu Stvarniku, ino svoje telo zemlji iz ktere je vzeto. — Iz svoje proste volje zapustim vse veselosti tega življenja ino vse pozemeljske reči. Vse gréhe obžalujem iz célega serdca. Zaveržem jè ino čertim, ker tebi, o naj ljubeznivejši Bog! merzè. — Iz ljubezni do tebe, o Bog! odpustim vsem svojim sovražnikom iz globočine svojega serdca. Želim ino prosim jim vsega dobrega. Verujem na troedinega Boga, Očeta, Sina ino svetega Duha! svojega Stvarnika, Odrešenika ino Posvečávca; svojega neskončno mogočnega, dobrotljivega ino modrega Boga ino Gospoda. Vse terdno verujem, kar mi prava katolška Cirkva verovati veli. Zanesljivo upam od božje dobrote odpušćenje vseh svojih gréhov, milost k dobremu ino

večno življenje. Ljubim svojega Boga iz célega serdca, iz céle duše, in iz vseh moči. Podveržem se vès ino popolnoma naj svetéjši, naj modréjši, naj ljubeznivéjši ino moljenja naj vrednejši volji božji. Pripravljen sèm, od tebe, o Bog! vse prijeti; — bolezen ali zdravje; življenje ali smert; tvoja naj svetéjša volja se nad menoj izide! Am.

Svoje telo ino svojo dušo priporočim prošnji blažene Device Marie, ljube moje Matere, svetega Jožefa, svete Barbare, svete Katarine Sienske, svetega Franciska, svete Ane ino svojega svetega godovnika I., svojega svetega angela varuha ino vseh svetnikov, ktere zdaj ponižno prosim, da bi mi pomagali ob uri moje smerti. — Moje zadnje beséde bodijo: „Jezus, Maria, Jožef! v vaših rokah hočem živeti in umréti.“ — Če ne bodo moje usta teh beséd izreči mogle, je pak moje serdce izreči. Ker bom pak ob svoji smertni uri moreda ob pamet, pak je hočem zdaj za ono imenitno dobo, ino sicer kolikor naj bolj morem ponižno, goréče ino spočtljivo izreči: „Jezus, Maria, Jožef! v tvoje roke izročim svojega duha, svoje serdce ino svoje telo. O Bog! bodi meni ubogemu gréšniku milostljiv ino vsmiljen! Amen! Amen!“

Molitva za srečno smert.

(Poglej tudi stran 205.)

O veliki Bog! vsak pretékajoči den mi oznanjúje, da na ti zemlji ne bom ostal, ampak da proti grobu ino pred tvoj sodni stol hitim. Skoro, oj skoro bom tvojo besedo zaslišal, ktera vso mojo večnost odloči. Trepečem, ko na to pomislim. O moj Oča! ne daj mi, nepripravljenemu umreti. Ne pusti mi v življenji nikdar pozabiti, da mora kerščanski živeti, kdor hoče srečno umreti. Tolaži me ob moji smerti, kakor si svojo ljubo Mater ino svojega ljubljeneega učenca Johaneza potolažil, krépi me, kakor si svojega aposteljna Petra ino svojo službenico Barbaro pokrépil, pridi k moji smertni postelji, in obari me nedopovedljive nesreče, da bi jaz brez prijeme svetega obhajila ino svetegá olja ti svét zapustiti moral. Pomagaj mi, da bojo moje zadnje besede: Jezus, Maria ino Jožef! ino da tako vesel svojega duha v tvoje roke izročim ino v tebi mirno umrem. Amen.

Kadar se ob umiranji (pojemanji, v cug) zvoní.

Zdaj se užè drugoč eden mojih bratov s smertjo bori (umira). O moj Oča! daj mu

v veri v tebe, v upanji na tebe ino v ljubezni do tebe umreti. — Tudi mene bo versta zadela. Daj mi o Bog! tako živeti, kakor si bom nekda želel, da bi bil živel. — O Gospod Jezus! po svojih smertnih težavah ino po svoji smerti podeli tudi meni srečno smertno uro. Amen.

Molitva za bolnika.

V zaupanji na tvojo obljubo, o Jezus! ko si jo svojim apostelnom dal: Vse, za kar boste Očeta v mojem imeni prosili, vam bo dal; molim dnes za bolnega (bolno) I., ino te ponižno prosim, da mu v terpljenji poterpežljivost podeliti, njegovo vero pomnožiti, njegovo upanje poterčiti, ino njegovo ljubezen do tebe vnéti račiš (hočesh), da mu bo ta bolezen v dušno zdravje, ino da se on, ako je tvoja sveta volja tudi na telesi drugoč zazdravi, da bo na ti zemlji še več dobrega učiniti, za svoje gréhe popolnoma zadostiti, ino nekda, bogat dobrih dél v tvoj raj vniti mogel, kateri je za te gotov, kateri v tvoji sveti službi do konca obstoje. Amen.

(Kadar duhovnika sreteš, kateri s svetim Rešnjim Telesem k bolniku gredo, ponižno poklekni, udari spočtljivo na svoje persi ino reci: „Vsmili

se, o Jezus! mene ino bolnika ko zdaj k njemu prideš, da se na telesi ino duši zazdraviva. Am.)“

Molitva za bolnega očeta ali za bolno mater.

O ljubi Oča dobrih otrok! z otročjim zaupanjem se dnes k prestolu tvoje milosti približam, za svojega bolnega očeta (bolno mater) prosit. Ozri se dol na njegovo (njeno) bolno posteljo, ino polehčaj njegove bolečine, potolaži ga v njegovi žalosti, daj mu popolnoma vdanemu, tvojo voljo terpeti, ino mu dodeli skoro drugoč zdravje. Ne daj mi osiroteti, ampak mi ga vsej dotle pusti za svojega namestnika, dokler tebe prav ne spoznam ino Jezusa Kristusa, kterega si poslal; za to te prosim po ravno tem Jezusu Kristusu, Gospodi našem. Amen.

Molitva za bolnega brata ali za bolno sestro.

Dnes, o moj Bog! pridem z žalostnim serdcem k tebi, te za tvojo mogočno pomoč prosit. Kterega ti, o moj Oča! ljubiš, ino kterega jaz posebno ljubim, moj brat (moja sestra) je bolen. Vsmili se ga (nje), daj mu v bolezni poterpežljivost ino popol-

no vdanost v tvojo sveto voljo; daj mu skoro drugoč ljubo zdravje. S pravim serdčnim veseljem hočeva teda vkuper tebe v tvoji hiši zahvaliti, ino si vse svoje živi dni prizadévati, dragi čas po tvoji sveti volji obračati, da nekda zaslug bogata na tvoje poklicanje vesela greva ino se vdeleživa večnega veselja s tvojim Sinom ino svetim Duhom. Amen.

Molitva bolnika.

Moj Bog! ti si mi to ljubezen poslal. Ti me vidiš, véš za moje terpljenje; ja, tvoja ljubezen tudi zdaj nad menoj čuje. Te težave si mi le iz same ljubezni poslal, da preminljivost vsega pozemeljskega prav spoznam, ino svoje serdce k tebi, o večna ljubezen, vzdignem.

Koliko vse drugači se mi zdaj svét zdi, kakor v zdravih dneh! Kaj mi pomagajo vse pozemeljske veselosti! One mi zdravja ne morejo dati. — Zdaj si moram mnogo želj ino dél spočitati, s kterimi sem se v zdravih dneh nepremišljeno pregrešil. Moja vest glasno govori, ino moja sila me k molitvi žene.

Ja, jaz spoznam, da me je tvoja ljubezen, o Bog! na bolno posteljo položila. Kaj

bi li iz mene bilo, ako bi neprenehama v posvetno raztresen v nemar živel! Jaz bi bil umerel, ino bi še morebiti eno samo krat ne bil prav na smert mislil! Po tej bolezni pak me učiš vse posvetne dobrote iz misli pustiti ino svoji duši za večno zveličanje skrbeti.

Zahvalim te ljubi nebeski Oča! za tvojo ljubezen ino ne bom gondral soper tvojo naredbo, temoč se veselil, da iz ljubezni do tebe terpeti smèm. Vsej sém uže toliko zdravih dni iz tvoje dobrotljive roke prijel, zakaj bi tedaj tudi bolnih dni hvaležno ne prijel: Ne hočem reci: ne morem moliti; vsej lahko na tebe mislim, si lahko terpljenje tvojega Sinú pred oči stavim, po izgledu svojega Zveličarja lahko s tiho poterpljivostjo terpim ino se tebi darujem.

To je tebi prijetno, če se z otročkim zaupanjem v tvojo naredbo voljno vdam, ino to hočem tudi storiti. Tvoja vsmilečnost čuje nad menoj, ino če moja molitva od bolne postelje k tebi gor gre, pride tudi tvoja pomoč k meni dol.

Daj mi svojo milost, da te dni tvojega obiskanja k tvoji časti, ino k svojemu zveličanju prebijem.

Molitva k svetim štirinajstim pomočnikom.

Ne pahni me spred sebe, o Gospod! ker se v zaupanju na prošnjo svetih štirinajstih pomočnikov: Sv. sv. Jurja, Blaža, Vita, Dionizja, Ahacija, Euštahja, Margarete, Barbare, Iljna, Katarine, Kristofa, Erazma, Pantaleona, Ciriaka, k tebi približam ino podeli mi pomoč v moji preveliki težavi. Gospod! k komu li imam iti, če ne k tebi, kateremu ni nič nemogoče; za čegavo prošnjo se imâm bolj upinati, ako ne za prošnjo teh, katerih velike pomoči si jih je uže toliko izkusilo? Upam teda, da naše molitve ne boš preslišal; za to te prosim po Jezusu Kristusu, Gospodi našem. Amen.

Molitva za zdravje.

Moj Bog in Oča! poglej me na moji težavni postelji, ino se me vsmili. Odpusti mi ponižno prošnjo mojega serdca ino mi skoro drugoč zdravje mojega telesa podeli. Vsej ti rad hočem s spokornim življenjem še dalje na zemlji služiti, se večnega plačila vrednéji delati ino s tvojo milostjo prave zaklade (šacé) nabirati; kajti do zdaj še nêsem veliko storil, kar bi me pred tvojim sodnim stolom zagovoriti in oteti moglo.

Usliši tedaj prošnje mojih ljudi ino vzdehe mojega žalostnega serdca ino daj mi skoro drugoč zdravemu v tvoji sveti hiši ti služiti ino te z mojimi brati hvaliti. Pak ne kakor jaz hočem, ampak kakor ti hočeš. Za to te prosim po Jezusu Kristusu, Gospodi našem. Amen.

Molitva za poterpežljivost.

Z otročkim zaupanjem kličem tebe, o Bog! v svoji sili, ino te vsmiljenja prosim. Ti veš, koliko se imám z nepoterpežljivostjo upirati, ino kolikokrat sém od nje premagan! O Jezus! ti veš, koliko sem slab, ino kako lahko se v nevoljevanje ino toževanje, v žalost ino neupnost spustim.

Naj milši Zveličar! daj mi moč, tvoj izgled nasledovati. Ti si bil vès vdan v voljo nebeskega Oče; brez gondranja, brez togovanja, voljno si terpel naj groznejše móke. Oh daj mi moč, to bolezen iz ljubezni do tebe poterpljivo prebiti; — krepim me, da z vdanjem tvoje pomoči čakam ino se v premišljanji tvojega terpljenja podbujam, za toboj svoj križ nesti, kir si za me križ na Golgato nesel.

Iz ljubezni do tebe, o Jezus! hočem poterpljivo terpeti, ino kadar nepoterpežljivost

vstaja, hočem kmalu k tvojim svetim ranam pribéžati, ino ti svoje serdce v dar primesti, da v tvoji ljubezni ostanem ino se nanovič okrepčam.

Vsej pak zadnjič vse terpljenje preložiš ino daš premagavcu, stanovitnemu terpinu venec večnega življenja! O koliko se radujem, če tá mislim, kder ti vse solze z naših oči obrišeš, ino terpljenje tega časa z večnim zveličanjem premeniš! V poterpljivosti boste svoje duše posedli, govori večna resnica. — Ja! poterpežljivo hočem tudi jaz terpeti, da moja duša ondi v posest večnega veselja pride.

Poterpežljiv hočem ostati, zakaj tako je dobro ino zveličavno. Gospod! daj mi svojo milost, ino ne zapusti svojega ohablega otroka. Večno hočem tvoj biti, živ ino mrtev. Amen.

Molitva za polehčanje bolečin.

„Oj ogledjte na se, ako je še ktera bolečina, kakor je moja! Zakaj je mojega terpljenja toliko?“ — Tako bi jaz z Davidom togoval, vsemogočni, dobrotljivi Bog in Oča! Noč ino den terpim ino sem zapuščen, brez tolaža, brez pomoči. Večkrat bi klical: „Moj Bog! moj Bog! zakaj si me za-

pustil? Tolikokrat si me uslišal, ino zdaj bi moja molitva več k tebi ne prišla?“

Tako brez tolaža je moje serdce ino tako otožna je moja duša. Dobri Oča! jaz ne hočem toževati, ne hočem mermrati super tvojo naredbo; ali pak v svoji hudi sili kričim k tebi: Vsmili se me! — V zaupanju na tvoje vsmiljenje, s zanašanjem na svojega Jezusa, te prosim, vsmili se me ino mi moje bolečine polegati. — Vsej je tebi vse mogoče, vsej ti zamoreš ino hočeš pomagati, vsej si poln ljubezni ino vsmiljenja. Polehčaj, potolaži mojo bolečino, da z nepoterpežljivostjo tebe, o nebeski Oča! ne razžalim.

Vsej tvoj Sin pravi: „Za kar boste Očeta v mojem imeni prosili, to bo vam dal.“ Glej, oj ljubi Oča! v Jezusovem imeni te prosim, usliši me ino mi mojo težavo polegati.

Pak vemdar vse iz ljubezni do tebe, zgodi se tvoja naj svetejša volja! Le moji duši zanesi, ino me v ti stiski okrepi.

Sveti Bog! Pravični Bog! vsmili se me. Amen.

Molitva bolnika k prečisti Devici Marii.

V dneh, v katerih tako čisto spoznam, da me vsega le milost božja derži, v katerih

si tako goreče želim, da bi nebesa ino zemlja za me prosile, se za Bogom k tebi, devička Mati, sveta Maria, obrnem! Vsej si ti milosti polna, je Gospod s toboj, si tolažnica žalostnih, pribežališče gréšnikov, zagovornica umirajočih. Oberni, o Mati božja, svoje milostljive oči na mene ubogega gréšnika, in usliši mojo molitvo. Vsej sèm tudi jaz eden tvojih otrok, ktere ti je moj umirajoči Zveličar priporočil. — Z zaupanjem otroka te kličem za tvojo prošnjo; ne zaverzi moje molitve v moji grozni sili, ino se mi kakor ljuba Mati skaži! Izprosi mi od Boga milost, da me terdna vera na odpusčenje mojih gréhov vse neupnosti obaruje; da me upanje na vstajenje telesa ob uri žalosti potolaži, ino da mi goreča ljubezen božja hip umiranja prijeten ino vésel učini. Prosi Boga za me, da mi milost podeli, da v svoji bolezni poterpljiv, krotek ino vès v njegovo voljo vdan ostanem. Ino po tej nevolji nam pokaži Jezusa, blagoslovljeni sad svojega telesa, kteri z Bogom Očetom ino svetim Duhom živi ino kraljuje na vékoma. Am.

I z r o k a.

O Jezus, moj Odrešenik! s hvaležnim srcdem premišlujem tvoje rane ino bole-

čine. Kako si križ objel ino se na njega položil, da so te za roke ino noge pribili, kako so te ostri žreblji prederli ino so križ vzdignoli, da si med nebom ino zemljoj visel kakor velikonočno Jagne, katero je za grèhe svetà zaklano bilo.

Božji Zveličar! tako popolnoma vdan v voljo tvojega nebeskega Očeta, kakor ti, bi tudi jaz rad tvojo voljo dopolnil ino ves tvoj bil.

Ti poznaš moje serdce, to slabo serdce; ti veš, kako mi je žal, da sèm te kadaj razžalil. Ne strahuj me po svoji pravičnosti, ker si poln ljubezni ino milosti. O poglej tedaj milostljivo na mene, in odpusti mi moje grèhe, in izbriši moj dolg.

Tebi priporočim svojo dušo, tebi v dar dam vsak še ostali hip svojega življenja, vsako bolečino, vsako terpljenje. — Tebi v dar dam svojo dušo ino svoje telo ino želim iz ljubezni do tebe živeti in umreti.

V tebe verújem, o Bog! kir si trojni v osobah in edini v bitji.

V imeni presvete Trojice želim v sveti katolški veri živeti in umreti.

Na tebe upam, vsmilečni Bog! Po zaslugah svojega Zveličarja upam odpuščenje svojih gréhov ino večno življenje doseči,

ino v tem terdnem upanju ino zaupanji na svojega Jezusa hočem živeti in umreti.

Tebi, naj svetejši Oča! so vsi moji grehi znani, ino jaz spoznam, da sèm kakor velik gréšnik tvoje ljubezni nevréden. Čer-tim pak vsak gréh ino se ga serdčno keš-šem, ker je naj vekša nehvaležnost proti tebi. — Od sega dob ti obljubim, raji u-mreti, kakor še enkrat grešiti. — Le nie-nega gréha več! — V totem kèsu ino skle-pu hočem živeti in umreti. Amen.

Vzdehi bolnika.

Bolnik ne more lahko, kakor se večkrat na-godi, celih molitvic opravljati; pak k Bogu lahko večkrat vzdehne, ino Bog sprime te vzdehe za molitvo.

Glej, moj Bog! kako reven v svoji po-stelji ležim, ino koliko za tvojo voljo terpim.

Moj život je poln bolečin ino moja du-ša polna žalosti; moj duh pak je gotov ino pripravljen, terpeti po tvoji božji volji.

V dar ti prinesem, o Jezus! svoje bo-lečine v čast bolečin, ktere si ti na križu prestal,

V tvojih pet svetih ran porinem vse svoje bolečine ino je sklenem s tvojim brid-kim terpljenjem.

Kakor si ti, o Jezus! vse svoje bolečine ino moke nebeskemu Očetu daroval, tako darujem tudi jaz vse svoje terpljenje nebeskemu Očetu.

Kakor si ti, o Jezus! vse svoje težave z naj vekšo poterpežljivostjo prestal, ravno tako hočem tudi jaz svojo bolezen z naj vekšo poterpežljivostjo prebiti.

Kakor si ti, o Jezus! svojega nebeskega Očeta za terpljenje zahvalil, ravno tako zahvalim tudi jaz svojega nebeskega Očeta za svojo bolezen.

Kakor si ti, o Jezus! svoje terpljenje v izbrisanje gréhov celega sveta sprijél, ravno tako hočem tudi jaz svoje terpljenje za svoje mnoge grehe sprijèti.

O nebeski Oča! bodi ti moje terpljenje prijetno, ino je sprimi v svojo naj večo čast.

O Jezus! združi moje terpljenje s svojim grenkim terpljenjem, ino je v dar pri-nesi nebeskemu Očetu v njegovo večno dopadenje.

O sveti Duh! dodéli mi svojo božjo milost, da to bolezen s poterpljenjem pre stojim.

O Mati božja! ktera si s svojim križanim Sinom toliko vsmiljenje iméla, iméj tudi z menoj, svojim ubogim otrokom, vsmiljenje.

O moj sveti angel varuh! čuj pri meni noč ino den, ino me ne zapusti v moji sili.

O vi svetniki božji, posebno vi moji sveti godovniki! prosite za me, da mi bo dobrotljivi Bog milostljiv ino vsmiljen.

Molitva pred poslednjim oljevanjem.

Dobrotljivi Gospod ino ljubeznivi Zveličar, Gospod Jezus Kristus! Ti si nam v tem sakramentu tolažno obljubo dal: Če je kdo med vami bolen, pozovi duhovnike Cirkve k sebi ino daj črez sebe moliti ino se pomazati z oljem, v Gospodovem imeni, ino vérna molitva bo bolniku pomagala; Gospod bo ga potolažil, ino če je v gréhih, se mu odpustè. (Jak. 5.)

Po tvoji neskončni dobroti, o Jezus! po kateri si ti sveti sakrament postavil, te zdaj prosim, da se ti rači, me mojih gréhov očistiti, v izkušnjavah okrepiti, ino mi srečen konec podeliti, ali če je za moje dušno zveličanje dobro, pervéjše zdravje ver-
noti. Tega te prosim po neskončnem zasluženji, kateri z Bogom Očetom ino svetim Duhom enaki Bog živiš ino kraljúješ na vse večne čase. Amen.

(Pri pomazanju vsakega petih počutkov prosi v serdci na tihem, da ti Bog gréhe odpusti, ko

si je s tem počutkom učinil, ino daruj za svoje gréhe ono Kristusovo terpljenje, ko je on s tem počutkom za tvoje grehe prestal.)

Molitva po poslednjem oljevanji.

Dobrotljivi Jezus! zdaj sèm toti sveti sakrament prijèl, ko si ga v tolažbo ino zveličanje bolnikov postavil. Zahvalim te za to krepko zdravilo svoje duše ino svojega trupla. Daj mi se učinkov (moči) tega svetega sakramenta užiti, na kterega svoje upanje ino zaupanje stavim. Amen.

Tolažila za bolnika.

Od svetega Franc. Sales.

1. Sprimi to težavo, od Boga ti poslano, tako, kakor da bi Jezusa Kristusa videl, kako ti on sam s svetega križa to bolečino nalaga ino v tvoje telo zasàja.

2. Misli si, kakor da bi tvoja postelja na svetem križu Jezusa samega bila, ino se skaži pripravljen, da hočeš v pogledu na njegove rane še več terpljenja prestati.

3. Prosi svojega Odrešenika, po zasluženji njegovega bridkega terpljenja, da vse tvoje bolečine v združenji s vsemi mokami, ko je je na svetem križu preterpel, sprime.

4. Zaroti se mu, da se nikar samo v to nevoljo rad vdaš, ampak da ti je ona sama, ti od tako očinske ino dobrotljive roke podana, celó ljuba ino zaželéna.

5. Kliči za njihovo prošnjo pri Bogu svete močence (marternike), ino vse mnoge služebnike ino služebnice božje, kateri zdaj nebeskega veselja uživajo, ker so na tem svétu pogréh tukaj Bogu v čast naj hujše móke poterpežljivo ino z zaupanjem na Boga prestali.

Molitva, kadar se smert bliža.

Naj svetéjši Oča! Tebi je moja poslédnja ura znana! Ti si konec mojemu terpljenju postavil, ino tega se veselim. Čast hvala ino slava bodi tebi, vsemogočni Bog! za neprečtete dobrote, ko si mi je v mojem življenji skazal, izvlasti pak te zahvalim za tvojega Sinú, mojega Odrešenika.

O Jezus! ti si moja nadéja (zaupanje), na tebe upam, tebe ljubim, v tvojih svetih ranah iščem tolaža ino varstva v svoji zadnji uri; pomnoži mojo vero; poterdi moje upanje; užgi mojo ljubezen. Tebi, o Gospod! darujem svojo dušo ino svoje telo.

Božji, sveti Duh! tolaži me, očisti ino posvéti mojo dušo, da smè pred Boga priti. Vpeljaj me v večno življenje.

O moja naj viša dobrota; želim si ločen ino vekoma pri tebi biti. — Naj čistějše, naj svetějše Bitje! ne glej na moje gréhe, temoč na Jezusa, kir je za me na križu umarel. Veseli se moja duša, tvoj Zveličar živi ino te po svoji smerti v večno življenje spravi. Raduj se, moja duša, ino zaupaj na Boga, kajti da je poln ljubezni; on te pogube otme ino k sebi v nebesa vzeme.

Sveta Maria! prosi za me zdaj in ob uri moje smerti. Sveti angel varuh, sveti kerstni godovnik ino vsi svetniki božji! prosite za me, da bo Bog moji duši milostljiv.

Sedem poslednjih besed našega Zveličarja na križu.

Krepka tolažba za umirajoče.

„Oča! odpusti jim, ker ne védo, kaj delajo.“

O ljubezen! ti moliš za svoje sovražnike. Jaz vsem rad odpustim, kateri so me kadaj razžalili. — Jezus! pusti svoji Kervi, svojemu umirajočemu Serdca za me pri Očeti vsmiljenja prositi. Oh, odpusti mi moje gréhe, ino ne poidi na sodbo s svejim služebnikom.

„Resnično ti povém: dnes boš z
menoj v raju.“

O vsmiljenje! kdo bi na tebe ne upal!
— tudi spokornemu razbojniku obljubiš ne-
beski raj! — Jezus! spomni se mene v svo-
jem kraljevstvu! Oh! v moji zadnji uri me
s svojimi milostnimi očmi poglej, da pravi
kès (grivingo) dobim ino srečno smert imam.
— Naj dobrotljivši Jezus! daj mi ob moji
smerti te tolažne beséde slišati: „dnes boš
pri meni v raju!“ —

„Glej svojega sinú; glej svojo
Mater.“

O neskončna dobrotà! ti daš ljubljene-
mu učencu tako Mater; Jezus! v moji smert-
ni težavi mi daj občutiti mogočno prošnjo
ino varstvo svoje blažene Matere! — Do-
deli mi, o ti naj milši Sin! otročko serd-
ce do Marie, da jo v življenji tako častim
ino ljubim, da bo za me prosila, ino se mi
mojo smertno uro kakor ljubezniva Mati
skazala.

„Moj Bog! Moj Bog! zakaj si me
zapustil!“

O božja pravičnost! ti prepustiš Jezusa
bolečinam ino smerti za gréhe svetà! Jezus!

v sili, v izkušnjah ino smertnih težavah me nikar ne zapusti, kadar me vès svét zapusti. — Vsmilečni Jezus! v konec grem, ako me ti zapustiš; ti sam si moje pribežališće! — Ne zapusti me — ob moji smerti! — Tolaži me — krépi me! — Skrij mojo otožno dušo v svoje rane, ino mi daj tu zveličanje naiti.

„Žejen sèm!“

O izobilje ljubezni! Tvoja ljubezniva žeja se s žolčem ino kisom pogasi! — ino ti si žejen zveličanja duš! — Jezus! svojo dušo ti izročim! — zveličaj jo po svojem terpljenji in umrenji! — Preljubi Jezus! obaruj me v moji smertni uri vse nepotrpjivosti ino vse nezaupnosti, — da iz ljubezni do tebe vse poterpim ino z gorečim poželenjem po tebi vzdihujem.

„Dopolnjeno je!“

O pokorščina! do svoje smerti na križu si Očino voljo dopolnil, Jezus! veliko delo našega Odrešenja si skoz svojo smert dokončal. — Večna hvala ti bodi! — moja ljubezen do smerti ti ima povračilo biti! — Neskončno ljubeznivi Jezus! — daj mi v tvoji milosti ino ljubezni svoje življenje do-

končati ino vse dopolniti, kar od mene hočeš, da z veseljem umrem.

„Oča! v tvoje roke izročim svojega Duha!“

O ljubezni polno zaupanje! tako si svojo naj svetjšo Dušo ljubezni svojega Oče pustil! — Jezus! v tvoje ranjene roke ktere si na križu razpél, da bi mene objél, izročim svojo ubogo dušo! — vzemi jo v naročaj svojega vsmiljenja oni posledni hipi — Umirajoči Jezus! s toboj hočem svoje življenje sklenoti z besédami: „Oča v tvoje roke izročim svojega duha!“ Jezus! v tvoji ljubezni umrem, da te bom hvalil ino ljubil vekoma. Amen.

Poslednje tolaženje za umirajoče.

Ako je več ljudi navzoči, imajo pokleknoti ino moliti, ino sicer v kaki bližnji sobi (hiši, cimiru) tudi na glas. Za umirajočega je velika težava, ako jih veliko okoli stoji ino še ga tudi prašajo: „Ali še me poznaš?“ Če pak za njega molijo, je to umirajočemu tolaž ino pomoč.

Kdor umirajočega tolaži (mu prigovarja), mora z rahlim glasom ino ne preveč na enkrat govoriti. Daj umirajočemu razpelo (križ) v roko ino govori:

Molim te, o pravi živi Bog! — Verujem v tebe, o večna resnica! upam na tebe, o

neskončna vsmilečnost! — Ljubim te, o neskončna dobrota, iz ljubezni do tebe, o Jezus! hočem umreti, ker si ti iz ljubezni do mene umerel. — O dobrotljivi Bog! ne priпусти, da bi te jaz izgubil! O neskončna dobrota! tebe ljubim iz celega svojega serdca.

Iz ljubezni do tebe, o neskončno dobrotljivi Bog! mi je žal, da sèm te kada razžalil. Na vekoma ne hočem več grešiti.

O Jezus! v kratkih hipih bom pred tobaj stal, kakor pred svojim sodnikom; oh! vsmili se me. —

Oh Jezus! bodi moj Odrešnik ino me reši! — O Jezus! tebi živim, tebi umrem, tvoj sèm živ ino mertev. Amen. — —

V tvoje roke izročim svojega duha. — Jaz umrem, o Jezus! da te vidim! — Maria, Mati božja! prosi Jezusa za me! —

Oh obernj, o Devica Maria! svoje milostljive oči na me, ino mi pokaži Jezusa, blaženi sad svojega telesa. O dobrotljiva, o milostljiva, o sladka Devica Maria! prosi za me! —

O Maria! skaži se mi kakor moja mila Mati! —

O Maria! ne zapusti me, svojega otroka, v moji naj večj sili! —

O lépe nebesa! moja večna domovina! kadaj vas bom videl? — —

O neskončno lépi Bog! kadaj te bom popolnoma ljubil ino gledal od obličja do obličja? — O Jezus! kadaj bom v varnosti, da tebe več ne izgubim! — Moj Bog, ino moje vse! —

Vse rad izgubim, če le tebe svojega Boga dobim! —

O moj Bog! iméj vsmiljenje z menoj, zavoljo Jezusa, mojega Zveličarja! — Vse rad terpim, tudi terpljenje v čistilišči rad primem, ako le samo tebe, svojega Boga, večno ljubiti zamorem. —

Vsmili se, o Jezus! svojega služebnika, ko si ga s svojo drago Kervjo odrešil. —

Vsa moja ljúbezen je križani Jezus moj Bog, moje vse! —

Gospod! hiti me otet! Gospod! teci mi pomagat! —

Oh! upam skoro v nebesa priti. — Jezus! tebi izročim svojo dušo, ko si jo odrešil. — Sveti verhangel Mihael! brani me! —

Sveti Jožef, stoj mi na strani! — Sveti angel varuh! ne zapusti me. Vsi svetniki božji, pomagajte mi, ino prosite za me! —

O Jezus! jaz umrem v zaupanji na tvoje neskončne zasluge! —

O Jezus! milo objokujem vse svoje gréhe! — O Jezus! v tvojih božjih rokah hočem umreti! — O Jezus! v tvoje naj sve-

téjše mило Serdce zaprem svojo ubogo dušo, — Pridi o Jezus! réši me! — Pridi o Jezus! okrépi me! — Pridi o Jezus! ino me pelaj v sveti raj! — O Jezus, Maria, Jožef pomagajte mi, ino vsmilite se moje uboge duše! — Jaz hočem umréti, o Jezus! za pokoro za svoje grehe! — Hočem umreti, ker si ti o Jezus! za me umerel! — Hočem umreti, o Jezus! da te vidim ino vékoma ljubim! — Jezus, Maria, Jožef, neprenehama v mojem serdci! — Jezus, Maria, Jožef, neprenehama v mojih mislih! — Jezus, Maria, Jožef, neprenehama na mojem jeziku! — Jezus, Maria, Jožef, moj poslednji vzdéh! — — —

Jezus, Maria, Jožef, vám živim! — Jezus, Maria, Jožef, vam umiram! — Jezus, Maria, Jožef, vam umrem. — — —

Jezus! verujem v tebe! Jezus! upam na tebe! Jezus! tebe ljubim, črez vse! — Jezus! bodi meni ubogemu gréšniku milostljiv! — Jezus! Jezus! Jezus! — Jezus! v tvoje roke izročim svojega duha! — Jezus, Maria, Jožef, v vaše roke izročim svojega duha! — — —

Oča! ti me kličeš, glej jaz k tebi pridem! —

V tvoje roke izročim svojega duha, bodi mi milostljiv! —

Upam na tvojo vsmilečnost, o moj Gospod, ino moj Bog! —

Bodi potolažena moja duša! Gospod je vsmiljen ino poln ljubezni! —

O Jezus, tudi za mene si terpel, ti si moj Zveličar! — —

V tebe verujem, o Jezus! — na tebe upam, tebe ljubim! —

Jezus, skoz svojo smert me reši; ti si moje edino upanje! —

O Jezus! ostani pri meni v moji zadnji nadlogi. Vsmiljenje, o Jezus! vsmiljenje! — Peljaj mojo dušo ta k svojemu ino mojemu Očetu! —

O Jezus! skoz svojo smert me otmi; sprimi mojo dušo! —

Veseli se, tvoj Odrešnik te ne zapusti; skoro pride po tebe! —

Gospod Jezus! Sin živega Boga! vsmili se mene! —

Sveti Duh! daj da bom večen tempelj tvoje ljubezni! —

Obstati hočem do konca; teda bom zveličan! —

Veseli se, skoro boš vse prestal, ino k svojemu Bogu prišel! —

Sveta Maria! prosi za me pri svojem Sinu! —

Sveti angel varuh, stoj mi na strani!
Proti mi prite, sveti angeli! —

Kerščanska duša! skoro boš videla svojega Boga!

O Jezus! tebi živim — Jezus! tebi umrem — Jezus! tvoj hočem biti živ ino mrtev! — Oča! v tvoje roke izročim svojega Duha! — — —

Vzemi, o Bog! v dar moje življenje! — Darujem ti svoje življenje, svojo smertno težavo ino svojo smert v združenji s trpljenjem, smertno težavoj ino smertjo tvojega Sinú! — Pomagaj mi, da moja duša skoro na kraj večnega miru pride! — O, moj Bog! verujem v tebe; pomnoži mi to vero! — Upam na tebe; poterdi me v tem upanji! — Ljubim te črez vse; daj da te še gorečéje ljubim! — Jaz odpustim vsem svojim sovražnikom ino razžalnikom; odpusti tudi ti meni vse moje gréhe, po Kervi ino zaslugah Jezusa, mojega Odrešnika: v dno mojega serda so mi močno žal. — Jezus! tebi živim, Jezus! tebi umrem; tvoj sèm živ ino mrtev! — O Bog! vse rad prestopim; tudi v čistlišče voljno grem, da le tebe vèkoma ljubiti premorem.

Kadar umirajočemu mrtvečko svečo v roke podaš reci:

O Bog! k luči prave vere si me poklical: daj mi v spoznanji te luči umreti ino

k tebi priti. Obari me večne teme, ino vé-
koma ohrani ogenj svoje božje ljubezni v
mojem serdci! —

Kadar pred umirajočim križ deržiš, govori:

O Jezus, moj Zveličar! Daj mi zaslug
svojega terpljenja in umrenja deležnemu po-
stati! — Jezus! v tvoje naj svetéjše Serd-
ce zaklenem svojo dušo. — Pridi o Jezus!
réši me! — Pridi, o Jezus! okrépi me. —
O Jezus; pridi da ino me peljaj v svete
nebesa! —

O Jezus! Maria ino Jožef! stojte mi na
strani! ino vsmilite se moje uboge duše!
— Jezus, Maria, Jožef! v vaše roke izro-
čim svojega duha! —

Kadar ga z blagoslovljeno vodoj kropiš, govori:

O Jezus! po tej blagoslovljeni vodi ino
svoji sveti Réšnji Kervi me očisti vseh mo-
jih gréhov. — Jezus! bodi meni ubogemu
gréšniku milostljiv! — Sveti verhangel Mi-
hael, Sveti angel varuh, sveti kerstni go-
dovnik! branite me ino peljajte mojo dušo
v krilo nebeskega Očeta!

Jezus, Maria ino Jožef! moja zadnja mi-
sel, moj poslednji vzdeh Jezus! verujem v
tebe! Jezus upam na tebe, Jezus tvoj ho-
čem biti na vse večne čase! . . .

Litania pri vmirajočih.

Gospod, vsmili se nas! Kristus, vsmili se
nas! Gospod, vsmili se nas!

Sveta Maria,

Sveta Mati božja,

Sveta Devic Devica,

Vsi sveti angeli ino verhangeli,

Sveti Abel,

Cela družba pravičnih,

Sveti Abraham,

Sveti Johanez kerstnik,

Sveti Jožef,

Vsi sveti očaki ino preroki,

Sveti Peter,

Sveti Pavl,

Sveti Andrej,

Sveti Johanez,

Vsi sveti aposteljni in evangelisti

Vsi sveti učenci Gospodovi,

Vsi sveti nedolžni otročiči,

Sveti Štefan,

Sveti Lovrenc,

Vsi sveti močenci (marterniki),

Sveti Silvester,

Sveti Gregorij,

Sveti Auguštin,

Vsi sveti škofi ino spoznavci,

prosi (prosite) Boga za njega!

Sveti Benedikt,
 Sveti Francisko,
 Vsi sveti menihi ino puščavniki,
 Sveta Maria Magdalena,
 Sveta Lucia,
 Sveta Barbara,
 Sveta Katarina,
 Sveta Cecilia,
 Vse svete Device ino vdove.
 Vsi svetniki ino svetnice božje,
 Bodi mu milostljiv; zanesi mu o Gospod!
 Bodi mu milostljiv; reši ga o Gospod!
 Od svoje jéze,
 Od nesrečne smerti,
 Od izkušnjav hudega duha,
 Od oblasti peklenške hudobe,
 Od večnega pogubljenja,
 Po svojem svetem rojstvu,
 Po svojem svetem križu ino terpljenji,
 Po svoji smerti ino svojem pokopu,
 Po svojem častitem vstani, *reši ga, o Gospod!*
 Po svojem čudovitnem vnebohodu,
 Po milosti Tolažnika, svetega Duha,
 Na den sodbe, te prosimo, usliši nas!
 Mi grešniki, te prosimo, usliši nas!
 Da se na tega umirajočega milostljivo o-
 zreš, te prosimo, usliši nas!
 Da mu vse gréhe odpustiš, te prosimo, u-
 sliši nas!

pr. (prosite) Boga za nje.!

Da ga v veri, v zaupanji ino v ljubezni
 poterdiš,
 Da mu resničnega duha pokore ino pravi
 kès dodeliš,
 Da ga hudih misli varuješ,
 Da mu v zdanji nevarnosti pomágaš,
 Da ga v zadnji uri s svojo sveto mi-
 lostjo ne zapustiš,
 Da ga v večno veselje peljaš,
 Da nas uslišati račiš (hočeš),
 O Jezus, Sin božji,
 O Jagne božje, katero odjemleš gréhe svetà,
 zanesi nam, o Gospod!
 O Jagne božje, katero odjemleš gréhe svetà,
 usliši nas, o Gospod!
 O Jagne božje, katero odjemleš gréhe svetà,
 vsmili se nas, o Gospod!
 Kristus sliši nas! Kristus usliši nas!
 Gospod! vsmili se nas! Kristus vsmili se
 nas! Gospod, vsmili se nas!
 Oča naš . . . Češćena si . . .

M o l i t o,

O Gospod! naš Bog! usliši naše mo-
 litve, ino bodi milostljiv tej duši, ko bo se
 zdaj ločila tega svetà. Odpusti ji vse gré-
 he, réši jo vse kazni (štrajfeng), ino vze-
 mi jo v večno nebesko stanovanje, katero ji

te prosimo, usliši nas!

je pripravil Jezus Kristus, tvoj Sin, naš Gospod, kir s toboj živi ino kraljuje v edinstnosti svetega Duha, Bog od vékoma do vékoma. Amen.

Rožni kranec za umirajoče.

I. Jezus! poterdi tega umirajočega v pravi veri;

II. Jezus! daj temu umirajočemu terdno zaupanje na tvojo neskončno milost.

III. Jezus! pomnoži v serdci tega umirajočega goréčo ljubezen do tebe.

IV. Jezus! reši tega umirajočega vseh izkušnjav hudega duha.

V. Jezus! vzemi tega umirajočega s tega sveta v svoj svèti raj.

Kadar se ima duša tega sveta ločiti.

Loči se tedaj, kerščanska duša! tega sveta! v imeni Očeta, ko te je ustvaril, — v imeni Sinú, ko te je odrešil, — v imeni svetega Duha, ko te je posvètil. — Poidi z božjim blagoslovom, poidi v veselje svojega Gospoda, svojega Boga!

Jezus Kristus! tebi priporočimo dušo tega umirajočega; reši ga po svoji sveti Réšnji Kervi vseh njegovih gréhov ino mudaj vékoma pri tebi biti. . . .

Loči se o verna duša! bodi dnes tvoje mesto v miru, ino tvoje prebivališče v nebeskem Sionu. Po našem Gospodi Kristusu. Amen.

O milostljivi, vsmiljeni Bog! kir po svojem velikem vsmiljenji gréhe teh, kateri pokoro delajo, izbrišeš ino kazni za učinjene gréhe po svojem zanašanji in odpuščenji odvzemeš! pogledaj milostljivo na tega svojega služebnika ino nas usliši, ker te pri-serdčno prosimo za odpuščenje njegovih gréhov. — O dobrotljivi Oča nebeski! popravi v njem vse, kar je po pozemeljski slabosti popačeno, ali kar je zviti Satan pokvaril, ino ker je tudi on od svete katolske Cirkve ino deležnik Kristusovega odrešenja, ga pripeljaj ino pridruži k čtevilu izvoljenih. — Vsmili se, o Gospod! njegove duše; ino ker ne ima drugega zaupanja, kakor v tvojo milost, tedaj ga pusti po svoji dobrotljivosti pred obličje svoje milosti priti. Po Jezusu Kristusu, Gospodi našem. Amen.

Zadnje priporočenje duše.

Preljubi kerstjan! priporočim in izročim te Bogu vsemogočnemu ker si njegova stvar, da kadar zapustiš ti svét, se sopet verneš

k svojemu Stvarniku, kir ti je življenje dal.
 — Ino kadar bo tvoja duša iz tvojega telesa poklicana, ji naproti pride častita Devica Maria, ino vsi angeli nebeski; naj jo srečajo sveti aposteljni, naj jo obdajo sveti marterniki ino spoznávcí, naj jo prijazno sprime vesela možica svetih devic, naj doseže tvoja duša večni mir ino pokoj v naročji svetih očakov. — Ljubeznivi ino veseli pogled Jezusa Kristusa se ti prikaži, ino Jezus te pridruži k tem, kateri se ž njim veselè. Bodi pred toboj skrito vse, kar je grozovitnega v temi, vse kar moke ino terpljenje déla. Naj žbeži pred toboj peklen-ski Satan s svojimi tovariši. Ukaži, o Gospod! ino naj bodo razgnani tvoji sovražniki; naj zbežè pred tvojim obličjem, kateri te sovražijo; kakor izgine dim, naj izginejo; kakor se raztopi vosek pri ognji, naj izginejo hudobni pred božjim obličjem; pravični pak se naj vedno pred Bogom veselè. — Sramota obidi celo peklen-sko trumo, ino hudobni duhovi se naj ne podstopijo, tvoj prihod v nebesa zaderžati. — Kristus, kir je križan bil, te réši vsega terpljenja; Kristus, kir je za te umerel, te réši večne smerti; Kristus, Sin živega Boga, te peljaj v veselje večnega življenja; Kristus, pravi dobri pastir, te spoznaj za svojo ljubo

ovčico, te očisti vseh tvojih gréhov, in te na svojo desnico postavi med svoje izvoljene, da boš svojega Zveličarja od obličja gledal, ino v družtvi vséh zveličanih duš sladkost božje prijaznosti vékoma užival. Amen.

Kratke prošnje navzočnih za umirajočega.

O Gospod! usliši naše prošnje za dušo, ko jo s tega sveta kličeš. —

O Maria! naj mogočnejša pomočnica v zadnji uri! prosi svojega ljubeznivega Sinu Jezusa za srečno ločenje te duše. —

Ponižno te prosimo, o Jezus! vzemi tega svojega služebnika s tega zapeljivega sveta v prebivališče večnega zveličanja, katero je upal doseči od tvoje milosti. — Češćena si Maria . . .

O Jezus! réši to dušo, katero si tako drago kupil; réši jo vsega hudega, réši jo vseh kazni, ktere si je zavoljo svojih gréhov zaslužila. — Češćena si Maria . . .

O Gospod Bog! réši to dušo večne smerti, kakor si réšil Enoha in Elia časne smerti. — Češćena si Maria . . .

O Gospod! réši to dušo potopa v peklenško jamo, kakor si réšil Noeta gréšnega potopa. Češćena si Maria . . .

O Gospod! reši to dušo zapeljivega izkušnjavca, kakor si rešil Abrahama iz malikovavske deržele. Češčena si Maria . . .

O Gospod! reši to dušo večnega pogubljenja, kakor si rešil Izaka, da ga ni jegov oča Abraham v dar zaklal. — Češčena si Maria . . .

O Gospod! reši to dušo večnega ognja, kakor si rešil Lota ognja hudobnega mesta Sodome. — Češčena si . . .

O Gospod! reši to dušo iz rok vseh njenih sovražnikov, kakor si rešil Mojzesa iz rok kralja Faraona. — Češčena si . . .

O Gospod! reši to dušo iz oblasti hudobnega sovražnika, kakor si rešil Danie-la iz levje jame. Češčena si . . .

O Gospod! reši to dušo peklenškega plamena razbéljene peči. — Češčena si . . .

O Gospod! reši to dušo svoje ostre pravične sodbe po svoji neskončni milosti, kakor si rešil nedolžno Suzano krivične sodbe. — Češčena si . . .

O Gospod! reši to dušo vse moči hudega duha, kakor si rešil Davida iz rok Goljata ino Savla. — Češčena si . . .

O Gospod! reši to dušo, če je tvoja volja, iz tega umerljivega trupla, kakor si rešil svojega aposteljna Petra iz voze. — Češčena si Maria . . .

O Gospod, vsmiljeni Oča! pošlji angelce z nebes, da bodo to dušo iz tega sveta vzeli ino je v nebesa nesli, da se bo ondi s toboj ino s vsemi izvoljenimi vékoma veselila. Amen.

Priporočna molitva.

Priporočimo ti o Gospod! to dušo, ino te prosimo, o Jezus! vsmiljeni Odrešnik svetà! da to dušo, za katero si ti terpel in umerel, v svoj nebeski raj vzemeš. Spoznaj, o Gospod! svojo stvar, ktera ni od drugih bogov ustvarjena; ampak od tebe samega, pravega ino živega Boga, ker ni drugega Boga, kakor ti sam, ino nič ni tvojim délom enako. — O Gospod! vzemi to dušo pred svoje božje obličje, ino ne spomni se njenih pregréh ino nerodnosti, ktere je po svoji človečji slabosti učinila, temoč spomni se, o Gospod! svoje neskončne milosti ino drage Kervi svojega edinega Sinu Jezusa Kristusa, s kateroj je on to dušo odkupil, ino kateri ji je prebivališče v nebesih pripravil. Amen.

Kadar se je duša ločila.

(Iluo tudi, kadar smertno uro zvoni.)

Prite na pomoč, vsi svetike božji, prite naproti, vsi angeli Gospodovi! vzemite

to dušo ino spreimate jo pred božje obličje, ino jo prinesite v nebesko prebivališče! — O Jezus Kristus! ti jo k sebi vzemi, kir si jo s tega sveta pozval. Amen.

Gospod! usliši nas! Kristus! usliši nas!
Gospod! usliši nas!

Oča naš . . . Češčena si . . .

O Gospod! dodeli tej duši večni mir ino pokoj!

Ino večna luč ji svetiš. Naj počiva v miru. Amen.

M o l i m o.

Tebi, o Bog! priporočimo to dušo, da bi zdaj, ko se je s sveta ločila, pri tebi v nebeskem kraljevstvu prebivala; ino kar je po svoji človečki slabosti v svojem življenji pregréšila, ji ti po svoji neskončni milosti odpusti. Po Jezusu Kristusu, Gospodi našem. Amen.

Molitva za ločeno dušo.

Zdaj je dokončano, sveti Bog, vsemo-
gočni Bog! bodi milostljiv tej duši, ko se je ravno zdaj v zaupanji na tvojega Sinú ločila. Zdaj stoji pred tvojim veličanstvom na sodbi, ino čaka tvojega odločka. Vsmiljeni Oča nebeski! ne ravnaj ž njoj po ostro-

sti svoje pravičnosti, temoč po milosti svoje dobrote, ino da ji po Jezusu v nebesa vniti.

Vsmili se pak tudi nas, kateri ganeni tudi na svojo smertno uro mislimo. Daj, da se resnično spreobrnemo, zapeljivi svét iz misli pustimo ino po spokornem življenji srečno smertno uro dosežemo.

Daj nam vsem se edendrugá ondi so-pet vkuper naiti, da te s vsemi svetniki v nebesih vekoma molimo. Amen.

M o l i m o.

O Bog! Stvarnik in Odrešnik vseh ljudi, dodeli duši tega umeršega popolno odpúščenje in odpustek vseh zasluženih kazni, da bo čistilišnega terpljenja prosta, tebe svoji poslednji cil ino konec gledala, ljubila ino na vse večne čase hvalila in uživala. Amen.

(Moli še litanio za mertve; glej stran 354, ino Psalm: Iz globočine; glej stran 358.)

Premišljava ob pogrebu kakega mertveca.

1. Kdo je bil ti, ko zdaj v trugi leži? Bogat mož (žena). Imél je hišo, več hramov, veliko zemlje, mnoge prihodke ino vse legote ino veselote človečjega življenja, množico služebnikov ino služebnic.

Kaj mu zdaj pomaga, ko bi bil céli svét imél, na svoji duši pak kvar terpel? Koliko jih zdaj za njega moli?

2. Merlič je bil ubog rokodélec, kmet, kir si je v potu svojega lica svoj suhi kruh pripravljaj, kir je v časih od kakega nesmilečnega bogatca kaj zlo malega v Boga imé med terdimi besedami prijel.

Kaj mu (ji) je zdaj njegovo ubožtvo na kvar? On v miru počiva.

3. Merlič je bil častit gospod (gospa), njegova prebrisanost je krog ino krog slula: novine so po svétu njegove zasluge ino časti oznanjevale; vse se mu je prilizavalo ino prikupavalo do zdanjega krasnega (slavnega) pokopa.

Kaj mu zdaj pomàga, če je tudi célemu svétu dopadel, ino le Bogu ne? Koliko bo jih na njega v kratkem času še mislilo?

4. Bil je človek, kterega je svét zavoljo njegove pobožnosti zaničeval — preganjal — zasmehoval.

Njegova smert je draga v božjih očeh.

5. Bil je mogočni mož (gospa), pred njegovimi besédami so kraljevstva trepetale; njegov serd objokúje in otoguje zdaj veliko nesrečnih; njegova volja je bila postava za stotine ljudi.

Kaj mu zdaj vsa njegova oblast pomaga? naj ubožnejši berač bo v kratkem po njegovem grobu hodil.

6. Bil je človek, kateri je bil po dolgem hudem terpljenji izkušan.

Zdaj počiva in oddihava od svojega terpljenja v miru.

7. Bil je človek, kir je veliko ur za svoje truplo potratil, kir je pred smertjo bolje trepetal, kakor pred naj hujšim gréhom, kir je s svojo telesno lepotoj mlade ino stare mikal; kir se je sodbi ino peklu prederzno smejal, ino tè za neumneže imél, kateri so ne ljudem, ampak božji besédive-rovali, kir je za vse drugo čas imél, le za svojega Stvarnika ino njegovo voljo ne, kir je večnost za prazdno basen imél.

Proč je zdaj njegova lepota ino častitost! — Zdaj bo užè vedel, kdo je njegov sodnik — kaka je njegova obsodba — kako resnična je večnost! —

8. Bil je pobožen, katolški kerstjan, kir je v Boga zaupal, kir je z božjo milostjo dobro činil, kolikor je le mogel; kir je Bogu iz vseh svojih moči služil; kir je Jezusa Kristusa v besédah ino délih hvalil ino v Gospodi umerel.

On je zveličan, kajti njegove déla ga nasledujejo.

Zveličani so ti, kateri v Gospodi umrejo; ja, pravi Duh, oni počivajo od svojega terpljenja, ino njih déla gredo za njimi.

Premišljava, kadar se merliču poslednji pot posodi.

1. Hvaljen bodi Jezus Kristus na vékoma! On tudi nad našimi pokopališi čúje; Gospod je v grobih, kakor v naših hišah.

2. Duh perhneline je le od mrtvih trupel. Duša ne gnije! — ona véčno živi.

3. Kakor zdaj pogrebljan z lopatoj tu stoji; tako bode nekda angel s trobentoj ondi stal!

4. Zveličan, kir je v Gospodi zaspal; on je z nami jedel Gospodovo Telo, ino z nami pil njegovo Kerv. Njega je kruh angelov na pot v véčnost pokrúpil.

5. Truplo vékoma mrtvo ne ostane: naš Zveličar živi, on bo nas sopet prebudil.

6. Kakor križ na grobu; tako je upazen vstanenja na lici mrtvega.

7. Prijatelj! ne vzememo slovesa. Skoro — skoro — ja zlo skoro bomo tudi mi pri tebi.

Beri o kerstjan! — misli vzravno ino pottle — čini.

Molitva, ako se človek drugoč zazdravi.

Zahvalim te, o Bog! da si mi sopet ljubo zdravje dal. Ne daj mi nikdar na toliko lépih sklepov pozabiti, ko sèm je na kraju groba pred tvojim obličjem storil. Spominaj me vedno, da bo ta ura nekda vémdar gotovo prišla, ob kateri se moram pred tvojim sodnim stolom prikazati, da se nikoli več nepremišljeno v svèt — v njegove dobrote ne zaljubim ino tebe vzravno ne pozabim. Kteri s Sinom ino svetim Duhom vékoma živiš ino kraljuješ. Amen.

Molitva, ako se ti zazdravi, za kterega si molil.

Uslišal si me, o moj Oča nebeski! ino mi mojega očeta (brata, prijatelja, moje matere, sestre) nési vzel. Zahvalim te za to iz celega serdca v imeni Jezusa Kristusa, tvojega Sinú. Daj mu (ji) milost, ko je potrebuje, da v smertnih težavah storjene sklepe zvésto dopolnjuje ino nekda zaupljivo v tebi umre. Za to te prosim po Jezusu Kristusu, Gospodi našem. Amen.

XIX. Pobožnosti za mertve.

Nauk od čistilišča (ic.)

Kdor v smertnem gréhu umre, bo v večni o-genj obsojen. Kdor v pravičnosti svoje življenje sklene, zadobi kmalu krono večnega zveličanja. Taisti pak, kateri se sicer v pravičnosti s tega sve-ta loči, pak še vémdar časne kazni (štrajfenga) prestatí imá, ne more ne v pekel obsojen ino ne v nebesa vzet biti; zakaj Bog po svoji večni pra-vičnosti nikogar ne zaverže, kdor v njegovi mi-losti umre, pak po svoji neskončni svetosti tudi nikogar v nebesa ne vzeme, kdor ni vsake tudi naj menjše pégé (madeža) očiščen, po besedah: „Nič nečistega ne more v nebesa viniti.“ Za to je čistilišče, ali kraj, kder se takošnji, kakor je ravno rečeno bilo, popolnoma očistiti ino Gospodi zadostiti morejo. Kar terpljenje vernih duš v čis-tilišči zadene, pravi sveti Avguštín, „da je eden ino tisti ogenj, kateri jè ino pogubljene žre.“

S temi ubogimi, vernimi dušami smo mi, ka-kor s svetniki v nebesih, v terdni zvezi ljubezni ino smo zato dolžni, jim s svojimi molitvami ino dobrimi deli na pomoč priti.

Pomagaj tedaj vernim dušicam z gorečo mo-litvoj, s posti, milostnjami ino deli ljubezni, da jím Gospod čas njihovega groznega terpljenja prikrati. Ko bodo nekda k gledanju Boga prišle, bodo one tudi za te prosile, ko boš še se morebiti v pla-menih čiščenja pokoril. One nam iz svoje stra-hovitne ječe z Jobovimi besedami naproti kričè :

„Vsmilite se nas! vsmilite se nas! vsej vi prijatelji naši, ker nas je roka Gospodova zadela!“ Moreda tvoj ljubi oča, moreda tvoja mila mati uže dolgo v onem ognji vpije, le za to, ker te iz prevelike ljubezni ino pregledljivosti zavoljo mnogih pregreškov nesta v strah vzela; — morebiti je tvoj prijatelj — tvoja prijateljica, kterima si nekoliko ti terpljenja kriv. Vsmili se jih tedaj; daruj svoje dobre dela Gospodi za nje ino ga večkrat prosi, da se mu rači, jim večno luč svetiti ino jo v miru počivati pustiti.“

Opomin zastran svete meše za mertve.

Ob vseh časih se je za pokoj mertvih daritva svete meše prinašala. Cirkva je vzravno smertnega dne še posebno dni v tolažbo ino pomoč vsakega umeršega vpeljala ino k svetim mešam prikladne molitve predpisala, naimer: tretji den v spomin, da je Zveličar na tretji den od smerti vstal, da bi tudi rajni k častitemu življenju v nebesih vstali; sedmi den v spomin, da je Stvarnik sedmi den počival, in ob katerem Boga prosimo, da bi pokojne v večno počivanje v svetem raju poklical; ino trideseti den, kakor so Izraelci Mojzesa in Aarona trideset dni objokovali, da bi Bog verne duše njihovih kazni milostljivo rešil.

Sveta meša za pokojne.

(Posebno na dušno ali pri černi sveti meši.)

Od kraja svete meše do berila.

Pred tvojim neskončnim veličanstvom, o večni Oča! klečim tukaj ino sèm pri ti

sveti mešni daritvi, izvlasti tudi z namenom, da bi te po nji za duše prosil, ktere še v čistilišči za svoje gréhe kazni terpe v zaréčem ljubezenskem poželenji po gledanju tvojega božjega obličja.

Sveti, neskončno Sveti, vsmili se jih!

Večni Oča! po posvečujoči milosti, s kateroj si je tukaj zavoljo zasluženja svojega Sinú Jezusa Kristusa obdaril, so one tvoji otroci; vsmili se jih!

Večni Oča! k tebi vpijemo po tvojem Sinú, našem Zveličarji; vsmili se jih!

Sin večnega Očè, vsmili se jih! one so udje tvoje Cirkve, ktera je tvoje duhovno telo, ti si glava teh udov! vsmili se jih! k tebi vpijemo po tvojem naj svetéjšem terpljenji, po tvoji naj svetéjši smerti; k tebi za nje vpijemo po nekervavi daritvi, ktera boš zdaj skoro ti sam tukaj na oltarji.

Sveti Duh! Ti si duše, ko so zdaj ondi v čistilišči, tukaj pošvètil ino ljubezen v nje izlil; vsmili se jih! one so tvoj tempelj! vpeljay jè v radost gledanja večne neskončne lepote ino svetosti, ktera si ti in Oča ino Sin. Prosimo te po ti neskončni mešni daritvi.

K berilu ali episteljnu.

Sveti àpostelj in evangelist Johanez je čul na otoku Patmos glas z nebes, kateri je k njemu rekel: „Zveličani so pokojni od zdaj kateri v Gospodi umró.“ — Ino Johanez je k tem besédam pristavil: „Ja, pravi Duh, da od svojih dél počinejo; zakaj njih dela idejo za njimi.“

O sveti Duh! daj dušam, ktere so umerle v tebi ino v Očeti ino Sinu, ktere pak še za svoje gréhe terpeti morajo, vniti v večno, neizgovorljivo zveličanje.

Pesem od sodnega dne.

1. Strašen den bo den plačila, — Zemlja bo se v prah zdrobila, — Priča David in Sibila.

2. Grozen strah bo svét obdajal, — Kadar bo Sodnik prihajal, — K ostri sodbi človek vstajal.

3. Jèla bo trobenta péti, — Mertvim po grobeh germéti, — K sodbi priiti jim veléti.

4. Smert, stvaritva bo sterméla, — Kadar stvar bo oživela, — Ta pred sodni stol hitela.

5. Bukve bodo prinesene, — Dela bral boš učinjene, — Dobre vse in nepočtene.

6. Tedaj bo Sodnik usedel, — Vse, kar človek je naredil, — Celi svet bo to izvedel,

7. Revež, kam se mi podati? — Kde prijatelja iskati? — Težko dobrim bo obstati!

8. Kralj nezmerne visokosti, — Rešiš svoje brez vrednosti, — Reši me v moji slabosti.

9. Spomni se, o Jezus mili! — Da so te za me ubili — Prosim, oni den se vsmili!

10. Truden hotel si hoditi, — Za me svojo kerv prečiti; — Daj k zveličanju to biti.

11. Daj se nam za pomočnika, — Svojih dušic Odrešnika, — Pred ko si nam za Sodnika.

12. Da sèm kriv, to sam pričujem, — Sam pred soboj se sramujem, — Pak zanesi Bog! vzdihujem.

13. Rane grešnici zacelil, — Si razbojnika vzveselil, — Meni upanje dodelil.

14. Nesem vreden odpuščenja, — Vemdar, o moj Bog vsmiljenja, — Otmi v pekli me gorenja.

15. Dej med ovce me ovčico, — Reši zmed kozlov revico, — In me vzovi na desnico.

16. Ko zaveržene preklete, — Pahnol v ogenj boš ujete, — Vzemi teda me med svete.

17. Bog! usliši prošnjo mojo, — Glej pobito stvarce svojo, — Daj ubogi milost svojo!

18. Den jokanja, ves poln straha, — Ko bo človek šel iz praha.

19. Bog, on k tebi milo vpije — Da si srečno greh izmije.

20. Daj jim Jezus! naš pastir,
Večni pokoj ino mir!

K evangelju.

„Resnično, resnično vam povém, kdor besédo mojo posluša, ino temu veruje, ko me je poslal, oni imà večno življenje, ino ne pride na sodbo, ampak preide od smerti v življenje.“

„Resnično, resnično, vam povém, ura pride, ino je že tu, da bodo mrtvi glas Sinú božjega slišali, ino kateri ga slišijo, bodo živéli, zakaj kakor Oča življenje v sam sebi imà, ravno tako je tudi Sinu dal, življenje v sebi iméti; in on mu je oblast dal, tudi sodbo deržati, ker je človekov Sin.“

„Ne čudite se temu; kajti ura pride, da bodo vsi, kateri so v grobeh, glas Sinú božjega čuli. Ino vstali bodo, kateri so dobro činili, k vstaneju življenja; kateri pak so hudo storili, k vstaneju pogubljenja. (Joh. 5. 24—29.) Hvala bodi tebi, Kristus!

Pri darovanji kruha ino vina.

Oča nebeski! darujemo ti za vérne duše, ktere so ondi še v čistilišči vse svoje zasluge; ker so pak vse te naše zasluge le premalovrédne, ti darujemo za vérne duše zasluge tvojih oslavljenih svetnikov, in izvlasti zasluge prečiste Device Marie. Darujemo ti za vérne duše zasluge Jezusa Kristusa, ktere same so neskončno visoke vrédnosti, ker so zasluge tvojega vlastnega Sinú, nad katerim ti neskončno dopadenje imàš.

V zedinjenji s zaslugami Jezusa Kristusa darujemo tebi, o Oča nebeski, svoje

serdca. O sprimi je milostljivo ino napravi, da ti bodo naše serdca vedno darovane ostale! Naredi, da ti bodo naše serdca čem dalje popolneje darovane po ljubezni iz vseh moči. Po takem je naše moljenje, ino vse naše dejanje ino terpljenje čem dalje tečnejše (pomočnejše) za duše v čistilišči, za ktere njè vseli drugoč tebi darujemo.

K predglasju (ali prefacionu)

Močno razveseljeni, da je tvoj Sin, o večni Oča! prišel, svetà zveličat, povzdignemo svoje serdca k tebi, da te hvaležni za to slavimo, da si svojega Sinú poslal ino mu naročilo dal, kaj imá povedeti ino govoriti. S združenimi glasi te slavimo ino ti serdčno zahvalo davamo, da je tvoje naročilo večno življenje. S svojimi hvalami ino zahvalami pak tudi družimo otročke prošnje za duše, ktere ondi v hudih temnicah po veselji večnega življenja hrepenè, v kterem bi s vsemi svetniki in angeli nenehama slavo prepévale: „Svět, svět, svět je Gospod, Bog nebes ino zemlje!“

Od sanktusa do povzdigovanja.

Duše v čistilišči, za ktere tebe o Oča nebeski po ti naj svetėjši mešni daritvi

prosimo, so si svojega večnega zveličanja ino svojega prihodnega radovanja svéste; ali pak oh! mi, ki še na zemlji potujemo, si svojega večnega zveličanja ino svojega prihodnega radovanja nésmo svésti. Pak na tebe, kir si v dopolnjevanji svojih obljub neskončno zvest, izlij svoje milosti na nas, da na svojem popotovanji le tvojega kraljevstva iščemo, ino se za pravicoj, kakor jo od nas tirjaš, zmirom skerbneje poganjamo. Te naše prošnje ne boš preslišal, ker našega zaupanja na se ne postaviš k sramoti.

Vi svetniki božji! prosite po ti naj svetéjši mešni daritvi tudi za nas, ki še na zemlji tujčevamo (poputújemo): Izprosite nam od večnega Očè živo vero, terdno zaupanje, gorečo ljubezen!

Ob povzdigovanji.

O Jezus! tebe, kir si zdaj navzoči pod kruhovo podoboj s svojim Božtvom ino človečtvom, molim ino te prosim za duše v čistilišči, ker imajo one do tebe vero, upanje ino ljubezen.

O Jezus! tebe, kir si zdaj navzoči pod vinsko podoboj s svojim Božanstvom ino človečanstvom, molim. Tebe, naj svetéjši, nekervavi dar na oltarji tu, darujem tvojemu

nebeskemu Očetu za one duše, ko so v čistilišči, ino za se ino za vse nas, ki še smo tukaj na svetu.

Po povzdigovanji do obhajila.

Tebé, o Jezus! kakor neskončno visokovredni, nekervavi dar moljenja, darujem tvojemu večnemu Očetu za duše v čistilišči, v dostavo ino popravo za vse zamude ino pregrèške, katerih so se na zemlji gledè moljenja tebe krive učinile.

Tebe, o Jezus! kakor neskončno visokovredni, nekervavi dar zahvaljenja, darujem tvojemu večnemu Očetu za duše v čistilišči, v dostavo za vse pregréhe njihove zahvalo, ko so jo tvojemu večnemu Očetu, tebi ino svetemu Duhu za čreznaravne (čreznaturne) milosti ino za naravne (nature) dari dati iméle.

Tebe, o Jezus! kakor neskončno, visokovredni, nekervavi dar zadostitve, darujem tvojemu večnemu Očetu za duše v čistilišči, v zadostitvo za vse njihove gréhe, za ktere na zemlji néso zadosti pokore storile.

Prosim tebe, o Jezus! po tebi samem, kakor po nekervavem daru na oltarji tukaj, reci k svojemu Očetu nebeskemu beséde,

katere si nekda na zemlji govoril: „Oča! jaz hočem, da tisti, katere si mi dal, kder sèm jaz, pri meni bodo, da mojo čast vidijo, ko si mi jo, ker sèm te ljubil, užè od začetka svetà dal.“

Pri obhájili.

O ko bi zdaj jaz tebe, preljubljeni Jezus! v naj svetéjšem sakramentu prijèti mogel, kakor te tu mešnik prijemlje! Bodi priserdčno to moje poželénje! Resnično mešnikovo obhajilo, ino to svoje duhovno obhajilo ti darujem, o Jezus! za duše v čistilišči, izvlasti za vse nemarnosti, te v ol-tarskem Sakramentu večkrat prijèti, ino za vso mlačnost v njega prijemANJI, katere so se one moreda krive učinile.

O Jezus! bodi v meni, da po tebi vse svoje molitve ino vse svoje dobre dela ino vso poterpljivost v terpljenji tem tečnéje za verne duše vsak den darovati zamorem.

Molitva po obhajili.

Oča nebeski! daj nam milost, da opominanje tvojega Sinú zvesto poslušamo: „Dokler luč imáte, varújte na luč, da boste otroci luči.“ Ino vérnim dušam v čistilišči daj našim molitvam, katere smo pri naj sve-

téjši mešni daritvi za nje pred tvojim veličanstvom izlili, v korist biti. One so na zemlji otroci luči bile, o daj jim se vzdignoti k gledanju neskončne luči, ktera si ti. Prosimo te po tvojem Sinu Jezusu Kristusu, kateri s toboj živi ino kraljúje v edinstvi svetega Duha od vékoma do vékoma. Amen.

Ob zadnjem evangelji.

Kako se verne duše v čistilišči užè zdaj veselè, da so na zemlji v tebe o Jezus! kir si luč od luči, pravi Bog od pravega Boga, verovala! Koliko se veselè, da bodo tebe luč nebes ino zemlje, gotovo na vse večne čase gledale! O spolni jim skoro njihovo veselje po zveličavnem gledanju tebe, kir si prava luč! Amen.

Litania za mertve.

Gospod, vsmili se njih! Kristus, vsmili se njih!
 Gospod, vsmili se njih!
 Gospod sliši nje! Kristus usliši nje!
 Bog Oča nebeski, vsmili se njih!
 Bog Sin, Odrešnik svetà, vsmili se njih!
 Bog sveti Duh, vsmili se njih!
 Sveta Trojica, en sam Bog, vsmili se njih!

Sveta Maria, prosi za nje!
 Sveta Mati božja, prosi za nje!
 Sveta devic Devica, prosi za nje!
 Vsi sveti angeli ino verhangeli,
 Vse svete verste zveličanih duhov,
 Vsi sveti očaki ino preroki,
 Vsi sveti aposteljni in evangelisti,
 Vsi sveti učenci Gospodovi,
 Vsi sveti nedolžni otročiči,
 Vsi sveti močeniki (marterniki),
 Vsi sveti učitelji,
 Vsi sveti mešniki ino leviti,
 Vsi sveti menihi ino puščavniki,
 Vse svete device ino vdove,
 Vsi ljubi izvoljeni božji,

Bodi njim milostljiv; zanesi jim o Gospod!
 Bodi njim milostljiv; reši jè, o Gospod!

Od svojega serda,
 Od svoje ostre sodbe,
 Od oblasti hudega duha,
 Od grizočega červa vesti,
 Od dolgega togovanja (žalovanja),
 Od težavne teme,
 Po svojem včlovečenji,
 Po svojem rojstvi,
 Po svoji bolestni obrezi,
 Po svojem sladkem Imeni,
 Po svojem kerstu ino svetem postu,

prosite za nje!

reši nje o Gospod!

Po svoji veliki ponižnosti,
 Po svoji naj viši čistosti,
 Po svojem hudem ubožtvu,
 Po svoji popolni pokorščini,
 Po svoji krotkosti ino ljubezni,
 Po svoji težavi ino sili,
 Po svojem kervavem potu,
 Po svojem ujetji,
 Po svojem zasramovanji,
 Po svojem bičevanji,
 Po svojem zasramljivem kronanji (vén-
 čanji),

Po svojem krivičnem obsojenji,
 Po svojem bolestnem križanji,
 Po svoji bridki smerti,
 Po svojih petih kervavih ranah,
 Po vsem svojem križu ino térpljenji,
 Po svojem svetem vstanenji,
 Po svojem čudežnem vnebohodu,
 Po poslanji svetega Duha,
 Na den sodbe,
 Mi ubogi gréšniki,
 Da vernim dušam zanesesh,
 Da jim njihove gréhe odpustiš,
 Da jim njihove kazni nehaš,
 Da je iz oblasti teme oprostiš (réšiš),
 Da jim izgubljenega časa ino zamujenih
 milosti v račun ne vzemeš,

reši me o Gospod!

te pros. usliši nas!

Da jim vse njihove pege (madeže) ino
 pogréske izbrišeš,
 Da je iz temnic k luči življenja pri-
 peljaš,
 Da jim vso njihovo žalost na radost
 spreoberneš,
 Da jim vse njihove želje z nebeskimi
 dobrotami nasitiš,
 Da dušam naših staršev, prijateljev ino
 rodbincev večni mir dodeliš,
 Da dušam naših dobrotnikov ino vseh,
 za ktere smo moliti dolžni, nebe-
 ski raj podeliš,
 Da naše serdca svetà odvežeš ino k ne-
 besem povzdigneš,
 Da nas popàk svetà obaruješ,
 Da nam nekda, ko bomo po sencah smerti
 hodili, naše svetilo ino naša luč boš,
 Da naše duše iz ječe tega trupla ré-
 šiš ino na hvaljenje svojega imena
 pripeljaš,
 Da nekda smerti pravičnih umremo,
 Ti naš Bog ino Zveličar,
 O Jagne božje, ktero odjemlješ gréhe sve-
 tà: zanesi jim, o Gospod!
 O Jagne božje, ktero odjemlješ gréhe sve-
 tà: usliši je, o Gospod!
 O Jagne božje, ktero odjemlješ gréhe sve-
 ta: vsmili se jih, o Gospod!

te prosimo, usliši nas!

Kristus sliši nas! Kristus usliši nas!
 Gospod! vsmili se nas! Kristus! vsmili se
 nas! Gospod! vsmili se nas!

Oča naš . . . Češčena si . . .

M o l i m o .

O premilostljivi Jezus! priporočimo ti duše vérnih kerstjanov, ino te po tvojem bridkem terpljenji in umrenji ino po tvoji sveti Réšnji Kervi ponižno prosimo, da jim milostno zanesesh, ino jim vès njihov dolg ino njihove kazni dobrotljivo odpustiš; da se skoro iz očistilišča rešene s vsemi angeli ino svetniki veselè v večnem veselji ino zveličanji.

O Bog! kir si oue tri mladeniče v ognjeni peči ohranil, ino čudovitno réšil, prosimo te, réši duše svojih služebnikov ino služebnic čistilišnih kazni, ino je vpeljaj v krajino večnega mirú ino večnega zveličanja.

Gospod! daj jim večni mir, ino večna luč jim svéti. Gospod, daj jim v miru počivati. Amen.

Oča naš za verne duše v čistilišči.

1. Oča naš, kir si v nebesih.

Pohlébno te prosim, odpusti ubogim vernim dušam, ktere še ondi tvojega zveliča-

vnega gledanja gréšajo; odpusti jim, da tebe, svojega svetega, naj ljubeznivejšega Oče, ker si je po svoji dobrote za svoje otroke sprijél, néso vseli, kakor bi bile iméle, ljubile, ampak se néke nezahvalnosti ino nepokornosti proti tebi okrivile. V zadostitvo za njihove gréhe ti darújem ono ljubezen ino spočtovanje, ktero ti je tvoj dragi Sin na zemlji zmirom skazoval, ino po katerem je on za vse naše lenóbe tako obilno zadostil. Amen. Oča naš . . .

2. Posvečeno bodi tvoje imè.

Odpusti, o večni, vsmiljeni Oča! vsem vernim dušam, ktere še se svojih pogréh, kakor zlato v žarjavi peči, čistijo; odpusti jim, da tvojega imena néso vseli častile, ne zmirom v svetem strahu pred tobój hodile, ino so se po večkratnih zablodkih kerščanskega imena nevrédne storile. V zadostitvo za te gréhe ti darujem naj popolnejšo svetost tvojega Sinú, skte-roj je tvoje nad vse hvaljeno imè po uku in izgledu toliko povišal, ino v vseh svojih délih oslavlil. Amen.

Oča naš . . .

3. Pridi k nam tvoje kraljevstvo.

Odpusti o Bog mirú! vsem vernim dušam, ktere še néso v srečne prebivališča mirú všle, odpusti jim, da néso po tebi ino tvojem kraljevstvu, v katerem samem je pokoj ino večno veselje, vseli s toliko gorečnosto hrepenéle, ino se za to ne tako močno upinale, kakor je njihova dolžnost bila. Za vso njihovo lenivost v dobrem ti darujem čiste želje tvojega Edinorojenega, s kterimi si je tako ljubeznivo serdca ljudi prikupiti prizadéval, da bi njegovi sodediči (vzravnoerbiči) postali. Amen. Oča naš...

4. Zgodi se tvoja volja, kakor v nebesih, tako tudi na zemlji.

Odpusti, o naj dobrotljivéjši Oča! vsem vérnim dušam, ktere še daleč od tebe po tvoji očetovski bližini hrepenè, odpusti jim, da néso vseli tvoje svete volje pred svojo postavljale, nje ne vseli slušale, temoč so se večkrat svojim željam premagati dale. V dostavo njihove nepokornosti ti darujem otročko vdanost Jezusa, ino njegovo popolno pokorščino, ktero ti je v naj terših skušnjah skazoval, ino po kteri ti je podložen bil do smerti na križu. Amen. Oča naš . . .

5. Daj nam dnes naš vsakdenji kruh.

Odpusti, o naj milostljivejši Oča! vsem vernim dušam, ktere še po nebeskem kosili (malu) medlè, ino daleč od tebe po tebi lakajo (gladè), odpusti jim, da néso vseli milosti polne skrivnosti svetega oltarskega Sakramenta z ono veroj, z ono pobožnostjo ino ljubeznjo prijemale, s kateroj bi ga bile imele uživati, ino so tako v časih svojega božjega Odrešnika v nevrédno serdce prijele. Za te pregréške ti darujem ono priserdčno ljubezen, in ono neizrečeno dobrotljivost, s kateroj je on ti naj svetéjši Sakrament v našo utého (tolažbo) ino v naše posvečenje postavil. Amen. Oča naš ...

6. Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpustimo našim dolžnikom.

Prosim te ponižno, o neskončno poterpljivi Oča! odpusti vsem vernim dušam njihove pregréhe, ktere so kadaj v svojem življenji učinile, ino kterih néso zadosti popravile; odpusti jim vse jezne občutke, ktere so kada soper svojega bližnjega v serdci imele. Za to ti darujem blagoserdčno, božjo molitvo, ko jo je tvoj naj ljubljější Sin na križu za svoje sovražnike k tvojemu lju-

bezni polnemu očinskemu Sercu opravil.
Amen. Oča naš . . .

7. Ino nas ne vpeljaj v skušnjavao.

Prosim te, o naj milostljivši Oča! kir nad nikogar skušnjave črez njegovo moč ne pripustiš, odpusti našim rajnim bratom ino sestram, da néso vseli skušnjavam ino hudim nagonom soperstali, ampak so se večkrat mikanju blodnega, krivičnega veselja, poželenju oči ino mesa, ter napuhu življenja obladata dali, ino si tako svojo čednost zapravili ali oskvernili (ognusili). Za vse te gréhe tí darujem slavno oblado našega božjega Odrešnika, s kateroj je svét ino hudega duha premagal; darujem ti njegovo celo svéto življenje, njegovo ljubezen do ubožtva, čistosti, ponižnosti, vse njegove trude, težave in opravila, njegovo bridko terpljenje in umrenje. Amen. Oča naš . . .

8. Temoč nas réši zlega. Amen.

O večna ljubezen — ktera ne hoče smerti gréšnika, temoč da se spreoberne ino živi! — réši vse ude terpéče ino boréče (voj-skujoče) Cirkve vsega hudega ino vse kazni po zasluženji svojega Edinorojenega ino nas vpeljaj v raj svoje večne slave, v svoje dresrečne prebivališča. Amén. Oča naš . . .

Molitva za pokojne starše.

Naj viši, nebeski Oča! kir si nam zapovedel, starše spočtovati, ino jim v sili pomagati; prosim te za ubogo dušo svojega ljubega očè (svoje ljube matere), ktera še morebiti v temnicah terpèti mora! vsmili se nje ino nji njene gréhe odpusti, ktere je soper tebe storila; nehaj ji dobrotljivo težke kazni, ktere še je tvoji pravičnosti dolžna; réši jo iz ljutih čistilišnih plame-
nev ino jo pripeljaj pred svoje častito obličje, po Jezusu Kristusu, svojem Sinu, našem Gospodi. Amen.

Molitva za brate, sestre ino rodbince.

Vsmiljeni, dobrotljivi Bog! kir si po svojem svetem Duhu dar ljubezni v serdca svojih vernih izlil; prosim te za duše svojih ljubih bratov, sester ino rodbincev, da se jih vsmiliš ino je njihovega terpljenja réšiš. Ne glej, o Bog! na njihove gréhe, temoč na svojo nezmérno vsmilečnost ino na terpljenje in umrenje Jezusa Kristusa, v kterega so svojo vero ino svoje upanje stavili; daj jim večni pokoj ino pusti jè vniti v srečni kraj živih. Amen.

Molitva za vse, kateri na pokopališči počivajo.

O Bog! kir si kerščanskim vernikom, katerih trupla so tu pokopane, tolažbo podaril, da jih pepel v posvečenem počivališči prihodnjega vstaneja čakajo; prosimo te, da vsem njihovim dušam, ktere še néso k gledanju tvojega svetega obličja prispéle, ono po zaslugah grenkega terpljenja in umrenja Jezusa Kristusa milostljivo dodeliš. Po Jezusa Kristusu, tvojem Sinú našem Gospodi. Amen.

Molitva za obletnico (ob leti.)

Ozri se milo, o Gospod! na naše ponižne prošnje za duše svojih služebnikov ino služebnic, katerih oblètni den dnes obhajamo ino za ktere sveto daritvo v tvojo hvalo prinašamo, da je v družbo svetnikov sprimeš. Po Jezusu Kristusu, našem Gospodi. Amen.

Jezus, Maria ino Jožef! dajte mi z vami v miru živeti in umreti. Amen.

Molitva k petim Kristusovim prelivanjem Kervi.

1. O Jezus! naš Gospod ino Bog! prosim te po dragi Kervi, ko si jo na večer

pred svojo smertjo v Oljskem vertu potil, réši iz čistilišnega ognja duše vseh rajnih vernikov, posebno one, katerih se na zemlji naj menje spomina; ino jè vzemi v kraljevstvo svoje slave, da te ondi hvalijo, častè ino slavijo na vékoma. Amen. Oča naš . . . Češčena si . . .

2. O Jezus! naša bramba in odrešenje, prosim te po dragi Kervi, ko si jo pri svojem groznem bičevanju prelil, réši iz čistilišnega ognja duše vseh rajnih vernikov, posebno one, ktere so svojega rešenja naj bliže, ino jè vzemi v kraljevstvo svoje slave, da te ondi hvalijo, častè ino slavijo na vékoma. Amen. Oča naš . . . Češčena si . . .

3. O Jezus, naš Odrešnik ino Zveličar! prosim te po dragi Kervi, ko si jo ob svojem kronanju s ternjem prelil; réši iz temnic strašnega čistilišća duše vseh vernih pokojnikov, izvlasti one, ktere še naj dolže terpeti imajo! ino je sprimi v sveti raj svoje slave, da te ondi hvalijo, častè ino slavijo na vse večne čase. Amen. Oča naš . . . Češčena si . . .

4. O Jezus, ti veselje našega serdca! prosim te po dragi Kervi, ko si jo ob svojem grozovitnem križanju prelil, réši iz temnic strašnega čistilišća duše vseh vernih pokojnikov, izvlasti one, ktere so si na

zemlji naj več z aslug nabrale, ino je spri-
mi v sveti raj svoje slave, da te ondi hvali-
lijo, častè ino slavijo na vse večne čase.
Amen. Oča naš . . . Češčena si . . .

5. O Jezus, ti naš edini srednik ino za-
vetnik (zagovornik) pri Očeti prosim te po
dragi Kervi, ko si jo iz svoje blažene stran-
ske rane in iz svojega ljubéčega Serdca
prelil, réši iz čistilišnega ognja duše vseh
pokojnih vernikov, posebno one, ktere so
tvoji devički Materi naj bolje vdane bile,
ino je vzemi v kraljevstvo svoje slave, da
te ondi hvalijo, častè ino slavijo na véko-
ma. Amen. Oča naš . . . Češčena si . . .

„L i b e r a.“

Réši me, o Gospod! večne smerti na
oni strahovitni den, ko se boste nebo ino
zemlja tresle; kadar boš prišel svetà z o-
gnjem sodit.

Trepečem jaz ino se bojim, ko bo pre-
iskava prišla ino serdita sodba. Ko se bo-
ste nebo ino zèmlja tresle; kadar boš pri-
šel svetà z ognjem sodit.

O den tisti, den jeze, težave ino joka,
den velik ino prežalosten. Kadar boš pri-
šel svetà z ognjem sodit.

Daj jim o Gospod! večni mir, ino svēti jim večna luč. Reši me o Gospod! večne smerti na oni strahovitni den, ko se boste nebo ino zemlja tresle, kadar boš prišel svetà z ognjem sodit.

„De profundis.“

Iz globočine vpijejo k tebi, O Gospod! duše iz kraja svojega čiščenja.

Nagni milostljivo, o Gospod! svoje uho k klicanju njihovega duha.

O Gospod! če boš za pregréhe odgovor jemal: kdo bo pred toboj ostal?

Le samo pri tebi je odpuščenje: le samo ti zamoreš rešiti in oprostiti.

Gospod! one tvoje pomoči čakajo; ti jo obétaš; one upajo v tvojo besédo.

Gorečnejše kakor po jutri hrepenè po tvoji pomoči.

Gospod! ne pusti jih zastonj upati! Vsej si dobrotljiv ino toliko rad pomagaš.

Kazni inó mók (marter) njihovih gré-hov jè boš, o Gospod! rešil.

V. Iz kraja čiščenja:

O. Reši o Gospod duše pokojnih.

V. Daj jim v miru počivati.

O. Amen.

V. Gospod! usliši moje molitvo:

O. Ino moj glas k tebi pridi.

M o l i t v a.

O dobrotljivi, milostni Bog! usliši moje ponižno molitvo, ino podeli po svoji neskončni ljubezni ino vsmiljenosti dušam pokojnih milo odpuščenje vseh pregréh ino razžálj, s kterimi so si ostrost tvoje božje pravičnosti ino kazni na onem svétu zaslužile. Daj jim pred svojim božjim sodnim stolom milost ino vsmiljenje naiti, ino po neskončnih zaslugah našega Žveličarja večni mir ino večno zveličanje doseči! Amen.

XX. Svete pèsmi.

1. Pesem pri sveti meši.

1. Pred toboj na kolenih, — O Bog! te molimo, — In polni želj ognjenih, — K tebi vzdihujemo. — Daritvo svete maše — Si daj, o Bog! dopasti, — In vzdihovanje naše — Povišat tvojo čast.

2. Ko Jezus se je ločil, — Je pri večerji tam — Prelomil in izročil — Ti kruh prijateljам. — Posvètil je to vino — Ter ga učencem dal: — To k mojemu spominu — Storite, vzravno djal.

3. Mesó je to, vzemite, — Mesó in moja Kri: — Nikdar ne pozabijte — Kaj Jezus nam stori: — Za vas on hoče vmreti — (O človek, premisli to!) — Da dà ljudem živeti — Da jim odpre nebo.

4. To naše darovanje — Vzemi o Bog! od nas: — Usliši vzdihovanje — In naše prošnje glas! — Teleta so očaki — Dajali nekedaj: — Zdaj dari néso taki, — Vaš dar je Jezus zdaj.

K glorii.

1. Čast, hvala in hvaležnost — Je bila ti in bo. — Ne pokoj in boležnost, — O Bog odverni to. — Daj nam mirú in gmaha — Le vedno držat se, — Da bodemu brez straha — Gospod! častili te.

2. Za naše hudobije — Si ti pokoril se; — Da nas naš gréh ne vbije — Dodéli nam vsmiljenje, — Bod' hvala in češčenje — Tud' Duhu

svetemu, — Ker on nam poterpljenje — Dava v preganjanju.

Pred evangeljem.

1. Iz božjih ust vun grede — Svet evangelium, — Njegove so beséde, — In slab je slab naš um. — Bog sam uči, Bog večni, — In Bog legat' ne vé; — O srečni, trikrat srečni — Kteri se ga deržè.

2. Beséde božje vera — Nam kaže, nas uči — Presrečno pot, katera — V nebesa gor derži. — Ohrani to povelje — In nauk svoj pri nas; — Daj nam po tem veselje — S toboj na večni čas.

K Kredo.

1. Bog Oča! mi spoznamo, — Da vse je tvoja stvar, — Kar je in kar imamo, — Dobrote tvoje dar. — Od tebe vunkaj ide — Sin rojstva večnega, — Spočetje njega pride — Od Duha svetega.

2. Maria je rodila — To božje detece, — Devičtva ni 'zgubila, — Ne pred, tud' potler ne. — Naš gréh je njega vmoril — Za greh je bil prodan, — In kakor je govoril, — Je vstal na tretji dan.

3. Na desni rok' Očeta — Je v svetem raju zdaj, — Še pride, to obéta, — Samo, ne vémo, kdaj. — Pak kadar se izide — Za svét odmerjen' čas, — Tak vémo, da spet pride — Očitno sodit nas.

4. Sosédsko kerščenikov, — Alj Cirkvo verjemo — Občinstvo tud' svetnikov, kar je obljubljeno. — Tud' gréhov odpuščenje — Na temi svétu zdaj — Trupla tega vstanenje — Po tem pak sveti raj.

K darovanju.

1. Naj, Bog! dopade tebi, — Kar ti darujemo, — Rús kruh je sam na sebi, — In vino le samo; — Pak 'z kruha ino vina — Bo kmalu, kar zdaj ni: — Edin'ga tvoj'ga Sina — Meso in prava Kri.

2. To naše darovanje, — O Bog! ne zverzi to, — Vse misli ino djanje — Ti zdaj darujemo. — O daj, da bomo zvésti — Teb' Oča v svojih dneh. — Odvzem' od naše vésti — Težilo vseh pregréh.

3. Vse naše premoženje, — Vès živež in telò, — In tud' naše življenje, — Vse to naj tvoje bo. — Daj nam po svoji volji — Zdaj dež, zdaj solnčni svét, — Pokaž' na žitnem polji — Dobrote svoje cvèt.

K Sanktusu.

1. Povzdignemo kerstjani! — Vsi svojo pesem zdaj, — Zapijmo vkuper zbrani — Svét, svét na vékomaj. — V nébesih in na zemlji — Se vidi njega moč, — Nevérnikom odjemlji — O Bog njih uma noč!

2. Da oni luč, katere — Do zdaj ne vidijo, — Spoznajo, udje vere z nam' tvoje bodejo. — Da čast'mo skupej tega — K nam priidočega; — Čast njemu se razlega — In hvala angelska.

Po povzdigovanji.

1. Mi molimo klečeči — Boga zakritega, — O-ko ga ne razloči, — Pak vera znanje da. — Zdaj tukaj brez pogléda, — O Bog! te vidimo, — Zadosi je beséda, — Da tebi verjemo.

2. Na lésu svet'ga križa — Je Bog zager-nen bil, — Zdaj, vera nas prevíža, — Je človek tud' se skril. — Ti dar dobrote tvoje — Kruh tvojih angelov — Opomni misli moje, — O Bog! da s' za me vmerl.

3. Naj spere dušo mojo — O Jezus! tvoja Kri, — Dodeli milost svojo, — O morje milosti! — Kar zdaj te nam zagerne, — Naj 'zgine, o Bog! spred nas, — Naj skoro nam odgerne — Svetlobo tvoj obraz.

K zaužívanju.

1. Vél'k čudež se nam kaže, — Vél'k ču-dež se godi: — Gospod je to, in naše — Oko ga vid'lo ni. — Podobo ima vina, — Podobo kruha sam, — Ne le zavolj spomina: — Meso in Kri jè tam.

2. O srečni, kdor ver'jeme, — Da tukaj Ja-gne je, — Katero nam odvzeme — Vseh gréhov butare. — Le ti je kruh, to vera — Kerstjane poduči, — Le ta je jéd, katera — Nam dušo preživi.

3. Če ga na konci življenja — Po vrédnem vžijemo, — Se smerti občutenja — Več bali ne bomo. — Težave in bridkosti — Se ti ne bode bál, — Kateremu v slabosti — Bog sam pomoč bo dal.

4. O Jezus! čast in hvala — Naj tebi večna bo; — Ljubezen nam je dala, — Ljubezen tvoja to: — Užitek tvoj'ga Mesa — Ino tvoje Kervi, — Življenje in nebesa, — Veselje v večnosti.

5. Daj tega nam želeti, — Goréti od želje! — Daj tega nam prijeti, — Ko bode ločenje, — Da bodemo s tem istim — Na pot se vzdignoli — In vsi s serdцем čistim — V nebesa noter šli.

K koncu.

1. Ker smo zdaj mešo sveto — Spodobno slišali, — Ponov'no čast odpéto — In hvalo z angelci, — Dopade naj mu djanje — Opravljen'ga darú; — 'Zvir'k gnad bod' to dar'vanje — Nam dolžna čast Bogu.

2. Pomóci derž'mo božje — Se skoz in skoz terdno, — Le ta naj nam orožje — Pred vso hudoboj bo. — Brez greha da naj stati — Pred sodboj zadnji dan; — Od angelov nas zbrati — Na njega desno stran.

2. Druga pesem pri sveti meši.

K y r i e.

1. Pred stolom tvoje milosti — Tvoj véni ljud kleči: — In tebe Bog! v ponižnosti — Svoj'ga serdca časti. — Stor' milost tem, kateri želè — V solzah oprat' svoje dolge: — Odpusti Oča! gréšnikam, — In skaži se dobrotljiv nam, — Dobrotljiv — nam, — Dobrotljiv skaž' se nam.

2. Ob dari tvoje smo prišli, — Kakor izgubljen' sin, — In kakor ovce smo zašli, — 'Zgubili tvoj spomin. — Alj Oča vsega vsmiljenja! — Na serdca polne zgrivanja — Z dopadenjem doli poglej, — In svojo milost sopet daj; — In milost — daj — In milost sopet daj.

3. Vsej délo vsi smo tvojih rok, — In tvoja vlastna stvar, — O pri slabost svojih otrok — Naj viši Gospodar! — Za spravo zdaj darujemo — Tvoj'ga Sinú darujemo. — O Bog! skoz njega sveto Kri — Vse naše grehe nam omij — Vse nam — omij, — Vse gréhe nam omij.

G l o r i a.

Čast bod' na visokosti — Bogu na vékomej,
 — In mir po širokosti — Na zemlji bod' vselej.
 — V ponižnosti pojemo, — Teb' hvalo, trojni Bog!
 — Od tebe mi prijmemo — Rešenje iz nadlog.

E v a n g e l j.

Iz tvojih ust izide — Svet' evangelium, —
 Na dno le to se snide — Vseh kristjanov um. —
 Modrost nas sama viža, — Resnica nas uči, —
 Kdor so pod njo poniža, — Ti srečno prav živi.

K r e d o.

1. Gospod! pred toboj s trepetanjem — Te
 tvoja revna stvar spozná — On ver'je z živim
 spočtovanjem — Na tebe pravega Boga! — Tud'
 ver'je v ljub'ga Sina, — Spočet'ga od svet'ga Du-
 ha — Kater'ga Jesa korenina — V devičkem cvetji
 je vzcvetla.

2. Da je prišel iz zgolj ljubezni, — Da nas
 bi spravil vspet s tobó, — Da na-se vzel je vseh
 bolezní, — Prelil na križu Kri svojó, — Da vspet
 je vstal, pekel premagal, — Na desni tebe zdaj
 sedi, — Da nas bo nekda vse prevagal — Sod-
 nik pravični vseh stvari.

3. Da sveti Duh nam Cirkvo viža, — Da bo
 do konca vedno ž njo, — Da kdor se k njem' v
 solzah približa. — Vseh gréhov vspet očiščen bo:
 — Da sopet nekda bomo vstali. — Vseh svetih
 družba 'zprosi nam: — Da bomo skupej vživali
 — Življenje večno z Jezusam.

D a r o v a n j e.

1. Tvoj mešnik zdaj daruje; — Gospod! le te dari, — Ž njim tud' tvoj ljud vzdihuje — In s serdцем gor' puhti. — Čist kruh je ino vino — Za gréhe naše dar. — K tvoj'ga Sina spominu — Je obložen oltar.

2. Vzem' Bog! le to dar'vanje, — Dobrotljiv Oča naš — Omeči te vzdih'vanje, — Da nam vspet milost daš, — Le smert in Kri presveta — Tvoj'ga ljub'ga Sinu — Nam da tolaž, da vzeta — Ta prošnja bo v nebó.

S a n k t u s.

1. Poj: sveti, sveti, sveti — Je Bog in naš Gospod, — Z angeli pojte: Sveti — Si ti Bog Sabaot. — V nebesih in na zemlji — Vso hvalo, čast vselej — Od stvari svojih jemlji — Zdaj in na vékomej.

2. Veseli vkup pojémo — Iz serdca celega, — In tega vsi sprijmemo, — Kot' svojega Boga, — Kteri v imeni pride — Gospoda našega: — Cél svét se k časti snide — Sinú njegovega.

P o p o v z d i g o v a n j i.

1. Poglej, o Oča! z visokosti — Milostivo dol' na ti oltar, — Kder prinesemo po dolžnosti Tebi predopadljivi dar. — Ti dar je sam tvoj Sin edini — Iz zgolj ljubezni darovan, — Kteri enako kaki ž'vini — Je strašno bil za nas zaklan.

2. On vse slabosti naše nosi — Da nas pripravi v sveti raj; — On pri Očeti za nas prosi, — De b' mi živeli vékomaj. — Naj te ljubezen ta ognjena — Skoz prošnjo, Jezus! omeči, — Da se od tvoje smerti cena — Nad nami nikdar ne'zgubi.

Agnus Dei.

Poglejte božje Jagne, — Kak' toči svojo Kri,
— Kako on glavo nagne — In za nas omedli. —
On gréhe proč odjemlje, — On nosi vse dolgè:
— Pokrajne cele zemlje, — Skoz njega mir dobè.

Duhovno obhajilo.

Gospod! jaz nésem vréden — Da b' tebe
dnes užil, — Alj reci da bom vréden — In bo-
dem sopet živ. — V duhu tebe prijeti — Iz serd-
ca jaz želim. — Daj ženin naš presveti — Da
milost zadobim.

K koncu.

Daritvo smo končali — Ti dar je Bog! tvoj
Sin, — Mi smo vsi vkup spoznali — Tvojih da-
rov spomin. — Skoz njega smo prijeli — Re-
šénje svojih zvez, — Zdaj zadnjič nam dodèli
— Svoj žegen iz nebes.

Pesem, kadar se sv. meša za mrtvim obhaja.

1. Z globočine se glasi: — Mili glas v ne-
bo kriči: — Vsmiljen Jezus! reši nas, — Vslíši
naš'ga vpitja glas!

2. Duše z íe vzdihujejo, — Ostro tam pla-
čujejo; — Čista duša mora bit? — Ko v nebesa
hoče prijt'.

Med berilom.

1. Poslušajte bratje vi, — Kak se v večno-
sti godi, — Kder plačuje večni Bog — Po pra-
vici vsaki dolg.

2. Tam odperte bukve so, — V njih se déla vse beró, — Vsaka ura, vsaki dan, — Vsaki človek, vsaki stan,

3. Tam izgovor ne veljà, — Nič utajit' se ne dà; — Kar je človek tu sejàl, — Bo sodnik mu ondi dal.

Darovanje.

1. „Oh prijat'ljí, vsmil'te se — Vi nam vsej pomagajte? — Položite na oltar — Za nas svoje serdce v dar!“

2. „Z mešnikom se združite — Sveto mešo služite: — Ona bo hladilo nam, — Ona tud' plačilo vam.“

3. Naš plačnik sam Jezus je, — Kir za nas darúje se: — Ker za nas na križu vmerl — Nam bo tud' nebó odperl.

S a n k t u s.

1. O neskončno vsmiljen' Bog! — Réši duše iz nadlog! — Naj v nebesih tam pojó — Tebi pesem angelsko.

2. Svet' Gospod, Bog Sabaot, — Kir se vsmili revnih s'rot, — On rad vsliši vbogih glas; — Hvala njemu vsaki čas!

Po povzdigovanji.

1. Jezus svojo Kri prelil, — Da bi svet zveličan bil; — Duše veselite se, — Vaš plačnik sam Jezus je.

2. Ena kaplja nja Kervi — Vaše martre pogasi. — Ljubi Jezus! vsmil' se njih — In očisti gréhov vseh.

3. Mertvi opominajo: — „Skerb'te bratje za nebó — Dokler še imate čas; — Spomnite se tudi nas.

Med svetim obhajilom.

1. Jezus se nam dà vžit' — V podobi kruha skrit; — Kar mi tu verujemo — Tam v nebesih gledajo.

2. Skoro v svetem raju tam — Veselit' se z Jezusom — Verne duše premočno — Črez vse drugo željne so.

3. Oča vsega vsmiljenja, — Glej na Sina svojega! — Glej skoz njega pros'mo te — Vernih mertvih vsmili se!

Končanje.

1. Bog jim večni pokoj daj, — Večna luč jim sveti naj? — V miru naj počivajo, — Svet'ga raja vživajo.

2. Naj veselo vstanejo, — Kadar k sodbi pojdejo! — Vsem po smerti vživat daj, — Večni Oča! sveti raj.

Pesem k povzdigovanju.

1. Svoje serdca povzdignimo — Zdaj k večnemu Bogu; — Častimo ino hvalimo — Sveto Rešnje Teló. V podobi kruha belega, — Iz svoj'ga serdca celega — Davajmo hvalo Jezusu — V Telesi Rešnjemu.

2. Premisli gréšni človek ti, — Kaj Jezus je prestal, — Za te v poterpežljivosti. — Se voljno v smert podal. — Do smerti je pokoren bil — Do zadnje kaplje Kerv prelil, — Da bi tebe 'zgubljenega — Zveličal gréšnika.

3. 'Z ljubezni je postavil nam — Ti sveti Sakrament, — Ker pri zadnji večerji tam — Je

stóril testament. — Zdaj Jezus v njemi sam živi, — Nam svoje milosti deli — V podobi kruha bélega — Se dušam vživat da.

4. V ponižnosti klečimo zdaj, — O Jezus! pred tobó; — Za toliko gnad te hval'mo naj — S serdčno hvaležnostjo. — Le tebi zvesto služiti — H'čemo vse svoje žive dni; — Ker bomo pak ločili se, — Daj nam zveličanje.

1. K žegnu.

Častimo te — Živi kruh angelski! — O pravi človek vkup, — Ino ti Bog nebeski; — Sveto, Sveto, Sveto — Sveto črez vse Sveto — Jezusa Rešnje Telo — V svetemi Sakramentu.

Po žegnu.

Nikdar nas ne zapusti, — O Jezus vse sladkosti! — Posebno pak poslednji čas — Oh bodi Jezus ti pri nas! — Častito vsak čas bodi — Presladko ime Jezus, — Ino ime Maria.

2. K žegnu.

1. Priklonimo se kerstjani — Pred sveto Rešnje Teló; — Zapijmo vsi vkup zbrani — Častino hvalo Jezusu.

(Sveto, Sveto — Črez vse Sveto — Rešnje Telo Jezusa — Našega Zveličarja.)

2. Za svet žegen te prosimo: — Žegnaj nas in céli svét! — K tebi roke gor' deržimo; — Vsliši nas, te pros'mo vspet, (Sveto . . .)

K zadnjemu žegnu.

3. Kadar bomo morli vmrét, — Ljubi Jezus! vsliši nas! — Da bomo mogli prijeti — Te po vrédnosti ti čas. (Sveto, Sveto . . .)

1. Pred predigoj.

1. V Očeta ino Sina — In Duha svetega, — V časti tega imena — Častimo mi Boga. — Ta molitva je sveta, — S kateroj je učil — Kristus častit' Očeta — In jo nam naročil.

2. Oča naš, kir v nebesih — Kraljúješ vékomaj — Na dušah in telesih — Ti nam svoj žegen daj. — Vselj bodi posvečeno — Tvoje sveto ime; — Svetéjše ni nieno, — Kakor to tvoje je.

3. Tvoje kraljevstvo pridi — Po naši smerti k nam, — Volja tvoja se snidi — Na zemlji kakor tam. — Daj nam vsakdenj'ga kruha — Za dušo za telo. — Pošlji nam svet'ga Duha, — Da nam ga žegnal bo.

4. Odpusti, mi želimo — Vse naše gréhe nam — Kakor mi odpustimo — Vsem svojim dolžnikom; — Ne vpelaj nas v skušnjavo, — Od zlega réši nas. — In daj nam misel pravo, — Te ljubit' vsaki čas.

2. Pésem pred predigoj.

1. Mario angel počasti: — „Maria bod' češčena! — Milosti vsa polna si, — Tak' srečna ni niena, — Gospod je s toboj blažena — Si med vsemi ženami.“ — O Mati Sina božjega! — Maria bodi z nami!

2. Presrečno je tvoje telo, — K' si Jezusa rodila; — On tebe vseli vslišal bo, — Kar kolj ga

boš prosilā. — Maria! prosi ti za nas, — Da srečno tu živimo — In kadar prijde zadnji čas, — Se ondi veselimo.

1. Pesem pred kerščanskim naukom.

1. Čujte, čujte o kerstjani — Slišite veseli glas! — Poslušajte skupe zbrani, — Vsmiljen Jezus kliče nas. — Z nami hoče govoriti — Od kraljevstva božjega, — Po namestniku učiti — Nas življenja večnega.

2. Ljubi Jezus! le govori, Ti življenje večno maš; — Pak tud' zemljo dobro stori. — In požegnaj, kar nam daš. — Kakor rosa suho zemljo, — Dušo nauk napoji — Da jo k večnemu življenju — Sopet novo oživi.

3. Sveti Duh, ti Oča luči, — Črez vse vérne se razlij — Nas po učitelji uči — Geni serdca vseh ljudi! — O da b' zvesto ohranili — Jezusa veseli glas! — Vse kar bomo ga prosili, — Bo tud' Jezus vslišal nas.

2. Pesem pred kerščanskim naukom.

1. Pridi sveti Duh! razširi — Svoje gnade luč črez nas; — Peljaj nas po pravi tiri — K naši sreči vsaki čas!

2. Daj nam želje k nauku, — Nam pomagaj vsakemu: — Vseli ravno tak' živéti, — Kakor hočeš ti imeti.

Po kerščanskem nauku.

1. Srečen, srečen, kdor ohrani, — Kar nas Jezus je učil, — Vsega hudega se brani, — Pred katerim je svaril; — Vir življenja večnega — So beséde Jezusa.

2. Učenosti: tovaršice — Nam življenje slajšajo, — In čednosti: tolažnice — Nam terpljenje lehčajo; — Nas učijo prav živeti, — Ino nekda srečno vmreti.

3. Čast, lepota in bogatstvo — Vse le kratek čas terpi, — Vse posvetno rés! bahatstvo — V prah, v pepel se spremeni. — Prešla bo zemlja nebo — Nauki ostanejo.

Pesem ob kvaternih nedeljah, kadar je sv. R. Telo izpostavljeno.

1. Pritecite sèm kerstjani — Božje ljubezni užgani! — Prijte Jezusa častit — K' je v podobu kruha skrit.

2. To je tva presveta mana — Iz nebes na svét nam dana, — Nas popotnike živi — K deželi obljubljeni.

3. Da v nebesa človek najde — Se Bog v jéd med nami znajde; — Duša se ne pogubi — Ko tega kruha živi.

4. O preženi nam skušnjave — In pregrešne vse zmotnjave, — Kugo, vojsko, lakoto — In kar bi nas kvarilo.

5. Daj moč svetega življenja, — Bridke solze spokorjenja, — Živo vero, upanje — Iz ljubezni množenje.

6. Kadar treba bo umreti, — Daj se vredno nam prijeti, — Ino vzemi nas v nebo — Med množbo izvoljeno.

7. Ljubi Jezus! češčen bodi, — Tud' med nami in povsodi: — Z angeli in Serafi — Naj te vsaka stvar časti.

1. Pesem adventna.

1. „Vi oblaki ga rosite! — Ali zemlja nam ga daj. — Ve nebesa ga pošljite — Skor' Zveličarja svetà.“ — Milo so ljudje vzdihvali, — V gréhih in temi ječali; — Bog je bil zemljo preklél, — Gréh ne bo človeku vzél.

2. Oča se nebeski vsmili, — Vidi toljko bolečin, — Da bi se ljudje rešili, — Se ponudi večni Sin. — D'vico Gabriel pozdravi, — In Maria čista pravi: — Glej pokorno je serdce — Kar mi Bog zdaj zapovè.

3. Zgodba sveta in vesela! — Nam odklene vsem nebo: — Glej Devica je spočela, — In Beséda je meso! — Pred Gospoda pokleknimo — Njega milost zahvalimo; — Blagor tebi, gréšni svét, — Jezus pride gréh odvzet.

4. Bratje! dosti 'že je spanja, — Glas nebeski kliče nas; — Den se bliža, noč odganja, — Zdaj prihaja sréčni čas. — Odverzimo vso hudobo, — Oblecimo pak svetlobo, — Da preide gréhov noč, — In nas vodi božja moč.

5. Ne živimo več pregréšno, — Svet' apostelj nas uči: — Ne nečisto ne požrešno, — Nevošljivost naj beži. — Naj se vsak pred njim poniža, — Kter'ga prihod se nam bliža, — Da bo s čistim serdцем vsak, — Le Zveličarju enak.

6. O Zveličar! pridi skorej, — Da se spolni, kar želim, — O prinesi moč odzgorej, — Da se čisto spokorim. — Ti prinesi mir nebeski, — Da ga vživa duh človečki, — Daj da pridem sodni dan — Med ovce na desno stran.

2. Salve Regina.

1. Vsi verni kerstjani — Zdaj stopite naprej — In Boga z veseljem, — Prav hvalite vselej. (Rec'mo Ave Maria — S serdcem in ustmi — Poj: Salve Regina — Vse ure, vse dni.)

2. Mario častiti — Je naša dolžnost. — Na tron jo postav'la, — Je božja modrost. (Rec'mo Ave . . .)

3. Njo časti, jo hvali, — Bog Oča, Bog Sin, — Bog svet' Duh poviša — Njè vel'ki spomin. (Rec'mo Ave . . .)

4. Mario z milostjo — Napolnil sam Bog — Za svojo nevésto — Je 'zvolil svet' Duh. (Rec'mo Ave . . .)

5. Brez madeža vsega — Spočeta je b'la. — Čistosti ji kača — Nikdar ni pič'la. (Rec'mo Ave . . .)

6. Pri Bogu je ona — Naj žlahtnejša stvar — Če druga dat' nejmaš, — Daj serdce za dar. (Rec'mo Ave . . .)

7. Kdo more uméti — To božjo skrivnost! — Maria nam 'zprosi — V potrebi milost. (Rec'mo Ave . . .)

8. Vse brate in sestre — Katolške vere — Sprime za svoje, — Sine in dčere. (Rec'mo Ave . . .)

9. Če v gréhe padeš, — Alj v gréhih ležiš, — K Marii priteci, — Pokoro dobiš. (Rec'mo Ave . . .)

10. Ó vsmiljena Mati! — Ti gréšnikov trošt! — Kdor k tebi je prišel, — Je našel milost. (Rec'mo Ave . . .)

11. Črez solze spokornih — Se rada vsmiliš, — Vse žalostne serdca — Bogu izročiš. (Rec'mo Ave . . .)

— 12. Pred tvojimi nogami — Jaz skesan klečim; — Šem večkrat gréh storil: — Poboljšat' želim. (Rec'mo Ave . . .)

13. O Mati! ponižno — Te prosim jaz zdaj: Od gréha me vari — In milost mi daj. (Recmo Ave . . .)

14. Če bode moj jezik — Beséde 'zgubil — Maria! na tebe — Bom v serdci mislil. (Rec'mo Ave . . .)

15. Jaz, kadar bom vmiral, — O Mati poglej! — Te dušo ti sprijmi, — In hrani vselej. (Rec'mo Ave . . .)

— 16. Maria, Maria! — Jaz sklenem svoj glas, — Nebeska kraljica — Usliši ti nas! (Rec'mo Ave Maria . . .)

1. Pesem božična.

1. Pastirci vstanite! — Kaj spite nocej? — Ležišča pustite — In čujte z menoj. — Oh luč se nam svéti — Prelépa z nebes, — Ker Jezus presveti — Je prišel zarés. — Le v Bethlehém pojmo — Kder to se godi. — To dete poglejmo, — Devica rodi.

2. Pastirci hvaležni, — Prijazni čuvaj? — O sreče deležni — V samotnem kraj' — Dež prav'ga veselja — Vam doli rosi. — Črcz mésta in sela — In zemlje vesi. — Nebesko blišanje — Vsred temne noči — In petja vrišanje. — Zamekne oči.

3. Naš Jezus presveti — Je v Bethlehém' mést! — Vi najdete déte — angelov' čest! — Kaj vas bo molilo — In vleklo na stran? — Alj strah, oblačilo — Alj revni vaš stan? — Pogledjte duhove — Na nebi pojó — Občutenja nove — In serdčnost dajo.

4. Oh post'ljica s slame — Odéja 'z mehú — Živin'ca se vneme — Se vzdigne 'z prahú. — Ubožstvo očitno — In revšina znan' — Da bo grozovitno — Ti Sin zanič'van — Alj Mati ga gréje — In ljubi zvestó — Solzice razčteje — Ki mu dol tekó.

5. Pastirci darove — Nesite s soboj, — Poljub'te njegove — Ročice nocoj; — Alj zdravega mléka, — Alj grozdja — medú — Kater' se izteka — 'Z ogrét'ga setú. — Tud' koč ali volne — Za njega roke, — Ki vsmiljenja polne — Cel svét preživè.

6. Se milo posméja — Kor solnčeni žar, — Ker silno ga žéja, — Povèrnost' jim dar. — Na svoje koléna — Se množca podà, — In moli to céno — Za gréhe svetà. — Po vér' premišljuje, — Kaj tam se godi, — Ročice kušuje, — Tako govori :

7. „Ker bodeš dorasel — Preljubi naš cir, — Ovčice boš pasel, — Ko skerbni pastir, — Boš nosil c'lo vjete — In bolne ovce — Na ramena vzete — Do črede zveste. — Odpodil boš leva — Nevsmiljenih tac — Od svojega hleva — Od svojih ovàc.

8. Bo travica rasla — Na pèsku, na skal', — Kder bode se pasla — Vsa ločna žival. — Živina vesela, — Ker prijde domú — Bo tebe želèla — Hvaležna darú. — Vse 'to prerok'vano — Je bilo od nas, — Da bomo vživali — Vse boljši čas.

9. Vse novo, o Dète! — Vès nov bo tvoj rod; — Pravičnosti svete — Obhajal bo god — Če tudi pregréha — Se vid' in nje sléd; — Nje strah le odneha — Ob tvoji beséd! — O dolgo je bilo — Zaperto nebo — Pak zdaj odklenolo — Pred tobój se bo.

10. Na daljne glej čase, — Na kraje, noči,
— Edinost naj rase — Da serdca meči. — Raj
úka ta truma — Od tvoj'ga Duha, — Da svetega
šuma — Glas tebe pehlja. — Naj sul'ca se skri-
je — Nož oster in meč, — Da boja morije — Ne
bode nič več.

11. Da rože cvetéče — Na ternji zorè, — In
sadje dišéče — Divjaki rodè, — Vès strup naj
odenja — Od gadov in kač, — Vesel' preno-
vljenja — Vse bode drugač. — Maria poslušà,
— Besède ohran' — Pastir'c pak poskušà — Lo-
čiti se v stran.

12. Moj duh pak žaluje, — Da nésem bil z
vam', — Kder Mati kušuje — Si Dete na slam'.
Živina ga gleda, — Pastirček tako; — Veselim
pogleda — Le solzno oko. — Da b' z jokom mo-
čiti — Jaz jaslice smèl! — Odtod' se ločiti —
Bi nikdar ne htèl.

2. Pesem božična.

1. Jezusa pozibljimo, — Serdce knjemu na-
gnimo. — Nam se je veseliti — Dete lepo ča-
stiti: (Oj Dete mlado, o Dete sveto.)

2. Njemu se priklonimo, — Z ljubeznjo ga
častimo, — Vsej nam je vsem k veselju — Le
to Dete rojeno. (Oj Dete . . .)

3. Njega svete ročice, — Serdce ino nožice
— Častito je kušujmo — Kakor Boga spočtujmo.
(Oj Dete . . .)

4. Nam je tukaj ostati, — To Dete darovati,
— Vso čast njemu skazati, Večno hvalo dajati,
(Oj Dete . . .)

5. Je videt' slabo déte, — Kroti pak silne

vétre; — Valovi tud' na morji — So njemu vsi pokorni. (Oj Dete . . .)

6. Njega persteci slabi — So zemljo, nebo dali, — Vse gore in planine, — Globoke vse doline. (Oj Dete . . .)

7. Vse cvetlice na polji — Gvanta po svoji volji; — Sam gvanta potrebúje, — Od mraza omedlúje. (Oj Dete . . .)

8. On kermi vse na svéti, — Da ptičicam živéti: — Matrne persi vživa, — Božja mogočnost skriva. (Oj Dete . . .)

9. Njegove maljhne oči — So b'le videt' brez moči: — Vse vidijo po svétu: — Nič skrito ni Detetu. (Oj Dete . . .)

10. Je pustil grade zidat', — Mésta lepo obcirat', — V razderti štalici rojen, — V merzle jasli položen. (Oj Dete . . .)

11. Da bi se mi sprevneli, — Merzlo Déte ogréli — Z molitvoj, vzdih'vanjem, — S pokoroj, dobrim d'janjem. (Oj Dete . . .)

12. V štal'ci je Jezus rojen, — V merzle jasli položen: — Dal nam je vsem spoznati: — Prevzetnosti se bati. (Oj Dete . . .)

13. 'Z grèhov gori vstanimo, — Hudoba zapustimo, — Lepo nam je živéti, — Če h'čemo srečno vmreti. (Oj Dete . . .)

14. Če h'čemo v nebo priiti, — Svét nam je zapustiti, — Nja šege zanič'vati, — Za večnim le se gnati. (Oj Dete . . .)

15. K Marii pribežimo, — K Jožefu pritecimo, — Da bi za nas prosila, — Nebo nam pridobila. (Oj Dete . . .)

1. Pesem postna.

1. Oj Zveličar! daj zapeti, — Kar si mogel ti terpeti, — Za zveličat' celi svet, — Ino gréhe vsem odvzet: (Jezus skoz terpljenje svojo, — Mi zveličaj dušo mojo. — Daj da bo skoz tvojo smert — Meni sveti raj odpert.)

2. Za pregrehe sojen biti, — Milost pri Bogu 'zprostiti, — V vertu ti za me klečiš, — In kervavi pot potiš. (Jezus skoz . . .)

3. Tebe vezat' in suvati, — V krivo sodbo odpeljati, — Vsa sovražna truma gre: — Ti pak nič ne braniš se. (Jezus skoz . . .)

4. Tam sodniki vsi serditi — Trinogom te dajo biti: — Vliva se nedolžna Kri — Pod ostrimi šibami. (Jezus skoz . . .)

5. Sina bož'ga zasram'vati, — Nove bolečine dati, — Tebi krono ternjevo — V sveto glavo bijejo. (Jezus skoz . . .)

6. Vés nedolžen križan vmreti, — Moraš teški križ zadeti, — Vleči na Kalvario, — Ta na mertvečko goro. (Jezus skoz . . .)

7. Voljno se pustiš moriti, — In na strašni križ pribiti: — Odrešenje dopolnit', — In Boga zadoš' storit'. (Jezus skoz . . .)

9. Oj Zveličar ljubeznivi! — Moji grehi so bili krivi, — Da si ti na križu vmrl, — Tak' nebesa mi odperl. (Jezus skoz . . .)

10. Tebe, Jezus! pomilujem, — Svoje grehe obžalujem, — Daj da tvoja Rešnja Kri — Se na meni ne 'zgubi! (Jezus skoz . . .)

11. Pobožno hočem živeti, — Radovoljno vse terpeti; — Ako z Jezusom terpim, — Se tud' ž njim tam veselim. (Jezus skoz . . .)

2. Pesem postna.

1. Daj mi Jezus! da žalujem, — Smert, terpljenje objokujem, — Kar si Jagne ti prestal, — Grehe 'zbrisal, milost dal. — (Jezus! daj da tvoje rane — Nas presunejo kerstjane; — Smert terpljenje prebridko — Naj nam moč ob smerti bo.)

2. Nas odrešit' smert si 'zvolil, — Pred Očetom trikrat molil; — Si kervavi pot potil, — Keljh terpljenja čisto 'zpil. (Jezus daj . . .)

3. Kervoloki te obdali, — Te zvezali in peljali, — Oklenoli ti roke, — Ktere céli svét deržè. (Jezus daj . . .)

4. Trinogi so te sodili, — Križaj ga, hudo bno vpili, — Toplji, tolkli, da se Kri — Iz bolečih ran cedi. (Jezus daj . . .)

5. Ternje bode čelo tvoje — Za velike grehe moje; — Tebe Jezus kralj svetà — Se ti v roko terst podà. (Jezus daj . . .)

6. Oh! na križ so te razpeli — In na križu še te kleli; — Toljko si za nas terpel — In za naše gréhe vmerl. (Jezus daj . . .)

7. Naši grehi so te 'zdali, — Tebe Jezus! zasram'vali; — Za naš greh si tepen bil — In na križu Kri prelil. (Jezus daj . . .)

8. Daj nam tebe le iskati, — Svoje grehe objok'vati, — Da se tvoja Rčšnja Kri — Nad kerstjani ne 'zgubi. (Jezus! daj . . .)

3. Posebno za veliki četrtek.

1. Gréšnik! glej žalost Marie! — Kako za Jezusom vpije. — Pred ko se je proč podal, — Je tako slovo jemal:

2. O moja ljublena Mati! — Zdaj moram slovo jemati, — Zdaj grem ta v Jeruzalem, — Tam bom od Judov vmorjen.

3. Ona pravi, Dete moje! — Spomni se Materne svoje: — Kdo me zdaj tolažil bo? — O moj Sin, naj grem s tobo.

4. Ljubezniva moja Mati! — Takih težav ni prestati: — Ne bom terpel, ti povém, — Kakor zdaj, ko od té grem.

5. Moj Sin! mil Materi bodi: — Ne kaži se — ta ne hodi; — Mene pošlji, da tam grem — Da jaz za té umerjem.

6. O priserdčna moja Mati! — Sam moram moko (martro) prestati, — Če ne bom terpel le tó, — Nien ne poide v nebo.

7. Moj Sin! vém to mora biti, — Da moraš svét odrešiti: — Vsej ne pusti tak grozno — Judom martrat' se strašno.

8. O Mati! to h'čem storiti, — Da kaplje vso Kerv preliči, — Da grešnik vseli spoznà, — Me ne martra več keda.

9. Moj Sin! dol' bom pokleknola, — Tebe prelepo prosila: — Zakaj od mene zdaj greš, — Ker za tako martro véš.

10. Čas je prišel, Mati moja! — Zastonj je vsa prošnja tvoja, — Sklenol je Bog Oča to, — Da bom jutre že mertev.

11. Zavpije Maria Devica: — Kam pojdem té sirotica; — Vsmil' se tisočkrat Bogu, — Da sem učakala to!

12. Mati moja! te objemem, — In od tebe slovo vzemem; — Zahvalim te za vse lepó, — In te izročim Bogu.

13. Moj Sin! k tvojim nogam padem — Pred ko te jaz objemem, — Še enkrat: Naj grem s tobo — Alj mi serdce poč'lo bo,

14. Mati moja! tuka bodi, — Z menoj več naprej ne hodi: — Prite prijatelji — Mojo Mater tolažite.

15. Oh! moj Sin! vsej to dopusti, — Da te poljubim s svojimi ustmi, — Žegnaj me! vpije pred njim, — Bog obar' te ljubi Sin!

16. Žegnam te zdaj Mati moja! — Ino poljubim roko tvojo, — Pridi črez te božja moč — Men' na križu lehka noč.

17. Jezus Mario zapusti: — Grešnik se ne boš k njej spustil? — Taži (troštaj) jo, in reci zdaj: — Bod' češčena vekomaj.

18. O Maria! Serdce tvoje — Kaj terpi za grehe moje! — S toboj jokal bom vselej — Dokler ne prijem v sveti raj.

4. Pesem postna.

1. Kraljevo znamenje stoji: — Svet križ! nebeska luč gori; — Na njem življenje smert stori, — Življenje s smertjo nam dobi.

2. Za nas je od Kervi neznan, — Odperta je jegova stran, — Lije mu Rešnja Kri iz ran, — Da je bil svet greha opran.

3. Zdaj je Zveličar dokončal, — Kar je David prerokoval, — In narodom oznanjeval, — Da bo z lesa Bog kraljeval.

4. Prelépo in sveto drevó, — Erdeče pisano s Kervjo! — Bilo si ti vrédno samo — Nosit tak' sveto Teló.

5. Na te je pribita bila — Odkupščina vsega svetà, — Pravici žalen'ga Boga — Da je rešila rop pekla.

6. Češčen si ti presveti križ! — Le ti nam upanje deliš; — Le ti nam milost zadobiš — Pregrehe naše 'zgladiš!

7. Čast, hvala bodi vékomej — Nebeskemu Bogu vselej. — Presveti križ nam vernim daj, — Da prijdemo v nebeski raj.

5. Pesem postna.

1. Žalostna je Mati stala, — Pod križem miló jokala, — Ker je visel njeni Sin: — V žalost je Serdce vtopljeno, — Vse pobito, prebodeno — Z mečem dušnih bolečin.

2. O kaj žalosti prestati — Morla je presveta Mati, — Ktere Sin je rešil svét. — Otožna medli jokuje, — Vzdiha, gleda trepetaje, — Kaj nje Sin terpi razpet.

3. Kdo bi solz ne jël točiti, — Če Mario vidi, biti — Oh v bridkosti, ko je ta? — Kdo li v serdci ne žaluje, — Če to Mater premišljúje, — Ker terpeti toljko 'ma?

4. Grehe ljudstva na se vzeti, — Vidi Jezusa terpeti, — Vdati šibam se voljno, — Gleda svoj'ga Sina milo, — Ko ga vse je zapustilo, — Kadar nagnol je glavo.

5. Mati! Izvir'k ljubezni prave, — Daj mi te težave, — Daj da solz mi grenkih dar! — Stori mi serdce se vneti, — In za Kristusa goreti, — Da mu bom prijetna stvar.

6. Sveta Mati! to te prosim: — Rane Kristusa naj nosim, — Vtisni meni je v serdce; — da rane tvoj'ga Sina, — Naših grehov bolečina — V živo mene tud' bolè.

7. Daj, da s toboj rad žalujem, — Svoje grehe objokujem, — Dokler tuka še živim, — Poleg

križa da prebivam, — In s tobój solze prelivam,
— 'Z celega serdca želim.

8. O devic ti vseh Devica, — V žalosti nam
tovaršica, — Daj da jočem se s tobój, — Smert
da Kristusa ostane, — Meni v serdci; naj tude
rane — Bodo vedno pred menoj.

9. Naj se totih ran navzemem, — In od križa
vès vnemem, — Kristusú da bom podan. — Du-
šo vneto in gorečo — Mati obvar'vaj v nesrečo,
— Kadar pride sodni dan.

10. Tvoj'ga Sina križ me hrani, — Ino smert
njegova brani; — Mi pomoč in milost daj. — Ko
bo smert teló zadéla, — Daj, da bo tedaj prijela
— Duša moja svèti raj.

6. Pesem postna pred predigoj.

1. Sèm, sèm, o gréšnik prijdí, — Poglej na
Jezusa, — Prestrašno tam na križu — Za te ra-
zpetega. — Njega sveto lice — O gréšnik ti po-
glej! — Glej kak' je polno Kervi — Je brez po-
dobe vse.

2. Od nog celo do glave — Je Jezus vès
poln ran, — Ni videt' kože zdrave, — Vsak ud
mu je razklan. — To so gréhi tvoji — Njemu u-
činili — Jezusa so tisti — Oh na križ pribili.

3. Glej! Jezus zdaj umerje, — Nagne svojo
glavo — Od prevelike martre — Pusti svojo du-
šo. — Zdaj solnce luč 'zgubi, — In mésec otem-
ni: — Za Jezusa se žali, — Kir na križu visi.

4. Oh, križani moj Jezus! — Ponižno te pro-
sim, — Oh bodi ti moj Jezus! — Da duše ne
'zgubim. — Tvoja presveta Kri — Bod' meni k
pomoči — Tè, kadar moja duša — Se telesa loči.

Pesem križevega pota.

Moja duša premišljavaj, — Kak Zveličar tvoj terpi, — In razjokano vzdihavaj, — Da za te pre-liva Kri. — Milost pri njem boš dobila, — (O le truda se ne boj); — Ko si jo skoz gréh 'zgu-bila: — Jezus bo dobiček tvoj.

1. Glej! kak Jezus vsa pravičnost — Pred Pilatužem stoji, — Kak' nevsmiljena krivičnost — Tožit' ga se ne boji: — Kriv on ni — Pak nič ne dene: — Moral bo pravični vmret'. — Sodnik svojo sodbo sklene, — Kak' jo h'čejo Judje 'met'.

2. Od Pilatuža obsojen — Jezus dalje peljan je, — Ino narod nepokojen — Dela mu težave vse. — Težki križ mu naložili — Ga kervavo step-li so, — Vlekel ga je v smertni sili, — Skazal tak' pokornost vso.

3. Jezus prvič s križem padne — Od veli-ke trudnosti; — Grešne Jude predne, zadne — Vidimo ga vezati. — Ne h'čejo se spokojiti — Suvajo ga sèm ter ta, — Silijo ga dalje iti, — Vlečejo pripetega!

4. Tam na bridki cesti sreča — Mati ga v prežalosti — Straha polna in medlèča: — To se ji pregrozno zdi. — Se za Jezusa žaluje — Nad težavoj njegovo. — 'Z vsega serdca si vzdihuje: Sin jo gleda z milostjo.

5. Oh! kak' težka je ta cesta, — Skoro le dvèsto stopin, — Vemdar 'že ne more z mesta — Dalje iti božji Sin. — Simon Cirenjan mu more — (On prisiljen to stori), — Križ pomagat' nest' do go-re, — Vemdar nebo zadobi.

6. Kar Veronika storila, — Naj nam vsekdar v serdci bo, — Ko brisalo ponudila — Svojo ž njim ljubezen vso, — Glejmo za to tà na njega,

— Derž'mo njegov nauk zdaj — In ga ljub'mo 'z serdca vsega, — Da dobimo sveti raj.

7. Zdaj med Jude predne, zadne, — Ki ga silno vlečejo, — Jezus s križem drugič padne — Vsi ga strašno tolčejo, — Kri da curkoma mu teče, — Nikdor ne 'ma milosti; — On pak njim nič ne poreče, — Temoč voljno vse terpi.

8. Jezus ženam se zasmili, — Od vsmiljenja gosti joč — Jim ko rosa 'z oči sili, — On je poduči rekoč: „Vi Jeruzalemske žene! — Le nikar zavoljo me — Se vam solza naj ne gene: — Črez se rajši jokajte.“

9. Božji Sin nedolžno Jagne — Tretjič pade na obraz, — Težki križ se ž njim prenagne; — On na tleh leži za nas. — Sam ne more se vzravnati, — Judje ga potegnejo, — Dalje h'čejo ga peljati, — Križ drugoč naložijo.

10. Kir nasiti vse na sveti — In oblāči stvari vse. — Žolč in jesih mora vžeti: — Pitvina zlo bridka je. — To pak vselj še ni zadosti, — Temoč še ga slečejo, — Ga oranijo do kosti, — In gā zasramujejo.

11. Zdaj neznano groznost glejmo: — Jezus je na križ razpet; — Ž njim vso žalost v serdci mejmo, — Da s težavoj je objet. — Že na križu prevzdihava, — Rad umre za grešnike; — Ljudstvo se mu posmehāva, — Ko mu smerti krivo je.

12. Kdar so ga na križ pribili, — Ljudstvu se zadosti zdi — V zemljo križ so zasadili: — Med razbojnikma visi. — Zdaj se zemlja strašno trosi, — Desnik, kir ž njim križan je — Milost si za grehe 'zprosi. — Smertni strah nad Jude gre.

13. Jezus umirajè obledne — Slovo d je Materi, — Svojo dušo za nevredne — 'Zročā Bogu večnemi. — Jožef mertvega ti vzeme — S križa

Materi ga dà. — Strah je bil od solnčne teme :
— Za njega žalost svet imà.

14. Grob je kedu: Jožef pride — In pokoplje Jezusa, — Mala čreda vernih snide — Se, na tožni pot podà. — Tà do groba ga sprevaža — V joku in z vzdihavanjem — Alj Maria bi naj raji — S svojim vmerla Sinekom.

Zahvala.

I. Jezus! tebi čast in hvala — Bodi za ti križev pot, — In vse, karkolj bode dala — Tvoja milost še dobrot. — Ali to ponižno prosim: — Tvojo martro križ in smert, — Daj, da vseli v serdci nosim, — Da mi bode raj odpert.

II. Padi grešnik dol' na kol'na — In še vzdehni k Jezusu: — Naj ti prošnja bo povolna, — Ktero Mati 'zgovori: — Jezus skoz Mario bodi, — Prosimo te vsi vkup zdaj, — Smilečen na zadnji sodbi; — Peljaj nas v nebeski raj.

1. Pesem velikonočna.

1. Zveličar je od smerti vstal, — Ker je za nas 'že smert prestal. Aleluja, aleluja, ale — aleluja.

2. Pekel premagan je za vselj, — Zatore bod' — mo vsi veseli. Aleluja . . .

3. Oj bodimo veseli vsi, — Ker sveti raj odpert stoji. Aleluja . . .

4. Maria! le veseli se, — Ker tvoj Sin se prikazal je. Aleluja . . .

5. Povsod' se dnes razlega glas: — Hvaljen bod' Jezus vsaki čas. Aleluja . . .

6. Ker smo zdaj 'z greha sopet vstal', — Ne, da b' še se nazaj podal, Aleluja . . .

7. Kdor z Jezusom vojskuje se — Tam svetí raj gotov mu je. Aleluja, . . .

8. Bo sodni den častitljiv vstal, — Jezus ga bo v nebo pred'jal. Aleluja . . .

9. Vojskujmo zato serčno se, — Vsej vojske kratko le terpè. Aleluja . . .

10. Veselje pak tam večno bo, — Oh! glejmo, da prijd'mo v nebo. Aleluja . . .

11. Mogočni Jezus! žegnaj nas, — Da bomo péli vsaki čas: — Aleluja, Aleluja, Ale — aleluja!

2. Pesem velikonočna.

1. Pogledjte duše grob odpert! — V njem Jezusa več ni! — Premagana je grenka smert; — Zveličar naš živi!

2. Premagal je sovražnike — Njih moč pod njim leži, — Pred njim je stresel pekel se: — Zveličar vspet živi!

3. Spred pekla so očaki zdaj — Skoz njega rešeni, — Odperel njim je sveti raj: — Zveličar naš živi.

4. Hudoba in vsa njena moč — Premagana leži: — Premajgajmo tud' mi rekoč: — Zveličar naš živi.

5. Vojskujmo se tud' z Jezusam — Kerstjani serdčno mi, — Ni smerti bat' se treba nam: — Zveličar naš živi.

6. Če z Jezusom obladamo — Vse zapeljivosti, — Veselga serdca bodimo: — Zveličar naš živi!

7. Tud' v grobu le nek kratek čas — Bomo počivali — Vsej bode vzbudil tudi nas — Zveličar, kir živi!

8. Kerstjani! tud' za grobom še — Živéli bo-
mo mi, — To naša Aleluja je: — Zveličar naš
živi!

9. Vesela Aleluja bo — V hiši Očetovi; —
Da srečno tamo prijdemo. — Zveličar naš živi!

10. Pripravljeni v nebesih tam — So naši se-
deži, — Pripravlja nam je Jezus sam — Zveli-
čar, kir živi.

Pesem na sv. Marka ino križev teden.

1. Bog! kir gréšnike strahuješ, — In pravič-
ne obraduješ — V nebi ti nad nam' živiš, — Žu-
gaš, tepeš in krotiš. (Sliši nas stvari uboge — In
odvèrni nam nadloge, — Zdrave v miru nas o-
hrani, — Daj nam kruha vsaki dan.)

2. Vsaki den nas iz dobrote — Preskerbiš
lehko sirote; — Si mogočen Gospodar, — In sker-
biš za vsako stvar. (Sliši nas . . .)

3. Ti dajaš stvarém živeti, — Da gre dež,
in solnce svéti, — Da nam polje zeleni — Ino
žito dozori. (Sliši nas . . .)

4. Če živali rés kvarljive — Prijdejo na vért
in nive, — Tvoja volja je tako — Z gréhom smo
zasluž'li to. (Sliši nas . . .)

5. Ako z neba le dežuje, — Da nam živež
potonuje, — Prijde to iz tvojih rok — Zavolj spa-
čenih otrok. (Sliši nas . . .)

6. Če po léti za vročino' — Vzeme toča vsò
poljnino, — Da zelenja videt ni, — Smo si krivi
mi sami. (Sliši nas . . .)

7. Če germi, se križem bliska, — Da se vsak
ostrašen stiska, — Gréšnik tvojo moč spoznà, —
V svojih gréhih trepeta. (Sliši nas . . .)

8. Svojo moč prav pokazati, — Hotel si Egiptu dati, — Rodovitnost sedem let — Ino sedem lakot vspet. (Sliši nas . . .)

9. Izraelce si posvaril, — Z dolgo sušoj je udaril, — Ko je Ahab kralj njim bil, — Dež tri leta ni rosil. (Sliši nas . . .)

10. Je nebo zaperto bilo, — Polje deža ni dobilo, — Izrael je malik'val, — Ti si ga, Bog! obiskal. (Sliši nas . . .)

11. Pak Elija si ohranil — Čudno lakoti obranil, — Ko zatirala strašno — Je vso Judovsko zemljo. (Sliši nas . . .)

12. Ker se ljudstvo spreoberne, — Šibe tvoje si odvrne. — Ko Elia pros' za nja, — Dosti deža kmalu 'ma. (Sliši nas . . .)

13. O Bog! tudi nas se vsmili — Ki smo močno te žalili, — Kadar bodeš tepel nas — Vslíši prošnje oni čas. (Sliši nas . . .)

14. Tebi, Bog! se homo vdali, — Svoje polje obdelovali, — Ti odpri roko, Gospod! — In dodeli nam dobrot. (Sliši nas . . .)

Pésem za Duhovo.

1. Prijd' sveti Duh! aposteljnóm dan, — Kir si bil dnes v nje poslan, — Da čuda božje pravijo — Sovražnikom se vstavijo; —
Prijd' sveti Duh! te prosi kerstjan.

2. Prijd' sveti Duh! daj svoje dari — In jè med svoje vérne razlij, — Resnico da poslušajo — In nje sladkost okušajo; —

Prijd' sveti Duh! razsveti ti nas!

3. Prijd' sveti Duh! omeči serdce, — Prižgi v kerstjanih svete želje, — Ljubit' kar je pravičnega — Se var'vati krivičnega. —

Prijd' sveti Duh ljubezni svete.

4. Prijd' sveti Duh! podpiraj slabost, — Poterdi v serdcih pravo svetost: — Daj, da se ne spodteknemo — Se s pota ne premeknemo.

Prijd' sveti Duh! ti naša krepost.

5. Prijd' sveti Duh! ti sveti sodnik — Veselje naše, naš pomočnik! — O vodi nas do večnosti — Prípelji nas do srečnosti. —

Prijd' sveti Duh! ti naš poterdnik!

Pesem za Telovo.

1. Vsi jeziki povzdignite — Hvalo, čast Zveličarju! — Vsi Gospoda počastite — V Sakramentu Rešnjemu, — Nja Telo in Kerv molite, — Slavo pojte Jezusu.

2. Je Devica ga rodila — Sina večnoga Boga; — Zemlja je od nja dobila — Vir nauka božjega; — Njega Rešnja Kri omila, — Gréhe celega sveta.

3. Po večerji zadnji 'zročil — Svojo Kervino Telo, — Pred ko se je svojih ločil — Inó vzel od njih slovo, — Vsem ljubezen priporočil: — „V moj spomin storite to.“

4. Kruh in vino premenilo — Se je v nja Meso in Kri; — Kakor se je tam zgodilo, — Na oltarji se zgodi. — To prečudno opravilo — Svetà véra nas uči.

5. Vsi ponižno počastimo — In molimo Jezusa, — S serdцем roke povzdignimo, — Naj nam sveti žegen da — 'Z vsega serdca zahvalimo — Svojega Zveličarja.

6. Věčnemu Očetu hvala — Hvala božjemu Sinú; — Oh, da b' se spodobno dala — Tudi Duhu svetemu! — Hvalo vsaka stvar davala — Troedinemu Bogu.

Pesem od naj slajšega Jezusovega Serdca.

1. Na nebi in na zemlji — Na vseh krajeh svetà, — V presvetem Sakramentu — Častimo Jezusa:

(Češčeno, hvaljeno — In od vseh ljubljeno, — Presveto Serdce Jezus, — Na vėkoma naj bo.)

2. Za nas je Serdce bilo, — Pred ko smo spoznali; — Nam milosti delilo — V Oltarski Skrivnost. (Češčeno, hvaljeno . . .)

3. Črez vsakega se vsmili, — Če ravno grešnik je. — Tu skesani dobili, — So grėhov vsmiljenje. (Češčeno . . .)

4. O Jezus! v ranah tvojih — In v Serdci tvojem jaz, — Dobim v nevoljah svojih — Naj več tolažb vsak čas. (Češčeno . . .)

5. K tem' Serdцу pribežimo, — Tè, kdarnam vmreti bo; — Če vredno zadobimo — Sveto Rešnje Telo. (Češčeno . . .)

6. Vseh grehov naš očisti — Skoz svoj'ga Serdca Kri — Da milost znamo v tisti — Dobit' k zveličanju. (Češčeno . . .)

Pesem od naj svetėjšega Mariinega Serdca.

Bodi tisočkrat češčena — Mati božje milosti — Tako mila ni niena, — Ko si, o Maria! ti.

(Tvoje Serdce počastimo, — O Maria milostna — K tvoj'mu Serdцу pribežimo, — Božja Mati vsmiljena.)

2. Čisto si ti Serdce dala — Bogu večnemu za dar, — In Devica si ostala — S čistim Serd-
cem vsekedar. (Tvoje Serdce . . .)

3. Ja iz tvoje Serdčne Kervi — Jezus je ži-
vljenje vzel, — On je v tvojem Serdci živi —
Bog in človek biti h'tel. (Tvoje . . .)

4. Tvoje Serdce ga je grélo, — In redilo mi-
lostno, — Od ljubezni je gorélo — Da bi Déte
varno b'lo. (Tvoje . . .)

5. Kak je Serdce te bolelo — Kdar je Sin
v terpljenje šel; — Kako žalost je terpélo — Kdar
za nas je smert prestal. (Tvoje . . .)

6. Serdce tvoje v solzah plava, — V žalosti
se raztopi: — Kadar Jezusova glava — S križa
nagnena visi. (Tvoje . . .)

7. Ti si Jezusovo Telo — Mertvo h'tela v
krilo vzet' — Tvoje Serdce je želelo — Zadnjič
ga pri sebi 'met! (Tvoje . . .)

8. Kdo 'ma serdce kamenitno — Kir Mario
gledat' znà — Tak' terpeti grozovitno — In vsmil-
jenja ji ne dà? (Tvoje . . .)

9. „Veš, o grešnik! grehi tvoji.“ — Pravi Ma-
ti žalostna, — „So kak' meči v duši moji — O-
stri do kervavega. (Tvoje . . .)

10. Vsaka kletva, vsaka jeza — S kateroj ža-
liš Jezusa, — Mene kak' za vlasi teza, — Moj'-
mu Serdču žalost dá.“ (Tvoje . . .)

11. „Grešnik! alj te to ne gene, — Da brez
vsega vsmiljenja — Ti tak' grozno martraš me-
ne? — Kaj sèm tebi storila?“ (Tvoje . . .)

12. „Vemdar z menoj 'mej vsmiljenje — Če
ga s soboj ne 'maš več, — Oh pobolšaj si ži-
vljenje — In odvzemi grešni meč.“ (Tvoje . . .)

13. O Maria! Serdce tvoje — Se mi zlo zasmi-
smili zdaj, — Vzemi me za dete svoje — In me
vari vekomaj. (Tvoje . . .)

14. K tebi hočem se podati, — O Maria! bo-
di ti — Moja ljubezniva Mati — Zdaj in v smert-
ni bridkosti. (Tvoje . . .)

15. V solzni žalostni dolini — Mi otroci jav-
kamo, — Bodi naš tolaž edini, — K tebi tak' vzdi-
havamo. (Tvoje . . .)

16. O ti božja Porodnica! — Prošnje ne za-
verzi ti — Bodi naša pomočnica — Reši nas ne-
varnosti. (Tvoje . . .)

17. Zemlje in nebes Kraljica! — O Devica
blažena! — Bodi naša besednica — Naša Mati
in Gospa. (Tvoje . . .)

18. Svoj'mu ljubezniv'mu Sinu — Zdaj ino
na zadnji čas — Nas izroči in zedini: — Prosi
Jezusa za nas! (Tvoje . . .)

19. V smerti mi k pomoči segni, — In po-
kaži Jezusa, — 'Z svoj'ga Serdca meč potegni,
— Brani me Sovražnika. (Tvoje . . .)

20. V tvojem Serdci veljki, mali — Najdejo
pomoč vsak čas, — Zato te Maria! hvali — Moj'-
ga serdca pesmi glas. (Tvoje . . .)

Pesem v čast Materi božji.

1. Tisočkrat si ti češčena — O Maria, rožni
cvet, — Teb' enaka ni niena: — Take ne 'ma
celi svet, Kar se koli rožic najde — Niena tak'
žlahтна ni: — V tebi se vsa milost znajde, — Oh
dodeli mi jo ti.

2. Madež se ni v tebi znašel — Bog Oča te
je vsadil — Sveti Duh te je opravil — 'Z tebe je
Bog Sin 'zcvetel: Vsi jeziki so Tebe roža hva-

liti: — Žlahtna roža, ne pozabij — Na me ó Maria ti!

3. Kadar tvoj kip premišljujem — Pred tem-
istim jaz klečim, — Pohleбно k tebi vzdihujem —
Eno milost si želim: — Da me ne boš zapustila
— Mati prave vsmilnosti — Ino bodeš mi 'zpro-
sila — Božjih gnad v obilnosti.

4. Kadar gréšnik jaz zaslišim — O Maria!
tvoj' imè, — V svojem serdci na te vzmislim, —
Pravim: Vsmili se črez me, — Pusti meni milost
najti, — Kadar me vse zapusti: — Bodi moja lju-
ba Mati — O Maria, roža ti.

5. Ti si z milostjo obdana — Angel Gabriel
govori, — Od Očeta nam izbrana — Milost vsa
'z tebe gori. — Ti si polna vse dobrote — De-
vica izvoljena!

6. Kadar bodem moral vmreti — Dušo dati
črez Bogu, — Kadar bodem moral vzeti — Od
tega sveta slovo: — Oskerbi me, daj mi 'zreči
— Te svete imena tri — Jezus, Marja, Jožef
sveti, — Ozrite se vi na me.

Péta lavretanska litania.

1. Oča Stvarnik neba, zemlje! — Sin nas
reši, greh odjemlje — Sveti Duh pak nam deli
— Darje božje milosti.

(Vsa kerščanska te množica — Moli te, sve-
ta Trojica! — Vsmili se! — Vsmili se! — Vsmil'
se črez nas grešnike — Vslíši prošnje naše vse.)

2. Bod' češčena o Devica! — Zemlje in ne-
bes Kraljica! — O Maria 'zvoljena! — Mati ti
Zveličarja!

(Vsega huđega nas brani; — Naša Mati nam ostani — Prosi ti, prosi ti — Tam za nas pri Jezusi, — Mati božje milosti.)

3. O naj lepša, naj čistejša, — Čudovitna naj svetejša — Mati si brez madeža — Nam rodila Jezusa. (Vsega huđega . . .)

4. Stvarnika in Odrešnika — Mati tudi si Učnika; — Črez vse žene vživana — Od vseh rodov hvaljena. (Vsega huđega . . .)

5. O Maria ljubezniva, — Naj modrejša, dobrotljiva, — Vérna in mogočna si: — K tebi pribežimo mi.

6. Ti si sédež vse modrosti — In posoda vse svetosti — Si razgled pravice nam — Revnim, grešnim sirotam. (Vsega huđega . . .)

7. O Maria! čista telja! — Vzrok si našega veselja, — Srečen pot nam kažeš ti: — Vse kerščanstvo te časti. (Vsega huđega . . .)

8. Roža skrivna, hiša zlata, — Mirnim si nebeske vrata; — Zgodnja tem' denica si, Kir v nebesa si želi. (Vsega huđega . . .)

9. Vzvišen' turn Davida kralja — Si Maria ti postala — Močni turn slonokosten'; — Brani slabe nas vsak den. (Vsega huđega . . .)

10. Skrinja božjega si mira — Žegen nam od tebe 'zvira; — Pribežiše grešnikom — In tolažba revčekom. (Vsega huđega . . .)

11. Zdravje si bolenim, Mati — Daš očitno nam spoznati, — V sili ino bridkosti, — Da pomoč kerstjanom si. (Vsega huđega . . .)

12. Angelov, in vseh svetnikov — Si očakov močenikov — Vseh devic Kraljica tam: — V svet raj pomagaj nam. (Vsega huđega . . .)

13. Jagne božje! ljubeznivo — greh nam jemlješ milostljivo — Jagne božje! mir nam daj, —

Jagne božje! daj nam raj! — Glej pred toboj tu
klečimo — Tvoje milosti želimo. — Vsliši nas —
vsliši nas! — Skoz Mario prosimo — Prijti v tvo-
je kraljevstvo.

Pesem od angela varuha.

1. Angel božji, kir me vodiš, — Da se sam
ne pogubim, — Kir zvesto pred menoj hodiš —
Tebi se priporočim. — Tebe mi je Bog odločil —
Mojo dušo teb' izročil, (Angel var'h prijatelj moj,
Vseli mi na strani stoj!)

2. Oj prijatelj moj nebeski — Od Boga mi
var'h poslan — Da v slabosti svoj' človečki —
Nesem v grehe zapelján. — Ti preženi vse zmot-
njave — In sovražnikov skušnjave. (Angel var'h . . .)

3. Če opeša moja duša, — In šeranjena me-
dli, — Če jo duh sovražni skuša, — In ji večno
smert želi, — Ti tokrat duha preženi — Da ne
skvari večno mene. (Angel var'h . . .)

4. Uči me Boga ljubiti, — Kakor Jezus za-
pove, — Njega voljo prav polniti — Njemu vdali
vse serdce; — Da se vedno posvečujem. (Angel
var'h . . .)

Pesem od svetega Alojzja.

1. Oh! Alojzij ti Goncaga — Ti prečudežni
svetnik — Naj častiti te pomaga — Vsaki verni
kerščenik! (Vsi ponižno pribežimo — K angelu
nedolžnemu, — Daj, da milost zadobimo — Mi
pri Bogu večnemu!)

2. Vreden si ti naše hvale — Preponižni mla-
denec, — Svete duše so spoznale — Da si ves
čist angelec. (Vsi ponižno . . .)

3. Ko berž mati te rodila — Te k življenju časnemu — Rano te je tud' učila — Slúžit' Bogu večnemu. (Vsi ponižno . . .)

4. Da bi čistosti ne 'zgubil, — Ko jo že od kersta 'maš — Si v duhovni red obljubil — Se, da jo tam obvar'vaš. (Vsi ponižno . . .)

5. Tam z molitvoj, z bičem, postom — Ino s tem, da rad bediš, — Si enak nebeskim gostom — Ker za dušo tak' skerbiš. (Vsi ponižno . . .)

6. Ni bilo za čast posvetno — Ne ti tudi za blago, — Delaš raj' pokoro vredno, — Da dose-gel bi nebo. (Vsi ponižno . . .)

7. Hlapčiče, dekliče vabiš — K Jezusu v ne-beski tron; — Ti nedolžnih ne pozabiš — Ker si jihov zvest patron. (Vsi ponižno . . .)

8. Vreden si ti naše hvale, — Ker ljubezen 'maš do vseh — Rad molitve moliš zale; — In sovražiš vsaki greh. (Vsi ponižno . . .)

9. Vsej čistost nikolj ne mine: — Bog jo le-po preseli; — Ker jo vzeme 'z te doline — Pri Marii jo vsadi. (Vsi ponižno . . .)

10. Ljubi Jezus! daj živeti — Nam ponižno tukaj zdaj — Ino za Alojzjem priiti — K tebi nekda v sveti raj. (Vsi ponižno . . .)

Pesem od vseh svetnikov.

1. Odklenite se nebesa, — In odkrij se sveti raj, — Kder po smerti je telesa — Vsem pripra-vljen srečni kraj. — Bratje! čast nam pokažite, — Ko ste jo dosegli tam; — Slabim nam želje vnemite — Iirepeneti, priiti k vam.

2. Spolnjene so vaše želje, — Povelíčal vas je Bog — Večno vživajte veselje — Rešeni iz vseh nadlog. — Prešlo je, kar je težilo, — 'Zgi-

nolo, karkolj boli; — Vse vam se je ponovilo; — Boga z grehom nič več ni.

3. Mraza ni več, ne vročine, — Ni terpljenja, ne bridkost', — Smerti ni ne bolečine; — Le veselje in sladkost. — Tamkaj vam je sam Bog večni — Zbrisal od oči solzè; — Opravičeni ste srečni: — Vsi kerstjanje vas časté.

4. Kvišku serdca povzdigújmo: — Gore smo še le domà; — Vse posvètno zaničujmo; — Kar nas loči od Boga. Prijti skoro med svetnike, — Perva naša skerb naj bo, — Ne je sreče tak' velike, — Če dosežemo le to.

5. Pak slabost nas premaguje, — Naš sovražnik je močen; — Če nas Bog ne uterjuje, — Nas premaga greh strašen. — Vi svetniki nam 'zprosite — Moč nebesko, v dobrem rast' — V svojo družbo nas sprejmite — Oj v nebesko močno čast!

Šolarska pésem k sveti meši.

P r i s t o p.

Jezus male k sebi kliče — Blagoslovit' otročice, — Nas objèti si želi. — Njemu čast in hvalo pèli — Bomo z mešnikom veseli (Sveto mešo služili.)

K y r i e.

Jezus! učitelj čednosti — Vsmili naše se mladosti — In odpusti grehe nam! — Tebi hočemo služiti — Greha nikdar ne storiti: (Bodi vsmiljen sirotam.)

G l o r i a.

Večni tebi hvalo pèti, — Ljubi mir ljudem želèti, — Ki so serdca dobrega: — To nam raj-

sko je veselje — To so naše vroče želje: (To nam pravo srečo da!)

Evangelj.

Skerbno hočemo slišati — V serdci prav pre-mišljavati, — Kar nam Jezus govoriš. — Radi hočemo storiti. — Pridni in počteni biti, (Kakor nas lepó učiš.)

Kredo.

Za resnico vse imamo — Tvoje nauke spoznámo — Ktere Cirkva nas uči. — Daj po veri nam živeti, — Ino nekda srečno vmreti: (Naj nam tvoja luč gori.)

Darovanje.

1. Kaj bi tebi, Oča! dali? — Z mešnikom kaj darovali? — Kar imamo, tvoje je. — Naše dela in žijljenje, — Vse veselje in terpljenje: (Oča! tebi damo vse!)

2. Troha kruha ino vina — Kri — Telo ti bode Sina: — On daruje se za nas. — Ozri se na nas sirote, — Skaži svoje nam dobrote, (Vsmili se za vsaki čas.)

Svet.

Pesem sveto povzdignimo — In z nebesemi slavimo: — Svèti, sveti, sveti Bog! — Vse ljudje te naj spoznàjo — Hvalo ti vse stvari dajo: (Oča! vsliši glas otrok!)

Po povzdigovanji.

Zdaj klečeči počastimo — Na oltarji Jezusa. — V Sakramentu ga molimo — Prav'ga živega

Boga. (Hvaljen bodi Jezus ljubi, — Ker si križan za nas vmerl — In nam sveti raj odperl.)

Agnus Dei.

Kakor Jagne na Kalvarji — Jezus za nas umerl je; — On darúje na oltarji — Zdaj za naše grehe se. (Hvaljen . . .)

Obhajilo.

Jezus zdaj pri nas stanúje — Tam v podobi kruha skrit: — Svojo milost nam darúje — In se dušam da užit'. (Hvaljen . . .)

Konec.

Jezus! tvoji h'čemo bit — Le nas ti blagoslovljaj. — Daj nam srečno k tebi priiti — 'Z tega sveta v sveti raj. (Hvaljen . . .)

Pesem od pokore.

1. Večno srečno je življenje, — Če je greha zadolženje — Ljubi Oča ti odvzel, — Te otroka vspet sprijel. (Greha rane nam zaceli, — Milost prosi za dolge — V grehah žalostno serdce.

2. Oh pogosto res sèm padal, — Vedno greh na greh nakladal; — Grehov več ko vlas imàm, — Oh grešil sèm, sam spoznam. (Greha rane . . .)

3. Žalost, groza me obdaja, — Strah po udeh me spreha; — Mir je 'zginol iz serdca — Greh veselja več ne da. (Greha rane . . .)

4. 'Zginola tolažba moja — Ko jo da ljubezen tvoja — Ker sèm se vès brez strahú — Pravil za tvoj'ga sinú. (Greha rane . . .)

5. Alj me hočeš tud' zavrči, — Če v ljubezni zdaj goreči — Ti moj duh oblubo dà — In se spokori greha. (Greha rane . . .)

6. Ne pravičnega vzdravit — Le 'zgubljen'-ga k seb' pripraviti, — Najden'ga serdčno objet, — Prijdeš iz nebes na svet. (Greha rane . . .)

7. Magdaleno pred nogami — Vidiš vzdih'-vat' s solzami — Vidiš jokat' jo na tleh — Odpustiš ji veliki greh. (Greha rane . . .)

8. Če jaz serdčno zdaj vzdihujem, — Angele razveseljujem: — Me v prijat'lja vspet sprijmó — Če imam solzno oko. (Greha rane . . .)

9. Pokorit' se sèm odlašal; — Ti pak Oča! si zanašal; — Tvoji jezi da vbežim — Se poboljšat koj želim. (Greha rane . . .)

10. Dnes je den spoznàti zmoto — Grešno vabiš dnes siroto; — Dnes tud' kliče revna stvar, — Ne zaverzi je nikar. (Greha rane . . .)

Pesem na den pokopa merliča.

1. Človek na tem revnem svetu — Kratko časa le živi; — Nja terpljenje je veliko, — Malo pak veselih dni. — Le težavna mu je hoja: — On ne najde tu pokoja: — V joku prijde na ti svet, — V joku zapusti ga vspet,

2. Kakor trava on priraste, — Pricveti ko rožen cvet; — Hitro pak ga smert pobere; — Ni ga bilo — ni ga vspet. — Duša se k Bogu poverne — Truplo v hladni grob zagerne, — Vsaki človek gre ti pot, — Naj bo hlapec alj gospod.

3. Kristus je življenje naše — In premagana je smert; — Dušo Jezus k sebi vzeme, — Truplo hrani v božji vert. — Blagor nam, ki dobro

vemo, — Da za njim k Očetu gremo; — Za pravične je odsod — V sveti raj veseli pot.

4. Delo rajni je dokončal — Nja delavnik je nehal, — Njega je Gospod zaklical, — Da mu bo plačilo dal. — Sprejmimo po zadnji hoji — Njega truplo zdaj k pokoju; — Dušo pak 'zročimo mi — Dnes vsi božji milosti.

5. Kar na svetu človek sèje — To bo tam po smerti žel; — Kar je dobrega pripravil — Bo veselo s soboj vzел. — Vse veselje zdaj minolo — Časno vse ga zapustilo; — Same dobre dela so, — Ke ga v večnost spremljejo.

6. Vse posvetno radovanje — Na tem svetu za -nj nehà, — Imenitnost in bogatstvo — Zdaj tolažbe mu ne dà. — Srečno le taista duša — Po tem poti svet zapušča, — Ko krivice ne poznà, — Mnogo dobrih dèl imà.

7. Tak' gre človek s tega sveta — V hišo svoje večnosti. — V gizdi piha, prevzetúje, — Pak le s prazdnimi rečmi. — Kada zvoní obmolčijo — Se tud' solze posušijo: — Njega vès spomin je preč, — Mesto ne pozna se več.

8. Pak zapisano je v knigi — Ondi vsakega imé — Tud' vse dobro ino hudo — Kar v življenji storil je. — V večnosti bo vse odkrito, — Kar je skrivnega, očito, — Vse bo človek ondi bral, — Ker bo pred Sodnikom stal.

9. Blagor vsem pravičnim mertvim, — Ki v Gospodi pomerjo; — Oni k svojemu Očetu — Le počivat tà gredó. — Njih storjene dobre dela — Bodo vékoma slovele, — Njih častitljivo imè — Med svetniki sveti se.

10. Vse posvetno premoženje — Mertvemu je vzela smert — Deske štiri so ostale — Mu, in pak raztergan pert. — Minola je vsa lepota —

In 'zginola vsa dragota, — Svete čednosti samó — Njemu v večnosti cvetó.

11. Vsi tovarši malopridni — So ga zapustili zdaj, — Le počtene dobre duše — Spremljejo ga v zadnji kraj: — Vse vesele tovaršije — Dobre volje in gostije — Mu sedmina vzela je, — Ko za njim opravlja se.

12. O Gospod! vsem vernim mertvim — Večna luč jim sveti naj! — Trupla v zemlji mirno spijo; — Duše v tebi naj živijo — Dokler tvoj močeni glas — Ne vzbudi k vstajenju nas.

Zahvalna pesem: Te Deum laudamus.

1. Hvala bod' Gospod' Bogu — Vse stvari ga zdaj molite! — Stvarnika, dobrotnika, — In Očeta ga častite! — Kerub, Seraf mu pojó — Hvali zemlja in nebo.

2. Svéti, sveti, sveti Gospod! — Vse je polno tvoje hvale; — Trume 'zvoljenih, o Bog! — Večno čest ti bodo gnale. — Vsi svetniki te častè — Vsi pravični te želè.

3. Češčen bodi trojni Bog: — Oča, Sin in ti Duh sveti — Cirkve tvoje nauk vès — Moramo zvesto verjeti: — Jezus Kristus, božji Sin — Je zapustil ga v spomin.

4. O preljub' Zveličar naš, — Koljka je ljubezen tvoja! — V grehe bil sèm zakopan, — Rečna b'la je duša moja; — Ti pak prijdeš k nam na svet, — Smert, pekel in greh zatrèt.

5. Večni Bog! in Kralj nebes — Se poniža brat naš bit'; — Nam živi in nam umrè, — Nam nebesa zaslužiti. — Njega sveta Rešnja Kri — Nas očisti vse ljudi.

5. Na desnici božji zdaj — Ga še 'mamo pomočnika; — Sodni den ga grešnik bo — Videl ostrega Sodnika. — Milost, grešnik! le dobiš — Dokler še na svet' živiš.

7. Jezus! bodi vsmiljen nam — V službi svoj nas ohrani: — Kerv si svojo dal za nas, — Greh končaj, pri nas ostani, — Peljaj naše duše v raj; — Delež 'zvoljenih nam daj.

8. Svojo ljudstvo srečno stori, — Zdaj in vseli nas obvari: — Obdaruj in povišuj, — In zveličaj svoje stvari: — Hvalo bomo peli ti — Tukaj ino v večnosti.

6. Milostljiv nam bodi dnes, — Poti v grehe nam zagradi; — Sveti in preljubi Bog! — Daj, da storimo dobro radi. — V tebe upamo vsak čas, — Da ne boš zaverigel nas.

Pesem pred misionskim križem.

1. Sveti križ! mi te častimo, — Smertni oder Jezusa! — Nekda v blišu te gledimo, — Kardar svet se v prah skonča. (Z ustmi, serdцем te častimo, — Smertni oder Jezusa!)

2. Križ spomin njega terpljenja, — Nagni nas, ga ljubiti, — De se ognemo grešenja, — Kar na novo ga mori. (Z ustmi, i. t. d.)

3. Križ! ti si bandera naša — V sili ino v bojih vseh; — Čini, da nas ne sprednaša — Naš sovražnik k padcu v greh. (Z ustmi i. t. d.)

4. Križ, znamenje ti oblade! — Srečen, kdor zaupa v te, — V vojski on nikar ne pade, — Kir se verno v te ozre. (Z ustmi, i. t. d.)

5. Sveti križ! o tvoja hvala — Razgledalo milosti! — Nam ne bo nikdar nehala — Budi nas k pobožnosti. (Z ustmi, srcem te častimo, — Smertni oder Jezusa!)

6. Za to milost še prosimo — O Gospod Bog nam jo daj — Da še v smerti te častimo, — Ker nam svetiš v večni raj. (Z ustmi, srcem te častimo — Smertni oder Jezusa.)

Zapopadek.

	Stran
I. Juterna pobožnost	3
Podučenje v juterni pobožnosti	3
Juterna molitva	4
II. Kako den sveto prebiti	9
III. Večerna pobožnost	20
IV. Mešna ino predišna pobožnost	26
Perva mešna pobožnost	28
Druga " "	41
Tretja " "	53
Pobožnost pred ino po predgi	62
V. Spovedne pobožnosti	63
Klicanje svetega Duha na pomoč	63
Spovedno ogledalo	64
VI. Obhajilne pobožnosti	75
Duhovno obhajilo	83
VII. Molitve za odpustke	93
Razni odpustki	97—103
VIII. Večernične pobožnosti	103
IX. Pobožnosti k sami sv. Trojici	115
Litania k sami sv. Trojici	118
X. Pobožnosti k Bogu Očetu	122
XI. Pobožnosti k Bogu Sinu	125
Obiskovanje sv. R. Telesa	125
Litania od sv. R. Telesa	128
Moljenje sv. Serdca Jezusa	132
Litania k sv. Serdca Jezusa	136
Češčenje sv. Imena Jezusa	140

Litania od sv. Imena Jezusa	142
Moljenje sv. R. Kervi Jezusa	147
Litania k sv. R. Kervi Jezusa	149
Češčenje sv. petih ran	154
Litania od križanega Jezusa	157
Sveti križev pot	161
XII. Pobožnosti k Bogu sv. Duhu	173
Litania od svetega Duha	175
XIII. Premišljave Oča naša	179
XIV. Pobožnosti k svetnikom	189
Pobožnosti k Materi božji	190
Češčenje sv. Mariinega Serdca	193
Pobožnost sv. rožnega kranca	196
Pobožnost sv. škapulirja	200
Lavretanska litania	201
Litania k sv. angelom.	206
Molitva k sv. angelu varuhu	508
Molitva k sv. godovniku	209
Molitva k sv. Janezu Kerstniku	210
Molitva k sv. Joahimu	210
Molitva k sv. Jožefu	211
Litania k sv. Jožefu	212
Molitva k sv. Petru ino Pavlu	214
Molitva k sv. Sebastianu	214
Molitva k sv. Fráncisku Ks.	215
Molitva k sv. Alojzju	215
Litania k sv. Alojzju	216
Molitva k sv. Janezu Nepóm.	220
Molitva k 14 sv. pomočnikom	220
Molitva k sv. materi Ani	221
Molitva k sv. M. Magdaleni	222
Molitva k sv. Barbari	222
Molitva k sv. Katarini	223
Molitva k sv. Terezii	224

Molitva k sv. Elizabeti	224
Litania od vseh svetnikov	225
XV. R a z n e m o l i t v e	236
Molitva pri izvolji stanú	236
Molitva za dušnega pastirja	236
Molitva za spovednika	237
Molitva staršev za otroke	238
Molitva otrok za starše	240
Molitva ubogih sirot	242
Molitva zakonskih	242
Molitva posla	243
Molitva ubogega	244
Molitva učenca	244
Molitva za žive ino mertve dobrotnike	245
Molitva popotna	245
Molitva ob suši	246
Molitva za lépo vreme	245
Molitva ob hudi uri	247
Molitva ob slabi létini	—
Ob pomoru ino kugi	—
Ob živinski kugi	—
Ob vojski	248
Ob sleherni nadlogi	—
Molitva za mir	—
Ob kaki zahvali	—
Molitve za vse potrebe	215, 233, 249
XVI. Molitve ob prazdnikih Gospo-	
dovih ino svetih časih	249
Advent	—
Kvaterni dnevi	250
Božič	251
Na starega leta den	252
Na novega leta den	253
Razglašenje Gospodovo	254

Sveti post	255
Molitva na pepelnico	256
Na cvetno nedeljo	257
Premišljavanje veliki teden	—
Molitva na veliki četrtek	258
Molitva na veliki petek	259
Prošnje pred križem	260
Molitva pred božjim grobom	261
Velikonočni prazdnik	—
Den sv. Marka	262
Križevi dnevi	263
Vnebohod Kristusov	—
Finkoštni prazdnik	264
Molitva pred obhodom	255
Prazdnik cirkv. posvečenja	266
Molitva po četrtnih	267
Molitva po petkih	—
Molitva v soboto	268
Posvečevanje nedelj	269
Ob svetkih Device Marie	270
Svetek čistega spočetja	—
Svečnica	271
Oznanjenje Devici Marii	272
Sedem žalosti Device Marie	—
Velika gospodnica	275
Mala gospodnica	276
Sv. ime Device Marie	—
XVII. D o s t a v e k	277
Duhovno orožje	—
Gotova pomoč se poboljšati	280
Premišljáva na grobu	282
Sedem pribežališč	283
Litania od vdanosti v voljo božjo	—
Litania v oživljenje sklepov	286

Litania od pokore	288
XVIII. Pobožnosti za bolne in umirajoče	292
Molitva za vdanost v voljo božjo	298
Zarota za smertno uro	299
Duhovna razporoka	301
Molitva za srečno smert	303
Kadar se ob umiranju zvoni	—
Molitva za bolnika	304
Molitva za bolnega očeta	305
Molitva za bolnega brata i. t. d.	—
Molitva k sv. 14 pomočnikom	308
Molitva za zdravje	—
Molitva za poterpljivost	309
Molitva za polehčanje bolečin	310
Molitva bolnika k Devici Marii	311
Izroka v voljo božjo	312
Vzdehi bolnika	314
Molitva pred poslednjim oljevanjem	316
Molitva po poslednjem oljevanju	317
Tolažila za bolnika	—
Molitva, ko se smert bliža	318
Sedem beséd Jezusa na križu	319
Poslednje tolaženje za umirajoče	322
Kadar se mertvečka sveča poda	327
Kadar križ deržiš	328
Kadar z blagosl. vodoj kropiš	—
Litania za umirajoče	329
Rožni kranec za umirajoče	332
Kadar se duša jeme ločiti	—
Zadnje priporočanje duše	333
Prošnje za umirajočega	335
Priporočna molitva	337
Kadar se je duša ločila	—

Molitva za ločeno dušo	338
Premišljáva ob pogrebu	339
Premišljáva, kadar se merliču poslednji pot posodi	342
Molitva, če se drugoč zazdraviš	343
Molitva, če se ti zazdravi, za ktere ga si molil	—
XIX. Pobožnosti za mertve	344
Opomin zastran sv. meše za mertve	545
Sveta meša za pokojne	—
Litania za mertve	354
Oča naš za vérne duše	358
Molitva za pokojne starše	363
Molitva za brate, sestre i. t. d.	—
Molitva za vse, kateri na pokopališči počivajo	364
Molitva na obletnico	—
Molitva k petim Kristusovim prelivanjem Kervi	—
Libera	366
De profundis	367
XX. Svete pesme	369
1. Pesem pri sv. meši	—
2. Pesem pri sv. meši	373
Mešna pesem za mertvim	376
Pesem k povzdigovanju	378
1. Pesem k žegnu	379
2. Pesem k žegnu	—
1. Pesem pred predigoj	380
2. Pesem pred predigoj	—
1. Pesem pred keršč. naukom	381
2. Pesem pred keršč. naukom	—
Pesem po keršč. nauku	—
Ob kvaternicah pred sv. R. Telom	382
1. Pesem adventna	383
2. Salve Regina	384
1. Pesem božična	385

	Stran
2. Pesem božična	387
1. Pesem postna	389
2. Pesem postna	390
3. Za veliki četrtek	—
4. Pesem postna	392
5. Pesem postna	393
6. Pesem postna pred predigoj	394
Pesem križevega pota	395
1. Pesem velikonočna	397
2. Pesem velikonočna	398
Pesem križeve dni	399
Pesem za Duhovo	400
Pesem za Telovo	401
Pesem od Serdca Jezusa	402
Pesem od Serdca Marie	—
Pesem v čast Materi božji	404
Péta lavretanska litania	405
Pesem od angela varuha	407
Pesem od sv. Alojzja	—
Pesem od vseh svetnikov	408
Šolarska pesem k sv. meši	409
Pesem od pokore	411
Pesem na den pokopa	412
Zahvalna pesem	414
Pesem pred misionskim križem	415

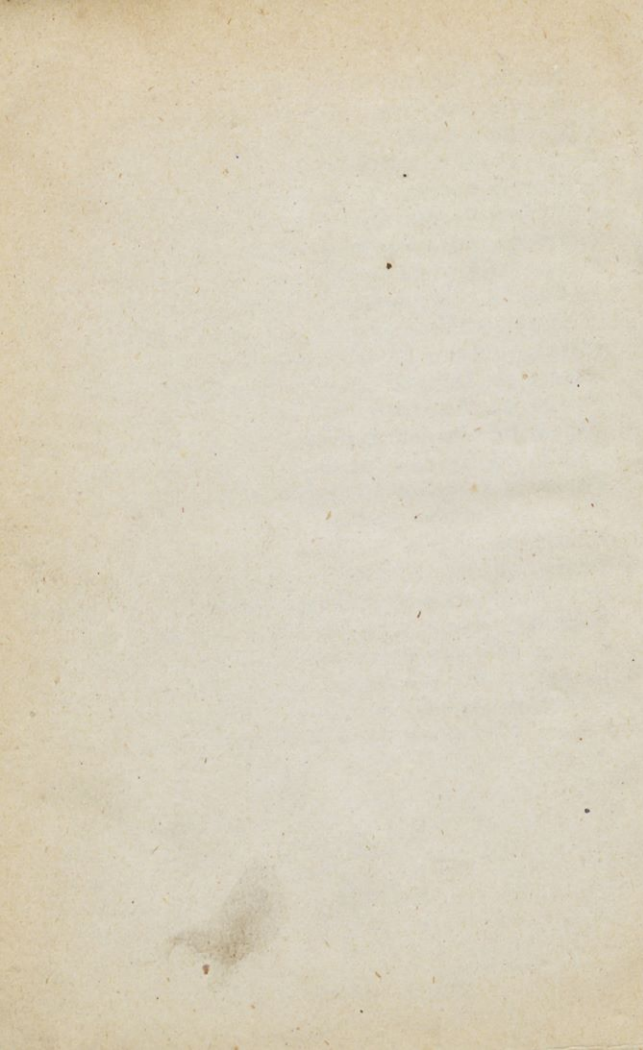
V. K. N. V. Č. B.

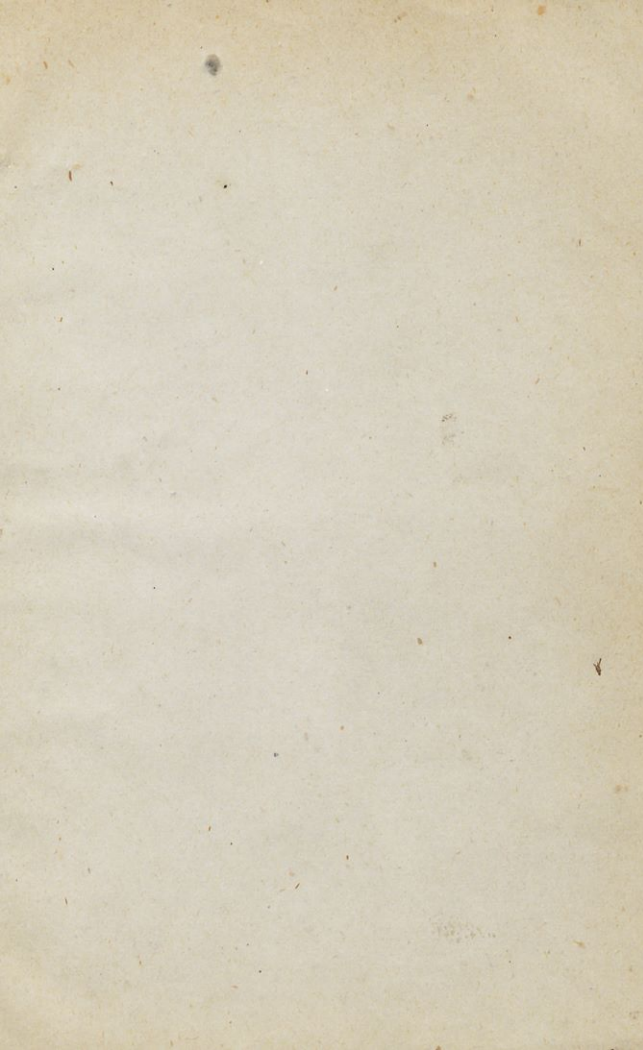

387	2. Pesem božična
389	1. Pesem postna
390	2. Pesem postna
392	3. Na veliki četrtek
393	4. Pesem postna
394	5. Pesem postna
395	6. Pesem postna pred predigoj
397	Pesem križnega pota
398	1. Pesem velikonočna
399	2. Pesem velikonočna
400	Pesem križne dni
401	Pesem za Duhovo
402	Pesem za Telo
403	Pesem ob Serbs Jezu
404	Pesem ob Serbs Mari
405	Pesem v čast Materi božji
406	Peta lavretanska litania
407	Pesem od angla varuha
408	Pesem od sv. Alojzja
409	Pesem od vseh svetnikov
410	Šolska pesem k sv. mši
411	Pesem od pokore
412	Pesem na dan pokopa
413	Nahvalna pesem
414	Pesem pred mislonskim križem

V. K. N. V. C. B.

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

00000041570

